

Teke-Eboo: Bible for 1 Corinthians, 1 John, 1 Peter, 1 Thessalonians, 1 Timothy, 2 Corinthians, 2 John, 2 Peter, 2 Thessalonians, 2 Timothy, 3 John, Acts, Colossians, Ephesians, Galatians, Hebrews, James, John, Jude, Mark, Matthew, Philemon, Philippians, Revelation, Romans, Titus

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Matthew

Chapter 1

¹Ikan ki Yesu mwan a David ani mwan wo Abalayam. ²Abalayam le bwid Izaac,Izaacc le bwid Zacob, Zacob le bwid Yudas ani ba kun ba nde. ³Yudas le bwid Tamala ani Phales ani Zala, Phales le bwid Eslom, Eslom le bwid Alam. ⁴Alam le bwid Aminadab, Aminadab le bwid Naasson, Naasson le bwid Salmon. ⁵Salmon le bwid Boaz wo Lahab, Boaz le bwid Obed wo Luth. Obed le bwid Isaya, Isaya le bwid David. ⁶Mfum David le bwid Salmon wo mukel a nde wo bila bi Ulie. ⁷Salmon le bwid Loboam, Loboam le bwid Abia, Abia le bwid ASa. ⁸Asa le bwid Zozaphat, Zozaphat le bwid Zolam, Zolam le bwid Ozias. ⁹Ozias le bwid Zoatham,Zoatham le bwid Achaz, Achaz le bwid Ezechias. ¹⁰Ezechias le bwid Manasse, Manasse le bwid Amon, Amon le bwid Zosias. ¹¹Zosias le bwid Yechonias ani ba kun ba nde mu telli ba kele bo mu buhumbu ku ntod ye nsi-biloni. ¹²Tel ba kyi bo mu bihumbu ku nsi-biloni, Yechonias le bwid Salathiel, Salathiel le bwid Zolababel. ¹³Zolababel le bwid Abiyud, Abiyud le bwid Eliakim, Eliakim le bwid Azol. ¹⁴Azol le bwid Sadok, Sadok le bwid Achim, Achim le bwid Eliud. ¹⁵Eliud le bwid Eleazal, Eleazal le bwid Matthan, Matthan le bwid Yacob. ¹⁶Yacob le bwid Yozef, mulim wo Madiah mu komun mu ba bwid Yesu nde wun wu ba yemene klistu. ¹⁷Makan makele kwim-a-mana ba mu tel le ke Abalayam ti mu tel le David, makan kwim-a-mana sa fa David ti ku ba kele bo ku buhumbu ku nsi-biloni, ani makan mankim kwim a mana sa fa li bake ku bihumbu ku nsi-biloni ti mu iya to ko kel klistu. ¹⁸Tal mpil yi ba bwid Yesu klistu.Ngwa nde Madiah ike Yozef a mu fwul wal, tel li le ayi ghan ani dum mu ngol ye mpev-a santu,mu tel lin bo ba ke abu ba lel we mbel mo. ¹⁹Mulim a nde Yozef,akele mud mumo mu bwed,azwele we ikab nsia ko kel bad,ase ne a muyese mu insi-nswi ne ibikab ani nde ne bad ba ka yab. ²⁰Bun bo tiemene nde kobun, tal wanzio a Nziem le yi mutswil ku tol, li nde amwene nzi ne ilel, Yozef mwan a David, nze ka bad mu iwol mukel a nze Madiah, munda dum a twe nde lin li fi ko kel mpev a santu; ²¹Mukel a nze abud mwan bal nze a muwa nkwum Yesu; nde wun wo gulus bad mu masum ma bo. ²²Mo man mo maso ma yi, mu nda ikwisi ma mwe Mfum Nziem ko kel ba mbikudi: ²³Tal mwan a mukad wo win yab nud ye mwan bal, a to dum, abud mwan bal, ba muwa nkwum ye Manwel" iswe ne Nzieme akel ani bis. ²⁴Yozef le wisi ku tol, le tiemen manda ma mu liel wanzio, le wel mukel a nde li ba win a bo. ²⁵Sa fa ako yan, ayeb we nud ye mukel a nde ti ko bwid nde mwan wu ba wi nkwum Yesu.

Chapter 2

¹Li ba bwid Yesu ku beteleyem,ku ntod a yudee, mu tel li mfum Helod, ba kwud ba banga baba kala ku nto a tswu tel, li ba yi to ku Yeluzalem, li ba mwe ne, ²Ande mfum a so wo ba yuda wu ba bwid ku?munda bis li mwen mpul-mwed a nde ku nto ye tswu tel kio kin bis li yi mu iku musam, ³Mfum Helod le ywi kobun, le bwi maghan-maghan ani Yudee lo liso ani nde. ⁴Le si mbel mo,ba kwud,ba nken ba bila ani ba ntsu, li ba wel nsia a so kokel bo ne:kun ba ku mu ibud klistu? ⁵Li ba mu liel ne: ku beteleyem ku Yudee, munda tal bo swen mbikudi. ⁶Ani nze Beteleyem, maan ma Yudee, nze yeb we nze nto ilo imo mu nked a ma mbee ma Yudane mfum a so a tswu ko kel nze, wo dis Isael mud a me. ⁷Kobun Helod le yemen mu insi-nswiba kwud ba banga, le ba wel mu liked lo liso munkwa bo le ba fwil ne: ba ma tel ma kwe mpul-mwed a be ighel? ⁸Ku ngwele nde le ba twimku Beteleyem, le mwe ne: likwe, li wol nsia ye imbe-imbe ye mwan ba bwid wun, kid ne bini li mu mwen, li ya ndiel munda me si nkwe mi nga ko mu iku musam. ⁹Ku ngwel li ba ywi ma mwe mfum, bo li ba win, tal si ani mpul-mwed wu ba mwen bo ku nto a tswu tel, a wine ku nkul a bo ti ko fi to, le tswid ya nghe mbel yin yi basi mwan a mpee wu ba bwid wun. ¹⁰Li ba mwen mpul-mwed wun li ywi isse i ngol. ¹¹Li ba kwed mu nzo, li ba mwen mwan ani ngwa nde Madiyah, li ba mu fukam ani iku musam, li ba fyili bi mvwam bibo li ba muwi makab ma wol, kyie ani mil. ¹²Ku ngwele, mpev a Nzieme le yi ba liel ku tol ne ba ka fudu mu nzil a Helod, li ba win ku mala ma bo mu manzil ma nkim. ¹³Tel ba win bo,wanzio a nziem le yi tswu ku tol mu iliel ko kel Yozef ne: tsud, wol mwan ani ngwa nde li bad ku Engipit, li kal iko kun ti ko li liel me,mu ndaa Helod akel mu isa mwan wu ne a mudus. ¹⁴Yozef le tswid, le wel mwan wun mun mu mpyib yin ani ngwa nde li ba bed ku Engipit. ¹⁵Li ba kel iko kun ti ko fhi Helod, mu nda ma mwe Nziem mu nzil a mbikudi, ya ma kuu. me yemen mwan a me ne a tswu ku Engipit me a mu yemen mwan a me. ¹⁶Bun Helod le mwen ne ba kwud ba banga a ke ba mufid li nde le yi mpud ye ngol, le twim ne ba dus ban bo baso ba ba kel ba ku nsi ti ba ba kel ani ba mvul bwel ba ba kel ku Beteleyem ani mu i tswil i maan ma nde mo maso, mu matsu ba yukan bo mu liked loliso ani ba kwud ba banga. ¹⁷Kobun manda a mwe mbikudi Yelemi ya ma kuu. ¹⁸Li ba ywi milal ku Loma ani bilil ani ma bokot ma ngolo. Lachwl a lil baan ba nde, azwele we ne ba muwa lwu munda baan ba nde bo baso ba fhi ba wi. ¹⁹Tel a fhi mfum Elod,tal si wanzio a Nziem le ya ghan ku tol kokel Yozef ku Engipit le mwe ne, ²⁰Tsud wol mwan ani ngwa nde li kwe ku ntod ye Isayel munda ba ba kwine ne ba dus mwan wun bo baso ba fhi ba wi. ²¹Yozef le tswid,le wel mwan ani ngwa nde li ba win ku ntod ye Isayel. ²²Si li ba ywi ne Alchelaus a bwel mpu ku Yudee,ya mbel ye Helod tad ande, Yozef le bed buum mu ikwe iko kun, mpev a Nziem le yi imu liel ku tol, le fi swam ku maan ma Galilee. ²³Le yi kal mu mbee yi ba yemene Nazaeth,munda ikwisi mo maso ma mwe ba mbikud, ba bu muyemen mud wo Nazaeth.

Chapter 3

¹Mutel lin, Zwan-mbotik le ayitshu mu iku balong ku nse-nkam ye yudee, ²le be imo ne:li baman ma mbwun ma bini munda imfum i Nziem itwe ya nto-nto. ³Zwan ake mud wun wo mwe mbikud Isaya, tel a mwe ne: yoyi ikel nda ye mud wun wo ya mo mu nse-nkam: li yili manzil ma Nziem, li ma sa imbe-imbe. ⁴Zwan ake ani iko ke mika mi mpunda, ani mukab wo ibaan mu liked li nde. Nde adee ba ngayo ani bwim bi ba nwi. ⁵Bad ba Yelusalem, baba Yudee loliso ani baba ntod ye Yuldan, li ba win mu nkwa nde. ⁶Ani ifughun masum ma bo, ani iwol mbotik ko kel nde mu nzel a yuldan. ⁷Si li ba mwen bad ba ya ku mbotik ande, ba mfadisi ba fhun ani ba Sadduceyen le ba liel ne: Kaan li ba mpil, na li lweng ne li bad mpud ye ya ku nkul? ⁸Li bud mbud a bwan mu manda ma ibaman ma mbwun ⁹Li ka yab mu imo ne bini ba ngako li kel ani tad a bis Abalayam munda me li liel ne, ma nkuun ma maku mu itisi baan ba Abalayam. ¹⁰Ikwu isun kod mu miswel mi muti: muti nde so wo win budo mbud, ibwed ba mu tsid ani iku mu til-bwa ku mbaa. ¹¹Me aya li botik mu madia munda li sob mambwun, si wo ya ku ngwel ame ndwid me mu ngol, me nkwi we si mu ibwad masapad ma nde. Nde a li botik mu mpev-a-santu ani mu mbaa. ¹²Akel ani ised i nde ku kuu, ayi wul ani iku ibab masel mu ilo i nde, si ansa yo ilimis mbaa mu mulie, yoidim we. ¹³Tel lin Yesu le yi ku Galilee ku Yuldan nto ake Zwan, munda a wol mbotik ko kel nde. ¹⁴Si Zwan le me a nde, le mwe ne: me nkel ani mfun ye iwol mbotik ko kel nze, li nze ya ko nkel me? ¹⁵Yesu le mu fidil ne: yese iku tel li munda ikel kobun ne mo maso makel mama bwed ma kuu, Zwan abud sa we ngol. ¹⁶Yesu le wel ikwil mbotik, le tswi mu madia, tel liso lin yul ya li fiele, le mwen mpe-a-nziem le ikimi amon ne nkud-dia le i bwa ya nghe nde. ¹⁷Tal, nda li ifi ku yul li imwe ne: nde wun akel mwan a me wo lizol, nde wu wo shile me mbwun.

kel ba wanzio ba nde munda nze ,munda makol ma nze mu nkun. 7Yesu le muliel ne:Ba bud son ne nze ku we mu imeg mfum nziem ,nziem a nze. 8Kobun satana le mu tswel ya nghe mubie wo mule nsil,nde le muswo bi mfum bi ntod ani lukum li bio. 9Satana le mu liel ne:Bilo bi bio biso bi mwen nze,me du ayi wu wa kid ne nze fukam ku kel me.10Yesu le mu liel ne:Kyi ya satana,munda ba swe mu mukan a nziem ne nze ku we mu isam nziem mu nkim na me. 11Kobun satana le muyese Yesu,ku ngwel ba wanzio li ba yi mu nkwa yesu munda iku muselele.12Tel aywil yesu ne zwan ba mu kwed nde le tshu mu manan mu Galilee. 13Nde le kio ku Nazaeth le yi zing ku Capelnaum bibi ke mu nkwa nzel mu ntod ye Zabulon awa ye Nephtali.14Munda mu ikukis manda ma swen mbikud Israh. 15Bad ba Zabulon ani ba Nephtali baba ntod ye munkwa naal mu tod ye mu ngul a nzel ye Yuldan ani bad ba swana ba galilee. 16Bad baba zighe mu lipyib ,ya ba mwen mwil wo ngol;ani ban baba zighe mu itswil i maan ma lipyib le lifhu,li ba mwen mwil.17Ba tel liso lin Yesu le ba ilong ne:

nde fen mu ikwe ku mbaa ye bilungi.23Kid ne nze win ku mes ma santu ani makab ma nze,ako yan ya yab nze ne mukun a nze akel ani ilo imo ko kel nze.24 Nze sa shis abu makab ma nze ku mes ma santu, ku ngwele kwe ku mo ani mukuun a nze,ku ngwele ya,ya fudu mu iwa makab ma nze.25 Biwa mbal mo ko kel mben a nze tel kel nze mu nzil mu ikwe ani nde,mu mpil ne mde aka ku ifunko kel ba zus,zus si ayi sa we ku nkul a mes ma ba semese bad, munda ba ka ku isa mu bolok.26 Me li liel manda ma ibini:ba i tisi we ti ko man nze ifud nzim yo Chapter 51Yesu le mwen nde ibwil i bad le win ya nghe mubi le si bwa nsi:ba longok ba nde li ba si baam mu nkwa nde 2 Li nde le fiele munwa le kul mu iku ba long le mwe ne 3 Isse ko kel bad baba yaha ne ba kel bad ba munia munda imfum i Nziem ikel ani bo! 4 Isse ko kel bad baba lile munda nzieme aha ki kiele mu ngieb5Isse ko kel bad baba kel pii munda ba wu wol imfum i maan! 6 Isse ko kel bad ban ba bayu nzal ye isal manda ma ibini,munda Nzieme a ba wa mo maso ma ba kwin bo.7 Isse ko kel bad ban baba ywile ba kwen ngieb ,munda Nziem si aba yu ywilbo si ngieb! 8 Isse ko kel bad baba kel ma mbwun ma bwed munda bo ba mu munon Nziem. 9Isse ko kel bad ba baba kwese ngem ko kel bad munda Nzieme aba yemen baan ba nde.10 Isse ko kel bad ban baba mwenese mpas munda bo basala manda ma zolo Nziem, imfum i Nzieme ikel ani bo.11Mu isse likal bini kid ne ba lituu,kid ne ba li mwenese mpas,ba bidil manda ma bi ani ma bi mpal ani ma ifa ani ifa itsin ne.12Bini li kal mu isse ani mu ngembo munda bini li wu wol makab ma maan mama fa ku yul ifa i mo bu ba mwenese mpas ko kel ba mbikud baba kele ku nkul a bini.13 Bini li kel mungwa mu maan ma,si kid ne nsa nde i wi nde le sumu,ansa isi nki nze a mu bidil nde a bud kal we ani mfum, a kel wo til bwa ku nzil,kun bad ba fen mu iku munda mu makol.14 Bini likel amon ne munda nsi ntod,bila bi bini bi kelya nghe mubi bi fen we mu al swim.15Ba limise we yawifumunda iku mufu ku nsi kantin,si ba musa ya nghe mes,kun nde aliem mu fida bad bo baso baba kel munzoi ba mu mon.16 Ifa lino,si mwina bini aku mu iliem ku madis al bad jiko bun ba mu mon manda,ma bwed ma lisal bini jiko bun bawa likum ko kel tad a bini wo kel ku yul.17Bini li ka yab ne ne nzyi munda idusa ma nsik ma aya yabed mbad mtaam le mba,nze mu wa tam lin mo lin le ikad.40 Kid ne mud aya kwe ne a ku ifun,awol ani inkud i nze,nze mu shil ani kazak anze.41Kid ne mud a ipus iku mu bidil ngod a nde mu taa li mo nze mu wis taa li nkim.42Mu wa ko kel mud wun wo ya iluum,a ma we si kid ne mud a kwin ne aya,aya def ilo bitshi wo long ko ke bad mu isal ifa imo nde wun ba musa mud mutshi mu imum i Nziem,si mud ndeso wo luno mangil along si bad baba nkimmu isal ifa imo nde wun akal mud mu mo munen mu imfum i Nziem.20Munda me li liel ne,kid ne bini li lwid malong ma mangil ani ma bamfadi si bini li kod we mu imfum i Nziem.21 Bini bu li ywi bu ba liel ko kel ba nka ba bini ne:Adus we mud,wo dus mudmu nkim,ba musi semes.22Si me a ya li liel ne:mud nde so wo ywile mukuun a nde mpud,ba musi semes,mud nde so wo lile ko kel mukuun a nde ne:nze kel ilo i mpam,ba musemes ku nkul a lwwi inen ke Bayuda:Mud nde so wo lile ko kel mukuun a nde ne: nze kel zob nde fen mu ikwe ku mbaa ye bilungi.23Kid ne nze win ku mes ma santu ani makab ma nze,ako yan ya yab nze ne mukun a nze akel ani ilo imo ko kel nze.24 Nze sa shis abu makab ma nze ku mes ma santu, ku ngwele kwe ku mo ani mukuun a nze,ku ngwele ya,ya fudu mu iwa makab ma nze.25 Biwa mbal mo ko kel mben a nze tel kel nze mu nzil mu ikwe ani nde,mu mpil ne mde aka ku ifunko kel ba zus,zus si ayi sa we ku nkul a mes ma ba semese bad, munda ba ka ku isa mu bolok.26 Me li liel manda ma ibini:ba i tisi we ti ko man nze ifud nzim yo yiso.27Bini bu li ywi ku ba mwe ne:asal we i ndum.28 Si me li liel ne,mud nde so wo ya al mukel a nke,mu mfun ne a mufudul mukel a nde,ya sel indum ani nde ku mbwun a nde mu tel liso lin.29 Kid ne dis li nze le ibal li itswal mu isal masu, nze li tsumun li til-bwa inaan ani nze,ilwid mfum nze wini ilo imo mu nud a nze,ikel ku ibwed ne,Nziem a til-bwa nud a nze yo yiso ku bilungi.Ifa i mo kid ne kuu li nze le ibal li itswal mu isal masum,li tsid,li til-bwa,inaan ani nze ;ifen ku ibwed,nze win ilo imo mu nud a nze,munda ikel we ku ibwed ne nud a nze yo iso ikwe ku bilungi.31Nziem a mwe ne:mud nde so wo yese mukel a nde nde a fene mu iku muwa mukan zwo ya su ne wal ya li fhi.32 Si me li liel ne: mukad wo win sal indum,kid ne mulim a nde bo mu yesele,nde bal wun ya kwese mukel a nde mu nzil ye isal indum,kid bal munkim mubel ko kel mukad wun,bal wun wo muyese,ya sel indum.33Bini bu li bud yu bu ba liel ba nka ba bini:nze akiele we lisil le sil nze ku mis mi mfum Nziem,si nze a kyi ku nkul a nziem mu mmanda amwe nze mu lisil li nze.34Si me aya li liel ne:itsid we Nziem mu tel le ya sa nze lisil nto ku yul ikel amon ne kyid ke imfum i Nziem.35Kel we ne mu maan munda ikel mbel a nde ye sa nde makol,ikel we si ne mu Yeluzalem,munda ikel mbee ye mfum munen.36Ilol we mu mutswe a nze,munda nze kwi we mu isa ne lifus limo li nze li to li pyid to lili ntim.37Nda nze ikal ye ibini,ibini,lo,lo;yin yi ba bwise yin ,ikala ye bimpal.38Bini bu liywi, bu ba mwe ne:dis ani dis,dyin ani dyin.39 si Me aya li liel ne:kid ne mud asel ku ibi,nze fen we mu iku musal ku ibi; kid ne mud a yi bed mbad mu tam le ibal,nze mu wa tam lili mo lin le ikad.40 Kid ne mud aya kwe ne a ku ifun,awol ani inkud i nze,nze mu shil ani kazak anze.41Kid ne mud a ipus iku mu bidil ngod a nde mu taa li mo nze mubwis taa li nkim.42Mu wa ko kel mud wun wo ya iluum,a ma we si kid ne mud a kwin ne aya,aya def ilo ko kel nze.43Bini bu liywi ba li liel ne:mu zol mu kuun a nze,mu ywi mben a nze.44Si me li liel ne:bini li ba zol ba mben ba bini,li sam Nzieme munda bad ban baba li mwenese mpas,li kid mama bwed ko kel bad ban baba ywi bini,li sam munda bad baba mia bini ani baba niokolo bini.45Ikobun bini likal baan ba tad wo kel ku yul,munda nde atwisile mwil ko kel bad ba bi ani baba bwed,anwese mvul ko kel bad ba bwed ani bad ba bi.46Kid ne bini lizolo bad na ban baba zolo bini,nki lifud bini li wol?Baba fidise mpak,bo ba zolo bad na ban baba zolo bo.47Kid ne bini mbwed liwa na ko kel bakuun ba bini,nki yo yi likid bini ye mbwed?Ba pan si ba kide we kobun?48Li kal bad ba liked bun bo kel tad a bin ku yul,akel mud a liked.

nde fen mu ikwe ku mbaa ye bilungi.23Kid ne nze win ku mes ma santu ani makab ma nze,ako yan ya yab
 nze ne mukun a nze akel ani ilo imo ko kel nze.24 Nze sa shis abu makab ma nze ku mes ma santu, ku
 ngwele kwe ku mo ani mukuun a nze,ku ngwele ya,ya fudu mu iwa makab ma nze.25 Biwa mbal mo ko kel
 mben a nze tel kel nze mu nzil mu ikwe ani nde,mu mpil ne mde aka ku ifunko kel ba zus,zus si ayi sa we ku
 nkul a mes ma ba semese bad, munda ba ka ku isa mu bolok.26 Me li liel manda ma ibini:ba i tisi we ti ko
 man nze ifud nzim yo yiso.27Bini bu li ywi ku ba mwe ne:asal we i ndum.28 Si me li liel ne,mud nde so wo ya
 al mukel a nke,mu mfun ne a mufudul mukel a nde,ya sel indum ani nde ku mbwun a nde mu tel liso lin.29
 Kid ne dis li nze le ibal li itswal mu isal masu, nze li tsumun li til-bwa inaan ani nze,ilwid mfun nze wini ilo
 imo mu nud a nze,ikel ku ibwed ne,Nziem a til-bwa nud a nze yo yiso ku bilungi.Ifa i mo kid ne kuu li nze le
 ibal li itswal mu isal masum,li tsid,li til-bwa,inan ani nze ;ifen ku ibwed,nze win ilo imo mu nud a nze,munda
 ikel we ku ibwed ne nud a nze yo iso ikwe ku bilungi.31Nziem a mwe ne:mud nde so wo yese mukel a nde
 nde a fene mu iku muwa mukan zwo ya su ne wal ya li fhi.32 Si me li liel ne: mukad wo win sal indum,kid ne
 mulim a nde bo mu yesele,nde bal wun ya kwese mukel a nde mu nzil ye isal indum,kid bal munkim mubel
 ko kel mukad wun,bal wun wo muyese,ya sel indum.33Bini bu li bud yu bu ba liel ba nka ba bini:nze akiele
 we lisil le sil nze ku mis mi mfum Nziem,si nze a kyi ku nkul a nziem mu mmanda amwe nze mu lisil li nze.
 34Si me aya li liel ne:itsid we Nziem mu tel le ya sa nze lisil nto ku yul ikel amon ne kyid ke imfum i Nziem.
 35Kel we ne mu maan munda ikel mbel a nde ye sa nde makol,ikel we si ne mu Yeluzalem,munda ikel mbee
 ye mfum munen.36Ilol we mu mutswe a nze,munda nze kwi we mu isa ne lifus limo li nze li to li pyid to lili
 ntim.37Nda nze ikal ye ibini,ibini,lo,lo;yin yi ba bwise yin ,ikalala ye bimpal.38Bini bu liywi,bu ba mwe ne:dis
 ani dis,dyin ani dyin.39 si Me aya li liel ne:kid ne mud asel ku ibi,nze fen we mu iku musal ku ibi; kid ne mud
 a yi bed mbad mu tam le ibal,nze mu wa tam lili mo lin le ikad.40 Kid ne mud aya kwe ne a ku ifun,awol ani
 inkud i nze,nze mu shil ani kazak anze.41Kid ne mud a ipus iku mu bidil ngod a nde mu taa li mo nze
 mubwis taa li nkim.42Mu wa ko kel mud wun wo ya iluum,a ma we si kid ne mud a kwin ne aya,aya def ilo
 ko kel nze.43Bini bu liywi ba li liel ne:mu zol mu kuun a nze,mu ywi mben a nze.44Si me li liel ne:bini li ba
 zol ba mben ba bini,li sam Nzieme munda bad ban baba li mwenese mpas,li kid mama bwed ko kel bad ban
 baba ywi bini,li sam munda bad baba mia bini ani baba niokolo bini.45Ikobun bini likal baan ba tad wo kel
 ku yul,munda nde atwisile mwil ko kel bad ba bi ani baba bwed,anwese mvul ko kel bad ba bwed ani bad ba
 bi.46Kid ne bini lizolo bad na ban baba zolo bini,nki lifud bini li wol?Baba fidise mpak,bo ba zolo bad na ban
 baba zolo bo.47Kid ne bini mbwed liwa na ko kel bakuun ba bini,nki yo yi likid bini ye mbwed?Ba pan si ba
 kide we kobun?48Li kal bad ba liked bun bo kel tad a bin ku yul,akel mud a liked.

munda mu isam nziem.li kal we li nziem amon ne bad ba bimpal,bo ba sobo lilwi li bo munda mu iswo
 bad ne bo ba me idia munda mu isam nziem.Si me li liel manda ma ibini:Bo ba wel nti am mulut a bo. 17Si kid
 nze ame idia,wob lilwi li nze,swa mfhus a nze. 18Kobun bad ba nkim ba yab we ne nze ame idia,si na tad a
 nze wun wu kel ya mbel ye nsi-nswi,nde wo mono manda ma insi-nswi,nde ayi wu wa.19Li ka swi ifhil i bini
 ya munsu ntod,munda ba niam aka ba dia ani ibwa mabil,ku kel ne byib aka ba kod mu nzo munda iku bi
 yib.20Si bii li swi ifhil i bini ku yul,iko kun ba niam ba kuu we mu idia,bi ku we si mu ibwa mabil,byib ba kuu we mu ikod mu nzo munda mu iyib. 21Munda
 mbel ikel bifhil bi nze,ako yan si ya kel mukol a nze.22Dis li kel mwini a nud a nze.Kid ne dis li nze li kel lili
 bweled,nud a nze yoso si ikel mwil. 23Si kid ne dis li nze li kel li fha,nud a nze yoso si ikel mu lipyib.Kid ne mwil
 wun wo kel mu nud a nze akel lipyib,li tiemen,lipyib lin likal le nki mutshin! 24Ansa mud mumo we wu kuu mu
 isalel ba mfum bwel,nde du azol mfum mumo,azitis mfum mumo si nde aywi wun wu mukim.Bini si li kuu we
 mu isalel ba mfum bwel,nziem ani ifhil.25Kobun me ali liel bu:Bini li ku we mu imon munia mu lizing li bini mu
 ifwul ne bis nki lidia,nki bis li nwa,munda mu lizing li bini,bini li ku we mu imon minia mu imo ne nki bis li
 bwad mu nud a bini.Nki mwe alwid we matwo mu mfunu andi nud mu ilud biko? 26Li talba nwin,bo ba kuno
 we,bo si ba kiele webilo mu mangwun,ba ba swe we bilo mu nzo,si tad a bini wo kel ku yul aka aba wa bilo.Nki
 bini li ba lwid we mu mfunu?27Na mu nked a bini wu ku mu ibwis tsu limo mu lizing li nde? 28Munda nki bini li
 sa mantiemen ma bini mu manda mama tel biko?Bini li tal bitsid bibi kel mu ngwun:bio bi sala we si bio bi yel. 29Munda
 me li liel ne,ansa Salomon nde ngako awa likum linde lo liso le ifum,nde abwed we biko bun bo bwede
 ba nkim.30Kid ne Nziem abweddes bitsid bi kel mu ma ngwun,bibi kel ti mu non-bu,kid ne muswu li ba bi til-bwa
 ku yal,aku we mu ku li bwedes bini,bad ba likwikil li fhi? 31Li ka bokut,li ka mo si ne:Bis li dia nki?bis li nwa
 nki? nki bis li bwad?32Munda bilo bi bio biso,ikel ba mpan ba ko ma sa. Si Tad a bini wo kel ku yul ayeb ne bini li
 kel ani mfun a bio. 33Abwu,bini li sa imfum i Nziem ani masong ma nde,ko bun bilo bin bio biso ba li wa ku
 ngwel. 34Li ka bokot munda ma ma tel tsu lili ya,munda ma ma tsu lili ya ma tel lo ngako.Tsu lo liso li kel ani
 manda ma lo.

kod iko kun.14 Si mwil wo kel wo mutshi,nde wun wo kel nzil ye tswala ku lizig,bad si ba tshi baba kodo iko kun.15 Li keb mu ba mbikudi baba bi.Baya ko kel bini,ba bwed bibaan bi ma mem si mu nked abo ma mbwun ma bimbwu.16Bini li ba yab mu mbud a bo.Ba man ka mbud a vinu mu nked a mansini,to mbud a figue mu muti wo mansini? 17 Muti nde so wo mubwed abudo mbud yi mbwed,si muti mu bi abudo mbud si yi mbi.18 Muti u bwed aku we mu ibud mbud a mbi,muti mubi si aku we mu ibud mbud a mbwed.19 muti ndeso wo win budo mbud ifene iku mutsid,li ba mu lwim ku mbaa.20Li ba yab a mu mbud a bo yin.21Ba ba ndiele ban ne:mfum,mfum bo baso ba kod we mu imfum i yul,si na nde wun mumo wo sala lizol le tad a me wo kel ku yul.22Ba fhun ba ndi ndiel mu tsu liso lin :mfum,mfum bis li lwenge we mu nkwum a nze? Li byie we mifhu mu nkwum a nze? to lisele we bimpa bi fhun mu nkwum a nze?23 Tel lin me aba liel impa-ghan:me li yeb we, li kyi mu nkwa me bini ba lisala manda ma fha.24Kobun mud ndeso wo yu manda ma mwe me ani iku maselele,akal amon ne mud a maken wo tswi nzo ya nghe mankun.25Mvul li inwe mania li ma wil,mufel le pwib mu nzo yin :si yo yi bwi we munda ba itswi ya nghe mankun.26Si mud ndeso wo yu manda ma mwe me,si nde amaselele we,akel amon ne iyul wo tswi nzo ya nghe zel.27 Mvul li inwe mania li ma wil,mufel le pwib le bwil nzo yin nzo li ibwi, ifha i yo ibe.28Yesu le mmen imo manda man,ibwil i bad kin,li isem mu malong man.29Munda nde a lwenge bun bo mulwim imfum i nde,si kid we,amon ne ba nken ba bila.

Chapter 71Ka semes munda nze si ba ka isemes.2munda ba isemes mu isemes ke semese nze bakwen ba imek bu bo meke nze ba kwen.3Munda nki nze amono itsid ki ikel mu dis le mukwen si nze amono we mfumfhud yi kel mu dis li nze?4To isi nki nze ku mu iliel mukuun a nze:nze me ikiele ilo ikel mu dis li nze nze wu kel ani mfumfhud mu dis li nze.5Ntswum:kiele abu mfumfhud yi kel mu dis li nze,yan nze a mumon isi nki nze akiele itsid ki ikel mu dis le mukuun a nze.6Li ka wa bilo bi santu ko kel ba mbwa,li ka til-bwa misia mi bini ko kel ba ngul ka lo bo li ba minied ku makol,li ba ya fudu ani iku mitsid mu makol.7Luum,ba li wu wa,sa,a yi mu mon;bede,ba fi fi ele.8Munda mud nde so wun wo luumo ba mu wu wa,wo sa wun azuzwa,ba fi fi ele wu wo bede.9Nki nde mu nked a bini wo ku mu iwa mwan a nde nkun kid ne nde a mulwim nso?10Kid ne nde a mulwim mbi,li nde le muwi ntele?11Si bini bad ba bi,amon ne bini li wi bilo bi bwed ko kel baan ba bini,munda nki tad a bini wo kel ku yul a wa bilo bi bwed ko kel ban ba mu lumo.12Bio biso bi fi zolo bini ne bad ba likidi,bi si fi ba kidile iko bun,munda ikel mansik ani ba mbikudi.13Likod mu mwil wo mutshi,munda mwil wu munen akel wo fifiele yo yin ikel nzil ye tswala ku lifhu,bad si ba fhun baba kod iko kun.14 Si mwil wo kel wo mutshi,nde wun wo kel nzil ye tswala ku lizig,bad si ba tshi baba kodo iko kun.15 Li keb mu ba mbikudi baba bi.Baya ko kel bini,ba bwed bibaan bi ma mem si mu nked abo ma mbwun ma bimbwu.16Bini li ba yab mu mbud a bo.Ba man ka mbud a vinu mu nked a mansini,to mbud a figue mu muti wo mansini? 17 Muti nde so wo mubwed abudo mbud yi mbwed,si muti mu bi abudo mbud si yi mbi.18 Muti u bwed aku we mu ibud mbud a mbi,muti mubi si aku we mu ibud mbud a mbwed.19 muti ndeso wo win budo mbud ifene iku mutsid,li ba mu lwim ku mbaa.20Li ba yab a mu mbud a bo yin.21Ba ba ndiele ban ne:mfum,mfum bo baso ba kod we mu imfum i yul,si na nde wun mumo wo sala lizol le tad a me wo kel ku yul.22Ba fhun ba ndi ndiel mu tsu liso lin :mfum,mfum bis li lwenge we mu nkwum a nze? Li byie we mifhu mu nkwum a nze? to lisele we bimpa bi fhun mu nkwum a nze?23 Tel lin me aba liel impa-ghan:me li yeb we, li kyi mu nkwa me bini ba lisala manda ma fha.24Kobun mud ndeso wo yu manda ma mwe me ani iku maselele,akal amon ne mud a maken wo tswi nzo ya nghe mankun.25Mvul li inwe mania li ma wil,mufel le pwib mu nzo yin :si yo yi bwi we munda ba itswi ya nghe mankun.26Si mud ndeso wo yu manda ma mwe me,si nde amaselele we,akel amon ne iyul wo tswi nzo ya nghe zel.27 Mvul li inwe mania li ma wil,mufel le pwib le bwil nzo yin nzo li ibwi, ifha i yo ibe.28Yesu le mmen imo manda man,ibwil i bad kin,li isem mu malong man.29Munda nde a lwenge bun bo mulwim imfum i nde,si kid we,amon ne ba nken ba bila.

ba thun baba kele ani mmifel mu bi,li ba yi ba tswal ko kel Yesu munda nde a byi mifel min mimi bi,ba biel bo baso li ba wem mu nda nde.17 Ku nsuk,manda ma mwe mbikudi Izaya li ma kwi,ya wel nde ngako bifhu bibi bis;le welbilud be bibiel bibi nzo bis.18 Yesu le mwen ibwil i bad mu nkwa nde,le wi nzil mu ilud mu ngul a nzel. 19 Nken a bila mu mo le yi baam mu nkwa Yesu,le mwe ne:Long,me ya ilwin ma mbel mo maso ma fe kwe nze.20Yesu le mu liel ne:Ba nzwil ba kel ani ma mbel ma bo ma ilal,ba nwin ba ngi ba kel ani ma yem ma bo si ma ilal;si mwan a mmud akkel we ani mbel ye ku nde mu isa mutswe.21 Longok mu nkim le Chapter 81Tel ayi fudu Yesu ku mubi,ibwil i bad ba thun li ba yi mu baam ko kel nde.2Tal mufel a wazi le yi baam,le yi fukam ku nkul a nde,le mwe.Mfum,kid ne nze kwin,me nto ku ibwed.3 Yesu le sen kuu le mu shum,le mwe ne,kwe a nze,kal ku ibwed,mfal mo nde le wem mu bi biel bi nde be wazi.4Yesu le mu liel ne,swi nda yi,alie we ko kel mud;si kwe ku bisu ko kel ba nzu ani iku basu makab makab ma swen Moyize munda iku batshie imbang.5Bun bo kwed Yesu ku rapelli hawum,26fum a ba yuda mumo le fi bwan ank nde;6 le a mu lwid ma mo nde,mud a me a isal aliel tol ngw nzo,la twe fi ka da biel li fhu.7Yesu le muliel ne me aku kwe bi iaki kutuk,nki mu wenes.Mfum a ba Yuda le nwe:mfum,me nku we ne nzi kod mu nzo me,si nze nzo na Qada mo du ya fhu mud a me a isal a wu wam.9Munda me wo lwono ba kwid nkel ani ba suda ba tumo me le mo ko kel wu kwe nde le win le mo ko kel mu nkim;ya nde si le ya ko kel mud a me wo isal kid bu nde le kid.10Yesu le mu ywi kobun le mwen bimpa le liel bad baba mulwie ne;me li liel ibini nto ku Isayel me man mon we liwikil li kel ikohu.11Kyi me li liel ne,ba fhu ba ya mu manto manto ba kal ya nghe mes ani Abalayam Izac ani Jacob mu imfum i Nziem.12Si baan ba imfum i Nzieme baba til bwa ku nzil mu nked a lipiyih iko kun ikal ani ilil ani ighwel madiin.13Kungwel Yesu le liel mfum wo ba suda kwe,ba ikidil bun bo kel likwikil li nze.Mu tel liso lolin,mud a nde wo baso mu madia.33 Baba dise ba ngulli ba bed,li ba fi kab nsia ku mbee yoso bi ba mwen bo ani bibi lwide ko kel ba fhu.34 Mbee yoso li ba tswi mu iku bwan ani Yesu, li ba mu mwen,li ba mu bwene mu ikyi mu ntod a bo.14Yesu le mu liel ne:Ba nzwil ba kel ani ma mbel ma bo ma ilal,ba nwin ba ngi ba kel ani ma yem ma bo si ma ilal;si mwan a mmud akkel we ani mbel ye ku nde mu isa mutswe.21 Longok mu nkim le muliel:mfum,nze ngwa nzil me nkwe ku ndji tad a me.22Si Yesu le mu fidil ne:nduun me,yese ne baba fhi ba bi dji,baba fhi,ba fhi.23 Li ba kwed mu bwad,ba longok ba nde li ba mu lwini.24 Tal mufel a ngol le nisi ya nghe nzel,li madia li be ikod mu bwad,si Yesu ake a lel tol.25Ba longok ba nde li ba be iku mu wusu,kun ba mo ne:mfum,liseles bis ka lo bis lili mini,lili fha.26 Yesu le ba liel:munda nki bini li kel mu ibad buum,likel bad ba likwikil l fhi? Yesu le tswid, le ghen;li mufel ani nzel,bio biso libi bwi pii.27Bad bo baso li ba yituk,nki mud nde wu,ani mufel,ani nzel ba muywili?28 Li ba twe mu ngul a nzel,mu ntod ye Gadalenien,mifhu miel li miyi tshu ku mampiem, li miwin ku nkul a nde.Mio mpud ye lwid ngol,nto mud mumo a ku we mu ilud mu nzil a so yin.29 Tal bo li ba be ita milal:nki nda bis ani nze,mwan a nziem? Nze ayi munda iku liyengis bis,ku kel ne abu tel li twe we?30 Tel li,mu inan ku nkul a bo,ike ani ibwil ki bangul ki ilwide.31 Mifhu mi bwene Yesu,ba mo ne;kid nze li byi,li tum bis ,li ku kod mu ibwil ki bangul.32 Yesu le ba liel ne:Li kyi,li kwe bini ;bo li ba tswi, li ba si kd mu ibwil ki bangul.Tal ibwil ke bangul,ba ko zwili ma mbel mu ibwa mu nzel,li ba fhi bo baso mu madia.33 Baba dise ba ngulli ba bed,li ba fi kab nsia ku mbee yoso bi ba mwen bo ani bibi lwide ko kel ba fhu. 34 Mbee yoso li ba tswi mu iku bwan ani Yesu, li ba mu mwen,li ba mu bwene mu ikyi mu ntod a bo.

ma phil-bwa;si ba sa mal ma bwed mu ma mful ma bwed man mama ku mu ikeb mal.18Tel lolin le ba liel nde manda man,mfum mu mo le yi tswu,le fukam ku nkul a Yesu ne:mwan a me wo mukol,a kel mu ifha,si nze ya,mu sa makwu nde afudul mwe.19 Yesu le tswid,li nde le mulwin ani ba longok ba nde.20 Tal si mukad mu mo ake ako tswu makil,ba mvul kwim a bwel,le yi baam ku ngwel a Yesu le mushim na nto ye iko i nde.21Bun ako mo nde ngako:kid ne me nshim na iko i nde,me a wu wam ku ibwed.22Yesu le yi tal ku ngwel,le mu mwen,le mu liel ne:mwan a me wu mukad,wol ikes, likwikil li nze li iwemes.Mukad wun le wem mu tel lolin.23Tel a twe Yesu ku nzo a mfum,le mwen bad ba bed biyim,ani ibwil i bad inen.24 Yesu le ba liel ne:li kyi ya munda mwan mukad wu a fhi we si nde al el tol,bad li ba be ku mu se.25Tel a byi nde ibwil i bad,Yesu le kwed,le shim kuu le mwan a mukad,mwan a mukad wun le tswid.26 Nsia li i win mu itswil i maan kin kio-iso.27 Yesu le kyi ya koyan, bi mfa mis bil lli bi mu lwin,bi ko ta milal:mwan a David li ywil ngeb bis baan ba nze.28 Yesu le twe ku nzo ye bi mfa mis,li bo li ba yi baam mu nkwa nde,Yesu le ba liel ne:li bini li kisi ne me nku mu ikid kobun?Bo ne ,ee,kobun mfum.29Kobun Yesu le ba shim mu madis kunnde a mo ne:ikal ikobun bun bo kel likwikil li bini.30 Madis ma bo li ma fiele.Yesu le ba si ngil ye ngol ne, li keb,mud aka yab manda maso ma.31Si li ba tswi bo,li ba keb nsia mu ntod yoso mu manda mo maso ba mwen bo .32 Kun bo ba kwe,tal si ba ya tswal ko kel Yesu mud mu mo nga mifel mibi,wo wine imo.33Yesu le byi mifel mibi min,wo wine imo wun le kul mu imo,bad bo baso ba yituk,ba mo ne:lo mu Isayel bis li ma mon we manda ma kel kobu.34 Si ba mfadisi ba mo ne: ikel mu ngol ye mwan a mfum wo mifel mibi nde abyie mifel mibi.35 Yesu le lwid mu ma mb ee mo maso animu mala mu aiko long mu ma nzo ma Nziem, mu iko kab nsia-mbwed ye Mfum Nzieme ani iwemes bi biel bio biso ani ba nga bi fhu.36 Le mwen ibwil i bad, ngieb li i mukwed munda bad ban ba kele ba ywin,ngol iwi amon ne ma mem mama wine ngungudi.37Kobun nde le liel ba longok ba nde,ngwun ikel inen si ba nsad ba kel ba tshi.38Li sam ngol ne mfum a ngwun a tum ba nsad ba fhu mu ngwun a nde munda ikiele bilo be kwin nde.

Chapter 101 Tel li, Yesu le yemen ba longok bande bo baso kwim a bwel, nde le baw iinta ke ibyi mufel mi bi, ani lwemes ba biel bo baso ani mufel me ifa ani ifa. 2 Tai ma nkwum ma balongok bande kwim a bwel a ma: wo iso, Simo wu ba yemene Piel ani mine nde wu ba yemene Andele, mukum a nde jac, mwan wo Zebede, ani Zwan mukum ande. 3 Filipo, Bartome, Thomas ani Matto mud wo iso wo ke kalak wo mpak, jac mwan wo Alufe ani Thaddee. 4 Simo wo Caganitani Yudas scarioi nde wun wo lee Yesu. 5 Bum bo ke bo baso kwim a bwel ba twim, Yesu ku ngwebye ikuba wa mansikwio maso ma, li ka kwe nto ya ke ka mpanli kod wiesingui. 6 Mbее ma ba Samalite. 7 Si bini li kwe nto ya ke mamem mama, mini mu nzo ya Isayel. 7 Li kwe zi mo ne simfumi ma yul itwe ya nto-nto. 8 Li lwemes ba biel, li wusul baba fhi, li yungul ba nga bi biel bi wazi, li byi mifhu; bini li fid we nzim, bini si li wa bibi nkaam. 9 Li wol we nto wool nto nzim nto palat mu mikah mi bini. 10 Li wol we nto ngod mu ikwe yo mu nzil nto ba kazak bwel nto sapat nto lival munda mud a isal akel ani bilo bi nde he idia. 11 Mu ma mbee mama mo to mu malla mama mo ma likod bin li fwul kid ne ikel ani mud wu mu bwed wo kwi mu iku liyam, lial ku nzo nde ti ku li kwe bini. 12 Kid ne bini li kwed mu nzo, li muwa mbwed. 13 Kid ne nzo yin yi kel ani mpil ye ku liyam, ngem a bini ikod mu nzo yin; si kid ne ba kel we ani mpil ye ku liyam, ngem ifudu ko kel bini ba nga ko. 14 Kid ne ba liyem we, ba ywi we si manda ma bini, li tswu mu nzo yin to mu mbee yin, li bede makol ma bini. 15 Me li wul ibini mu tsu li ba semes bad, ntod ye Sodom ani ye gomol baba semes itshi, si bo ikal ye lwidil. 16 Tai, me li twim amon ne mamem ya nke a nsi ye bimwaw, li kal mu ikeb amon ne ba ntel, li ka a bini mpan amon ne ba nkud dia. 17 Likal mu iku bikel mu nked a nsi ye bad, munda bo ba lisa ku makuu ma bad ba matumina, ba li bed ma fim mu ma nzo-nzim ma bo. 18 Ba li tswal ku nkul ye ba mfum ba itswi i maan ani ba mfum ba munda munda me munda iku ba tshil imbang ko kel bo ani ko kel ba mimpian. 19 Si mu tel ba li tee bini, li ka mon mpas mu mpil li mo bini ani ma li tshil bini ani ma li zor bini ne li mo, ma liyi mu tel usi lin. 20 Munda ike, we ne bi li mo, si mpev ye tad a bini ye mo ko kel bini. 21 Mukum a ites mukum a nde ku difhu, tad si ko kel mwan a nde, baan li ba to ilal ko kel bibwid bi bo ani iku ba dus. 22 Ba li iyu ko kel bad bo baso munda nkwum a me, si wun wo kas mbwun to ku nsuk, nde wun agu guluk. 23 Tel ba li mia mu mbee mo, li bad ku mbee nkim, me li liel ibini; bini li man we mu ma mbee ma Isayelkio iso, ako yan ikal mwan a mud akal ayi to. 24 Longok a lwid we long ande ifa imo si, mud a isal alwid we mfum ande. 25 Ifen ne; longok ba mu wol amon ne long ande, ko kel mud a isal amon ne mfum ande wo isal. Kid ne mfum nga nzo ba mu yemen satan asi bad ban baba kel mu nzo ye nde nga ko baba yemen ba na! 26 Li ka bad buum, munda ikel we ani ilo ki ba swi ne bad ba ka ku imon, to nda ye insi-nswi ne bad ba ka ku iyab. 27 Man ma ya li liel me mu lipiyib, bini li ma mo mu ighan mis, asi man ma ba mwe mmu matswi, li malong ya nghe shie li nzo. 28 Li ka bad bin bibi duso nud, bio si bi kwi we mu idus mwe, ilwid ku ibwed ne bini li bad wun wo kwi mu idus mwe ani nud mu nked ye mbaa yi bilungi. 29 Ba ku mu itee ba ngul bwel munda lipad li mo? nto limo li kwi we mu ibwa mu maan iwine lizol li tad a bini. 30 Ikal a mfus a bini ye mutswe ikel yo iso ye ku ku. 31 Li ka bad, munda bini li kel mfhum ilud ba ngul ba fhun. 32 Munda ikobun, mud nde so wo nkisi me ku nkul a bad, me si a mu ki kisi ku nkul a tad a me wo kel ku yul; 33 Si mud nde so wo ma me ku nkul a bad, me si a mu muma ku nkul a tad a me wo kel ku yul. 34 Li ka kwikil ne me ayi tswal ngemb mu nsi ntod yi, me ayi tswal we ngemb; si me ayi tswal mbwiel. 35 Munda me ayi mu ikab ko kel mud ani tad ande, ko kel mwan a mukad ani ngwa nde; ko kel biko wu mukad ani biko wu mukad. 36 Wo iyu nze, mud wun wo nzo ye nzi ngako. 37 Wun wo zolo tad a nde to ngwa nde ilud me, akel we nde wun wo zolo me, ani wun wo zolo mwan a nde wu bala to wu mukad ilud me, nde wun si, anzolo we ku nkel me. 38 Wun wo win bid nkulus a nde, ani iwun ndun me, nde si a nzolo we me. 39 Wun wo shim lizing li nde, a li miminis, wun wo minis lizing li nde mu nda me, a li zi-zwa. 40 Wun wo liyam bini, ya ngiem me; wun wo ngiam me, ya yem wun wo ntwim me. 41 Wun wo yam mbikudi mu mo, bun bo kel nde mbikudi, awolo lifud lo lin le ba mbikudi, nde wun si wo wol mud a masong mu masong mo maso, a wol lifud lin le imbe-imbe. 42 Wun ndeso wo wa kob li mania ma bizil, ko kel mumo mu nked a baan ba, munda nde akel mulongok a me, me li liel ibini, a minis we likwikil li nde.

Chapter 11

¹Tel amen Yesu mu iwa ma ngil ko kel ba longok ba nde kwim a bwel, nde le kyi a koyan, le win mu iko long ani ikab nsia ye Nzieme mu ma mbee ma ntod yin. ²Zwan akele mu bolok, le ywi ba mo manda ma klistu, le fi liel ba longok ba nde mu iku muliel. ³Nzi kel wun wo ya, wu mu nkim, bis li mu zel kun? ⁴Yesu le ba fidil ne: Li kwe, li muliel Zwan mo maso ma li ywi bini ani ma li mwen bini. ⁵Bi mfa mis ba mon, bikad bi tsud, ba babil wazi, ba wam, bi mfa matswi, ba yu, ba bafhi, ba futumuk, nsia-mwed ba ita ko kel ba mbwa. ⁶Isse ko kel mud wun, kid ne, me nkel we munda nde nzil ye iku mu bwis! ⁷Amon ne bu ba wine mu nzil a bo, Yesu le kul mu ilel bad manda mama tel Zwan: Nki bini li fi mon ku nse-nkam? Itsid kin ke nise mufel? ⁸Si bini li fi mon nki? bo ne, mud mu mo abwed biko bi bwed? Tal ba ba bwada biko bi bwed, ba kel mu manzo ma ba mfum. ⁹Bini li fi mon nki? Mbikud mu mo? Ee, me li liel ne, wu lwid mbikudi. ¹⁰Munda nde wun wu ba swen: Tal, me ya ntwim mud a me mu iwa nsia, ku nkul a nze, munda iyili zil a nze ku nkul a nze. ¹¹Me li liel ibini ne: mu bad bo baso baba butam ko kel bakad, kel we ani mumo wu lwidi Zwan-mbotik. Munda wu lwid bi kii mu imfum i nziem, a kel wo lwid nde. ¹²Sa fa mu tel le Zwan-mbotik, imfum i nziem ikel ke ingol-ngol, yan ikel baba lwidil ngol ba kod iko kun. ¹³Munda ba mbikudi bo baso ani ma nsik ma Moyize, ba ma lweng ti nsuk mu tel le Zwan. ¹⁴Kid ne bini li zwel mu iku muyab, nde wun wu kel Eli wu fen mu iya. ¹⁵Wu kel wun ani matswe ma iyu ayu. ¹⁶Ani na me nku mu imek biyel biso bi? Bifene amon ne baan baba kel mu mambel ma invu ani imo ku kel baan baba nkim. ¹⁷Ba mo ne: Bis li li temes mu biyim, si bini li kin we, bis li li yimin bisiam be lifhu, si bini li lil we. ¹⁸Munda Zwan bo yi, adee we, anwe we, si bo li ba liel ne, nde akel ani mufhu mmo. ¹⁹Mwan a mud le yi, adia, a nwa, bo liel ne, nde akel nga dia ani nga inwa, nde wu akel nduu wo ba kalaki ani nduu wo bad ba bi. Si maken mo maso ba ma yaba mu bisal bi mo. ²⁰Kobun Yesu le be iku ba ghen mu ma mbee ma fe kide nde bimpa, munda bo ba swed we ma mbwun ma bo. ²¹Munia ko kel nze Cholazin, munia ko kel nze Bethsaida! munda kid ne bimpa bi ba sel mu nked a bini, bu ba makid ku Tyl ani ku Sidon, ani kal ba inaan bo basweb ma mbwun ma bo, mu iwol ma ngod ani bito bi mbaa. ²²Munda iko bun me li liel ne: tsu le isemes manda, Tyl ani Sidon ba basemes itshi ilud bini. ²³Si nze Capelnawum, ba ku mu iku inemes ti ku yul? Lo. Ba iki kimis ti ku mampiem; munda, kid ne bi mpa bi ba sele mu nked a nze a ke ba bikid ku bila be Sodom, mi ku mu ibud sal ti mu tsu le non-bu. ²⁴Munda iko bun me li liel ne: Mu tsu le isemes, ntod ye Sodom ba ikdil itshi ilud nze. ²⁵Mu tel liso lin, Yesu le sen nda le mwe ne: Me ya ibwene, tad, mfum wo yul ani maan, mu mpil yi swe nze bilo bi ko kel bad ba maken ani ba mayel, ani iku masu ko kel baan ba kii. ²⁶Ee, ta, me ya ibwene bun bo zwel nze ikobun. ²⁷Bilo bio biso, tad a me ake angwi, nto mud mumo si ayeb we mwan ande ani ko kel na mwan ande aku mu isu bilo bin. ²⁸Li ya kunkel me, bine baso ba liywini ani baba kel ani bilud, me ali wu wa tel li iwumu. ²⁹Li wol imfum i me ya nghe bini ani iwol ma nsik ma me, munda me nkel pii ani iwin lilen ku mbwun; yan li wu wol iwumu munda mwe wo bini ba ngako. ³⁰Munda imfum i me ikel pii, ani tsul li me si li kel bilud we.

Chapter 12

¹Mu tel liso lin, Yesu akele alud mu ngwun ye masel mu tsu li sabba, ba longok ba nde ba kele nzi i ba bee, li ba bee ibol masel ba dia. ² Ba mfadisi li ba mwen kobun, li ba liel Yesu ne: tal ba longok ba nze, manda ba ya salbo man ma ba ku we mu isal mu tsu li sabba. ³ Tel li Yesu le ba liel ne: bini li tes we ma sel David mu tel akele nde nza, nde ani baba kele andi nde? ⁴ Isi nki bo ba kwed mu Nzo-nziem, li ba di nso ye ba win musu nde mu idia, ma ba swi munda ba nken ba bila mama kel ne bad ba nkim ba kwi we mu idia mo. ⁵ Bin li tes we mu mikan mi ma nsik ne mu tsu li sabba ba nken ba bila ba sala magha-magha mu nzo-nzieme, ba kide we nto ilo imo? ⁶ Si me li liel ne, ya ikel we ani ilo imo ke ilwid nzo-nziem. ⁷ Kid ne binili yaba nki iswi, yan me ya ngwel likum munda imfum ke ma yul, bini li mia we baba win yab. ⁸ Munda mwan a nzieme akel mfum wo sabba. ⁹ Tel a kyi Yesu iko kun, le fi kod mu nzo-nziem. ¹⁰ Le kwed iko kun, le mwen mud mu mo nga kuu le ifhu, mud wun le muliel ko kel Yesu ne: ba kwi we mu iwemes mud mu tsu li sabba? ikel munda ne a kwe a ku mufhun. ¹¹ Yesu le ba liel ne, nki mud mu nked a bini, kid ne akel ani limem li mo, lo libwi mu dun mu tsu li sabba; nde a li twisil we? ¹² Li ani mud, ani limem nki bi lwidil mfun! ikel ku ibwed mu isal manda ma bwed mu tsu li sabba. ¹³ Yesu le liel mud wun ne: sen kuu li nze, mud wun le sen kuu li nde. Mu mbal mo kuu lin lili twe imbe-imbe ani lin lili mo. ¹⁴ Ba mfadisi li ba tswi, li ba win, li ba fi sal manda, munda iku mudus. ¹⁵ Yesu le yeb manda man mo maso ku mbwun ande, le kyi ya mbel yin, bad ba fhun li ba mu lwin, le wemes ba biel bo baso. ¹⁶ Yesu le ba liel ne, li meg we mu ita muta ko kel bad ba nkim. ¹⁷ Mo maso maselam iko bun bo mwe mbikud Izaya. ¹⁸ Tal, mud wo isal wo zo me wo shile me mbwun, wu mu bwed ngako, wo zolo me ilud bo baso; wo sa me mpev-a-santu ya nghe nde, wo ko kaba nsia a me mu mala mo maso. ¹⁹ Nde a ma we, nde si asa we libil, ansa mud mumo a man yu we nda nde mu bala-bal. ²⁰ Nde a tside we ma mbol nde si adime we mbaa ani mushi wo mwin wo lieme ku ibwed, ti ko sa nde manda momaso imbe-imbe. ²¹ Ntod yoso ba bu tiemen nkun na ye nde. ²² Kobun li ba yi mu tswal mud mumo nga mifel mibi, nde si imfha-mis ani wo win yu, li nde le ba wemes; imfha madis li imwen; wo wine imo, le kul mu imo. ²³ Bad bo baso baba kele ako yan li ba be iyituk; nde wu ku mu ikal mwan a David? ²⁴ Ba mfdisi li ba ywi ko bun, li ba mwe ne: mud wu akel mu ibyi mifhu mu nkum ye Beelzebul, mfum a mifhu. ²⁵ Amon ne bo yebe Yesu ma ntiemen ma bo, le ba liel ne, imfum kio iso ki ba tside mu bitswil-bitswil, ansa isi nki, iya we binen, mbee yoso to nzo yi ba tside mu bitswil-bitswil, i bud kala we. ²⁶ Kid ne Satan byi nduu a nde Satsn, ako yan nde le bikeb nde ngako, ako yan imfum i nde ikal isi nki? ²⁷ Kid ne me nkel mu ibyi mifhu mu nkum ye Beelzebul, asi baan b bin, mu nkum ye na ba byi mifhu? kobun ba lisemes bini ba ngako. ²⁸ Kid ne me nkel mu ibyi mifhu ani mifel mi bi mu mpev a Nziem, kobun, imfum i Nzieme iyi ko kel bini. ²⁹ Isi nki mud aku mu ikod mu nzo ye mud mu nkim mu ngol, le fi yib ne ba mukes we mishi? mbl mole yib bilo bio biso bibi kel mu nked a nzo a nde yo iso. ³⁰ Nde wu wo win ikal ani me, mo ne akel mantien ma nde ma fha, nde wun si wo win ikal invu ani me, akwe nde le mini. ³¹ Munda nki me li liel ne, lisum loliso ani ivwens kio iso, ba lolol ko kel bad bo baso; si ivwens ko kel mpev a santu ansa isi nki ba ilolol we. ³² Wo mo wun munda mwan a mud, ba mu lolol we; wo mo munda mpev a santu, ba mu lolol we, ikal ina ki, to ikal ina ki matsu mama ya ku nkul. ³³ Ba mo ne: muti mu bwed, mbud a nde si ikel ye mbwed; muti mubi, mbud a nde si ikal ye mbi. Muti ba muyaba mu mbud a nde. ³⁴ Ika ke ba mpil, isi nki bini li ku mu iyab manda ma bwed, bu li kel bini bun bad ba mpud, manda ma fha mo maso mafa ku mbwun, ma tswu ku minwa mi bini. ³⁵ Mud mu bwed akala ani mada ma bwed, ma fa mu bisal bi nde. Mud mu bi, akala ani manda ma bi, ma fa mu bisal bi nde. ³⁶ Me aya li liel ne, mu tsu le isemes bad, ba fhun ba tiemen manda ma boma bi ma ba mwe bo. ³⁷ Munda mu manda ma nze, nze kwi mu iguluk; mu manda ma nze si, nze kwi mu iwol ndol. ³⁸ Ntsu mu mo ani mfadisi mu mo li ba liel Yesu ne: Long, bis li zwel li imon ne nze kel mu isal bimpa; ³⁹ Yesu ne bini ikan ke bad ba bi ke ba ndum, li kwin ne li mon bimpa, ba li wa we bimpa bi nkim na bin be mbikudi Zonas. ⁴⁰ Kobun Zonas akele matsu ma tud mama mwil ani matsu ma tud ma nkim mama mpyib mu dum li mbil wo mu nen, kobun si mwan a mud akal matsu ma tud mama mwil ani matsu ma tud mama mpyib ku nsi maan. ⁴¹ Bad ba mbee Niniv, li ba tswid mu mbee ye ba semese bad ani biyel bin bi wol ndol, munda ba sweb malong ma Zonas, tal si ya zonas ya mbel nde we. ⁴² Ma nga a tsu-tsud mu nked a mwil, mu tsu li ba semes biyel bibi wol ndol, munda ba kel ku nsuk a ntod ani bad ba maken banzo Salomon, tal, ya ikel we ani mud munkim na nde ngako Salomon. ⁴³ Tel a tswi mufel mubi wun ko kel mud mu mo, le win mu ma mbel ma ngol, munda iku wum, si nde ayi mwen we. ⁴⁴ Kobun nde le mwe, me afu fudu ku nzo me kun ko fi me; le ayi fudu nde, ayi ba we nto ilo imo, nzo ba kwimi. ⁴⁵ Le win, le wel mifhu mi nkim nsamwel, baba mu lwid nde mu mpud, li ba kwed mu nzo. Li ba si kal iko kun mu nzo, ani iwol ma nsik ma nzo yin mama lwid ngol amon ne mama ke iso. Ikal si ifa imo ani ina ki, ke lwid mpud. ⁴⁶ Yesu akele a mo ku nkul ke ibwil i bad, tal ngwa nde ani ba kun ba nde ba kele ku nzil ba mu sa ne ba mo ani nde. ⁴⁷ Mud mumo le mu liel ne, tal, ngwa nze ani ba kun ba nze ba kel ku nzil ba isa munda li ku mo ani nze. ⁴⁸ Yesu le liel mud wun ne, na kel ngwa me? na kel ba kun ba me? ⁴⁹ Kobun nde le sen kuu ko kel ba longok ba nde, le ba liel; tal ngwa me, tal ba kun

ba me!50Mud nde so wo selele lizol le tad a me wo kel ku yul,nde wun wo kel mukun a me wo mkad ani mukun a me wo bal,nde wun wu ngwa me.

Chapter 13

¹Mu tsu lolin, Yesu le tswi mu nzo, le fi bwa-nsi mu ikul-i-nzel. ²Ibwil i bad i nen li ba mu bwim, li nde le fi kod mu bwad le bwi nsi. Bad bo baso li ba shiel mu ikuli nzel. ³Yesu aba tshil ma nkum mu manda ma mfhun. Le mwe ne: ⁴Mud wun wo kuno le tswi mu iku kun, mu iko kwe mu nzil ndam a mbud le si bwa mu nkwa nzil: ba nwin li ba imwen li ba idi. ⁵Ndam ye nkim le ibwi ya nghe mankun, ya win maan ma fhun, mbal mo li itswid munda maan ma fhun ma kele we. ⁶Si le yi tswu tel yo li iwim munda iwin miswel. ⁷Ndam a nkim le si bw ya nghe mansin: li mansin li ma ikwed li ma itwebel. ⁸Ndam nkim li ibwi mu maan ma bwed: li ibwid mbud, limo lilli bwid mbud nkam, lili mo, makwim ma siaman, lili nkim, ma kwim ma tud. ⁹Wun wo kel ani matswi ma iyu, ayu. ¹⁰Balongok li ba yi mu nkwa Yesu li ba mu liel ne: munda nki nze aya ba tshil ma nkum? ¹¹Yesu le ba fidil ne, munda ba li liel mu iyab bi nsi-nswi be imfum i yul, kio si baba wi we. ¹²Munda imfum ba wa wun wo kel a kio, munda nde akal abio bi fhun; si wo win kio, ba ki kiele nto be kel a bio bin. ¹³Munda iko bun nde ab tshil ma nkum, munda bo ba tal si ba mono we; mu iyu si bo ba yu we, ba yaba si we. ¹⁴Manda a mwe mbikudi Izaya ya ma kwi munda bo, bini li iyu mu matswi ma bini, si bini li ma yab we, lili tal ani madis ma bini, si bini li mon we. ¹⁵Munda ma mbwun ma bini ma kel ngol, li kes matswi ma bini, li kes madis ma bini, munda ba ka mon mu madis ma bo, ba ka yu si mu matswi ma bo, ba ka yab si mu ma mbwun ma bo, ba ka baman, me si aba wemeswe. ¹⁶Madis ma bini ma kal mu isse munda mo makel mu imon, ani mtswi ma bini munda mo ma kel mu iyu. ¹⁷Me li liel ibini, ba mbikudi ba fhun ani bad ba masong, ba sa ne ba mo man ma li mono bini, si ba mwen we, iyu ma li ywi bini si ba ywi we. ¹⁸Si bini li yu, nkum ye mud wun wo kuno, iswe nki. ¹⁹Kid ne mud wun ywi nda Nziem si nde ayi yeb we, satan le ya, lekiele man ma ba kwim mu mbwun a nde; mud wunakel wun wo wel mbud ye munkwa nzil. ²⁰Wun wo wel mbud ya nghe mankun, akel wun wo wel nda Nziem mu isse kio iso. ²¹Si nde akel we ani miswel; nde nga ko akel we ani ikyin, li ba ya mumek mu inisi munda manda ma Nzieme nde le bwa. ²²Wun wo wel mbud mu nke a mansin akel mud wun wo yu nda Nziem si akel mu nzal ye bilo be ntod yi ani nzal ye imvwam, le bwa nda nziem yin i bud we mbud. ²³Wun wo wel mbud mu maan ma bwed, akel mud wun wo yu nda Nziem, ani iku iyab; abud mbud, libud limo li djid nkam mo, li nkim makwim ma siaman, lili mo makwim ma tud. ²⁴Yesu le bud ba tshil nkum nkim, le mwe ne: imfum i yul ikel amon ne, mud wun wo kwim mbud a mbwed mu ngwun a nde. ²⁵Si tel akala ne bad ba lel, mben ande le ya, le ya kun ikam mu nked a masel nde le win a nde. ²⁶Tel ayi men bitsid, le isa mbud, ikam si li imen. Bad ba nde ba isal li ba yi muliel ko kel mfum nga nzo, nze kwim we mbud i mbwed mu ngwun a nze? asi ikam kini, ifi kun? ²⁸Yesu le ba fidil ne, ikel ani mben wo ikid kobun, bad ba isal li ba liel ne: nze zwel ne bis likwe, li bi tsumun? ²⁹Mfum ne: Lo, kid ne bini li fi tsumun ikam kin, li kwi mu itsumun si ani masel. ³⁰Li bi yese bi yel imbe ti ku li kiele mbud, mu tel li kiele mbudu, me a liel bad baba kiele mbud ne ba tsumun abu ikam kinba bi kas mu bitsu, ba bita mbaa, si li sa masel mu nzo yi ba sa bilo bi me. ³¹Yesu le bud ba tshil nkum nkim, le mwe ne: imfum i yul ikel amon ne miem wu ba sa mu nso, mud mu mo le wel, le fi kun mu ngwun a nde; ³²Li kel libud limo li tshi ilud mbud yoso si kid ne yo imen, ikal muti munen ilud mansa, le to muti munen mu mopil ne ba nwin ba ngi bo baso ba ya lad mu mambe ma nde. ³³Yesu le bud ba liel nkum nkim yi. Imfum i yul ikel amon ne, miem wu ba sa mu nso, mukad mu mo le wel bites bi tud le si mu long ti ko wil nso yin. ³⁴Yesu le liel ibwil i bad manda mo maso mu nkum, nde aba liele we iwine nkum. ³⁵Munda mu ikwisi mo maso ma mwe mbikudi: mefiele munwa, me amo mu ma nkum, me amwal nsia mu manda man mama sweme man sa fa ya ba kes ntod. ³⁶Kobun Yesu le fidil ibwil i bad kin, nde le fidi mu nzo, ba longok ba nde li ba yi baam mu nkwa nde, li ba mwe ne: lisu bis nkum yin ye ikam mu ngwun. ³⁷Yesu le fidil ne: wun wo kuno mbud a mbwed akel mwan a mud. ³⁸Ngwun ikel ntod; mbud a mbwed ikel baan ba imfum, ikam ikel baan ba satan. ³⁹Si mben wo yi kun ikam kin akel mufhu, ikiele bilo ikel, nsuk ye ntod; baba kiele bilo ba kel ba wanzio. ⁴⁰Bun bu ba tsumuno ikambu ba itile-bwa ku mbaa, ikal ikobun ku nsuk ye ntod. ⁴¹Mwan a mud atu tum ba wanzio ba nde, baba ya tsumun mu imfum i nde, baba sala manda ma nswen ani bba sala manda ma bi. ⁴²Baba lwum ya di li mbaa lili ngol, iko kun ikal ani ilil, ani ikwel ma djin. ⁴³Bad ba bwed, ba kal ba ghel amon ne tel mu imfum ke tad a bo. Wo kel ani matswi ma iyu, ayu. ⁴⁴Imfum i yul ibud kal amon ne, imvwam ki ba swe mu nked a ngwun, mud wun wo mon kio, le ayi swe ani isse; le ku tee bilo binde bio biso, le shum ngwun yin. ⁴⁵Imfum i yul ibud kal amon ne wo ta inkid, wo sa misia mimi bwed. ⁴⁶Amwen misia misia mimo mimi lwid ntal a fhun, le fi tee bilo bio biso be kele bio, le fi shum misia miso min. ⁴⁷Imfum i yul ibud kal amon ne bikwen bi ba lwim mu nzel, bi wolo ba mbil ba ifa ani ifa. ⁴⁸Kid ne ba mbil ba wil mu bikwen, ba baba lobo li ba biko ti mu ikul i nzel, bambil bo ba wol; bitsid ani tod, bo ba til-bwa. ⁴⁹Ikal si iko bun kku nsuk a ntod. Ba wanzio ba ya kab bad ba bwed ani bad ba bi. ⁵⁰Baba lwum mu di li mmbaa lili ngol, iko kun ko kal ani ili, ani ighwel madjin. ⁵¹Bini li yeb bilo bi bio biso? ee, li ba fidil kobun. ⁵²Kobun Yesu le ba liel ne, ikel ani ba nken ba bila ba fhun, ba long manda mama tel imfum i Nziem, ifa imo, amon ne nga nzo wo wolo mu imvwam inde bilo bibi mpa ani bilo bibi kul. ⁵³Yesu le men mu ita mankun man, le kyi ya ko yan. ⁵⁴Kobun

Yesu le fidi ku bila be nde ngako,le be ilong mu nzo-nziem,mu mpil ne,baba ywil nde li ba kul u iyituk,ba mo ne:maken ma ani bimpa bi,bi mu fyil kun? 55 Nde wu ,akel we mwan wo mud wun wo sala mabey? Ngwa ndekid Madiyah we?Jac,Zozef,Simon ani Yude,ba kel we ba kun ba nde? 56 Ba kun ba ba bakad,ba kel weani bis ya?Bilo bi bio biso bi mufyil kun?57 Kobun ikel nzil ye ku ba bwis,si Yesu le ba liel ne:Mbikud nde so,ba muywi ku bila bi nde ani mu nzo nde ngako.58 Yesu a sel we bimpa bi fhun ya mbel yin,itsin bizob be bo ba ngako.

Chapter 14

¹Mu tel liso lin, Helod wo Tetlalc, le ywi ne ba mo munda Yesu, le liel bad bande ba isal ne: nde wun Zwan-mbotik!
²Afutumuk ku nsi ba fwa, nsa aya sal bi mpa bin.³Munda Helod wo mukwedes kokel Zwan, le mu kes mishi, le musi mu bolok itsin Helodia, mukel wo Filipino mu kun a nde. ⁴Munda Zwan a mu liel ne: Ba yi wi we nzil mu iku mu wol amon ne mukel a nze. ⁵Helod akwine ne a mu dus, si nde abede ibwil i bad baba ke ako, munda ba mwen Zwan amon ne mbikudi.⁶Kyi, tel ba sele bo fed le ibutam ke Helod, mwan wo Helodias wo mukad le kin ya nked ansi ye ba makang ma nde; li iwi Helod isse. ⁷Mumpil ne, le mukenes ani ilo nziem ne me ayi wa ilo kio iso ke lwom nze.⁸Mu minkwib mi ngwa nde, le mwe ne: ayi shil ya nghe long, mutswe wo Zwan-mbotik. ⁹Mfum le ywi ngeb, si amon ne, nde bo lwel nziem, manda ba makang ma nde, l ba mu twin ne ba muwa.¹⁰ Helod le twim ne ba ku tsid mutswe wo Zwan mu nked a bolok.¹¹ Li ba yi tswal mutswe wo Zwan ya nghe long, li ba yi wa mwan mukad wun, le tswel ko kel ngwa nde.¹² Ba longok ba zwan li ba iwol mpiem, li ba ikes, li ba fi liel Yesu.¹³ Mu nsia yin, Yesu le fi iko kun mu nked a bwad, le fi kal mu liwu ku nse-nkam; ibwil i bad li ba yeb, li ba tswi mu ma mbee, li ba mu lwin mu makol.¹⁴ Tel a tswi nde mu bwadle mwen ibwil i bad, le bwi inge-ingeb munda bad ban; le kul mu iwemes ba biel.¹⁵ Tel a bwi nku nkwele, ba longok li ba yi bam mu nkwa nde, li ba mwe ne, mbel yi ikel nse-a-nkam, tel si li lwid, fudul ibwil i bad ki ba kwe bo mu mala, munda ishum bilo be idia.¹⁶ Yesu le ba fidil ne; ba kel we abo ani mfun ye ikwe, bini ba ngako li ba wa bilo be idia.¹⁷ Si bo li ba mmu liel ne, bis ya li kel a yo nso tan ani ba mbil bwel.¹⁸ Yesu le ba liel ne: li ya ntswl a bio.¹⁹ Kobun Yesu le bwis-nsi ibwil i bad kin ya nghe bitsid le wel nso tan yin ani ba mbil bwel, le sen madis ku ngi, le tel yul le fidilmatond, ku ngwel le ma semen, le wi ba longok li ba kebel bad bo baso.²⁰ Bad bo baso li ba di, li ba wil; bitswil li bi shiel mu nsi, li ba twel bised kwim a biel li bi wil.²¹ Ban baba di, ba kele ites ki minkam mi tan me ba bal, mu nked a bo, iwun sa ba kad ani baan.²² Tel lolin, ku ngwel, le twim mu ngol mu ikod mu bwad ne ba bwa nkul ti mu ngul, nde asa yese ibwil i bad.²³ Tel ayese nde bad, le fi lad ya nghe mubi munda isam mu liwu, yan nkunkwele ikele mu ibwa nde si akele biywi.²⁴ Bwa li bi twe ikwil ya nked a nzel, mufel a ngol le be ibed. munda mufel aye wu, wo ifa i nkim.²⁵ Mu mpyib yo yin Yesu le win nto ba kele bo, Yesu ako lud ya nghe nzel.²⁶ Balongok, tel ba mwen bo Yesu ako lud ya nghe nzel, li ba bwi maghan-maghan, ba mo ne: nde wu mufhu. mu bum bin, li ba be ita milal.²⁷ Yesu le ba liel tel lolin ne: liyab ne nde wu me, li ka bad bum.²⁸ Piel le muliel ne: mfum kid ne ikel nze, ntum me nza ko kel nze ya nghe madia.²⁹ Yesu le muliel ne, ya, Piel le tswi mu bwad, le be iniad ya nghe madia munda akwe nto akele Yesu.³⁰ Si le mwen ne mufel akele wo ngol, le bed bum yan nde ya be mu imini, le ti milal, mfum, ya ngwol.³¹ Tel lolin, Yesu le sen kuu, le mushim, le muliel ne: mud wo likwikil li fhi, munda nki ze kel ani ma med?³² Li bakwed mu bwad, mufel si le kem.³³ Baba kele mu bwad, li ba yi fukam ku nkul a Yesu, kunba mo ne: nze kel ibini mwan a Nziem.³⁴ Li ba sebe nzel, li ba yi mu ntod ye Genezalet.³⁵ Bad ba mbee yin li ba yeb Yesu, li ba twim ba bakaba nsia mu manto-manto ani iya mutswel ba biel bo baso.³⁶ Li ba lwim Yesu ne, ab wa bo na nzil ne bashim na nswi ye iko, baba shim ban, ba ke li ba wem.

mud,si li dia mu iwin iwul makuu,moman ma sumuno we mud.21 Kobun Yesu le kyi ako yan,le win ku ntod ye Tyl ani ku ntod ye Sidon.22Tal si mukad mumo wo Cana,afi ku nto so yin,le ti milal:nzwil nzwil me ngieb,mfum,mwan a David;mwan a me wo mukad,ba fhu ba muyenges.23Si Yesu a mu fidil we nto nda mo,ba longok ba nde li ba ibam munkwa nde,li ba mu liel mu mpud yoso,mubyi munda nde akel mu ita milal ku ngwel a bis.24 Si Yesu le fidil le mwe ne,me ba ntwim ko kel mamem mama mini mu nzo ye Isayel. Chapter 151Kobun ba mfadis ani ba nken ba bila li ba yi ku Yeluzalem mu nkwa Yesu li ba mu liel ne:2 Munda nki balongo ba nze ba kel mu iwvens mansik ma ba nka? munda bo ba wulo we makuu ma bo mu tel ba dia bo.3Yesu le ba fidil asi bini munda nki bini li ywense ma nsik ma Nziem munda ma mbwed ma bini ba ngako.4Munda Nziem amwe ne:mu zitis tad a nze ani ngwa nze:si wun wo lo tad ande to ngwa nde awol ndol ye lifhu.5 Si bini bini li mo ne wun wo mo ko kel tad ande tongwa nde:ko bun me aliseles we amon ne makab ko kel Nziem,munda nze azitis tad a nzi ani ngwa nze.6Li kel mu ikumun manda ma Nziem,munda ma mbwed ma ma nsik ma bini.7 Ba mpal ba mbikudi Izaya ake le bud lilong ko kel bini,le mwe ne: 8 Bad ba ba nkise me ya nghe bi bwel be munwa si ma mbwun ma bo ma kel ntam ani me.9Ba nkwinise a bo mu nkam,mu iko long ma ngin ma ma kel ma nsik ma bad.10Le yemen ibwil i bad ko kel nde nga ko ,nde le ba liel,li yu ani iyab.11 Ikel we bin bibi kodo mu munwa be sumuno mud si ikel bin be tsu mu manwa a mud,bio bin bibi sumuno mud.12Kobun ba longok ba nde li ba yi bam mu nkwa nde, li ba muliel,nze yeb ne ba mfadis bu ba twe mu nswen mu manda manma ba yi be? 13 Yesu le fidil,mu nde so wo win kum tad a me wo kel ku yul,ba matsu tsun.14Ba yese,ba ba kel bimfha madis bi kel mu ntswal bimfha madis,dd ne bimfha madis tswal bimfha madis,abo bwel ba ku bwa bimfha madis dual.15Piel le wel nda le mwe liswun kum yi i mwe nki.16Yesu le mwe ne,ani bini.17Nde tel li bini li bwi we maken.17Bini di yeb lwa ne kio iso ke kodo mu munwa ikwe mu dum ku ngwel li ba fi itile bwa mu mbel ye insi nswi?18Siman mo maso mama tshi mu munwa ma fa ku mbwun moman ma ma sumuno mud.19Munda manda ma bi momaso ma fa ku mbwun idus indum iwol mukel to mulim a mud iyib imbang ke himpal iko bil bad.20 Tal bilo be sumuno mud si li dia mu iwin iwul makuu moman ma sumuno we mud.21 Kobun Yesu le kyi ako yan,le win ku ntod ye Tyl ani ku ntod ye Sidon.22Tal si mukad mumo wo Cana,afi ku nto so yin,le ti milal:nzwil nzwil me ngieb,mfum,mwan a David;mwan a me wo mukad,ba fhu ba muyenges.23Si Yesu a mu fidil we nto nda mo,ba longok ba nde li ba ibam munkwa nde,li ba mu liel mu mpud yoso,mubyi munda nde akel mu ita milal ku ngwel a bis.24 Si Yesu le fidil le mwe ne,me ba ntwim ko kel mamem mama mini mu nzo ye Isayel. 25Si mukad wun le yi fukam ku nkul a nde,le mwe ,mfum,ya,ya nseles me.26Nde le fidil,ikel we mu iwol nso ye baan mu ilwimin baan ba bambwa.27 Ee,mfum,mukad wun le mwe kobun,si baan ba bambwa ba diabi nkumu bin bibi bwa ku nsi mes ma mfum a bo.28 Kobun Yesu le mu liel,mukad wu,likwikil li nze li kel li li nen,ma kal ikobun bo zwel nze.mu tel liso lolin mwan ande wo mukad le wem.29 Yesu le kyi ya mbel aso yin,le yi mu nkwa nzel wo Galilee,le led ya nghe mubile fi bwa nsi.30Kobun,ibwil ibad li ba yi bam mu nkwa nde,mu komun ba kele ani bikad,ani bimfha madis,ani baba wine imo ani baba bwe makol ani babiel ba nkim ba ifa ani ifa;li ba basi ku makol ma nde,nde aba wemes.31 Mumpil ne,ibwil i bad ban ba ke mu isal,mu imon ne baba wine imo,ba mo,baba bwe makol,ba wam;bikad bi ko kwe baba fhi madis ba mon,bakumis Nziem wo Isayel.32 Yesu le yemen ba longok ba nde,le mwe,me nkel mu ngieb munda ibwil i bad ki,munda tal matsu ma tud bo bakel mu nkwa me,ba kel we nto ani ilo ke idia;me nzwel we mu iku ba yese ne ba fha nzal,kalo mmu nzpil ba kal we ani ngol ye iko kwe.33 Balongok li ba mu liel:isi nki,ya nked a nse li kel bis ya,likwi mu ishumi nso munda idis ibwil i bad ki? 34 Yesu le ba fwil:bini li kel ayo nso kwe?Bo li ba fidil ne,nsamwel ani bi bimbil bibi tshi.35 Kobun Yesu le bwis nsi ibwil i bad kin mu nsi.36Nde le wel nso nsamwel yin ani ba mbil ban,ku ngwel ayi fudul matond,le isemen,le itsid bitsul-bitsul,le wi ko kel ba loongok mu ikab mu ibwil i bad kin.37 Bo baso li ba di, li ba wil;li ba twel bised nsamwel ye bi tsuil bi nso bibi shiel.38 Baba di yo ba kele bad nkam makwim nan,iwn tes ba kad ani baan.39 Ku ngwel nde le fidil ibwili bad kin;nde le kwed mu bwad le win ku ntod ye Magadan.

Chapter 16

¹Ba mfadisi ani ba saduceyen, li ba fi tal Yesu munda iku musu ani iku mu fwul ne aba su idim ke fi ku yul. ²Yesu le ba fidil ne, mu nku-nkwele, li mwe ne: ikal ku ibwed, munda yul li kal libel ani mu ipel. ³Ikal ani libwi mu non-bu munda yul li kal ani libwi le lipyib. Bin li yeb na bu ba tala bilo bibi kel ku yul, isi nki li wun yaba bi dim be matsu ma. ⁴Ina imo ke bad ba bi ani ba imfyib ba lwime ne ba mon bimpa; ba bud muwa we bimpa bi nkim na bibi nzo Yonas. Ku ngwel nde le kyi, le win ande. ⁵Ba longok mu ikwe mu ngul a nzel, li ba si djimin mu iwol nso. ⁶Yesu le ba liel ne: li keb ku ibwed mu mal ma ba mfadisi ani ma ba Saduceyen. ⁷Balongok ba tiemen bo ba ngako ani imo ne, munda nki bis li wini ibid nso. ⁸Yesu le ba yeb, le mwe, munda nki li kel mu itiemen bini ba ngako, bad ba likwikil li fhi, munda li wini iwol nso? ⁹Ti li, bini abu maken li bwi we; li yibi we munda manda mama tel nso tan ani nkam tan ye bad, bised bikwe bini li tswel? ¹⁰Iwine nso nso nsamwel ani minkam mina me bad, bised bi kwe bini li tswel? ¹¹Isi nki bini li wini ya yab ne ikel we mu manda ma tel nso, me ali liel ni nki? li keb mmu mal ma ba mfadisi ani ma ba Saduceyen. ¹²Yan bo li ba yeb ne, ikele we mal ma nso ma mwe nde ne: li bi keb, si malong ma ba mfadisi ani ma ba saduceyen. ¹³Yesu le twe mu itswil i man ma Cezalee wo Filipino, le fwil ba longok ba nde: ba ya mo ne, me nkel na, mwan a mud? ¹⁴Bo li ba fidil ne: baba mo ba mwe ne: nze kel mwan wo Zwan-mbotik, baba nkim ne, Elia, ban ne; Yeleme ka lo, mumo mu nked a ba mbikudi. ¹⁵Asi bini li kel mu imo ne me nkel na? ¹⁶Simon Piel le fidil ne, nze kel klistu mwan a Nziem wo mwi. ¹⁷Yesu le bud wol nda le mu liel ne, nze kel mu isse Simon mwan wo Yonas, munda ikel we ne, misun ani makil ma iswi bilo bin, si tad a me wo kel ku yul. ¹⁸Si me iliel ne: nze ke Piel, ya nghe nkun yin me atshu nzo-nziem, ani ba mwil ma manzo ma bad banbaba kala ku mampiem ma kal we ani mfun ko kel bo. ¹⁹Me ayi wu wa ma nsab ma imfum ke yul, be kas nze mu maan, ku yul si ba ki kas, be fiele nze mu maan, ku yul si b fi fiele. ²⁰Kobun Yesu le twim ba longok ba nde ne ba ka ta muta ne nde wun aakel klistu. ²¹Ba ntam, ya be Yesu isu ba longok ba nde ne, ilwim ne ba kwe ku Yelusalem, ba mwen munia a fhun ko kel ba kwud, ani bakwud baba ntsu ani ba banken baba dwise nde, ku ngwel a matsu ma tud, li ba futumuk mu lifhu. ²²Piel le ywi ko bun, le be iko kab nsia ne, iwa we isse ko kel Nziem, mfum moman ma iyil we. ²³Si Yesu le fi bam ko kel Piel, le mu liel ne: fudu ku ngwel a me satan, nze kel mu i nsa me mu manda ma nswen, munda ma ntiemen ma nze ma kel we mama nziem si makel mama bad. ²⁴Kobun Yesu le liel ba longok ba nde, kid ne mud azwel ne aya ku ngwel a me, abi su nde ngako, a wol nkulunsi a nde, aya, ay ndun me. ²⁵Munda wun wo kwim ne agulus lizing li nde, ali miminis, si wun wo liminis munda me, ali zi- zwa. ²⁶Mfun nki ko kel mud wun wo wel bad bo baso, si nde aminis mwe nde? ka lo, nki ilo ki kwi mu isal mud mu isob ani lizing li nde? ²⁷Munda mwan a mud kwi mu iya mu imfum ke tad a nde ani ba wanzio ba nde, munda kons mud azwa lifud le bisal bi nde. ²⁸Me li liel ibini ne baba mo ba kel ya mu nked a bini, ba fha we kid ne ba mwen we iya ke mwan a mud ani imfum i nde.

Chapter 17

¹1Kungwel a matsu ma siaman, Yesu le wel Piel, Jac ani Zwan mukuun a nde; le ba tswel ya nghe mubi ku ngi. ²Yesu le bwi ku nkul a bo, lilwi li nde li ghel nze ne tel, biko bi nde bintieme amon ne mwil. 3Mbal mo, Moyize ani Eli li ba ighan ku nkul a bo; li ba be mu imo ani nde. 4Piel le mwe ko kel Yesu ne: mfum, ikel ku ibwed ne bis likal ako ya, kid ne nze kwin, me a tswu bi nzi-nzo bi tud, imo ke nzo nze, kin ke Moyize, kin ki imo ke Eli. 5Piel akele a mo, tel li, lipyib li yul lili ba fyi; nda li ifi ku yul: wun mwan a me wo kwuno, wo shile me mbwun, li mu ywile! 6Li ba ywi nda yin, ba longok ba nde li ba bwi mu nsi ku nkul a nde, bum bi ngol li bi ba kwed, li bba be mu itsul. 7Yesu le yi bam mu nkwa bo, le ba shim, le ba liel ne li tsud, li ka yu bum. 8Li ba fiele madis, li ba mwen na Yesu nde ngako. 9Li ba be iya kimi mubi, Yesu le ba liel neli liel we mud manda li mwen bin ma ti ko wusu mwan amud mu lifhu. 10Ba ongok li ba mu fwil, munda nki ba nken ba mo ne, Eli aya mud wo iso? 11Yesu ne iel ibni ne Eli aya mud wo iso, wo ya yili bilo bio biso. 12Me aya li liel ne, Eli ayi sa fa ntam, si ba mu yeb we, ba muselel bun bu ba kwin bo; mwan a mud si amon mpas munda bo. 13Balongok li ba yeb e aba liel e munda Zwan-mboti. 14Li ba twe mu nkwa bad ba fhun, mud mumo le yi bwa mu makol ma Yesu, le fikam ku nkul a nde le mwe, 15Mfum, mu ywilmwan a me ngieb munda akel ani bi biel be ikon, abwa ifhun ku mbaa ani mu mania. 16Me bo mu tswel ko kel ba longok ba nze, si bo ba muwemes we. 17Yesu le ba fidil, le mwe ne: bini, ia ki ke djimin nzil, bini bad baba win likwikil, me akal ani bini ti nki tsu? li ya mutswal mwan ku nkel me. 18Yesu le mwe ko kel mpev yi mbi, yo ya itswi yo ngako, mwan le wem mu tel lolin. 19Balongok ba nde li ba yi bam mu nkwa Yeu, li ba mu liel ne; munda nki bis li kwi we mu ibyi mpev a mbi yin ko kel mwan wun? 20Yesu le ba fidil ne: munda bini li kel we ani likwikil li ku ku, me aya li liel manda ma ibini, kid ne bini li kel ani iksi, li kwi mu ilel mubi wune; kyi ya kwe nto nkim: yan bini li nikal ani mutshin wo isal manda mo maso. 21Mpev ye iko bun itshu ani bisam, ani ikal nzal munda bisam. 22Li ba win bo ku Galilee, Yesu le ba liel ko kel ba longok ba nde, ne mwana mud ba mu tee ku makuu ma bad. 23Ba mu dudus, ku ngwel a matsu ma tud, afu-futumuk; tel liso lin, ngieb ye ngol li iba baa. 24Tel lin Yesu ani ba longok ba nde, li ba tswi ku Capelnawum, bad baba fidise mpak ye Nzo-nziem, li ba fyil piel ne, mfum a bini afid we mpak ye Nzo-nzieme? 25Nde le mwe ne, ee, tel a kwed Piel mu nzo; iso, Yesu le mu iel ne, nze mwen isi nki Simon; ba mfum ba ntod, ko kel na ba fudo mpak ani iku ba tsid bitans? ko kel baan ba bo to ko kel ba nzis? 26Tel li, Piel le mu liel ne, ko kel ba nzis, Yesu le mu fidil ne, na baan ba wun fudo mpak. 27Si, munda iwun ba wa nswen, kwe ku nzel, lwum ndob, kwad mbil wo iso mu fiele munwa, nze amu mon lipad lili nzim, lili kwi mu ifud mpak ye Nzo-nziem, wa limo munda me, limo munda nze.

Chapter 18

¹Mu tel lin,balongok li ba yi bam munkwa Yesu,li ba mwe ne:na kel mukwud mu imfum ke yul? ²Yesu le yeme mwan muki,le musi ya nked a bo. ³Le mwe:me li liel ibini,kid ne bini li swed we,li we we amon ne baan ba ki,bini li kod we mu imfum ki ke yul. ⁴Ikobun,mud nde so wo bikimis,amon ne mwan mukyi wu,nde wun akal mukwud mu imfum ke yul. ⁵Mud nde so wo wol mu nkwa me mwan muki amon ne nde wu,awel me ngako. ⁶Si,kid ne mud mumo ywi mumo mu nked a baan ba baba kwikil ko kel me,ilwim ne mud wun,ba mukas mishi mu bol ani ma nkun,ba mulwum mu idji mu nked a nzel. ⁷Munia mu ntod,munda manda ma nswen!munda ikel mfun ne iywi bu itwe,si minia ko kel mud wun wu ba ywi. ⁸Kid ne kuu li nze to kol li nze li itswal mu ma nzil ma fha,li tsid,li til-bwa inan ani nze;ilwid ku ibwed mu ikal ani ifhu to ikad,nemu ikal ani makol amo mwel ani makuu amo mwel,ba ilwum ku mbaa ye mvul ani mvul. ⁹Kid ne dis li nze li itswal mu ibwa,li tsuun,li til-bwa,bene nze kal ani dis li mo mu lizing li nze ne mu ikal ani madis amo mwel munda ba ilwum ku mbaa ye bilungi. ¹⁰Likeb mu imia mumo mu nked a baan ba,munda me li liel ne,ba wanzio babo bakel ku yul,tel loliso,li ba mono bo lilwi le tad ame wo kel ku yul. ¹¹Munda mwan a mud ayi mu igulus bad ban baba mini. ¹²Nki bini li mono kid ne,mud wun akel ani mamem nkam;na limo mu nked a mo li mini,le sa shis liwa ani wa lin ku mibyi,le kwe na mu iko sa limo lin lili mini. ¹³Kid ne nde limwen,me li liel ibini akal mu isse ke ngol ilud liwa ani wa linle shis nde. ¹⁴Ifa imo,amon ne lizol le tad a bini wo kel ku yul,wo minis mumo mu nked a baan ba nde. ¹⁵Kid ne mukuun a nze a isel ku ibi,nze kwe,limo abini bwel,kid ne nde ayi ywil,ako yan nze ya byi. ¹⁶Si, kid ne nde ayi ywil we,nze wol mud munkim mumo to bwel li kwe munda liman nda yin mu imbang ke bad bwel to ba tud ban ba wel nze;kid ne nde ayi ywil,ako yan nze ya byi. ¹⁷Kid ne nde me iku ba ywil,nze kwe, ku mo ku Nzo-nziem,kid ne nde me iku ba ywil,nze mu tal amon ne mumpen to amon ne mud wo bila. ¹⁸Me li liel ibini,mo maso ma likas bini mu ntod,ku yul si ba ki kas,mo maso ma li fiele bini mu ntod,ku yul si bafi-fiele. ¹⁹Me bud li liel ne:kid ne bad bwel mu nked a bini,ba win mu iluum ilo imo,tad a me wo kel ku yul aba wu wa. ²⁰Munda ya vini bad bwel to ba tud mu nkum a me,me nkel ya nked a bo. ²¹Kobun Piel le yi bam munkwa Yesu,le mwe ko kel nde ne,mfum,mbal kwe me nku mu ilolul ko kel mukuun a me kid ne,nde nsel mbi? iku mu ikal mbal nsamwel ? ²²Yesu le muliel ne,me iliel we ne mbal nsamwel,si mbal makwim-nsamwel ani nsamwel. ²³Munda imfum ke yul ikel amon ne,mfum wun wo zwel mu ital manda ma bad ba nde ba isal. ²⁴Tel a be nde mu ites,lii ba yi mutswal mud mumo wo kwi mu ifud ma fhun kwim ma nzim. ²⁵Amon ne nde akele we ani nzim ye ifud,mfum a nde le wi nzil ne ba mu tee;nde ani mukel a nde,baan ba nde ani bilo bi nde bio biso munda iman mfuk yin. ²⁶Mud a isal wun le bilwim munsil,le yi ifukam ku nkul ande,le mu liel ne,mfum,nze ngwa ndam a matsu,me afu-fud bilo bi nze bio biso. ²⁷Mfum a isal wun , ngieb li imu be,mfum a nde wo isal le muyese ne akwe,li nde le mu fdil mfuk yin. ²⁸Kungwel a itswu,mud a isal wun le bwen ani mumo munked a bandu ba nde,wu ku mu iku muwa nzim a nde nkam mo;li nde le mukwed,le be mu iku mubed,kun amu liel ne;ngwa yo nzim a me. ²⁹Ndu nde wun le bilwim mu nsi,a mu liel ne:nshil ndam a matsu,me ayi fu-fuda yo nzim a nze. ³⁰Si wun azwel we,le fi musa mu nked a bolok ti ko mufid nde nim a nde yin. ³¹Li, bandu ba nde li ba mwen manda man,ngieb ye ngol,li iba kwed,li ba win mu itshil mfum muta wo manda momaso mama lwid. ³²Kobun,mfum wun le yemen mud a isal wun,le mu liel ne:mud a isal wu mubi,me ake a ifdil mfug a nze yo iso,munda nze ake li imbwene. ³³Nze ku we mu ywil mukuun a nze ngieb bun bo iywil me ngieb ? ³⁴Mfum a nde wo iasl wun le ywi mpud ye ngol,le mu wi ku makuu ma ba bakalak tiko fid nde bilo be mfum wun bio biso. ³⁵Bun iko bun,bo likidil tad a me wo kel ku yul,kid ne mumo mu nked a bini a kwi we mu ilolul mukuun a nde mu mbwun a nde yo iso.

yesel baan bakie yia ko kel me,li ka ba tswu ma iya ko kel me,munda iya ko kel me,ikel amon ne,bad ban baba kel amon ne baan ba kie.15Yesu le ba si makuu,kobun bo li ba win a bo mu manzo ma bo.16Tal si mud mumo le ya baam munkwa Yesu,le mu liel ne:Long,nki me nku mu ikid ke ibwed munda ne me ngwol lizing lili wine nsuk? 17Yesu le mufidil ne:munda nki nze aya mful me mu bin bibi kel bi bibwed? ilo na imo ki ikel ki ibwed,kid nze kwin ikod mu lizing,luun na mangil;li nde ne,nki mo?le mufwil kobun.18 Yesu le mufidil ne:nze a dus we,nze asal we imfyib,nze a yib we,nze ata we bimpalmu nkum ye mukwen,kal lizid ko kel tad a nze,ani ngwa nze. 19Ani izol mukun a nze amon ne nze ngako.20 Mwan baal wun le mu liel ne:me aka tal bilo bin:bio biso nki bio bi bud ngwin.21Yesu le mu liel ne:kid nze kwin me khamud mu bwed kwe,tee bilo bibi kel ani nze baal ko kel baba wine nzim yan nze azu-zwa imvwam ke yul. Kungwel,ya,ya ndun me. 22Kungwel a iyu manda man man,mwan a baal wun le win mu ngieb munda akele ani bilo bifhun bibi bwed.23Yesu le liel ba longok ba nde ne:me li liel ibini,mvwam ndeso akod mu munia mu imfum ke nziem. 24Me bud li liel ne ikel munia wo lwidil ne mpunda akod mu twis li wul.Imbe ani mvwam mu ikod mu imfum ke nziem.25Balongok li ba ywi kobun,li ba yituk ngol ani imo ne:na si wu ku mu ibig? 26Yesu le ba tel,le liel ne:ko kel bad,ikel munia si ko kel nziem,ifi-faan. 27Bun,Pielle wel nda,le mu liel ne;tal,bis li kyi mu manzo ma bis,li iluun nze;mikal isi nki munda bis?28Yesu le ba fidil ne:me li liel ibini,tel akal mwan a mud le to bilo bio biso be mpa,nde akal a bwi-nsi mu likum,bini ba li ndwin me,li kal si li bwi-nsi ya byid kwim a biel be imfum,ani isemes makaan kwim a mwel ma Isayel.Nde so wo kyi munda nkum a me,ba kuun ba nde ba ba baal ani ba ba kad,nto tad nto ngwu nto mukel a nde nto maan ma nde nto manzo ma nde,abi wol mbal taan,ani iwol lizing le win nsuk. 30Ba fhun ba ba kele ba iso,bakal baba nsuk,si baba nsukba to ba iso.

Chapter 20

¹Munda imfum ke yul ifen ani mfum nga nzo wun wo tswu mun mu ipel,mu iku bwene bad ba isal munda iku bolo masel ma nde. ²Ifen ani bo,mu izwa lipad limo mu tsu limo ani iku ba tum ku masel ma nde. ³Le tswi mun mu ipel mu matel ma tud,le fi ba ban baba bwi nkul ya mbel a isal,nto ilo imo ki ba kid bo si ilo we. ⁴Nde le ba liel ne:Likwe si ku masel ma me,me ali wu wa ilo kin ke kal ki ibwed munda bini. ⁵Bo si li ba win,li ba bud tswu mu matel ma siaman ani mu matel ma wa,li ba kid kobun ifa imo. ⁶Li ba tswi bo mu tel kwim a limo,li ba fi bwan ani ban ba iso ba ke ya mbel a isal,nde le mwe ne:munda nki bini li kel ya tsu li mutshin si likid we nto ilo imo ? ⁷Bo li ba mu liel ne:nto mud mumo ali wel we.Nde le ba liel ne:Bini si li kwe mu ngwun. ⁸Tel a bwi nkunkwele,mfum nga masel le liel ko kel kapid a nde: ba yemen bad ba isal,ba fud nzim a bo mu iba kokel mud wo nsuk,ti ko ya to nze ko kel mud wo iso. ⁹Ban baba win mu tel le kwim a limo,li ba ito li ba wel mu mud mumo,lipad si limo. ¹⁰Ban ba iso li ba ito ku ngwel,ba yebe ne ba wol si ifa imo,si li ba wel mu mud mumo,lipad limo. ¹¹Mu iwol mpad yin, ba ko bokod munda mfum wun nga nzo. ¹²Ba mo ne:baba yi ku nsuk ba sel na tel limo,li nze aba wi ifa imo ani bis,baba ke ne baywin ani mwil ani nzun ye mwil. ¹³Si nde le fidil ko kel mumo mu nked a bo:nduu a me,me a ikid we ku ibi,nze ani me,li yukan we mu lipad limo ? ¹⁴Wol yin ye kwi ani nze,kwe nze.me wa ko kel wun wo nsuk,nzim ilud yin yi ngwi me ko kel nze. ¹⁵Ba ngwi we me nzil mu ikid mu bilo bi me,bun bu nzwel me mu ikid ? nze mwen mbi ye nki mu dis li nze ne me nkal mubwed. ¹⁶Ikobun baba nsuk ba kal ba iso,si ba iso ba kal baba nsuk. ¹⁷Tel a wine Yesu ku mbee ye Yeluzalem,le wel mu liwu baalongok bande kwim a bwel,mu nzil,le ba liel ne, ¹⁸Tal,li kel mu ikwe ku Yeluzalem,iko kun ku ba wa mwan a mud ku makuu ma bakwud ba ba ntsu ani ba nken ba bila.Bo ban ba mutum nde ku lifhu. ¹⁹Ani iku mu wa ku makuu ma ba mpan,munda ba ko muse,ba ko mubed ma fim,ani iku mu sa ya nghe nkulusi,si ku ngwel a matsu ma tud,a wu wusu. ²⁰Kobun ngwa baan ba Zebede,le yi baam mu nkwa Yesu,ani baan ba nde,li ba yi fukam munda iku mu luum ilo imo ko kel nde. ²¹Yesu le mu liel ne:nze zwel nki ?Ngwa baan ba Zebede le mu liel ne,me nkwin ne baan ba me bwel baa,bakal mu imfum i nze,wun mu kuu li nze le itd,wu munke mu kuu li nze le ikad. ²²Yesu le mufidil :nze yeb we nki ilo ke lwime nze,nze ku mu inwa kob li minia le nwe me li ?Bis li ku ku. ²³Si yesu le ba fidil,ikel ibini ne bini li nunwa kobli me;si mama tel ikal mu kuu li me le itad to le ikad,mio min mi tel kid me we,ba wa ko kel bad ban ba shil tad a me. ²⁴Ba kwim baba ywi kobun,li ba bwi ingieb-ingieb ko kel ba kuun bwel ban. ²⁵Yesu le ba yemen,le mwe:bini li yeb ne,ba mfum ba ntod ba kel mu iku ba yenges,ani ba kwud b kel mu iku ba niokol. ²⁶Ikal we ikobun mu nked a bini.Si,mud nde so wo zol ne akal mukwud mu nked a bini,akal mud a bini wo isal. ²⁷Ani mud nde so wo zol ne akal mud wo iso mu nked a bini,akal mumpik wo bini. ²⁸Munda ikobun mwana mud ayi,lo ne ba muwa,si munda nde awa,ani iwa lizing li nde amon ne makab ko kel bad ba fhun. ²⁹Tel ba tswi bo mu mbee ye Yelico,ibwil ibad ba fhun li ba lwin yesu. ³⁰Tal si bi mfa-mis bwel,ba bwi-nsi mu nkwa nzil,li ba ywi ne yesu a lud,li ba kul mu ita milal: mfum,mwan wo david,li ywil bis ngieb. ³¹Ibwil ke bad kin ba bud ta milal,munda iku ba kas minwa;si bo li ba bud ta milal mimi lwidil ngol:li ywil ngieb,mfum mwan wo david,li ywili ngieb ko kel bis. ³²Yesu le tswid,le ba yemen,le mwe ne: nki li kwin ne me nkid? ³³Bo li ba mu liel ne,mfum, bis li zwel ne madis ma bis ma fiele. ³⁴Yesu ngieb li mu kwed,le fi shim madis ma bo;mu tel lolin boli ba mwen ani iba iku muluun.

Chapter 21

¹Tel ba yi baam bo munkwa yeluzalem,li ba ito ku Betfage,nto ye mubii wo Olive,yesu le twim ba longok ba nde bwel. ² Yesu le ba liel ne:likwe ku bila bibi kel ku nkul a bini,li mu mon mwan a mpunda,mukel ani mulim,baba kes mishi,li ba fiele,li ya ntswal a bo. ³ Kid ne mud li liel ilo imo,bini li mufudul ne,mfum akel andi mfun a bo;mu tel lolin,yesu le ba yese,li bo ya ba win.⁴Kyi,manda mayi mu ikwisi ma mwe man mbikudi.Le mwe ne: ⁵ Muliel mwan a mukad wo Siyon,tal mfum a nze aya ko kel nze,mu lizol loliso,a led ya nghe mpunda,ya nghe mwan a mpunda wo mukel.⁶Balongok li ba win,li ba kid bun bo ba swi Yeau; ⁷ Li ba yi tswal baan ba mpunda,mukel ani mulim,li ba si biko bi bo ya nghe ba mpunda ban,li ba bwis yesu nsi ya nghe bo. ⁸ Bad baba lwidil mu nked a ibwil ke bad ban,li ba yel biko bibo mu nsi;baba mo,batsid bifasa,mu iko tswimi munkwa nzil.⁹Bba wine ku nkul ani baba lwine yessu,ba ta milal:hozana,mwana David,lusakumun likal ko kel wun wo ya mu nkum a nziem,hozana mu mambel mama kel ku ngi. ¹⁰ Tel a kwed nde mu mbee ye Yeluzalem,mbee yo iso li inisi,ba mo ne:nde wu na? ¹¹ Ibwil i bad li ba fidil ne:nde wun akel Yesu,mbikudi wo Nazalet ku Galile.¹²Yesu le fi kod mu nzo-nziem,le kul mu ibyi bo baso baba tee ani ishum bilo mu nked a nzo-nziem,ako fhul ba mes ma bad ban baba sobo nziem ani byid be bad baba tee ba nkud-dia.¹³ Kobun Yesu le ba liel,ba swen ne;nzo me,ba iyemene;nzo ye bisam,si bini li isi amon ne,nzo ye byib. ¹⁴ Bi mfa-mis ani bikad,li ba ibaam mu nkwa yesu mu nzo-nziem,nde le ba wemes.¹⁵Si ba ntsu ani ba nken ba bila li ba ywi mpud mu imon bilo bibi mpa be kide yesu,ani ban baba te milal mu nked a nzo-nziem:hozana mwana david. ¹⁶ Li ba liel yesu:nze kelmu iywil mama mwe bo? Ee,yesu le ba fidil ikobun,bini li tes we manda man,nze wel likum mu munwa wo baan ani baba kel mu inwa mabiil ma bangwu ba bo. ¹⁷ Yesu le si ba shis ako yan,le win ku Betani,iko kun ko fi lal nde.¹⁸Mu ipel,yesu mu iya fudu ku mbee,le ywi nzal.¹⁹Yesu le mwen muti wo ba fig,mun mu nkwa nzil;le fi baam,le mwen na madwid,yesu le mu liel:nze muti wu,nze abud sa bud we mbud !Mu tel liso lin,muti wo ba fig le wim.²⁰Balongok baba mwen mo man,li ba yituk,li ba mwe:isi nki mute ba fig wu aku mu iwum mu mbal mo ?²¹Yesu le ba fidil,me li liel ibini,kid ne bini li kel ani likwikil,ani iwun sa mia,li kid we na mi nkid me mu muti wo ba fig,si li ku mu imo ne:mubyi wu a kyi ya,kwe ku bi lwum mu nzel,kio si li isalam.²²Bio biso bi li luumo bini ani likwikil,mu bisam,bini li zi-zwa.²³Yesu le win ku nzo-nziem,tel a lwenghe nde ba ntsu ani ba kwud,ba bad,li ba yi mu liel:mu nki inta nze akide bilo bi bio biso ?na ayi wi imfum kin?²⁴ Yesu le ba fidil:me ali ful muful na mumo;kid ne bini limfidil,ako yan me leli liel,mu nki imfum me akide bilo bi.²⁵Mbotik ye Zwan,ifi kun? ku yul to ko kel bad ?Bo,li ba tiemen ibo-ibo,kid ne bis li fidil ne ku yul,nde a li liel ne,munda nki bini li win ik mukwikil ko kel nde ? ²⁶Kid ne bis li fidil ne ko kel bad,li kel mu ibad ibwil i bad,mundabo baso ba wolo Zwan amon ne mbikudi.²⁷ Kobun,li ba fidil ko kel Yesu ne:bis li yeb we.Yesu le ba liel ne,e si nzieb we me;me si ali lielwe mu nki imfum me a kide bilo bi.²⁸Bini limwenn isi nki ?Mud mumo akele ani baan ba nde bwel,le liel wo iso ne,mwan a me,non-bu nze asal mu nked a ngwun a me. ²⁹Mwan wun le fidil ne,me akwe we me;ku ngwel, le tiemen,le win. ³⁰Le liel wu munkim wun,le mwe ifa imo,mwan wun le fidil ne,me aku kwe mfum,si awin we.³¹Nki nde mu nked a bo wo sel lizol le tad a bo ?Bo li ba mwe :wo iso,yesu le ba liel:Me li liel ibini,bad ba bi ani ba ndum,ba lud ku nkul a bini mu imfum ke nziem. ³² Munda Zwan ayi ko kel bini,mu nzil ye ibini,si bini li mu kisi we;si bad baba bi ani ba ndum,li ba mukisi,ani bini ba li mwen manda man,li sweb we ma mbwun ma bini mu iku mukwikil ko kel nde.³³Li bud yu nkum nkim:ikele ani mud mumo,mfum nga nzo,le kwini muti wo vin,le kes lipang,le tsim dun,le tswi nzo yi le,tel li nde le si kas ani bad ban baba tala ngwun,ku ngwele nde le kyi,le win ku ntod a nkim. ³⁴Tel le ikiele bilo ya likwi,li nde le twim bad ba nde ba isal mu ngwun munda ika mbud munda iwol bilo binde be kwini nde.³⁵Bad ba kele mu nzo yin,baba tele ngwunli ba shim bad ba isal ban,li ba bed mud a isal mumo,liba dui wo ngwel,wo ba tud,li ba mutswi mudji.³⁶Li ba bud tum bad ba isal bankim,ba fhun,ilud bad baba win iso,si bad ban baba tele ngwun,li ba baidil ifa imo. ³⁷ Ku nsuk le twim mwan wo nde ngako,kun nde amo ne,ba musa lizd ko kel mwan a me.³⁸Si bad ban baba tala ngwun ,tel ba mwen bo mwan wun,li ba be imo ibo-ibo:tal mwan a nkwin,liya,li mudus,bis li wol imvwam inde. ³⁹ Li ba mushim,li ba mulwim ku mpili ye ngwun,li ba mudwis.⁴⁰Si li,tel aya nga ngwun,ko kel bad bande ban baba tele ngwun,nde abasa nki? ⁴¹Bo li ba mufidil ne:aba dudwis mu munia nde so bad ban baba tele ngwun;asa kas ngwun yin ani bad ba nkim mu isa itala,bo ban baba muwa nde bilo mu tel le ikiele mbud.⁴²Yesu le ba liel ne:bini li tes we mu bilo ba swen:nkun yin ye batil-bwa ko kel bad ban baba tshu ma nzo,yo yin ye to mfun mu ishim sol li nzo:moman mafi ko kel mfum nziem ikel manda ma iyituk ku madis ma bis?⁴³Ku ngwel ayi yu ma nkum man,ba kwud ba ba ntsu ani ba mfadis,li ba iyab ne manda man ma ke ,yesu aliele kokel bo. ⁴⁴Li ba be isa ne ba mu kwad,si ba bede ibwil ibad muna ba mumwene amon ne mbikudi.

Chapter 22

¹Yesu,le wel nda,le bud ba liel mu nkum,nde le mwe ne: ²Imfum i niem ikel amon ne mfum mumo wo kel mu iseles fed li wal le mwan ande. ³Le twimbad ba nde ba isal mu ikuyemen bad ban ba yemen nde ku fed lin,si bo ba zwel we bo mu iya. ⁴Le bud tum bad ba isal ba nkim,amo ne:li ba liel bad ban ba yemen me ku fed,tal,me alem bilo bi me be fed,ba ngwem ba me ani ba mbil ba nga mel ba ndwis me,bio biso me abisi mbel mo,li ya ku fed.⁵Si bo nto bi ba ba yemen ilo we,li ba win a bo,wun ku mangwun ma nde,wu munkim mu iko ta inkid i nde,⁶ba ba nkim ba ko bed bad ba isal ba twim mfum,ba ko ba tuu ani iku ba dus.⁷Mfum le ywi mpud ingol,le twim bibwil bi nde be bad,mu iko dus ban baba dwise ani ita ma mbee ma bo mbaa.⁸Kobun,mfum le liel bad ba nde ba isal:Fed li twe ya nto-nto;si bad ba yemen me,ba kel we bo ani lizol li bwed.⁹Li kwe mu mambel ma ko tsudo bad,li yemen bad bo baso ba li mon bini ,baya ku fed.¹⁰Bad ba isal ban li ba win mu manzil,mu iko vu bad bo baso ba bamwen bo,ba kal baba bi to baba bwed,nzo yi ba sele fed li iwil ani bad.¹¹Mfum le kwed mu ital baba ke ya nghe mes,le mwen mud mumo abwed we iko ke fed.¹²Mfum wun le muliel:ndu me,isi nki nze kwed ya iwine iko ke fed ?Mud wun le kes ande munwa.¹³Kobun mfum le liel bad ba nde ba isal:li mukas mishi ku makol ani ku makwu,li mu lwum ku nzil mu lipyib,iko kun ko kal ani ilil,ani ighwel madjin.¹⁴Munda baba yemen ba ke ba fhun,si baba pwen ba ke ba tshi.¹⁵Kobun ba mfadis ba bital ibo-ibo mu isaa mayel ma ikwad yesu mu manda man ma mwe nde ngako. ¹⁶Kobun li ba twim mu nkwa nde ba longok ba nde,andi ba helodien,li ba mwe:Long,bis li yeb ne nze kel wo ibini,nze si a longo nzil ye nziem mu mpil ye ibini,nze abwegede we ansa ko kel mud mumo,munda nze atala we nud ye bad. ¹⁷Li liel bun bu mwen nze,ba liwi bis nzil mu ifud mpak ko kel Cayisala to lo ?¹⁸Yesu,bun bo yebe nde bifhu bi bo bibi,le fidil ne:munda nki bini li kel mu imeg me,bad ba bimpal ? ¹⁹Li nsu nzim yin yi ba fidile mpak.Kobbun bo liba muswi lipad limo.²⁰Yesu le ba fwil:Ifanis ki,ikel ke na ani ison ki? ²¹Ke Cayisal,bo li ba mufidil ikobun. Kobun,nde le ba liel ne:liwa bilo be Cayisal ko kel nde ngako Cayisal,be nziem ko kel nziem. ²²Bad ban li ba yituk mu manda man ma ba ywi bo,li ba kyi ako yan,li ba win abo. ²³Mu tsu lolin,ba Sadduceen baba mo ne lufutumuk lo we,li ba yi ko kel yesu,liba mufwil ne: ²⁴Long,kid ne mud fhi,nde asi shis mwan,mino nde ku mu ibal mufhul-mbel wun,le si bud baan ani mukun ande wun. ²⁵Kyi ,ike mu nked a bis ani ba kuun nsamwel,wo iso le beel, le fhi;amon ne nde abwid we,le si shis mukad wun ko kel mukun ande. ²⁶Ifa imo ani wo ywel ani wo ba tud,ti wo nsamwel. ²⁷Ku ngwel a bo baso,mukad si le fhi. ²⁸Mu lufutumuk,mu nked a bo nsamwel,mukad wun akal wo na? Munda bo baso ake ba mubeel.²⁹Yesu le ba fidil ne:bine baso li sel ku ibi,munda bini li ya yab we ikala biswen ikala ngol ye nziem. ³⁰Munda mu lufutumuku,bada ba bud baal we ba kad,bakad si ba bud baal we ba baal,si ba kal amon ne ba wanzio ba nziem ku yul. ³¹Mama tel manda ma lufutumuk le bad baba fhi,bini li tes we manda ali liel nzieme: ³²Me nkel nziem wo Abalayam,nziem wo Izac ani nzieme wo Yacob ?Nziem akel we nziem wo bad baba fhi,si akel nziem wo bad baba kel mu lizing. ³³Ibwil ibad baba ywile,malong ma yesu li ma ba bed mu mikol mi bo. ³⁴Ba mfadisi,li ba ywi ne yesu ba kes minwa ko kel ba Sadduceen,le ba vi bobaso mbel mo, ³⁵Mud mumo mu nked abo,mfum wo ma nsik le mufwil mufwul wu munda iku mu kas munwa: ³⁶Long,nki nsik ye lwid ngol mu mansik mo maso ?³⁷Yesu le mufidil ne:Nze amuzol mfum nziem a nze mu mukol anze mumo,mu mwe nze ani mu mantiemen ma nze mo maso. ³⁸Ikel nsik ye iso ani ye lwid ma nsik mo maso. ³⁹Tal nsik ye ywel,yi fen ani ye iso:nze mu zol mukuun a nze amon ne nze ngako. ⁴⁰Mu ma nsik man amo mwele,ma tel nsik yo so ani ba mbikudi. ⁴¹Bun bo ke ba mfadisi ba vun mbel mo,yesu le ba fwil, ⁴²mu imo ne:nki yo bini li temen munda klistu ? A kel mwan a na ?Bo li ba mufidil ne:mwan woDavid. ⁴³Yesu le ba liel ne,isi nki David wo kele ani mpev ye nzieme,a muyemene mfum kid ne nde a mo: ⁴⁴Mfum amo ko kel mfum a me;bwa-nsi mu kuu li me le itad,ti ko niad me ba mben ba nze ku nsi makol ma nze ?⁴⁵Kid ne David amuyemene mfum,isi nki nde abud kal mwan ande ? ⁴⁶Ansa mud mumo a kwi we mu iku mufudul ansa nda mo.Ba tsu liso lin ansa mud mumo ameg we mu iku mufwul nto ilo imo.

Chapter 23

¹Kobun Yesu,le liel ibwil i bad ani ko kel ba longok ba nde,le mwe ne: ²Ba nken ba bila ani ba mfadisi ba fi bwa-nsi ya nghe kyid ke Moyize.³Li kid si ani ital mio miso me li liel nde;Si bini li kid we bun bu kel bisal bi bo.Munda bo aka ba mo,si ba kide we mo man.⁴Bo ba kasa ma tsul ma bilud,ani iku masa ya nghe bitsul bi bad,si bo ba zolo we isen ansa mu mulim mu mo. ⁵Ba kide manda ma bo mo maso munda bad baba mon.Kobun,ba bwada biko bi le ani ba mvwel ba le,ku nsuk a biko bi bo ba si malenda.⁶Ba zwel ma mbel ma iso mu ma fed,ani byid be iso mu manzo ma Nziem.⁷Ba zwel ne ba ba wa ma mbwed mu ma mbel ma imvu,ba zolo si ne ba ba yemene mfum,mfum ko kel bad.⁸Si bini,li kid ne ba ka liyemene mfum;Munda na mumo wo kel long a bini,bini likel bine baso ba kuun.⁹Li ka yemen si mu nsi ntod mu,mud ne,tad a bini;tad a bini akel na mumo nde wun wu kel ku yul.¹⁰Li ka sa ne ba liyemen ba mfum;munda mfum a bini akel na mumo,Klistu.¹¹Wu lwid bikwud mu nked a bini,nde wun wu kel mud a bini wo isal. ¹²Nde so wun wo binemes,ba mu ki kimis,si nde so wun wo bikimis,ba mu ninemes.¹³Munia ko kel bini,ba nken ba bila ani ba mfadisi ba bampal! Munda li kel mu ikas nzil ye imfum i nziem ko kel bad;bini si li kod webini ba ngako,ani iwun zol mu ikweddes ban baba zwel ikod. ¹⁴Munia ko kel bini ba nken ba bila ani ba mfadisi ba bampal! munda bini li kel mu idjulu manzo ma ba fhul-mbel ba bakad,ani iko ba fhud mu bisam bi le; munda iko bun ba li semes ilud ngol. ¹⁵Munia ko kel binni ba nken ba bila ani ba mfadisiba bampal!mmunda li ko kwe mu madia ani mu maan mu iko fud bad kid ne bo ba li ywili bo li basial biyul bi bini mbal ywel ilud bini.¹⁶Munia ko kel bini bi mfa madis baba tswelese bad! ba ba mo ne:Kid ne mud mu mo lwel mu nzo-nziem,nda we;si kid ne mud mumo lwel mu wol wo nzo-nziem,akel mu ibwil. ¹⁷Biyul ani bi mfa-madis! na wu lwidil binen,wol to nzo-nziem yin yi basa wol.¹⁸Kid ne mud mumo,bini li bud mo,lwel nziem ku nkul a mes ma santu,nda mo we;si,kid ne mud mumo lwel nziem mu makab mama kel ya nghe mes ma santu,mi tel nde ngako.¹⁹Bi mfa mis!nki nde wo lwid binen,makab tomes ma santu mama sene makab?²⁰Wun wo lol mu mes ma santu,a lwel mu mes ma santu ani bio biso bi bikel ya nghe bio.²¹Wun wo lwel mu nzo-nziem ani wun wo kala muko mun; ²²ani wun wo lwel ku yul,a lwel mu kyid ke imfum i nziem ani wun wo ibwil-nsi.²³Munia ko kel bini,ba nken ba bila ani ba mfadisi ba mpal! munda bini aka li fud itswil i kwim ke bilo bin be wa nsa mu bilobe idia,li bini li shis man ma makel mfun mu ma nsik,mu masong,mu ngieb ani mu ibini:bio bin bi li ku mu ikid bini,si bilo bibi mo bin li bi til we bwa. ²⁴Ba ntweles ba bi mfa mis! Bini aka liyungul bi li mine bini mu twis li wul.²⁵minia ko kel bini,ba nken ba bila ani ba mfadisi ba bampal! munda bini li sa liked na ku nzil ye kob ani long,si mu nked ba wil ani bilo bi bi ani bi li wolo bini mu ngol. ²⁶Bi mfa mis be ba mfadisi! iso li ba mu iwul mu nked a kob ani long,munda ku nzil si ito imbe-imbe.²⁷Munia ko kel bini,ba nken ba bila ani ba mfadisi ba bampal! Munda bini li kel amon ne mampiem ma ntiem,ku nzil ma ghan ibod,si mu nked ma wil ani mafha ani mafha ma bad ba ba fhi ani bifa bio biso be bad ba bi.²⁸Bini si ifa i mo,li ghan bad ba bwed ku nkul a bad,si mu nked bini,li wil ani bimpal,ani masum.²⁹Munia ko kel binni,ba nken ba bila ani ba mfadisi ba bimpal! munda bini li ko tswu mampiem ma ba mbikudi,ani ibud yili mampiem ma bad ba bwed. ³⁰Bini aka li mo si ne:Kid ne bis ake li ywi manda ali liel e ba tad ba bis mu tel ba kele bo,li tu kal we mbel mo ani bo munda imwa makil ma ba mbikudi.³¹Bini si li kel mu ita imbang ko kel bini ba ngako ne bini li kel baan ba bad ban ba ba dwis ba mbikudi.³²Li,bini li kid bun bo kide ba tad ba bini. ³³Ba nzeme kaan li ba mpil! Isi nki bini li bad mu mbaa ingol ye bilungi?³⁴Munda iko bun,e alitutum ba mbikudi,bad ba maken ani ba nken ba bila. Li dudus ani ikom ya nghe nkulusi baba mo,baba nkim li ba bed mafim mu nked a manzo-nziem ma bini,ani iku ba niokol mu ma mbee ani ma mbee, ³⁵Munda,makil ma bad baba wun yab a bo nto ilo imo,mama tieme mu maan,sa fa ku makil ma Abel mud mu bwed,ti ku makil ma Zakadia,mwan wo Balachi ban ba lidwis bini ku nzo-nzieme,ku mes ma santu. ³⁶Me li liel ibni,mio miso mi ya bwa ya nghe ina iso ki.³⁷Yeluzalem,Yeluzalem,bini ba liduso ba mbikudi ani itswa-mudji bad ba li litumo bini,mbal kwe me azolo ne nsa mbel mo baan ba nze,bun bo sa nsus baan ba nde ku nsi mayas ma nde,sibini li zolo we. ³⁸Tal nzo bini me ali shis yo ye nkaam; ³⁹Munda me li liel ne bini li bud mon we me,ti kun ku li mo bini ne:Lusakumun li kal ko kel wun wo ya mu nkum a mfum.

Chapter 24

¹Amon ne yesu ake mu ikwe,li ba tswi mu nzo-nzieme,ba longok ba nde li ba yi mubaam mu iku mu su manzo ma nziem ma ba tswa.²Si nde le ba liel ne:Li ka tal abini bio biso bi? me li liel ibini ne, akoya ishal we ani nkun ya nghe nkun ne yo yi bwi we.³Yesu le si bwa-nsi ya nghe mubie wo olive,balongok ba nde ba kwe mumo-mumo,ba mufwul ne:Li liel nki tel manda man mo maso maya,nki bisuu bidim be iya i nze ani be nsuk a mukil? ⁴Yesu le ba fidil ne:Likeb,mud aka lifud ko kel bini, ⁵ Munda ba fhun ba ya mu nkwum a me,ba mo ne,me nkel klistu;ani ifhud bad ba fhun.⁶Bini liyi yu mangul nto ani nto,ani iliel ke mangul,si li keb mu ibwa-misuu,munda bilo bin biyi ya;si,ial abwu nsuk.⁷Kaan li ani lin, li nu nwan,imfum ki ani kin,mambel ma fhun,nzal iku kod,ani maan ma ninisi.⁸ Bin bio biso ikal iba ki minia.⁹Kobun,ba li wu wa mu inokam,ani mu iku nu dus,ani iku liyu mu makaan mo maso munda nkwum ye nzo me. ¹⁰Bafhun si ba bu bwa,ani iku ba tee,ba biyu si ban ani ban.¹¹Ba mbikudi ba fhun ba bimpal,batu tswu,ba fhud si bad ba fhun.¹²manda ma bi si ma lulwidil,lizol le bad ba fhun,li bwa bizil. ¹³Si wo kas mbwun wun ti ku nsuk,agu guluk.¹⁴Nsia mbwed ye imfum i nziem,ba ilong mu mukil ndeso,munda mu itshil imbang ko kel makaan mo maso,yan nsuk li iyi.¹⁵Munda tel li mon bini manda ma fha mama wa ngieb,man ma mwe mbikudi Taniel,ma ba se ya mbel ye musantu,wo ya tes wun,akeb.¹⁶ Kobun,baba kal ku nto ye Yudee,ba bad ku mibie. ¹⁷ Wo kal wun ya nghe shie li nzo,asudu,kid we ne mu iwol bilo bibi kel mu nked a nzo nde. ¹⁸ Ani wun wo kal mu mangwun,aka fudu mu iwol kazak ka nde.¹⁹Ngieb ko kel ba kad baba kal ani ma madum,ani baba kal mu inwis baan mabel mu matsu maso man.²⁰Lisam ngol munda ibad i bini ikal mu isu,to mu tsu le sabba. ²¹ Munda munia akal wo lwidil,mu mpil ne,wo ifa iso ki,a man bwa we sa fa ya bee mukil ti mu non bu;munkim si abud bwa we. ²² Kid ne,matsu maso ba masi we mama fhi,ansa mud mumo ani big we;si munda bad ba pwen nziem,matsu maso man makal mama fhi.²³Kid ne mud a yiliel si ne klistu akel ya,to akel kunu,li mukwikil we.²⁴Munda ba klistu babi ani ba mbikudi ba bi ani bo,ba sal bilo bibi ngol ani bimpa mu mpil ne ba fhud bad,kid ne mpil ani yo,baba pwen.²⁵Tal me ali liel ku nkul.²⁶Kid ne ba liel si:tal,akel ku nse-nkam,li kwe we,tal,akel mu mangwun,likwikil si we.²⁷ Bun bo kwe mininiel baa ko tswu tel,ani ku limine lo,bun bo kal tsu le ya mwan a mud. ²⁸ Mbel yoso ye kala mpieme,ako yan ya vuno biba-nkwel.²⁹Tel lolin,ku ngwel a matsu man ma minia,mu tel lin le bwa lipyib,ngoon a bud see we,ba mpul-mwed ba ya bwa ku ngi,bimfum be yul bif-fha. ³⁰ Kobun,bidim be mwan a mud,li bighaa ku yul,makaan mo maso ma ntod ma kal ma ko bokot mu imon mwan a mud aya mu bifuu bi yul,ani ngol yoso,ani likum le nen. ³¹ Yesu atu tum ba wanzio ba nde ani biyim ba ko bed ani ivus bad ba pwen nde,mu mifel mi na,ba nsuk ani nsuk ye yul.³²Li bilong mu imeg ani muti wo figue,yan ya to mambe ma nde ngol we,ani ya ba imen nde madwid ma nde ako yan,ya ba yaba ne mvul itwe ya nto-nto. ³³ Ifa imo,ya limon bini bilo bin bio biso,mo ne mvul itwe ya nto-nto.³⁴Me li liel ibini,ina ki kio iso ilud we,ne manda ma ma yi we. ³⁵ Yul ani maan ma lulud,si manda ma me,ansa isi nki ma sa lud we. ³⁶ Mama tel tsu ani tel,nto mud mumo ayeb we,ansa ba wanzio ba bakel ku yul,ansa mwan a nde,si na nde ngako tad.³⁷Man mo maso mama yi mu tel li Nowa,ma yi ya si mu tel aya mwan a mud. ³⁸ Munda mu matsu mama ke kunkul a mvul ye Nowa,bad ba ke ba dia,ani inwa,ba balan,ba beles si baan babo ti mu tsu le kwed Nowa mu nked a maswa. ³⁹ Ba mede we nto mu ilo imo,ti ko yi mvul ye Nowa,ani iku ba wol bo baso,ikal si ifa imo ani mu iya ke mwan a mud.⁴⁰Kobun,bad bwel baba kal mu ngwun,ba wol mumo, mumo a si shal.⁴¹Bakad bwel baba kal mu itswa bika,ba wol mumo,mumo si, asi shal.⁴²Bini li keb,munda li yeb we tsu aya mfum a bini.⁴³Li yab ku ibwed,kid ne mfum nga nzo kwi mu iyab,ne mu nki tel le mpyib,myib ku mu iya,ako yan nde alal we,ayese we ne myib aya kod mu nzo nde. ⁴⁴ Munda bini si li kal mu ikieb,munda tel le ya mwan mud,mu tel lin lili kal ne,nze si ayab we.⁴⁵Nki nde,mud a isal wun wo ibni,ani wu mubwed,wu kel ne,mfum a nde a musu ko kel bad ba nde,munda iku ba wa bilo be idia mu tel li bwed ? ⁴⁶ Akal mu isse mud a isal wun,munda,tel aya mfum a nde,aya mu baa nde akid kobun. ⁴⁷ Me li liel ibni,a musa ya nghe bilo bi nde bio biso.⁴⁸Si,kid ne mud a isal wun akel wu mubi,wo mo ne,mfum a me abuu ayi we, ⁴⁹ Kid ne abed,ba ndu ba nde kid ne nde adia ani inwa,baba wudo mal, ⁵⁰ Mfum wo mud a isal wun aya mu tsu lili kal lin ne,nde ayab we ani tel,si nde ayab we. ⁵¹ Amusa mu bitswil ani iku muwa kab li nde ani bad ba bimpal,ako yan,ya kal bilil ani ighweden madjin.

Chapter 25

¹Kobun imfum i nziem ikal amon ne baan ba bakad kwim baba wun yab nud ye baal,li bo li ba wel ba mwin ba bo,li ba win mu iku bwan ani mulim.² Mu nked a bo,ba taan ba ke ba biel mishu,ba taan ban ba ke ba nga makken.³ Ba biel mishu,mu iwol ba mwin ba bo,ba wel we meel.⁴ Si ba nga maken,li ba wel ani ba mwin ani meel ma bo mu ma mful.⁵ Amon ne mulim aye we,ba kad ban li ba ywin,li ba lel.⁶ Mu nked a mpyib,li ba ti milal:Ta mulim awu,tswe li ku bwan ani nde.⁷ Kobun baan bakad ban bo baso li ba wisi mu iyili ba mwin ba bo.⁸ Ba biel mishu li ba liel ba nga maken ne,li liwa bis ndam a meel ma bini munda ba mwin ba bis ba kel mu idim.⁹ Ba nga maken ban li ba fidil ne:Lo,ma ku we ani bis,ani bini;bene likwe ku ba tee meel,li shum mama bini ba ngako.¹⁰ Tel ba win bo mu iku shum meel,mulim le yi to,baba ke yan ba muzele,li ba kwed ani nde mu nzo yin yi ba taa ma waal mbal mo ani ikas nzo.¹¹ Inan we,baan ba kad ban ba mibel mishu,li ba yi ani iko mo;mfum,mfum li fiele nzo.¹² Si mfum le ba fidil ne:Me li liel ibini,me li yeb we.¹³ Li ka lal,munda li yeb we tsu ani tel.¹⁴ Ikal amon ne mud wu ken nzil,le yeme bad ba nde ba isal,le ba wi bilo bi nde bio biso.¹⁵ Le wi mpad taan ko kel mud wo iso,mpad ywel,ko kel wun,lipad limo ko kel mud wo ba tud,kons mud,mu ngol ande ye isal,nde le win ande ko ken.¹⁶ Mu tel lolin,wo wel mpad taan,le yisi mu bisal,li ibwid mpad taan nkim.¹⁷ Ifa i mo,amon ne wo wel mpad ywel,li ibwid ywel nkim.¹⁸ Wo wel lipad li mo,le fi tsim dun,le fi swi nzim yin ye muwi mfum ande.¹⁹ Ku ngwel a matsu,mfum wo bad ban ba isal inde ban,li ba yifudu,le fi ba luum nzim yin.²⁰ Wun wo wel mpad taan,le yi baam mu nkwa mfum,le yi tswal mpad taan nkim,le mwe:Mfum,nze a ngwi mpad taan,tal me a wel mpad taan nkim.²¹ Mfum ande le muliel:Ku ibwed,nze bud kal mud a isal wo masong,nze kel mud mubwed mu ilo itshi,li me ayi wa nze bilo bi fhun,nze kod mu isse ke mfum a nze.²² Wun wo wel mpad ywel,le yi baam si,ku munwa amo ne:Mfum,nze angwi mpad ywel,li me awel ywel nkim.²³ Mfum ande le muliel:Ku ibwed,nze kel mud a isalmubwed ani masong,nze kel mud a mubwed mu ilo itshi,li me ayi wa bilo bi fhun,kod mu isse ke mfum a nze.²⁴ Wo wel wun lipad limo,le yi baam ku ngwel,ani iko mo:Me ayebe ne nze kel mud wo mpud,wo kaa mbud ansa nze ikwin we,wo wolo ansa nze si we.²⁵ Mfum,me abede buum be ngol,li tal lipad li nze ali lo,me ake afi liswi mu maan,tal ayi wol bilo bi nze.²⁶ Li mfum ande le mufidil,mud a isal wu mubi,ngako ani wo bibol,nze ake ayab ne:Me akaa mbud nto ya mbel ye win kun me,ani iwol ya wun sa me.²⁷ Nki bi win mu iwa nzim a me ko kel bad ban baba swe nzim,munda le ya me,me ayi wol ani mulud.²⁸ Mu wol ayo mpad yin,li wa ko kel ayo mpad kwim.²⁹ Munda ba wa wun wo kel a bio munda bikal bi fhun,si wun wo win abio,ba muki kiele ansa bin be kel a bio.³⁰ Mud a isal wun wo win mfun,ba mutil-bwa ku nzil,mu nked a lipyib,iko kun ko kal bilil ani ighwel madjin.³¹ Tel aya mwan a mud mu liyal li nde,ani ba wanzio bo baso,ba bwa-nsi ya nghe kyid ke liyal li nde.³² Makaan mo maso ma kal ma mubwim,li nde le kab ban ani ban,bun bo kaba mud wun wo bwolo mamem ani ba nkom.³³ Mamem,nde amasa mu kuu linde le itad,ba nkom,nde aba sa mu kuu linde le ingwu.³⁴ Kobun mfum le mo ko kel baba kal mu kuu le itad:Li ya,bini ba liwel lisampul le tad a me,li wol si imfum i nziem ki ba liyili ba ya bakes ntod.³⁵ Munda me bo kele nzal,bini li ingwi bilo be idia,me akele ani mpuu ye mania,bini lili ngwi mania ma inwa,me akele munzis,bini li li ngwel.³⁶ Me akele nkwus,bini lili mbweddes me biko,me akele mubiel,bini lili yi ntal,me akele mu bolok,bini lili yi ko kel me.³⁷ Bad ba bwed ba mufudul ne:Mfum,nki tel bis li imwen le ke nze nzal,bis li iwi bilo be idia;to nze ani mpuu mania,bis li liwi madia ma inwa?³⁸ Nki tel bis li imwen nze munzis,li bis li liwel,to nze akele nkwus,bis li libweddes biko.³⁹ Nki tel bis li imwen nze mubiel,to mu bolok bis li liyi ko kel nze?⁴⁰ Mfum le ba fidil ne:Me li liel ibini,tel loliso lili kide bini bilo bi ko kel mwan wo lwidil bikii mu ba kuun ba me,li kide ko kel me.⁴¹ Ku ngwele,le liel baba kele mu kuu li nde le ingwu,ne,li kyi ya mu nkwa me,bini ba li lwe;li kwe ku mbaa ye mvul ani mvul,yin yi ba yili munda satana ani ba wanzio ba nde.⁴² Munda me akele nzal,bini li ngwi weme bilo be idia,me bo ywi mpuu mania,bini li ngwi we madia ma inwa.⁴³ Me akele munzis,bini li ngwel we;me kele nkwus,bini li mbweddes we biko,me akel mubiel ani mu bolok,bini li ntel we me.⁴⁴ Bo ba mufudul si ne:Mfum,nki tel bis li imwen nze ani nzal,to ani mpuu mania,to munzis,to nkwus,to mubiel,to mubolok,bis lili win iya ital.⁴⁵ Nde aba fudul ne:Me liliel ibini,tel loliso li liwin ikid bini bilo bi ko kel mwan wo lwidil bikii,iswe ne,ko kel me bini li win ikid.⁴⁶ Bo ban bakwe ku mbaa,munia wo mvul ani mvul,si bad ba bwed,ba kwe ku lizing li win nsuk.

Chapter 26

¹Tel amen Yesu imo manda man momaso,le liel ko kel balongok ba nde ne: ²Bini li yeb ne mu matsu mwel bis lili ta nkinz ye paque,ako yan ya ba tee mwan a mud munda iku mu kom ya nghe nkulusi.³Kobun bakwud ba bantsu ani ba kwud ba bad li ba si vun mbel mo mu lipang li mfum wo ba ntsu wun wu ba yemene mu nkwum a Cayifa.⁴ Ikokun ku ba kes bo ifwyin ke bimpal,mu isa mpil ne ba kwad Yesu munda iku mudus.⁵ Si bo li ba liel ne,ika kal mu tsu li fed munda bad ba ko mu momo mu nked a bo.⁶Bun bo kele Yesu ku Bethani,mu nzo ye Simon mubiel a wazi,⁷ Mukad mumo le yi baam munkwa nde,ku makuu ashim ikaa ki ba bwim mu maan ma libol,munked ba si mananasi ma ntal ye ngol;tel ba kele bo ya nghe mes,nde le mu tiese mananasi man ya nghe mutswe.⁸ Balongok li ba mwen kobun,li ba bwi ingieb-ingieb ani imo:munda nki iywene kin.⁹ Ba ku mu itee mananasi man mu ntal ye ngol,li ba wi nzim yin ko kel ba mbwa.¹⁰Yesu le mwen kobun,le ba liel:bwin bini li mu mwenes mpas ko kel mukad wu? Nde akid ilo ke ibwed ku nkel me.¹¹ Munda bini li kel ani bad baba wi nzim matsu mo maso,si me,li kel we ani me mtsu mo mso.¹²Mu imwal mananasi mu nud ye me,akid munda iyili idji ki ba dji me. ¹³Me li liel ibni,nto yoso yi ba long nsia-mbwed yi,mu ntod yoso,ba ta si muta wo mukad wu mu manda ma kid nde.¹⁴Kobun mumo mu nked a ba kwim a bwel,wu ba yemene Yudas scaliot,le win nto akele ba kwud ba bantsu.¹⁵ Le mwe ne:Bini li kwin mu ingwa nki ilo,yan me li wa nde? Bo li ba muwi bibende makwim ma tud ma nzim.¹⁶ Ba tel liso lin,nde le be isa mpil ye bwebd munda itee Yesu.¹⁷Mu tsu le iso le mampa ma win mal,balongok li ba liel Yesu,munda iku mu liel:Nze zwel yan ne bis li ilemen bilo be Paque?¹⁸ Nde le fidil ne:li kwe ku mbee,ku nzo ye ina-ngan,bini li mu liel:Long a mwe:Tel li me ya li twe ya nto-nto;me asl Paque ku nzo nze ani ba longok ba me. ¹⁹Ba longok li ba kid bun bo ba liel Yessu,kobun li ba fi laam Paque.²⁰Nku nkwele li bwi,nde le fi kal ya nghe mes ni ba kwim a bwel.²¹ Mu tel ba dee bo,nde le mwe,me li liel ibini,mumo mu nked a bini anti-ntee ku nkel me. ²²Bo li ba bwi ngieb ye ngol,kons mud mu nked a bo a muliel ,ikel me, mfumu?²³Li nde le fidil:wun wo sa kuu mu nked a long ani me,nde wun wo ntee ku kel me. ²⁴Mwan a mud le kwe,bun bu ba swen munda nde.Si munia ko kel mud wun wu tee mwan a mud! ifen ku ibwed ne mud a ifakin,aka butuk ande.²⁵ Yudas wo mutee nde,le sen nda,le mwe:Ikel me,mfumu?Yesu le mufidil ne:Nze nga ko mwe mio min.²⁶ Mu tel ba dee bo,yesu le wel nso,ku ngwel ye iku lifudul matond,nde yi lisampul,le yi wi ko kel ba longok,li wol,li dia ,yi ikel nud ye me.²⁷ Ku ngwel nde le wel kob,ku ngwel ayi fudul matond,nde le ba wi kun amo ne:Li nwa bine baso. ²⁸Munda moma ma kel makil ma me,makil ma ivus mama tieme munda bad ba fhun,munda iloluk ke masum. ²⁹Me li liel,me abud nwa we mal ma mbud ye vinu ti mu tsu le ya nwa me mbal nkim ani bini mu imfum ke tad a me. ³⁰Ku ngwel a iyim bisiam be nziem,bo li ba win ku mibie me olive.³¹ Kobun Yesu le ba liel:Me akal ani bini bo baso ,mu mpyib yo yi,nzil ye ibwa;munda ba swen:Me abed wun wo tala mamem,yan mamem mo maso li ma bwa tsad-tsad. ³²Si ku ngwel a ifutumuk i me,me ali bwa-nkul ti ku Galilee. ³⁴Piel le sen nda le muliel ne:Nki tel nze akal munda bis nzil ye ibwa,nze a likel we ansa isi nki munda me. ³³Yesu le muliel ne:me ayi liel ibini,mu mpyib yo yi,ku nkul a nsus mu ikol,nze ami maa me mbal tud. ³⁵Piel le mufidil ne:Kid ne me afh-fha ani nze,me ayi maa we.Ba longok bo baso li ba mwe si kobun ifa imo.³⁶Ya nghe koyan, Yesu le win ani bo ya mbel mo yi ba yemene Gethsemane, nde le lielko kel balongok ba nde: Li bwa-nsi ya, tel akwe me mu inaan munda iku sam. ³⁷Le wel ani nde Piel ani baan bwel ba Zebede, le kul mu iyu ngieb ani buum. ³⁸Kobun nde le baliel: Mbwun a me ikel mu buum ti ku lifhu; bini li shal ako ya, li ka lal, li ntala me.³⁹Ku ngwel,nde le win manku-nkul, nde le bwi ku mbwis a nde, ani isam ne: Ta, kid ne mpil ani yo,minia mi mi kyi ku nkul a me! mbal yoso, ikel we mu lizol li me, si mu lizol le nzi ngako. ⁴⁰Nde le yi nto akele ba longok, le fi ba baa bo ba lel, nde le liel Piel: Bini li ma ntala we nto tel limo ko kel me! ⁴¹Li tala ani isam, munda li ka bwa mu imegam; mbwun iku mu ishim si musun akel ngol we.⁴²Le bud kwe inan mbal ye ywel,le sem kobu:Ikel we ani mpil ne kob le minia mi, mibad ko kel me ne,me ka linwa, yese ne lizol li nze lisalam. ⁴³Le yi fudu,le bud ba mwen bo ba bud lal;munda madis ma bo make manem ani tol. ⁴⁴Nde le kyi, le ba bed, le bud sam mbal ye tud, mu ifudulo manda mo man.⁴⁵Kungwel nde le win nto akele ba longok ba nde, ani iku ba liel ne:bini li kel mu ilal ti tel li, li kel abini mu iwum,tal tel ya li twe ya nto-nto, mwana mud li ba mu tee ku makuu ma bad ba masum. ⁴⁶Li tsud, li tswe, tal wo ntee ko kel me atwe ya nto-nto. ⁴⁷Amon ne bo bud mo nde, tal, Yudas, mumo mu nked a ba kwim a bwel, le ya to, ku ngwel ande ani ibwil i bad ifhun, ku makuu ani ma mbiel ani miti, baba twim bo, ba kwud ba bantsu ani ba kwud ba bad. ⁴⁸Wun wo tee nde ake aba swi ikwil idim: Wun wo wa me mbwed ye munwa, nde wun, li mu kwad. ⁴⁹Inan we yesu le yi baam, li nde le mwe: Mbwed, mfum! ani iku muwa mbwed ye munwa. ⁵⁰Yesu le muliel ne:Mukuun a me, kin ke yi kid nze, ikid. kobun bad ban li ba yi ya nto-nto, li ba musi yesu makuu, li ba mu shim. ⁵¹Tal si mumo mu nked ban baba ke ani Yesu le sen kuu, le ko lipes li nde; le tin ko kel mud a isal wo mfum aba ntsu ani iku mutsid tswe. ⁵²Kobun yesu le mu liel ne: Fudul lipes li nze ya mbel a lo; munda bo baso baba wol lipes, ba fha si mu lipes. ⁵³Nze mwen we ne me nku mu iyemen tad a me, wu nku mu ingwa mu tel liso li, ibwil ki ba suda ba ba wanzio? ⁵⁴Isi nki bi ba swen bi ku, bibi kel ne, mio miso

mi kal iko bun?⁵⁵ Mu tel liso lin, Yesu le liel ibwil i bad: Bini liyi amon ne ku ngwel a myib, ani ma mpes, ani miti munda i nkwa ko kel me. Me ake matsu mo maso abwi-nsi ya nked a binimu iko long mu nzo-nziem, si bini li nshime we. ⁵⁶Si man mo maso ma yi munda ma swen ba mbikudi ma ku. Kobun ba longok bo baso li ba si mu shis, li ba bed a bo. ⁵⁷Ban baba kwed Yesu li ba mu tswel ko kel mfum wo ba ntsu Cayifa, iko kun ku ba vun ba bien ba bila ani ba kwud bo baso mbel mo. ⁵⁸Piel, mu inan aba luun ti ku lipang le mfum wo bantsu, le kwed, le bwi-nsi andi bad ba isal, munda atal ne mo man ma wa isi nki. ⁵⁹Ba kwud ba bantsu ani ba Senedle bo baso, ba ko saa bi mbang bi bi mu nkum ye Yesu, bibi ku ne ba mudus. ⁶⁰Si ba bizwi we, ansa bun bo ke ani ba mbang ba fhun ba bimpal byi ako yan, si bwel li ba yi, li ba mwe ne: ⁶¹Nde wu amwe ne: me nku mu ibul nzo-nziem yi ani iku itswu mu matsu ma tud. ⁶²Mfum wo ba ntsu le tswid, le ba liel ne; nze a fidile we nto ilo imo? nki kio bad ba ba yi shis ku munda nze? ⁶³Yesu afidil we nto ilo imo. Li mfum wo ba ntsu, le wel nda, le mu liel ne: Me ayi lwel mu nkum a nziem wo mwe, mu iku li liel kid ne nze kel klistu, mwan wo nziem. ⁶⁴Yesu le ba fidil: mi fi ku munwa wo nze ngako. Si me li liel bu, bini li mu mon mwan mud abwi-nsi mu kuu le itad mu ngol ye nziem, aya mu bifu bi yuL. ⁶⁵Kobun mfum wo ba ntsu le kul mu ikala biko bi nde, kun amo ne: nde akel mu iku livwens! mfun nki bis li kel mu isa ba mbang ba nkim? Tal, bini ya li kyi mu iyu ivwens i nde. li bini li mwen isi nki? ⁶⁶Bo li ba fidil ne: nde afen mu ifha. ⁶⁷Ya nghe koyan, nde le mutswil mate ku mbwis, ani iku muwa mabod ani iku mu shini kun ba mo ne: ⁶⁸Klistu, nze li tshil maa mu iku li liel ne na ayi bed nze? ⁶⁹Piel akele a bwi-nsi ku nzil mu nked a lipang. Mud a isal mu mo wo mukad le yi baam mu nkwa nde, le mwe ne: ani nze si, nzi wo kele ani Yesu wo Galilee. ⁷⁰Si nde le mee ku nkul a bad bo baso, kun nde amo ne: me nzieb we ne nki yo nze kwini mu imo. ⁷¹Amon ne nde awine mu nkwa mwil a nzo, mud mu nkim wo isal wu mukad le mu mwen, le liel ban baba kele ako yan; nde wu ake abwi-nsi ani Yesu wo Nazalet. ⁷²Li nde le bud ma, ani ilol: Me muyeb we me mud wu. ⁷³Tel li fhun we ku ngwel, ban baba kele ako yan, li ba yi baam mu nkwa Piel, li ba mu liel ne: Ibini ibini nze si kel mu ibwil ke bad ban, munda munwa a nze ngako ayi fun. ⁷⁴Kobun nde le kul mu iku ba wa ntendul ani ilol nziem: me mu yeb we me mud wun. Inan ifhun we, nsus le kwele. ⁷⁵Piel le tiemen nda yin ye muliel Yesu: Ne ku nkul ye kwele nsus, nze ami ma me mbal tud. Tel atswi nde ku nzil, le bwi mu ilil ke ngol.

Chapter 27

¹Mun mu ipel i mpyib, ba kwud bo baso ba bantsu ani ba nken ba bila ani ba kwud ba bad li ba si vun mu ibil Yesu, munda mu iku mudus. ²Ku ngwel a yi mukas mishi, li ba mu tswel ani iku mu tee ko kel Pons-pilatu nde wo ke mfum a ntod. ³Kobun Yudas wo mu tee nde, le mwen ne ba mu twim mu ifha, le bemen mbwun ande mu ifudul mpad tud yin ye nzim ko ke ba ntsu ban ani ba nken ba bila ani ko kel ba kwub. ⁴Kun ba mo ne: Me asel masum mu itee makil mama win ikid nto ilo imo. Bo li ba fidil ne, mo man ma li tel we bis? Man ma tel nze ngako. ⁵Yudas le til-bwa bibende be nzim yin mu nked a nzo-nziem, le win, le fi bisa mushi mu bol. ⁶Ba kwud ba ba ntsu ani ba nken ba bila li ba mu twel kun ba mo ne: nzim yin ba kwi we mu iku isa mu kes le dibund, munda ikel nzim ye makil. ⁷Ku ngwel a iman mo maso man, li ba shwim ani nzi m yin ngwun ye isa ba ngul, ani ma mpiem a ba nzis. ⁸Itsin kio kin ngwun yin ba iyemene, ngwun ye makil, ti mu matsu ma non-bu. ⁹Kobun manda awe mbikudi Yeleme li ma kwi, li ba wel mpad tud yin ye nzim, ya mbel ye wun wu base ne ba muzol ko kel baan ba Izayel, ¹⁰Li ba biwi ku munda ngwun yin ye ba ngul, amon ne bun bo ba liel Yesu. ¹¹Yesu le fi ghan ku nkul ye mfum a ntod. ¹²Mfum a ntod le mu fwil ne: Nze kel mfum wo ba Yuda? Yesu le mufidil ne: ifi ku munwa nze ngako. ¹³Si nde afidil we nto ilo imo mu mifuun min ko kel ba kwud ba bantsu ani ba nken ani bakwud ba bila. ¹⁴Kobun pilatu le ba liel ne: Nze ywi we ne mu bilo bi kwe ba kel mu iku ifunu? ¹⁵Yesu a mufidil we nto ilo imo, kio kin ke mwene mfum a ntod ilo ke iyituk ngol. ¹⁶Mu fed lo liso, mfum a ntod, bun bo ke ifhu i bo, ba tisile mud mumo mu nked a bolok wun wo lwime ibwil i bad. ¹⁷Ba kele kobun ani mud mumo mu nked a bolok wu mu bwed, nkhum ande ike Balabas. ¹⁸Amon ne ba ke bo baso imvu, Pilatu le baliel: Nki nde bini li kwin ne me li yese nde, Balabas to Yesu wu ba yemene wun ne klistu? Munda nde bo yebe ne ike mu lizol li bo nsa ba tee Yesu. ¹⁹Tel ake nde abwi-nsi ku nkul ye tuminaal, mukel ande le fi muliel ne: nto ilo imo ikel we ko kel nze ani mud a nke wo masong wu; munda non-bu me mwen mpas a fhun ku tol mu ilel munda nde. ²⁰Ba mfum ba bantsu ani ba kwud li ba fhid ibwil ke bad ban ne, ba luum Balnabas, ne ba dus Yesu. ²¹Mfum a ntod le wel nda, le ba liel ne: Nki nde mu nked a bo bwel bini li kwin ne me liyese nde? Bo li ba fidil ne: Balabas. ²²Pilatu le ba liel ne: nki yo ye kid me munda Yesu, wu ba yemene klistu? Bo baso li ba fidil ne: Ba musa ya nghe nkulunsi. ²³Mfum a ntod le mwe: Si nki mbi ye kid nde? Bo li ba bud ta milal minkim me ngol: Ba musa ya nghe nkulunsi. ²⁴Pilatu le mwen ne nde awol we nde nto ilo imo, si mpud ye bad ilad, le wel mania, le web makuu ma nde ku nkul a ibwil i bad, le mwe ne: me nzieb we me nda momu manda man ma makil ma mud anke wo masong wu. Min mi tel bini ba ngako. ²⁵Bad bo baso li ba fidil ne: Makil ma nde ma ya bwa ya nghe bis ani ya nghe baan ba bis! ²⁶Kobun Pilatu le ba wi Balabas; ku ngwel a yibedes Yesu ma fim, li ba mu wi ne ba sa ya nghe nkkulunsi. ²⁷Ba suda ba mfum a ntod li ba tswel yesu ku nzo ye mfum a ntod, li ba vus bad bobaso mu nkwa yesu, ban baba kala mu lipang le mfum a ntod. ²⁸Li ba mu kiele biko binde, li ba mubwed mswel ye beel. ²⁹Li ba tswi mpu ye mansien, li ba musi yo ya nghe mutswe, li ba muwi itswil ki muti ku kuu linde le itad; ku ngwel, li ba fukam kunkul a nde kun ba muse ne: mbwed a nze mfum wo ba Yuda! ³⁰Bo ba mutswil mate, ba wol itswil ki muti wun, ba mu bed ya nghe mutswe nde. ³¹Ku ngwel yi ku muse kobun, li ba mukiele mswel yin, li ba mufidil a bio biko binde, ani iku mutswal munda iku mukom ya nghe nkulunsi. ³²Mu tel ba tswi bo, li ba bwen ani mud mumo wo bila be Cylen, nkhum a nde Simon, li ba mu twim mu ngol mu iwol nkulunsi ye Yesu. ³³Li ba twe ya mbel mo yi ba yemene Golgotha, iswi ne, mbel ye fha li mutswe. ³⁴Li ba mu wi mu inwa mal ma ba vu ani mania mma nkel; si nde le ma mek, akwi we mu iku manwa. ³⁵Ku ngwel a imukom ya nghe nkulunsi, li ba kul mu ikab biko bi nde, mu ita bio zeke, munda ikwisi mo maso ma mwe mbikudi: bo li ba keb biko bi me ibo-ibo, li ba tyil zeke mu kazak ka me. ³⁶Ku ngwel li ba bwi-nsi, li ba kul mu iku mutal. ³⁷Munda ba swo ikum ke lifhu li nde, li ba swen ya nghe mutswe nde ne: Nde wu akel Yesu, mfum wo ba Yuda. ³⁸Andi nde li ba ba kwem ya nghe nkulunsi, byib bwel, wun ku kuu le itad, wu mumo ku kuu linde le ikad. ³⁹Baba lwide mu nzil ba ko mutuu ma ngwom, ani inisi mutswe. ⁴⁰Kun ba mo ne: Nze wo bul nzo-nziem ani ku ibud tswu mu matsu ma tud, bigulus nze ngako! Kid ne nze bud kal mwan a nziem, sudu ya nghe nkulunsi! ⁴¹Ba mfum ba ba ntsu, ani ba nken ba bila ani ba kwud, ba ko muse si ko kel nde, ba mo ne: ⁴²Nde abigise bad ba nnkim, akwi we mu iku bibigis nde ngako! kid ne nde akel ibini mfum wo Isayel, aya, aya sudu ya nghe nkulunsi, ako yan bis likukwil ko kel nde. ⁴³Nde ake abiwi ko kel nziem, li nziem amugulus kid ne nde aka bud mu kwun. Munda nde ake amo ne nde akel mwan a nziem. ⁴⁴Byib ban, li ba bakwem ya nge nkulusi andi nde, ba ba tuu mangwom bo baso ifa imo. ⁴⁵Ba mu ma tel ma siaman ti ku tel le wa, lipyib lili bwi mu ntod yoso. ⁴⁶Li li twe munkwa tel le wa, Yesu le bolo mu nda ye ngol: Eli, Eli lamasabachtani? iswe ne: nziem a me, nziem a me, munda nki nze si ntil-bwa? ⁴⁷Bad baba mo ba ke ako yan, li ba ywi kobun li ba mwe ne: nde akel mu iyemen Eli. ⁴⁸Mu tel lolin, mumo mu nked a bo le win manan, le fi wol itswil ke iko, le idwimi mu mal ma ghen, ani iku ikas mu itwil ki muti, le muwi mania ma inwa. ⁴⁹Si ban ba nnkim ba mo ne: Li muyese, li tal kid ne Eli ku mu iya ne amubigis. ⁵⁰Yesu le bud bolo mu nda ye ngol, ani ikwad yese mwe. ⁵¹Tal si iko ki ba sa mu nked a nzo-nziem li ika mu bitswil biel sa fa ku ngi ti ku nsi, maan li ma nisi, ma

nkun ma kaa, ⁵²Ma mpiem ma fielaman, ani ma nud ma bad ba kele ba santu ba ba fhi, ba futumuk, ⁵³Bun bu ba tswe ku ma mpiem, ku ngwel a lufutumuk lie yesu, li ba kwed mu mbee ye santu, li ba fi ghan kokel bi bwil bi bad ba fhun. ⁵⁴Mfum wo ba suda andi bad ba ba ke ako yan andi ndde mu itala mpiem ye Yesu, li ba mwen ne maan ma nisi, ani bad baba yito ako yan, buum bi ngol li bi ba be, ani imo ne, ku ibini mud wu ake mwan a nziem. ⁵⁵Ike ako yan ani ba kad ba fhun ba tal mu inan, baba fie djide yesu ba ku Galilee munda iku muwa bilo be idia. ⁵⁶Mu nked a bo ike Madijah wo magadal, Madijah ngwa Jaque ani Yozef, ani ngwa baan ba Zebede. ⁵⁷Tel a bwi nku nkwele, mud mumo mvwam wo Alimathee, nkwum a nde Yozef, nde akele si mulongok mumo wo yesu. ⁵⁸Li ba win ku nto ye kele Pilatu, mu iku luum mpiem ye Yesu. Pilatu le nzil mu iku ba wa. ⁵⁹Yozef le wel mpiem yin, le ikes mu iko impan, ani iku isa mu mampiem ma mpa ma ba tsim ma nked a ma nkuun. ⁶⁰Ku ngwele le si kas man lili nen ku mwil wo mampiem, li nde le win a nde. ⁶¹Madijah wo magadal ani Madijah wn wu munkim ba kele ako yan ba bwi-nsi ku nkul a mampiem. ⁶²Li limo, tsu lili lwid lin li ba yile bo manda ba mfum ba bantsu ani ba mfadisili ba win bo baso nzil mo ti ku nkul a Pilatu. ⁶³Li ba mwe ne: mfum, bis li kel mu iyab ne, ingum kin bo mwe, le kele nde mu lizing, ne ku ngwel a matsu ma tud me awu-wusu ku lifhu. ⁶⁴Li nze tum bad ba kwe mu ikiebe mampiem man ti ku li kwisi matsu ma tud, mu mpilne balongok ba nde ba ka ya yib nud a nde, ani iliel bad: ne nde a wusu ku lifhu. Ka lo bingum bi nde bi kala ilud be iso. ⁶⁵Pilatu le ba liel: Li kel andi mud wo ku keb; li kwe li ku keb bun bu liywi bini. ⁶⁶Bo li ba win mu ikiebe mampiem man, mu iku ma tal, ku ngwel a ital man lin.

Chapter 28

¹Ku ngwel a sabba,mun mu ipel ke tsu le iso li mpos,Madiah wo magadal ani Madiah wu mu nkim wun li ba win mu iku tal mampiem. ²Tal si ike ani maan ma nisi ngol;munda wanzio mumo wo nziem le ayi kimin ku yul,le yi kiele nkuun yin le yi bwil-nsi. ³Nde a ghe amon ne mwin,ani iko i nde i ntiem amon ne ba mpaan. ⁴Ba ba tele yan ba tsul ani buum,li ba twe amon ne baba fhi. ⁵Si wanzio wun le sen nda,le liel ko kel ba kad ban:Munda bini li ka bad buum;munda me nzieb ne bini li kel mu isa yesu wun wu basi ya nghe nkulunsi. ⁶Nde abud kal ya,nde afutumuk ku bad baba fhi,bun bo liel nde.Li ya liyatal mbel ye lel nde. ⁷Li kwe mbal mo mu ilel ba longok ba nde ne nde a wisi ku lifhu.Tal nde a bwi ku nkul a bini ti ku Galilee:Iko kun bini li ku mumon.Tal me ali liel ikwil. ⁸Mbal mo bo li ba bed,li ba kyi mu nwa mampiem,ani buum be ngol ani isse kio iso,ko bun li ba win manan mu ikab nsia ko kel ba longok ba nde. ⁹Tal si Yesu le ya bwan ani bo,le mwe ne:Me ali wi mbwed;ko bun bo li ba ibaa munda ishim makol ma nde,bo li ba fukam ku nkul a nde. ¹⁰Kobun Yesu le ba liel ne:Li ka bad buum,li kwe,li ba liel bakuun ba me ne ba lud ku Galilee,iko kun ku ba mon me. ¹¹Tel ba kele bo mu nzil,bad ban baba tele mampieme,li ba kwed mu nked a mbee,li fi ta muta ko kel ba kwud ba bantsu mo maso mama lwid ako yan. ¹²Bo ba ku ngwel a ivun bo baso mbel mo ani ba kwud,li ba kes ifyin i bo,li ba wi ko kel ba suda ikon i nzim. ¹³Kun bo ba mo ne:Li mo ne:Ba longok bande ba yi muyib mu nked a mpyib tel lili ke bis ku tol. ¹⁴Kid ne mfum a ntod ywi kobun,li mu bu bwene,munda ba ka liwa bini mpes. ¹⁵Ba suda ban li ba wel nzim yin,li ba lwin ma nsik ma baba wi bo.Iliel kin li iwin ko kel ba Yuda bo baso ti mu tsu le non-bu. ¹⁶Ba longok baba shiel ban kwim a mumo li ba win ku Galilee,ku mubie wun wo baliel Yesu. ¹⁷Tel ba mu mwen bo,li ba si fukam ku nkul a nde.Si ba bamo ba ke mu mamed. ¹⁸Yesu,le yi baam,le ba liel kobu:Inta kio iso ba ngwi ku yul ani ya nghe maan. ¹⁹Li kwe,li kidil bad bo baso ba longok,mu iku ba wa mbotik mu nkum ye Ta,ye Mwaan ani ye mpev a santu. ²⁰Ani mu iku ba long mu ibud tal bilo be liswenen me,tal si ako yan ne me nkel andi bini matsu mo maso ti ku nsuk ye mukil.

Mark

Chapter 1

¹Ibaa ke manda ma Yesu Clistu mwan a Nziem. ²Bun bo swen Isaya mbikudi,ne tal,me litutum ku nkul a bini ntum wo ya liyili ma nzil ma bini. ³Ikel nda ye mud wun wo ya sa libil mu nde a nkam,liwul ma nzil ma nziem,li ma sa imbe-imbe. ⁴Zwan aghee ne abweteke mu nde a nkam,alweghe making ma ibaman ma mbwun munda ikiele masum. ⁵Ntod yoso ye Yude ani bad ba Yelusalem bo baso ba wine munkwa nde mu ifungun masum ma bo ani iwol mbotik mu nzel wo Yuldan. ⁶Zwan akele andi iko ke mika mi mpunda andi mukab mu liked linde,adee ba ngayo andi bwim-bi-banwi. ⁷Zwan alweghe ne,aya ku ngwel a me wun wo ndwid me mu ngol,me nkwi we ansa itshi mu ifyili mishi mi sapad li nde. ⁸Me alibotik mu madia si nde a alibotik mu mpev ye santu. ⁹Mu tel liso lin,Yesu le yi ku Nazareth ku Galilee ku ba mubotik nde mu nzel wo Yuldan. ¹⁰Tel a tswi nde mu mania,ya mwen yul ya li fiele; mpev le yi kimi amon ne nkud-zhu. ¹¹Nda li ifi ku yul ne: Nze kel mwan a me wo lizol,wo shile me binkwin. ¹²Mu tel lolin mutel le mu tswel mu nse-nkam,le sel matsu kwim-a-mana. ¹³Iko kun,satan le mumeg nde akele andi ba niam ba mpud andi ba wanzio ba mu bwim,ba mukeb ko kel nde. ¹⁴Kungwel a yi tee Zwan,Yesu le win ku Galilee munda iku long nsia-mbwed ye manda ma Nziem. ¹⁵Le mwe ne:tel ya li kwi,imfum i Nziem ya iyi,li fyele ma mbwun ma bini,li kwikile mu nda mbwed. ¹⁶Le lwid nde mu nkwa nzel wo Galilee,le mwen Simon ani Andele mukuun a Simon ba ko ta mushi mu nzel,munda ba kele baba lobo ba mbil. ¹⁷Yesu le ba liel ne: Lita nduun me, me likidil baba lobo bad. ¹⁸Tel lolin,liba til-bwa mishi mibo min,li ba mulwin. ¹⁹Mu tel lolin nde Le win kwel,le mwen Jack mwan a Zebedee ani mukuun a nde Zwan mu nked a bwad ba yili mishi mi bo. ²⁰Tel lolin nde Le ba yemen,li si shis Tad a bo Zebedee mu nked a bwad ani bad ba isal,li ba mu lwin ko kel nde. ²¹Li ba win ku Capelnawum. Ikele mu tsu le sabba,Yesu le kwed abwu mu Nzo-nziem le kul mu ilong. ²²Ibul-ngwo li bawel, le wel imfum ke iku ba long,si kid we amon ne banken baa bila. ²³Ba kele mu Nzo-nziem aso, ikele ani mud mumo nga model mibi ako wo. ²⁴Nki bikel bini andi me,nze Yesu mud wo Nazareth,nze ayi ne lisa maghan-maghan ?Me nzieb ne nze kel musantu wo Nziem. ²⁵Yesu le mukwe mubal,le mu kes munwa.Tshwu mu nud a mud wu. ²⁶Mifel mibi li mitshwi mu mpud yoso,miko ghan mu ighan mu nda ye ngol. ²⁷Buum li bi ba be,kobun nki ? Babi fwul ibo-ibo. Yoyi nda nkim,ansa Mifel mibi,mi mu ywili ? ²⁸Nsia nde li iwin mu ma nto-ma-nto ti munkwa Galilee. ²⁹Mu itshul mu Nzo-nziem,li ba win andi Jack andi Zwan ku nzo ye Simon ani Andele. ³⁰Biko bi mukad wo Simon akele a leel andi baa, mu tel lolin,ba mubil ko kel Yesu. ³¹Le twe mu nkwa nde,le mushim mu kuu,tel lolin,baa lili bwi. ³²Munku-nkwele,le mine tel,li ba yi mutswal ba biel bo baso andi ba nga Mifel mi bi. ³³Mbee yo iso li ifi mu wul ku nkul a nzo nde. ³⁴Yesu le mwen ba biel ba fhun ba ifa ani ifa; abid si ani mifhu,awee we nzil ko kel mifhu mu imo

munda mio mi muyeb ko kel nde.³⁵ Munkwa ipel, mu mwana lipyib, nde le tswi mu ikwe ku nse-nkam munda iku saam. ³⁶Simon andi ba kele nde bo, li ba be mu iko musaa. ³⁷Li ba mu mwen, li ba mu liel ne, ba isaa; nde le ba fyil ne: tswe mu manto ma nkim, mu mala-mala munda me ba long, me ntswi munda iko bun. ³⁸Yesu le ba fidil ne tswe manto ma nkim, mu mala ma nto-nto munda me nkwe ku ba long. ³⁹Yesu le fi long mu manzo ma nziem mu ntod ye Galilee lo liso ani iko bis mifhu. ⁴⁰Mubiel a wazi le yi, le mu bwil mu ma bwu. Le mu bwene munda ye ngieb: kid ne nze kwin, ngwemes. ⁴¹Yesu mu ngieb yoso le seen kuu, le mushim, le mu liel ne, me a kwin ne nze wam. ⁴²Tel lo lin, bibiel bi wazi li bi wi, nde le wem. ⁴³Yesu le mufidil tel lo lin ani mangil ma ngol ne kwe, muta ata we. ⁴⁴Si kwe, ku bisuu ku kel ba ntsu, biwa ku iwam bun bo mwe Moyize munda ba itshil imbang. ⁴⁵Mud wun le fi kab nsia mu mpil ne Yesu akwi we mu ikod mu mbee mu madis ma bad bo baso. Le tshwu ku nzil mu ntod a nkaam, mala ani mala maya ko kel nde.

Chapter 2

¹Ku ngwel a matsu, Yesu le yi fudu ku Capelnawum, li ba ywi ne akel mu nzo, le vis bad, mambel li mawi, le ba liel manda ma nziem. ²Bad ban li ba yi mutswel ikad, li ba see maken ma ikod iko, ba zwi we munda bad Ake balwidil, li ba led ya nghe shie li nzo. ³Yesu le mwen likwikil li bo, le ba liel ne; Mwan a me kwe, masum ma nze ya ma wi. ⁴Ba nken ba bila ba bwi-nsi, ba mu bwim, Wu Mwan ali mia? Na kwi mu iloluk masum kid ne nziem ngako we? Mu mantiemen ma nde, li ba kwedes ntal ye ikad ya nghe shie li nzo. ⁵Yesu le mwen likwikil li bo, le liel ikad; mean, masum ma nze ya ma wi. ⁶Ikele ani banken baba mo ba bwi-nsi ba mo ibo-ibo ne: ⁷Isinki mud Wu amwe kobu, akel mu iku livwens. Na kwi mu iloluk masum ma bad mu nsi ntod kid nde ngako Nziem we. ⁸Yesu le iyab mu mpev a nde man ma yeb nde, mu nked a bo, le ba liel ne munda nki likel ani mantiemen ma kobu mu ma mbwun ma bini. ⁹Nki nde wo lwid isse mu iliel ikad ne masum ma nze ya ma wi to mu iku liel ne, tsid wol ntal a nze, kwe. ¹⁰Kyi, munda bini, li yeb ne Mwan a mud akel mu nsi ntod yi ani inta i mpu ke iloluk masum. ¹¹Me ya yiwi nzil ko kel ikad, tsid, wol ntal a nze, kwe ku nzo nze, manda ma nze ya ma wi. ¹²Tel lolin, ikad li itswid, le wel ntal a nde Le tswi ku nkul a bad bo baso mu mpil ne bad bo baso ba yituk, ba kumis nziem ne, bis ikobun li man man Mon we. ¹³Yesu le bud Tshwu ku nto nzel. Ibwil i bad li ba yi ko kel nde. Yesu le kul mu iku ba long manda ma nziem. ¹⁴Mu iko lud, Yesu le mwen Levi mwan wo Alfee abwi-nsi ya mbel yi ba fudo itel, le mu liel ne ya nduun me. Levi le tswid, le mulwin. ¹⁵Yesu akele munzo ye Levi ya nghe mes, ba kalak ba fhun, bad baba kele andi bo ya nghe mes andi ba ntum ba nde munda ba kele ba fhun ba muluun. ¹⁶Bakalak ani ba ntsu li ba mu mwen nde adia andi bo, bakalak ani bad ba bi, le ba liel ko kel ba ntum ba nde, munda nki nde a kel mu idus ani inwa mbel mo andi ba kalak, andi bad ba bi. ¹⁷Yesu le ywi kobun, le ba liel ne: kel we ne baba wam baba kwe ko kel munghang si ba biel. Me ayi we mu iyemen bad ba bwed si bad ba masum. ¹⁸Ba ntum ba Zwan ani ba mfadis, li ba kwed lingambuk, li ba liel Yesu ne, munda nki ba ntum ba Zwan ani ba mfadis ba kwed lingambuk asi baba nzo nze ba win kod munda nki? ¹⁹Yesu le ba fidil ne, ba ndu ba mulim ba kwi we mu ikod lingambuk kid ne mulim wun akel andi bo? Ntam yini yi ba kel andi bo, ba kwi we mu isal lingambuku? ²⁰Matsu maki-kal, mulim wun afh-fha, tsu lolin li ba kod bo lingambuk. ²¹Mud we wu kwi mu itsum malkan wo mpa mu iko ke ntam kid lo, malkan a mpa le fhil-bwa, ifha ikio ibee. ²²Mud mumo we kwi mu ISA mal ma mpa mu mamful ma fha, kid lo mal ma mpa man li ma bebes mamful. Ani mal ani ma ngil li ma fhil-bwa kid ne mal ma mpa ba sa mu ma ngil ma mpa. ²³Lili twe mu tsu le sabba, Yesu ako our mu mbwun a masel. Ba ntum ba nde mu ilud, ba ko bolo masel ma nke. ²⁴Ba mfadis li ba mu liel ne; munda nki ba kwi mu isal manda ma ba win kwi mu isal mu tsu le sabba? ²⁵Yesu le ba fidil ne: Bini li man tes we manda akid David le kele nde mfum. Nzal li imukwed ani nde ani bad ba nde. ²⁶Isinki nde a kwed mu Nzo-nziem mutel li imfum mukwud Abiatal le di ma bwun ma ngil ma ba batshwi bo mu idus ani mu iwin wa ba kel ba bo. ²⁷Ku ngwel nde Le ba liel ne: Sabba basi munda mud, si basi we mud munda sabba. ²⁸Mu mpil ne mwana mud ngako akel mfun a ba sabba.

Chapter 3

¹Yesu le bud kod mu Nzo-nziem. Iko kun le mwen baal mumo akele ikad i kuu. ²Li ba ital Yesu kid amu wu wemes,ikele mu tsu le sabba; kyi,ngin a bo ikele ne ba ku mufun. ³Yesu le liel ikad i kuu ne,tsud ya nked a bad ba bo baso. ⁴Le ba fyil ne: Bini mu tsu le sabba,likel ani nswa ye isal mambwed to mu isal mambi,mu igulus mud to mu iku mudus ?Bad ban li ba kes minwa li ba shiel pii. ⁵Yesu le ba tel ku ma mbwis,bo ba mutal ingieb-ingieb,mu tel lolin,Yesu ngieb le mubee munda ma mbwun ma bo ma ngol,liel mud wun ne: Seen kuu li nze,nde le seen kuu,lo lili wem. ⁶Ba mfadis li ba tswi andi Helodie,ba zwele ne ba mudus. ⁷Yesu le win nto nzel andi ba ntum ba nde,ani ibwil i bad bo baso li ba mulwin ti Ku Galilee andi bad ba Yudee. ⁸Ani bad ba Yeluzalem,ani bad ba Udimee ani ba Yuldan ani mala ma manto ma nto amon ne Tyl ani Sidon bo baso li ba ywi man ma kid nde,li ba win ko kel nde. ⁹Yesu le liel ba ntum ba nde ne li ku yili bwad nde a kod munda bad ba ka mushine. ¹⁰Amon ne bo wemese Yesu ko kel ba biel ba fhun,bo baso ba kele ani bibiel,ba ko bwa ya nghe nde,ba mushim. ¹¹Mifel mi bi li mi mumwen,li mi be ifukam ku nkul a nde mi ko wo,mi ko mo ne nze kel ibini Mwan a Nziem. ¹²Si nde ngako Yesu le liel ba ntum ba nde ne bad baka ba muyab. ¹³Yesu le mwen ku mubyi,le yeme ban ba zwele nde mu ikwe andi bo,bo li ba yi,nde le win a bo. ¹⁴Le basi kwim-a - bwel munda a ba tum ne ba ku long. ¹⁵Yesu akele andi inta-impu ke ibyi ba fhu. ¹⁶Tal ba ntum baso kwim-a-bwel baso aba: Simon wun wo wi nde nkwum ye mpa; Piel. ¹⁷Jack Mwan wo Zebedee andi Zwan mukuun wo Jack nde wun wo wi nde nkwum ye Boanelge,iswi ne, ipad. ¹⁸Andele;Filipo;Batolome;Matay;Thoma;Jack Mwan wo Lufee;Taddee;Simon wo Cananit. ¹⁹Andi Yudas iscaliot nde wun wo tee Yesu li ba win ku nzo. ²⁰Bad li ba bud mu bwim,nto mpil a idia ma bwun ilo we. ²¹Bibwid bi Yesu,li ba ywi man mama lwide ku kel mwan abo,li ba win munda iku mutal munda mwe ne Yesu akele ba mu shis ku nzil na nde. ²²Ba nken baba fi ku Yeluzalem li ba mwe ne; Yesu akele andi bafhu ba Belzebul,ikele mu ngol ye mwan a mfum wo bafhu mio miso abie nde. ²³Yesu le ba yeme,aba tshil na mankum, isinki satana akwi mu ibie mukuun a nde satana. ²⁴Kid ne imfum i mo inaan andi imfum inkim,imfum kin ilama we. ²⁵Kid si nzo yin ikwed maghan-maghan,nzo yin si ibud lama we munda ikaan kin. ²⁶Si kid ne Satana bi ywil mpud nde ngako,akala le bikeb,abud kala we ngol. ²⁷Mud mumo we wu kwi mu ikwe mu nzo ye nga ngol mu iku muyib kid ne nde abuu mishi amu kes we,iso AMA mukad mishi,ku ngwel nde Le muyib. ²⁸Mu iku li liel ibini,masum mo maso,Mwan a Nziem ali lolul ko kel Mwan a mud. ²⁹Kid ne nze bwene mpev a Nziem,lisum lin ansa isinki li kid we,akal mu lisum lin mvu Mina mvu Mia kul. ³⁰Yesu amwe kobun munda akele andi Mifel mibi. ³¹Ngwa Yesu ani ba kuun ba nde ba kele ku nzil,li ba yi,li ba twim bad mu iku muyeme. ³²Bad bakele ba bwi-nsi mu nkwa Yesu,li ba mu liel ne: two ngwa nze ani ba kuun ba nze ba kel ku nzil ba yifwul. ³³Yesu le ba fidil ne: ngwa me na ba kuun ba me ba nkel a bo ba. ³⁴Kungwel,le tel baba kele munkwa nde,le mwe ne tal ngwa me ani bakuun ba me. ³⁵Iswe ne mud nde muso wo si lizol li nziem nde wun ngwa me,bo ban ba kuun ba me.

Chapter 4

¹Yesu le win mu ilong mu nkwa nzel,bad li ba mu bwim,le fi bwa-nsi mu nked a bwad; bad li ba shiel mu nsi. ²Nde Le be iku ba tshil ma nkum ma fhun mu malong ma nde. ³Liyi: Mud wo kuno le tswi,le win mu mangwun ma nde mu iku kun. ⁴Mu iku,ndaam a mbud li ibwi mu nzil,li ba nwin li bayi,li ba idi yo yiso. ⁵Ndaam yin li ifi bwa ya nghe ma man,maan ma kele we ma fhun,tel lolin yo li itswid munda maan ma kele we ma fhun. ⁶Li,tel lili tswi,yo li iwin,li idii munda iwin miswel. ⁷Ndaam ye imo li si bwa mu nked a mansiin; mansiin man li ma itwebel li idwis,ibwi we mbud. ⁸Ndaam ye nke yin ye bwi mu maan ma mbwed,li ibwid mbud i nama i kimi,minkam-minkam. ⁹Yesu le mwe ne nga matswe asa nki, ayu. ¹⁰Le fi kal na nde-nde,baba mu bwim ani ba ntum ban kwim a bwel ba mu fwul mu mankum man. ¹¹Yesu le ba liel ne: Imfum i Nziem ikel munda bini,si baba kel ku nzil bo ban ba tshil me ma nkum. ¹²Munda baba wun mono,ba mon,baba wun yu,ba yu,baba wun yaba,ba yab,munda ba ka sob ma mbwun,munda si masu ma bo ma ka loluk. ¹³Yesu le bud ba liel ne: Bini li yebe we nkum yi ? Isi nki bini li yab ma nkum mo maso ma ? ¹⁴Iswe ne,wo kuno wun,akuno nda nziem. ¹⁵Baba mo ba kele mu nkwa nzil,ku ba iwin nda nziem,li ba ywi tel lolin,satana le yi izwili nda so yin. ¹⁶Nda Nziem ye bwi mu maan,ikel amon ne bad ban baba wolo nda nziem mu isse kio iso. ¹⁷Si ba kel we andi miswel bo ba ngako,ba kwi we si mu inam,mikal we si andi lam kid ne mufel a ngol yi,kid lo ba muni-nisi mu manda ma nziem,nde le bwa. ¹⁸Mbud ye mo ibwi mu mansin; ikel ban baba yu nda nziem, ¹⁹si muswonbina bi,mu iluun ma mbwed ma ntod yi,ani iko tisi bilo be ifa ani ifa,ma dus manda ma nziem ma to ngol we. ²⁰Baba mo baba wolo mbud mu maan ma bwed,ikel baba yu nda Nziem ba iwol ibud mbud ma kwim ma tud, makwim ma siaman ani nkam mo. ²¹Le bud ba liel ne: ba kwi mu iya tswal mwin munda ba mu sa kungsi kantin kid lo ku nsi ntal,mwen we,ba musa ya nghe mes munda bad ba mu mono. ²²Ikel ani ilo ke insi-nswi ki ikel ne bad ba ka yab,ikel ani nda nkim ye insi-nswi ikwi mu ilud ne bad ba iyab mu mwil. ²³Kid ne mud akel ani matswe ma iyu asa nki,ayu. ²⁴Yesu le bud ba liel ne,li keb mu manda mo maso ma li ya ko yu,ba li mi meg bu ba mege bun,ba li bu bwid mu manda ma nkim ko kel bini. ²⁵Iswe ne ba wa ko kel wun wo kel a kio,si wo win wun,ba mu ki kiele ansa ndaam yin ye kel a kio. ²⁶Yesu le bud mo ne,imfum i nziem ikel amon ne wo ya kun mbud mu maan. ²⁷Akala ne aleel to awusu mpyib ani mwil mbud imen,ikul ibiyaba we,maan mo ma ngako matisile bilo. ²⁸Maan mo ngako,Abu bitsid ani misa me masel ani mbud bio biso mu nked a misa. ²⁹Kid ne mbud yin iyel,ba ya andi mbiel ye isal munda akala yo yi we ya nto-nto. ³⁰Yesu le bud mo ne: ani nki li kuu mu imeg imfum i Nziem to mu nki mankum li kuu mu iku mameg ? ³¹Akel amon ne mbud ye wangila, kid ne ba ikwin mu maan,ikel ye lwid bike mu mbud yoso yi ba kuno mu maan. ³²Si kid ne ba ikwin,li ikul,li ito bile ilud manda mo maso mu bile,itisil si andi mambe mama le mu mpil ne ba nwin bo baso ba kuu mu ikal mu komun ani itswu ma yem ma bo. ³³Mu mankum ma fhun ma ba tshile Yesu,nda yin ye kele bo ani mpil ye iyu. ³⁴Yesu aba liel we mu iwine ma nkum,si ko kel ba ntum ba nde,aba liele mu mpwasa. ³⁵Tsu liso lin,mu nku-nkwele,Yesu le ba liel ne,tswe mu ngul a nzel. ³⁶Kungwel a ifudul bada,Yesu le ba tswel mu bwad be kele nde,ikele si andi ma bwad ma nkim andi nde. ³⁷Indie imo li itswu,mimpwisi li mi kwed mu bwad,ti ku miwil mio. ³⁸Yesu akele a leel mu nked a bwad,li ba fi mu wusu,li ba mu liel ne,mfum, nze mwen we ne bis likel mu ifha ? ³⁹Yesu le yi wusu,le kul mu ibie mufel,le liel ko kel nzel ne: pem,kas, mufel si le wi kobun nzel le bwi pii. ⁴⁰Ku ngwele Yesu le ba liel ne,munda nki li kel mu ibad buum,isi nki bini li win likwikil ? ⁴¹Li ba ywi buum bi ngol,ba mo ibo-ibo: nde wu akel na,ansa mufel ani nzel ba mu ywili ?

Chapter 5

¹Li ba twe mu ngul a nzele mu ntod ye bad ba Gadalenien. ²Yesu akele a tswi mu bwad,mud mumo le yi ku nkul a nde afi ku mampiem,akele andi mifel mibi. ³Mud wun akele andi nzo ku mampiem,ansa mud mumo akwi we mu iku mukas mishi ansa ani miniolol. ⁴Mbal a fhun akele ba mukes bikyi mu makol, ba mukes si ani miniolol,si nde le tsid miniolol min ani bikyi,ansa mud mumo we akele andi ngol ye iku mukwad. ⁵Ikele nsug we mpyib ani mwil mu nked a mampiem ani ku ngie mibie ako wo,abi dus andi ma man. ⁶Le mwen Yesu aya ku inaan,le vi manan le yi fukam ku nkulna nde ako ghan mu nda ngol,nki bikel nze ani me,nze Yesu mwaan a Nziem ? ⁷Me i liel ne: lo,mu nkhum a Nziem ka bud nzenes. ⁸Iko bun Yesu le mu liel ne; tswu mu mud wu,nze mifel mibi. ⁹Yesu le mutisil ne: nkhum a nze na ?nkhum a me Legion munda li kel ba fhun. ¹⁰Li nde asemese ne,ba ka mutum mu mantiem ma nkim. ¹¹Ikele ako yan,nto ye mubie ibwil ke ba ngul ba lud. ¹²Ba fhun ba mu luun,ba liel ne,litim mu ibwil ke ba ngul ban,bis li kukod ko kel bo. ¹³Yesu le bawi nzil,mifel mibi li mitshwi li mi fi kod mu ba ngul,tel li ba ngul li ba bed manan ma ngol,li ba fi bwa mu nzel. ¹⁴Bad ban baba dise ba ngul,li ba bed mu iku kab nsia mu nked a mbee ani mu ma nghaan li ba win mu iku tal kid nki bi bwi iko kun. ¹⁵Li ba yi munkwa Yesu,li ba mwen mufhu aso wun wo kele ani Legion,a bwi-nsi abwed mu mpil ye imud,boom li bi ba kwed. ¹⁶Baba mwen manda mo maso man mama lwid,li ba fi ta muta bu ba mwen bo ko kel mud wun wo kele andi ba fhu andi ba ngul ban. ¹⁷Tel li,bo li ba kul mu ibwene Yesu mu ikyi mu ntod a bo. ¹⁸Yesu akele akid mu bwad,mud wun wo kele andi mifhu le mu lwim nzil ne asa shal andi nde. ¹⁹Si Yesu le mu mee,le mu liel ne: kwe ku nzo nze,ba tshil mio miso me ikid Yesu ani isi nki ayi ywil ngieb. ²⁰Nde Le win,le be iku ta mita mu ntod yoso ani mu itisil ke maan man, mo maso ma kid Yesu munud a nde bad bo baso si ba kele mu iyituk. ²¹Yesu mu nked a bwad,le tel mu ngul a nzel ko kele ibwil i bad i will mu nkwa nde,Yesu akele mu nkwa nzel. ²²Kobun le yi tswu mukwad a nzo nziem, nkhum a nde;Jailus wu ba mwen ayi bwa mu nsi mu makol ma Yesu. ²³Le mulwim issam ki; mu tshil a me wo mukad atwe ku nsuk,li nze ya,ya musa makuu munda nde a wam munda nde a bud kal mu lizing. ²⁴Yesu le win andi nde,ibwil i bad i nene baba luun,ba ko ba shini. ²⁵Kyi lo ikele andi mukad mumo ako tswu makil ba mvul kwim a bwel. ²⁶Nde ya bud mon minia ku makuu ma mingang ba ifa ani ifa,le bebes bilo bio biso bio kele bio nde,si wine wo muwemes,bibiel biso bi wine tel loliso na ku nkul. ²⁷Le ywi ne ba mo mu nkhum a Yesu,le yi ku ngwel a ibwil i bad le mu shim mu iko. ²⁸Nde Le mwe ne,kid ne me nshim ansa na iko i nde,di me awu wam. ²⁹Mu tel lolin,itswu makil man li ma kem,li nde Le ywi ne ibini bibiel bi nde ya bi wi. ³⁰Yesu nde ngako ake le ywi ne ngol mo kobunu itswu mu nud a nde,le fidi mu nked a ibwil i bad,na nshim mu Biko bi me ? ³¹Ba longok bande li ba mu liel ne,nze mwen bad ba wol kobu,nze afwul ne na nshim? ³²Nde Le tel mu nkwa nde mu iyab ne na kid kobun. ³³Mukad wun,ani boom bio biso atsul,ayab mo maso mama lwid ko kel nde,le yi bwa mu makol ma Yesu,le muliel masong mo maso. ³⁴Yesu le mu liel ne,mwan a me wu mukad,likwikil li nze li ibikis,kwe mu ngem, wam mu bibiel bi nze. ³⁵Bun bo mwe Yesu,mbal nkim le itswu mu nzo mfum wo nzo nziem,bad baba mwe; mwan a nze wu mukad a fhi,munda nki nze kel mu iku mutungis Yesu ? ³⁶Yesu amwe manda man mpamb,le liel mfum a nzo nziem ne ka bad boom si kwikil bun. ³⁷Awu we mud mumo nzil mu iku mudjid na Piel ani Jack ani Zwan mukuun a Jack. ³⁸Li ba twe ku nzo ye mfum a nzo nziem,iko bun Yesu le mwen ibwil i bad ba sa iliel ani bad ba lil,ba ta milaal me ngol. ³⁹Yesu le kwed,le ba fwil ne,milaal Mimi nki li ya ta,munda nki si li kel mu ilil ?Mwan mukad wun afhi we si akel tol. ⁴⁰Bad ban ba muse ko kel Yesu; Li Yesu le tisi bad bo baso mu nzo,le wel na Tad andi ngwa Mwan wun andi baba fi mudjid nde,le kwed ko kele mwan aso. ⁴¹Yesu le mu shim Mwan wun mu kuu,le mu liel ne: Talithakoumi,iswe ne, mwan a mukad,tsud me iliel. ⁴²Tel lolin Mwan a mukad wun le tswid,le be ikwe akele ani ba mvul kwim a bwel,bad bo baso li ba be iyituk. ⁴³Yesu le be iku ba wa ma ngil mama ngol munda ne ansa mud aka yab manda maso man,le mwe ne ba muwa bilo be idia ko kel mukad wun.

Chapter 6

¹Yesu le fi iko,le win ku kaan li nde. Ba longok ba nde li ba mu lwin. ²Sabba lili twe,nde le be ilong mu nzo nziem,bad ba fhun li ba lwin malong man, ma ba yibil,ba bi fwul; bilo biso bi,bi mufyil kun ? Nki maken mo ma;na mu wi, isinki nzo bimpa bi,bi ya mufhil kun ? Bi ya fa ku makuu ma nde ngako. ³Akel we wun wo kide mabay,mwan wo Madiah mukuun a Jack,Size,Mud ani Simon ? Ani ba kuun ba nde ba bakad baba kel ya munked a bis,akele munda iku ba bwis ba mbikudi bo baso.⁴Yesu le mwe ne; ku nzo bo ba mukwuno we. ⁵Akwi we si mu ikid bimpa mu nked a nzo ye bo bangako,na isun sa makuu, li ba wem. ⁶Ani iyibi biyul bi bo,Yesu le win mu ilong mu mala ma nto-nto le yemen ba longok ba nde.⁷Le ba twim bu bwel bu bwel,le ba wi inta ke mubyi mifel mibi. ⁸Le ba liel ne,mu ikwe kin,ba wel we nto ilo imo,na libaal,nso we,ma bwun we,nzim we. ⁹Ba mvel si ba bwede we. ¹⁰Yesu le ba liel ne,mu manzo li bo kwe bini,li kal iko kun ti Ku litswu bini. ¹¹Kid ne bad ba likwin we, li here makol li tswu munda bo ba sa ta imbang i bini.¹²Li ba fi long bad mu ibaman ma mbwun ma bo. ¹³Ba ko byi ba fhu ba fhun,ba ko ban ba biel keep,aba wemes.¹⁴Ntotil Helod le ywi manda ma Yesu ne nkwwum a nde ba ita bi nzyim,nde ne Zwan mbotik futumuk ku bad ban baba fhi,itsin kio kin ba kel mu isal bimang munda nde. ¹⁵Ban ne; Elia,baba nkim ne,mumo mu nked a ba mbikudi.¹⁶Si Helod mu iyu kobun,le mwe ne,Zwan wo tsid me mutswe nde wun wo futumuk ko kel ban baba fhi. ¹⁷Helod nde wun mumo,bo mu kwedes Zwan,le mukes mishu mu nked a bolok itsin Helodias mukel wo Filipino mukuun a nde,munda nde bo mu beel.¹⁸Zwan le mu liel ne,mukel a mukuun,ba mu wolo we. ¹⁹Helodias le ywi mpud ko kel Zwan,azwele ne amu dus si isalam we ikobun. ²⁰Helod amu bed buum ko kel Zwan munda Zwan akele mud mumo mu bwed,wo musantu wo mukebe nde amu ywile si ku ibwed.²¹Asi tsu li kele kobun,Helod le seles nkinz ye lubutuk li nde,le wi idia ko kel ba mfum ba nde ani ko kel ba mfum ba basuda andi ban baba shim Galilee. ²²Mwan wo Helodias wu mukad le yi kod ya mbel yin,le be mu ikin; Helod le mwen isse andi ba makang ba mwan mukad wun,mfum le liel ko kel mwan mukad wun ne; nduun ke kwini nze kin, me ayi Wu wa.²³Mfum le bwiis ani idia nday ne; me ayi wu wa kio iso ke nduun nze ansa itswil ke imfum i me. ²⁴Mu itswu,nde le fi fwul ngwa nde,nki ilo me amu luum mfum? Ngwa ne,mu luum mutswe wo Zwan mbotik,li Mwan mukad wun le win. ²⁵Le fidi manan ko kel mfum,le muliel ne; tel liso li,nze ngwa mutswe wo Zwan mbotik,nshil ya nghe long.²⁶Mfum,ngieb li iku bee si nde akele adi ikwil nday ani bi nkwin bi nde mpil ama nde ne fudu ilo we. ²⁷Le twim mud a nde wo isal mu iku tsid mutswe wo Zwan mbotik,bad ba nde li ba win mu iku tsid mutswe wo Zwan mbotik mu nked a bolok. ²⁸Le mu si ya nghe long le mwan mukad wun,li Mwan mukad wun le si wa ko kel ngwa nde. ²⁹Ba longok ba Zwan li ba ywi kobun,li ba iwol nud li ba tswel ku ma mpiem.³⁰Ba longok li ba fi mu iku mu bwene Yesu munda ba mu tshil man ma ba mwen bo ani man ma ba ywi bo. ³¹Li ya ku mu liwuu nto ye wine bad,tswe li ma wum bitshi munda ba fhun baba win ani baba yi ansa tel le idia ba zwi we. ³²Li ba kwed mu bwad mu ikwe mu liwuu nto ye wine bad,si baba ywi nsia,li ba bed manan,li ba bwi nzil a nkul ti kun ku ba wine bo.³³Bad ba fhun li ba mu mwen akwe,li ba mu yeb ani ban baba kele mu ma vul,li ba bed manan,li ba bwi nkul ti kun ku ba wine bo. ³⁴Yesu le tswi mu bwad,le mwen bad ba fhun ba wol,aba mwene nze ne ma mem man mama wine nga iku ma tsweles, li nde Le be mu iku ba long manda ma mfum.³⁵Li ba twe mu ma tel ma nku-nkwele,ba longok li ba win ti mu nkwa Yesu mu iku mu fwul; lipiyib li bwa,ku likel ku nsee. ³⁶Ba tum bad , ba kwe mu mala ma nto-nto ani mu ma ngaan ba kusa bilo be idia munda bo ba ngako.³⁷Yesu ne,li ba wa biin ba ngako bilo be idia. Bo ne;bis li kwi mu iku shum nso na ywel munda ibwil i bad ba bo baso? Yesu ne bini li kel ani nki? ³⁸Bo ne: nso taan andi bibal biel. Yesu le ba liel ne,li ya tswal.³⁹Tel li Yesu le ba liel ne,bine baso li bwa-nsi mu bi bwil ya nghe bitsid. ⁴⁰Li ba bwi-nsi mu miluu me makwim ma taan ma nkam. ⁴¹Yesu le wel, le seen madis ku ngie,le lwim ko kel Nziem tad,le ma si kuu,le wi ba longok ne li kab mu bad ba bo baso. ⁴²Bo baso li ba di, li ba wil bilo li bi shiel a bio. ⁴³Bised kwim li bi wil ani bitswil bi nso ani bi bal. ⁴⁴Baba di bilo bin ba kele minkam mi taan me ba baal.⁴⁵Tel loli,Yesu le twim ba longok ba nde mu ikod mu bwad munda ba kwe mu ngul nto ye Bethsaida,nde ngako le wel tel le ifudul bad baba me ban. ⁴⁶Le ba fidil,li nde Le win ku mubyi mu iku saam Nziem. ⁴⁷Mu nku-nkwele, bwad li bi twe ya nked a nzel,Yesu le shiel ku nsee.⁴⁸Li ba mwen ne,ba kwi we mu idus nkee munda mufel akele wo ngol. ⁴⁹Si mu mpyib ye tsu li na,Yesu le win ya nghe madia ne aba lud,li ba mu mwen ya nghe madia,ba yebe ne mufhu li ba kul mu ita milaal. ⁵⁰Si Yesu akele a ba mon,si bo ba kele ba bwi maghan-maghan, Yesu ne li ka bad nde Wu me.⁵¹Nde Le fi kod mu bwad,mufel wun le kem,li bo li ba twe mu Italian ibo-ibo mu buum bio biso. ⁵²Ba yebe we impa ke nso,munda ma mbwun ma bo ma kele mama ngol.⁵³Li ba send nzele,li ba twe mu ntod ye Genasaleth li ba tswi mu bwad,li ba fi mutal. ⁵⁴Ako ya n mu itswu mu bwad,li ba iyab mu mbal mo ne nde wun Yesu. ⁵⁵Le ba twim mu manto-manto,li ba kul mu iya tswal ba biel ya nghe ma ntal ku nto yo iso ye kele Yesu.⁵⁶Mu ma mbel mama mo ma twe nde mu mala, to mu ma mbee,to mu ma ngahan,ba biel baba we ku nzil munda ishum mingil me iko ke Yesu munda ne bo ba wam.

Chapter 7

¹Tsu li mo,ba mi mfadisi ani ba nken ba bila,li ba fi ku Yeluzalem,li ba yi vunu andi Yesu ko kele nde.²Li ba mwen ba longok ba nde ba kele mu idia,makuu ma bo makele mbyin,iswi ne ba wil we makuu,tel ba dee bo,ya ba lwim ma ngil ma shis ba iwud. ³Mpaam we,ba mfadisi ani ba yuda bo baso ba lwine ma long ma bakwud,ba dee we kid ne makuu ba wil we. ⁴Mu tel ba fi bo ku zaan,ba di nto ilo imo kid ne ba web we nud,ba lwine ku ibwed mangul ma ba kwud, ba si mpil ye iwul bilo amon ne ma kob, ma nziu,ma ntal.⁵Ba mfadisi ani ba longok ba ba nsik li ba si fwul Yesu ne: munda nki ba longok ba nzi ba luno we ma nsik ma bakwud,ba dia makuu mbyin?⁶Yesu ne,ntum Isaya bo mwe manda ma ibini,le mwe nde ku nkul munda manda ma bini bad ba bimpal,ba swen mu mukaan wo Nziem,bad ba izitise na ku munwa si ku ma mbwun ma bo ilo imo we. ⁷Bisaam bin bi ba sama bo bikel bibi mpaam munda bo balongo ma nsik mama bo ayab ne malong ma Nziem.⁸Bini li ya yese ma nsik ma Nziem,bini li kel mu iluun ma nsik ma bad. ⁹Nde Le bud ba liel ne: bini li yeb ima ku ibwed-ibwed ma nsik ma Nziem munda ibwis ma nsik ma bini ba ngako. ¹⁰Munda Moyize bo mwe ne,zitis Tad a nzi ani ngwa nzi,mud wun wo vwens Tad a nde to ngwa nde,ba feen mu iku mudus.¹¹Si bini li mo ne,kid ne mud a mo ko kel Tad a nde to ko kel ngwa nde;lisadis lin lo liso li nzwel me mu ku iwa likel kobun,iswe ne makab ma ya wa me ko kel Nziem. ¹²Bini li yese we mud ne asun sal nto ilo imo munda Tad a nde ani munda ngwa nde. ¹³Li ya dus ma nsik ma Nziem munda mansin ma bini ma ntod manusi bini,li ya sal si bilo bi fhun bibi kel amon ne ma nsik ma bini maso.¹⁴Tel li,Yesu le bud yeme ibwil i bad le ba liel ne: li nzwil bini bo baso munda li yab. ¹⁵Bilo bin bibi kodo mu nked a mud,bi kala we andi masum,si man mama tshu ko kel mud,mo man mama kel andi masum. ¹⁶Mud nde muso wun wo kel andi matswe asa nki,a yu.¹⁷Ku ngwele,Yesu le yese bad,le win a nde,le kwed mu nzo,li,ba longok li ba bee ku mu fwul munda nkum yin. ¹⁸Nde Le ba fwil ne,ani bini si li ya yab we? Bini maken ma wi isinki? Li yebe we ne bilo bin bio biso bibi kodo mu nked a mud bifeen we mu imutisil ani masum? ¹⁹Munda mama kodo mu nud a mud,ma kodo we mu mbwun si ma kodo mu dum,ku ngwele li ma tshu ku nzil,manda man ma mwe Yesu ma swe ne bad ba ku mu idia matsu mo maso.²⁰Nde Le mwe ne;manda mama tshu ku mbwun ye mud,mo man mama kala andi masum. ²¹Munda ma ntiemen ma bini mama tshu ku ma mbwun ma bini,mo man ma ko mud mu isal manda ma bi mu insi-nswi; induum ani manda ma fha ani idus bad. ²²Mu kyib,mu bilo bi bad baba mo mu isal baba mo ibe,mu ifhud bad,mu ita mampia,mu ilud mu iko bil bad,lileen ani iku bisu. ²³Munda mo maso mama bi mama tshu ku mbwun,manda mo man mama twisile mud ibe. ²⁴Kungwel,Yesu le kyi ako yan,le win nto bila be Tyl ani Sidon. Nde le win,le fi swam mu nked a nzo mo munda nde azwele we bad mu iyab ne nde akel nto so yin.Si nde Le mwen ne mpil a swam nde nkaam. ²⁵Ikele ako yan andi mukad mu mo ani Mwan a nde wo mukad,mwan a nde wun akele andi Mifel mibi.Tel aywi mukad wun ne ba tuul nkum a Yesu,nde le fi mu bwil mu makol. ²⁶Mukad a so akele muni Gelek Silo-Fenicia wo itsin,le win ko kel Yesu mu itisil Mifel mibi min ko kel Mwan a nde. ²⁷Yesu le mu liel ne: Yese abuu ne ban baba ma dia, ba wul munda ikel we ku ibwed mu iwol bilo be ban baba kel mu idia ne ba wol mu iwa ko kel ba mbwa. ²⁸Mukad wun ne,mfum,mbwa si a dia nde bibi tshi-bi tshi bibi bwa ku nsi mes bin,mu tel li,ban ba dia bo.²⁹Tel li,Yesu ne: Mu manda ma mwe nze,nze feen a nze mu ifudu ku nzo nze,mpev a mbi I tswi ko kel mwan a nze. ³⁰Mu tel le win nde Ku nzo nde,afi ba Mwan a leel ya nghe ntal a nde,mpev a mbi yin,itswu ba ntam.³¹Tel li,Yesu le fi ku ntod ye Tyl,Le yi fudu mu nzil ye Sidon nto nzel wo Galilee.Mu isaba ntod ye Decapol. ³²Bad ban li ba yi mu tswel Mwan mumo imfa ma tswi,amwe si mu mpas yoso li ba ibwan andi Yesu munda iku musa makuu.³³Yesu le mu tswel mu liwuu,iko kun ba kele na abo bwel,nde le musi miliim mu matswe,le lwes mate,le mu shim mu liliim. ³⁴Tel li Yesu le seen madis ku ngi,nde le win mu ngol yoso,le mwe ne: Effatha,iswe ne,fyele. ³⁵Mu tel liso lin matswe ma mwan wun li ma fyele,liliim li nde si ya li twe ku ibwed,le kul mu imo imbe-imbe.³⁶Yesu le ba wi ngil ne,bini li liel we nto mud mumo,ansa bun bo ba wi nde ngil yin,bo ba ko mo,ba ko ta mita ko kel bad mu manda maso man. ³⁷Bad bo baso ba kele mu iyituk ngol,ba ko mo ne: Manda mo maso ma sala nde,ma kala tel lo liso na mama bwed,ba nga matswe ma fha ba yu,baba kele ne ba mo we,ba mo.

Chapter 8

¹Mu matsu maso man,ibwil i bad ba fhun li ba yi wul,ba kele we andi bilo be idia,Yesu le yemen ba longok ba nde Le ba liel ne: ²Yesu ne,me nkel mu ngieb munda ibwil i bad ki,ba sel matsu ma tud andi me,ba kel we andi ilo ke idia. ³Kid ne me ba fidil nzal ku bila bi bo,ngol iba Wu wa mu nzil,munda ba fhun mu nked a bo ba fi kwel. ⁴Ba longok ba nde li ba mu liel ne,isi nki nze akwi mu iku ba dis nso,ya si li kel ya nked a nse nkaam.⁵Yesu le ba fwil ne,nso kwe bini li kel a yo? Li bo li ba mu fidil ne,ikel nsamwel. ⁶Kobun,Yesu le bwis ibwil kin nsi mu maan,le wel nso nsamwel yin. Ku ngwel a ifudul matond,le itsid,le ba wi ko kel ba longok munda mu ikebel ibwil kin.⁷Ba kele si andi ndaam ye ba mvul,Yesu le fidil matond le bud ba kebel. ⁸Li ba di,li ba wil,li ba tswel mited nsamwel li mi will fwa ani bitswil bi ba shis bo. ⁹Ba kele ites ke minkam mina Yesu le ba fidil. ¹⁰Inaan i fhun we nde fi kod mu bwad andi ba longok ba nde li ba win abo nto ye Dalmanutha.¹¹Ba mfadisi li ba mu lwil,li ba kul mu imo andi Yesu munda iku musu ani iku mu luum bidiim bibi fi ku yul. ¹²Yesu le kwim mu ngol yoso mu mpev ye nde ngako,Le mwen munda nki bad ba ina ki ba fwulo na ifwul mu ikin bidiim,me aya li liel ibini ne bidiim bi nkim bi bud ghan we mu ina ki. ¹³Ku ngwele nde Le ba kyi,le fi kod mu bwad munda ikwe mu ngul.¹⁴Ba longok li ba si djimin mu iwol nso ba kele yo na imo yin mu nked a bwad. ¹⁵Yesu le ba wi nsik yi ne; li bi keb ku ibwed-ibwed ani mal ma ba mfadisi ani mal ma Helod.¹⁶Ba longok ba tiemen ibo-ibo,ba mo ne; munda nki li kel mu itiemen ne bis ya nso ilo we. ¹⁷Yesu le ba yeb,le mwe ne munda nki bini li kel mu itiemen kobun munda iwine nso,bini si maken we,liyaba si we manda.¹⁸Li kel ani madis mwel si li mono we, li kel si ani matswe mwel si li yu we,bini si nzib ilo we abini? ¹⁹Tel si likwi mu itsid nso taan munda minkam mi taan me bad,mited mikwe me bitswil mi li win a mio? kwim a miel, li ba liel kobun.²⁰Le sempul nso nsamwel yin munda bad makwim ma na,mited mikwe mi wil ani bitswil bi nso bi li yi tswal bini? Bad li ba fwil kobun.²¹Tel li nde Le ba fwil ne: Li bud ya kel we.²²Li ba win ku Bethsaida,li ba yi tswal ku nkul a Yesu imfa mis wu ba lwil ne nde a mu shim ko kel nde. ²³Yesu le shim imfa mis kin mu kuu,le mu tswel mu liwuu mu bila bin,ku ngwele,le musi ndaam ye mate ya nghe madis,le mu si makuu,ku ngwele le mufwil kid ne nze kel mu imon nto bilo bimo?²⁴Mud wun le tel,le mwe ne,me nkel mu imon bad si me aya ba mon amon ne miti mi ko lud. ²⁵Yesu le bud musa makuu ya nghe madis, imfa mis li itel ku nkul a nde,le kwad wam, le wem bio biso imbe-imbe. ²⁶Li Yesu le mutisil ku nzo nde, le mu liel ne ku bila nze to we. ²⁷Yesu le win andi ba longok ba nde Ku bila bini nto ye Cezalee ye Filipino,mu nzil ba ko bi fwil ibo-ibo,ba mo ne,me nkel na? ²⁸Bo li ba fidil ne; Zwan mbotik; ban ne Eli, ban ne mumo mu nked a ba mbikudi. ²⁹Asi bini, nde Le ba fwil kobun: Bini li mo ne me nkel na? Piel le fidil ne nze kel Clistu. ³⁰Yesu le ba wi nsik ye ngol,mu iwun ta muta ko kel mud.³¹Li Yesu le be iyab ne Mwan a mud kwi mu ikin mpas a fhun, ikio kin ba mu lwes ko kel ba iwud ba bo ani ba iwud ba banken ba bila ani ba ntsu,li ba mukeb ne nde afha si af-futumuk ku ngwel a matsu ma tud. ³²Yesu aba liel manda man mo maso ighan-mis. Piel le mutswel nde mu liwuu,le bud mu liel imbe-imbe.³³Yesu le yi fudu ani ital ba longok ba nde,le kul mu ighan Piel,le mwe ne, ku ngwel a me satana munda nze a mono we mantiemen ma Nziem mu bilo bi, nze kel kaka ani mantiemen ma imud. ³⁴Ku ngwel, le yemen ibwil i bad ban andi ba longok ba nde Le ba liel ne, kid ne mud zwel iya ku ngwel a me a ya; a ya mo nde ngako,awol nde ngako nkulunsi a nde, a ya nduun me. ³⁵Kyi, mud wun wo zolo ne agulus lizing li nde,a li zwa we,si wun wo wun zwa lizing li nde munda nsia-mbwed,agu gulus lizing li nde. ³⁶Mfun nki ko kel mud mu izwa bilo bio biso si azwi we mwe nde? ³⁷Nki ilo mud kwi mu iwa mu isob andi mwe nde?³⁸Bun,mud nde so wo nzwi nswene ani manda ma me mu nked a ina ki ke manda ma nswen ani ke masum,Mwan a mud si a mu yu nswen tel aya Tad a nde mu imfum ke Nziem ani ba wanzio ba nde ba santu.

Chapter 9

¹Yesu le bud ba liel ne: Me ya li liel ibini,ba fhun baba kel ya ba fha we ti kun ku ba mon imfum i Nziem ki ikel mu iya ani ngol. ²Ku ngwel a matsu ma siaman,Yesu le wel Piel, Jacques ani Zwan,le ba tswel na bo mu liwuu ya nghe mibi Wu mulee. Yesu le sweb ifha ku nkul a bo. ³Biko bi nde li bi kul mu ighel ani mpem imo yi kel ne ansa mud mu mo a man zwa we mu man mama tel mpem ye ifa iso kin. ⁴Elia ani Moyize li ba yi mutswel,ba mo andi Yesu. ⁵Piel le wel nda le liel Yesu ne: Mfum,ikel ku ibwed ne bis li kal ya,li tswu ma nzo ma tud,yin ye nze,ye mo ye Moyize yi nkim ye Elia. ⁶Piel a yebe na imo,li buum li bi ba kwed. ⁷Libwi lili yi iba fwi,mu nked a libwi lin,nda li itswi ne: nde wun akel mwan a me wo lizol,li mu ywile. ⁸Mu tel lo lin,ba longok li ba be mu iku bital ibo-ibo,ba mwene na nde ngako Yesu andi bo. ⁹Bun,li ba kimi mu mubi Yesu le ba liel ne,li mo we ko kel mud mu mo man ma ba mwen bo ti kun ko futumuk Mwan a mud ku nsi bafwa. ¹⁰Li ba kisi nda so,ba bi fwul ibo-ibo; iswi nki ifutumuk ku ba fwa?¹¹Ba longok li ba mu fwul ne; mu nda nki ba ntsu ba mo ne: ilwim ne Elia a ma ya nde mud wo iso? ¹²Nde Le ba fidil ne, Elia aya mud wo iso munda iya yili bilo bio biso ani mu iyab munda nki ba swen mu mwan a mud ne a Mon mpas a fhun ani iku mu ywi. ¹³Kid ne me a li liel ne Elia a yi ani iku mu niokol bun bu ba zwel bo mu mpil yi ba swen munda nde. ¹⁴Tel ba twe bo mu nkwa ba longok,li ba mwen mu nkwa bo ibwil i bad inene ani ba ntsu ba sa mia andi bo. ¹⁵Ibwil i bad kin li ba mwen Yesu,li ba kul mu iytuk,li ba win manan mu iku muwa mbwed. ¹⁶Li nde Le ba fwul ne, nki li kel mu imo,mia mimi nki andi bo?¹⁷Mud mu mo mu nked a ibwil kin le mufwul ko kel mfum ne,me ayi tswal mu nkwa nze Mwan a me a kel andi mifel me iwin mo. ¹⁸Mbel yoso yin yi mi mukwad,li mi mu fhul mu nsi,ma ful ma mutshiu mu munwa,akwel madjin, nud yoso li ibwa ngol, me ndwim ko kel ba longok ba nze mu ibyi mifel min si bo ba kwi we. ¹⁹Yesu le ba liel ne: Bi yul bi, ti nki tel me akal andi bini, ti nki tel me a luun mu iku nu wol. Li ya mu tswal ku nkel me. ²⁰Li ba yi mutswal ko kel nde, tel lo lin,mwan le wem; Mufel mubi wun le mwen Yesu, le nwen ngol,le mu nisi,mwan le bwi mu maan ako bama andi maful ku munwa. ²¹Yesu le fwil tad a nde ne,mbal kwe mifel mibi min mi mu yile? Tad a mwan le mu fidil ne; sa fa bikyi bi nde mi be mu iku mu yil. ²²Mbal i fhun mufel wun a mu fhul ku mbaa ani mu madia munda iku mu dus,si kid ne nze kwi mu isal ilo imo,ya liseles nze liywil ngieb. ²³Yesu ne: Kid ne nze kwi...mio miso mi kwi mu isalam ko kel mud wun wo kwikile. ²⁴Tel lo lin Tad a mwan wun le ti milaal, me ya nkwikil,ya ba nseles mu biyul bi me. ²⁵Yesu le mwen ibwil i bad iya manan,ba nwenes mifel mibi,le mu liel ne: Mufel a wun mo ani i wun yu,me yi liel tswu mu nud a mwan wu, nze a bud kod we. ²⁶Mio si li mi tswi,mi ko ta milaal,mi ko mi tungis,mi ko mu nisi ani ngol yoso,mwan le twe a Mon ne mpiem mu mpil ne ba fhun ba mo ne a fhi. ²⁷Si Yesu le mu shim mu makuu le mu tswidis. ²⁸Tel a kwed Yesu mu nzo,ba longok ba nde li ba si mu fwul mu insi-nswi ne,munda nki bis li wun byi mufel wun? ²⁹Yesu ne,mifel me ifa iso kin,mi feen mu itswu na mu ngol ye bisaam. ³⁰Li ba kyi ya ko yan,li ba sebe nzel ye Galilee si Yesu azwele we ne nto mu mo mu nked a bo aka yab ne bo ba kel yan. ³¹Munda nde akele mu ilong ba longok ba nde,aba liel ne: Mwan a mud ba mu wa ku makuu ma bad,ba mudu dus asi ku ngwel a ma tsu ma tud ba musel lifhu si nde af-futumuk. ³²Si ba longok ba yebe we ne nda yin iswe nki,ba ywile buum mu iku mu fwul. ³³Li ba twe ku Capelnawum,li ba kele bo mu nzo,Yesu le ba fwul: Nki manda bini li fe mo mu nzil? ³⁴Si bo ba fidil we nto ilo imo munda mu nzil ba fe mo ibo-ibo munda ne ba yab na mu nked a bo wu kel mukwud. ³⁵Ko bun li ba bwi-nsi,nde le yeme ba longok ba nde bo baso kwim a bwel le ba liel ne: Kid ne mud mu mo a zwel ne a kal mud wo iso,ayi ted a kal unsuk wo bad bo baso ani mud a isal wo bad bo baso. ³⁶Le wel mwana mukyi mumo le musi ya nked a bo,le mushim mu ma kuu le ba liel ne:³⁷Nde so wun wo wol mu nkwa me baan ba kyi,a ngwel me nga ko. Ani wun wu ngwel me,a wel kid we me,si a wel wun wo ntwim me. ³⁸Zwan le mu liel ne,mfum,bis bu li mwen mud mu mo a byi ba fhu mu nkum a nze si bis lili mu tswi munda nde aya li luun we. ³⁹Si Yesu le ba liel ne,li ka mu tswu munda ikel we ani mud wu kwi mu isal bimpa mu nkum a me mu tel lo lin,ku ngwel a imo,kwi mu ibyi mu nkum ye me. ⁴⁰Wo wun kal munda bis akel ani bis. ⁴¹Ani nde so wun wo liwa bis mania ma inwa ansa job li mo mu nkwa me,munda bini li kel andi Clistu,me aya li liel ibini,nde wun a wol we lifud li nde. ⁴²Si kid ne mud wun a sel ku ibi ko kel baan ba kyi baba kwikile,i feen munda mud wun,iku mu kas man li nen mu bol li nde ani iku mu lwin mu nzel. ⁴³Kid ne kuu li nze li i tswal mu ku ibwis,li tsid; i feen munda nze ikod mu ngemb mu lizing li nze. ⁴⁴Ikel ku ibi mu ikal andi makuu amo mwel ani mu ikwe ku bilungi mu nked a mbaa ye wun dimee. ⁴⁵Kid ne kol li nze li i tswal mu iku i bwis,li tsid ifeen munda nze mu ikod ikad mu lizing. ⁴⁶Ikel ku ibi mu ikal ani makol amo mwel munda mu ikod mu imfum i nziem ne ba ilwum ku mbaa ye bilungi ye wun dimee. ⁴⁷Kid ne dis li nze li itswal mu iku ibwis,li tsumun,i lwid ku ibwed ko kel nze mu ikod mu imfum i nziem ani dis limo,ikel ku ibi mu ikal ani madis mwel ani mu iku ilwum ku bilungi. ⁴⁸Iko kun misob mi kala iko mi fha we ani ko kala mbaa ibo yin ye wun dimee. ⁴⁹Munda ne mud ndeso ato mungwa-mungwa wo bito bi mbaa. ⁵⁰Mungwa akel ilo i bwed,si kid ne mungwa a twe nsa we,nze a mu vus ani nki nde mu ibod; likal amon ne mungwa me bini ba ngako ani ikal mu pii ban ani ban.

Chapter 10

¹Yesu le fi iko kun,le win mu itswil i maan ma Yudee nto Yuldan,bad li ba bud ya ba fhun bun bo kele ifhu i bo, le kul mu ilong. ²Ba mfadisi li ba win ko kel Yesu li ba mu fwil ne,ikel ku ibwed ne baal ata binuu ko kel mukel a nde. ³Yesu le ba liel ne: Moyize aswen nki? ⁴Moyize aba wi nzil,ba son mikaan me idus Waal ani mu ibyi mukad. ⁵Yesu le ba liel ne: Itsin ikas ma mbwun ma bini nsa Moyize a liwi mbud aso yin. ⁶Si mu ibaa ki mukil,Nziem ayili baal ani mukad.⁷Ikio kin baal ashis Tad a nde ani ngwa nde,a ku kal andi mukel a nde ako li ba twe mud mu mo. ⁸Kobun abo bwel li ba to musun mu mo,yan ba bud kal we bwel,si li ba to musun mu mo. ⁹Li baal akwi we mu ikal kin ke vi Nziem. ¹⁰Li ba kele mu nzo,ba longok li ba bud mu fwul kun ku ngi. ¹¹Le ba liel ne mud wo byi mukel a nde,le fi baal mukel mu nkim,mo ne aselel induum ko kel mukad wun. ¹²Kid ne Mukad shis mulim fi baal mulim munkim,asel si induum. ¹³Li ba yi tswal baan ba kyi ko kel Yesu munda ab shim,si ba longok ba nde baba tshu ko kel bad baba litswala baan baso. ¹⁴Yesu le mwen kobun,azwele we,le ba liel ne: Li ba Yese ba ya andi baan munda imfum i Nziem ikel ke bo. ¹⁵Me ya li liel ku ibini,mud ndeso wo wun wol imfum i Nziem amon ne mwaan mukyi,akid we mu imfum kin. ¹⁶Yesu le ba shim mu makuu,le ba sampul. ¹⁷Amon ne Yesu le bee ikwe mu nzil,mud mu mo le yi mu makol ma nde Le yi fukam,le mu liel ne: Long mu bwed,le mu fwil; nki me nku mu ikid munda iwol lizing le mvul ani mvul? ¹⁸Yesu le mu liel ne munda nki nze nzemen me mud mu bwed? Mud mu bwed kel nde ngako Nziem. ¹⁹Yesu le ba fwil;nze yeb ma ngil; asal we induum,a dia we ilo i bad, a yin we,nze awa we imbang i bi,nze akid we ma mbi ko kel bad, zitis Tad a nze ani ngwa nze. ²⁰Mud wun le mu fidil ne; long; me aka luun bilo bi bio biso safa bikyi. ²¹Yesu le mu tel le mu liel ne; nze wini ilo imo,kwe tee bilo bi nze bio biso,wol bin wa ba mbwa yan nze akal ani imvwam ku yul, ako ya, nduun me. ²²Si nde Le ywin mu nda yin, mud wun le win a nde mu ngieb munda nde akele andi imvwam inen. ²³Yesu le tel mu nkwa nde Le liel ba longok ba nde ne: Ikel mpas ko kel bad baba kel ani imvwam mu ikod mu imfum i Nziem. ²⁴Ba longok li ba yituk mu manda ma ba liel Yesu,kobun ani ibaa, le ba liel ne,baan ba me,ikel mpas ko kel ban baba biwa mu imvwam mu ikod mu imfum i Nziem. ²⁵Ikel ayo nda i tshi mwan a munda mu ikod mu this li wul, amon ne imvwam mu ikod mu imfum i Nziem. ²⁶Ba longok li ba bud yituk,ba mo ibo-ibo,na kwi mu iguluk? ²⁷Yesu le ba tel le mwe ne: Ikel mpas ko kel bad si ko kel Nziem mio miso mi kel mpas we. ²⁸Piel le be mu iku muliel ne,bis a ke lili shis bio biso ku ngwele lili mu lwin ko kel nde. ²⁹Yesu le ba fidil; me aya li liel masong,kel we ani mud ne le kyi ku nzo nde munda me to munda nsia-mbwed,to ba kuun ba nde ba ba baal to bi bwid bi nde be ba kad to ngwa nde,to Tad a nde to maan ma nde. ³⁰Aku we mu iwol mifokul nkam mu bina biso bi manzo ba kuun ba ba baal,bi bwid be bakad,ba ngwu,baan ani bi tswil bi maan ani mu miniokam ani mu mitsa mimi ya ku nkul ani lizing li win nsuk. ³¹Bad ba iso,ba to bad ba nsuk,bad ba nsuk ba to bad ba iso. ³²Ba longok ba kele mu nzil mu ikwe ku Yeluzalem,Yesu a wine ku nkul a bo,li ba bwi maghan-maghan,ba mukuun mu buum,Yesu le wel ba longok ba nde kwim a bwel mu nkwa nde,le be iku ba liel manda ma bwa ku nkul. ³³Tal, bis li kel mu ikwe ku Yeluzalem ku ba kuwa mwan a mud ku makuu ma ba kwud baba nken ku ba mu tsidil nsik ye iku mudus ko kel ba mi mpan. ³⁴Baba shee nde,baba mu tswile nde mate,baba mu bede nde ma fim,baba mu dwis nde, si ku ngwel a matsu ma tud a wu wusu. ³⁵Baan ba Zebedee;Jack ani Zwan li ba yi mu nkwa Yesu,li ba mu liel ne: Long, bis li zwel ne nze likidil ki li ya luum bis. ³⁶Nde le ba liel,nki li zwel me mu ikid munda bini? ³⁷Bo li ba mu liel ne, nze li kisi bis likal, wun mu kuu li nze le itad wu mu nkim mu kuu li nze le ingwu mu tel akal nze mu liyaal li nze. ³⁸Yesu le ba fidil ne bini li yebe we nki bini li kel mu iluum. Bini li kwi mu inwa mbung i nkwi mu inwa me,to mu iwol mbotik yi nkwi mu iwol me? ³⁹Bis li ku kuu,li ba mwe kobun, Yesu le ba fidil ne ikel ibini ne bini li nu NWA mbung ye nwa me, ba li bu botik mu mbotik yin yi ba botik me. ⁴⁰Si li tal,na yi bwa-nsi mu kuu li me le i Tad to le ingwu,mio min mi tel kid bini we,ba wa ban baba mwe ne ba kwi mu iku ba wa. ⁴¹Kwim li ba ywi ma nda man,li ba kul mu ital Jack mu dis li bi ani Zwan. ⁴²Yesu le ba yeme,le ba liel; bini li yeb bad ban baba tala a Mon ne ba mfum ba ntod ba Tylanize kyi ba kwud baba bial. ⁴³Si ikel imbe amon ne na mu nked a bini,si mud ndeso wu zwel ne ati mukwud mu nked a bini,a ma to mud a isal wo bini. ⁴⁴Nde so wu zwel ne akal mud wo iso,akal abwu mpik wo bad bo baso. ⁴⁵Munda mwan a mud a yi, kid we ne ba mu kebel,si munda nde a kab,awa lizing li nde a mon ne lifud le bad ba fhun. ⁴⁶Li ba twe ku Yeliko,tel lo lin,Yesu le tswi andi ba longok ba nde,mwan wo Times,Baltimée, li ba kul mu iluum mu ngol, imfa mis ikele i bwi-nsi mu nkwa nzil. ⁴⁷Le ywi ne ikele Yesu wo Nazalet,le bee mu ita milaal,mwan a David,Yesu nzwil ngieb. ⁴⁸Bad ba fhun li ba itswu mu iku mu kas munwa si nde Le bud ta milaal mi nkim me ngol;mwan a David nzwil ngieb ku nkel me. ⁴⁹Yesu le tswid,le mu liel ne; li nzemen a nde,li ba fi yemen imfa mis,li ba mu liel ne,sa ngol tsud, Yesu ayi yeme. ⁵⁰Imfa madis li I til-bwa mvwel a nde Le tswid mu iniem,le yi ko kel Yesu. ⁵¹Yesu le wel nda mu iku mu liel ne,nze zwel ne me nsa nki munda nze? Mfum,le mu fidil; me nzwel imon. ⁵²Yesu le mu liel ne kwe nze,likwikil li nze ya li ibikis,tel lo lin le mwen,le win andi Yesu nzil mo.

Chapter 11

¹Betani li kele ku nto ye mibyi me olive, Yesu le twim ba longok ba nde, bwel mu ibwil ke ba longok ba nde. ²Le ba liel ne, li kwe ku bila bibi kel ku nkul a bini, lili kod, li mu Mon mwana munda mu mo ba mukes mishi, ya ngie nde nto mud mu mo a man shie we, li mu fiele, li ya mu tswal. ³Kid ne mud li liel ne munda nki bini li kid kobun? Li mu fidil ne, mfum a nde a kel andi mfum a nde, tel lo lin, li ba Yese bo mu iya kun ko kel Yesu. ⁴Ba longok li ba win, li ba mwen mwan mpunda wun ba mukes mishi ku nzil mu nkwa ifie nto nzil ba ludo, li bo li ba mu fiele. ⁵Baba mo ba kele yan, li ba ba fwul, nki bini li ya kid yan? Munda nki bini li fiele mwana mpunda wun. ⁶Bo li ba fidil bun bo ba liel Yesu, li ba ba yese, li ba be mu iya nde. ⁷Li ba yi tswal mwan a mpunda wun ko kel Yesu, ya ngie nde li ba mu shil biko, mbal mo Yesu le bwi-nsi ya ngie nde. ⁸Bad ba fhun ba tel Biko mu nzil baba mo ba ko tsid mambe ma miti me mangwun. ⁹Baba kele ku nkul ani baba mu lwine Yesu bo baso ba ko ta milaal, Hozana, likum li kal mu nkwum ye wun wo ya ya mu nkwum a Nziem. ¹⁰Likum li kal ku kel imfum kin ke ya ya; imfum ke David Tad a bis. Hozana ku ngi. ¹¹Yesu le kwed ku Yeluzalem mu Nzo nziem, le mwen mio miso, le win ku Betani andi ba longok ba nde kwim a bwel. ¹²Mbel-matsi, li ba fi bo ku Betani, Yesu le ywi nzal. ¹³Le tel mu ngi, le mwen muti wo mbi-mbil akele andi bitsid, le win mu iku tal, amwen we nto ilo imo mu nked a muti wun, li nde le twe ya nto-nto, amwen na bitsid munda ikele we ina I nde ke isa mbud. ¹⁴Le wel nda le mwe, mud mumo we wo sa dia mbud mu muti wu, ba longok ba nde ba mu yu. ¹⁵Li ba twe ku Yeluzalem, Yesu le kwed mu nzo nziem, le be mu ibyi bad ba yi mu itee ani mu ishum bilo bi bo mu nked a nzo nziem, le kul mu I til-bwa ba mes ma bad baba sobo nsik ani ma mbel ma bad ban baba tee ba nkud-zhu. ¹⁶Ayese we nto mud mu mo mu itswu ani mu iwol ansa ilo I mo mu nked a nzo nziem. ¹⁷Iko kun nde a kele a long, a mo ne: ba swen we ne nzo me ikala nzonye bisaam ye mud nde muso, si bini li ifidil mbel ye byib. ¹⁸Ba ntsu ani ba nken ba bila li ba win, li ba ywi ma mwe nde, li ba be mu isaa maken ma iku mudus kyi ba mu bede munda bad bo baso ba kele ba luun ma ngil ma nde. ¹⁹Tel abwi nku-nkwele, Yesu le ywi mu nked a bila. ²⁰Mu liel li ba be mu ilud, ba longok li ba mwen muti wo mbi-mbil wun a win ani ku miswel mi nde. ²¹Piel le yibi manda man mama lwid, le liel Yesu ne; Mfum, tal mute mbi-mbil wun wo si lo nze, ya win si. ²²Yesu le wel nda le ba liel ne li kal andi likwikil ko kel Nziem. ²³Li, me aya li liel bini kid ne mud liel ko kel mubyi; kyi ya kwe ku bwa mu nzel si kid ne nde a med we ku mbwun a nde si kwikile ne man ma ya mo nde, a mu mon ne masi-salam. ²⁴Munda ikobun me li liel ne bio biso bi li luun bini ko kel Tad mu nzil ye bisaam, kwikile ne bini li zi-zwa, li mu mon si ne mo maso masi-salam. ²⁵Kid ne bini li tswid, li sal bisaam bi bini, kid ne likel si ani ilo imo ani mud munkim, li mu lolul munda Tad a bini wo kel ku yul, alu-lolul si masum ma bini. ²⁶Si kid ne bini li lolul we, Tad a bini wu kel ku yul ali-lolul we mambi ma bini. ²⁷Yesu le bud fudu ku mbee ye Yeluzalem, tel lin, Yesu ako lud mu mu Nzo nziem, ba kwud baba nken andi ba ntsu li ba yi ko kel nde. ²⁸Li ba mu liel ne mu nki nswa nze aya kid bilo biso bi, na yi wi nzil mu ikid mo ma. ²⁹Yesu le ba fidil ne; me ali fu-fwul mu fwul mu mo, bini li ngwa nvud, ako yan me ali li liel ne mu nki nswa me aya kid bilo bin. ³⁰Mbotik ye Zwan ifi ku yul to ko kel bad? Li ngwa nvud. ³¹Si bo li ba bee mu itiemen ko bun ibo-ibo; Kid ne bis li wi nvud ye yul, nde a mo ne munda nki bini li kwikile ko kel nde? ³²Kid bis li fidil ne bad...ba bed ibwil i bad, kyi bad ba wele Zwan amon ne mbikudi. ³³Si bo li ba wi Yesu nvud ne; mo man bis li ma yeb we, Yesu le ba liel ne; me si nzieb we, me ali liel we mu nki inta me asala bilo biso bin.

Chapter 12

¹Yesu le bee mu iku ba liel mu ma nkum,le mwe ne;mud mumo le fi kun ngwun ye bini,le tswi lipang,le yili dun mu nked a ma man munda ika bini,le tswi nzo mo ye le munda iku libatil,le shis bad ba isal,nde le win mu ntod nkim. ²Tel le ika mbud ya likwi,le twim mud a isal ko kel baba fidil ngwun munda awol ndaam ye mbud. ³Bad ban li ba mu bed,li ba mu fidil makuu nkaam nto ilo imo we.⁴Nga ngwun le twim mud a isal mu nkim,li ba mu lweles mu matswi,li ba mu tuu. ⁵Nde Le bud tum mud mu nkim wo tud,li ba mu dwis,ku ngwel nde Le twim ibwil ke bad,li ba dwis baba nkim,baba mo li ba ba bed. ⁶Nde akele andi mwan a nde wobshile nde mbwun,Le mu tum ko kel bo mu mbal ye nsuk,le mwe ne,ba kal andi lizid ko kel mwan a me. ⁷Si bad ban li ba kul mu imo ibo-ibo ne: Li tal mwan a nde wun wo shile nde mbwun,tswi li mudus munda imvwam ki isa-shaal ani bis. ⁸Li ba mu kwed,li ba mu dwis,li ba mu til-bwa kwel ani ngwun. ⁹Tel li nga ngwun asal nki? Le yi,le dwis bad ban baba fidile ngwun ban bo baso,le wel ngwun,le sa wa ko kel bad ba nkim. ¹⁰Bini li tes we manda man ma ba swen; man li ba til-bwa,lolin lili kala kwis lili shine nzo. ¹¹Ikel mu lizol le Nziem,lo li twe kobun,ikel si imvwam inen ku madia ma bis. ¹²Ba kele ani mfun ne ba kwad Yesu si ba kele mu ibad ibwil ke bad,munda ba yebe we nkum yin ye ba tshile bo,ikele imvwam inen ku madis ma bo. ¹³Li ba twim bad mu nkwa Yesu,ba mfadisi andi ba helodien li ba yi mu iku mumeg munda ba mu bwis mu manda ma nde. ¹⁴Nde Le mu liel ne; long,bis li yeb ne nze kel mwan a Nziem wun wo ywile bad ngieb,nze atala we bad si nze ali longho manda ma Nziem,nze feen mu iwa,kid ne lo,ntod itukal ko kel satana? ¹⁵Bis li feen mu ishumi to iwini ishumi Yesu ali mon? Yesu le ba fwil ne munda nki bini li kel mu imeg me.Li ya ntswel lipad limo me lital. ¹⁶Li ba yi tswal lipad limo,Yesu le ba fwil ne: Ifanis ki ke na? Asi ison ki ke na? Li bo li ba mwe ne,ke Cayisala. ¹⁷Tel liso li Yesu le ba liel ne,ke Cayisala li wa ko kel Cayisala,ke Nziem li wa ko kel Nziem. ¹⁸Ba sadduceen ba mwe ne: Lufutumuk lo we,li ba yi mu nkwa Yesu li ba mu fwil mu fwul wun. ¹⁹Mfum,bis Moyize ali lweng ne,kid ne yaya nze beel mukel si nde fhi,ba bwid andi mukad wun,li mine nde wo mu lwin beel mukad wun. ²⁰Kyi bo ba kele nsamwel. Wo iso le mu beel,si ba bwid we. ²¹Wo ywel ya mu beel si a bwid a nde we,Le fhi,ya nghe koyan wo ba tud si ifa imo. ²²Mumo we wo bwid andi mukad wun mu nked a bo nsamwel,ku ngwele mukad wun le fhi. ²³Li tel le futumuk bad bo baso baba fhi,mukad wun akal wo na? Munda bo baso nsamwel bu ba mu beel. ²⁴Yesu le ba fidil,bini li kel we andi mbi munda li ya yab we ma ba swen mu manda ma Nziem. ²⁵Kyi,mu tel le futumuk baba fhi,bad ba bud baal we ba kel; ifa imo ba kad si ba bud baal we ba lim,bo baso ba ghan amon ne ba wanzio ku yul. ²⁶Ma ma tel manda ma lufutumuk nde a bud kal we mu ites manda ma mo maso bun bo mu liel Nziem,me nkel Nziem wo Abalayam,wo Izac ani wo Yacob. ²⁷Nziem akel we Nziem wo bad baba fhi si akel Nziem wo bad baba mwe,bini li ka kal mu bizob. ²⁸Ani nken mumo akele ayu bu ba see bo mia,ayebe ne Yesu awi nvud ye mbwed ko kel ba sadduceen,li ba yi mu nkwa nde li ba be mu iku mu fwul; nsig ye iso ikel nki? ²⁹Yesu le ba fidil ne tal mud wo iso,yu,Isayel,mfum Nziem a bis akel nde wun mumo mfum. ³⁰Mu zolo Nziem Nziem a nze ku mbwun a nze yo iso mu ngol a nze,mu ma ntiemen ma nze. ³¹Tal nsig ye ywel: Nze a zol mukuun a nze bun bo bi zolo nze nga ko,ikel we andi nsig nkim ye lwid yo yi. ³²Ba nken li ba mwe ne ikel kobun mfum,nze mwe ibini ne Nziem akel na nde wun mo mo mu nkim nde we. ³³Nde ali zwel mu mbwun,mu mantiemmen,mu ngol andi izol mukuun a nze bun bo bizolo nze ngako,ilwidil makab mo maso andi iku bi wa kio iso. ³⁴Yesu le mwe,afidil andi maken mo maso,le mu liel ne,nze kel we kwel andi imfum ke Nziem,mud mu nkim we Wu kwi mu iku mufwul mifwul. ³⁵Yesu le bud luun mu ilong mu Nzo-nziem,le mwe ne,isi nki ba nken ba mwe ne Yesu akel mwan wo David? ³⁶David nde ngako akele andi mpev a santu imu tswal,mfum a mwe ko kel mfum a me,bwa-nsi ku kuu li me le ibaal ti kun ko kidil me ba mbeen ba nze ilo ke bo shil nze makol. ³⁷David nde ngako a mu yemene mfum,mwan ande aso akele isi nki? andi ibwil I bad ba mu ywil andi isse. ³⁸Yesu le ba liel mu malong ma nde ne Likeb andi bantsu,ba zwel mu iko lud andi ba nvwel ma le ani mu iku ba wa ma mbwed mu ma mbel ma imvu. ³⁹Ba ko saa ma mbel ma iso mu ma nzo ma nziem andi ma mbel ma iso mu ma mbel mama mpiem. ⁴⁰Ba ko zwili bilo mu ma nzo ma ba kad ban baba fhyil ba lim,ba ghan ku nzil bad ba ko saa bisaam bi le,bo ban bad baba wemes ngol ilud bad bo baso. ⁴¹Yesu ake abwi-nsi ngul ani ngul mu isse,a tal isi nki bad ba ya sa nsik,ba imvwam ba we nzil a fhun. ⁴²Yesu ya mwen mukad wun wo fhyil mulim le isa mpad ywel ye nzim iwine ntin. ⁴³Yesu le ba yemen ba longok ba nde,le ba liel: me aya li liel ibini,mpofi a mukad wu wo fhyil mulim wun awi ifhun ilud ban baba wi nzim a fhun. ⁴⁴Iswe ne,ban bo baso baso munda milud mi bo,si mukad wu asi yo iso ye kel mu nzo nde munda lizing li nde lo liso.

Chapter 13

¹Mu tel le tswi Yesu mu Nzo-nziem,mumo mu nked a ba longok ba nde Le mu liel ; long,nki mo moman,nki itshu kio ki? ²Yesu le mufidil; nze a mwen ma nzo ma nen-ma-nen ma? Ishal we ya ani man ya nghe man ne li bwi we. ³Yesu le fi bwa-nsi ya nghe mubyi wo olive,mu ngul ye Nzo-nziem.Piel,Jack,Zwan ani Andele li ba fi mu fwul mu insi-nswi mufwul wu; ⁴Li liel nki tel manda ma mo maso ma bwa? Mu nki bidiim bis liyab ne bilo bin bio biso bi Ku kuu?⁵Li Yesu le be mu iku ba liel,li keb,mud ali fhud we mu iku nu tswal mu ma nzil ma isak-sak. ⁶Munda ba fhun ba yi mu nkwa me ba mo ne,me a wu, ba fhud bad ba fhun.⁷Tel li yu bini ma ngul ani lisu le ma ngul,li bwa we mishu munda manda man mo mado, munda ilwim ne bilo bin bi ya,si abwu ikal we nsuk. ⁸Ikaan kin i nwan ani ikaan i nkim,i mfum kin i nwan ani imfum i nkim,ikal ani maan ma nisi mu ma mbel ma mbel,nzal iku kod,kin ikal abwu ibaa ke minia.⁹Li keb bini ba ngako,ba liti-tee mu ma bolok,ba li bi bed ma fiim mu ma nzo ma Nziem,ba litu-tswal ti Ku nkul a ba mfum,ba li bial ku nkul a ba mfum ba ntod itsin me,munda bo ba ta imbang mu nkum a me.¹⁰Ikal ne,iso-iso,nsia mbwed ye imfum ke Nziem ikwe mu ntod yo iso,ba ilong mu makaan mo maso.¹¹Tel ba li tswal bini munda iku nu tee,li ka ko wo abwu mu manda likal amo bini mu imo si li mo ma ma liwa bini mu tel lo lin,munda,kid we ne bini li mo,si mpev a santu. ¹²Ibwid ke baal i tee ibwid i nde ke baal ku lifhu,ani Tad ko kel mwan a nde,baan ba nwenes bi bwid bi bo,baba du dus. ¹³Ba li yi ywi ko kel bad bo baso itsin nkum ye me,si wun wo kas mbwun ti Ku nsuk,abi-big.¹⁴Mu tel li mon bini bad ba kid manda ma bi,ba shiel ingieb-ingieb,manda man mo maso ma ba bwil,yan ya ba kwe bo ku ibwa,wun wo ya tes mo a keb,li ba ba kal ku nto ye Yudee,ba bad ku nto ye mibi. ¹⁵Wun wo tsidin ya nghe shie li nzo,aka sudu, aka kod si mu nzo mu iku wol nto ilo kin ishiel mu nked a nzo. ¹⁶Wun si wo kal mu ma ngwun,aka bud fudu ku ngwel munda iku bid kazac ka nde.¹⁷Ngieb ko kel ba kad baba kal andi ma dum ani baba bo nwis baan ma biel mu nked a ma tsu maso man. ¹⁸Li sama ngol munda ne bilo bi bika ya mu isu. ¹⁹Munda mu ma tsu maso man,minia mi kal mimi kel ne,ba ya kes Nziem ntod ti mu matsu maso ma,mi bud kal we. ²⁰Kid ne mfum Nziem a kimin we ma tsu,ansa mud mu mo we aku mu ibig,si nde ama kimis munda bad ba nde ba pwen nde.²¹Kid ne mud mu mo li liel ne Clistu a kel ya to a kel kunu,li mu kisi we. ²²Ba Clistu ba ma mpia ani ba mbikudi ba mampia ba bo kid bi mang ani bi mpa munda iwuul baba pwen kid ne mpil ani yo. ²³Li kala mu iku bi keb munda mio miso,me asun li liel.²⁴Si mu ma tsu maso ku ngwel a ma ngul,mwil le to lipiyib,ngwene a bud wa we isse i nde. ²⁵Ba mpul- mwed ba fa ku yul,ba ya bwa mu nsi ani ma ngol mo maso ma kel ku yul ma Wu wa. ²⁶Li,ba mon mwan a mud a fi ya nghe libwi ani ngol ye nen ani likum lo liso. ²⁷Li,atu-tum ba wanzio ani ivus ba pwen nde mu mifel Mina me ma nto ma nto mama nsuk ani nsuk ma maan ani mama yul.²⁸Li bi longo bini ba ngako mu iku bi fanis ani muti wo figue safa ku ma mbe,li ma to ibod,ma dwid ma nde ma men,mo ne mvul ya ibwi. ²⁹Ifa i mo tel li mon bini ne manda man ma twe,li yab ne mwan a mud a twe ya nto-nto ya mwil a nzo.³⁰Me aya nu liel ibini ne; ina ki i our we ne manda ma mo maso ma yi we. ³¹Yul ani maan ma lulud si nda Nziem ilud we. ³²Munda mama tel ye tsu to tel,ansa mud mu mo a yeb we nto ba wanzio baba kel ku yul,nto mwan a Nziem,na nde ngako Tad.³³Li keb,li ka laal li sama ngol munda bini li yeb we nki tel,tel liso li ya. ³⁴Ikal a mon ne mud wo ya kwe nto nkim,le shis nzo nde,le shis imfum i nde ko kel bad ba nde ba isal,le si shis mud ani mud andi isal i nde ani itum mud munda a kal ako mu itala.³⁵Li bini li ka laal munda li yeb we nki tel mfum nga nzo a ya nto mu nku-nkwele nto mu nked a mpyib,nto le kwele nsus,nto mu ipel. ³⁶Li bad buum munda nde aka ya limono ne bini li leel tol,mu ito i nde ke mbal mo. ³⁷Ma ya mo me ma,makel munda bine baso,li ka laal.

Chapter 14

¹Nkinz ye Paque ani nso ye win mal,yi tu kal ku ngwel ye matsu mwel,ba nken ba se ne ba mu kwad Yesu. ²Li bo ba mwe ne,ika kal mu tsu le nkinz munda bad ba ka bwa maghan-maghan mu nked a ibwil ke bad. ³Bun bo kele Yesu ku Bethani mu nzo ye Simon,nga bibiel be wazi,mukad mumo le yi kod mu tel ba kele bo ya nghe mes,ku makuu akele andi ikaa i ntiem,mu nked ikele andi mananasi ma mal ma nga ntal ye fhun,le bwil ikaa kin,le beb meel man ya nghe mutswe wo Yesu. ⁴Baba mo li ba kul mu imo ne munda nki li kel mu ibebes mananasi man? ⁵Ba ku mu iku matee ilud minkam mi tud me nzim. ⁶Yesu le mwe ne: Li mu yese,munda nki bini li kel mu iku mu mia,nde asel kobun munda manda ma bwed mu nud ye me. ⁷Kyi bini li kel andi inta-i-mpu ko kel bo,li kuu mu iku ba sal ma mbwed tel lo liso lili zwel bini si bini li zwa we tel liso lin. ⁸Le sel bun bo zwel nde, le yi nsa mananasi mu nud. ⁹Me li liel ibini, nto yoso yi ba ku long nsia mbwed mu nsi ntod yosoli ti-ta nsia ye mukad Wu mu ma mbwed ma nkidil nde. ¹⁰Yudas wo Iscalyot mumo mu nked a ba longok kwim a bwel ani ko kel ba nken,le fi mu tee Yesu. ¹¹Ku ngwel bo li ba yui kobun,bo baso ba kele mu isse,li ba mukeb ne ba mu wa nziem,Yudas ase mpil mo ye mbwed munda ne nde aba lyimin Yesu. ¹²Tsu le iso li nso ye wine mal,li ba wi imeng ke Paque,Balongok ba Yesu li ba mu liel ne kun nze zwel ne bis li ku iyili kinz ye Paque?¹³Li ba twim Balongok ba bo bwel li ba ba liel ne;li kwe ku mbee li mumon baal mu mo abid mvul ye mania,li vuun andi nde,li mu luun. ¹⁴Li ba twe,li ba liel nga nzo;Long amwe ne: mbel yi ba ya sal ani idia Paque andi ba longok ba nde?¹⁵Nde ali si su mpil imo inen ba kid bo,ikal mbel yo yin yi ba yili munda Paque. ¹⁶Ba longok li ba win,li ba mwen manda bun bo ba liel nde,bo si li ba yili mbel ye Paque. ¹⁷Nku-nkwele li ibwi,Yesu le yi to ani ba longok ba nde kwim a bwel. ¹⁸Tel ba kele bo ya nghe mes,bo badia,Yesu le ba liel ne,me aya li liel ibini ne mumo mu ibwil i bini,Wu kel mu idia andi me,a ntee. ¹⁹Li bo baso li ba twe mu ngieb,li ba bee mu iku mufwul mumo-mumo: Ku mu ikal me?²⁰Yesu le ba fidil ne: mumo mu ibwil i bini kwim a bwel nde wun wo sa kuu mu bilo mbal mo andi me. ²¹Mwan a mud le kwe bun ba swen munda nde, minia ko kel mud wun Wu ba feel mwan a mud,ikal ku ibwed kid ne mud wun ba mu bwid we. ²²Tel ba Dee bo,Yesu le wel nso le fidil matond ku kel Nziem,le itsid,le ba wi,le mwe ne: li wol li dia munda yoyi ikel nud a me. ²³Ku ngwele le wel kob le mal,le fidil matond ku kel Nziem,le ba liel ne: li wol linwa bine baso. ²⁴Yesu le ba liel ne: mo man makol ma me, makil ma iyukan mama tsemen mu ntod yoso. ²⁵Yesu le ba liel ne: me abud sa nwa we mal andi bini ti tsu le nwa me mal ma mpa mu imfum ke Nziem. ²⁶Li ba him bisham li ba men,li ba win ku mibyi me Olive. ²⁷Yesu le ba liel ne: bini,tsu likal mu nswen bun bu ba swen,me bed baba bulo ma meem,ka ne lo,mameem li makwe tsad-a-tsad. ²⁸Si ku ngwele le futumuk me, me to ku nkul a bini ku Galilee. ²⁹Piel le mu liel ne: tel ba kal bo mu nswen,me akal we me mu nswen. ³⁰Yesu le mu liel ne: me ya li liel ibini: nze non bu,mu mpyib ye non bu,ku nkul a nsus mu ikwele,mbal ywel nze ami me Ku nkel me mbal tud. ³¹Si Piel le mwe mu nda ye ngol; kid ne me afha andi nze,me af-fha,me ayi mee we,bo baso li ba mwe ifa imo. ³²Yesu le win ku mbel mo yi ba yemene Gethsemani, Yesu le liel ba longok ba nde ne: li sa shial ya,me le kusaam. ³³Yesu le wel Piel,Jacque ani Zwan li bo li ba be mu ibad buum,ba tsul. ³⁴Yesu le ba liel ne: mwe me akel mu ngieb ti tsu le lifhu si bini li sa shial ya,li laal we. ³⁵Yesu le be ikwe,le bi kwim mu maan,le be mu isaam, kid ne mpil andi yo,tel lin li pus ku nkul. ³⁶Yesu le mwe: Abba,Tad,bilo bio biso bi,ikel mpas we,kiele ku nkul a me mbung ye mpas yi,ikel we man ma ya tiemen me si man ma ya zol nze. ³⁷Yesu le bud ya fudu ko kel ba longok ba nde,le yi ba ba bo baleel,Yesu le liel Piel,Simon nze kel mu ilaal? Nze ku we mu ikal a wu wusu nto tel limo? ³⁸Li tala,li sama,munda bini li ka bwa mu mpukumun, mpev i ghan si nud ikel ani yuun. ³⁹Yesu le bud ba shis mu mbal nkim le seem isaam kio kin. ⁴⁰Yesu le yi fudu,ayi ba ba ba bud laal,kyi madia ma bo ba kes ba ya kuu we mu iku mu fidil nvud. ⁴¹Le bud ya mu mbal ye tud, le ba liel ne: tel lili ku mu ilaal,li ma wum,tel lolin ya likwi,tal mwan a mud ya ba mu lyimi ku makuu ma bad ba masum. ⁴²Li tsud liya tsewe,wun wo ya ntee me ya twe ya nto-nto. ⁴³Tel lolin le mwe nde,Yudas,mumo wo ba longok ba nde kwim a bwel aya andi ibwil ke bad andi miti,ma mbiel,baba twim ko kel ba nken ba bila. ⁴⁴Wun wo mu tee nde, bo li ba mu swi idim ne: wun wo wa me mbwed ye munwa, nde wun Wu likwad bini li mu tswal. ⁴⁵Li ba twe,Yudas le pwis mu nkwa Yesu le mwe ne: Labbi,le mu wi mbwed ye munwa. ⁴⁶Kyi bad ban li ba musu makuu ko kel Yesu,li ba mukwed. ⁴⁷Mono mu nked a ibwil i bo wo kele kun,le wel mbiel le bed mud a isal wo mfum a ba nken ba bila,le mu tsid tsewe. ⁴⁸Yesu le wel nda le mwe ne: bini li kel mu iya ani ma mbiel ani miti munda iya nkwad me? ⁴⁹Me nkel ya matsu mo maso andi bini,me alongo mu ma nzo ma Nziem si bini li nkwele we,li yese ne man ma ba swen ma kuu. ⁵⁰Bun,bo baso li ba si mudjid li ba bed a bo. ⁵¹Mwan baal mumo le be ku mukuun,nde akele munda nde,abwed malkan,li ba mukwed. ⁵²Si li ba mu yese,biko bi nde li bi shel ku makuu ma bo nde Le shel nkwas. ⁵³Li ba tswel Yesu ko kel ba nken ba bila,ku ba vu banken ani ba ntsu ani ba mud ba bo. ⁵⁴Piel ako mu luun mu inaan ti mu nked a lipang le nken,le bwi-nsi a wod mbaa andi bad ba isal. ⁵⁵Ba nken ba bila ani ba ani ba Sanhedlin ba sa imbang ke bimpal ko kel Yesu munda izwa nzil yi ku mudus si ba yi zwi we. ⁵⁶Ba fhun ba we bi mbang be bimpal mu nkum a Yesu si bi imbang bin bi shime we. ⁵⁷Bad baba mo

li ba tswid,li ba ti imbang ke bimpal mu nkwum a Yesu ne: ⁵⁸Bis bu li muyui nde,a mwe ne: abu-bwis Nzo-nziem ye tswinbad mu makuu,ku ngwel a matsa ma tud,me atswu nkim ye win salam mu makuu ma bad. ⁵⁹Akala bu bati bo bi mbang bun,ansa imo ifeen we. ⁶⁰Kyi,mfum a ba nken le tswid ku nkul a bad,le kul mu ifwul Yesu ne: Nze aya wa we nvud mu manda ba ya mo bad ba munda nze? ⁶¹Yesu amwe we ansa nda mo, mfum a ba nken le bud mufwul: Nze kel Klistu mwan a Nziem Wu ba sampulu? ⁶²Yesu le mwe ne:ikel iko bun,bini li mu mon mwan a mud abwi-nsi mu kuu le itad mu ngol a Nziem,aya mu libwi le yul. ⁶³Kyi,mfum wo banken le kiele Biko le mwe ne: bis li kel we andi mfun ye imbang. ⁶⁴Bini ba ngako li ya yu bo vwens nde bini bo baso mu ibwil,bo baso li ba mu tsidil nkan ye lifhu. ⁶⁵Ban ba bamo ba mutswel mate,baba nkim ba mu kwul manzal ku madis, ban baba mo ba mu fhun mabod,baba mo ba musa mufel. ⁶⁶Tel lin,Piel akele mu tsi-tse ku nto ye ban,le mwen mwan wo isal wu mukad asele ku nzo ye nken. ⁶⁷Le mwen Piel mu nkwa mbaa le mu tel,le mu liel ne: andi nze si bo kele andi Yesu wo Nazareth? ⁶⁸Nde le me, ne me nzieb we,me aya yab we nki nze zwel mu imo,nde le tswi le win nto nkim,li nsus le kwele. ⁶⁹Mwan mukad wun le bud mu mon le mwe ne: bad ban bakele mu ibwil andi mud wun,nde bo kele; Piel le bud ma. ⁷⁰Tel li tshi ba kele ako li ba bud liel Piel ne: bis li ya mon ne nze bo kele mu ibwil ke bad baba,nze kel mud wo Galilee. ⁷¹Le be mu ikid biki-kid ani idia nday ne: me muyeb we mud wun wu li ya ndiel bini. ⁷²Tel lo lin mu mbal ye nsug,nsus le kwele,Piel le tiemen mu nda ye mu liel Yesu ne: kid ne nsus kwele mbal ywel,nze ami-ma ku nkel me mbal tud,le yi tiemen kobun,le be mu ilil.

Chapter 15

¹Munda mu liel,ba ntsu li ba fi bwaan,mu iwo andi ba kwud andi ba nken ba bila andi ba Sanhedlin bo baso li ba win mu ikas Yesu mishi li ba fi mu wa ko kel Pilatu. ²Pilatu le mu fwil ne: nze kel mfum a ba Yuda? Yesu ne: mi fi ku munwa wo nze ngako. ³Ba ntsu ba yi fun manda ma fhun mu nud ye Yesu.⁴Pilatu le bud mufwul mbal ye ywel ne: nze nvud nkaam ye ifudul, tal bayi fun manda ma fhun. ⁵Si Yesu nto nvud aba wi we,Pilatu ya yituk ngol ko kel nde.⁶Mu nkinz yoso ba yese bad ba bolok bun bo mwe ibwil i bad. ⁷Si mu bolok ikele andi Balnabas ani bad ba nde itsin manda ma bo ma ba dwis bad. ⁸Ibwil i bad li ba yi mu ifwul bun bo kele mukaa bo bu ba kide bo sa fa ku ba kele bo ku itsin.⁹Pilatu le ba fwil ne: bini li kwin ne me liyese nde mfum a ba Yuda? ¹⁰Munda nde bo yebe ne ba ntsu ba mufuno nde mu nkaam.¹¹Si ba mfum ba ba ntsu batum bad ne baba wa Balnabas.¹²Pilatu le bud wol nda ne: bini li kwin ne me nsa nki mu mud Wu liya mo bini ne nde akel mfum a ba Yuda? ¹³Li ba ti milaal me ngol ne: li mukom ya nghe nkulunsi.¹⁴Pilatu ne: nki mbi ye kid nde? Bo li ba bud sa milaal mi ngol;ba mo ne: li mu mon ya nghe nkulunsi. ¹⁵Pilatu mu iku ba wa kies,le ba wi Balnabas,ku ngwele ya yiwa Yesu munda ne ba ku mukom ya nghe nkulunsi.¹⁶Ba suda li ba tswel Yesu mu lipang,iswe ne ku ba tswala bad ani iku basa mbel mo. ¹⁷Li ba mu bwedes biko ani mpu ye mansin. ¹⁸Kungwele li ba kul mu iku mu wa mbwed; ne: mbwed a nze mfum a ba Yuda. ¹⁹Ba mu bed mu mutswe,ba mu tswil mate,ba mu fukam,ba mu wa sam. ²⁰Ku ngwel a iku mushe,ba mukiele ba nvwel,li ba mu tswel mu iku mukom ya nghe nkulunsi. ²¹Li ba si ngol mu itswal nkulunsi ye Yesu,mud mumo afi ku mangwun,Simon wo Cyleen tad a nde Alexander ani Lufus²²Li ba tswel Yesu ku mbel mo yi ba yemene ne: Golgotha. ²³Li ba mu wi mania ma ba vis ani mal ma millhe si nde anwi we. ²⁴Li ba mu kwem ya nghe nkulunsi,li ba keb biko bi nde mu ita zeke munda kons mud ayab kab li nde mu iwol.²⁵Ikele mu matel ma tud ma ipel,li ba mwen nde ya nghe nkulunsi. ²⁶Iswen ki iswe ne Yesu ba mu kwem ya nghe nkulunsi ikel bu:"mfum wo bayuda". ²⁷Li ba kwem andi nde binguum biel,wun ku kuu le itad wu munkim ku kuu le ingwu. ²⁸Ikobun,man ma ba swen li ma kwi ne nde akele mu ibwil ke bad ba bi. ²⁹Baba lwide ba mu tuu manguum,ba nisi mitswe, ba mo ne: he; nze wo mwe ne,nze ku mu ibolo Nzo-nziem li bud itswu mu matsu ma tud. ³⁰Bigulus nze ngako mu iya kimi ya nghe nkulunsi. ³¹Ba ntsu ani ba nken ba bila ba ko se ibo-ibo,ba ko mo ne: nde aguluse na bakwen si nde akwi we mu iku bigulus nde ngako. ³²Klistu mfum wo Isayel akimi tel li ya nghe nkulunsi ani ikwikil. Baba kele si ya nghe nkulunsi andi nde ba ko mu tuu manguum. ³³Mu ipel,mu matel ma siaman,libwi lili kes ti mu matel ma wha. ³⁴Mu matel ma wha,Yesu le mwe mu nda ye ngol: Eloï,Eloï,Lamasabathani, iswe ne: Nziem a me, Nziem a me,munda nki nze nzese ku kel me? ³⁵Ndaam a bad bakele yan,li ba kul mu imo ne: nde akel mu iyemen Eliya. ³⁶Mumo mu nked a bo le vis ma man,le wel itswil ke iko,le ibwese mania,le ikes mu itswil ki muti le muwi mania ma inwa; kun nde Ku munwa amo ne: li yese,li tal kid ne Eliya ayi ya mu iku mukimis ya nghe nkulunsi. ³⁷Si Yesu le mwe mu nda ngol,le fhi. ³⁸Biko bi Nzo-nziem li bi kee mu bitswil biel sa fa ku ngi ti Ku nsi. ³⁹Ibwil i bad nkam ba kele ngul-ani- ngul ani Yesu, li ba mwe ne: "a fhi",ibini mud Wu akele mwan a Nziem. ⁴⁰Ikele si andi ba kad baba tele mu inaan,mu nked a bo: Madia wo magadal,Madia ngwa Jacque ani Yozef ani Salome. ⁴¹Baba mu lwine nde andi baba muwe bilo mu tel akele nde Ku Galilee,ani baba nkim ba wine andi nde Ku Yeluzalem.⁴²Nku-nkwele li ibwi,ba yilam,iswe ne mu ito Sabba. ⁴³Le yi to Yozef mud wo Almathe wun wo we ma lwo ma bwed. Nde si asele imfum ke Nziem,le mek ikwe ko kel Pilatu munda iluun nud a Yesu. ⁴⁴Pilatu le yituk ne Yesu a lem we mu ifha,le yemen ibwil i bad nkam taan mu ku bafwul ne ibini Yesu a fhi ba ntam.⁴⁵Li ba mu wi nsia yin ko kel ibwil i bad nkam,le wel mpiem yin ,le wi Yozef. ⁴⁶Yozef le shwim iko i mpaan,le swidil mpiem a Yesu,le mu kes mu biko, le fi kwedes mu mampiem ma ba tswi mu maman ku ngwele le kes mwil a mampiem. ⁴⁷Madia wo magadal ani Madia ngwa Yozef baba tele ne kid kun ba ku musa.

Chapter 16

¹Tsu li sabba lili twe, Madia wo Magadala ani Madia wo ngwa Jacque ani Salome, liba shwim meel ma mukwib munda ba ku musa Yesu. ²Tsu liso li ba win ku mampiem kun mu ipel, mwil aya tswu. ³Ba ko mo ibo-ibo ne: Na aku mukiele lo man link ku mampiem? ⁴Li ba seen madis mu ita, li ba mwen ne man lo we. ⁵Li ba kwed mu mampiem, li ba mwen mwana baal mumo abwi-nsi, abwed mpaan, buum li bi ba kwed. ⁶Nde Le ba liel ne li ka bad, li kel mu isa Yesu wo Nazalet wun Wu ba si ya nghe nkulusi? Afutumuk, nde we ku mampiem, ya tal mbel ba si nde. ⁷Si li ba yi liel ba longok, Piel ne: nde ya bwi nkul ti ku Galilee. ikokun li ku Mon bun bo liel nde. ⁸Li ba tswi ku mampiem, li ba bed buum ani ndied le ba wel, muta ba ti we itsin buum biso bin. ⁹Yesu le futumuk mu ipel, ike tsu le iso, le fi ghan ko kel Madia wo Magadala wun wo tisile nde mifel nsamwel mimi bi. ¹⁰Le fi kab nde nsia ko kel bad ban baba kele andi nde, ba nga ngieb, ban ba ko wo, baba mo ba ko lil. ¹¹Bad ban li ba ywi ne Yesu akel mu lizing, ani bo ba liel Magadala, si bo ba kwikile we. ¹²Ku ngwele, li ba fi ghan mu mpil nkim ko kel bwel mu nked a bo ba kele mu nzil ye ikwe mu manghan. ¹³Li ba yi fudu mu iku kab nsia ko kel ban baba shiel, si bo ba kwikile we. ¹⁴Kunsuk le fi ghan ko kel kwim a bwel, tel ba kele bo ya nghe mes, le be iku ba liel ne: likwikil li bo li kel li fhi munda ba kwikile we. ¹⁵Yesu le ba liel ne li kwe mu ntod yoso, li long nsia mbwed ko kel bad bo baso. ¹⁶Wo kwikil wun ani wo wol mbotik agu- iguluk, si wo win kwikil wun af-fha. ¹⁷Tal bimpa bibi ghan ko kel ban baba kwikil mu nkwum a me, ba be byi mifhu, ba bu mo minwa mi nkim. ¹⁸Ba be ishumi ba ngwel mu makuu ansa ne ba nwi mania ma fha ke ba kid we, ba bu sa makuu ko kel babil, ba wu wam. ¹⁹Yesu le men iku ba liel, le win ku yul, le bwi-nsi mu kuu le itad le Nziem. ²⁰Le ba wi mu iku long mu ntod yo iso, Yesu asele andi bo ani mu ikisi bimpa be bakidile bo.

John

Chapter 1

¹Mu iba ikele nda, ani nda ikele ani nziem, ani nda ikele nziem. ²Nda ikele mu iba ani nziem. ³Billo bio biso ba bikid ani nda, nto ilo imo kiba kid ke wine nda. ⁴Mu yo yin, ikele lizing, lizing liso loli kele mwin ko kel bad. ⁵Mwin aghel mu lipyib, si lipyib li zwel we mwin. ⁶Ikele ani mud mumo wo twim nziem, nkwum a nde ikele Zwan. ⁷Ayi munda akal ya mbel, munda ita imbang ke mwin, munda bad bo baso ba kwikil ko kel nde. ⁸Nde akele we mwin, si ayi munda ita imbang ke mwin. ⁹Mwin aso akele mwin wo ibini, nde wun, le ya mu mukil, munda ighel ko kel mud ndeso. ¹⁰Yo ikele mu mukil, ani mukil ba musu munda nde, si mukil a mu yeb we. ¹¹Nde ayi ko kel bad ba nde, si bad ba nde, ba muwel we. ¹²Si ko kel bad bo baso ba muwel, ban baba kwikil mu nkwum a nde, yo li iba wi inta ke ito baan ba nziem, bo ban baba butuk. ¹³Kid we ne mu makil, kel we si ne mu lizole le imud, kel we si ne mu lizole le mud, si mu lizole le Nziem. ¹⁴Ani nda li itwe musun, yo li izing munked a bis, iwil ani lizole, ani masong, bis si lili mwen likum li nde, likum amon ne likum le mwaan ande mumo wo fi ko kel Ta. ¹⁵Zwan le mutshil imbang, ani ita milaal, nde wun wo li liele me: Wun wo ya ku ngwel a me, abwi ku nkul, munda nde akele ku nkul a me. ¹⁶Ani bis mu iwol bise baso lusakumun li nde, ani lizole munda lizole. ¹⁷Munda nsik ifi ko kel Moyize, lizole ani masong mayi mu nzil ye Yesu klistu. ¹⁸Nto mud mumo we wu man mon Nziem, mwaan ande mumo wo kel ande, wo kel mu ibel inde, nde wun wo liswi bun bu kel Ta. ¹⁹Tal imbang ke Zwan, tel a twim ba yuda ko kel ba Ntsu ani ba Levit ku Yeluzalem, munda iku mufwul: ne, nzi, nzi kel na? ²⁰Nde le mwe, si nde ame we, li nde le mwe ne, nde akele klistu. ²¹Ani bo mu iku mufwul: nki bibwi? nze kel Elie? Ani nde, le mwe: me nkel we me iko bun. Nze kel mbikudi? Nde le fidil ne: "Lo". ²²Bo li ba mu liel kobun: Nze kel na? Munda bis li ku wa nvud ko kel baba li twim. Nze mwe nki munda nzi-ngako? ²³Si, nde le mwe, me nkel nda ye mud wun wo mo mu nse-nkaam: Li yili manzil ma Nziem, bun bo mwe mbikudi Izaya. ²⁴Ban baba twim, ba kele ba mfadisi. ²⁵Li ba bud mufwul mufwul wu: Munda nki nze kel mu ibotik, kid ne nze kel weklistu, nze kel we si Elie, nze kel we si mbiudi? ²⁶Zwan le ba fidil ne: Me nkel mu ibotik mu mania, si mu nked a bini, ikel ani mud mumo wu li wun yab bini, wo ya ku ngwel a me. ²⁷Me nkwi we ansa itshi mu ikyele nto mishi me sapad li nde. ²⁸Billo bi, bi lwide ku Bethani, nto Yuldan ko botike Zwan. ²⁹Tsu lili mo, le mwen Yesu aya ko kel nde, ani iku muliel ne: Tal mwaan a limem li Nzieme wo kyili masum mu mukil. ³⁰Nde wun wo li liele me: Ku ngwel me, aya mud wun wo bwi ku nkul a me, munda nde akele ku nkul a me. ³¹Me a muyebe we, si ikele ku nsuk ko itshu nde ku Isayel, ne me ayi mu ibotik mu mania. ³²wan le ti imbang ki: Me amwen mpev ifi ku yul, le ikimi ya nghe nde amon ne nkud-dia, le itsud ya nghe mutswe nde. ³³Me amu yebe we, si nde a ntwim me mu ibotik mu mania, nde wun andiel ne: Wun wu limon bini ne mpev iyi kimi ya nghe nde, nde wun wo botik mu mpev-a santu. ³⁴Me li mwen, li nti imbang ne nde akel mwaan a Nziem. ³⁵Tsu lili mo, Zwan akele ako yan ani ba longok ba nde bwel. ³⁶Ani, imon Yesu alud, le mwe: Tal mwaan a limem li Nziem. ³⁷Ba longok bwel ban li ba ywi nde

amo nda yin,bo li ba lwin Yesu. ³⁸Yesu le bwimi,le mwen bo ba muluun,le ba liel ne:Bini li ya sa nki? Bo li ba mufidil ne:Labbi (iswe ne long),nze akala kun? ³⁹Nde le ba liel ne:Li ya. Bo li ba win,ani ital,kun nde akala;li ba kel mu nkwa nde,ikel ites ke matel kwim. ⁴⁰Andele,bikuun wo Simon-Piel,akele mu mo mu nked a bad ban bwel baba ywi manda ma Zwan,ani baba lwin Yesu. ⁴¹Ikele nde wun wo mwen mud a iso mukuun a nde Simon,ani iku muliel ne: Bis li mu mwen Messie (iswe ne klistu). ⁴²Nde le mutswel nto akele Yesu.Yesu le ba tel,le mwe ne:Nze kel Simon mwan a Yonasi,ba be ku iyeme Cefas Iswe ne Piel). ⁴³Tsu lili mo,Yesu azwele ne akwe ku Galilee,le bwen ani Fidipo,le mu liel ne: Ya nduun me. ⁴⁴Fidipo akele mud wo bila bi Bethsaida,mu mbee ye Andele ani ye Piel. ⁴⁵Fidipo le bwene ani Nathanayel,ani iku mu liel ne:Bis li mwen mud wun woswe Moyize mu mikaan me ma nsik,nde wun wo mwe ba mbikudi,Yesu mud wo Naaaleth,mwan wo Yozef. ⁴⁶Nathanayel le mu liel:Nki ilo ki bwed ki ku mu ifa ku Nazareth? Fidipo le mufidil ne:Ya, ya tal. ⁴⁷Yesu le mwen Nathanayel aya o kel nde,le be imo ko kel nde:Tal munsu Isayel wu nsil wo wine kyib. Nze nziebel me kun? ⁴⁸Nathanayel le mufwil ko bun:Ayiso Fidipo mu iku iyeme,le kele nzi ku nsi muti,me bo imwen. ⁴⁹Nathanayel le fidil,le mu liel ne:Labbi,nze kel mwaan a Nziem,mfum wo Isayel. ⁵⁰Yesu le mu fidil: Munda me ayi liel ne me bo imwen ku nsi muti,nze ya kwikil,nze amon bilo bibi lwid bio bi. ⁵¹Nde le mu liel ne: Mu ibini,mu ibini,li mu mon bu li kla bun,yul lili fiele,ba wanzio ba Nziem,ba nama ani ikimi ya nghe mwan a mud.

Chapter 2

¹Ku ngwel a matsu ma tud,ikele ani iwaal ku Cana mu ntod ye Galilee,ngwa yesu akele ako yan. ²Yesu si akele li ba muyeme ku waal liso lin ani ba longok ba nde. ³Mal ma kele we,ngwa yesu le muyeme Yesu le mu liel ne:bo mal ma wi. ⁴Yesu le mufidil ne:Mukad wu,nki nze ani me? Tel li me abu li ku we. ⁵Ngwa Yesu le liel ba nsad ba nde ne,likid bo li liel nde. ⁶Kyi,ako yan ikele ani mamful ma siaman ma ma nkuun,ma ba si munda ba Yuda mu ibaman mikol mi bo,mu nked a kons mful,bites bi tud. ⁷Yesu le ba liel ne:Li wilis ma mful man ani madia,bo si li ba wilis ti ku mutswe. ⁸Yesu le ba liel ne:Li tee madia ,li tswal ko kel mud wun wo ya kab bilo be idia,bo si li ba tswel. ⁹Mud wun wo kaba bilo be idia,le meg,madia man,ma twe mal,ayebe we,ma fi kun,si ba nsad ba ba tee madia man,ba yebe ku ibwed,li ba yeme mulim. ¹⁰Li ba mu liel:Mud nde so abu awa bad mal ma bwed,ku ngwel mama kel ndam a mabwed,li bad ba wid ikwil,nze aswi mal ma bwed ti tel liso li. ¹¹Bun bo kele ku Cana mu ntod ye Galilee,bimpa be iso be kid Yesu.Yesu le swi likum li nde,ba longok ba nde si li ba mukisi. ¹²Ku ngwel,yesu le kimiku Capelnawum,ani ngwa nde,ani ba kuun ba nde,ani ba longok ba nde,iko kun ba sel ndam a matsu. ¹³Paque le bayuda li kele li twe ya nto-nto.Yesu le win ku Yeluzalem. ¹⁴Le mwen mu nked a Nzo-nziem,baba tee ba ngwem,ani mamem,ani ba nkud-dia,ani baba sobo nzim,bo baso ba bwi-nsi. ¹⁵Yesu le yili fim le libwib,le ba byi bo baso mu nked a nzo-nziem,ani mamem,ani ba ngwem,le si tsad-a tsad nzim ye baba sobo nzim,ani itil-bwa ba mes ba bo. ¹⁶Le liel ko kel baba tee ba nkud-dia ne,li kyiele ya bilo bi bini,li ka sa ne,nzo tad a me,yi to nzo bini ye itee bilo. ¹⁷Ba longok li ba yi tiemen,bu ba swen ne:Lilen le nzo nze,li ni nia ko nkel me. ¹⁸Ba yuda li ba wel nda,li ba mu liel ne:Nki impa nze li swe mu ikid kobun? ¹⁹Yesu le ba fidil ne:Li bolo nzo-nziem yi,si mu matsu ma tud, me ayi tsu-tswidis. ²⁰Ba yuda li ba fidil ne:Ilwim ne ba nvul makwim ma na ani siaman munda itswu nzo-nziem yi,asi nze, mu matsu ma tud,nze le itswidisi? ²¹Si nde amwe,nzo-nziem ye nud a nde ngako. ²²Munda iko bun,tel a futumuk nde mu lifhu,ba longok ba nde ba ti tiemen ne nde bo mwe kobun,ani ikwikil ku bilo bi ba swen ani mu nda ye mwe Yesu. ²³Tel akele yesu ku Yeluzalem,mu fed le Paque,ba fhun li ba kwikil mu nkwum a nde,mu imon bimpa be kide nde. ²⁴Si yesu aba bede we ko kel bo,munda nde bo bayebe bo bao, ²⁵Ani munda nde si akele we nde andi mfun ne ba tshil imbang i mud mumo;munda nde ngako bo yebe bibi kel mu nked a nud ye mud.

Chapter 3

¹ikele ani mud mumo mu nked a ba mfidisi,nkwum ande ike Micodem,mfum mumo wo ba Yuda, ² Ake le yi nde ngako,ti mu nkwa Yesu,mun mu mpyib,le mu liel ne:Labbi,bis li yeb ne nze kel mungang wo fi ko kel Nziem;munda ansa mud mumo we wu ku mu ikid bimpa be kide nze kid ne Nziem akel we andi nde.³Yesu le mufidil ne:Ibini,ibini me i liel,kid ne mud a bud butuk we mu mbal ye ywel aku we mu imon imfum i Nziem.⁴Micodem le mu liel ne:Isi nki mud aku mu ibutuk,kid ne nde a twe mukwud? Nde ku mu ifudu mu dum li ngwa nde ani ibutuku?⁵Yesu le mufidil ne:ibini,ibini,me iliel,kid ne mud abutuk we mu madia ani mu mpev,aku we mu ikod mu imfum i Nziem. ⁶ Wun wo butam mu musun,akel musun,ani wun wo botam mu mpev,akel mpev.⁷Nze a yituk we bun bo iliel me:Ifen ne nze bud butuk mbal ye ywel. ⁸ Mufel a pubo bu bo kwin nde,nze amu ywil na mu lisu li nde;si nze ayab we ne nde afi kun,awine kun.Ikel si ifa imo amon ne,mud nde so wun wu buam mu mpev.⁹Micodem le mu liel ne:Mio min mi salam isi nki? ¹⁰Yesu le mufidil ne:Nze kel mungang wo Isayel,nze yeb we bilo bi? ¹¹Mu ibini,ibini me ayi liel,bis li mwe man ma liyeb bis,ani ita imbang mu manda ma li mwen,si bini li zwel we mu ikisi imbang ke nzo bis.¹²Kid ne bini li kwikil we mu tel a liliel me mu ndaa ma ntod yi,isi nki Bini li kwikil tel ali liel me mu manda ma yul? ¹³Ansa mud mumo we wu man lad ku yul,kid ne na nde wun wo fi kku yul,mwan a mud wun wo kel ku yul.¹⁴Amon ne bun bo sen Moyize ntel mu nse-nkam,ko bun si bo kal mwan a mud akal wo sisen, ¹⁵Mu mpil ne,ku nsuk,nde so wo kwikil ko kel nde,aawol lizing le win nsuk.¹⁶Munda Nziem azwel ifhun mukil,kio kin ke wi mwan ande mumo,mu mpil ne mud nde so wo kwikil ko kel nde,aka fha,si awol lizing le mvul ani mvul.¹⁷Nziem mu imo ibwed,a twim we mwan a nde mu mukil munda aya semes mukil,si munda mukil a wol luguluk mu nzil ande. ¹⁸ Wun wo kwikil ko kel nde,ba musemes we;si wo win kwikil wun,akel ba musemes ikwil,munda nde a kwikil we mu nkwum ye mwan na mumo wun wo Nziem.¹⁹Isemes iso kin ki kel ne,mwin ake yi mu mukil,si bad ba zwel a bo lipyib mu nked a mwil,munda bisal bi bo bikele bibi bi. ²⁰Munda mud nde so wo kide manda ma bi,azolo we mwil,ato we si ko kel mwil,mu mpil ne bisal bi nde ba ka biyab. ²¹Si wun wo sala mu mpil ye masong,aya mu mwil,munda bisal bi nde bi ghan,munda bio bin bifa ko kel Nziem.²²Ku ngwel a mio min,Yesu,ani ba longok ba nde li ba fi mu djid,le win ku ntod ye Yudee;li ba fi kal iko kun,nde abotik. ²³Zwan si akele abotik ku Enon,mu nkwa Salim,munda iko kun ikele ani madia ma fhun;bad ba ye ako yan mu iwol mbotik. ²⁴Munda Zwan akele abu ba musu we mu nked a bolok.²⁵Kyi,mu ibwil ke ba longok ba Zwan,li ba kul mu iteden andi mu Yuda mumo wo fi shim ma ngil ma bo. ²⁶Li ba ibwan ani Zwan,li ba mu liel ne:Labbi,wun wo keke ani nze ku nto Yuldan,nde wun wo tshile nze imbang,tal akel mu ibotik,ani bad bo baso ba kel mu ikwe ko kel nde.Zwan le fidil ne: ²⁹Wun wu kel ani mukel,akel mulim;si nduu a mulim,wu tswid ako yan ani iku mu del,amono isse ifhun munda ayu nda ye mulim:Ani isse iso kin ki kel ko nkel me,ikel ke imbe-imbe. ³⁰Ilwim ne nde a yel,ani me mu iku mikimis.³¹Wun wu fi ku ngi,akel ku nsi ye bad bo baso;wun wu kelmus nsi,akel wo mu nsi,ani imo,amon ne wo mu nsi.Wun wo fi ku yul,akel ya nghe bad bo baso. ³²Ata imbang ke manda ma mwen nde ani ma ywi nde,ansa mud mumo we wo wolo imbang inde. ³³Wun wu wel imbang inde,akisi ne Nzieme akelwo ibini.³⁴Munda,wu wo twim Nziem,amo manda ma Nziem,munda nziem a muwa we mpeve ani ites. ³⁵Tad azolo mwan ande,ani iku muwa bilo bio biso ku makuu ma nde. ³⁶Wun wo kwikile ko kel mwan,akel ani lizing le mvul ani mvul;wun wo win kwikile ko kel mwan,amon we lizing,si amon mpud ye Nziem yi kal ya nghe nde.

Chapter 4

¹Bamfadisi bu ba ywi bad ba mo ne:mfum Yesu a lwid Zwan-mbotik mu ibotik ba longok ba fhun ilud Zwan. ²Tel lo liso,Yesu abwetike we biywi,si ikele ba longok ba nde. ³Kobun le kyi ku Yudee,le fidi ku Galilee. ⁴Mu nzil,nde a lud ya nked a bila bi ntod ye Samalia. ⁵Nde le twe ku bila bi mo mu ntod ye Samalia nkum a bio Sikale, ntod yin yi kele munkwa ntod ye Jacob yin ye ye wi nde mwaan a nde Zozef. ⁶Iko kun ko kele dun li madia le Yacob,Yesu akele aywin mo fe ludo nde,le yi bwa-nsi mu nkwa dun le madia lin,ikele mu matel ma ma siaman. ⁷Mukad mumo mu nsi Samadia,le yi tee madia,Yesu le mu liel ne,ngwa madia ma inwa. ⁸Munda ba longok ba nde ba kele ba win ku mbee mu isa bilo be idia. ⁹Mukad munsu Samadia wun le mu liel ne:Isi nki nze ku ikal Muyuda,andum madia ma inwa,ku nkel me wu kel munsu Samadia? Ba miyuda ba yukana we andi ba Samadia. ¹⁰Yesu le mufidil ne:Kid ne nzeake yab makab ma Nziem,ani wo ya iliel wun ne ngwa madia ma inwa,nze tu muluum madia ma inwa,si nde atu iwa madia ma lizing. ¹¹Mukad wun le mu liel ne:Mfum,nze kel we ani ilo ke itele madia,dun si li kel lile,madia maso ma lizing nze ama wol kun? ¹²Nze mulwid tad a bis Yacob mu bikwud? Wo lishil dun li,kid ne nde ngako wo nwe madia ma dun li ani ban ba nde ani ba mbil ba nde? ¹³Yesu le mufidil ne: Ndeso wo nwa madia ma,abud yu yu mpuu madia. ¹⁴Si wo nwa wun madia ma muwa me,abud yu we mpuu madia,madia ma muwa me,ma shial ifie ke bo tisil madia ba mvul bo baso. ¹⁵Mukad wun le mu liel ne:Mfum,nze ngwa madia maso man mmunda me ka bud nzu mpuu madia,ani iwin ya tee madia ya mbel aso yi. ¹⁶Yesu le mu liel ne,kwe muwol mulim a nze liya. ¹⁷Mukad wun le mufidil ne:Me mulim mbe we me. Yesu le mu liel ne,nze ya byi mu imo ne nze mulim we. ¹⁸Munda nze kel ani ba lim ba taan,wo kel ani nze tel li,aakel we mulim a nze,ako yan nze mwe ibini. ¹⁹Mukad wun le mu liel ne:Mfum,me mwen ne,nze kel mbikudi. ²⁰Ba tad ba bis,ba seme mu mibi,si nzi mwe ne,mbel ayi sam ikel ku Yelusalem. ²¹Yesu le mwe ne:Mukad,nkwikil me,tel li ya,lili kal ne,kid we ne ku mibi,kel we ne ku Yelusalem ku lisam bini Ta. ²²Bini li sam wun wu liwin yab bini,bis li sam wun wu liyeb bis,munda luguluk li fa ko kel ba Yuda. ²³Si tel liya,li sun ya,lili kel ne,bad ba likwikil li bwed ba sam Nziem mu mpev ani mu masong,munda bo ban baba sama Nzieme,ba saa nde. ²⁴Nziem akel mpev,ilwim ne,baba sama nde,ba musam mu mpev ani mu masong. ²⁵Mukad ne,me nieb ne Masia ayi ya (wun wu ba yemene ne,Clistu). Le ya nde,ali ti tshil manda mo maso. ²⁶Yesu le mu liel ne:Ikel me wo ya iliel wu. ²⁷Ako ya,ba longok ba nde li ba ito,li ba yituk mu imon man ma mwe nde ani mukad wun. Mbal yoso,nto mumo amwe we: Nki nze aya muful? To,nki nze kel mu imo ani mukad wu? ²⁸Mukad wun le si shis ikaa i nde,le win ku mbee,le fi ta muta ko kel bad. ²⁹Li ya tal mud mumo andiel mio miso me kide me,ku we mu ikal Clistu? ³⁰Li ba tswi mu mbee,li ba yi ko kel Yesu. ³¹Mu tel liso lin,ba longok ba mu pus mu idia,ba mo ne,Mfum,nze ma dia. ³²Si mfum le ba liel ne:Me nkel ani bilo be idia,bi liwin yab bini. ³³Balongok ba bifwul ibo-ibo,ikel ani mud wo yi mu tswal bilo be idia? ³⁴Yesu le ba liel ne:Idia i me,ikel ikwisi lizol le mud wun wo ntwim me,ani ikwisi bisal bi nde. ³⁵Bini li mwen we ne ishel ba ngon ba na mu ikyili bilo bi li kwini? Tal,me li liel ne:Li sen madis,li tal ngwun yi ba shis ye nkaam. ³⁶Wo kiele bilo mu ngwun,nde wun wo wolo lifud,ani ivu mbud munda lizing le mvul ani mvul,munda wo kuno ani wo kiele,ba kala mmu isse bo baso. ³⁷Munda mi ba mo,mi kel ibini,ne mumo wo kuno,munkim wo kiele mbud. ³⁸Me li twim ne li ku kiele bi li win kun bini,ban ba ba sel,bini li li fi kod mu isal ibo ki ba sel. ³⁹Ba mu nsi Samadia ba fhun baba mbee yin,li ba kwikil ko kel yesu mu manda amwe mwan mukad wun:Yesu andiel mo maso ma kid me. ⁴⁰Ba munsu Samdia li ba mu mwen yeu,li ba mu lwim neakal mu nkwa bo,nde le kele ako yan matsu mwel. ⁴¹Bad ba fhun li ba kwikil itsin nda nde. ⁴²Bad ban ba liele mukad,bis li kwikil ka we mu manda mwe nze,si bis ba ngako li ma ywi,bis li yeb ne nde akel ibini ngulus wo ntod. ⁴³Ku ngwel a matsu mwel man,Yesu le kyi ako yan,munda ikwe ku Galilee. ⁴⁴Yesu ake ,le mwe nde ngako ne:Mbikudi mu bila bi nde ba mukise we. ⁴⁵Tel atwe nde ku Galilee,ba muwel ku ibwed mu bila bin munda bo bu ba mwen ma kid nde ku Yelusalem,tel li kel fed,bo si bu ba win ku fed lin. ⁴⁶Yesu le fidi ku Cana mu ntod ye Galilee,ko sweb nde mania mu mal,ku Capelnawum,ike ani mfum a ba suda,mwana nde ake mubiel. ⁴⁷Le ywi ne Yesu akwi ku Yudee atwe ku galilee,le win ko kel nde,le mu lwim ne,akwe,aku muwemes mwan ande. ⁴⁸Yesu le mu liel ne: Kid ne bini li mwen we bimpa ani bi mang,bini li kwikil we. ⁴⁹Mfum a ba suda ne:Mfum,nze ya kimi abu mwan a me mu ifha. ⁵⁰Yesu le mu liel ne,kwe, mwana nze andi nde,mud wun le kwikil munda a mu liel Yesu,li nde le win. ⁵¹Mfum a ba suda le kul mu ikimi,bad ba nde ba isal ba ya muluun ani nsia ku munwa ne,mwana nze andi nde. ⁵²Li nde le ba fwil ne:Nki tel nde atwe bwana,bo li ba mu liel ne,matsi mu matel nsamwel,baa lili bwi. ⁵³Tad wun le yi mon ne mu tel liso lin,le mu liel yesu ne,mwan anze andi nde,li nde le kwikil ani nzo nde yoso. ⁵⁴Yesu le bud kid impa kin mbal ye ywel,mu tel akwi nde ku Yudee mu ikwe ku Galilee.

Chapter 5

¹Anghe koyan,li ba sel fed le ba Yuda,Yesu le neme ku Yelusalem. ²Ku nzil ye Yelusalem,mu nkwa ifyi ke nzo mamem,ikele ani idia ke ba nsi Ebelo,ki ba yemene ne:Bethesda,ikele ani bifyi bi taan. ³Ku nsi bifyi biso bin,ikele ani ibwil ke ba biel ba fhun ba lel,bi mfa madis,ba nga makol ma fha,bikad bi zeke ko nisi madia. ⁴Munda wanzio bo yi kimine tel lo liso mu idia kin ani insi madia,mud wun wo kodo wo iso mu idia tel a nisi madia,le wem,ansa bibiel bi nde bi kel isi nki. ⁵Iko kun ikele ani mud mumo mubiel,ba ba mvul makwim ma tud ani naan. ⁶Tel amu mwen Yesu ne nde alel mu nsi,le yeb ne akele mubiel ba ntam,le mu liel ne,nze zwel ne wama?⁷Mubiel wun le mufidil ne:mfum nkel we ani mud munda a ndwum mu idia tel anisi mania,me le sa ne nkwe,mud mu nkim le kod.⁸Yesu le mu liel ne:Tsud,wol ntal a nze,kwe. ⁹Tel lo lin mud aso wun le wem,le wel ntal ande le win. Tsu liso likele tsu le sabba. ¹⁰Ike mu tsu le Sabba,tel li ba Yuda li kul mu iliel mud wun wo wem,ikel tsu li Sabba;ba yi wi we nzil mu iwol ntal a nze. ¹¹Nde le fidil ne,wun wu ngwemes me andiel ne:Wol ntal a nze kwe nze. ¹²Bo li ba mufwil ne:Na mud a iliel kobun ne:Wol ntal a nze,kwe nze. ¹³Si mud wun wo wem ayebe we ne na wun wo mu wemes;munda Yeu le mini mu ibwil kin ke keke ako yan. ¹⁴Sa fa yan,Yesu le fi mu mon mu nzo-nziem,le mu liel ne:Nze bo wem,ka bud sal masum,ka lo musum ma fhun li ma bud fudu ko kel nze. ¹⁵Mud wun le win ,le fi ta muta ko kel ba Yuda ne ikele Yesu wo ngwemes me. ¹⁶Munda iko bun ba Yuda ba fe luuno Yesu munda nde asele bilo bin mu tsu le Sabba. ¹⁷Si yesu le ba fidil ne:Tad a me akka sal ti mu no-bu,me si asi sal. ¹⁸Munda iko bun ba Yuda ba se ma nzil ma iku mudus,ka we ne na munda awin zitise tsu le Sabba,munda nde ayemene Nziem,Tad a nde wo mu bwid ,abi se imbe ani Nziem. ¹⁹Yesu le bud wol nda,le ba liel ne:Mu ibini ibini me li liele,mwana akuu we mu isal manda mu ngol ye nde ngako,asala ma mono nde ko sala Tad ande,bio biso be sala tad,mwan si asala si kobun ifa imo. ²⁰Munda Tad aka muzol mwan,aka amu suu mo maso ma sala nde ani iku musuu bisal bi nen bibi lwid bi,munda ne,ku nsuk bini li yituk. ²¹Munda,bun bo wise tad baba fhi ani iwa mwe,iko bun si mwan awa mwe ku kel wun wo zwel nde. ²²Tad asemese we mud,si nde awi inta ke isemes ko kel mwan. ²³Munda ne ku nsuk,bad bo baso ba zitis mwan bun bu ba zitise bo ta.Wun wo win zitis mwan,amu zitise we si Tad wun wo mutwim nde. ²⁴Mu ibini ibini me li liel,wun wo ywi nda me ani ikwikil ko kel wun wo ntwim me akel ani lizing le mvul ani mvul,ba mmusemes we,si nde a lud ku lifhu mu lizing. ²⁵Mu ibini ibini me li liel,tel li ya,lo si liyi,ku kel ne,baba fhi ba yuyu nda ye mwan a Nziem,ani ban baba ywil nde ba zi-zing. ²⁶Munda bun bu kel Ta ani lizing le nde ngako,iko bun si bo wi nde mwan lizing le ikal nde ngako. ²⁷Ani iku mu wa inta ke iseme,munda nde akel mwan a mud. ²⁸Bini li k yituk mu manda maso man;munda tel liya,ani ban bo baso baba kel ku ma mmpiem,ba yuyu nda nde ,ba tu tswu iko kun. ²⁹Ban baba sel manda ma bwed,ba futumuk munda lizinng,si ban baba sel mambi,ba futumuk munda iku ba semes. ³⁰Me nku we mu isal ilo mu ngol ye me ngako:bun bo yu me,me asesemes;isemes i me ikel imbe-imbe,munda me asa we lizol li me,si lizol le mud wun wo ntwim me. ³¹Kid ne me ngako abi tshile imbang ke me ngako,iswe ne,imbang i me ikel we ke ibini. ³²Ikel ani mud mumo wo ntshile me imbang,me nzieb ne imbang ke tshile nde ikel ke ibini. ³³Bini bu li twim ko kel Zwan,nde bo ti imbang ke ibini. ³⁴Munda me,ikel we ko kel mud wo ntshile imbang;si me mwe mio mi munda bini li wol luguluk. ³⁵Zwan akel mwun wun wo lieme ani ighel,bini si li zwele mu issem tel limo mu mwun ande. ³⁶Me nkel ani imbang imo ke lwid ngol amon ne ke Zwan;munda bisal be ngwi ta mu isal,bisal biso bin be sel me bi suu ku nkel me ne Ta antwim me. ³⁷Nde ngako Ta wun wo ntwim me,aka ntshil nde ngako imbang i me,bini li man yu we nda nde,li man mon we si lilwi li nde. ³⁸Nda nde si ikel we yo mu nkeda bini,munda bini li kwikile we ku kel wun wo twim nde. ³⁹Bini li kel mu imek bison,munda bini li tiemene ne li ku mu iwol lizing le mvul ani mvul ko kel lo;ikel bio bison biso bi ntshile me imbang. ⁴⁰Bini li kwun we mu iya ku nkel me munda iwol lizing. ⁴¹Me awolo we likum li me ko kel bad. ⁴²Si me nzieb ne bini li kel abini ani lizol le Nziem. ⁴³Me ayi mu nkum ye Tad a me,si bini li ngwolo we me;kid ne mud yi mu nkum ye nde ngako,bini lili mu wol. ⁴⁴Isi nki bini li kwi mu ikwikil,bini ba liwolo likum mu nkeda bini ban ani ban,ani iwun sa likum li li fa ko kel nde ngako Nziem?⁴⁵Li ka tiemen ne me ali fu-fun ku nkul a Ta;wun wo lifun bini ikel Moyize,nde wun wu li shil bini mbwun. ⁴⁶Munda kid ne bini limu kwikil Moyize,li ku kwikil si ku nkel me,munda nde bo swen mu nda me. ⁴⁷Si kid ne bini li kwikil we mu manda ma swen nde,isi nki bini li kwikil mu manda ma me?

Chapter 6

¹Ku ngwel ako, Yesu le win mu ngul a nzel wo Galilee, wo Tibeliad. ²Ibwil i bad li ba lwin, munda ba mwen bimpa be sel nde ku kel ba biel. ³Yesu le neme ku mubii, io le fi bwa-nsi ani ba longok ba nde. ⁴Kyi, Paque li kele li twe ya nto-nto, lolin fed le ba Yuda. ⁵Le seen madis mu ngi, le mwen ibwil i bad baya ko kel nde, Yesu le liel Filipino, kun bis li ku mu ishum nso, munda bad ba bo baso mu idia? ⁶Yesu amwe ko bun munda aba su ne nde bo yebe ma kwi nde mu isal. ⁷Filipo le mu liel ne, nso yi lizwa bis mmunda bad minkam miel, bo ba lwidil kobu, nso ikuu we, mmunda mud mumo awolo itshi. ⁸Mumo mu nked a balongok ba nde bwel, Andele mukuun wo Simon Piel le muliel Yesu ne: ⁹Ikeli ya ani mwan bal mumo akeli andi nso taan andi ba mbil bwel, bilo biso bin, bi kukuu munda bad bo baso ba? ¹⁰Yesu le ba liel, ne li ba bwis-nsi, ya mbel so yin, ikele andi bitsid bi fhun, li ba bwi-nsi bad minkam taan. ¹¹Yesu le wel nso yin, le fidil makab, le kul mu ikab ko kel bad baba bwi-nsi ako yan, le wel ba mbil ban le ba wi bun bu ba kwini bo. ¹²Bad bo baso li ba di, li ba wil, Yesu le liel ba longok ba nde ne li tol bitswil bi nso bi shiel bin, ansa itswil imo ika mini. ¹³Li ba twel bitswil bi nso bin be fi mu nso taan, li ba wilis bised kwim a biel ku ngwel a idia ke bad bo baso. ¹⁴Tal bad li ba mwen manda man ma iyituk ko kel Yesu, bo li ba mwe ne ibini mud wu abud kal mbikudi wun wo ya mu nsi ntod yi. ¹⁵Yesu le yeb ne ba zwel iya mmu wol mu ngol munda ba musa mfum, nde le kyi ako yan, le win ku mubii na nde ngakko. ¹⁶Tel abwi nku-nkkwele, ba longok ba nde li ba kimi ti ku ikul i nzel. ¹⁷Li ba kwed mu bwad ne ba kwe ku Capelnawum, mpyib ikele ibwi, Yesu si akele abu ba bwene we andi bo. ¹⁸Mania li ma be inisi munda mufel wo ngol ake apub. ¹⁹Ku ngwel a idub mwan a ipa, ke makwim mwel ani mataan, ka lo makwim ma tud, li ba mwen Yesu alud ya nghe mania, le kkul mu iya mmunkwa bwad bi bo. ²⁰Si yesu le ba liel ne: Nde wu me, li ka bad buum. ²¹Azwele ne ba mu wol mu bwad, tel lo lin bwad li bi win nto nkim, si kid ku ba wine bo we. ²²Bad ban baba shiel mu ngul a nzel, li ba mwen ne bwad bi mutswel mu ngul, li ba yeb ne Yesu akwed we mu bwad bin andi ba longok ba nde, balongok ba win ibo-ibo. ²³Tsu lili lwin, ma bwad ma fhun ku Tibeliad, li ma ito mu nkwa mbwu yin ye win Mfum Yesu, matond ma fhun ko kel bad ban baba di nso. ²⁴Tel ba mwen ne Yesu nde we mu bwad, ba longok ba nde si bo we, bo ba ngako li ba kwed mu bwad, li ba win ku Capelnawum munda iku musa Yesu. ²⁵Bad ban li ba mu mwen Yesu mu ngul a nzel, li ba mu liel ne, Labbi, nki tel nze ayi to iko ku? ²⁶Yesu le ba fidil ne: Mu ibini ibini me li liel, bini li ya nsa we munda li mwen bi mpa, si binni li ya nsa munda li di nso ani iyu. ²⁷Li sal, kid we ne munda bilo bibi fha, si likid munda bilo bin bibi lama, be wa lizing le mvul ani mvul. Ikel bidia bin be liwa mwan a mud munda Tad ande Nzieme a muwi idim kin. ²⁸Bo li ba liel ne: nki bis li kuu mmu ikd, munda ikwisi lizol li Nziem. ²⁹Yesu le ba fidil ne: Isal i Nziem, ikel na isun kwikil ko kel mud wun wo twim nde. ³⁰Nki impa si ke kide nze, bo li ba mu liel kobun munda bis likwikil, ani ikwikil ko kel nze? nki nze akide? ³¹Ba Tad ba bis bu ba di bilo bibi fe ku yul mu nse-nkam, bun bu ba swen, nde le ba wi nso ye fi ku yul. ³²Yesu le ba liel ne: Ibini ibini, Moyize ali we bini nso ye fi ku yul, si Tad a me aliwa bini nso ye ibini yin ye fa ku yul. ³³Munda nso ye Nzieme yin ye fa ku yul, yo yin ye wa mwe kokel bad bo baso. ³⁴Bo li ba mu liel ne: Mfum, liwa si nso aso yin tel lo liso. ³⁵Yesu le ba liel ne: Me nkel nso ye lizing, nde wun wo ya ko kel me, akal we nde ani nzal ye bilo be idia, andi nde wun wo kwikil ko kel me, ayu we mpuu madia. ³⁶Si me li liel bu: Bini ake li mwen me, si bini li nkisi we. ³⁷Bo baso ba ngwa Ta, ba ya ko kel me, me amusa we ku nzil nde so wo ya ku nkel me. ³⁸Me ayi kimi ku yul munda mu iya sal, kid ne lizol le me ngako we, si munda iya sal lizol le mud wun wo ntwim me. ³⁹Kyi, lizol le wun wo ntwim me, li kel ne me ndjimin we ansa ilo imo mu bin be ngwi nde, ne me ba wa mwe mu tsu li nsuk. ⁴⁰Lizol e Tad a me, likel ne, nde so wo mon mwan ani ikwikil ko el nde, awol lizing le win nsuk, me amuwa mwe mu tsu le nsuk. ⁴¹Ba Yuda li ba be ibokut mu nud a Yesu a mwe ne me nkel nso ye fi ku yul. ⁴²Ani imo ne, ikel we nde wun Yesu mwan wo Yozef? Wu li yeb bis Tad a nde ani ngwa nde, isi nki nde akel mu imo ne nde afi ku yul? ⁴³Yesu le ba fidil ne: Li ka ko mumo mo mu nked a bini. ⁴⁴Nto mud mumo we wu ku mu iya ku nkel me, kid ne Tad wu wo ntwim me a mu kwe we, si me a muwa mwe mu tsu le nsuk. ⁴⁵Ba mbikudi ba swen ne, baba longko kel Nziem, mud nde so wo ywile Ta, ani wo wel malong ma nde, nde wun wo ya ko kel me. ⁴⁶Iswi ne, nto mumo we wo mwen Ta, kid ne na nde ngako wo fi ko kel Nzieme, na nde wun wo mwen Ta. ⁴⁷Ibini ibini me li liel ne wun wo kwikil ko kel me, nde wun wo kel ani mwe wo mvul ani mvul. ⁴⁸Me nkel nso ye lizing. ⁴⁹Ba tad ba bini bu ba di bilo bibi fa ku yul mu nse-nkam, bo li ba fhi. ⁵⁰Ikeli ya, nso yin ye fa ku yul, mu mpil ne, wo idia yo afha we. ⁵¹Me nkel nso ye mwe ye fa ku yul, kid mud mumo di nso yin, nde azing mvul ani mvul, ani nso ye wa me yin, ikel nud a me ye li wa me munda bini bo baso likal ani mwe mu nto yi. ⁵²Anghe ko yan, manteden li ma kwed mu nked a ba Yuda ibo-ibo, mu imo ne, isi nki mud wu akwi mu iku liwa nud ande munda bis li dia? ⁵³Yesu le ba liel ne ibini ibini me li liel, kid ne bini li di we misun me mwan a mud, ani inwa makil ma nde, bini li wol we lizing le bini ba ngako. ⁵⁴Mud wun wo dia musun wo me, ani wun wo nwa makil ma me, a wu wol lizing le mvul ani mvul, me amuwa mwe mu tsu le nsuk. ⁵⁵Munda nud a me ikel nsil bilo bi idia be ibini, makil ma me makel nsil ilo ke ibini ke inwa. ⁵⁶Mud nde so wo dia nud ye me ani inwa makil ma me, nde azing mu imvuk ani me, me si azing mu imvuk andi nde. ⁵⁷Bun bu kel ani

mwe Tad wun wo ntwim me,me si nkel ani mwe munda nde,si wun wo dia nud a me akal ani mwe munda me.
⁵⁸Ya ikel nso yin ye fi ku yul.Ikel we amon ne bilo bin be fi ku yul,be di ba Tad ba bini si bo li ba fhi:Wun wo dia
 nso yi,akal ani lizing le mvul ani mvul. ⁵⁹Yesu a mwe manda man mu Nzo-nziem,le lwenghe nde mu mbee ye
 Capelnawum. ⁶⁰Ba fhun mu nked a balongok b nde,li ba mu ywi kobun,li ba mwe ne:Nda yi ikel ngol,na amu kisi
 yo? ⁶¹Yesu le yeb nde ngako ne ba longok bande ba ko mu momo mu nda so yin,le ba liel ne:Manda ma,ma kel mu
 iku liwa nswen?⁶² Asi kid bini li mwen ne mwan a mud a nama ku mbel ye kele nde iso? ⁶³Mpev a Nziem yi mu wa
 lizing,si musun akel wende ani mfun,manda li liel me,makel mpev ani lizing. ⁶⁴Si mu nked a bini ikel ani bad ba
 nkim ba kise we bo,munda Yesu bo yebe ne,sa fa ku iba,ban baba win kise,ani iyab ne na nde wo mu tee nde.
⁶⁵Nde le bwis ne:munda iko bun me ali liel ne nto mumo we wo ku mu iya ku nkel me,kid ne Ta amu wi we nzil.
⁶⁶Mu tel liso lin,ba fhun mu nked a balongok ba nde li ba kul mu ibad,ba bud kwe we andi nde nzil mo. ⁶⁷Yesu le
 liel ba kwim a bwel,si bini,li zwel we bini mu ikwe? ⁶⁸ Simo Liel le mutisil ne,mfun,li bis limwe ko kel na? Nze Wu
 kel ani lizing le mvul ani mvul. ⁶⁹Bis aka likwikil ani iyab ne nze kel mumo wun wo twim Nziem. ⁷⁰Yesu le ba fidil
 ne: <⁷¹Amwe kobun ku kel Yudas,mwaan wo Simon Iscaliot, munda Yudas,ansa bo kele mu mo mu nked a ba
 kwim ba ba longok,nde wun wo mu tee.

Chapter 7

¹Ku ngwel a matsu, Yesu le fe kwemu Galilee munda nde azwele we ne a sal matsu ku Yudee, munda ba Yuda ba se ne ba mu dus. ²Kyi fed le ba Yuda, fed li Tabelnakel li kele li twe ya nto-nto. ³Ba kuun ba nde li ba mu liel: Kyo ya, kwe ku Yudee munda ba longok ba nze si ba mon bisal be ya sal nze. ⁴Nto mud we wo sala mu insi-nswi kid ne nze zwel ighan. Kid ne nze kel mu ikid bilo bi, bisu nze ngako mu mukil. ⁵Munda ba kuun ba nde si ba mu kwikile we ko kel nde. ⁶Yesu le ba liel ne: Tel li me abu li kwi we, si lili bini, li kel tel lo liso ya nto-nto. ⁷Mukil akuu we mu iku liyu, si me ba nzwi, munda me aya mutshil imbang ne bisal bi nde bikel bibi bi. ⁸Li kwe ku fed lin, munda me, me kwe we, munda tel li me abu li kwi we. ⁹Ku ngwel iku ba liel kobun, nde le shiel ku Galilee. ¹⁰Tel awin ba kuun ba nde ku fed, nde si le win nde ngako, ka we ne mu ighan mis, si amon ne mu insi-nswi. ¹¹Ba Yuda ba kele ba ko mu sa mu tel li fed, ba ko mo ne: Akel kun? ¹²Ikele mu ibwil i bad, mangu-gwin mu nkwum ande, ba mo, ba liel ne: Akel mud mu bwed, ba nkim ba mo ne: Lo, akel mu ifhud bad. ¹³Ansa mud mud mumo we, mu tel lo liso, wu ku mu imo imbe-imbe mu nkwum a nde, mu buum be ba Yuda. ¹⁴Mu ito ya nked a fed, Yesu le neme ku Nzo-nziem, ani iko long. ¹⁵Ba Yuda ba kele ba yituk, kun ba mo ne: Isi nki nde aye bison, munda nde aman tes we. ¹⁶Yesu le ba fidil ne: Kha li me, li kel we ani me, si lili wun wo ntwim me. ¹⁷Kid ne mud azwel isal lizol li nde, ayi yab kid ne kha li me likel lili Nziem, to, kid ne me nkel mu imo munda mfum a me. ¹⁸Wun wu kel mu imo munda mfum a nde, akel mu isa likum li nde; si wun wo kel mu isa likum le wun wo mu twim, nde wun akel ku ibini, ko kel nde si, iwin ikab ikal we. ¹⁹Moyize ali wi we bini ma ngil? Nto mumo we mu nked a bini wo tala ngil yin. Munda nki bini li ya sa ne li mu dus? ²⁰Bad li ba mu fidil ne: Nze kel ani mufhu? Na nde wun wo ya sa ne a yi dus ku kel Nze. ²¹Yesu le bafidil ne: Me asel isal imo, bini bo baso si liyituk isal kin. ²²Moyize bo liswi bini mpil ye ibwu baan ba baal, si we ne ku kel Moyize, si ku kel ba kwud ba balong, si bini li kel mu ibwu baan mu tsu le sabba. ²³Kid ne mud ba mubwu mu tsu le sabba, munda iwun dus ngil ye si Moyize, munda nki bini li kel mu iyu mpud ku kel me suis wemes mud mumo we mutsin mu tsu li sabba? ²⁴Li la semés bu limwen mud bo kel nde, si lisemes mu mpil ye masong. ²⁵Bad baba mo ba Yeluzalem bu ba mwe ne: Kid we nde wu, wu ba kel mu isa ne ba mudusu? ²⁶Tal si bo kel nde mu imo mu isse kio iso, bo si nto ilo imo ki ba ya mu liel bo WE, ani ba mfum, ba bud yab nsil ne nde wu akel klistu? ²⁷Kyi lo, nde wu bis liyeb we kid ne akel munsu nki, si Klistu le ya nde, nto mud mumo ayab we ne nde a kel munsu nki. ²⁸Yesu, mu ilong mu nzo-nziem, le ghen: Bini li nzieb, li yeb si ne me nkel munsu nki! Me ayi we ne mu lizol le me ngako, si nde wun wo ntwim me, akel ibini, bini si li muyeb we. ²⁹Me, muyeb munda me afi ko kel nde, nde si a ntwim me. ³⁰Li ba kul mu isa ne ba mukwad, si nto mumo WE wo mushim, munda tel linde likele Abu li kwi we. ³¹Ba fhun mu nked a ibwil ibad, li ba mukwikil, ba mo ne: Klistu le ya nde, asal bimpa bi fhun bibi lwid nde wu? ³²Ba mfadisi li ba ywi ibwil ibad ba ko mu Momo mu bilo binde bin, kobun ba kwud ba bantsu ani ba mfadisi, li ba twim ba pudisi munda iku ba kwad. ³³Me bud nkal ani bini tel li tshi, ku ngwele me le kwe ku kel wun wo ntwim me. ³⁴Bini li sa nsa ku nkel me, si li mon we ku nkel me, li ku we mu iya kun ko kal me. ³⁵Mu mio mini, ba Yuda ba mo ibo-ibo ne: Akwe kun ku kel ne bis li mumon we? Akwe ko kel ban baba bwi tsad-a-tsa, mu nked a ba Gelek, ani ilong ba Gelek ngako? ³⁶Nda mwe nde Yin, isse nki: Bini li sa nsa me, si li mon we me, li kwi we si mu iya ko kal me? ³⁷Tsu li nsuk, tsu li nen li fed, Yesu le tswid, le ghen: Kid ne mud mumo akel ani mpu madia, aya ku kel me, aya nwa madia. ³⁸Wun wo kwikil ku kel me, ba nzel ba nen ba madia ma lusampul ma tshiana mu dum li nde bun bu ba mwe manda ma ba swen. ³⁹Yesu amwe kobun mu mpev Yin yi ku mu iwol bad ban baba kwikil ku kel nde; Munda, iso mpev ikele we, munda Yesu akele Abu ba mu kumis we. ⁴⁰Bad ban baba kele mu ibwil, li ba ywi manda Man, li ba mwe ne: Nde wu nsil abud kal mbikudi. ⁴¹Baba nkim ba mo ne: Akel Klistu. Baba nkim ba mo ne: Ikel ibini ne Klistu ku mu ifa ku Galilee. ⁴²Biswen bi mwe we ne: Nde wun akal mu kaan le David ani ku bila bé Bethlehem ko kele David ne Klistu afa iko kun? ⁴³Ikele kobun, itsin nde, mikis li mi kwed mu nked a bibwil bi bad. ⁴⁴Ban baba mo munked a bo ba zwele ne ba mukwad, si nto mumo we wo si kuu ya nghe nde. ⁴⁵Kobun, bad ba isal li ba fudu ko kel bakwud ba bapudisi ani ko kel ba mfadisi, li bo ban li baba liel ne: Munda nki li wun ya mutshwal? ⁴⁶Bad ba isal li ba fidil: Ansa isi nki mud a ku we mu imo amon ne mud wu. ⁴⁷Ba mfadisi li ba bud mufudul ne: Bini si buba li fidi? ⁴⁸Ikel ani mud mumo mu nked a ba mfum to mu nked a ba mfadisi wo kwikil ko kel nde? ⁴⁹Si ibwil i bad le wun yab ngil, ba kel ba lilo! ⁵⁰Mikodem wun wo yi mu mpyib ku kel Yesu, wo kele mumo mu nked a bo, le ba liel ne: ⁵¹Ngil Yin ye nzo bis ikwada mud, ku nkul a iku muyu ani iyab nki nde akid? ⁵²Bo li ba mufudul ne: Nze si kel mud wo Galilee, iko kun iku we mu itisi mbikudi. ⁵³Kobun, mud ani mud afudu mu nked a nzo nde.

Chapter 8

¹Yesu le win ku mubii ku kel miti me olive.²Si,mun mu ipel,nde le bud kwe mbal ye ywel mu nzo-nziem,bad bo baso baya ku kel nde.Nde le bwi-nsi,le kul mu iku ba long. ³Kobun,ba bien ba bila ani ba mfadisi li ba itswal mukad mumo wu ba kwed ani balim ba bad.4Li ba musi ya nked à nsi ye bad,li ba liel Yesu ne:Long,mukad wu ba fi mukwad ya nghe ntal ani mulim mud. 5Moyize,mu ngil ye nde Ali liel ne,ba kad ba ifa kin,ilwim ne ba ba tswa mudji:Li Nze mwe nki? 6Ba mwe kobun munda iku mumeg,mumpil ne ba mufun.Si Yesu le fhim,ason mu maan ani mulim a nde.7Amon ne buba lwine bo mu iku mufwul,nde le tswidis mbwis ani iku ba liel ne:Wun wu kel mu nked à bini ne aman sal we lisum,à mu ta nkuun mud wo iso ku kel mukad wu. 8Le bud fhum mbal ye ywel,ason mu maan ani muliem a nde.9Bo li ba ywi kobun,mikol mi bo li muyeb,li ba kul mu ifudu mumo-mumo,ba ku bakwud ti ku bakii;Yesu le shiel n'a nde ngako ani mukad wun wo kele ya nked à nsi. 10Kobu n Yesu le tswidis,amwen we nto mud mumo n'a mukad wun,Yesu le mu liel ne:Mukad,abo bad ba ifun nze? nto mud mumo we wu imwen ku ibi? 11Mukad wun lefidil ne:Lo,Mfum.Yesu le mu liel ne:Me si ayi mwen we me ku ibi:Kwe,abud sal we masum.12Yesu le ba liel mbal ye ywel ne:Me nkel mwin wo mukil mutshin,wo ndwon me,aka kwe we mu lipyih,si nde awol mwin wo lizing. 13Ya nghe koyan,ba mfadisi li ba liel ne:Nze abi tshile imbang le Nze ngako;Imbang i Nze,ikel we le ibini.14Yesu le ba fidil ne:Ansa bo bi tshile me imbang le me ngako,imbang i me ikel ke ibini,munda me nzieb kun me fi ani kun me wine;Si bini li yeb we kun me fi ani kun me wine. 15Bini li semese bad mu imud,si me asemese we mud. 16Kid ne,me a semese,lisemes i me ikel le ibini munda me nkel we biywi;Si Tad wun wo ntwim me akel ani me.17Ba swen mu mangil ma bini ne,imbang le bad bwel,ikel le ibini. 18Me abi tshile imbang le me ngako,si Tad wu wo ntwim me ata imbang le me.19Bo li ba mu liel ne:Ande Tad a nze? Yesu le fidil ne:Bini li nzieb we,li muyeb we si Tad à me .Kid ne bini ake li nzieb,bini li ni mu yiyab si Tad à me. 20Yesu le mwe manda ma,alwenghe mu nzo-nziem mbel ye ke imvwam inde;Si nto mud mumo a muywil we,munda tel li nde li ke Abu likwi we.21Yesu le bud ba liel ne:Me ya ngwin,si bini li nsi-nsa ku nkel me,si bini li fha mu masum ma bini,bini li kwi we mu iya ko kwe me. 22Ba yuda ba mo nki mu manda man:Nde ku mu iku bidus nde ngako,munda nde amwe ne:Bini li kwi we mu iya ko kwe me?23Yesu le ba liel ne:Bini likel ba mu maan,me nkel wo mu ngi.Bini likel baba ntod yi,si me nkel wo ntod yi. 24Kio kin me li liel ne bini lifha mu masum ma bini;Munda,Kid ne bini likisi we na me nkel,lifha mu masum ma bini.25Ba Yuda li ba mu liel ne:Nze kel na?Yesu le ba fidil ne:Bun bo li liel me iso-iso. 26Me nkel ani bilo bi fhun bi iku li liel andi be iku lifwul bini;Si wun wo ntwim me akel wo ibini,ani manda mo maso aywi me ko kel nde,ma liele me ku kel bad ba mukil. 27Bo bayebe we ne nde aba liele munda Tad wo mu twim.28Kobun,Yesu le ba liel ne:Tel lisen bini mwana mud,akoyan ya liyab bini bu nkel me,ani iyab ne me akide we ilo mu ngol ye me ngako,si me amo Bun bo ndweng Tad à me. 29Wun wo ntwim me,akel ani me;Anshis we biywi,munda me amukidile tel lo liso manda ma bwed.30Bun bo mwe nde kobun,bad ba fhun li ba kwikil ko kel nde.31Yesu le liel ko kel Bayuda baba kwikil ko kel nde:Kid ne bini li bud shim nda me,mo ne likel ibini ba longok ba me; 32Bini li yiyab masong,akoyan masong ma ligu-gulus. 33Bo li ba mufidil ne:Bis likel ba tshili ba Abalayam,bis li kele we ba humbu ba mud;Isinki nze mwe ne bini li to pii?34Yesu le ba fidil ne:Mu ibini ibini me li liel,mud ndeso wo bi wa mu masum,akel muhumbu wo masum. 35Kyi,muhumbu akala we tel lo liso mu nzo;Na mwan wo kala tel lo liso mu nzo. 36Kid ne mwan ali gulus,likal ibini pii.37Me nzieb ne bini likel ba tshile ba Abalayam;Si bini li kel mu isa ne li ndus me munda nda me ko kel bini yi mushim we. 38Me mwe man ma mwen me ko kel Tad a me;Bini si likide man ma li mwen ko kel Tad a nze. 39Bo li ba mufidil ne:Tad a bis,kel Abalayam.Yesu le ba liel ne:Kid ne bini li ke baan ba Abalayam,li tu sal bisal bé Abalayam.40Si tel li,bini li kel mu isa ne li ndus,me wo li liele manda ma ibini ma ywi me ko kel Nziem.Yo Yin ye wun kid Abalayam. 41Bini li sala bisal bé Tad a Bini.Bo li ba mu liel ne:Bis likel WE baan ba makuu;likel ani Tad bis mumo,Nziem.42Yesu le ba liel ne:Kid ne Nziem akel Tad a Bini,litu nzu-nzol me,munda me afi ko kel Nziem nsa me ayi;Me qui we mu ngol ye me ngako,si nde antwim me. 43Munda nki bini li wun ya yab nda aya mo me yi? Munda bini likwi we mu iyu nda me. 44Tad a bini kel Satan,bini si lizolo ikwisi lizol li nde.Nde adwise bad ba ku itsin,nde si akel we nde mu masong,munda ko kel nde masong mo we. Tel ata nde bi mpal,amo ku mbwun a nde;Munda nde akel mumpal,Tad a mampia.45Si me,munda me amo ibini,nsa bini li wun nkise me. 46Na mu nked a bini wo ndiel me,me si li nkisi mu manda mama tel masum? Kid ne me mwe ibini,munda nki bini li wun nkise ku nkel me. 47Wun wu kel wo Nziem,ayu manda ma Nziem;Bini liyu we, munda likel we baba Nziem.48Ba Yuda li ba mufidil ne:Bis ya libyi mu imo ne nze kel munsu Samadiah,nze si kel ani mufhu? 49Yesu le fidil ne:Me nkel we ani mufhu;si me azitise Tad a me,ani bini intuu mangum ku nkel me.50Me asa we likum li me;ikel ani mumo wo lisa ani wo semese. 51Mu ibini,ibini me li liel,Kid ne mud mumo shim nda me,nde wun afha we.52Ba Yuda li ba mu liel ne,tel li bis ya liyeb ne Nze kel ani mufhu.Abalayam bo fhi,ba mbikudi ifa imo,li nze mwe ne:Kid mud shim nda nze amon we lifhu. 53Nze mu lwid Tad a bis Abalayam wun wo fhi mu bikwudu? Ba

mbikudi si ba fhi.Nze yeb ne nze kel na?54Yesu le fidil ne:Kid ne me nkel mu iku biwa likum me ngako,likum li me likel lili nkam.Kel Tad a me wo ngwa me likum,wun wu limo bini ne akel Nziem a bini, 55Si bini li yaba we. Munda me,me muyeb;Si kid ne me mwe ne me muyeb we,me akal ifa imo amon ne bini,mud a bimpal.Si me muyeb,ani ishim nda nde.57Ba Yuda li ba mu liel ne:Nze Abu kwisi we ba mvul makwim ma taan,Nze li mu mwen Abalayam! 58Yesu le ba fidil ne:Mu ibini ,ibini me li liel,ku nkul Abalayam mu ikal,me andi nde. 59Anghe koyan,li ba wel mankuun munda iku mulwum ko kel nde;si Yesu le fi swam,ani ikwad tswu mu Nzo-nziem.

ywel,ba mfadisi si ake ba lifwul ne isi nki à mu field madis.Nde le ba liel ne:Asi tod ya nghe madis ma me,li ngwebe,me li mwen.16Ya nghe koyan,baba mo mu nked a ba mfadisi ba mo ne:Mud wu afi WE ku kel Nziem,munda nde atala tsu li sabba,baba nkim ne:Isi nki mud a masum ku mu ikid bimpa bikel kobu. 17Li ba bibebo ibo-ibo.Li ba bud lifwul imfa madis ne,nze nki mwe munda nde,bo yifiele nde madis? Nde le fidil ne:Akel mbikudi. 18Ba yuda ba kisi we ne nde akele imfa madis,ku ngwel le yi mon ti ku ba Yémen bi bwid bi nde.19Bo li ba lifwul,ba mo ne:Nde wu mwan à bini wun wu liya mo ne bini li mu bwidi imfa madis? Isi nki tel li nde akel mu imon? 20Bi bwid bi nde li ba fidil ne:Bis li yeb ne nde akel mwan a bis,abutam imfa madis. 21Si isi nki nde akel mu imon tel li,to n'a mu field madis,ako Yan bis li yeb we.Li lifwul nde ngako,akel mukwud,amumo mu manda mama tel nde ngako.22Bi bwid bi nde ba mwe kobun munda ba bede ba yuda buum,munda ba yuda bu ba yebe ikwil ne,kidne mud mumo bo yeb Yesu amon ne Klistu,ba mubi-byi mu ngwel le sel ndam a tod lin le beb ya nghe mis me imfa mis,7Le mu liel ne:Kwe ku wob mu idia ke Silowe(nkwum iswe ne:Wu ba twim),le win,le web,le yi fudu amon imbe-imbe.8Ba ndu ba nde ani baba mweyeb nde ku iso amon ne wo lwumo,ba mo ne:Kawe nde wu wo bwe-nsi ani iko lwumo? 9Baba mo ba mo ne:Nde.Baba nkim ne:Lo,si nde amufen,nde ngako amo ne:Nde wu me ngako nsil.10Li ba mu liel ku nsuk ne:Mais ma Nze ma helam isi nki? 11Nde le fidil ne:Mud wun wu ba yemene Yesu,le pwed ndam a tod,le mbeb mu Paris,le ndiel ne: Kwe mu idia ke Silowe,wob,me si li ngwin,li ngweb,li mwen mais ma me li ma fidele. 12Li ba mu liel ne:Ande mud aso? nde le fidil ne nzieb we.13Li ba tswel wun wo kele imfa madis nto ye ke ba mfidis. 14 Kyi,ikel mu tsu li sabba lin le pwed Yesu ndam a tod am iku mu fiele madis.15Mbal ye ywel,ba mfadisi si ake ba lifwul ne isi nki à mu field madis.Nde le ba liel ne:Asi tod ya nghe madis ma me,li ngwebe,me li mwen.16Ya nghe koyan,baba mo mu nked a ba mfadisi ba mo ne:Mud wu afi WE ku kel Nziem,munda nde atala tsu li sabba,baba nkim ne:Isi nki mud a masum ku mu ikid bimpa bikel kobu. 17Li ba bibebo ibo-ibo.Li ba bud lifwul imfa madis ne,nze nki mwe munda nde,bo yifiele nde madis? Nde le fidil ne:Akel mbikudi. 18Ba yuda ba kisi we ne nde akele imfa madis,ku ngwel le yi mon ti ku ba Yémen bi bwid bi nde.=19Bo li ba lifwul,ba mo ne:Nde wu mwan à bini wun wu liya mo ne bini li mu bwidi imfa madis? Isi nki tel li nde akel mu imon? 20Bi bwid bi nde li ba fidil ne:Bis li yeb ne nde akel mwan a bis,abutam imfa madis. 21Si isi nki nde akel mu imon tel li,to n'a mu field madis,ako Yan bis li yeb we.Li lifwul nde ngako,akel mukwud,amumo mu manda mama tel nde ngako.22Bi bwid bi nde ba mwe kobun munda ba bede ba yuda buum,munda ba yuda bu ba yebe ikwil ne,kidne mud mumo bo yeb Yesu amon ne Klistu,ba mubi-byi mu nzo-nziem. 23Munda iko bun bi bwid bi nde ba mwe ne:Nde akel mukwud,li lifwul nde ngako.24Ba mfadisi li ba bud Yémen mu mbal ye ywel mud wun wo kele imfa madis,li ba mu liel ne:Nze wa likum ko kel Nziem.Bis liyeb ne mud wu akel mud a masum. 25Nde le fidil ne:Kid ne nde akel mud a masum,me nzieb we;me nzieb ilo n'a imo ne:me nkel imfa madis,tel li me ya mwen.26Li bo li ba mu liel ne:Nde ayi kid nki? Isi nki nde ayi fiele nze madis? 27 Yesu le ba fidil ne:Me asun liliel,bini li ywi we;munda bini li zwel ibud ku mufwul? li kwini si ne li to ba longok ba nde? 28Li ba mutuu mangwuum ani imo ne:Nze kel longok a nde,bis,bis likel ba longok ba Moyize. 29Bis li yeb ne,nziem bo mwe ko kel Moyize;si nde wu,bis li mu yeb we kid afi kun.

²⁸Bo li be mu iku mutuu ne: ^{<29}Bis li yeb ne,Nziem bo mwe andi Moyize; Si mud wu,bis si li mu yeb we kid ne nde afi kun!>>30Mud wun le ba fidil ne:Ikeli nda ye iyutuk,kid ne bini li yeb we ne nde afi kun;kyi lo,nde wo mfiele me madis. 31Bis li yeb ne nziem aywile we bad ba masum;si kid ne mud mumo amuzitis ani isal lizol li nde,nde wun wo ywile nde32Lo nsil,li man ywil we ne mud mumo le fiele madis ma mud wun wu ba bwid imfa madis. 33Kid ne mud wun afi we ko kel nziem,aku we mu isal nto ilo imo. 34Bo li ba mu fidil ne:Nze ba yi bwid nze nde muso mu masum,li Nze kel mu iku lilongo bisil! li ba mubi.35Yesu le ywi ne bu ba mubi,li ba bwen andi nde,le liliel,nze akwikil mu maan à nzieme? 36Nde le mufidil ne:Nde akel n'a,Mfum,munda me nkwikil ku kel nde? 37Yesu le liliel ne:Nze amu mwene,ani wo iliele wun,ikel nde. 38Nde ne:Me kwikil,mfum,le yi fukam ku nkul a nde.39Ku ngwele, Yesu le mwe ne:Me ayi mu mukil wu munda lisemes,mu mpil ne,baba wun mono,ba mon,baba mono,ba fudu bimfa madis. 40Ndam aba mfadisi baba ke andi nde,li ba ywi manda man,li ba mu liel ne:Bis si likel bi mfa madis? 41Yesu le ba fidil ne:Kid ne bini likala bi mfa madis,li nikal we ani masum.Si tel li,bini li mwe ne:Bis li mon,munda iko bun masum ma bini ma linem.

ani iku masa tsad-a-tsad.13Wo duso wun le bad,munda nde akel mu duso,abi wa we nde munia ku mamem.Me nkel mud mu bwed wo tala mamem.14Me nzieb mamem ma me,mo si ma nzieb ku nkel me. 15Bun bu nzieb me Ta,amon ne bu mu yeb me;me abi wa lizing li me munda mamem ma me. 16Me bud nkal ani mamem ma nkim,ma kel we mu lipang li,moman si ifen ne me ya amatswal;ma yiyu nda me,ma kal ibwil imo,wu ba tsweles si mumo.17Ta aka nzol me,munda me awa lizing li me,mu mpil ne me bud liwol. 18Nto mud mumo ankiele lo we, si me li wi mu mpil ye me ngako;me nkel ani inta ke ku liwa Me nkel si ani inta ke ku liwol.19Bun bu kel nswa ye ngwi Tad a me.19Ibud kal kobun mu mbal ye ywel itsin munda man mu nked a ba Yuda ibo ibo li ba si mikis. 20Ba fhun mu nked a bo ba mo ne:Akel ani mufhu,akel mubiel a lel bini li mu ywile munda nki? 21Baba nkim ba mo ne:Ma kel we manda ma mud wo kel ani mufhu,mufhu ku mu ifele madis ma imfa madis?22Ba sele fed le mes ma imeng ku Yeluzalem.Ikele mu tel li bizil bi fhun. 23Yesu ake ako lud mu nzo-nziem,ku nsi-nzo ye Salomon. 24Ba yuda li ba mubwid,li ba mu liel ne:Ti nki tel Nze a liwa mvud mu mantiemen ma bis? Kid ne nze kel Klistu,li liel ibini.25Yesu le ba fidil ne:Me ake li liel,si bini li nkisi we.Bisal bi nkel mu isal me mu nkum ye Tad a me,bio bon bibi ntele me imbang. 26Si bini li man kisi we munda bini li kel we mu ibwil ke mamem ma me.27Mamem ma me mayeb nda me;me mayeb,mo si aka ma nduun. 28Me ama wa lizing le mvul ani mvul;mo si ma fha we, mud si aku we mu iku madjulu ku makuu ma me.29Tad a me wo ngwi mo,a lwid bad bo baso,nto mud mumo we wu ku iku madjulu ku makuu ma Tad a me. 30Me ani Ta li kel mud mumo. 31Kobun ba Yuda li ba bud wol mankuun mu iku mutswa-mudji.

³²Yesu le ba liel ne:Me ali swi bilo bi fhun bibi bwed bibi fi ko kel Tad a me:Munda bio bon bi liya ntswil bini mudji? ³³Ba Yuda li ba mu fidil ne:Kel we ne mu manda ma isal ibwed ki liya mutswil bis mudji,si munda akel mu ivwens,munda nde wu kel mud,akel mu iku bisa nde ngako amon ne Nziem.34Yesu le ba fidil ne:Ba swen we mu ma ngil ma bini:Me li mwe:Bini li kel ba Nzieme? 35Kid ne nde ayemen ba Nziem ban baba wel nda Nziem,munda ne bi ba swen si bika mini. 36Wun wo si Ta makuu ani iku mutum mu mukil,Bini li mu liel ne:Nze kel mu ivwens! mio min munda me mwe ne:Me nkel mwan wo Nziem.37Kid ne me nsel we bisal bé Tad a me,li la nkisi. 38Si Kid ne me aka bikid,ansa ne bini li nkisi we,li kwikil mu bisal bi nde,ku nsuk bini li iyab ani iksi ne Ta akel mu nked a me,me si nkel mu nked a Ta. 39Ya nghe koyan,li ba kul mu isa ne ba bud mukwad,si nde le kyi ku makuu ma bo le bed.40Yesu le bud kwe mu mbal ye ywel ku nto Yuldan,mu mbel Yin ye we Zwan iso mbotik.Le fi kal iko kun. 41Bad ba fhun ba ye ko kel nde,ba mwe ne:Zwan asel we nto impa imo;si man mo maso ma mwe Zwan munda mud wu ma kel ma ibini. 42Ya mbel aso yin, ba fhun li bakwikil ko kel nde.

munda ani akoyan. Si tswé ko kel nde. 16Ikobun Thomas wu ba Hélène Didym,le liél ba longok ba nkim ban ne,bis si likwe munda li kufha andi Yesu17Yesu le fi to,le mwe ne;Lazol ba musí ikwil ku mampiem,matsu ma lwid ma na. 18Amon ne Bethani li ke munkwa Yeluzalem,ites ke matel ma taan mu ito iko. 19Ba Yuda ba fhun li bayi nto ake Malta ani Madiah munda iku bakiele ngieb ye lifhu li mukun a bo. 20Tel ayi yu Malta ne Yesu ayi to,le win ku nkul a nde,Madiah le si shal mu nzo abwi-nsi.21Malta le liél Yesu ne:Mfum,Kid ne Nze ake a nsi,mukun a me ani fha we. 22Si tel li me nzieb ne bio biso be luum nze ku kel Nziem,Nziem ayi wu wa. 23Yesu le mu liél ne:Mukun a nze a wu wusu.24Malta le mufidil ne:Me nzieb ne nde a wu wusu mu tsu le wusu bad bo baso ku lifhu mu tsu li nsuk. 25Yesu le mu liél ne:Me nkel lufutumuk ani lizing.Ndeso wo kwikil ku nkel me azi-zing ansa ne nde afhi. 26Nde so wo zinghe ani ikwikil ku kel me,afha we,nze kwikil mio-min?27Malta le mu liél ne:Eeeh,Mfum,Me aka kwikil ne nze kel Klistu,mwan a nziem wun wu ba Ken mu iya mu mukil. 28Malta le mwe kobun,le win ande,le fi yeme Madiah mukun a nde mu insi-nswi,le mu liél ne:Long akel ya,ayi fwul. 29Madiah le ywi kobun,mbal mo le tswid,le win nto akele Yesu.30Munda Yesu akele Abu akwed we mu mbee,si akele Yan ya bwen nde ani Malta. 31Ba Yuda ba ke munzo ani Madiah ba mukiele ngieb,li ba mu mwen nde le tswid mu mbal mo ani itswu ku nzil,li ba mu lwil,ba ko mo ne:Nde ya win ku mampiem mu iku lil. 32Tel ayi to Madiah ya mbel ake Yesu,le mu mwen,le mu bwil mu makol,ani iku mu liél ne:Mfum,Kid ne nze ake ansi,mukun a me atu fha we.33Yesu le mu mwen nde alil ani Bayuda baba yi ani nde,Yesu le bwi ingeb-ingeb ku mbwun a nde. 34Li Yesu le fwil ne;bini kun li mu si? Bo li ba fidil ne:Mfum,ya, yatal. 35Yesu le lil.

Chapter 11Ike ani mud mumo nubiel nkun Ande Lazol wo Bethani,bila be Madiah ani mukun a nde Malta. 2Madiah aso,nde wun wo beb Yesu mananasi ani iku mukunum makol ani mrus a nde,une mukun ande Lazol wo ke nubiel.3Li bibwid bi nde be bakad li ba twim bad mu iku muhel Yesu ne tal,wo zolo nze wun akel nubiel. 4Yesu le ywi kobun,le mwe ne:Bibié bini bi ke we be lifhu,si like munda likum li Nziem,munda mwan a Nziem a wo l likum mu nzil a lifhu lisolila. 5Kyí,Yesu azwélé Malta ani mukun a nde wu mukad ani Lazol.6Tel ayi yu Yesu ne Lazol akele nubiel le bud sal matsut mwe ya mbel yin le kele nde. 7Kí ngwélé Me liél ba longok ba nde mu insi-ne:Twé li fidil ku Yudee.8Ba longok li ba liél Yesu ne:Mfum,ini an ifhun we ba Yuda ba ba zwel ne ba ite bini. Nze zwel ne bud fidil ku Yudee.9Yesu le fidil ne:Tsu lino li kel ani matel kwim a mwe? Kid ne mud ako kwe mu mwil ki abede we munda nde akel mu imon mwil mu ntod.10Si Kid ne mud ako kwe mu linyible bad ki munda à mwene we. 11Ku ngwélé a manda man Yesu le ba liél ne:Lazol ndu a bis a bwi ku tol a lel si me le ku mu wun. 12Ba longok li ba liél Yesu ne:Mfum,Kid ne nde a lel a wu wam. 13Yesu bo mwe manda ma lifhu le Lazol si ba longok ba yebe ne Yesu à mwe ne ashie-gwin ku tol. 14Ko Bun Yesu le kwad ba liél ighan-mis ne:Lazol a fhi. 15Itsin bini,munda ne bini li kisi,me nkel mu isem munda me akel we me akoyan. Si tswé ko kel nde. 16Ikobun Thomas wu ba Hélène Didym,le liél ba longok ba nkim ban ne,bis si likwe munda li kufha andi Yesu17Yesu le fi to,le mwe ne;Lazol ba musí ikwil ku mampiem,matsu ma lwid ma na. 18Amon ne Bethani li ke munkwa Yeluzalem,ites ke matel ma taan mu ito iko. 19Ba Yuda ba fhun li bayi nto ake Malta ani Madiah munda iku bakiele ngieb ye lifhu li mukun a bo. 20Tel ayi yu Malta ne Yesu ayi to,le win ku nkul a nde,Madiah le si shal mu nzo abwi-nsi.21Malta le liél Yesu ne:Mfum,Kid ne Nze ake a nsi,mukun a me ani fha we. 22Si tel li me nzieb ne bio biso be luum nze ku kel Nziem,Nziem ayi wu wa. 23Yesu le mu liél ne:Mukun a nze a wu wusu.24Malta le mufidil ne:Me nzieb ne nde a wu wusu mu tsu le wusu bad bo baso ku lifhu mu tsu li nsuk. 25Yesu le mu liél ne:Me nkel lufutumuk ani lizing.Ndeso wo kwikil ku nkel me azi-zing ansa ne nde afhi. 26Nde so wo zinghe ani ikwikil ku kel me,afha we,nze kwikil mio-min?27Malta le mu liél ne:Eeeh,Mfum,Me aka kwikil ne nze kel Klistu,mwan a nziem wun wu ba Ken mu iya mu mukil. 28Malta le mwe kobun,le win ande,le fi yeme Madiah mukun a nde mu insi-nswi,le mu liél ne:Long akel ya,ayi fwul. 29Madiah le ywi kobun,mbal mo le tswid,le win nto akele Yesu.30Munda Yesu akele Abu akwed we mu mbee,si akele Yan ya bwen nde ani Malta. 31Ba Yuda ba ke munzo ani Madiah ba mukiele ngieb,li ba mu mwen nde le tswid mu mbal mo ani itswu ku nzil,li ba mu lwil,ba ko mo ne:Nde ya win ku mampiem mu iku lil. 32Tel ayi to Madiah ya mbel ake Yesu,le mu mwen,le mu bwil mu makol,ani iku mu liél ne:Mfum,Kid ne nze ake ansi,mukun a me atu fha we.33Yesu le mu mwen nde alil ani Bayuda baba yi ani nde,Yesu le bwi ingeb-ingeb ku mbwun a nde. 34Li Yesu le fwil ne;bini kun li mu si? Bo li ba fidil ne:Mfum,ya, yatal. 35Yesu le lil.

³⁶Ikobun,ba Yuda li mwe ne:Tal bo 36mu zwel nde Lazol. ³⁷Baba mo mu nked a bo ba mo:Nde wo fyile madis ma bimfa mis,aku mu isal ne mud wu akaan ifha?38Yesu,ngieb li bud mukwad nde ngako,le win ku mampiem,ike man li n'en,ku mwil si basi nkuun. 39Yesu le mwe ne:Li liele nkuun. Ibwid ki mukad ke Lazol,Malta le mu liél ne:Mfum,nde atium,aya mukwib munda asel iko kun matsu ma na. 40Yesu le mufidil ne:Me ayi liél we ne,kid nze kwikil,nze amu mon likum li Nzieme?41Li bo li ba kiele nkun,Yesu le sen madis ku ngie,le mwe ne:Ta,me ifidil matond munda Nze aka nzwil me. 42Munda me,me nzieb ne nze aka nzwil me tsu loliso;si me mwe itsin ibwil-i-bad imbwim me ki,munda bo ba kwikil ne nze antwim me.43Le mwe kobun,Yesu le ghen munda ngol:Lazol tswu! 44Wo fhi wun,le itswu,makol ani makuu ba mu les mishi,ku mbwis ba mufyi saan.Yesu le ba liél ne:Li mukudul,li muyese akwe nde.45Bayuda ba fhun baba yi nto akele Madiah ani baba mwen ma kide Yesu,li ba kwikil ko kel nde. 46Si baba mo mu nked bo,li ba fi bwan ani ba mfadisi mu iku ba liél mo maso ma kid Yesu.47Kobun,ba ntsu ba ngol ani ba mfadisi li ba si vu mbel mo ba sanhedle,li ba mwe ne:Bis li Kid nki? Munda mud wu akel mu isal bimpa bi fhun. 48Kid ne bis li muyese ne nde asal kobu,bad bo baso li ba mu kwikil,ani ba Loma li ba ya dus mbee bis ani kaan li bis.49Mumo mu nked bo,Cayifa wo ke mfum a ba ntsu,mu ina iso kin,le ba liél ne:Bini li mwen we ingonz iya ya ki; 50Bini li tiemen we ne ikel mu lifud li bini mu imon ne mud afhee munda bini,ani kaan loliso ne li ka fha. ⁵¹Kyí,nde amwe we mio min nde ngako;si amon ne mfum a ba ntsu mu ina iso kin,abikul ne Yesu afed mu ifha munda kaan loliso. ⁵²Ike we ne na munda kaan Bun,ikele si munda iku ba vun mu mud mumo,ban ba Nziem baba bwi tsad-a-tsad. ⁵³Baa tsu liso lin,li ba wel mabanz ma iku mudus.54Munda iko bun,Yesu abud zol we mu iku bisu ighan mis mu nked à ba yuda;si nde le bed mu ntod ye munkwa nse-nkam,mu mbee mo yi ba yemene Ephlayim,iko kun ko zinghe nde ani ba longok ba nde. 55Ba Yuda,pâque li bo Lili twe ya nto-nto,bad ba fhun ba ntod yin li ba win ku Yeluzalem ku nkul a pâque ito munda ifungun.56Li ba kul mu isa Yesu,ba ko mo ban ani ban,baba mo mu nked à Nzo-nziem:Bini li mwen isi nki? Aya we nde ku fede? 57Kyí,ba kwud baba ntsu ani ba mfadisi bu ba si nsil ne:Kid ne mud mumo ayebe ya kel nde,ali liél,munda ba ku mukwad

miminis,si wun wo ywi lizing li nde mu ntod yi,Ali swe munda lizing le mvul ani mvul.26Kid ne mud mumo nselel me,a nduun me;mu mpil ne,yan ya nkel me,akoyan si ya kal mud a me wo isal.Kid ne mud mumo nselel me,Tad a me amu-zu-zol.27Tel li mbwun à me ibwi maghan-maghan.Si me amo nki? Ta,nkiele me mu minia mi?...Si me qui munda ikobun ti mu tel liso li. 28Ta,kumis nkwum a nze! Nda mo li tshwi ku yul:Me ayi kumis,me abud iku-kumis. 29Ibwil i bad ikele ako yan,baba ywi iko bun,ba mwe ne kini ikele ipad.Baba Chapter 121Matsu ma sjanan mu ito mu pâque Yesu le yi to mu Bethani ko ke Lazol wun wo wisi nde mu lifhu. 2Iko kun li ba muwi idia ke nkunkwel Malta wo kebe bilo si Lazol mud wo dee andi nde. 3Madijah le wel mbwad ye mananasi ye ntal a fhun le heb Yesu muz makol ani iku mukwisi madia ani mfiis a nde: nzo yoso li wil ani mukwib a mananasi man.4Mumo munked à ba longok ba nde.Yuda scaliot mwan a Simon nde wun wo muwi ku makuu ma bad le liel ne: 5Munda nki ba wun tee mananasi man mu ntal a fhun munda ne nzim Yin ba wa ko kel baba win nzim? 6Nde a mwe kobun,kel we ne munda ngieb,si munda nde akele myib,nde si wo shime likweb li nzim yi ba see munda bad ba win nzim.7Si Yesu le mwe ne:Li muyese nde aswe mananasi man tii tsu li ba dji me. 8Bini likel ani baba win nzim tsu loliso,si me ani bini li kel we tsu loliso.9Ibwil ki ba Yuda li ba ywi ne Yesu akel ku Bethani,bo li ba yi,kel we ne na munda nde,si munda mu iya tal Lazol wun wo wisi nde ku bad baba fhi. 10Ba bien ba bila li ba wel likan le idus si Lazol. 11Munda ba Yuda ba fhun bakyi mu nked à bo itsin nde ani ikwikil ko kel Yesu.12Lil mo,lbwil i bad ba fhun li ba yi ku fed,li ba ywi ba mo ne,Yesu le kwe ku Yeruzalem. 13Li ba wel ladies ma mabaki ba win kunkul a nde,ba kotta milaa.Hozana! tsakumun ti kal ko kel mud wun wo yee mu nkwum a mfum,mfum wo Isayel.14Yesu le wel mwan mwan a mpunda,le bwini si ya nghe,nde.15Ka bad demes. 16Mwan a Siyohital,mfuma nzel aya,a biwi si ya nghe mwan a mpunda.16Iso,ba longok ba nde ba yabewe,baba bilo bini,si mu tel ba kumise Yesu,bo li ba yiyab ne ike ba siven munda nde,ani munda man mabaki, inalya tswe munda nde.17Ban bo baso baba ke andi nde,tel a Yemer nde Lazol mu mampiém ani iku mu wusu ku kel bad baba fhi,li ba mu tshilimbang. 18Ibwil i bad kin li ba yi ku nkul a nde,munda bu ba ywi bo ne nde ati himpa ngol.Wun wo kwil ko kebe,akwikil we ku kel me,si ku kel wun wo ntwim me. 42Ani wun si wunwen 19Ba mfadisi ba mo ibo-ibo:Bini li mwen ne li zwi nto ilo imo:tal bad bo baso ya ba mulwin ko kel nde 20Li ba Gelek mu ipyib. 47Kid ne mud mumo ywi munda ma me si nde ama shim we, kel we ne me amusemes,munda me ayi we mu isemes mukil,si munda ibigis mukil.48Wun wo win nkisi me,ani iwun kisi munda ma me ko kel zusi a nde:nda ye mwe me,nde wun wo amusemes mu tsu li nsuk. 49Munda me mwe ne munda me ngako:si Ta wun wo ntwim me,wo nswenen nde ngako man ma nku me mu imo ani ita mutaa. 50Me nzieb si ne,ngil ye nzo-nde ikel lizing le mvul ani mvul. Munda iko Bun,bilo bi mwe me,me mwe bun bo ndiel me Ta. 51Tel li isemes ke ntod yi ya yikwi,tel li mwan a mfum a ntod yi li ba mulwum ku nzil.32Ani me,tel ba nsen me mu ntod yi,me ako bad bo baso ku nkel me ngako. 33Lin le mwe kobun,le swi ne nki lifhu nde ku mu ifha.34Ibwil i bad li ba mu fidil ne:Bis bu liywi mu ngil ne Klistu akala nvul ani nvul;isi nki nze mwe ne:Ifen ne mwan a mud ba mu sen? Mwan aso wo mud wun na? 35Yesu le ba liel ne:Mwin abud kal munda tel litshi mu nked a bini.Likwe, tel li kel bini ani mwin,munda lipyib li ka ku liwol ko kel bini:Wun wo kwe mu lipyib,ayaba we kun nde akel mu ikwe. 36Tel li kel bini ani mwin,li kisi mu mwin,mu mpil ne likal baan ba mwin.Yesu le mwe manda ma ku ngwele le win ande,le fi swam inan ani bo.37MAka bo sel nde bimpa bi fhun ku madis ma bo ba ngako ,ba kwikil we ko kel nde,38Mu mpil ne ba kwisi manda man ma mwe mbikudi Esaya ne:Mfum,na wun wo kwikil mu malong ma bis? Na wun wu kel ne kuu li mfum ake Lili mu tswidisi?39Ba kwi we si mu ikwikil ne,munda Esaya bo bud mo: 40Nde bo bakes madis ma bo;mikol mi bo si mi kele ngol,mu buum bin ne ba ka mon mu madis ma bo,ba yab ku mikol mi bo munda ba ka sob,me si ka ba wemes.41Esaya bo mwe bilo bi,le mwen likum li nde,ani bo mwe munda nde. 42Kyi,ansa mu nked à ba mfum,ba fhun bu ba kwikil ko kel nde;si itsin ba mfadisi,ba zwel we mu imo mu madis ma bad kalo li ba batisi mu nzo-nziem. 43Munda bo bazwel likum li bad ilud likum lili fa kokel Nziem.44Kyi,Yesu le mwe mu nda ngol:Wun wo kwikil ko kel me,akwikil we ku kel me,si ku kel wun wo ntwim me. 45Ani wun si wu mwen me,amwen wun wo ntwim me.46Me ayi amon ne mwin mu ntod,mu mpil ne nde so wo kwikil ku kel me,aka kal mu lipyib. 47Kid ne mud mumo ywi munda ma me si nde ama shim we, kel we ne me amusemes;munda me ayi we mu isemes mukil,si munda ibigis mukil.48Wun wo win nkisi me,ani iwun kisi manda ma me ko kel zusi a nde;nda ye mwe me,nde wun wo amusemes mu tsu li nsuk. 49Munda me mwe ne munda me ngako:si Ta wun wo ntwim me,wo nswenen nde ngako man ma nku me mu imo ani ita mutaa. 50Me nzieb si ne,ngil ye nzo-nde ikel lizing le mvul ani mvul. Munda iko Bun,bilo bi mwe me,me mwe bun bo ndiel me Ta.

bun baso; me nzieb ban ba mpwen me. Si ilwim ne ma a ba swen man maku:Nde wun wo dia nso andi me,nde
 wun wo nkolo ku nkel me.19Mun mu tel liso li,me li liel,ku nkul a ilo iso mu ito,ani tel ito kio,bini! Liki nkisi
 bun bu nkel me. 20Mu ibini,ibini me li liel,wun wo nkisi wun wo tum me,ani wun wo nkisi me,akisi wun wo
 ntwim me.21Yesu le mwe kobun,le bwi maghan-maghan mu mabanz ma nde,le mwe mu lizol
 loliso,ibini,ibini me li liel,mumo mu nked a bini anti ntee ku nkel me. 22Ba longok babital ibo-ibo,ba yebe we
 ne ba liele ko kel na.23Mumo munked a balongok,wun wo zwele Yesu ifhun,le fi lal ya nghe ntul ye Yesu.
 Chapter 131Abu mu iya fed li paque,Yesu ake ayab ne tel li nde li kwi mu ikyi mu ntod yi,mu ikwe ko kel Tad
 Ande an izol bad ba nde baba kele mu ntod,asi lizol linde ko kel bo ti mutsu li nsuk. 2Mu tel le idia ke
 nkunkwele,Satana ake amukwedel ikwi ko kel yudas scaliot mwan Simon,mabanz ma iku mu tee3Yesu wo yebe
 ne Tad Ande ake amuwi bilo bo bisous ku makuu ma nde,ne nde afa ko kel Nziem,akwe si ko kel Nziem. 4Yesu le
 tsh,wi da nghe mes,le kiele biko ba kele bio,le wel saan,le likes mu liked linde. 5Kungwele,le si mania mu nked ghe
 long,le kul mu iwul makol ma ba longok ba nde,le be iku ba kwisanisaan. 6Lilikele mu liked linde. 6Kobun,Yesu
 le yi ko kel Simon Piel,li Piel le muliel ne:Mfum,nze ngwul me makolo? 7Yesu le mufidil ne:Ma nkel me mu
 ikid,nze amayab we tel li si nze amayaba ntam a fhun we. 8Piel le muliel ne:Lonze ku we mu ingwul me
 makol,Yesu le mufidil ne:Kid me iwul we makol nze adia we mbal mo andi me. 9Simon Piel le muliel ne:Mfum,ka
 we na makol si makuu ani mutswe. 10Yesu le muliel mud ndeso wu ba web wun nud yoso abud kal we ani mfum
 ne ba muwob si awul na makol munda nde akal ndeso we win masum ku kel nde wun masum ya ma wi:si kid we
 ne bine baso. 11Munda nde bo yebe wun wo mutée ko kel nde munda iko bun nde amwe ne:Likel we bine baso
 baba win masum.12Kungwel ayi iku ba wul makol,ani iwol biko bi nde,li ba win ya nghe mes,li ba liel ne:Bini li
 kel mu iyab manda mo maso ma nkid me man munda bini? 13Bini li nzeme long ani mfum,ani imo ku
 ibwed,munda me nkel iko bun. 14Kid ne me liwil makol,me wu nkel mfum ani long,bini si li biwulo ibin-ani-bini.
 15Munda me li swi mban,munda bini si likide bo likidile me.16Mu ibini,ibini me li liel,mud a isal a mulwid we ko
 kel mfum a nde,ansa ntum mu lud kukel wun wo muwii. 17Kid ne bini li yeb bilo bi,likel mu isse,ilwim ne bini
 li ma setel. 18Me ndiel we ne ku kel bin baso,me nzieb ban ba mpwen me. Si ilwim ne ma a ba swen man
 maku:Nde wun wo dia nso andi me,nde wun wo nkolo ku nkel me.19Mun mu tel liso li,me li liel,ku nkul a ilo iso
 mu ito,ani tel ito kio,bini! Liki nkisi bun bu nkel me. 20Mu ibini,ibini me li liel,wun wo nkisi wun wo tum me,ani
 wun wo nkisi me,akisi wun wo ntwim me.21Yesu le mwe kobun,le bwi maghan-maghan mu mabanz ma nde,le
 mwe mu lizol loliso,ibini,ibini me li liel,mumo mu nked a bini anti ntee ku nkel me. 22Ba longok babital ibo-
 ibo,ba yebe we ne ba liele ko kel na.23Mumo munked a balongok,wun wo zwele Yesu ifhun,le fi lal ya nghe ntul
 ye Yesu. 24Simon Piel le mu kwid ifhun mu iyab ne nde ku mu ikal na wu kel mu imo Yesu. 25Mulongok wun,le si
 fhum ya nghe ntul ye Yesu,le muliel ne,mfum na nde wun?26Yesu le fidil ne:Nde wun wo wa me itswil i nso ki ba
 dwimi.Le dwimi itswil i nso,le wi ko kel Yudas,mwan wo Simon,Isalat. 27Le mu si nde itswil i nso kin,Satana le
 mukwedel Yudas.Yesu le muliel ne:ma kide nze man,kwad kid mbal mo.28Si baba kele ya nghe mes,nto mumo
 mu nked a bo ayebe we munda nki Yesu amwe manda man; 29Munda baba mo ba yebe ne,amon ne bo ke Yudas
 ani nzim,Yesu azwele amu liel ne:Aku swum bilo bi ba kele bio mfum munda fed,ka lo azwele ne a muwa ndam a
 bilo munda nde aku wa ko kel bambwa. 30Yudas le wel na itswil i nso kin,le tswi manan ku nzil.Ike mpyib ibwi
 ikwil.31Tel atswi Yudas ku nzil,Yesu le mwe ne:Mwana mud bo wel likum,Nziem si bo wel likum ko kel nde. 32Kid
 ne Nziem bo wel likum ko kel nde,Nziem si amu wu wa likum ko kel nde ngako,amu wu wa likum ntam a fhun
 we. 33Baan ba me ba tshi ba,me bud nkal ani bini tel li tshi. Bini li nsi-nsa ku nkel me;Bun bo liel me ku kel ba
 Yuda:Bini li kwi we mu iya ko kwe me,me bud li liel si tel li.34Me li wi ngil mo ye MPa:Li bi zol ban ani ban;Bun
 bo lizwel me,bini si li bi zol iko Bun ban ani ban. 35Iko bun bad bo baso li bayab ne bini li kel ba longok ba me
 kid ne bini likel ani lizol munda ban ani ban.36Simon Piel le mu liel ne:Mfum,nze awine kun? Yesu le mufidil
 ne:Tel li nze kwi we mu induun ko wine me,si nze aya nduun matsu ma nkul. 37Piel le mu liel ne,Mfum,munda
 nki me awin ku mu iku iluun tel li? Me awa lizing li me munda nze. 38Yesu le fidil ne:Nze awa lizing li nze munda
 me! Mu ibini,ibni me yi liel bu,nsus akol we nze a mi ma ku nkel me mbal tud.

Chapter 141Mukol a nze aka bwa maghan-maghan. Kwikel ko kel Nzieme,kwikil si ku nkel me. 2Ku nzo Tad a me mambel ma kel ma fhun. Kid ne make mo we anikal me ali liel. Me le ku liyili mbel. 3Tel akwe me ikokun,ani iku liyili mbel,me abud yi ya,mu iku nuwol andi me,mu mpil ne ya kal me,bini si likal ako yan

Chapter 141Mukol a nze aka bwa maghan-maghan. Kwikel ko kel Nzieme,kwikil si ku nkel me. 2Ku nzo Tad a me mambel ma kel ma fhun. Kid ne make mo we anikal me ali liel. Me le ku liyili mbel. 3Tel akwe me ikokun,ani iku liyili mbel,me abud yi ya,mu iku nuwol andi me,mu mpil ne ya kal me,bini si likal ako yan

⁴Bini li yeb nzil yi ba kwe munda iku to ku nkel me. ⁵Thoma le mu liel Yesu ne: <⁶Yesu ne: <⁷Kid bini li nzieb me,li mu yi yab si Tad,kobun,sa fa tel li,bini ya li muyeb,bini si li mu mwen.8Fidipo le muliel ne:Mfum,nze lisu bis Ta,yoyin ya ikwi ko kel bis. 9Yesu le muliel ne:Inan kini ki nkel me andi bini,nze nzieb we me Fidipo! Wun wu mwen me,ya mwen Ta;isinki nze kel mu imfwul ne me isu Ta?10Nze kisi we ne me nkel mu nked a Ta,Ta si akel mu nked a me? Manda aliel me,me ama mwe we ne mari ko kel me ngako;ikel Ta wun wu kel munked a me,nde wun wo sala bisal. 11Li nkwikil me,me nkel mu Ta, Ta si akel mu nked a me,li meg ikwikil itsin bisal bi nde.12Mu ibini,ibini me li liel,nde wun wo kwikel ku nkel me,asal si bisal bin be sala me,nde asal bibi lwidil bien,munda me ya ngwin ko kel Ta. 13Bio bisous bi li luum bini mu nkwum a me,me asi sal mu mpil ne Ta wol likum mu nzil a mwan Ande. 14Kid ne bini li lwim ilo imo mu nkwum a me,me asi sal.15Kid ne bini aka li nzol me,li shim ma ngil ma me. 16Me Ali luum ko kel Ta,nde ali wu wa mud munkim wo likele bini mu ngeb,mu mpil ne nde akal mvul ani mvul andi bini, 17Mantemen ma ibini,mama kel ne mukil wu aku we mu iku izwa,munda nde amu mono we, amu yeb si we ; si bini li muyeb,munda nde akel andi bini,nde si akal mu nked a bini.18Me ali suis we baan ba nsion,me ayi ya ku kel bini. 19Ishiel tel li tshi,mukil Abu mon we ku nkel me;si bini li mu mon me,munda me nkel mu lizing,bini si liki kal mu lizing. 20Mu tsu liso lin,bini liyi yab ne me nkel mu nked a Ta,bini li kel mu me,me nkel mu bini.21Wun wu kel ani ma nsik ma me,ani iku ma keb,nde wun wo nzolo me;ani nde wun wo nzolo me,Tad a me si amu zuzol,me amu zuzol,nde si anzi-nziab ku nkel me. 22Jude,kel we ne scaliot,le muliel ne:Mfum,nze fi kun mu iliel ne nze abisi su ne bis li iyab,si mukil aka iyab ko kel nze.23Yesu le mufidil ne:Kid ne mud wun aka nzol me,asi shim nda me,Tad a me si amu zu-zol;bis liya ko kel nde,litshu nzo bis ko kel nde.34Wun wo me inzol me,ashime we si manda ma me.Ani nda liyu bini ,ifa we ku nkel me,si ifa ko kel Ta wun wo ntwim me.25Me mwe bilo bi,tel nkel me andi bini. 26Si wun wo likiele bini ngieb,mpev ye santu,Yin ye tum Ta mu nkwum a me,Ali long bilo bio biso,ani iku liyibi bio bisous be li liel me. 27Me li shil ngemb,me liwi ngemb ye nzo me. Me liwi we Bun bo liwa mukil.Mbwun a bini ika bwa maghan-maghan,ika wul si ani mansia.28Bini bu liywi bo li liel me ne:Me ya ngwin,me aya fu-fudu ku kel bini.Kid ne bini ake li nzwel me,bini lisi sem bu ngwin me ku kel Ta;munda Ta andwid me mu binen. 29Tal tel li me li liel bilo bi ku nkul ne bio bi ya,munda li bi ya bio,bini liki kisi. 30Me abud mo we andi bini,munda mwan a mfum a mukil wu akel mu iya.Akel we ani nda mo ku nkel me. 31Si munda mukil ayab ne,me aka muzol Ta,me si asala Bun bo zolo Ta ne me nsal,li tsud,likyi ako³⁰Me abud mo we ifhun ku kel bini,munda mfum wo nsi ntod yi,aya,nde akwi we mu inkid nto ilo imo. ³¹Si bad ba nsi ntod yi, ba yab ne,me aka muzol Ta,ikio kin me akide ilo kio iso ke swen nde mu isal. Bini li tsud,li kyi ya.

Chapter 15
1Me ikaal mu nkele a bini,ani isse i bini ikaal ke imbe-imbe.12Ngil ye nzo me ikel bu:Li bizolan ban ani ban,bunbo lizwel me. 13Ikel we ani lizol lili lwidil,na iwa lizing li nze munda ba kuun ba nze14Bini li kel ba nduu ba me,Kid ne bini li sal bilo be liswo me.15Me abud liyemen we bad ba isal munda mud a isal ayaba we ma kide mfum a nde;munda me aliswi momaso ma yeb me ko kel Tad a me.16Kel we ne bini li mpwen me;si me ali mwen bini ani iku Lisa munda likwe liku bud mbud yo yikal munda ilo kio iso ki li luum bini ko kel Ta mu nkwwm a me,nde ali wu wa. 17Me li lwim ilo imo,na iku bizolan ban ani ban.18Kid ne mukil aliywii,liyab ne iso nde aywii me. 19Kid ne bini like bad ba mukil,mukil ani zol bibi kel andi nde ngako;si munda bini li kel we bad ba mukil,me si ali pwen mu nked a mukil,itsin kio kin mukil aliywii ku kel bini.20Li tiemen nda liliel me:Mud a isal amu lwid we mfum a nde.Kid ne bo ake ba niokol ku nkel me,ba lininiokol si ku kel bini;Kid ne bo ake ba shim nda me,ba si shim si ye bini. 21Si ba likidil bilo bio bisous bi itsin nkwwm a me,munda bo ba yeb we bo wun wo ntwim me. 22Kid ne me ake yi we ani iwun ku baliel,ba bisal we masum;si tel li ba kel we ani tolokol nto mumo le masum ma bo.23Kid ne me asel we mu nked a bo bisal bibi kel ne nto mud mumo abi sel we,masum mandi kal we;si tel li bo ba bi mwen ani ikwad ywii ani me ani Tad a me. 25Si moman ma yi munda ikwisi nda yi ba swen mu ngil ye nzo bo:Bo banzwii me wine nda mo.26Tel aya wo ya likiele bis mu ngiebe,me ali tutum mu nkwwm ye Ta,mpev ye ibini ye fa ko kel Ta,nde wo ntshil me imbang. 27Ani bini si,li tita imbang munda bini likel andi me sa ba ku itsin.

ma likiele nde passe nki ne:Ishiel tel litshil,li mon we me,ibud shial tel litshil li mumon me? Munda me awine ko kel Ta? 18Ba mo ikobun ne:Iswe nki ma mo nde man:Ishiel tel litshil? Liyebe we nki nde azwel imo.19Yesu le yeb ne ba zwel ne ba lifwul,nde le ba liel ne:Li bifwul ban ani ban,manda ma mwe me ne ishiel tel litshil li mon we me,ibud shial tel litshil li mumon me. 20Ibini,bini me li liel:Bini Lili lil ani iko wo,mukil akal mu isse,bini likal mu ngieb,si ngieb a bini isi son mu isse. 21Mukad,tel akala nde ne misuu mi muwel,tel lin bad ba kala mu ngieb munda tel linde likwi,si Kid ne nde sun bud mwan,nde abud tiemen we nzwis yin yo yiso munda isse kin ke bwid nde mud mu mukil.22Bini si tel li,likel mu ngieb,si libu bwani,mukil mi bini misisse,nto mud mumo we wo ku mu iku nuzwili isse kin ko kel bini. 23Mu tsu liso lin,bini li bud mfwul we nto ilo imo,ibini,ibini me li liel,kin kio iso ki luluu bini ko kel Ta,nde ali wu wa mu nkum a me. 24Ti tel li,bini abuu li lwim we mu nkum a me.Luum,lizu-zwa munda isse ibini ikal ke ibwed.25Manda ma,me li liel mu mankum.Tel liya,me abud li liel we mu mankum si me ali liel mu ighan mis mu manda mama tel Ta.26Mu tsu liso,Lili luu mu nkum a me,si me ali liel we ne me saam Ta munda bini. 27Munda Ta nde ngako aka likwin,munda bini ake likwin ani ikisi ne me afi ko kel Nziem. 28Me tswi ko kel Ta,li nzyi mu mukil,Tel li me le kyi mu mukil,le kwe ko kel Ta.29Ba longok ba nde li ba liliel ne:Ta,tel li nze ya mwe ighan mis,nze selet we ansa nkum mo. 30Tel li bis ya liyeb ne nze yeb bilo bio biso,nze kel we andi mfun ne ansa mud mumo a bifwul,ikobun bis likwikil ne nze afi ko kel Nziem. 31Yesu le ba fidil ne:Ya likwikil tel li.32Ta,tel liya,lo si li sun ya,bini Lili bwa tsad-a-tsad,mud ani mud ku nto nde,li sa nshis ame ngabiywi,si me akal we bilo,munda Ta akel andi me. 33Me li liel bilo bi munda bini likal pii mu me,likal ani maghan-maghan mu mukil,si likal ani inkes me asun nung mukil.

mud mumo amon ne bis.12Tel akele me mu mukil andi bo,me abakebe mu nkwum a nze,me ya nkeb ban ba ngwi nze,ansa mumo amini we, na mwan mumo wo mini,munda ne bi ba swen bi kuu. 13Tel li,me le kwe ku kel nze ani imo bilo bi mukil,munda ba wol isse ke ibini ke nzo me. 14Me bo ba si nda angwi nze,si mukil le ba ywi,munda ba kele we bad ba mukil amon ne me nkel mud à mukil.15Me qui lwim we ne ba kyi mu mukil,si ba keb mu bilo bi bi. 16Bakel we bad ba mukil amon ne me,nkel we me mud a mukil. 17Ba sa mu Chapter 171Kungwel a imo kobun Yesu le sen madis ku yul le mwe ne:Ta tel li me ya likwil mukumis mwana nze munda mwana nze si ayi kumis nze. 2Bun bo muwi nze inta ya nghe bad bo baso munda nde awa lizing le win nsuk ko kel bad bo baso ba muwi nde 3Kyi lizing li win nsuk ikel ne ba iyab nze Nziem a ibini ani wun wo twim nze Yesu Klistu. 4Me ake ikumis mu nsi ntod me à m'en si isal angwi nze mu isal. 5Tal tel li nze Ta nkumis me munda nze ngako mu likum lin le kele lo me munkwa nze iso mukil mu ikal.6Me bo baswi nkwum a nze ko kel bad ba ngwi nze mu nked a mukil.Bakele baba nze,nze li ba ngwi,bo si li ba ywi nda yin. 7Tel li bo li ba yeb ne bio bisous be ngwi nze biri ko kel nze. 8Munda me bo ba liel manda angwi nze,bo si li ba mawel,li ba bud yab nsil ne me an ko kel nze ani ikwikil ne nze antwim me.9Me nkel mu isal munda bo,me seme WE munda mukil,si munda ban ba ngwi nze,munda ba kel baba nze. 10Bio bisous bi kel andi me,bi kel biri nze,biri kel andi nze,bi kel bibi me,me awol likum ko kel bo. 11Me bud kal we mu mukil si bo ba kel mu mukil,me akwe ko kel nze Tad a musantu,ba keb mu nkwum a nze,ban ba ngwi nze munda ba kal mud mumo amon ne bis.12Tel akele me mu mukil andi bo,me abakebe mu nkwum a nze,me ya nkeb ban ba ngwi nze,ansa mumo amini we, na mwan mumo wo mini,munda ne bi ba swen bi kuu. 13Tel li,me le kwe ku kel nze ani imo bilo bi mukil,munda ba wol isse ke ibini ke nzo me. 14Me bo ba si nda angwi nze,si mukil le ba ywi,munda ba kele we bad ba mukil amon ne me nkel mud à mukil.15Me qui lwim we ne ba kyi mu mukil,si ba keb mu bilo bi bi. 16Bakel we bad ba mukil amon ne me,nkel we me mud a mukil. 17Ba sa mu nzil ye ibini;nda nze ikel ye ibini.18Amon ne nze a ntwim me mu mukil,me si ake ba ntwim mu mukil. 19Me abiwi me ngako munda bo,munda bo si ba Kid mu nzil ye ibini.20Ikeli we ne me nkel mu isaam na munda bo,si munda baba bud nkisi me ku nkel me mu nda ye bo. 21Munda ba kal mud mumo,amon ne nze Ta,nze kel mu me,amon ne bu nkel me mu nze,munda bo si ba kal mumo andi bis,munda mukil ba kisi ne nze a ntwim me.22Me aba wi likum le ngwi nze munda ba kal mud mumo amon ne bu likel mumo. 23Me andi bo,nze andi me munda ba kal ibini-ibini mud mumo,mukil si ayab ne nze bo ntwim me,nze si bo ba zwel bun bo nzwel nze ku nkel me.24Ta,me nzwel ne:Ya nkel me,ban ba ngwi nze si ba kal ako yan andi me munda ba mon likum li me likum lin le ngwi nze munda nze à nzwel me ku nkul a ibaa ki mukil.25Tad wu mubwed,mukil qui yebe we,si me bo iyeb nze,boba,bu bayeb ne nze a ntwim me. 26Me bo ba swi nkwum a nze,me abud ba siswi mumpil ne lizol lin le nkwin nze ku nkel me,likal ko kel bo,munda me si nkal andi bo.

bo mwe ighan mis mu mukil;me bo alwenghe tel lo liso mu nzo-nziem ani mu nzo ye bisaam,ko vuno ba Yuda bo baso,me amwe we nto nda mo ye insi-nswi. 21Munda nki bini li kel mu imfwul ku nkel me? Fwul man ma ba liel me,ban baba nzwil me;tal bo ban baba yeb ma mwe me.22Yesu le mwe kobun,mumo mu nked a ba pudisi wo kele ako yan munkwa Yesu,le mukwil ipad,kun amo ne:Kobun bu ba fudulo ko kel mfum a ba ntsu? 23Yesu le mu liel ne:Kid ne me mwe ku ibi,nswo mbi ye me ikel yan;si Kid ne me mwe ku ibwed,munda nki nze kel mu imbed. 24Ana le muywil ne aku bwan andi Cayifa,mfum a ba ntsu.25Simon Piel akele ako yan,awod mbaa.Li ba liliel ne:Nze si kel we mu ibwil ke ba longok ba nde? Nde le me nde,le mwe ne:Nkel WE me longok a nde. 26Mumo munked bad ba isal ba mfum a ba ntsu,ibwid ke mud wun wo tsid Piel tswi le mwe ne:Me ayi mwen we andi nde mu nked a masamba? 27Piel le bud me mbal ye ywel.Inaan ifhun we nsus le kwele.28Akia ipel,li ba tswel Yesu ku nsi-nzo ye Cayifa,ba kwed we bo bangako ku nsi-nzo munda ba kaywi nswen ani mu idia pâque. 29Pilatu le tswi ne akwe ko kel bo ani imo ne:Nki mifuun bini li yitswal munda mud wu? 30Li bo li ba mu fidil ne:Kid nde ake we mud mubi,bis lini yamutswal we ko kel nze.31Kobun Pilatu le ba liel ne:Li mu wol bini ba ngako,li musemes bun bo kel ngil a bini. Bayuda li ba mu fidil ne:Bis ba liwi we nzil mu idus mud. 32Kobun ikel munda ikwisi nda ye mwe Yesu le swe nde ne munki lifhu nde ku mu ifha.33Pilatu le fidi ku nsi-nzo,le mu Yémen Yesu,le liliel ne:Nze kel mfum wo bayuda? Yesu le mufidil ne:Nze ngako mwe,mifi ku munwa Nze,ka lo bad bankim ba liliel mu nud a me? 35Pilatu le fidil ne:Me,nkel muyuda? Ka li nze ani ba mfum ba ba ntsu,bo bangwi nze ku nkel me;nki nze kid ?36Yesu le ba fidil ne,imfum i me ikel we ke ntod yi. Kid ne imfum i me ike ke ntod yi,bad ba me ba isal anikal ba nween munda me mumpil ne ba ka ngwa me ku makuu ma ba yuda; si tel li,imfum i me ikel we ke nsi-ntod yi.37Pilatu le mu liel ne:Nze ke mfumu? Yesu le fidil ne:Nze ngako mwe,me nkel mfum. Me bu ba ibwid,li nzyi mu mukil munda ita imbang ke ibini. Ndeso wu kel mu ibini ayu nda me.38Pilatu le mu liel ne:Masong ma kel nki? ku ngwel a imo kobun,nde le bud tswu mu ikwe nto akele ba Yuda,ani iku ba liel ne:Me mwen we me nda ngol ye kid nde. 39Si bun bu kel mu nked a ka li bini,me liyese nde mud mumo mu fed le Pâque,bini li zwel ne me liyese nde mfum a ba Yuda? 40Kobun bo li ba bud ta milaal:Lo,ka we ne nde,si Balabas. Kyi Balabas akele inguum i mud.

Yesu ya nghe nkulunsi ike nkwa mbee:ike ba swen ike bini ebel, mu gelek ani mu latin. 21Mfum a ba ntsu wo ba Yuda li ba liel Pilatu ne:Ka son ne:Mfum a ba Yuda. Si son ne:Me nkel mfum a ba Yuda. 22Pilatu le fidil ne:Bin bi nswen me,me asun son.23Ba suda,li ba kwem ikwil Yesu ya nghe nkulunsi,li ba wel biko bi nde li basi makab ma na,li mo munda suda mumo. Li ba wel si lob li nde li ba win tsum,na iko imo sa fa ku ngi ti ku nsi. ani imo ibo-ibo: 24Li ka ikaal,si li wol mu ipon di lital na wo wol kio.Mio min mi yi munda ikwisi bi ba swen:li ba keb ibo-ibo biko bi me,ani iwol mu ipon lob li me. Tal manda akid ba suda.25Mu nkwa nkulunsi a Yesu,ike andi ngwa nde a tswid ani ibwid ki mukad ke ngwa nde,Madiah,mukel a Clopas ani Madiah wo Magdaal.26Yesu le mwen ngwa nde,mu nkwa nde ani longok wun wo zwele nde,le mu liel ngwa nde ne:Mukaad wu,mu Tal mwan a nze.27Ku ngwel le liel mu longok wun:Tal ngwa nze.baa tel liso lin,mulongok wun le mu wel ku nzo nde.28Ku ngwel a manda man mo maso,Yesu bo yebe ne bio bisous bi ke bikuu ikwil,le mwe,mu mpil ne ki ba swen ikal iko bun:Me nkel ani mpuu madia. 29Ike ako yan andi ikaa imo andi mal iwil,ba suda li ba dwimi iko,li ba ikes mu itswil ki Muti,li ba mubeem a kio ku munwa. 30Tel awel Yesu mal man,le mwe ne:Mio miso ya mikuu,le fhim mutswe,ya kwad yese mwi.31Ba keke mu buum ne mampiem man ma ka kal ya nghe nkulunsi mu tsu li sabba,munda bakele mu iyilam,tsu lin li sabba likel tsu li nen,ba Yuda li ba fi luum Pilatu mu ibwil makol ma bad baba keke ya nghe nkulunsi munda baba kiele. 32 Ba suda li ba yi,li ba bwel makol ma mud wo iso,ku ngwele,wun wu basi ya nghe nkulunsi andi nde. 33Li ba ibaam munkwa Yesu,li ba mwen ne nde afhi ikwil,bo ba mubwel we makol.34Si mumo mu nked a ba suda le mufhil yio mu mbes,ntam a fhun we makol ani mania li ma tswi. 35Wun wo limwen,le fi ta imbang,imbang inde ikele ke ibini nde bo yeb ne amwe ibini,munda bini si li kisi.36Bilo bin bi yi munda ma ba swen ma kuu,ansa fha li nde limo ba bwil we. 37Nto nkim iswen imwe ne:Ba mu mon wun wu ba fhil bo yio.38 Ku ngwel a mio min,Yozef Alimathee,wo keke mu longok a Yesu,mu insi-nswi,mu ibad buum bi ba Yuda,le lwim nzil ko kel Pilatu mu ibwil nud a Yesu.Pilatu le muwi nzil.Kobun nde le yi ani iwol nud ye Yesu. 39Nikodem wo win iso mu mpyib nto akele Yesu,le yi tswal mananasi ma muyil ani ma aloezi mafhun itees ki ma mbwad nkam.40Li ba bid mpiem a Yesu li ba ikes mishi andi ba alomat bun bu kel kaa li ba Yuda bu ba kasa bo ma mpiem ma bo. 41Kyi ikele andi masamb ma mo ya mbel yin yi ba kwem Yesu ya nghe nkulunsi,mu nked a masamb andi dun li mpa li ba dji bad,iko kun ikele abuu ansa mud mumo ba dji we. 42Iko kun ku basi Yesu,itsin iyilam ki ba Yuda munda ma mpiem makele ya nto-nto mu iku dji Yesu iko kun.

ne:Madiah! Nde le bemen,ani iku mu liel mu munwa ne:Labbouni! iswe ne,Long. 17Yesu le mu liel ne:Anshim we;munda me abuu ngwin we ko kel Tad a me.Si kwe ku bwan andi ba kuun ba me,ba liel ne,Me ya ngwin ko kel Tad a me ani Tad a bini,ko kel Nziem a me ani Nziem a bini. 18Madiah wo Magdal le fi kab nsia ko kel ba longok ne,me amu mwen mfum,nde ndiel bilo bi.19Mu nku-nkwel a tsu liso lin,Lili kele le iso li mpos,ma mwil ma nzo yin ye kele ba longok,ma kele ma ki-kas,munda ba bede buum bi ba Yuda,Yesu le yi Chapter 201Mu tsu le isi li mpos,Madiah wo Magdal mun mu ipel-ipulu,le win ku mampiem ikele andi mwana linyib le mwen ne nkuun ba kiele ku mwil a mampiem. 2Le bed mananasi ti ko kel Simon Piel ani nto akele longok mu nkim wun wo zwele Yesu le ba liel ne:Ba yi kiele nud a Yesu ku mampiem bis li yeh we kun ba issi. 3Piel andi mu longok mu nkim wun li ba tswi li ba win ku mampiem. 4Ba wine mananasi abo bwel si mulongok wu maked wun bo mu lwid Piel mu mananasi le twe mud a iso ku mampiem. 5Le fhim le mwen mishi mi mpaan mu nsi,si nde akwed we mu nked.6Simon Piel wo mu lwine nde,le twe ani ikwad kod mu mampiem,le mwen mishi mi mpaan mi kele mu nsi. 7Ani masaan ma ba les Yesu mu mutswe,Kid we ne mbel mo andi mishi mi mpaan,si ba ma kes mbel mo mu liwu.8Kobun,mu longok mu nkim wun wo twe mud a iso ku mampiem,le kwed si le mwen ani ikwad kisi. 9Munda bo ba bud yaba we ne bun bu ba swen,Yesu afed fu-futumuk ku kel bad baba m. 10Ba longok ban li ba ifudu ku manzo ma bo.11Mu tel to lin Madiah akele ku nzii mu nkwa mampiem ali,kun nde ali,le fhim mu ita mu nked a mampiem. 12Le mwen ba wanzio bwel ba bwed bilo bi ntem,ba bwi nsi ya mbel yin yi ba elles Yesu,mumo ku nto mutswe,mu nkim ku nto makol.13Li ba mu liel ne:Mukad wu,nze alile nki? Nde le ba fidil ne:Munda ba hilele mfum a me,me si nzieb we kid kun ba must.14Myano kobun,le yi bamam ku ngweh le mwen Yesu a tswid,si nde ayebe we che nde wun Yesu.15Yesu le mu liel ne:Mukad wu,nki nze alile? Nze kel mu isaa na? Nde ayebe ne wun mud wo sala mu masamb le mu liel ne:Mfum,Kid ne nze mukiele ndiel nze muwi kun,me nkwe ku mu wol.16Yesu le mu liel ne:Madiah! Nde le bemen,ani iku mu liel mu munwa wo ebelo ne:Labbouni! iswe ne,Long. 17Yesu le mu liel ne:Anshim we;munda me abuu ngwin we ko kel Tad a me.Si kwe ku bwan andi ba kuun ba me,ba liel ne,Me ya ngwin ko kel Tad a me ani Tad a bini,ko kel Nziem a me ani Nziem a bini. 18Madiah wo Magdal le fi kab nsia ko kel ba longok ne,me amu mwen mfum,nde ndiel bilo bi. 19Mu nku-nkwel a tsu liso lin,Lili kele le iso li mpos,ma mwil ma nzo yin ye kele ba longok,ma kele ma ki-kas,munda ba bede buum bi ba Yuda,Yesu le yi tswu ya nked a bo ani iku ba liel ne:Ngemb ikal andi bini. 20Tel aba liel nde kobun,nde le ba swi makuu ma nde ani mbes a nde. Ba longok li ba bwi mu isse mu imon mfum. 21Yesu le bud ba liel mbal nkim ne:Ngemb ikal andi bini! Bun bo ntwim Ta,me si bo li tum bini. 22Ku ngwel a manda man,Nde le ba si mufel ani iku ba liel ne:Li wol mpev-a-santu.23Ban ba lilolul bini masum,masum ma bo ma lilolul;ani ban ba li shim bini,ku kel bo si baba si-shim.Thomas,wu ba yemene Didym,mumo mu nked a ba longok kwim a bwel,akele we andi bo tel ayi tswu Yesu ko kel ban. 25Ba longok baba nke ban li ba mu liel ne:Bis li mu mwen mfum. Si nde le ba liel ne:Kid ne me mwen we bidiim bi misuman mu makuu ma nde,Kid si me nkweddes we muliim a me mu ba bed nde misuman,Kid ne me mfil we kuu li me mu mbes a nde,me akisi we.26Ku ngwel a matsu naan,ba longok ba Yesu li ba bud kal mu nzo mbal ye ywel,ani Thomas si akele andi bo. Yesu le yi,ba mwil bakele ba ki kas,le yi tswu ya nked a bo ani imo ne:Ngemb ikal andi bini. 27Ku ngwele le liel Thoma ne:Ya sa muliem a nze,Tal si makuu ma me,ya tswal si kuu li nze,li kwedes mu mbes a me,nze ka kal iyul ,si kwikil.28Thoma le mu fidil ne:Mfum a me ani Nziem a me! Yesu le mu liel ne: 29Munda nze mwen me,nze ya kwikil. Isse ko ke ba baba win mon, si ya ba kwikil.30Yesu ake le bud sal bi mpa bi nkim bi fhun,ku mais ma ba longok ba nde,bi ba wun son mu mukan wu. 31Si bilo bi ba swen mu mpil ne bini li kwikil ne Yesu akel Klistu,mwan a Nziem,mu ikwikil ko kel nde,bini li wol lizing mu nkwm a nde.

twul: ne nze na? Si bu ba yebe ne nde wunu mfum. 13Yesu le yi baam,le wel nso,le ba si;ifa imo ani iku ba wa mbil. 14Yin ikele mbal ye tud ye bi swi Yesu ko kel ba longok ba nde sa fa ya futumuk nde ku lifhu.15Ku ngwel a idia,Yesu le liel ko kel Simon Piel:Simon,mwan a Yonas,nze aka nzil me bu ba nzolo me bo ba? Nde le mufidil ne:De,mfum,nze yeb ne me aka izol. Yesu le mu liel ne:Ma tala ma mem ma me. 16Le bud mu liel mbal ye ywel:Simon,mwan a Yonas,nze aka nzil me? Piel le mufidil ne:Ee,mfum,nze yeb ne me aka izol. Yesu le mu liel ne:Ma tala ma mem ma me.17Le mu liel mbal ye tud,Simon,mwan a Yonas,nze aka nzol me? Piel le bwi ingieb-ingieb bun bo mu liel nde mu mbal ye tud:Nze aka nzol me? Nde le mufidil ne:Mfum nze yeb bilo bio hisus nze yeb na me aka lizol. Yesu le mu liel ne:Ma tala ma mem ma me. 18Bini ibini me i liel,le keke nze mukii,nze abi bwedese mukab nze ngako,nze awine ko zwele nze,si le to nze mukwud nze le bi yese makuu,mud mu nkim le mubwedese mukab,ani iku itswal kun ku zwel nze.19Nde a mwe kobun munda isu ne mu nki lifhu Piel akumis Nziem. Ani imo kobun,le mu liel ne:Ya nduun me.20Piel le yi fudu nde,le mwen mud aya ku ngwel a bo,mu longok wun wo zwele Yesu,nde wun,mu tel le idiake nku-nkwel,akele afhim ya nghe ntul ye Yesu ani imo ne:Mfum,na nde wun wo itee ku kel nze? 21Nde le mu mwen ko bun,Piel le mu liel ko kel Yesu:Ani nde wu,mfum,nki bi muyil nde?22Yesu le mu liel ne:Kid ne me nzwel ne nde akal ti ko ya me,mi tel nde? Si nze nduun me. 23Ya nghe ko yan,iliem li iwun mu nked a ba kuun ba mu longok wun ne nde afha we. Kyi Yesu aliel we nde Piel ne nde afha we;si nde akal ti kun ko ya to me,mi tel nze ?24Mu longok nde wun wo ti imbang mu bilo bi,nde si wo bi swen bio. Bis si li yeb ne imbang i nde ikel ke ibini. 25Yesu ake le bud sal bilo bi nkim;Kid ne ake ba bi swen mu bi tswil,me nzieb we kid ne mukil wu nde ngako anikal andi mikaan mi ba tu son.

Chapter 21Ya nghe ko yan,Yesu le bud bisu ko kel ba longok ku mangil ma nzel wo Tibeliad. Tai si mu nki mpii nde abi swi. 2Simon Piel,Thomas wu ba yemene Didym,Naatanayel wo bila bi Cana ku Galilee,mwan a Zebede,ani balongok ba nkim bwel ba Yesu ba kele mbel mo. 3Simo n Piel le ba liel ne:Me le ku long. Bo li ba mu liel ne:Bis si bu likwe andi nze. Li ba tswil,li ba kwed mu bwad,mu mpyib yo Yin,ba kwed we nto ilo imo.4Mun mu pel ipulu,Yesu le figharaku ngula nzol,si ba longok ba yeb swene nde wunu Yesu. 5Yesu le ba liel ne:Baambini li kel wento aki ilo imo?Ike idia? Bo li ba fidia ne ilo.6Nde le ba liel ne:Li twim bikwembi.6Bini le ku fule itad mlenkwan bwad,bini li mu mon.Bo si li ba lwim,si ba kwi we mu isen ne bako,itsin ba mbil ake ba lwidil ifuun.7Ko bun mu longok wun wo zwele Yesu ifhun le liel Piel ne:Nde wunu mfum! Simon Piel le ywi ne nde wunu ikele mfum le bwed iko inde ani mukab munda nde akele akwus le bwi mu nzol. 8Ba longok baba nkim ban li ba yi ani bwad ba ko mishi wo kele awil andi ba mbil,munda ba kele mu nkwa ikul i nzel ites ki makol ma nkam mwel. 9Tel ba yi to ho mu maan,li ba mwen makal ma mbaa,ba wos ba mbil ani nso.10Yesu le ba liel ne:Li ya tswal ba mbil ba li wel bini. 11 Simon Piel le kwed mu bwad le kwe mishi wun mu maan,awil andi ba mbil nkam mo ani ma kwim ma taan ma ba mbil baba nen,ansa bu ba kele baba nen,mushi akee we.12Yesu le ba liel ne:Li ya,li dia. ansa mumo le bud sal bilo bi nkim;Kid ne ake ba bi swen mu bi tswil,me nzieb we kid ne mukil wu nde ngako anikal andi mikaan mi ba tu son.

wel nso,le ba si;ifa imo ani iku ba wa mbil. 14Yin ikele mbal ye tud ye bi swi Yesu ko kel ba longok ba nde sa fa ya futumuk nde ku lifhu.15Ku ngwel a idia,Yesu le liel ko kel Simon Piel:Simon,mwan a Yonas,nze aka nzil me bu ba nzolo me bo ba? Nde le mufidil ne:De,mfum,nze yeb ne me aka izol. Yesu le mu liel ne:Ma tala ma mem ma me. 16Le bud mu liel mbal ye ywel:Simon,mwan a Yonas,nze aka nzil me? Piel le mufidil ne:Ee,mfum,nze yeb ne me aka izol. Yesu le mu liel ne:Ma tala ma mem ma me.17Le mu liel mbal ye tud,Simon,mwan a Yonas,nze aka nzol me? Piel le bwi ingieb-ingieb bun bo mu liel nde mu mbal ye tud:Nze aka nzol me? Nde le mufidil ne:Mfum nze yeb bilo bio bisous,nze yeb ne me aka lizol. Yesu le mu liel ne:Ma tala ma mem ma me. 18Bini,ibini me i liel,le keke nze mukii,nze abi bwedese mukab nze ngako,nze awine ko zwele nze,si le to nze mukwud nze le bi yese makuu,mud mu nkim le mubwedese mukab,ani iku itswal kun ku zwel nze.19Nde a mwe kobun munda isu ne mu nki lifhu Piel akumis Nziem. Ani imo kobun,le mu liel ne:Ya nduun me.20Piel le yi fudu nde,le mwen mud aya ku ngwel a bo,mu longok wun wo zwele Yesu,nde wun,mu tel le idiake nku-nkwel,akele afhim ya nghe ntul ye Yesu ani imo ne:Mfum,na nde wun wo itee ku kel nze? 21Nde le mu mwen ko bun,Piel le mu liel ko kel Yesu:Ani nde wu,mfum,nki bi muyil nde?22Yesu le mu liel ne:Kid ne me nzwel ne nde akal ti ko ya me,mi tel nde? Si nze nduun me. 23Ya nghe ko yan,iliem li iwun mu nked a ba kuun ba mu longok wun ne nde afha we. Kyi Yesu aliel we nde Piel ne nde afha we;si nde akal ti kun ko ya to me,mi tel nze ?24Mu longok nde wun wo ti imbang mu bilo bi,nde si wo bi swen bio. Bis si li yeb ne imbang i nde ikel ke ibini. 25Yesu ake le bud sal bilo bi nkim;Kid ne ake ba bi swen mu bi tswil,me nzieb we kid ne mukil wu nde ngako anikal andi mikaan mi ba tu son.

Acts

Chapter 1

¹Théophil, mukan wo iso wo swen me a mwe manda man mo maso ma be isal Yesu, ani malong safa ku itsin inde, tii tsu li ba mukielee nde. ²Ikele kungwel a wi nde ngil munzil ye mpev santu ku kel ba ntum ba nde ba pwen, ³Ban ba yi bisuu nde andi lizing kungwel a minia mi nde. Mutsu makwim ma na, nde a luum mu iku nga, ani iku ba liel manda ma imfum i Nziem. ⁴Tel li ba bwen andi bo, nde le ba liel ne: li kaan ikwi inaan, li bwa-nsi ya Jerusalem, si bini li zel ilo ke liken tad, bun bo liel nde ne:" Bini bu li ywi manda nkel me ne: ⁵Zwan, ti non-bu, abotike bad mu mania, si bini, tsu ba libotik ani mpev ye santu, shiel matsu na matshi. ⁶"Tel li ba ibwaan bo, mbel-mo, bo li ba mu fwil:" Mfum, ikel tel liso li, nze a ifudul imfum ki Isayel?" ⁷Nde le ba lil ne:" I tel kid bini we mu iyab, tel to mutsa wo liel nde, bun bo tsid tad mu ikwud ke nde ngako. ⁸Si bini lizi-zwa ngol, tel le ya mpev-santu mpev-santu a ngie bini, bini likal ba mbang ba me, munked Jeluzalem, mu yude lo liso, mu Samalia, tii ku nsuk ye ntod yo iso. ⁹"Tel a men Yesu mu iku ba liel manda man mo maso, bun bo tele nde ku yul, nde le tswid, bifhu li bitswi, li bi mukes ku madis. ¹⁰Tel ba ba lwine bo mu ital ku yul, mbal-mo, ba bwed biko bimpem. ¹¹Bo ba liel ne:" Bini, bad ba Galilée, munda-nki bini li tsidin a ko yan mu ital yul? Yesu wu, wo neme ku yul, a ya fudu ifa imo, bun bo win nde ku yul. ¹²"A koyan, Bo liba fudu ku Yeluzalem wo mibyi me Olivien, lin lilikel munkwa Yeluzalem, ¹³Tel, liba ito bo, bo li ba neme ku nked-nzo ye itaz, ku ba kele bo iso-iso. Bakele: Piel,Zwan, Jacques, Andele, Filippo, Thomas, Batolom, Matthwo, Jacques mwaan wo alfé, Simo le zelote, ani Jude, mwaan Jacques. ¹⁴Bo ba kele mukaa mumo, a mon ne mud mumo, bo ba seme ani lizol lo liso, andi ba kaad, madiha ngwa Yesu, ani ba kuun ba bo.

¹⁵Mu matsu man, Piel le tswid ya nked ba kwun nde, ba kele ites ibad nkaam ani ma kwim mwel, le liel ne:

¹⁶"Bakuun, ikele mfwun ne manda baswen, mo ma to, bun bo liel mpev-santu mu munwa wo David mu man mama tel Judas, wun wo seles bad mu ikwad Yesu.¹⁷Munda nde akele, wun mumo mu nked bis, wo zwi kab li nde li biko mu milut mi nde me liswekam lin. ¹⁸Non-bu baal wun yaswim nguun andi lifut le mpud a nde, A ko nde ya tswi mud wo iso mu mbel yin, nde ya bwi mu ngwun yin, dum li nde ya litieme, mila minde ya mitswi kunzil.

¹⁹Nda yin, bad ba Yeluzalem bo baso bu ba iyeb, liba wi nkwum ye ngwun yin mu manwa wo bila bi bo."

Hakeldama", iswi ne:" Ngwun ye makil."²⁰Ikio kin, ba swen mu mukaan wo bishaam ne: " Yese ngwun yin yi shal nayo, to mud mumo a kwi we mu izing iko. Bad ba nkim ba wol isal ke itsweles."²¹Kobun, ikel mfun ne mumo mu nked bad wo fe li djide bis tel lo liso, mu lizing le Yesu mu nked a bis. ²²Sa fa tsu li mbotik ye zwan, ti mu tsu li ba mukiele nde mu nked a bis, mumo mu nked ban akele mbang ani bis mu lifutumuk le Yesu." ²³Bo li ba si ku nkul bad bwel, zozef wu ba yemene balsabas to Justus ani Matthias.²⁴Ba saam, ba mo ne:" Nze mfum, wu yeb ma mbwun ma bad bo baso, nze lisuu nki nde mu nked a bo nze pwen. ²⁵Munda iwol mbel mu liswekam li, ani isal ke intum ke bebes nde mu iluum nzil ye nde ngako. Li ba swiil mu zeke." ²⁶Li ba pwen Matthias li ba mutees mu ibwil ke ba nkum kwim a mumo mu ban baba shiel.

Chapter 2

¹Tel a kwi matshu ma nkis ye pantecôte, bo baso ba kele mbel mo. ²Mbal mo, li ba ywil iliel ku yul a mon ne mufeel a ngol, le wil mu nked a nzo yaso yi bakele bo. ³Nde le yi ba tswil amon ne lilim li mbaa li li keb mbaa yin ku kel ba ntum yan, lo lili fikal a ngie bo. ⁴Li bawil ani mpev a santu, bo li ba bee mu imo kons mud mu manda mankim man ma baswi mpev a mumo. ⁵Mu tel liso-lin akele bayuda ba bazinghe ku Yelusalem, bad ba sama Nziem, makaan mo maso ma kel mu nsi ntod. ⁶Tel ba ywil bo iliel, bad ba fhun li ba yiwul mbel mo, li bwel-nswen, munda mud nde so a kele aba ywil mu manda man man ba mwe bo konso mud mu nda nde. ⁷Bo bakele mu isse, bayituk, ba liel ne: " Ibini bo bakel we bo baso bad ba Galiléa ban ba bamo ba?" Munda mud nde so a ba ywil, mu munwa nde ba mu bwid? ⁸Pelses, Médés, Elamite, ani ba bazinghe ku Mésopotamie, ku Judée, ku Cappadoce, ku Pont ani ku Azi. ⁹Bila Phlygie, Palmphylie, Engipit ani itshul imaanb ki Libye munkwa a Cyhene, banzis ba fi ku Lome. ¹⁰Ba yuda ani Ploselyte, Cletois ani Alabe, bis liba ywil ba mo mu ngol yoso ye bisal bi Nziem. ¹¹Bo baso ba mwen ngituk ani maghan maghan bo ba mo ban ani ban ne: " kobu iswe nki?" ¹²Ban baba nkim ba she, ba liel ne: " bo mal ma bee?" ¹³Yan Petelo ya tswid, ani batum kwim a mumo, le mo munda ye ngol, le ba liel ne: " Bini bad ba Judee ani bini bo baso ba lizinghe ku Yelusalem, Liyab manda ma, likel mu imo ime mu manda ma me. ¹⁴Munda bad ba, ba nwi we mal nzi ne ma litiemene bini, munda bis likel mu ma tel matud ma tsu. ¹⁵Si tal man ma liel mbikud Yoël : ¹⁶"Tel a ya ilum insuk; " Nziem le mo ne : " Me a tum mpev a me angie bad bo baso. Baan ba bini ba bakod ani ba babaal, ba bi-bikul manda ma me, mituu mi bad ba mon manda, ani ba mun balod bi leel. ¹⁷Ifa imo ani bad ba me ba isal ba baal ani ba bakod, mu matsu maso man, me a tum mpev a me, bo ba bi-bikul. ¹⁸Me atisil bilo be iyutuk ku yul ani bidiim ya ngie maan, makil, miywi mi mbaa. ¹⁹Tel lili to lipyib, ngwen le shial makil, mu tsu linen, le likum, le ya fudu Yesu. ²⁰Akoyan, mud nde so wo saam mu nkwum amfum, agu-guluk. ²¹Bad ban Isayel, li ywil manda ma: " Yesu wo Nazalet, mud mumo wo yi ghan mu nked a bini, mu nzil ye Nziem itsin bisal binde binen ani bilo be iyutuk, ani mu bidiim be sel Nziem ngako mu nked a bini, bun bu liyeb bini ba ngako. ²²Bun bo yili Nziem, ku nkula nde, bu ba mu tee, si bini, mu nzil ye bad baba win luuno ngil, li ba mu si ya ngie nkulunsi, li ba mu dwis. ²³Nziem ya mu futumun, mu iku mukiele mu minia me lifhu, munda ikele mpil we nde a akal mu maan. ²⁴Munda David le mu liel ne: " Me ba mu mwene mfum ma tsu mo maso ku nkul a me, munda de akel ku kuu li me le ibaal, mu mpil ne me, ka mfha. ²⁵Iko bun mukol a me a kel mu kies, me a mo mu kies, nud a me si ibu zing mu lizol li nde. ²⁶Munda nze a sa shis we mwe me ku ma mpiem, nze si a zol we ne mud a nze a bol. ²⁷Nze bo nswi nzil ye lizing, me akal a wil andi mpev a nze. ²⁸Ba kuun, me a li liel mu lizol li bwed mu man mama tel nka bini David : " Nde afhi bu ba mudji, ma mpiem mande ma kel munkwa bis ti nan bu. ²⁹Munda nde akele mbikud, nde akele a yab ne: Nziem a ken sa fa ntam ne : mumo munked ba tshili ba nde, ba musa angie kid ke imfum. ³⁰Nde a yeb ya iso ani imo manda ma lifutumuk li Klistu: " Nde ba mu lwes we mu matsu ma kele nde ku mampiem, si misun mi nde mi bwel we. ³¹Yesu wu, Nziem ya mu seen, bis baso likel ba mbang ba nde. ³²Kobun li ba mu seen mu kuu le itad le Nziem, ani li ba wel likan le mpev ye santu ye fi ku kel Nziem, le mwel nsia bun bu li mwen bini ani bu li mu ywile bini. ³³Munda David a neem we ku yul, si nde le mwe ne: " Mfum a liel ku kel mfum a me ne: bwa-nsi ku kuu li me le itad. ³⁴Ti kun ko sa me ba mbeen ba nze ku nsi makol ma nze. ³⁵Yan, nzo yo iso ye Isael iyab ku ibwed-ibwed ne: Nziem a musi ku kel nde mfum ani Klistu, Yesu wun wa li si bini ya ngie nkulunsi. ³⁶Tel ba ywil bo mio min, li ba ywili ngieb ku mikol me bo, bo liba liel Piel ani ku kel ba ntum ba ba shiel: " Ba kuum, nki bis li kwi mu ikid?" ³⁷Piel le ba fidil ne: li baman mikol mi bini, li wol mbotik kons mud mu nkwum a Yesu Klistu munda ndolul ye masum ma bini yan bini li wu wol kab le mpev a santu. ³⁸Munda likan li Nziem li kel munda bini ani bann ba bini bo baso, ban baba kel anaan, andi ibwil ibad inkim ba yemen mfum a bis Nziem. ³⁹Andi manda ma kim ma fhun, le kisi ani iku ba bwene, a mo ne: " li ba gulusu bad ba inha ki. ⁴⁰Kobun li ba ywil nda ye nde, li ba wel mbotik, tsu lo lin bad mafhun ma tud li ma iyikam. ⁴¹Bo li ba kisi mu iluun ma long ma ba ntum ani mu idia mbundan mu itsid mampa ani mu nked a bisaam. ⁴²Buum li bi wi ku kel mud nde so, bi diim bi fhun li bi ghee ko kel bantum. ⁴³Ban bo baso baba kwikile, ba kele mbeli mo ani bilo bibo bio biso bikele mbel mo. ⁴⁴Ba tee bilo bi bo ani ma mpang ma bo, ba kab ibo-ibo mu nzal ye kons mud. ⁴⁵Kobun, tsu ani tsu ba kide ifa imo ti mu nzo Nziem, bo ba tside mampa mu ma nzo, ani ikab bilo be idia mu isse ani mu mukol wo bizil. ⁴⁶Ba seme Nziem, ba kele si ani lizol le bad ba nkim. Mfum a ba bwise tsu lo liso mu ibwil i bo ntal a bad baba guluk.

Chapter 3

¹Tshu limo, Piel ani Zwan li ba win ku nzo-Nziem mutel le bisam, mu makele waa. ²Ikel ani ikad imo kibasis kunkul ye nzo-Nziem, sa nsi ama ntsud we, ba mu nswel nsu lo liso, ba mu sise kunkul ye nzo-Nziem. ³Tel a mwen ikad kukel Piel ani Zwan ba nkwe ku nzo-Nziem ndi le ba lwim makab. ⁴Piel ani Zwan li ba mutel, li ba mu liel: "Lital-bis". ⁵Ikad le batel, munda ndi andee me ni ba kebel ndjim. ⁶Si Piel le mwe ne: "Mikel we ani wol ani ndjim, si me iwa ilo imo kikel kao me: Mukum Yesu klistu, mud wo na Nazalet, tshu kwe." ⁷Piel le musim mu kuu le itad le mu nthudis, mbal mo makol mande li ma kwe ngol. ⁸Le mpwim mbal mo le nthud le be inkwe, mbal mo lenkwed mu ibwil ke Piel ani Zwan li ba kwend mu nzo-Nziem, le kwed a tud, le be iyimi Nziem binsiam. ⁹Bad bo baso li ba mu mwen nde a ko lud ani Nziem. ¹⁰Bo li be mwen ni mund wun wo kel tel lo lisa kunkul ye nzo Nziem, munda alum nzim, li ba yikuku ngol mpil ye imo ikal we munda man maba maked nde. ¹¹Tel lekel mud wun abem ani Piel ani Zwan, bad ban bo baso li bayi manan li ba ndid ku nsi "velanda li salomo" munda bo bayi tuk infun. ¹²Tel a mwen Piel manda man le bafil, bin bad ba Israel, munda nki bin liya yituk mu manda ma? Munda nki bin li ya lital ikobu? Ya kani imo ni bis li tshwidi mund wu mungol abis, si munda bis likel bad ba Nziem. ¹³Nziem wu Ablaham ani wo Izak, wo Yakob ani wo Bankaa ba bis ba mo, nde le wu likum ku kel mund wu wo musel nde nkum andi Yesu, bin liwi Yesu ku ma nku ma ba mfum, bin buli mume kunkul ye Pilate le mwe Pilate mu iku mu yesel. ¹⁴Si bin lime mud wu wo santu ani wu mu mbwed, bin li mu lal Pilate ne ayes mud wun wo Duese bad. ¹⁵Bin li dui mfum wu kal ani mwi si Nziem le muzwidis mu linfhu mu manda man me likel bin ba temwe. ¹⁶Munda wu, wu liya mon bin ani wu liyeb, nde awel ngol munda bis lis mukol ku kel Yesu, nde ya wem bun likwi mu imon bin bobaso, nde asi mukol mu nkum ye Yesu. ¹⁷Tal li ba nkum, me ngweb ni bin ani ba mfum ba bini bin liked manda man munda li muyeb we Yesu. ¹⁸Ikobun Nziem a kwis manda man ma mwe nde kukel ba ntum ba nde mu imo ku kul ni Mesia andi a mon munia. ¹⁹Ko bun bin ban ma bun, li fudu ku kal mfum Nziem munda nde a kwel masum ma bin. ²⁰Nde ali ntum Yesu wun wu kal mesia wu wo swal nde munda bin. ²¹Tel li Yesu aku mu ikal ku yul ti kun ko yil Nziem manda mo maso, bu bo mwe Nziem ko kal ba ntum mu imo manda ma safa ntam. ²²Mois le mwe ni: mfum Nziem ali nkum bin ntum andi ayani me menked a ba nkun ba bin, bin li muywil nde mu manda mo maso ma mo nde ko kel bin. ²³Mud ndeso wo wini yuul ntum wu, Nziem a mu kial munked bad ba Israel, nde a mundus imakial. ²⁴Eh bankum bo baso bun ba mwe safa mutel li Samuele ani ban ba mulwin nde kungiel, bo si ba mwe munda ma ntshu ma. ²⁵Lisal lin li swi Nziem ku kel ba ntum mu isal, li kel munda bin, iwakan kin ke wekan Nziem ani bankaa ba bin ikel munda ikel si munda bin tel alil Nziem kokel Ablaham ne: "Me sakumun makaan mo maso ma bad ba kel ya mu nsi ntod munda mud mumo wunu wu ba bud mu ikaan inze." ²⁶Ikobun Nziem le kuum mud wun wo musele nde, munda aya ghan ko kel bin, munda iku lisuu munked a bin mud ndeso mu iyesel manda mandi mabi ekobun Nziem a mu si sakum.

Chapter 5

¹Kel, ani mud mumo nkwum ande Ananias, ani Sopphila mukel a nde, wo thee inkid ki ndam a bilo bi nde, ²Le swi ndam a ndzim ye thee nde inkid(mukel ande si bo yeb). Le ishis kab lilimo ku makol ma ba ntum.³Si Piel le mwe ne:" Ananias, munud a nki yuda a kwed mu mbwun a nzi, mu mpil ne nzi fhud ku kel mpev a long ani iswi ndam a lifud li bisal bi nze? ⁴Mu tel le kel nze lo itee ntod yin, ikele ye nze we? Bun tel li tee nze ntod, Nziem ikele ye nze, nze atu seel mumpi dzwel nze, nki mutin nze a ken ku mbwun a nze mu isal kobun? Nze thi we bimpal ku kel bad si ku kel Nziem." ⁵Mu tel le ywi manda man Ananias le bwi le fhi. Bad bo baso li ba ywi bwun mu manda man mabi ywi. ⁶Ban ba ba bal li bayi mu iya fi mpim yin biko, kobun liba twisil, mpim a nzil munud a iko dzie.⁷Ku ngwel a matel ma tud mukel a nde le ikod, ayeb we man mama lwid. ⁸Piel le mulil: " Ndil me ka ne, nite ntod a bin mu ntal yo yin?." Nde ne:" E, yoyi kak."⁹Kobun Piel ne:" Munud a nki bin li ywikan mu imek mpev ye mfum Nziem? ywisil bad ban ba si dzi mulim a nzi ba twe ya mwil a nzo ba itswel si ku nzil. ¹⁰Le bwi mun mu tel liso lin le fhi, baan babal li ba kwed li ba mumwen a fhi, li ba mu sene, li ba mu dzii a nto-nto ani mulim a nde. ¹¹Bum le bi kwed a nzo Nziem a tsin, ani bad bo baso baba ywi manda man.¹²Bidiim bi fhun ani bimpa bibi tswe ya nked a bad ku makuu ma ba ntum. Ba kele insu ku nzi nzo Salomon. ¹³Si nso mud mumo we wo kele ani ngol yi ikwe ku kel bo. Kobun bad ba kele ani ma ngin mabi ku kel bo. ¹⁴Ku iso bad ba likwikil li ba bi bwis ku Nziem ba kad ba fhun ani ba bal, ¹⁵Munda manda man ma sele ba ntum, bad li ba ye isa bad ba bibil ange ma ntal ani ange bipoy, munda tel le lud Piel nso ivhil vhil inde ishim kons mud mu nked a bo. ¹⁶Bad ba fhun ba ye fa mu mala man mama kele a nto-nto ani Yesu. Baya tswal bad ban baba kele ani bibil ani baba kele ani mifel mibi kobun li ba wem.¹⁷Kobun mfum a ba ngang a Nziem ani bad ban bo baso ba ba kele ani nde (ban baba kele invuk ku Saddusa) li ba tid mu ikod mu manda man, munda bo ba di impal ku kel ba ntum. ¹⁸Li ba kwed ba ntum kobun li baba lwim mu bolok ye bad bo baso. ¹⁹Si mu nked a mpyib, wanzio wo mfum Nziem le yi fiele ifi bolok, nde le ba twisil ku nzil, kobun nde le ba lil ne: ²⁰"Bin likwe liko tshud ku nkul a nzo Nziem ani ba liel bad bo baso manda mama ya tal lidzing limpa." ²¹Ba ntum bu ba ywi ma mwe wanzio wun kobun mu ipel-ipel liba sikod mu nzo Nziem li ba bee ilong. Mfum wo ba ngang a Nziem ani ban baba kele ani nde, li ba ito, li ba yemen ba kwud bo baso ba Isael, liba ibwan mu invuk inen ki ba yuda. Li ba twim ba pwilis ba bo mu iko liel ba ntum mu bolok.²²Si tel le twe ba pwilis ku bolok, baba mwen we. Li ba ifudu, li baba liel ne: ²³" Bis li mwen bolok li ki kas ngol ani ba pwilis ba twid ku nkul a bolok, si tel lili fiele bis bolok li mwen we nso mud mu nked." ²⁴Tel li ba ywi manda man, mfum wo ba pwilis wo nzo Nziem ani ba kud baba ngang a Nziem, li ba yibi ngol munud a ba ntum. Li ba bee ibi fwul kaa ne nki manda ma bwi. ²⁵Si mud mumo le yi le ba liel ne:" Bad ban ba ni si bi mu bolok ba kel mu nked a nzo Nziem ba long bad." ²⁶Kobun, mfum a ba pwilis ani bad ba nde li ba win mu iko saa ba ba ntum. Nde le yi ba fudul si kane mungol we, munda boba ywi bwum ba yebe ne bad baba dus mu maman. ²⁷Li baba fidil iwi li baba semes ku nkul a invuk i nen ki ba yuda. Mfum wo ba ngang a Nziem le ba fil ²⁸Ne: " Bis bu li ni ghen mu ilong mu nkuum yin, si bin ni twilis Yelusalem mbel a bin a ma long, lin bin ni dzwel ni lisa makil ma mud wun." ²⁹Piel ani ba ntum ban baba mo li ba mwe ne:" Bis li fid lemfuk iso ku kel Nziem, ka ne ku kel bad we. ³⁰Nziem wo ba nkaa ba bis, nde wo wuisi ku lifhu Yesu wun wu lidwis tel lini musi bin a ngie ikulus. ³¹Nziem le mu sene mu kuu li nde le itad munda nde akal mfum ani ngulisi, munda bad ba Isael ba sob ma bwun ma bo ani ndolul ye masum ma bo. ³²Bis likel ba mbang ba manda man, ani mpev yin ye Nziem ye wi nde ku kel bad ban baba lemfuko ku kel nde. ³³Tel le ywi bad ba invuk i nene ke ba yuda manda man, ba ywi mpud a fhun. Ba thid ne ba mbang ba fed fha. ³⁴Si ikele ani Mufalis mumo mu imvuk kin, nkuum ande Gamaliel, akele long wo ma nsik. Bad bo baso ba weelidzid, le tswid kobun le liel bad mu itwisil bad bitsi kunzil. ³⁵Nde le liel ku kel bad baba kel mu invuk ne:" Bin bad ba Isael, li kieb mu man ma lidzwel ikid bin ku kel bad ba. ³⁶Munud ntama a fhun we, Tedas boyi mu nked a bis, lo lin nde le mwee ne nde a kel mud a mfun. Mu mban a bad nkam baba kele ani nde. Si bad ba kim liba mu dwis, ko bun bad ban bobaso baba mulwine, li ba penzan. nso mud mumo wo shiel we mu invuk kin. ³⁷Ku ngwel a nde Yudas mud wo Ngalil leyi mu nked a bo, mu tel li ba swene ma nkwum ma bad. Nde si le fhi ani bad ban ba lemfuk ku kel nde le ba kabwane. ³⁸Tel li, me li liel ne li kyi ko kel bad ban, li ba shis na bo, munda kid ne pil yin to isal ifhi ku kel bad, ba bi bel. ³⁹Si kid ne ifhi ku kel Nziem ba tu kuu we mu i byi; Bin li kwi mu i tal ne bini likel mu inwaan andi Nziem." Kobun bo li ba ba lwin. ⁴⁰Ku ngwel,bo li ba yemen ba ntum, li baba bed, ani ku ba tswu mu imo mu nkwum ye Yesu, ku ngwel li ba ba yese, bo li ba win. ⁴¹Li ba fhi ku ifyin i bo, bo ba ko sem mu ku ba mon ne bo bakyi mu ilwaal manguum man munda nkwum a nde. ⁴²Kungwel a mio min, tsu lo liso mu nked a nzo-Nziem ani mu manzo-manzo bo ba long ani isuu tel lo liso ne Yesu akel Klistu.

Chapter 6

¹Mu ntsu line ntal ye ba longok ikele iya na ifun. Lo lini ba yud ban ba mwe munda ye Kiglek, ba bogod ifun munda ba yud ban ba mwe kialami. Ba ba lile ne, ba kad ba ba mfwib ba ba kele munked a bisi, bisi liya kab matuu ntsu lo liso.²Bantum ban (12) kwim a bwil, bo liba yeme ba longok ba ibuil kin bo baso, si bo liba ba lili ne: " Ikele we ku ibwed bisi mu iyese ilongo nsha mbwed ye Nziem, munda mu ikab bilo. ³Lisul mu ked aba bal ba nsamwel munked a bini ban baba kele ani bi fu bibi bwed. Bo ba kwi mu ikal ban baba wil ani mpev ye Nziem, bo si ba kwi mu ikal ani mayel mafun, si bisi li basa mu isal ki. ⁴Ikobun bisi li sa ngol kaka mu isaam Nziem ani mu ipas nsia mbwed."⁵Bad bo baso ba ibwil kin bu ba kisi ngin yin. Si bo li ba swil Etienne, mud mumo wo kele awil ani mpev ye Nziem ani likwikul li fuun li ba swil si ani Filipo, Plokole, Timoni, Palmenasi ani Nikola mud wo Antioshe atwe yud. ⁶Li ba ba tswel ku nkul ye ba ntum. Si ba ntum li ba sem Nziem iwi, li ba basi kuu.⁷Nsia Nziem ikele ikwe nto-ani nto. Ntal ye ba long iya ihun ku Yeluzalem. Ba ngaa ba Nziem ba fun bu ba kisi likwikil lin. ⁸Nziem bo mu zwel Etienne ifun. Lo lini Etienne akele ani ngol afun. Nde akele asal manda ma iyituk(bimpa) munked ye bad. ⁹Si ikele ani bad ba nkim, ba kele ani ibwil imo ye nzo ye bisaam ye ba yud, yin yi bayeme nzo ye bisaam ye bad baba fi mu bimpik, bad baso li ba bee isa mia ani Etienne.Bad ban ba fi ku bila be Silene ani ku bila bi Alesandilia, bad ba bamo ba kele ani bo, bu ba ku ku ntod Silisia ani ku ntod Azia.¹⁰Si bo ba mu kwi we, munda Etienne mwu mu mayel man ma muwi mpev santu. ¹¹Li li ba fid bad djimi munda bo ba kumo ne:" Bis bu li muwi Etienne a vwenzi Moyise ani Nziem."¹²Li ba pwis bad baba mo, ani ba kwud baba yud. Ani ba long ba ba ngil, li ba yi mukwad Etienne li ba mu twel ku nkul ye ibwil inen ke ba yud. ¹³Bo li ba twisi ba mwe ne:" Mud wu aya vwenze na Nziem abisi ani mangil ma Moyize. ¹⁴Bisi li ywi nde amo ne : " Yesu wu wo Nazalet, nde adi dus nzo Nzizm yi si ma nsik(mangil) man ma shis Moyize nde amosa mutini munkim(ima baman). ¹⁵Bad bo baso ban baba kele mu ibwil kin ke nene ke ba yud, bo bakele na ba mutal ku kel Etienne ngol. Bo li bamwen mbwisi ande li twe iyab ne wanzio.

Chapter 7

¹Mfum a ba kwud wo ba nga-Nziem le mwe ne:" Bilo bi, bikel be ibini?" " ²Etienne le fidil ne:" Bakuun ani ba tad, li nzwil me: Nziem wo likum wun wo yi tswu ku kel Abalayam tad a bis le kele nde ku Masapotami ku nkul a ku kal nde ku Chalan; Le mu liel ne: ³Kyi mu ntod a nze ani baba nze, kwe ku ntod yin ye isuu me." ⁴Kobun nde le kyi ku ntod ye ba Chaldeen le fi kal ku Chalan. Iko kun, ku ngwel a lifhu le tad a nde, Nziem le mutswel ku ntod yin, ku likal bini tel li: ⁵Nde a muwi we nto ilo imo, ansa ke kwi nde mu ishil makol. Si le mukenes, kyi Abalayam akele we andi mwaan wu kwi mu iku mu wa ntod yin amon ne ilo inde ngako, mu iluum ti ku kel ba tshili ba nde. ⁶Nziem le mu liel kobun, ne mutshil a nde azing mu tel limo kobunu mu maan ma inzis, bad baba kel mu maan man, ba mu fudul mpik ani mu iku muniokol mu ites ke ba mvul minkam mi na. ⁷Me asi-semes kaan lin, lili kel ne, mu komun mu ba kal bo ba mpik, bu mwe Nziem, ani ku ngwel a mio min, bo ba ku kwe ani iku mfukam ku nkel me mu mbel aso yi." ⁸Nde le wi ku kel Abalayam iyukan ke itsid, kobun, Abalayam le twe tad wo Izac ani iku mutsid mu tsu le naan, Izac twe tad wo Jacob, Jacob le twe tad wo ba nka kwim a bwel. ⁹Ba nka ban, li ba mukes imbeen ku kel zozef, li ba mutee munda ba mutswal ku Engipit, Nziem akele andi nde. ¹⁰Nde le musi makuu mu minia mi nde, le mu seles ani mu maken ku nkul ye Falaon, mfum wo Engipit. Falaon le mu si mfumwo itswil i maan ma Engipit anki mu nzo nde yo iso. ¹¹Ko bun, nzal ani munia wo ngol li bi kwed mu ntod yo iso ye Engipit ani ye Canaa; Ani ba tad ba bis, ba kele we andi bilo be idia. ¹²Si tel aywi Jacob ne ikel ani mfwus ye masel ku Engipit, le twim ba tad ba bis mu mbal ye isso. ¹³Mu mbal ye ywel, Zozef le biswi ku kel ba kwun ba nde, Falaon le iyab kaan le Zozef. ¹⁴Zozef le twim ba kuun ba nde mu iku liel Jacob tad a nde, mu iya ku Engipit ani kaan li nde lo liso,: bad linsamwel ani ba taan mu invuk. ¹⁵Bun iko bun Jacob le kimin ku Engipit. Ku ngwele, nde ngako le yi fha ani ba tad ba bis. ¹⁶Li ba batswel ku Sichem, li ba fi kod ku mampiem ma shwim Abalayam mu nzim ku kel baan ba Hamol ku Sichem. ¹⁷Tel atwe ya nto-nto ikan kin ke ken Nziem ku kel Abalayam, bad ban li ba twe ba fhun li ba bwid ku Engipit, ¹⁸Ti kun ko yi bial mfum wun wo wun muyab Zozef. ¹⁹Mfum nde wun le fhid bad ani iniokol ba tad ba bis ti ku ba fi til bo bwa baan ba bo baba bwid mu mpil ne ba kaan ibud zing. ²⁰Moyize ba mu bwid mu ina iso kin. Akele wu mubwed ku madis ma Nziem ani iku mu bwol ba ngween ba tud mu nzo ye tad a nde. ²¹Tel ba muyesel nde, kaan le Falaon li ba mu wel andi iku mu bwol amon ne mwaan wo bo ba ngako. ²²Moyize ba mu lweng mu mayel mo maso ma bad ba Engipit; Nde akele ngol mu imo inde ani mu bisal bi nde. ²³Tel a twe nde andi ites ki ba mvul ba na, ngûn le mu yil mu iku tal ba kuun ba nde, baan ba Isayel. ²⁴Le mwen mwaan a Isayel ba mu niokol, Moyize le fi mukwedel mu inwan andi mbeen wun wo Engipit mu iku mu bed. ²⁵Nde le ayebe ne, mukuun a nde ayi yab mu nzil ye kuu li nde, Nziem ayi ya mu iku museles, si bo ba yebe we. ²⁶Tsu lili lwin, le yi nto akele baan ba Isayel ba mo ba ba tedene; Nde le mek mu iku ba vuu; Le mwe ne:" Ba tad, bini li kel ba kuun, munda nki bini li kel mu iku bikid ku ibi? ²⁷Si wun wo kid ku ibi ku kel mukuun a nde le mu shini ani imo ne:" Na isi mfum zusi ku kel bis? ²⁸Nze zwel mu indus bun bo dwis nze mud wo Engipit matsi?" ²⁹Ku ngwel a iywil mio miso min, Moyize le bed, le twe munzis mu ntod ye Madian, ko bwid nde baan bwel, ³⁰Ku ngwel a ba mvul makwim ma na, wanzio mumo le yi mutswil mu nse-nkaam ku mubyi wo Sanay, mu nked a lilim li mbaa. ³¹Moyize le mwen mbaa, le yituk mu imon kobun, tel ayi baam nde mu ital, nda ye mfum li itswi, imo ne:" ³²Me nkel Nziem wo ba tad ba nze, Nziem wo Abalayam, wo Izac ani wo Jacob." Moyize le tswil, akwi we mu iseen madis. ³³Mfum le mu liel ne:" Kiele ma sapad ma nze, munda mbel kel nze yin, ikel mbel ye santu. ³⁴Me amwen ku ibini minia me bad ba me baba kel ku Engipit. Me aywil bilil bi bo, me inkimin munda iku ba kiele mu minia. Tel li, kwe me itwim ku Engipit" ³⁵Moyize wun wu wu ba til bo-bwa, tel a mwe nde ne:" Na wun wo isi mfum to zusi?" Akel wun wo twim Nziem amon mfum ani wo ya kwul bad. Nziem a mu twim mu nzil ye kuuli wanzio wo yi tswu ku kel Moyize mu nked a bitsid. ³⁶Moyize le ba tisil ku Engipit, ku ngwel ye isal bidiim ani bimang ku Engipit ani ku nzel a mungwa wo beel ani ku nse-nkaam ba mvul makwim ma na. ³⁷Moyize nde wun mumo wo liel ku kel bad ba Isayel ne:" Nziem ati-tisil mbikud mumo mu nked a bakwim ba bini, wo kal amon ne me. ³⁸Ikel mud aso wun, wo kele ya nked a ibwil, mu nse-nkam andi wanzio wo mwe ya ngie mubyi wo Sinay. Mud aso wun wo kele andi ba tad ba bis, nde wun wo wel manda ma lizing munda iku ba liel man mo maso. ³⁹Ikel mud aso wun wo mee ba tad ba bis mu iku mu lemfuk; Bo li ba mufidil, si mu mikol mi bo li mi fidi ku Engipit. ⁴⁰Mu tel liso lin, bo li ba liel ku kel Aloni," li kidil ba nziem ba ba li tswesles bis. Munda Moyize aso wu,wo litis ku Engipit, li yeb we nki bi mu lee." ⁴¹Ako yan, bo li ba wel mwaan a limem, li ba muwi kab ku itek, li ba sem itsin isal ke makuu ma bo. ⁴²Si Nziem le ba wi mukud, le ba wi mu isaam ba mpul-mwed ba yul; bun bu ba swen mu mukaan wo ba mbikudi ne:" Bini bu li ngwi ba niam ba ba tsid miwil ani ingwa makab mu ba mvul ba Isayel?" ⁴³Bini ake li kisi(nzo nziem)ye Moloch, ani mpul-mwed wo Nziem a lamfan, bifanus bi lisel bini munda iku bisan. Me a li tswal si ilud Babilon." ⁴⁴Ba tad ba bis bu ba zwi(nzo nziem ye ita imbang mu nked a nse-nkaam, bun bo mu twim Nziem tel a mwe nde ku kel Moyize, ne nde aku yili mu mpil ye mwen nde. ⁴⁵Inzi-nzo afe tswala ba tad ba bis, mu ba fe kwe

bo, mu ma ntod mankim andi Josue. Manda man ma bwi tel ba wel bo ntod ye bad ban ba byi Nziem ku nkul iya ke ba tad ba bis ikele kobun ti imfum ke David. ⁴⁶Wo zwi liseles ku kel Nziem , wo lwim ne ba tswu nzo munda Nziem wo Jacob. ⁴⁷Si Salomon le tswi nzo munda Nziem. ⁴⁸Tel lo liso, Nziem a zinghe we mu manzo ma ba tswi mu makuu; bun bo mwe mbikudi. ⁴⁹Yul li kel kid i me ke imfum, maan ma kel ilo ke shile me makol. Nki mutshin a nzo bini li ntswil ku nkel me? Bo mwe mfum" Ayo mbel a me ye iwum? ⁵⁰Kel we ne kuu li me lili kide bilo bi bio biso?"⁵¹Bad ba mutswe ngol, baba wun tsid mukol ani matswe, bini li sa mia ti li ku kel mpev a santu;Bini li kid bun bo kid ba tad ba bini. ⁵²Nki nde mu nked a ba mbikudi, wo wun niokol ba tad ba bini? Bu ba dwis ba mbikudi ban baba yi ku nkul a Yesu; Si kel li, bini si ya li twe ba nga bili-liel ku kel nde ani iku mudus. ⁵³Bini ba lizwi ngil yin ye si ba wanzio, si bini li ishim we. ⁵⁴Tel a ywi ba kwud ba bila manda man, mikol ya mi lweel ani idia madjin munda Etienne. ⁵⁵Si nde, mpev a Nziem imu biel, le mwen likum le Nziem. Le mwen Yesu a tswid ku kuu le itad le Nziem. ⁵⁶Etienne le mwe ne:" Tal, me mwen ma yul ba fiele, mwaan a mud a tswid mu kuu le itad li Nziem." ⁵⁷Si ibwil ke ba kwud li ba ti milaal me ngol, li ba ba kes matswe, ba ko mu she bo baso. ⁵⁸Li ba mulwim ku mpili ye bila, li ba mudwis mu mankuun: Ba mbang li ba fisa munsu biko bi nde ku makol ma Saul. ⁵⁹Tel ba dwis bo Etienne mu mankuun, nde le seem Nziem a mo ne:" Mfum Yesu, wol mwe me." ⁶⁰Nde le fukam, le ti milaal mu nda ye ngol: " Mfum, nze aba wa we bilud be masum ma si ba lolul . Ku ngwel a imo mio min nde yan a fhi."

Chapter 8

¹Saul si bo kisi mu idus Etienne na muthu li solini li ba be iku mwenesi bad ba mabud ma Yelusalem mpasi. Ba klisto bo baso li babwi bisaksak mu ntod ye Yudea ani ye Samalia; Si kane ma bantum bwun we baba ntiemene. ²Bad baba mo ban baba kele ani mbwun ye inziem, bu ba wini mu iku lili Etienne. Bo li ba mulil ngol mpenza. ³Si Saul osi ngol mu idus ma nzo ma Nziem(mabud). Nde akele ako kod mu nked amanzo ma Nziem ani mu iko twisil ba klistu ba bala ani ba kad si nde akele ako basa mu bolok. ⁴Bad ban li ba panzan, li ba be iko mwal tsia mbwed mu ma nto ani ma nto. ⁵Lo lini Filipo si bowin ku bila bini bi biluid nfhun mu ntod ye Samalia, si nde le lile ku kel bad tsia ye klistu. ⁶Tel li ba ywi bad Filipo, ani mu imon manda ma bimpa ma sele nde, bo buba muywil ku ibwed ibwed. ⁷Mu nda mifel mimi bi mikele mi tsu ku kele bad ba fhum ba mabil, te li mi tswi mio mifele mimo nda ye ngol bad ba nfhun ba kele bi kad ani ba nga makol ifhu, li ba wem. ⁸Ise ingol ikele ku bila bini. ⁹Ya bila biso ikele ani mwud mumo nkwum ande Simon ya-iso nde akele ngaa wo ntod ye Samalia bu ba yituko ngol munda nde. Nde ngako akele abi suu ne nde akel mwud mumo wo bwed. ¹⁰Bo baso ikala ba kû ikala ba kwud ba kele ba muywil, bo bakele ba mo ne: "Mwud wu akel ani ngol ye nene." ¹¹Bo bakelee ba mu yu safa tel line le sele nde manda ma bimpa muba nkid ba nde. ¹²Si tel lini ba bala ani bakad li bakisi mu malong ma Filipo mana ma mwe nde, bo li ba wel mbotik, nde le be mu iku balili nda bwed yini ye ya telele imfum i Nziem ani yi telel Yesu klistu. ¹³Simon nde ngako si bo kisi mu tel le wel nde mbotik, nde a bwe nsi mu nka nkwa ye Filipo, si tel le mwen nde manda mangol, ani ma bimpa man ma sele Filipo, nde ayituk ngol. ¹⁴Tel le kele bantum ban ku Yelusalem li ba ywi ne bad ba Samalia ba kisi nda Nziem. Li ba twim Piel ani Zwan iko kun. ¹⁵Tel ba twe ban iko, bo li basem Nziem munda ba klistu munda mu iwol mpev(mifel) mi Nziem. ¹⁶Munda mutel lini mifel mi Nziem mikele miikim we ma nto angie mutswe a mud mumo mu nked a bo bo ba wel mbotik mu nkwum ye mfum Yesu. ¹⁷Tel li Piel ani Zwan li ba ba si makuu, si bo li ba wel mifele mi Nziem. ¹⁸Tel le mwen Simon ne ba klistu ba kele ba wolo mifel mi santu tel le ba se bantu makuu, nde a zwele mo iku bawa nzim. ¹⁹Nde le mwe ne: "Bini li ngwa misi ngol yi munda mud wun wo sami kuu awol mpev ye Nziem." ²⁰Piel le mulil ne: "Fa anzi ani nzim a nzi, munda nzi teimen ne nzi awol ngol ye mfum Nziem munda nzim ngol yi ye wa Nziem. ²¹Nzi kwi we mu ikod mu isal ki, munda mbun anzi ikel we inini ku misi me Nziem. ²²Lo lini nzi fene mu ibaman mbwun yese manda manzi mama bi. saam Nziem, ziku nde a kwi mu iku ilol mu matiemen manzi man mawel ku mbwun anzi. ²³Munda mi aya mon ne mbwun anzi ikele ngol, nzi si anem mu mishi mi manda mabi." ²⁴Si Simon le lil ku kel Piel ani Zwan ne: "Bini bangako linsemen ku kel mfum munda manto nda mo ikan imbwil kukel mi mu manda man mo maso ma lifi bini mu indil." ²⁵Li Piel ani Zwan li balil bad nsia ye bwed ani mu ilong nda ye mfum Nziem imen, Piel ani Zwan li ba fidi ku ntod ye Yeluzalem, mu nzil, ba kele ba ko lili tsia mbwed mu mala mafun ma Samalia. ²⁶Tel liso line wanzio wo mfumu Nziem le mulil Filipo ne: "Tsud, kwe ku nto ye sud mu nzil yini yi ifi ku Yeluzalem, iwini ku bila bi Gaza." Bad ba fun ba ludo we mu nzil yini. ²⁷Filipo le tsid le wini munzili nde le mwene mud mumo wo ntod ye Etiopia. Mud aso akele mud a isal a ntotil-mukad wo Etiopia. Munda wun akele ani iyek ki ital bilo bio biso bi ntal a fum bi ntotil wun, nde le ye ku Yeluzalem munda mu isaam Nziem. ²⁸Te li nde, akele a fudu ku ntod. Nde akele asi angel pusupusu line li ba bene ba mpunda. Nde akele atesi mukaan wo mbikud Yezaya. ²⁹Mpev a Nziem li mulil Filipo ne: "Kwe kusi mu nkwankwa a pusupusu line. ³⁰Filipo le ya pusa monan munkwa nkwa si nde le ywi mud wun atesi mukaan wo mbikudi Yezaye, nde le muful ne: "Nsi aya yiab man maya tesi nzi?" ³¹Mud wun ne: "Nki mutin mi nfeen mu iku ma yiab kaan mud nga nduil mo kaam?" Nde le mulil Filipo ne: "Ya yalad, nzi kal munkwa ami." ³²Manda ma tese nde mu mukaan wo Nziem ama mo: "Nde akele limem lini liba ya tswal ambel yi baduso mameme. Nde asi yiyab ne mwaan wo limeme wunu wo ya wini mo ku nkul amud wo ya mu tsid mika nde amwe we manto nda. ³³Bu ba nie, bu ba me si mu itsid manda mande ku ibwed. Na kwi mu iku ba lili tsia yi bad baba butam mu ikaan inde? Munda bad ba mudwisi nde, nde akele we ya munsu ntod." ³⁴Mud wun le fwil Filipo ne: "Paldo, ndili mi, mbikudi aya mo manda ma munda na? si nde aya mo munda nde ngako kalo munda mud mu nkim?" ³⁵Filipo le be imo, tel le mwe mi manda man ma mukaan a Nziem, nde bo mulil ku kel ndesi tsia ye bwed ye Yesu. ³⁶Tel li ba kele bo ba kwe mu nzil li ba twe ya mania mamo, si mud aso ne: "Tal mania. Nki manda ma fene mu inkas mi nzil mu iwol mbotik?" ³⁷Filipo kane nzi ya kwikil ku bwun anzi yo yiso. Nzi kwi mu iwolo mbotik. Mud aso ne: mekwikil ne Yesu akele mwaan a Nziem. ³⁸Mud aso ya kesi pusupusu linde, si bo bwil, Filipo ani mud wun li ba kwed mu mania, si Filipo le mu wi mbotik. ³⁹Tel li ba twi bo mu mania, mifel mi Nziem li mukiele Filipo, mud wun amu mwene we diak, si nde le lwin ma nzil ande mu ise kwo iso. ⁴⁰Filipo a fi ngha ku bila ba yeme Azoti, si nde a kele a kwe ko pas nsia mbwed mu malo moma so mafe ludo nde tii kun ko twe nde ku bila bi Sezalea.

Chapter 9

¹Si Saul, a lwine mu iko bed ani idus ba nde, le win ku ke mfum wo nga Nziem. ²Nde le mu lwim mikaan munda manzo-Nziem mama kele ku Damas, munda nde azwa bad, ban ba bakel munzil, ba baal to ba kad, nde le ba tswala ku Yeluzalem, baba kes mishi. ³Tel a wine nde mu nzil, le yi mon ne nde atwe munkwa Damas, mu mbal ma, le mwen mwin mumo le fi ku yul, aghel mu ma mbe ma nde. ⁴Le bwi mu nsi, le ywil nda mo imu liel ne:" Saul, Saul, munda nki nze kel mu ingwa mpas." ⁵Saul le fidil ne:" Nze kel na, mfum?" mfum le fidil ne:" Me nkel Yesu wun wo we nze mpas. ⁶Si tsud kod mu mbee ba yi li-liel min me kid nze." ⁷Baad baba wine ani Saul, li ba kes minwa, li ba ywil nda, si ba mwen we nto mud. ⁸Saul le tswid, tel a fiele nde madis, a kwi we mu kuu, li ba mutswel ku Damas. ⁹Le sel matsu ma tud nto imon we, idia we, inwa si we. ¹⁰Ikele andi longok mu mo nkwum a nde Ananias, Mfum le mu liel mu ileel ne: " Ananias" nde le mwe ne: " Me a wu mfum ." ¹¹Mfum le mu liel ne : " Tsud, kwe mu nzil yi yi ba yemene. Itad, mu nzo ye Juda, fwil mud wun wu fi ku Talse, nkwum a nde Saul, munda nde aka saam. ¹²Nde le mwen mu ileel mud mumo nkwum a nde Ananias, le kwed nde le musi makuu, munda nde afudu mu imon. ¹³Si Ananias le fidil ne:" Mfum, me aywi bad ba fhun ba mo munda mud wun, minia mikwe nde amwenes ku kel bad ba nze ba santu ba kel ku Yeluzalem. ¹⁴Akele andi imfum ke fi ku kel ba mfum baba nga Nziem, munda ikwad kons mud wun wo kho nkwum a nze. ¹⁵Mfum le mu liel ne:" Kwe, akel ilo ki mpwen me, munda isuu nkwum a me ku kel mimpan, ba mfum ba ntod ani ku kel baan ba Isayel. ¹⁶Me amu su-suu, bio biso be kas nde tin itsin nkwum a me. ¹⁷Kobun Ananias le win iko, le kwed mu nzo, le mu si makwu, le mwe ne:" Mukwun Saul, Mfum Yesu wo yi ghan ku kel nze mu nzil, tel aye nze, nde ntwim, mu mpil ne me ayi fiele mo madis, ne mpev a santu si ikod mu nud a nze." ¹⁸Mu tel lo lin, nde le bwi amon ne bibal be madis ma Saul, le fudu mu imon, nde le tswid, le wel mbotik. ¹⁹Kungwel nde le di, le bwi ngol. Le kel iko kun andi ba longok ba Damas mu matsu ma shiam. ²⁰Sa fa tel lin, le kul mu ilong manda ma Yesu mu manzo ma Nziem, a mo ne: nde akel mwaan a Nziem. ²¹Bo baso ba mu ywile nde bayituk, ba mo ne: Kel we nde wu wo dwise bad ku Yelusalem, bo baso baba mwe mu nkwum ye Yesu? Nde ayi ya mu mpil ne atswal bad ku kel ba mfum baba nga-Nziem. ²²Si Saul le kwad to ngol ye lwidil, a ko wa bad bwum mu nked a ba yuda bo baso baba kele ku Damas, mu iku ba suu ne Yesu akel klistu. ²³Kungwel a matsu ma shiama, ba yuda li ba yukan munda iku mudus. ²⁴Si Saul le iyab insi-nswi i bo. Bi fhi be ma nzo ba bi kheel mwil ani mpyib mu mpil ne ba mu dus. ²⁵Si mu mpyib mo, ba longok li ba mukimis mu lipang lin mu nked a muted. ²⁶Tel atwe nde ku Yelusalem, Saul le mek mu iku bwaan andi ba longok, si bo baso ba mu bede bwum, ba kise we ne nde akel longok. ²⁷Si Balnabas le mu wel, le mutswel ku kel ba ntum. Nde le ba tshil isi nki mu nzil, Saul a mu mwen mfum, mfum si ake amwe andi nde, isi nki ku Damas nde a lwenghe andi lileen mu nkwum ye Yesu. ²⁸Kobun bo, ba ba tshil ikod ani itshu i bo ku Yelusalem. Nde amwe andi ikisi kio iso mu nkwum ye mfum Yesu. ²⁹Mu iteden andi ba yuda Gelek; Si bo ba, ba see tel lo liso mu iku mudus. ³⁰Ba kuun li ba ywil ikobun, bo li ba mutswel ku Cesalee, li ba mu lwidis ku Talse. ³¹Akoyan, nzo Nziem li itwe mu ngemb mu Yudee lo liso, mu Galilee ani mu Samadia, ba biwa ngol ani izing mu buum be mfum ani mu ngol ye mpev a santu, nzo Nziem ikwe ku nkul, bad ba fhun. ³²Tel li iyi ghan ne, bun bo fe ludo Piel mu bitshul bi maan, le win si nto ye kele ba klistu baba zinghe ku Lydde. ³³Ikokun, li ba fi bwaan ani mud mumo nkwum ande Enee, wo bwi ya ngie ntal sa fa ba mvul naan ba lwid munda nde akele ikad. ³⁴Piel le mu liel ne:" Enee, Yesu klistu ya iwemes, tsud kas ntal a nze." Tel lo lin nde le tswid . ³⁵Kobun, ani bad bo baso ba Lydde ani ba Salon li ba ba mwen li ba bemen ma mbwun mu nkwum a mfum. ³⁶Tel li, ikele andi longok mumo nkwum a nde Tabita, iswe ne:" Dolcas". Mukad wun akele andi bisal bi bwed andi ngieb ye ywil nde ku kel bad ba munia. ³⁷Li ki ibwa ne nde le bwi mu bibiel, le fhi, li ba mu web ikwil, li ba fi musa mu nzo ye itaz. ³⁸Amon ne bo ke Lydde munkwa Joppe, ba longok si li ba ywi ne Piel akele mu ibwil, li ba twin bad bwel ku kel nde, ne asaam munda bo:" Ya andi bis iwine midied" ³⁹Piel le tswid, le win andi bad ban. Tel a twe nde, li ba mutswel mu nzo yin ye etaz. Ba mifhul-mbel bo baso ba ba kad, li ba yi baam munkwa nde, li ba bwi mu bilil, baba suu ma lob ani biko be tswime Dolcas tel akele nde andi bo. ⁴⁰Piel le tisil bad bo baso mu nzo, le fukam ani isaam; Ku ngwele le fidi nto ye kele mpiem, le mwe ne:" Tabita tsud" le fiele madis mande, le mwen Piel, le bwi-nsi. ⁴¹Piel le mu wi mbwed, le mu seen. Tel ayemen nde ba klistu ani ba mifhul-mbel, le fi ba suu, Tabita wo mwe. ⁴²Nda yin li ba iyeb mu Joppee lo liso, bad ba fhun li ba kikwil ku kel mfum. ⁴³Li ibwa ne, Piel le shiel ma tel ma fhun ku Joppee ku kel mud mumo nkwum a nde Simon wo yile bilo andi bilo andi bi baan be ba niam.

Chapter 10

¹Ikele andi mud mu mo wo mbee ye Césalee, nkwum ande ike Colné, ibwil ke ba suda ites ke nkam, ke bad ba Itali. ²Akele mud wo sama Nziem, mud wun wo fukame ku kel Nziem andi nzo nde yo iso. Awe nzim a fhun ku kel ba yuda ani isam Nziem tel lo liso. ³Mu matel ma wa ma ipel, le mwen mu wili a mon ne mu ileel, wanzio a Nziem aya ku kel nde. Wanzio le mu liel ne: "Colne!" ⁴Colne, nde le kidi mu nda ye wanzio wun, le tswil(aywi buum): Nki kobunu!" Wanzio le mu liel ne: "Bisaam ani makab ma nze be wa nze ku kel bad ba munia, bi neme amon kab li ba wun kuu mu idjimin ku madis ma Nziem. ⁵Tel li tum bad mu mbee ye Joppee munda ba ya mu tswal Simon wu ba yemene si Piel. ⁶Akal nzo mo andi wo yile bi baan be ba niam, nkum a nde Simon, nzo nde munkwa nzel mungwa. ⁷Tel a kyi wanzio wun wo mwe andi nde, ⁸Colne le yemen bad ba nde ba isal bwel ani suda mumo wo seme Nziem mu nked a bad baba liel min mio miso mimi lwid, le ba twin ku Joppee. ⁹Akia ipel, mu matel ma siaman, bun bu ba kele bo munzil, li ba twe mu nkwa mbee, Piel le led ya nghe shie munda isaam. ¹⁰Nzal li imu kwed, azwele ne adia ilo imo. si tel ba mu lemene bo bilo be idia, nde le lwi mu iyutuk. ¹¹Le mwen yul ya li fiele, sak li bilo li iyi kimin, ilo imo amon ne mpaan mu nen bad ba ishim mu manto ma na. ¹²Munked ikele ani ba niam ba makol ma na bo baso, ba niam baba ko kwe ya nghe dum, ani ba mwin ba yul. ¹³Nda mo li imu liel ne: "tsud, Piel, dus, dia!" ¹⁴Piel ne: "Lo, mfum, munda me man ndia we nto ilo imo ke mbuin to ke masum." ¹⁵Si mu mbal ye ywel, nda le bud mu yil ne: "Bin bi mwen Nziem ne bibi bwed, kaan iku bi yemen ne bibi mbyin." ¹⁶Manda man ma bwi mbal tud, sak lin lili fudu ku yul. ¹⁷Tel lin, Piel akele mu nswen itsin mu iyab ne ileel kin iswe nki, Tal, bad twim Colneku ngwel a iyab nzil ye nzo, li bi twe ku mwil a nzo. ¹⁸Bo li ba yemen mu nda ye ngol, li ba fwil kid ne simo si wu ba yemene Piel ake ako yan. ¹⁹A koyan, Piel a tiemene fudu mu ileel kin, mpev li imu liel ne: "Tal bad ba tud ba ifwil, tsud, ya ²⁰Kimin, kwe andi bo. Kaan ibad bwum mu ikwe andi bo munda me ba twim." ²¹Kobun Piel le ikimin, le ba liel ne: "Me nkel wun wu li ya sa bini, munda nki bini li yi?" ²²Bo li ba fidil ne: "Mumo mu nked a bad nkam, nkwum a nde Colne, mud wo imbe, wo selele Nziem, bad ba kaan li ba yuda ba mutshile imbang ibwed, ba mu lwengku kel wanzio a santu wo Nziem munda ba ya ifudul mu nzo nde mu mpil ne ba zwa nsia mbwed ku kel nze." ²³Ko bun Piel le mu yemen mu ikod ani izing andi nde bo. Bwis li bi kie, nde le tswid, le win andi bo. Ba mo mu nked a bakuun ba Joppee li ba fi ba djid. ²⁴Tsu lili lwini, li ba twe ku Cesalee. Colne ake aba zeel, ake le yemen ba nkal-kuun ani ba nduu ba nde ba mbwun. ²⁵Tel a kwed Piel, Colne le win ku nkul a nde, le fi bwa ku makol munda iku musaam. ²⁶Piel, le mu tswidis, le mu liel ne: "tsud me si nkel mud." ²⁷Tel amwe nde andi Piel, nde le kwed, le mwen bad ba fhun ba bwi-nsi mbel mo. ²⁸Nde le ba liel ne: "Bini ba ngoka li yeb ne ba mee ku kel mu yuda mu ibwa-nsi mbel mo ani munzis to mu iku mutal, si Nziem ya nswene li kwi we mu iyemen nto mud mu mo wo mb yin to wo masum. ²⁹Itsin kio kin ki ndjil me tel a nzemen nze. Nze a nzemen munda nki?" ³⁰Colne le fidil ne: "Matsu ma na ma lwid mu tel lolin li mo, tel le wa, me aseme mu nzo me, tal si mud mumo a tswid, a bwed biko be beel, ³¹Le mwe ne: "Colne, bisaam bi nze, Nziem abi ywil, Nziem si a tiemen makab ma we nze ku kel bad ba munia. ³²Kobun, tum ku Joppe, ba yemen mud wun wu ba yemene Simon, wu ba yemen si piel. Nde a zinghe ku nzo ye mud mu mo wo yile bi baan be ba niam, nkwum a nde Simon wo zinghe mu nkwa nzel a mungwa. ³³(Me a twim mud ku kel nze nta a fhun we si nze kid ku ibwed mu mbel mo iya. Kobun tel li, likel bise baso mbel mo ku nkul a Nziem munda iywil manda ma iliel Nziem mu iya li liel ku kel bis.)" ³⁴Ko bun Piel le fiele munwa, le liel ne: "Ku ibini, me nzieb ne Nziem akaba we bad. ³⁵Si mu bad bo baso, wun wo mu bada, a mu sama, ani isal ma mbwed, akel wu mubwed nsil ku kel nde. ³⁶Bini li yeb nsia ye twim nde ku kel bad ba Isayel, mu iku ba liel nsia mbwed ye ngemb mu nzil ye Yesu klistu wu kel mfum wo mud nde muso. ³⁷Bini li yeb bini ba ngako, nki manda ma lwid mu Judee, sa fa ku Galilee ku ngwel ye mbotik ye lweng Zwan. ³⁸Nda nen yin yi tel Yesu wo Nazaleth isi-nki Nziem a mu beb mpev a santu andi ngol a nde, a wine mu ikid ma mbwed, ani iwemes bo baso baba kele mu mishi me satana, munda Nziem akele andi nde. ³⁹Bis le kel ba mbang ba bilo bio biso be sel nde bibi bwed mu ntod ye ba yuda ilud ku Yeluzalem. Yesu wun wu ba dwis bo, mu iku mukas ya ngie muti. ⁴⁰Mud wun, Nziem bo mu futumuk ku ngwel ye matsu ma tud le mu tisil ku madis ma bad. ⁴¹Kel we ne ku kel bad bo baso si ku kel ba mbang baba pwen Nziem ku iso, ku kel bis baba di ani inwa andi nde ku ngwel ye lufutumuk li nde ku ba fhu. ⁴²Nde bo litwim mu ilong ku kel bad ani mu ita imbang ne Nziem a mu pwen ne nde akal zusi wo bad baba mwe ani baba fha. ⁴³Mu nzil ye nde bis ba mbikudi li ta imbang ne mud nde muso wo kwikile ku kel nde, awol ndolul ye masum mu nkwum ye nde. ⁴⁴Tel li kele ne Piel a bud mo, mpev a santu le ikimin ya nghe mitswe mimi bad ban babaywile nsia yin. ⁴⁵Bad baba kele mu ibwil kin, ke bad baba kwikile baba tsid, ban baba yi andi Piel, li ba yituk munda kab le mpev a santu lili bwi si ku kel ba mimpan. ⁴⁶Munda nde bo ywil mi mpan ba mo mu minwa me mpev ani ikumis Nziem. Piel le fidil ne: " ⁴⁷Li kwi mu i mee mbotik ye mania ku kel ban baba wel mpev a santu amon ne bis?" ⁴⁸Ko bun nde le ba twim ne ba ba bwetek bo li ba mu lwim ikal ndaam ye matsu andi nde.

Chapter 11

¹Bantum ani ba kuun ba bakele ku Yudee, li ba ywil ne ba mimpan si baywil nda Nziem. ²Tel a win Piel ku Yelusalem, ibwil bad baba kwikile ba mu lil, ba liene: ³"Nze a fi vuun andi baba wun zolo isaam Nziem, nze ya di andi bo!" ⁴Si Piel le be mu iku ba tendul nda yin mu bi tshul, le mwe ne: ⁵"Me akele mu isaam mu mbee ye Joppée, me li mwen amon ne ku tol, iko inen ke mpemb, ifi ku yul mu masool ma na. Li ya kimin nto akele me. ⁶Me lili tel, li bud tal imbe-imbe, li mwen ba niam ba nga makol ma na mama kel mu maan, ba niam ba nga makol ma na mama kel mu maan, ba niam ba musud, ba ba laba mu maan, ani ba nwin ba yul." ⁷Kobun me li nzwil nda mo andiel ne: "Tsud, Piel dus, dia! Me li mfidil ne: ⁸"Lo mfum, munda nto ilo imo we ke mbyin ani ki nga masum, iman kod we mu munwa me." ⁹Si nda nkim li ibud mo sa fa ku yul ne: "Bin bi mwen Nziem ne bi kel bibi bwed, kaan iku bi mon ne bikel bibi mbyin." ¹⁰Mo man ma lwid mbal tud, kobun bilo bin bio biso li bi fudu ku yul. ¹¹Tal bad ba tud, ba tswid ku nkul a nzo yin yi likale bis, baba twim ku nkel me sa fa ku Cesalee. ¹²Mpev li intwim mu ikwe andi bo iwine iku bikab. Ba kuun ba siaman ban li ba win andi me, lili kwed mu nzo ye mud wun. ¹³Le be iku li tshil isi nki nde a mwen wanzio mu nked a nzo nde a mu liel ne: "Tum bad ku Joppée, mu yemen Simon wu ba yemene ne Piel, ¹⁴Nde iyi wu wa nsia mo yin yi kel ne nze ani nzo nze li gu-guluk." ¹⁵Tel li mbe me mu iku ba liel, mpev a santu le yi kimin ya ngie bo amon ne le ikimin yo ya ngie bis ya iso. ¹⁶Me ya i nzibi nda ye liel Mfum a Nziem: "Zwan a botike mu mania, si bini ba li botik mu mpev a santu." ¹⁷Kyi, Nziem a ke a ba wi kab lo lin limo amon ne bis ba li kwikile ku kel Mfum Yesu Klistu, me akele na mu imee Nziem? ¹⁸Li ba ywil bo bilo bi, li ba kes minwa ani ikumis Nziem mu imo ne: "Nziem bo sweb ma mbwun ku kel ba mpan munda ne bo si ba zwa lizing. ¹⁹Kyi lo ban baba tseme mu nked a Yelusalem itsin iniokol ki ibee mu lifhu le Etienne, li mi win ti ku Fenicie, Cyple ani ku Antioche. Li ba keb nsia-mbwed na ku kel ba yuda. ²⁰Si ba mo munked a bo, baba fi ku Chiple ani ku Cylene li ba yi ku Antioche ani imo ku kel ba Gelek, mu iku ba tshil nsia-mbwed ye Mfum Yesu. ²¹Kuu li Nziem li keke andi bo, ani bad ba fhun, baba kwikil ani baba sweb ma mbwun ku kel Mfum. ²²Ma nsia man mama tel bo, li ma yi to ku nzo Nziem ye Yelusalem, li ba twim Balnabas ti ku Antioche. ²³Tel a twe nde ani imon lizol li Nziem, nde akele mu isse, le ba wi inkes mu inam ku kel mfum mu mikol mi bo mio miso. ²⁴Munda nde akele mud mu bwed, a wil andi mpev a santu ani likwikil. Bad ba fhun li ba si vuun andi mfum. ²⁵Kobun, Balabas le win ku Talse mu iku wol Saul. ²⁶Tel a mu mwen nde, le yi mutswal ku Antioche. Mvul mumo wo mutshin, li ba si vuun andi li bund ani ilong bad ba fhun. Ikele ku Antioche ku ba yemen ba longok, ba Klistu mu mbal ye iso. ²⁷Mu tel lin ba mbikudi li ba fi ku Yelusalem, li ba win ku Antioche. ²⁸Mumo mu nked bo, nkwum a nde Agabis, le tswid mpev le muliel ne: "laam li ku kod mu mukil. Mio mi, mi bwi mu imfum ke Ilod(colot). ²⁹Ba longok li ba tsid mu itum mu mpil ye izwa i bo, lisalis ku kel bakuun baba kel ku Yudee. ³⁰Bo li ba kid kobun, li ba twim nzim ku kel ba kwud, ku makuu ma Balnabas ani Saul.

Chapter 12

¹Mu tel liso lin, Mfum Helod le si makuu kukel bad ba bamo muibwil ibad munda mu iku ba niokol. ²Nde le a dui Jacques makuu Zwan mu mbiel ye mpel. ³Nde li mwen ne, ba yuda basem, nde fudu le kwed Piel. Ikele matsu ma ikid mampa ma win vinu. ⁴Kungwel iku mu kwad nde, li ba musu mu bolok, li basi biluu mina me ba suda, kons muluu, ba suda bana, munda mu iku mu keel. Ngin a bo a kele ne bo ba musu ku nkul ye bad bo baso kungwel ye fed le pâque. ⁵Akoyan, Piel li ba muswi mubolok, si imvuk isaam Nziem ngol munda nde. ⁶Tsu le nde le iku muswi ku nkul bad bo baso, Piel a lele ya nked a ba suda bwel, ba mukes minod mile ani bad bwil ba mukeel. Ku nkul ye ifyi ibolok ba mukeel. ⁷Tal li: wanzio mumo wo mfum be yi bisuu mu mbal mo, mwil le bel munkrd a bolok. Nde le bed Piel mu libes, bike-bike, le mu wisil, mu iku mu liel ne: "Wusuu mbal-mo." Kio kin nde ya le wisi minod min mi ba mukes, mikyi ku makuu. ⁸Wanzio le mu liel ne: "Bwad biko bi nze ani masapat." Piel le bwed. Wanzio le mu liel ne: "Bwad kazak, ya yaduun!" ⁹Piel le lwin wanzio, nde le tswi. Nde a yiebe we ne manda a kide wanzio makele ibini, nde a yiele ne mu ileel. ¹⁰Tel ba lwid bo ifyi ke iso, ke ywel, li ba twe ku ifyi kee ibende, kin kikel munkwa mbee. Ifyi yan ifiele kio ngako ku nkul ye bo. Nde le tswii le kimin mu nzil ani wanzio. Kungwel nde le mu shis. ¹¹Tel ayi fudu Piel ku kel nde, nde le muliel ne: "Me mwen ne ibini Nziem a mu twim wanzio nde ani iku nkiele ku kuu le Helod ani si ba yuda bo baso baba mu ze le nde. ¹²Kungwel a kid manda man mo maso, nde le win kunzo ye madia (malia) ngwa wo Zwan, ba mu yemene Malko, ba klistu ba fhun, liba bwi mi mbel mo a koyan ba saam. ¹³Tel ba bede bo ifyi, mwaan a isal wo mukaad, nkwum a nde Lode, le yi fiele. ¹⁴Tel a ywi nde ne nda yin ye Piel, nde le pwimi mu isse, nde le djmin mu ifiele ifyi, le bed manan munda mu iku ba liel ne: "Piel akel ku nkul ye ifyi ke lipang. ¹⁵Bo li ba mu liel ne: "Nze kel mubiel mishu." Si nde a bud -liel fudu ne ikel ibini. Bo li ba liel ne: "Wun wanzio wo nde." ¹⁶Si Piel a lwin mu ibed, tel li ba ifiele bo, bo li ba mwen, li ba be mu yituk. ¹⁷Piel le ba swi idiim ku kuu linde, munda bo ba kaan mu imo, nde a ba liel isi-nki mfum a mu tisil mu bolok. Nde le liel ne: "Li ku ba tshil manda ma mo maso ku kel Jacques ani ba kwun ba nde kungwel, nde le kyi, le win mbel nkim. ¹⁸Tel a kie bwis, manteden li ba bwi ba suda ibo-ibo mu man mama tel Piel. ¹⁹Kungwel Helod ya fi musa, ba mu mwen we. Nde ya fwil bad baba keele bolok, le ba twim ne baba kwad. Kungwel, bo li ba kimin ku yudee le Cezalee ani iku kal iko. ²⁰Helod a kele mu mpud nsil ku kel bad ba Tyl ani Sidon. Li ba yi bo baso ku kel nde. Li ba mu liel Blaste, nde le ywil. Mud wun wo tala mfum, mu iku ba seles. Kungwele bo li ba lwim ngemb munda ntod a bo iwele bilo be idia ku ntod ye mfum wun. ²¹Mu tsu li ba ken bo, Helode le bwed biko be imfum, le bwi-nsi ya ngie kid ke imfum, le be iku ba liel manda ma ntod. ²²Bad li ba ti milaal: "Yo yin ikel nda ye Nziem si kel we ye mud!" ²³Mbal mo, wanzio wo mfum le mubed munda nde awi we likum ku kel Nziem. Ba niam li bo mu tsid nde le fhi. ²⁴Si nda Nziem ikwe na ku nkul ani ibud mutel. ²⁵Balnabas ani Saul, li ba men manda ma bo ku Yeluzalem. Li ba fidi iko kun, li ba win nzil mo andi Zwan wu ba wi nkwum inkim Malko.

Chapter 13

¹Mu libund le Antioche ikele ba mbang ani ba long ba: Balanabas, Simon(wun wu wuba yemene mud ndom), Lusius(mud a bila a silen), Manaen(ndu wo nfum Helod), ani Saul. ²Tsu limo li baseme mfum Nziem ani ima idia ani mu isaam nde, mpev ye Nziem liyi ba liel ne: " Ni kiele Balnabas ani Saul munud iko sal isal isal kin ke ba swil mi." ³Tel li bame idia li ba sem Nziem iwi, li basi Balnabas ani Saul makuu, si li baba swi mu ikwe.⁴Mpev ye Nziem li twim Balnabas ani Saul mu ikwe ku bila bi Selesia. Kun li ba kwed mu maswa ti ya ilib ki Shiple. ⁵Li ba keke ku bila bi Salamin, li ba mwe manda ma Nziem mu nzo ba yuda ba keke ani Zwan Malko wo ba lwine.⁶Tel li lwid bo ilib kin kio iso, liba ito ya bila bi Pafos, kun li ba siba ngaa mumo, nkum a nde Balyez, a keke muyuda. Nde si akeke mbikul wo bimpal. ⁷Akeke mud wo Selgius Paulus wun wo keke mfum a ntod munen, wo mayel wo ilib kin. Saul le yemen Balnabas ani Saul munda nde a dzwel ayu ntsia yi Nziem. ⁸Si ngaa wo ta ngum wu Elimas(nkum a nde ikel mu i Gelek), a se mia ani bo, nde a see mu mpil ne mfum amaa malong mabo man.⁹Saul wun wu ba yemene Paul le wil ani mpev a Nziem, nde le tel ngaa ku ibwed ibwed nsil, ¹⁰Kobun nde le mwe ne: " Nze awil ani manda ma bimpal ani manda mama bi ma mutin ani mutin. Nze kel mwan a satan, nze kel mben a manda mo maso mama bwed! nan nze ayesel we mu ibebes manzil ma mfum Nziem?"¹¹Wo tel li, mfum le ibed, madis ma nzi ma ifha, nze abo bud mon we mwil ti mu tel lin le si Nziem ." mu tel lolin Elimas le be imon lipyib ku madis, kobun mpyib ingol li mubwil ku mis ,nde le ba idid nto ani nto mu isa na mud wo fen musin mu kuu a mutswal. ¹²Mfum a itswil i ntod le mwen man mama lwid le kwikil, nde le yibi ngol mu malong maba lwenge munud a mfum. ¹³Paul ani bandu ba nde li ba kwed mu maswa saba ku Pafos munud ikwe ku bila bi Pelga mu ntod a Pamfilia. Si Zwan- Malko le ba shis yan, nde le fidi ku Yelusalem. ¹⁴Paul ani ba ndu ba nde, le ba fi saba ku bila bi Pelge li ba twe ku Antioche bi Pisid. Kun li ba kwed mu Sinagog mu tsu li limen li ba bwes. ¹⁵Ku ngwel ites mi nsig ani mi ba mbang ba mfum ba sinagog li baba twimis ndaa le mwe: ba kuu ka ne likel ani mita mi iwa ikes ku kel bad, li ba liel. ¹⁶Paul le tswid kabun le sel idiim ku makuu ma nde le mwe: " Mud wo Isaël ani bin ba li ya sel likum li Nziem, ni wa! ¹⁷Nziem wo bad ba Isaël a pwen ba nkaa ba bis munud ba bud ba to ba fhun mu tel li ba keke mu ntod ye Engipit, kubun ku makuu mande ma fili liba tswi. ¹⁸Le ba kieb mu nsee-nkam mu ba mvul ma kwim mana. (mu ma nvul kwim a mana nde ba kieb mu nsee-nkam.)"¹⁹Ku ngwel a idus mala nsa-mwel ma ntod ye Canan, le did ku kel bad ba bis ntod ye keke invwam ibo. ²⁰Man mo maso ma lwid ku ngwel a ba mvul ma nkam mana ani ma kwim ma taan(450 ans). Nziem le did ba zug ku nwele man mo maso, ti ko kel mbang Samuel.²¹Ku ngwel bad li ba lwim mfum mu mo, Nziem le ba wi Saul, mwana a kis, mud wo kaan li Benjamin mu ikal mfum mu ba nvul makwim mana. ²²Ku ngwel Nziem le mu bid ku imfum, kobun le pwen David mu ikal mukud a bo. Ikele ku kel David Nziem a mwee: "me mwen David mwana Isaw mi ikal mud mu mpil a mbwun a mi wo kid man mo maso ma nzwel ne nde a kid." ²³Ku kel ba baba bwitam kel mud wun Nziem le tswel mwud a silales ku Isaël, Yesu, bo mwe mu isal. ²⁴Mo man ma lwide mu tel le win ya Yesu, Zwan a keke along bad bo baso ba Isaël ne ba sob ma mbwuun. Ba wol si mbotik. ²⁵Tel le tu man Zwan malong mande, nde le mwe ne: " Bin ni ya tiemen mi nkel na? Mi nkel we nde wun. Si ni yu, ni tal mud wun wu ni dzele aya ku ngwel ami, me fen we mu ikiele ma pab mama kel ku makol ma nde. ²⁶Bin ba kuun ba ba li bwid mu kaan li Abalayam ani bi baba ma ba likel ya munud a isaam Nziem mbel mo ani ba yuda: Nziem a li twimis bis nshaa yi munud bis li bik (guluk). ²⁷Munud bad ba Yelusalem ani ba kwud ba bo, ba yeb we Yesu. Bayeb we manda ma ba swen mu mukaan wo ba mbang mi ba tese kons tsu liba peme. Lo line li ba mufini li kwisi manda man. ²⁸Nso ba mwen we itin i manda ki ba mu fun munud ba mu dus, si ba lwim kak ku kel Pilate ba mu dus. ²⁹Tel li ba kwis man mo maso ma ba swene mu mukaan wo Nziem munda nde, li ba mukiele ma nkulus, kobun li basi musa ku ma mpiem. ³⁰Si Nziem le mu wisil mu lifhu. ³¹Ma tsu ma aye nga ku kel bad ban ba wine ku Ngaliil ku Yelusalem. Bad ban ba keke ba mbang ku kel bad ba kim. ³²Tel li bis ya liyi tswal nsia mbwed mu man ma mwe ba nkaa ba bis. ³³Nziem bo shim manda a bis, ban ba nde, le wisil Yesu ku lifhu. Lo line le swene mu bisham bi ywil: " Nze kel mwaan a mi, nan bu mi ya ntwe tad a nze. ³⁴Inkimi munud a mu wisil mu lifhu munda mud inde ika bad fha, a mwe nzine ma: " me aliwa mu santu ani lisakumun li David." ³⁵Kobun nde le bud moo mu isham ki mo:" nze a yesel we mud anze mu ibol." ³⁶Munud David a kwisi man ma ken ku kel Nziem mu lidzol li nde, ku ngwel le fhi. Ba mudzii a nto-nto ani ba nkaa ba nde, kobun nde le bwel. ³⁷Si mud wun wo wisil Nziem mu lifhu a bwel we ³⁸Ako bin ba kun ni yab ne ku ngwel a mud wun ndolol ye masum ba liliel. ³⁹Bin li fed yab ne mansik ma Moyize makele we ma ikiele bad mu impik ke masum. ⁴⁰Lo lin bin ni keb ka ne we man ma mwe mbang maya ni bwil. ⁴¹Li tal bin bad ba li nia mi, bin li yibii, ni fha munud me sal mu tel li ni kel bin manda man ma ni win kwikil bin nso bi tsii, ka ne mud a ni liel we. ⁴²Mu tel tswie Pol ani Balnabas mu nzo Nziem, bad baba bwene ne: bin ni bud ya tsu likim li ipem li ya ku nkul, munud iya li liel manda ma. ⁴³Ku ngwel a bisam bad ban baba bwidi ba yuda ani ban mba twe ba yuda li ba lwim Pol ani Balnabas. Akoyan Pol ani Balnabas le swelel ani bo, li baba bwene mu idzing mudis libwed le ba tala

Nziem. ⁴⁴Mu tsu li ipem lili lwin, bila bi mutsin li ba bwes mbel mo munda iyu malong ma mfum Nziem. ⁴⁵Tel le mwen ba yuda bad ban li ba kwed impal ki ngol ku mbwun. Liba bee ima man ma mwe Pol, liba bee imutu. ⁴⁶Kobun Pol ani Balnabas le ba liel ani ikes kio-iso ne: " Nziem a dzwel ne iso bis liya liel nshia nde ku kel bin. Si bin ya nime. Bin ba ngako ni ya mon ne ni kwi we mu ibid mwi wo nvul ani nvul. Tal, bis ya beme ku kel ba mpan. ⁴⁷Munud Nziem le liswi kobun:" Me a isi munda nze kal mwil wo ba mpan (bad ba masum), munud igulus bad bo baso baba kel mu nti ntod. ⁴⁸Tel le ywi ba yuda kobun, ba kele mu kies ingol li ba bee iwa likum mu nkwum a Nziem. Bad ban baba pwenam mu lidzing li mvul-mvul li ba sepel. ⁴⁹Nsiaa ye mfum Nziem iwene ndam-ani-ndam nto-ani-nto. ⁵⁰Bun ba yuda li ba bee ishini bad, ba kad ba nkim ban baba seme Nziem mbel mo ani ba yuda, ani ba kwud ba bila. Ba bie bad munud Pol ani Balnabas ba yuu nswen kobun li baba byi mu ntod a bo. ⁵¹Pol ani Balnabas le ba kwisil man mama kele ku makol makol mabo, mu isu bad ban ne yaba kebwan ani bo, lo lin li ba win ku bila bi ikonem. ⁵²Bun ba longok ba kele mu kies ani mpev a santu.

Chapter 14

¹Nde le twe ku Icone ne Pol ani Balnabas li ba kwed nzil mo mu nked a nzo-Nziem ye ba yuda, li ba mwe mu mpil mo ne ba yuda ba fhun ani ba Gelek li ba kwikil. ²Si ba yuda baba wun lemfuko li ba bawi mpud ku kel ba mpan, ani iku ba wa nswen ku kel ba kuun. ³Li ba kel ikokun tel li lee, ba mo andi ilal kio iso mu ngol ye Nziem, ani ita imbang mu nsia ye lizol linde. Nde akid mio min mu iwa nzil ne bidiim ani bi mpa bi salam mu makuu ma Pol ani Balnabas. ⁴Si mbee li ba ked mu bitshul biel; itshul imo ku nto ye ba yuda itshul inkim ke ba ntum. ⁵Tel asi vuun ba mpan ani ba yuda munda ikisi ne ba mfum ba bo ba niokol ani idus Piel ani Balnabas mu maman(mankuun). ⁶Bo ba li ba ba liel, bo li ba bed mu ma mbee ma Lycaoni, Lystle ani Delbe ani mu manto-manto. ⁷Ikoku ku ba fi long bo nda Nziem. ⁸Ku Lystle, mud mumo akele abwi-nsi, nga makol ifhu, ikad ba ya ba bwid nde. ⁹Mud wun le ywil Pol amo. Pol le mutel, le mwen ne mud wun akele andi likwikil ne nde awu-wam. ¹⁰Akoyan nde le mu liel munda ye ngol ne:" Bwa-nsi ya ngie makol ma nze yan nde le pwimi le be ikwe. ¹¹Tel ba mwen bad man ma kid Pol, bo li ba ti milaal, li ba mwe mu munwa wo bad ba Lyaconi ne:" Bi nzi-Nziem bi yi kimin ku kel bis mu mpil ye imud. ¹²Bo li ba yemen Balnabas " Zeus" Pol: " Melcul" munda nde akele ku nkul ye bo baso mu imo. ¹³Nga Nziem wo Zeus wu kel ne, nzo Nziem a nde ikele ku nto ye mbee, le yi tswal ba ngwem ani mishi mi ba mpaan mu ma mwil, nde ani ibwil kin ba zwele ba wa kab. ¹⁴Si tel a ywil ba ntum ba : Pol, Balnabas, li ba keel biko bi bo, li ba win manan munked a ibwil ibad kin mu iko ta milaal. ¹⁵Ba mo ne:" Bad ba, munda nki bini li kide kabu? Bis si likel bad andi ma nzal mo maso amon ne bini , bis li yi litswal nsia mbwed, yi kel ne mu nzil ye Nziem mumo wo mwe, nde wun wo kes yul ani maan, nzel ani bilo bio biso bikel muko. ¹⁶Mu ma tel mama lwid, nde bo wi nzil ku kel bad bo baso ba ntod mu iluuno ma nzil ma bo ba ngako. ¹⁷Ansa bun bu ba yese bo mu ita imbang ke bun bo kel nde, mu ikid manda ma bwed, mu iku liwa ma mvul ani mitsa mimi lwinene, mu iku bi dis ani iwilis mikol mi bini mu isse. ¹⁸Ansa bun bu kel manda ma Pol ani Balnabas ma kwi we mu iku ba tswu mu iwa makab ma bo. ¹⁹Ba yuda baba mo ba Antioche ani ba Icone li ba yi, ibwil i bad kin li ba ywil. Li ba dwis Pol mu mankuun, li ba lwum mu nkwa bila, ba yebe ne afhi. ²⁰Si tel a win ba longok munkwa nde, nde le tswid le kwed mu mbee. Tsu lili lwin, nde le win ku Delbe andi Balnabas. ²¹Ku ngwel a ilong nsia-mbwed mu nked a mbee yin, ba fhun li ba twe ba longok, bo li fidi ku Lystle, ku Icone ani ku Antioche. ²²Bo ba yese we mu iwa ngol ko kel ba longok ani iku ba wa inkes, mu ikas mbwun mu likwikil mu imo ne:" Mu nzil ye mangul mafhun ma likod bis mu imfum i Nziem." ²³Tel asi nde ba kwud mu bimvuk bio biso be ba Klistu, ku ngwel isaam ani isal abanz ke i wun dia, nde le ba wi ku kel Mfum wun wu ba kwikil bo. ²⁴Kobun bo li ba sebe ya Pisidi, li ba twe ku Pamfyli. ²⁵Li fi long nda Nziem ku Pelge, li ba kimi ku Attali. ²⁶Iko kun, bo li ba fi kas maswa ku Antioche iko kun ku ba ba twim mu lizol li Nziem munda isal ki ba sel bo. ²⁷Tel ba twe bo ku Antioche li ba yemen bad bo baso, le ba tshil bilo bio biso be sel Nzieme andi bo, mu isuu isi nki nde afyil nzil ye likwikil ku kel ba mi mpan. ²⁸Bo li ba shiel akoyan tel li lee andi ba longok.

Chapter 18

¹Ku ngwel a bilo bin, Pol le kyi ku Atene, le win ku Colinto. ²Ikokun nde le mwen yuda mu mo nkwum a nde Akilas, bila bi nde be itsin pon, yan ya yi to nde ku Itali andi mukel a nde Plicil munda Colod bo twim ne ba yuda bo baso ba kyi ku Loma munda Pol aya ko kel bo. ³Pol azinghe, a sele andi bo munda akele isal ibo imo. Ba tswe ma nzo. ⁴Pol a lwenghe mu nzo Nziem limeen lo liso. Nde aba we ngol ku kel ba yuda ani ba Gelek mu isama ifhun. ⁵Si tel awin Silas ani Tumthee ku Macedoine, mpev a santu li imu twim ku kel Pol ne ata imbang ku kel ba yuda ne Yesu akele klistu. ⁶Tel a mee ba yuda ani iku mutuu mangwum, Pol le kwimin biko bi nde le ba liel ne: "Makil ma bini ma bwa me nzieb we me manda man, tel li me kwe nto kel ba mimpan." ⁷Mu ilud akoyan, le win ku nzo ye Titus Justus, mud mumo abede Nziem, nzo nde ikele munkwa nzo Nziem. ⁸Clispus, mfum wo nzo Nziem ani nzo nde yo iso li ba kwikil ku kel mfum. Ba Colinto ba fhun ba ba ywile Pol, li la kwikil, li ba wel mbotik. ⁹Mfum le mu liel Pol mu mpyib mu ileel: "Kaan ibad bwum si mo, kaan ikas munwa. ¹⁰Munda me nkel andi nzi, nto mud we wo mek mu iku ikid ku ibi, munda me nkel andi bad ba fhun mu mbee yi." ¹¹Pol le zing ako yan mvul mumo ani ndaam, mu ilong nda Nziem mu nked a bo. ¹²Tel atwe Gallion mfum wo itswil i maan ma Achaie, ba yuda bo baso li ba twembek ku kel Pol, li ba mutswel ku nkul a Tuminal. ¹³Li ba mwe ne: "Mud wu, bad bo baso ba mu ywil mu isaam Nziem, ba mee mu ilwun ngil ye bis." ¹⁴Pol, le si ne amo, Gallion le liel ku kel ba yuda: "Ba yuda, kid ikal ne nde akid ku ibi nsil, to nde a lwim we ngil, ako yan itu kal ku ibwed mu iya mutswal ku nkel me. ¹⁵Si bu ikel amon ne manda ma bini ani ma nkwum ani ngil yi itel bini, li iyili bini ba ngako. Me nzel we mu ikal zusi mu manda man." ¹⁶Gallion le ba byi mu Tuminal. ¹⁷Kobun bad bo baso li ba fi sostheen mfum wo nzo Nziem, li ba mu bed ku nkul ye Tuminal. Si Gallion atele we man mo maso ma ba sele bo. ¹⁸Pol le shiel akoyan tel li lee andi ba kwum, le ba shis, le wel maswa, le win ku Syli andi Plistil andi Aquilas. Ku nkul a ikiele maswa, le fi kie mfus ku Senchlee munda nde akwe ku lisul le Nazaleen. ¹⁹Tel ba twe bo ku Efezo, Pol le si shis Plescille ani Akilas akoyan, si azwele nde ngako akod mu nzo Nzieme ye ba yuda munda mu iteden andi bo. ²⁰Li ba mu lwim Pol ne a shial an di bo mu tel li tshi, nde le mee. ²¹Si nde le si ba shis, le mwe ne, me aya fu-fudu ku kel bini kid ne Nziem zwel." Nde le kyi ku Efez. ²²Tel a twe Pol ku Cesalee, nde le neme, le wi mbwed ku kel bad ba nzo Nziem ye Yelusalem, ku ngwele, le kimi ku Antioche. ²³Ku ngwel a ilisi ma tsu iko kun, Pol le win ku bitsul bi ntod ye Galat ani Fligi ani iku ba wa inkes ku kel balongok bo baso. ²⁴Yuda mumo nkwum a nde Apollo, itsin i nde ki bila ku Alexendli, le yi ku Efez. Akele mud a mayel mu imo ani ngol mu ison. ²⁵Apollo akele ba mu lweng ngol mu mamlong ma mfum. Wu ba lwid bo baso mu impev, a mwe imbe-imbe mu manda ma tel Yesu, Ayebe mbotik na ye Zwan. ²⁶Apollo abe imo andi inkes mu nzo Nziem. Si tel ba ywil Pliscilia ani Akilas, li ba win ku kel nde, li ba mu swi imbe-imbe nzil ye mfum. ²⁷Tel azwele nde mu ilud ya Achaie, ba kuun li ba mwi inkes, le ba swenen ku kel ba longok ba Achaie ne ba mu yam. Tel a twe nde, le seles ngol ban baba kisi mu nzil ye likwikil. ²⁸Apollo a liele ba yuda mu wili itsin ngol a nde ani inkes i nde, mu isuu mu bison ne Yesu akele klistu

Chapter 20

¹Kungwel iliel li iwi, Pol le yemen ba longok, le ba wi inkes. Iko bun, nde le ba wi mbwed a nsuk, le win ku Macédoine. ²Tel a fee kwe nde, mu bitswil bi ntod, nde a ko wa baklistu inkes, nde le win ku Glèce. ³Kungwel a ngon tud iko, li bakes ifyin inkim munda ku kel ba yuda, tel li ba twe bo ku libwuu le Sylie, a koyan, nde le fidil mantiemen ku ngwel mu ifudu munzil ye Macédoine. ⁴Munda iku mudjid tii ku Azi: Sopatel mwaan pylhus; wo Belee, Alistalque mwaan a ywel wo muklistu wo Théssalonic, Gaillus wo Delbe, Tumthee; Tichic ani Tlofim itsin inde i bila :Azi. ⁵Si bad ban liba bwi nkul, li ba fi lizeel ku Tloas. ⁶Lili kes ya libwuu le Filipo, ku ngwel tsu le mampa ma taan lili fi ba baa ku Tloas. Iko kun bis li sel matsu nsamwel. ⁷Tsu le iso le mposo, te li si vuun mbel mo mu itsid mampa, Pol le liel ku kel ba klistu. Nde bo ken ne akwe akia ipel kio kin nde alwin ilong malong ma nde ti ya nked a mpyib. ⁸Ikele andi ba mwun ba fhun mu nzo ye itaz ku li si vuun bis. ⁹Ya ngie neel ikele si andi mwaan baal nkum a nde Eutichus, akel abwi ku tol li ngol, bun bo mwe Pol mu tel li lee, mwaan a mu wel, le yi bwa baa ku ikaze ke tud, li ba fi mu wol afhi. ¹⁰Si Pol le ikimin, le leel ya ngie nde, le mubid ya ngi makuu. Le mwe ne:" Li kaan ibwa magha-maghan, nde afhi we, mwe andi nde." ¹¹Tel a neme nde, le tsid mampa le di. Ku ngwel a imo tel li lee ti mu ipel, nde le win. ¹²Le yi mu fudul mwaan a baal andi mwe, li ba mulweng ifhun. ¹³Munda bis, bis ya li bwi nkul, Pol mu nked a maswa, lili win ku Assos, ku li ken bis mu iku bwaan andi Pol. Iko bun bo zwel nde mu ikid munda nde bo ken me akwe mu makol. ¹⁴Tel ayi li baa nde ku Assos, bis lili mu wel mu maswa, lili win ku Mitilen. ¹⁵Kungwel yan, lili win, lili twe akia ipel mu ngul ye ilib ke Chios. Tsu lili lwin, lili twe mu ilib ke Samos, ku ngwel a tsu li nkim, lili win ku mbee ye Milet. ¹⁶Bun bo ken Pol mu ilud mu nzil ye Efez, munda nde a zwele we mu ilwidis tel ku Azi munda nde a wine mana-manan mu iku to ku Yeluzalem mu tsu le Panticot kid ne nde aku-kuu. ¹⁷Yan ya Milet nde le twim bad ku Efez mu iku yemen bakwud ba dibund. ¹⁸Li ba twe bo ku kel nde, le ba liel ne:" Bini ba ngako li ye ne sa fa tsu le iso, le nied me makol ku Azi, mu nki mpil me a lwidis tel li me kons tel andi bini. ¹⁹Me bo lwine isel mfum andi mukol wo muzil, andi mansia, andi minia mimi fi mu ifyin ke ba yuda. ²⁰Bini li yeb ne, me li swûl we nto ilo imo mu bin bili kele mfun ku kel bini ani isi nki ne ali-lweng ku madis ma bad ani mu iko kwe si mu manzo-manzo. ²¹Bini li yeb mu nki mpil me aba liele ba yuda andi ba Gelek mu min mimi tel ibaman mbwun ku nkul a Nziem ani mu likwikil ku kel mfum a bis Yesu. ²²Si tel li, tal me ya ngwin, mpev a santu a nem mu nud a me ku Yeluzalem, mu iwun yab bilo bio biso bibi ndjil ku kel me. ²³Kiele na mpev a santu wo ndiel ku kel me ne mu ma mbee mo maso, mimiolol ani ma ngul ma nzel ku nkel me. ²⁴Si me mwen we ne lizing li ne li lwidil ibod munki munda me man bisal bi me mu nked a liswekam bun bo zwi me ku kel Yesu klistu, munda iya ta imbang ke nsia mbwed ye lizol li Nziem. ²⁵Si teli, li tal, me nzieb ne bine baso baba kel ne munked a bini me bo lweng imfum i Nziem, li bud mon we mbwis a me. ²⁶Akoyan, me ya nkisi non-bu me nzieb we me nto nda mo mu makil ma mud nde muso. ²⁷Munda me ali swil we nto ilo imo mu iku litshil lizol lo liso le Nziem. ²⁸Kobun li bi kieb bin ba ngako ani ibwil ki mamenkin ke lishil mpev a santu mu itala. Li keb mu itweles libud le Nziem lin le zwi nde mu makil ma nde ngako. ²⁹Me nzieb kid ne me ngwin, ba mbul ba mpud ba ku-kod mu nked bini si ba kieb we ibwil ki mamem. ³⁰Me nzieb ne mu nked a bini, bad ba iya, ba long ma long ma ileb, munda ba tswal ba longok ku ntoye bo. ³¹Li bi kieb bini ba ngako, li tiemen ne mu ba mvul ba tud ba, me a li yesel we mu iku lilong ani mansia mpyib ani mwil. ³²Tel li me li twim ku kel Nziem ani mu lizol le nda ye nde, yin yi kwi mu iku nuwa ngol ani iku liwa imvwam mu nked a ban bo baso ba biwi ko kel nde. ³³Me a sa we mukol mu nzim, to mu wol, to mu biko be mud munkim. ³⁴Bin bangako liyeb ne; makuu ma bu manseles mu bisal be me ngako ani bin bibi bad ba bakele andi me. ³⁵Mu ilo kio iso, me ali swi nzil ne: Munked a isal mu ba feen mu isalis ban baba win ngol. Bin li ba tiemene mu manda ma mfum Yesu, man ma aliel nde ngako ne: Ikel ani lisakumun lifhun li iwa, si le iwol likel li tshi. ³⁶Kungwel ye imo kobun, nde le bwi ku mabuu, le seem ani bo baso. ³⁷Bo baso, li ba lil ifhun, li ba bwi mubol le Pol, le ba mukes ipa (iyam). ³⁸Bo ba kele bo baso mungieb nsil, munda nda aliel ne: Bini li bud mon we mbwis a nde. Kunsuk, bo li ba fimu djid ku libwu, mu maswa.

Chapter 22

¹Ba kuun ani ba tad, bin liyuu manda ma kwin isam me ku nkul abin. ²Tel ba ywi bo li ba swel mpi, ya ko Pol ne: ³Mi kel muyuda bila bi mi Tarse mu mane ma Silisia. Si me kwel ya Yelusalem, long ami akel Gamaliel: nde andwenge me ku ibwed-bwed mangel ma bankaa ba bis, me bi we imfun mu manda ma Nziem bun buli biwa bi bobaso nonubu. ⁴Me mwenus ba klistu munia munda iku ba dus, mefi kwad bakad ani ba bala, mefi ba sa mu bolok. ⁵Mfum wo ba nga Nziem ani mvuu kio iso ke ba kwid ba kal ba bang ba mi mu manda ma, ti ba ngwi mukan munda kue ku Damas, wuko mi ya kwel nzil ye Damas munda iku kwad ba klistu ani ya ba zwai ya Yelusalem, me ken ni me aba sa mu bolok munda iku bawe ndal. ⁶Tel akal mi na mu nzil mu ya to munkwa bila bi Damas, maked midi me mwe nzin bimpa ayu mwin mumo lefi ku yul ya yi luem ko kal me, yo liyi mukul me. ⁷Me le bwi mu maan, yako likwi nda, libe imful ne: Saul, Saul munda nki nzi aya mwenes mi mpas? ⁸Me li mu fwil mfum nzi na? ndi ne: me Yesu, mud wo Nazareth, wun wo wa nzi mpas. ⁹Bad ban bakel ani mi bu ba mwen baa yin, si ba yul we nda ye mwe munda wun. ¹⁰Me li fwil ne: mfum nki mi kwi mu inkid? Mfum lidiel ni nsud kwe ku Damas, iko balil manda mo maso ma isuu Nziem manda nzi mu ikid. ¹¹Me akel we ani mpil ye ibud mon, munda baa yin ye bed mu madis, mo li twe lipiyib. Ikobun bad ba kal ani me ba nswel ku Damas. ¹²Mund mu mo akel iko kum andi Ananias, ndi akel ani mbwin ye I Nziem, nde akel alwin mangil ma bis. Bayuda bobaso ba kel ku Damas ba mwe manda ma bwed munda nde. ¹³Nde le imba, yako nde le dwil ne: bi nkun ani Saul mon fiedee! mu mbal mo mi li kwad mon, yako mili mu mwen anunias. ¹⁴Nde le mwe ne: Nziem wo ban tad bis a swil munda nzi yab manda man makwin nde munda nze, munda nze yab ifa imo man mama kel ma bwed nsil, munda nzi ywi man manda man ma mwe nde ngako. ¹⁵Munda nzi kwi mu ikal mud wun wo lil bad bo baso manda ma mwen nze ani ma ywi nze. ¹⁶Ikobun tal nse anzel nki? wol anze mbotik, musam sin mfum, munda ayi kwel masum ma nze. ¹⁷Me limfud ku Yelusalem, yako lekel me asam imu nzo-Nziem, me mwen mfum Yesu impang. ¹⁸Iduel ko kel me ne: nki nswal ya Yelusalem, munda bad ya kwis we manda ma balil nze munda me. ¹⁹Me li mwe ne: mfum bo bako bayeb ne me win ku ma nzo ma bisaam bi bayuda ani bo, yako bad ba suel nzi mbun ba base mi mu bolok, ani aku ba wa fim. ²⁰Si tel a kel bo ba ndus long anzi Etienne, me kal ya ko, me bo kis me si bo kasi manda ba kad bo, munda me wo sime biko bi bad ban dus nde. ²¹Tel lil mfum li duil ne: kwe, munda me ayi ntum ntam, ku kel bad win kal bayuda. ²²Bad ban ba kel ba yuu Pol ani kwel le mwe manda ma bad ban bawin kal bayuda, yako liba be imo munda nde afen we mu ibud zing. ²³Bo li ba isa lisuu, li ba be ikiel biko ani iloso mufud ku ngi. ²⁴Mfum wo suda le mwe ni ba sa Pol mu nzo bo, ba muwa fim, munda nde mo munda nki ba mufin. ²⁵Li ba mukes misi munda ba muwa fim, Pol lefil mfum wo ba suda ban ba kel yako, bin likel ani nswa mu ibed mud wo zing ku Rom fim ked ne bin abuu limusim we? ²⁶Tel ayuu mfum wo ba balda manda man lefi ful suda wu mu kud ne: nzi akid nki? Munda wu akel mwaan nga bila bi Roma? ²⁷Yako mfum wo ba suda le yi fiel Pol: Pol ni: ee. ²⁸Mfum wo ba suda wun le mwe ni me wi nzi amfun manda nto mund antod ye imfum ki Roma, Pol ne: mi kel mud wo ntod ye imfum nkin safa ba bwid me. ²⁹Tel liso li bad ban ba kwim ibed mfum, li ba nki ya ko, mfum wo bolda akel mu bum, munda bin liyeb ni mundu wun wo kes ndi minot akel mud a nto ye imfum ki Roma. ³⁰Mu nsu lil lwin, mfum wo ba suda a kwin iyab ku ibwed-ibwed munda nki bayuda ba ya munu Pol, munda ikobun nde aba lil, mu ikiel Pol mu miniololo, yako nde le lil ba nkud ba banga-Nziem ani bad bo baso mu imvuu ki nene ki ba yuda munda ba bwan, yako nde le nswel Pol ku kel bo.

Chapter 23

¹Paul le tel mpenza munked abad ba ibwil inene ke ba yud, si nde le mwen ne:" Ba kunu mbwun ami iya mfun we. Mi azingi mu bifu mbwed ku madis ma Nziem ani mu nanbu." ²Si Ananias, mfum wo banga ba Nziem le sui bad ban ba bakele mu nkwa a Paul mu iku mu bed ku munwa. ³Si Paul le mulili ne: Nziem ayi bed nzi, nzi mwud wo bimpal! nzi aya semes bun bo mo ma ngil, si nzi nga ko aya dus mangil, tel le ya ba su nzi mu imbed ku nkel mi!"⁴Bad baba kele mu nkwa Paul li ba mulili ne:" Nzi ya twi mfum wo banga ba Nziem?" ⁵Paul ne:" Ba kunu mi djebe we ne nde akel mfum wo banga ba Nziem munda bu ba swen mu mukaan wo Nziem ne:" Nzi kwi we mu imo manda ma bi ku kel mfum wo bad ba nzi." ⁶>>Paul bo yeb ne bad baba nde munked abo ba kele ba sadis ba banke ba Falisi, mi nkel mwaan wo mu falis. Bini li ya nsemesi mi munda mi aya sa mbwun ne bad ba thitswud mu lifu. ⁷Nde le mwe ikobun, mia mi ngol limi bwi munked ye ba falis ani ba sadus, si bad man ba bakele mu ibwil li ba kebwan. ⁸(Munda basadus ba mone bad ban baba fhi ba bud wusu we mu li fhu. Si ba falisi bu ba kise manda man mo maso.)⁹Lisu li ngol lili bwi si balong banke ba ma ngil ban baba kel ba falize, li ba tswid munda isa mia mingol ne:" Bisi li mwene we manda mama bi munda mwud wu. Zuk mpev to wanzio amu lile manda?" ¹⁰Mia li mi yi mifunu, si mfum a ba suda le ywi bumu ne: tel manke li ba mutini Paul bitswil bitswil lo lini nde le swi ba suda mu iya kimini mu ikiele Paul munked abad ani mu iku mu twal diak ku nzo ye ba suda. ¹¹Mu tsu lili lwini mu mpyib Yesu le ya ngha ku kel Paul, nde le mulil ne:" Kal ani ngol! mu mpil mwel nzi nsia mi ya Yeluzalem, ikobun si bo kumon nzi nsia yini ku bila bi Loma. ¹²Mu ipel ipel, ba yud li ba kene manda mabi munda Paul. Li basi lisil li mo ne: bisi li dia we, bisi li nwa we, kane bisi li mu dwisi we Paul a buu. ¹³Ban baba kene manda man bakel bad (40)ma mkwim mana nkud ilud tal yini. ¹⁴Li basi lili ba mfum ba banga ba Nziem ani ba kwud ba nke ne:" Bisi lisi lisili limo ne bisi li dia we linwa we, kane bisi li mudwis we Paul abuu. ¹⁵Tel li bini ani bad bo baso ba ibwil ki nene ki ba yud, bini litum bad mu iku mulil mfum (komanda) ne nde a feen mu iya mutswal Paul ya li kele bis, iyab ne bini li zwele ita manda manda diak, ku ibwed ibwed. Si bis, bis li yilam mu iku mudus mutel le kele nde atwe we abuu ya. ¹⁶Si mwaan ankel la Paul le ywi lisili line, nde le mulili Paul. ¹⁷Paul le yeme mfum mu mo wo ba suda, si nde le mulili ne:" Mutswal mwaan bal wu ku kel mfum wo ba suda (komanda) nde akele ani manda ma iku mulili. ¹⁸Mfum wo ba suda le mutswel ku kel komandaa si nde le mwe ne:" Paul mud wun wokel mubolok, nde ngiemen. Nde ya mbwene mu iya mutswal mwaan bala wu ku kel nzi munda nde akel ani manda ma iku ilili ku kel nzi." ¹⁹Komanda le shim mwaan wun mukuu, nde le mutswel mbel mo a bo bwil si nde le mufwil ne:" Nkii manda?" ²⁰Nde le fidil ne:" Ba yud ba yukan mu iya ku kel nzi mu iku iful nzi mu itswal Paul mbel ku nkul ye ibwil ki nene ki ba yud iyab ne ba ya zolo ital ku ibwed ibwed manda mande. ²¹Si ibakisi we, munda bad makwin a mana nkud ilud ntal yini ba si sweme munda mu iku muzele nde. Bo basi lisili limo ne:" Bo ba dia we ba nwa si we, kane bo ba mudwis we abuu Paul si tel li bo bakele ba yiyilam, ba ya zeze ne na nzi kisi matiemen mabo. ²²Komanda le mulil ne imo we nto ku kel mud mumo ne:" Nzi andil mi manda ma. Si nde ya mu yese mu ikwe. ²³Tel li komanda le yemen ba mfum bwil ba ba suda si nde le ba lili bini li wolo ba suda nkam wil ban ba bakwe ku mangwil ku makol ani ba suda ma kwim nsamwel baba kwe ange ba mpud ani ba suda nkam ywil baba kwe ani makonga bakal ba yi yilam mu tel le lipyib munda bo ba kwe ku bila be Sezalea. ²⁴Bini li yidi si ba mpund ku ibwe ibwe munda mu itswal Paul, mfum wo ntod Felikis. ²⁵Komanda le swene mukaan ne: " ²⁶Mi klode Lyziasia aya itwimisi nzi Felikis mbwed. ²⁷Mud wu ba kwed ba yud ba zwele ne ba mudus. Si mi ngwii ne nde akele mwaan ngaa bila ku imfum ke Loma (Roma) lo lini mi awini ani ba suda mu iku mu wol ku ma kuu ma bo. ²⁸Mi zwel mu iyab isi nki bad ba ya mu funu ku kele nde. Lolini mi li mutswel ku misi(ku nkul) ye ibwil inene ke ba yud. ²⁹Mi mwen ne ba mu fine munda manda moma mama tel mangil mabo. Si me mwen we itsin ke manda man ma nfeen mi mu iku mu dus kalo imusa bolok. ³⁰Mud mumo bondil ne ba yud ba kene manda mabi munda mud wu. Lo lini mi li mutwim ku kel nzi, mi ndil bad ban baba ya mu funu ne ba ya mu funu ku misi mi nzi!" ³¹Ba suda ba bakwe bitumu ku makol ba sele mpil yi baba swi bo, li ba kumu wol Paul, si anked a nked ye mpyib li ba si mushisi kubila bimo Antipatlisi. ³²Mu tsuu lili lwini li ba yese ba suda ban baba kwe ange ba mpund mu ikwe ani Paul, si bo bangako liba fidi ku manzo mabo ³³Teli ba twe ba suda ban baba tswala ba mpund li ba ya to ku kel Sezolea, li bawi mu kane wun ku kel mfum wo ya tal itwil iman (guvernere) si li ba wi Paul ku ma kuu mande. ³⁴Tel le tesi mfumu wun wo tala itwil i ntod mukaan wun. Nde le fwil Paul ne nzi kele mud wo nki ntod, tel le ywi nde ne nde akele mud wo ntod ye Silisia, ³⁵Nde le mulil ne: " Mi ayuu nzi mutel li bibaya bam baba ifini nzi." nde le swi bad mu isa Paul munzo mfum Elode ba mukeel.

Chapter 24

¹Ku ngwel a matsu matan, mfum wo ba ngaa ba Nziem Ananias, ani ba kwud baba tside manda wo Teltusi, bo li ba yi to ku kele Sezolea munda mu ifun Pol ku kele mfum wo itwil intod Felikis. ²Tel li ba yemene bo Pol iwi , Teltulus le bee iku mu fun Pol buu ne: Mfum Felikis bisi lizenge mu ise ifunu munda nzi munda mayel manzi ma ithiemen manda ku nkul, manda mafun mama ya mu ntod ye bisi. ³Tel lo liso ani muma mbel mo maso, bisi liwa nzi melsi mifun munda mu manda ma mo maso ma li wolo bisi. ⁴Si mi nzwel we mu idusu tel li nzi lo lini mi aya ibwene mu ikuu ilital mudisi lili bwed ani mu ikuu li ywili ndam. ⁵Bis li mwen ne: Mwud wun akel mwud yo ma nto mafun nde akwese mu bul anfun munked a ba yuda mu ma mbel mo maso. Nde akele mfumu wo ibwil ke bad ba Nazaleti. ⁶Nde a zwelee ibebes nzo Nziem ye ba yuda, kio kini bisi lili mu kwed.(bisi li ma zolo mu iku mu semesi bunu bo moo mansik ma bisi.) ⁷Si mfum a ba suda Lysias le ya to, nde le mu zwili ku makuu ma bis mu ngol yoso. ⁸Tel le musemesi nzi nga ko ku kel Pol nzi ayi yiabe manda man mo maso ma liya mufunu bisi. ⁹Bayuda bu ba kisi manda man ma mwe nde bo ba mwene makele ikobun. ¹⁰Tel li mfum wo itswil intod bo di idiim mu mutswe ne Pol amo. Pol ne: mi nzieb ne nzikel zuji wo bad ba safa ba mvulu ba funu. Loli minkel mu nzo mu isaam manda ma kumisi minzi. ¹¹Nzi ngako kwi mu ital ku ibwed-ibwed manda ma munda nto mu matsuu kwim a bwil mi boyito ku Yelusalem munda mu isaam Nziem. ¹²Bo ba mwen we mine asa mia nto ku kele mud mumo kolo mesala manda man mama kwi mu ipus mud mu iyu mpud, nto mu nzo Nziem ye bayuda nto mu manzo mabo ma bisaam nto mu mambel mankim ma Yelusalem. ¹³Bad ban ba kwi we mu ilili ne manda ma mabaya mfun bo makele ma bimpal.

Chapter 25

¹Ani Festus le twe ku itswil i ntod kobun ku ngwel a matsu ma tud, le neeme ku Cesalee mu ntod a Yelusalem. ²Le ito nde ba kuud ba bangaan Nziem ani ba kwud ba kim ba ba yuda, li ba fini Pol ku kel Festus ba mo ba bud mo. ³Ba lun ku kel festus mu nkuum a Pol, mu mpil ne aya ku Yelusalem, munud ba mudus mu nzil. ⁴Si Festus le fidil ne Pol akel mu bolok ku Cesalee ko bun nde ngako le fidil iko. ⁵Le mwe ne:" Kobun wun wo dzwel aya ani bis. Wun wo kel ani manda ma bi mu mud wun a mu fun." ⁶Ku ngwel a matsu nan(8) nilo kwim(10) le kimi ku Cesalee. Matsu malwin, li ba bwi ntsi le lwin Pol munda a imu semes. ⁷Nde le twe, ba yuda ba Yelusalem li ba win mu nkwa nde, ba kele mu lidzid loliso li ba ma win su. ⁸Pol le bi nwenen le mwe:" Me nsel we ku ibe mu nkum a ba yuda, ani nzo Nziem,nso kel Cesal we." ⁹Si Festus a dzwele ayuu lidzol li ba yuda, le fidil ku kel Pol ne:" Nzi dzwel naama ku Yelusalem mi isemes munud a manda ma?" ¹⁰Pol le mwe:" Mi a yemen Cesar,ikokun ku ba nsemes mi, mi nsel we ibe imo ku kel ba yuda, bun buyeb nzi ku i bwed. ¹¹Nda we, ka ne me nkid man mama tum ku lifhu, mi mee we mu ifha. Si ka ne mifun mibo mikel mi bimpal, mud we wo ntum ku kel bo. Mi nzwel ba ngiemen ku kel Cesar. ¹²Kobun Festus le swelel ani bad bande, ku ngwel le mwee : " Nze aya yemen Cesar, nze kwe ku kel Cesar." ¹³Ku ngwel a matsu, mfum Aglipa ani Belenis li ba win ku ntod a Cesalee munda iko tal Festus. ¹⁴Ku ngwel a matsu mafhun, Festus le swi mfum a ntod manda ma Pol. Le mwe ne:" Ikel ani mud wo shis Felix nga mud a bolok. ¹⁵Li ma nkala mi ku Yelusalem, ba kwud ba banga a Nziem ani ba kwud ba nkim ba ba yuda, bu ba mu fin ku kel mi. Ba lwim ne mi mutidil ndol. ¹⁶Mi li ba liel ne:" bad ba imfum ki Roma ba kel we ani ifhu ki itsid manda kane bad ban baba fuuno manda, ba mufin we ku nkul ande, ani kane a wu ba fin a seem we ku nkul a ban baba mu fin." ¹⁷Ko bun li bayi ani mi, me adzeel we, mu tsu lili lwid mi li ndwim mud wun munud imu semes. ¹⁸Mu tel le tswid baba fin ani wun wuba fin, memwen ne ba mufin we munda mbi yin ye tiemene mi ne ba mufun munud a nde yin. ¹⁹Ba kele kak mu miaa mu manda ma bisaam bibo ani munud a manda ma mwud mumo, nkum a nde Yesu. Yesu wun wo fhi, si Pol a mon ne akel mu lidzing. ²⁰Me ayeb we nki mutine mi nkwi mu i semes manda ma ifa ko bu. Lo lin, me le fwil Pol kane ndedzwele a kwe ku Yelusalem munud bako musemes iko kun. ²¹Si Pol le lwim ne ntotil wo imfum ke Roma a tsid manda ma nde. Lolin mi le ba liel ne ba mu keb mu bolok tii kun ko mutum mi ku kel mfum a bis ku Roma." ²²Kobun Aglipa le liel Festus ne:" Minzwel iyu mud wun." Festus ne:" Ilo we, mbel nze muyuu." ²³Mu tsu lili mo, Aglipa ani Belenis ba yi kod mu likum lo liso mu nzo tribinal. Ba kwud baba soda ani ba kwud ba nen ba bila bin, bu ba kwed, Festus lwim Pol mu ikod, kobun, li ba mu kwedes. ²⁴Festus le mwe ne:" Mfum Aglipa ani bin bo baso nikel ya, bin mwen mud wu. Ba yuda boo baso ba Yelusalem ani baya ba ndwim mu ndaa ngol ne nde aka kal mu lidzing. ²⁵Si mu ngin a mi, me amwen nda ibi ye kid nde yi ba fed mu dus. Si nde ngako a lwim ne mfum a Roma a mu semes. Lolin mi lee mwen ne a mutwimis Pol. ²⁶Mu manda ma nde maa me mwen we man ma son mi ku kel mfum a bis. Lolin me li muyemen ku mis mi bin munud li musemes, nde nsil ibwed i mu semes ku nkul a nzi mfum Aglipa. Ku ngwele, mi nan a iya nki mpil mi a son. ²⁷Yi ibini, mi mwen ne ikel we ku mu itum mud wo bolok ka ne ba mwe we manda ma ba mufin bad.

Chapter 26

¹Kobun Aglippa le liel Pol ne:" Nze ku mu imo munda nze ngako." Pol le seen kuu linde, le bed: ²"Me abi mono mu isse mfum Aglippa, mu ku iliel manda ma me non-bu ku kel mifuun mio miso me ba yuda; ³Munda nze bud kal ngol nsil mu mifwul, ani mu manda ma ba nkaa mama tel ba yuda. Kobun me li bwim ne li nzwil ani mukol wo lizil mu manda li liel me mo. ⁴Ba yuda bo baso ba yeb sa fa bikû bi me, isi nki me nzing mu ntod ye me ngako ani ku Yelusalem. ⁵Bo ba nzieb sa fa ku itsin, ba ki kisi ne me azinghe amon ne mumfadisi, Me kel mu libud limo ani bo. ⁶Tel li me nkel ya munda ba nseme munda me nkel mu isa likan le mfum Nziem le sel nde ku kel ba tad ba bis. ⁷Munda lo li kel likan le makaan ma bis kwim a mwel ma ba si itswel mu iwol bun bu ba seme bo ku ibini-ibini mpyib ani mwil. Mu likwikil lin, mfum Aglippa wo fwine ba yuda. ⁸Munda nki nto mumo we mu nked a bini a man tiemen we ikel ibini munda Nziem mu iwisul ban baba fhi? ⁹Mu tel limo, me atiemen me ngako me ninsal bilo bi fhun ku kel nkum ye Yesu klistu wo Nazalet. ¹⁰Me bo bisel ku Yelusalem, me bo si ba klistu ba fhun mu bolok mu ikwud ke wel me ku kel mfum wo mukwud a ba nga-Nziem, ani tel ba dwis nde, me akele mu ibwil imo andi bo. ¹¹Me bo bawi ndol mbal a fhun mu manzo ma Nziem ma maso, me bo mek mu iku ba tum mu ngol ne ba tuu Nziem. Me akele mu mpud ye ngol ku kel bo, me ya ba niokol nto mu mambe nkim. ¹²Tel a kide me manda ma, me awine ku Damas andi ikwud, ani mu itum mu ngol ke ba mfum ba nga-Nziem. ¹³Mu nzil, mu nked a mwil, mfum, me le mwen mwil wo fi ku yul aghel ilud mwil, a lieme munkwa me ani ku kel bad baba wine nzil mo andi me. ¹⁴Tel li bwi bis baso mu nsi, me li nzwil nda mo yi ndiel mu munwa wo ba Heblayic ne:" Saul, Saul munda nki nze kel mu iniokol me? Ikal mpas munda nze mu ibed bad ya ngie nswe a mbiel. ¹⁵"Me li mwe ne:" Nze kel na, mfum? Mfum le fidil ne:" Me nkel Yesu wun wo niokolo nze. ¹⁶Tel li tsud, fukam, munda, itsin kio ki me yi ghan ku kel nze mu ku isa mu ikal mud a isal ani mbang wo tel bilo bin yeb nze ku kel me ani bilo be issu me ku nkul. ¹⁷Me igu-gulus ku kel bad ani ba mimpan kun ko itum me. ¹⁸Munda ifiele madis ma bo, ani iku ba kiele mu lipyib, mu iku ba sa mu mwil, mu ngol ye satana mu iku ba sa ngol ye Nziem, mu mpil ne ba zwa ndolul ye masum ku kel Nziem ani imvwam ke ba wa me, ku kel ban ba sa me mu liwuu mu nzil ye likwikil li me. ¹⁹"Akoyan, mfum Aglippa me abud kolam we mu mpev ye yul. ²⁰Si ayiso ku kel bad ba Damas, ku ngwel ba Yelusalem ti mu ma nto ma nto ma Yudee lo liso, ani ku kel ba mimpan si, me bo lweng ne bo ba sob ma mbwun ba tad ku kel Nziem, ba sal bisal bi bwed be ibaman mbwun. ²¹Itsin kio kin ba yuda ba nkwed mu nked a nzoNziem ani imek mu indus. ²²Nziem le nseles ti tel li, munda me nkel wo tsu-tsud ani ita imbang ku kel ba kû ani ba kwud mu manda ma tel man ma mwe ba mbikudi andi Miyize ba liel ne mi yi ya. ²³Klistu ani-niokam, akal mud wo iso mu ifutumuk ku lifhu, ani mu ikab nsia mbwed ku kel ba yuda ani ku kel ba mimpan. ²⁴Bun bo nwene Pol, Festus le mwe mu nda ye ngol:" Pol nze kel mu biel a mishu, maken ma nze mama lwidil li ma ita mishu. ²⁵"Si Pol le mwe ne:" Me nkel we mubiel a mishu, nze Fzustus wu lwidil mayel, si mu inkes kio iso, me a mwe manda ma ibini, iwene lileen. ²⁶Munda mfum yeb mama tel bilo bi kobun me mu liel mu bike-bike bio biso, Munda me akisi ne nto mud mumo we wu ba swele, munda bo ba kid we nto ilo imo mu insi-nswi. ²⁷Mfum ntod Aglippa, nze aka kwikil ku kel ba mbikud? Me nzieb ne nze ka kwikil. ²⁸Aglippa le liel ku kel Pol ne:" Nze kwi mu inkisi mutel litshi ani mu inkidil mu klistu?" ²⁹Pol le liel ne:" Me sama Nziem, ikala mu tel litshi to lifhun, kid na bin we, ani bo baso baba nzwile me, non-bu si, bo ba to amon-ne me, ikwen iku ba kas minot mi bolok. ³⁰Tel li twe akoyan, Mfum a ntod le tswid, mfum a itshul imaan ani Belenice si ani bad bo baso baba kele andi bo; ³¹Tel ba shis nzo yin, bo li ba mwe ban ani ban, le ba liel ne:" Munda wu akid we nto ilo imo, munda ne ba mu dus to ba mu kwad mu bolok." ³²Aglippa ne liel ku kel Festus ne:" Mud wu, ba kwi mu iku mu yese, kid ne nde akele a mu liel we ku kel Cayisaal."

Chapter 27

¹Tel li ba wel bo likan ne bis li ku kas maswa ku libuu li Itali, li ba fidil Pol ani bad ba nkim ba bolok ku kel mfum wo bad ba bolok ba Auguste nkwa a nde Julius. ²Bis lili def maswa ma mo ma Adlamith man ma tu kwe nto ye li bwu le Azi, kobun bis ya liwin ku nzel ye mungwa. Alistalque, Macedoine, Tessalonik, li ba yi andi bis. ³A kia ipel bis lili fi kas ya Sidon, iko kun Julius le mu yem ku ibwed ku kel Pol, le mu wi nzil mu iku tal ba kuun ba nde. ⁴Ikoku, bis li win li nzel, lili kes munkwa ilib ke Chiple ko wun to mufel, munda mufel wun akele wu mubi munda bis. ⁵Tel lili sele bis mweel wo kele munkwa Cilici ani Pamfili, bis lili win ku mila ani Luci. ⁶Ikoku mfum wo bad ba bolok le mwen maswa ma fi ku Alexandli ma wine ku Itali. Nde le li kwedes mu ko. ⁷Bis ya li wine mu bike-bike mu matsu ma fhun, ku nsuk, bis lili twe ku ngwel a matsu ma shaam ku Cinide, mu feel a ke lwidil bis li kwi we mu ikwe, yan bis lili lwid mu nkwa ilib ke Clete ki kel ngul ani ngul ye Salmon. ⁸Bis li wine mu mpas yo iso ti ku li twe bis ya mbel mo yi ba yemene : " Fel Havens" yi ikele munkwa mbee ye Laze. ⁹Bis li wel tel li fhun, te le ibanz ke ba yuda likele si li lwid, li itwe igonz mu ikwe mu maswa. Kobun Pol le ba liel ne: ¹⁰" Bad ba : me mwen ne nzil li ken bis mu ikwe yi, ali tswal ku lifhu ani i bebes bilo bi fhun, kel we ne na maswa ani bilo bikel muko, si munda lizing li bis. " ¹¹Si mukwud a ba suda le liel ku kel wo puso maswa ani ku kel nga maswa ne likeb, mu munda ma mwe Pol. ¹²Munda mbwu yin ikele yi mbi mu ilud mu nvul, ba fhun baba puso maswa ba zolo we mu ikas okoyan, kid ne li kwi mu isa mpil nkim mu ilud mu iku to ku mbee ye Foenix, ti kun ko wa mvul. Foenix ikel mbwu ye Clete itala ku bwaal ani ku baan . ¹³Tel pwib mwan a mufel wo fi ku baan, baba puso maswa li ba tiemen ne bo ba yili bilo bibi kel mfum. Kobun li ba seen li bende li nama maswa, li be ikwe munkwa ilib ke Clete, mu ikul i nzel. ¹⁴Si ku ngwel a tel litshi, mu feel a ngol wu ba yemene ne Eulaquilon iswe ne wo fa ku baan ani ku bwaal ke ilib, le be iku li nisi. ¹⁵Tel a tswel nde maswa, mo ma kwi we mu ishim mu feel, bis lili bi yese mu feel a li tswal. ¹⁶Bis liliwid munkwa maan ma ilib ki ba yemen Cauda, mu mpas yo iso, bis lili si ngol mu ikwad bwad bibi kala munkwa maswa. ¹⁷Tel ba kes bo mishi mu maswa, li ba bee iku mako ti li ba makes mu ikul i nzel, bo ba kele mu bwum ne bis lili nm mu nzeel lili Sylte, akoyan, li ba bwis li bende li liswala maswa, mu feel le ba tswel. ¹⁸Mufel ngol nsil le li weel, ki kin, ikia ipel, bad ba sala mu muswa, li ba lwim libende li kas sa maswa, mu mania. ¹⁹Mu tsu le tud, bad ba sala mu maswa le ba shim ku makuu ma bo, mabende ma ba selele ba, li lwim mu mania. ²⁰Kobun tel ani ba mpol-mwed ba ghel we mu maan matsu mafhun, mufel le lwim mu inisi tel lili bik. ²¹Munda tel li lee, bo ba de we, Ikiokin Pol le tswid munked ye bad ba sala mu maswa, le liel ne:" Bad, bin li zwel we mu inzwil me ne le kaan ikas maswa ku Clete, le ne mon we minia mi ani ibebes bilo bi. ²²Si tel li me ya li bwene ne li wol inkes munda yan bad ba bud fha we na maswa ngako ma beeb. ²³Mu mpyib yi, wanzio mumo wo Nziem wu kel ku nkel me, wun wo sama me, (wanzio a nde wun, ayi tswu ku nkel me.) ²⁴Le mwe ne: "Kaan ibad bwum Pol, nze kwe ku nkul a Cayisal tal, Nziem mu mambwed ma nde, a yi wi bad bo baso baba wine andi nze mu maswa. ²⁵Ikio kin, bad ba, li wol inkes munda me nkel andi likwikil ku kel Nziem ne mo maso ma lu-lud bun bo ndiel nde ngako ne. ²⁶Bis li ku we mu ilud mu nkwa ilib kin. ²⁷Mu mpyib ye matsu kwim a ma na, mufel le li tswel mu nzel-mungwa ye Adliatique, mu nked a mpyib, baba sala mu nzel, li ba tiemen ne bis ya, ya li twe mu ikul inzel. ²⁸Li ba wel muti ba meke mania, li ba mwen mitel makwim mwel, zeel likel ntam. Le bud lwim, li twe li ma twe kwim a mataan. ²⁹Li ba bed bwum ne bis lili ku bed mu ma nkuun, li ba lwim bibende bi na bibi tswidise maswa, ba saam ne ku nzil bi kie inswa-inswa. ³⁰Baba sala ku nzele, le see mbel munda isa shis maswa, li ba si bwad mu nzel, li ba itimen kungwel ne, a yiso li gtu lwum ba bende ne maswa ma nam. ³¹Si Pol le liel ku kel mfum wo ba suda andi ba suda ne:" Kid ne bad ba, ba shiel we mu maswa, bini li bik we." ³²Kobun ba suda li ba tsid mishi ba kes bwada, bio li bi win ya ngie nzel. ³³Tel ayi tswu tel, Pol le ba bwene mu idia. Nde le mwe ne:" Matsu kwim a ma na sa fa ya likwed mu maswa, bini li dee we, bini li dee we nto ilo imo. ³⁴Kobun me ya li bwene mu iwol bilo be idia munda bio bikel munda lizing li bini, nto lifwus li mo le mutswe bini,li bwa we." ³⁵Tel amwe nde kobun, le wel limpa, le fidil matond ku kel Nziem, ku nkul a bad bo baso. Kubun le tsid limpa le bee idia. ³⁶Kobun bo baso li ba wel inkes, li ba wel si bilo be idia. ³⁷Bis likel bad ma nkam mwel ani ma kwim ma siaman mu nked a maswa. ³⁸Li ba di ba wil. Munda ne maswa ma kwe ku ibwed, li wel ma sac ma masel, li ba lwim mu nzel. ³⁹Bwis li bi kie, li ba djimin libwu,si li ba mwen munwa wo kwede mania andi zeel ku nkul li ba bee iteden ki ne ba kwi mu ikwedes maswa. ⁴⁰Kobun li ba fiele mishi mi ba kes mabende, li ba ma yese, mo li ma lwim mania. Mu tel lo lin li fi kiele mabende man, li ba limis muntel mba li ba win nto ye zeel. ⁴¹Si li ba mwen mbel mo ya yi bwaan mania ma inkwa maswa li ma nem. Mpil ikwe fudu ilo we, si ibey ke ku ngwel li ibee itaba itsin mimpwisi me mania. ⁴²Ngun ye ba suda ikele ne ba dus bad bo baso ba bolok munda nto mud mumo we akaan itsab ne a tswu. ⁴³Si mfum a ba suda azwele ne a gulus Pol, le kes nzil yin, le ba twim ku kel ban baba yebe itsab iso, mu ibwa mu mania mu iku tswu ku nsee. ⁴⁴Ku ngwel, bad baba shiele baba lwun ya ngie mabay to mu bibende binkim be maswa. Itsin kio kin bise baso lili tswi ku nsee, nto mud mumo afhi we.

Chapter 28

¹Tel lili wel bis liguluk iwi, bad ba liliel ne ilib ki ba iyemene malata. ²Bad ba ilib kin ba liseles ngol penza. Tel li, mvul li bee ino, bidzil bikele ngol. Li ba vhi mbaa kobun ba li yem bis baso. ³Pol asi tol ndam a nkwin, le tulium ku mbaa, nteel wo mpud wo kele mu nkwin le tswi munda mbaa, le musin mu kuu. ⁴Bad baa ilib li ba mwen nteel a mu nem mu kuu, li ba mwe ne: " Ku ibini mud wu akel wo dusoo bad, munda nde ya bik mu mania, si Nziem wun wo wa bad ndol a dzwel we ne nde a bud kal mu lizing. " ⁵Si kobun, nde le nisii kuu, nteel le bwi ku mbaa, nde aywi we nso ndwis. ⁶Bad baba mo ba yebe ne kuu li nde li wu wul ka ne lo a ifha. Bad ban ba dzeel tel li lu, ba mwen we nso ma tiemen ma bo. Li ba bee imo ne akel Nziem. ⁷A nt-nto ani mbel yin ikele mu ntod ye mfum wo ilib kin, nkum a nde Pubulus. Mu indu kio iso a liyem bis, bis li leel matsu ma tud. ⁸Tad a Pubulus a keele a peel a nge ntal, munda akele mubiil, dum bu li mu lwide. Pol le win mu imutal. Le sem Nziem, le musi makuu, bibil bi tad wun li biwi. ⁹Ku ngwel a manda man, bad baba mo baba kele ku ilib kin ba kele ba bil, bo si li bayi kobun li ba wem. ¹⁰Ba li dzidisee ngol kobun mu tel lili kii ya ilib kin, liba liwi bilo biobiso bi likele bio mfun. ¹¹Li kele iko ba ngon ba tud, ku ngwele li likwed mu maswa mamo ma bila bi Alesandiliya, nkum a mo " Banziem ba ba mbu(mapas). " Maswa ma kes akoyan a ngie ilib mutel li mvul. ¹²Bis lil to ya bila bi Silakus, bis li sel matsu ma tud iko. ¹³Saba ako, bis li wine a nto-nto ani nsee (mu nkwa nsee). Kobun li liito ya bila bi Legio mutsu lili lwin, mufel mumo le fhi ku ndam ye sud, itin kiokin ki litwe bis ku bila bi Puzzol ku ngwel a matsu mwil. ¹⁴Bis bu limwen ba kun baba mo ba libund iko kun, liba liyemen ikokal mpos imo ku kel bo, ako bis lili si to ku bila bi Loma. ¹⁵Ba kuun ba libund li Loma li baywi nsiaa yi bis kobun bo li ba ywi tii ku bila be dzan le Appius ani manzo ma tud munda mu ibwan ani bis tel le ba mwen Pol le wi likum ku kel Nziem, nde le bid ngol a mpa. ¹⁶Tel li li twe ku Loma, Pol le be izing mbel mo ani soda mumo wo kele yan munda a iba keb. ¹⁷Ku ngwel a matsu ma tud, Pol le vhii bad ban ba kelee ba kwud baba tswelese imvuk mu nkrd a ba yuda. Li ba bwes mu invuk, le ba liel ne: "Bakuun, me a kid we nso ilo imo ibi ku kel ba kuun ba bis ba yuda, nto ku minsik me b ankaa ba bis, si ku Yelusalem bangwi ku makwuu ma bad ba imfum ki Loma. ¹⁸Tel li ba nseme bu ba tu ngwiesel, munud me a kid we nso nda mbi yi ba tu ndus bo mi. ¹⁹Si ba yud baba mee, kobun mi li nsid ne ntotil a nen wo Loma a nseme. Me akelee we ani manda ma fen ifhun ba kuun ba me ba yuda. ²⁰Lo lin, me a bwed miniolol mi munud a manda ma bad ba Isaël. " ²¹Si le ba liel: " Bis li yem we mikan munud a itin i nda inzi, nso mud mumo we wo yiita to imo ndaa mbi mu nkum a nzi. ²²Kobun bis li dzwel iyab ma tieme ma nzi, munud bis li yeb ne, nto ani nto ba dzolo we invuk kin ki kel nzi. ²³Li pwen tsu likim mu iya yuu Pol. Kobun tsuu lili twe bad bayi bafhun ku nzonde. Safa ipel ti mu nkunkwel a kelee kaka a ba long: aba lwenge munud a imfum ki Nziem. Asee mpil ye iba ben mu mpil ne basa mbwun ku kel Yesu. Malong manda mo maso a bidee mu mikan me minsik ani mu mikaan mi ba mbang. ²⁴Bad baba mo li basi mbwun mu man ma mwe nde, baba mo ba kisi we. ²⁵Ba mwen mpil a iyukan we, li ba bee ikabwan, Kobun Pol le ba liel ne: "Manda ma maliel mpev ye Nziem ku kel ba nkaa ba bis ma kel ma ibinii, mbikud Yezaya amwe kobun. ²⁶Ne: " Nziem a mo : kwe ko ba liel bad ba ne : bin ni bo yuu ifhun, si bin nibo yab we, bin ni bo tala ngol si bin nibo mono we. ²⁷Munud matieme ma bad ba mayi ngol a ngol. Ba yuu we ku matswi ma bo, ba kes madis mabo. Kaa iwin kala bun, bu ba tumon ku madis mabo, bu batu yuu mu matswi ma bo. Bu ba tu yab, kobun bu ba tu bwumu mbwun, munud mi ba man bibil. ²⁸Pol le mwe si ne: lolin bin ni fed iyab ne Nziem a twim we nsia ku kel ba yuda ne ba guluk. Boba muywil. " ²⁹Tel le mwe Pol manda ma iwi, ba yuda li ba win. Munzil, bo yee saa mia bobo) ³⁰Pol a sel ba mvul bwil ku nzo yin ye bid mu ifidil, ayeme bad bo baso baye imutal. ³¹Nde aba liel nsia ye imfum ki Nziem ani iba long manda man mama tel Mfum Yesu Klistu ani kies kioso. Nso mud wo mukes nzil we.

Romans

Chapter 1

¹Pol, mud a isal wo Yesu Klistu ba liyemen mu ikal ntum, ba musi mu liwuu munda iko kab nsia ye Nziem. ²Sa baa ntam, ba mbikudi bu ba swen mu mikaan me Nziem. ³Mu manda mama tel mwaaan wo Nziem, wu ba bwid mu imud mu ikaan ke David. ⁴Nde ake ba mu mwen ne akel mwaaan wo Nziem mu nked a ngol ye mpev a Nziem, mu nked a lufutumuk, ku ngwel ye lifhu, Yesu Klistu mfum wo bis. ⁵Mu nzil a nde, bis ya li zwi lusakumun andi maken ma ilong munda likwikil, mu ntod yo iso munda nkum a nde. ⁶Mu nked a bitshwil bi maan, bini si bu ba liyemen munda ne likal bad ba Yesu Klistu. ⁷Bad bo baso baba kel ku Loma, bad ba lizol le Nziem andi baba yemen mu ikal ba santu: lizol andi ngemb ikal andi bini, mu kab le Nziem Tad a bis andi Mfum a bis Yesu Klistu. ⁸Iso-iso, me ngwi

likum ku kel Tad Nziem munda likwikil ali level nde mu nto yi yo iso. ⁹Munda Nziem akel mbang wo me,wun wo selesel me mu impev mu nzil ye nsia ye Nziem,ye mwaan a nde andi iku li suu bini. ¹⁰Kons tel mu bisaam bi me,me alwomo ne: me nswa likum mu manzil mo maso,andi tel liso le mu nzil ye likum li Nziem,bini li kwi mu ikwe mu nzo bini. ¹¹Munda me nkwi mu iku limon, munda mu iku liwa ndaam ye makab ma impev munda ne bini li to ngol. ¹²Munda ne bis si linwa ngol bis-a -bis mu nzil ye likwikil li bis,lili me andi lili bini. ¹³Tel liso li me nkwi we ne bini li kaan iyab,ba kuun,me nkwin iya lital mbal afhun-fhun,si me ake ba nkes nzil bun bu ibwi yo baa ako yan; li yaba si ne me nkel andi libud mu nked a bini,amon ne bun bu ibwi mu nked a bad ba lizid. ¹⁴Me nkel andi mfum ku kel bad ba Gelek andi ba Balbal,andi ku kel bad ba maken,andi ba zob. ¹⁵Ako yan me nkel andi lizol lili bwed mu iku li pas nsia ye Nziem ku bini ba likel ku Loma. ¹⁶Munda iko bun,me nkel andi nswen mu nda ye Nziem. Ikel ngol ye Nziem munda luguluk le mud nde muso wo kisi,iso-iso ba Yuda andi ba Gelek. ¹⁷Munda ne,mu nked a nsia ye Nziem,masong ma Nziem ma liyibil mu ikisi andi ikwe ku nkul mu likwikil bun bu ba swen, bad ba bwed,ba shiala andi likwikil munda mu izing. ¹⁸Mpud a Nziem a ghan baa ku nked yul tii ku masum mo maso andi mu bad baba wun luuno manda imbe-imbe, kikin ma nzil ma bi ma see masong. ¹⁹Nziem aba wa ndol munda,bio biso be yeb Nziem bi kel mu wili. Munda Nziem nde ngako bo ba wi nzil. ²⁰Sa baa ya ba kes mukil,bilo bibi wun gha bi twe be iyab,bibi tel inziem i nde andi ngol a nde ye mvul andi mvul,ibini ba ke ba ghan mu wili mu nzil ye bilo bio biso be kes Nziem. Itsin kio kin ba balolul we. ²¹Munda bu ba yeb ku ibwed ne Nziem andi nde,ba mu seem we amon ne Nziem,ba mu wi we si likum. Si bo li ba twe biyul mu ma ntiemen ma bo ani mu ma mbwun ma bo wine iyab,li ba bwi mu lipyib. ²²Ba bi mwene amon ne bad ba maken ku madis ma bo ba ngako,li ba twe biyul. ²³Bo mu iwa likum ko kel Nziem wo mvul andi mvul,bo ba seme bitek bi bad baba fha,be nwin,bibi mbil ani be ba nteel. ²⁴Munda iko bun,Nziem le ba til-bwa mu ma nzal ma bo ma bi ma mikol mi bo,mu mpil ne ba kaan iku bi wa likum ibo-ibo mu ma nud ma bo ba ngako. ²⁵Ani mu ikaal manda ma ibini li ma twe ma ma bimpal,ani mu isaam bilo be mukil si Nziem wun wo sampulu bilo bio biso,ba museme we. Ame. ²⁶Itsin kio kin,Nziem le ba wi ndol ye lifhu,ikio kin ba kel ba bo ba sweb iwakan i bo ke itsin mu iwakan ke manda ma bi ma ntod. ²⁷Ifa imo,ba baal ba yese si iwakan ibo ke itsin andi ba kad munda ba liel mu manda ma bi ban andi ban,ba baal ba bi baal ibo-ibo mu mpil ye mbyin. Ikio kin Nziem aba wi ndol mu mpil ye izwa ke isob i bo. ²⁸Ighe ne ba zwele we mu iywili manda aba liele Nziem,nde le ba wi ku ma ntiemen ma bo mu ikid min mi ba wun kuu bo mu ikid. ²⁹Bun bu ba kel bo ne ba will andi manda ma bi mo maso,mpud,induum ani maken ma bi. ³⁰Ba tsidin andi ma ngiin ma bi,manteden,ma mpia ani ma ngiin ma fha. Ba kel ba ngal-mwa,ba nga bi li-liel,baba wun sama,inka ngol,lileen ba biwi mu bilo bi bi,mutswe ngol ko kel bi bwid. ³¹Twine mayel,mukil wo imbwa, wo wine ngieb. ³²Ba bud yab ku ibwed isemes ke Nziem,munda ban baba sala bilo biso bi,lifud li bo li kel ifha.Bo ba kide we kid na mo man,si ba suu ban baba kide mo.

Chapter 2

¹Munda iko bun nze alolulo we,mud,nze wo semese ba kween, mu ikid mio mi nze kel mu iku lisemes nze ngako.
²Munda nze wo semese kel mu ikid bilo bio bin bi mo. Si bis li yeb ne isemes ke Nziem ikel kobun, mu mpil ye masong ku kel ban baba kide ifa iso kin.³Mu nda so yin,nze wo wele ban baba kide bilo be ifa iso kin,bo si aka ba biselel,nze tiemen ne nze kuu mu ibad isemes ke Nziem? ⁴To nze kel mu ivwens imvwam ke ma mbwed ma nde, mu ngieb a nde, mu ikas mbwun i nde,li yaba we ne ma mbwed ma nde ma itswala mu isob.⁵Si mu iwun kas mbwun a nze, ani tin le mbwun a nze,ayi suu mpud a nde mu tsu le mpud ye isemes ke Nziem. ⁶Nde wo fudul ku kel kons mud makab ma isal i nde. ⁷Ku kel ban baba kas mbwun mu bisal bi bwed, ba sa imfum andi likum ani nzil ye masong mu lizing le mvul ani mvul.⁸Si ban ba bi tiemene ko kel bo ba ngako,ani baba wun lemfuko ku masong,baba kide bilo bi bi,mpud,boom. ⁹Ma ndol ma ya bwa ku mud nde so wo kide bilo biso bin,bad ba iso ba Yuda,ani baba wiin ba Yuda.¹⁰Si ngemb,lukum ani iyim ani ikin ikal ko kel wun wo sala ma mbwed,abwu ku kel ba Yuda ani baba wiin ba Yuda. ¹¹Munda Nziem akaba we bad. ¹²Ani ba baba sal masum mu iwun yab nsik,ba fha iwiin nsik,si ban baba sal masum ya the ma nsik,ba fha mu ma nsik maso man.¹³Munda ban baba ywile nsik ba kel bo ban baba kel bad ba bwed ku nkul Nziem,si ban ba yi sa mu bisal. ¹⁴Munda kid ne ba mpan ban baba kel ne,ba yeb we nsik,ba sala mu mpil a yo,ba sala ba ya ba bwid bo manda ma mansik,ba to ma nsik munda bo ba ngako.¹⁵Mu kio kin,ba suu bisal bi bo bi ba zwi mu nzil ye nsik,mi ba swen mu mikol mi bo ani mu mantiemen ma bo mu ita imbang ani ma ntiemen ma bo ma ba fuun ani mu iku ba suu.¹⁶Mu tsu le semes Nziem manda ma insi-nswi ma bad,mu nzil ye nda Nziem aswen me mu nzil ye Yesu Klistu.¹⁷Kid nze abi mono ne nze kel Yuda,nze abi kal iko bun mu nsik ani ikal mu issem ke ngol mu Nziem. ¹⁸Mu iyab lizol li nde,mu iyab kons ilo,ki ba sun son mu nsik. ¹⁹Kid nze ayaba ne nze kel mud wo tselese bi mfa-mis,mwiin wo ban baba kel mu lipyib. ²⁰Wo suu mwiin ku kel biyul, alongo munda bad ba nkim,ayaba ne nde yeb manda ma masong ani ma nsik ma ibini. ²¹Kid ne nze kel mu ilong ba kwen,munda nki nze asun bi longo nze ngako? Nze alongo bad ba nkim ne li kaan mu iyibe,nze ngako ayibe we? ²²Nze wo longo bad ba nkim mu iwiin sal induum,nze ngako a isala we? Nze wo ywi bitek,nze ayibe we bitek mu manzo ma Nzieme?²³Nze wo ko kwe mu isse kio iso mu nsik,nze amee we isaam Nziem mu iniad nsik aso yin? ²⁴Munda nkwum a Nziem ba i mee mu nked a bad ba bwed itsin nze bun bu ba swen. ²⁵Itsid ikel mfun munda nze kid ne nze kel mu ilemfuk ku nsik,kid ne lo,kid ne nze bebes nsik,itsid ku kel ya ifudu iwiin tsid. ²⁶Kid ne kobun,wu ba wiin tsid a luuno nsik,iwun tsid i nde ya ifudu itsid? ²⁷Wun wu ba wiin tsid ba ya ba bwid nde,ani ilemfuk ku nsik,ba isemes we nze wo bebes nsik mu itala manda ma ba swen ani ma itsid i nze. ²⁸Kobun,mu Yuda wo ibini,wun wu ba tsid mu nked si kel we ne mu imud. ²⁹Munda itsid ikel kin ke mbwun mu mpev si kid we ne mu ison. Isaam ke mud a ifa kin i fi we ku kel mud mu nkim si ku kel Nziem.

Chapter 3

¹Kobun nki mu lud ba Yuda ba kel a nde ani mukid kwi mu ikal ku kel mud wu ba tsid? ²Mu mpil yo iso, akel wu mu nen, a iso, ighan ke lisiil le ba wi Nziem. ³Asi nki, kid ne ba Yuda baba mo ba kwikil we? Mutswe ngol wo bo aki kiele ma mbwed ma Nziem? ⁴Lo nsil. Nziem ba mu mono wo imbe-imbe ani mud nde so a ghan mud a mampia. Bun bu ba swen, "bini li kwi mu ikal imbe-imbe mu manda ma bini, mu mpil ne li kal bad ba ibyi". ⁵Si kid ne mambi ma bis ma kel mu isuu ne Nziem akel wu mubwed, bis nki yo li mo? Nziem, mu isuu mpud a nde ku kel bis iswi ne akel wu mubi? Me mwe bun bu kel nda ye imbe-imbe ku kel bad. ⁶Ntam andi mo man, kobun isi nki Nziem asemese mukil? Si kid ne masong ma Nziem, mu nzil ye ma mpia ma me ma lwidil, ma kel si mu likum li nde, munda nki ba kwi mu isemes amon ne mud a masum? ⁸Munda nki mu iwun mo ne bun bu ba li mono ne bis li kel bad ba masum, li kide ku ibi mu mpil ne ma mbwed ma ya? Isemes ki ba semes bo, ikel ke imbe-imbe. ⁹Ne kobun bis li kwi mu ilolulakan? Lo nsil. Munda bis ba sun li yab ne li kel bad ba bi, ani ba Yuda ani ba Gelek munda lizing li bo le masum. ¹⁰Bun bu ba swen: Ikel we andi mud mu bwed, nto mu mo nde we. ¹¹Nto mud mu mo a yeb we. Nto mud mu mo wo ko saa Nziem nde we. ¹²Bo baso ba mu wi mukud, ba twe bo baso mfun we. Nto mu mo mu nked bo we wo sala man mama kel mama bwed, nto mu mo we. ¹³Miwil mi bo ba mi fiele amon ne mampiem. Manda ma bo ma twe na ma mampia. Madjin ma bo ma nteel ma kel ku nsi ye bi bwel bi minwa mi bo. ¹⁴Minwa mi bo mi wil andi bilwe mate ma nkel. ¹⁵Makol ma bo ma kel manan mu iko tshiese makil. ¹⁶Mun mu ba ko kwe bo ba shise na lifhu ani minia. ¹⁷Ba yeb we nto itshi nzil ye ngemb. ¹⁸Mu madis ma bo, buum be Nziem bio nto bitshi. ¹⁹Tel li, bis li yeb ne ansa nsik bu imwe, ba liele ban baba kel ku nsi ye ma nsik, munda ikas minwa mio miso yan mukil ndeso ayi yab ne nki ba kel ku nkul a Nziem. ²⁰Mio mi, munda ne mud nde so abi suu we mu isala bi sal be ma nsik. Munda mu nzil ye ma nsik mo ya nziebel ye masum. ²¹Si tel li, iwine nsik, masong ma Nziem ma bi suu ani ita imbang mu nzil ye nsik ani ye ba mbikudi. ²²Ikel masong ma Nziem mu nzil ye likwikil mu Yesu Klistu munda bo baso baba kwikile. Nto mu mo ba kiele we. ²³Munda bo baso baba sel masum baba tswi mu ikod mu imfum ke Nziem. ²⁴Ba ba suu lizol le Nziem iwine iwa ilo imo, mu nzil ye ishum ki ikel Yesu Klistu. ²⁵Nziem si le mu wi amon nzil ye ndol mu ban baba kal andi likwikil mu makil ma nde, le wi Yesu amon isuu mband ye masong ma nde. ²⁶Mio miso mi mi twe mu tel li munda ighan ke masong ma nde, ani mu isuu imbe-imbe ne nde akel na nde ngako wo suu mud nde muso wo kal andi likwikil ku kel Yesu. ²⁷Kun ikel nda ye iku bi wa likum? Ba ikiele. Mu nki nsik? Yin ye bisal? Lo, si mu nsik ye likwikil. ²⁸Ku nsuk bis li mo ne mud mu mo ba mu suu mu likwikil si kel we ne mu bisal be nsik. ²⁹To Nziem, akel Nziem na wo ba Yuda? Akel we wo bad bo baso? Ibini akel si wo bo. ³⁰Bun bu kel Nziem mu mo, asuu itsid mu nzil ye ikwikil ani iwin tsid mu nzil ye likwikil. ³¹Kobun bis aka likiele nsik mu nzil ye likwikil li bis? Yo yin ikwi we mu ikal! Si bis li saa nsik.

Chapter 4

¹Kobun,nki yo bis limo munda Abalayam, nkwa wo bis wu lizwi bis mu mpil ye imud? ²Munda kid ne Abalayam ake abi swe mu bisal, akal andi ibyi mu iwol likum,si kel we ne ku nkul a Nziem. ³Munda biswen bi mwe nki? Abalayam bo kwikil ko kel Nziem,ikio kin ke mu tswel nde mu masong.⁴Tel li,ku kel wun wo sala,lufud ba li tees we amon ne li fi mu lizol, si amon ne ilo imo ki ba wi. ⁵Ani ko kel wun wo win sala isal, si akwikile ku kel wun wo ko semese bad baba wun sama,likwikil li nde ba li tese mu masong⁶Davidi bo sakumun si mud wun wo mwen Nziem ne akel mud a masong,wine isal, kun amo ne: ⁷kies ifhun ku kel ban baba sala masum si baba lolul ani ban baba kel ne masum ma bo ma ghan mu wili. ⁸Lusakumun likal ku kel mud wun wu kel ne Nzieme amu wa we ndol munda masum ma nde.⁹Lusakumun lin li ke na ku kel ban baba tsid to ku kel ban baba win tsid? Munda bis limo ne "likwikil li ke ku kel Abalayam mu masong". ¹⁰Isi nki ba muwi likwikil lin? Ikele mu tel le kele Abalayam wo tsi-tsid to le kele nde wine itsid? Nde akele abwu ba mu tsid we,si ba mu tsid we.¹¹Abalayam bo zwi idiim ke itsid,amon ne iniemin ke masong, ke likwikil kin ke wel nde tel li ke ne abwu ba mu tsid we,mu mpil ne nde akal Tad wo ban bo baso baba kwikile,ifa imo si baba win tsid mu mpil ne baba wo masong. ¹²Nde si akal Tad wo ban baba tsid, ba kel we ne na bo ban baba tsid, si baba luuno makol mu nzil ye likwikil le Tad a bis Abalayam.Likwikil lin le kele lo amon ne wu ba wun tsid.¹³Kyi ikele we ne mu nzil ye nsik,likan lin li baba wi ku kel Abalayam ani ko kel ba tshili ba nde mu mpil ne ba kal imvwam ke ntod yo iso. si mu masong ma likwikil. ¹⁴Munda kid ne ba nga imvwam ba izwi mu nsik,likwikil li kel lili mpaam,ani ikan kin ya ba kiele. ¹⁵Munda nsik iko mpud,si mbel yin ye win nsik,bad si ba idus we.¹⁶Itsin kio kin ba nga imvwam kin ba izwi mu likwikil,ani mu iyukan andi likum, mu mpil ne lukan li kal le ibini ku kel ba tshili bo baso. Kel we ne na ku kel ban baba kel ku nsi ye ma nsik si ku kel ban baba kel mu yo mu likwikil le Abalayam Tad wo bise baso. ¹⁷Bun bu ba swen, me ayi si Tad wo makaan ma fhu-a-fhun. Nde akel Tad a bis ku nkul wu kel mud ayi so wo kwikil ko kel Nziem,wo wa lizing ku kel ban baba fhi ani wo yemen bilo bibi winin mu lizing mu nked a mukil wu.¹⁸Ansa bun bu kel manda ma bi ma mukil,Abalayam bo kwikil ku kel Nziem mu mpil ne nde ya twe Tad wo makaan ma fhun,bun bu kel mo maso ma ba mu liel nde. Bun bo luunu makaan ma ku nkul. ¹⁹Wine yuun mu likwikil,nde amwen we ne nud a nde ike ifhi ikwil,kid nde ake a twe andi ba mvul nkam,mukel a nde Salah ake a twe ku snuk ye ibud.²⁰Si nde Le kes mbwun mu likan le Nziem, Abalayam a mu mee we Nziem nto mbal mo,si akele ngol mu likwikil,awe na likum ko kel Nziem. ²¹Nde akel mu ikisi tel lo liso ne bilo aken Nziem,biku-kuu. ²²Kobun li bi muwi ngol mu iluun masong.²³Si ikel we ne, ikel na munda nde ngako we ba swen ne ba wa na nde. ²⁴Ba bud li swenen ne, ku kel na ba wa bio bin, ku kel bis ba li kwikile ku kel wun wo futumuk mu lifhu, Yesu Klistu mfum a bis. ²⁵Nde wun wu ba tee munda masum ma bis,ani afutumuk munda luguluk le bis.

Chapter 5

¹Munda ne bis ba lisemes ikwil mu likwikil,li kel mu ngemb andi Nziem mu nzil ye mfum a bis Yesu Klistu. ²Mu nzil a nde,bis si li wel kab li bis mu nzil ye likwikil,mu dieng liso lin lili kel a lo,bis li kal mu issem bun bu li nem bis mu likum le Nziem. ³Ya nghe ko yan,bis li kel mu issem mu minia mu iyab ku ibwed minia mu budo ikas mbwun. ⁴Ikas mbwun ibudo iyukan, iyukan ibud likwikil. ⁵Likwikil li fudo we munda lizol li Nziem ba liyemen mu ma mbwun ma bis mu nzil ye mpev santu yi ba liwi ko kel bis. ⁶Munda tel li kele bis ba yu-yunu,Klistu bo fhi mu tel li kuu itsin bad ban baba wun sama. ⁷Munda tel li ba kwi mu ifha munda mud wu kel imbe-imbe, mud kuu mu ikisi mu ifha munda mud wun wo sala ma mbwed. ⁸Si Nziem aswi lizol li nde ku kel bis,munda Klistu afhi munda bis tel li kele bis bad ba masum. ⁹Mu imo ku ibwed,tel li bis ba lisemes mu makil ma nde,li guluk mu nkwum a nde mu mpud ye Nziem. ¹⁰Munda tel li kele bis mu imbeen,bis li kele mu iyukan andi Nziem mu nzil ye lifhu le mwaan a nde, mbal kwe fudu,ne ku ngwel ye iyukan kin,li kal ba guguluk mu nzil ye lizing li nde. ¹¹Kel we ne na yo yin,si bis li bi wa si likum ku kel Nziem mu nzil ye mfum a bis Yesu Klistu,mu nzil ye nde,bis lili kwed tel li mu iyukan. ¹²Kobun,bun bo kwed lisum mu mukil mu nzil ye mud mu mo,iko bun si bo kwed lifhu mu nzil ye masum. ¹³Ikobun si lifhu ya li kwed mu mud nde so,ku kel bo baso ban baba sel masum. Munda ti ma ku ma nsik,masum ma kele mu mukil,si masum ma kele we ne ma wa bilud ku nsik. ¹⁴Mu kio kin,lifhu li liliel mpu ba ku Adam ti mu tel le Moyize, ani ku nkul,ban baba win sal masum mu idus amon ne mu tel le Adam,nde wun wu kel mbwis ye wun wu feen mu iya. ¹⁵Si kobun,ikel we lifud le nkaam amon ne ikel ifhu. Kid ne,mu nzil ye ifhu ke mud mu mo,ba fhun ba fhi,mbal kwe lizol li Nziem ani kab lili fa mu lizol le mud mu mo,Yesu Klistu,mama lwid binen ma ba mwel ko kel bad bo baso. ¹⁶Ikel we kio munda kab bun bu liyi mu nzil ye mud mu mo wun wo sel lisum,munda nto likwe, ku ngwel a mabi mama mud mu mo,isemes li itwe itsid nkan,nto ye mo,kab li nkaam lili fa mu isemes,li kel lifud le manda ma bi ma fhun. ¹⁷Kid ne manda ma bi ma mud mu mo,lifhu li bial mpu na mu lo ngako,mbal kwe ban baba wolo mama lwidil mu dieng ani mu kab le masong ba bial mpu mu lizing mu nzil ye Yesu Klistu nde ngako. ¹⁸Kobun si,bun bu kel mu mbi ye mud mu mo,bad bo baso ba twe bad ba masum,ifa imo bun bo ya mu isal imo ke masong,kwi mu iya masong ma isemes ke wa lizing ko kel bad bo baso. ¹⁹Amon neikolam ke mud mu mo,bad bo baso ba twe bad ba masum,ifa imo si mu ilemfuk ke mud mu mo,bad bo baso ba basisemes. ²⁰Kyi nsik iyi munda ne likwikil li to li fhun,si yan ya kel masum ma fhun,lizol li lwidil mutel. ²¹Mio mi mi twe mu mpil ne bun bo biel masum mpu mu lifhu,lizol li bial mu nzil ye masong munda lizing le mvul andi mvul mu Yesu Klistu mfum a bis.

Chapter 6

¹Ko bun bis li mo ni nki? Bis lili luun mu izing mu nked a masum mu mpil ne lizol li to lifhun? ²Kid kobun we nsil! Bis ba lifhu mu masum,isi nki bis li bud zing fudu mu masum? ³Bini li yeb we ne mu mpil yi ba libotik bis mu Yesu Klistu,ba li bwetik si mu lifhu li nde?⁴Mu nzil ye mbotik,bis ba li dji andi nde mu lifhu li nde,mu mpil ne bun bo futumuk nde mu lifhu mu ngol ye Tad Nziem,bis si li kwi mu iluun mu lizing le mpa. ⁵Munda kid ne bis li ke mu invuk ba lini tswal mu lifhu li nde,li tu kal mu invuk andi nde mu li futumuk li nde.⁶Bis li yeb ne mud a bis ba mukwem ya nkulunsi andi nde,mu mpil ne nud ye masum i fha mu nud ne bis li kaan mu ibud luun nzil ye masum. ⁷Munda wun wo fhi,a kyi mu masum mo maso.⁸Kid ne bis bu li fhi andi Klistu,bis likwikil ne tsu li zing si andi nde. ⁹Bis li yeb ne Klistu afutumuk ku lifhu,abud fha we,lifhu si li bud kal we andi ngol ko kel nde.¹⁰Munda nde bo fhi,itsin masum nde afhi mu mbal mo; si nde akel mu lizing,azighe mu ngol ye Nziem. ¹¹Bini si ifa imo,tel lili ke li bi tala amon ne baba fhi mu masum,si tel li nkim amon ne baba zighe mu Nzieme andi Klistu. ¹²Itsini kio kin,li kaan iwa masum nzil ne ma libial mu ma nud ba bini mama fha,mu mpil ne bini li lemfuk mu lizol le nud. ¹³Li wa we bitshul be nud a bini mu biselel mu ma nzal ma tumo nud mu isal,si li biwa bini ba ngako ku kel Nziem amon ne bad ba kel mu izing,bun bu likele ne lifhi ani bi tshil be nud a bini amon ne biselel be masong ma Nziem. ¹⁴Li kaan mu iwa masum nzil ne ma libial,munda bini li bud kal we ku nsi ye mansik si ku nsi ye likum le Nziem.¹⁵Nki kobun? Li sala masum munda li win kal ku nsi ye ma nsik,si ku nsi ye lukum? Lo nsil. ¹⁶Bini li yeb we ne nde wun wu li bi wa bini amon ne mud a isal munda iku mulemfuk,bini li kel bad ba isal ba wun wu li lemfukile bini,ikala mu masum man ma litswala ku lifhu,ikala mu ilemfuk le tswala mu nzil ye masong. ¹⁷Si likum li kal ko kel Nziem! Munda bini li keke ba mpik ba masum,si bini ya li kisi mu mukol mu mo mu malong ma liwel bini. ¹⁸Bini ba li kiele mu masum,bini ya li twe ba mpik ba masong. ¹⁹Me nkel mu imo amon mud itsin yuun le nud a bini.Ifa imo,bun bu li wi bini bi tshil be nud a bini amon ba mpik ba masum ani ma manda ma bi,si tel li,li wa bitshul be nud bini amon ne ba mpik ba masong ani ba lusakumun. ²⁰Munda tel li keke bini ba mpik ba masum,bini li keke mu pii ku nkul a masong. ²¹Nki mbud bini li bwid mu bilo bin be ntam bi likid bini munda mu iyu nswen tel li? munda lifud le bilo bin li kel lifhu. ²²Si tel li bu ba li kiele bini mu masum,bini li kel ba mpik ba Nziem,lifud li bini li kel lisakumun ani izwa ke bini ikel lizing le mvul ani mvul. ²³Munda lifud li masum li kel lifhu si kab li nkaam le Nziem,li kel lizing le mvul ani mvul mu Yesu Klistu Mfum a bis.

Chapter 7

¹Ba kuun,bini li yeb ne,munda me nkel mu imo ku kel bad ban baba yeb nsik,munda nsik itala mud mu tel akel nde mu izing?²Kobu,mukad a ma beel anama andi mulim a nde mu nzil ye nsik mu tel akel nde mu izing,si kid ne mulim a nde fhi,nde ya kyi mu nsik yin ye ma beel. ³Si kid ne tel akel mulim a nde mu lizing,kid ne nde fi kal andi baal mu nkim,ba muyemen nduum. Si kid ne mulim ande fhi,nde ya kyi mu nsik yin ye ma beel,nto nde fi kal andi baal mu nkim,ba muyemen we nduum.⁴Ifa imo,ba kuun ba me,bini si,mu nzil yi nud ye Klistu,ba musi ku lifhu mu nzil ye nsik,munda ne bini li to ku kel mud munkim,ku kel wun wo futumuk ku lifhu munda ne bis li bud mbud yi mbwed ku kel Nziem. ⁵Munda tel li kele bis mu imud,minia mi mi kel ne mi nem andi masum mi ke mi ghan mu ma nud ma bis munzil ye nsik mu mpil ne bis li bud mbud ye tswala mu nzil ye lifhu.⁶Si tel li,bis ba likiele ku ma nsik, bu li fhi mu nsik yin yi likele bis mu nked a yo, ba lishim munda ne bis li seel mu mpil yi mpev ye mpa,si kel we ne Ku nsi ye mukaan wun wo lem⁷Kobun,nki yo bis li mo? Nsik ikel lisum mu yo ngako? Kwel andi mo man. Kyi iwine nsik,me tu nziab we lisum. Si me tu nziab we izol kid ne nsi imwe we: Nze azol we. ⁸Si masum li ma kwed kungwel ye ma nsik,li ma bwid mu mbwun a me ma mpil mo maso ma lizol. Munda kid ninsik ike we,atu kal masum ma fhi.⁹Me akele mu lizing iwine nsik,si tel ayi to ma ngil,lisum ya li bud wol mbel mu lizing,me yaan mfhi. ¹⁰Me ayebe ne ngil iyi ntswal lizing,kyi lo li iyi ntswal lifhu.¹¹Munda lisum ya li wel nswa,si lisum liso mu nzil ye ngil,li ntswal ku lifhu mu nzil a nde. ¹²Kobun nsik ikel ye bu santu,ngil si ikel ye bu santu,imbe-imbe ani ku ibwed.¹³Kobun,ilo ikele ke ibwed,ya ishriel nzil ye lifhu munda me? Ntam andi yo yin! Ikel masum mu mpil ma ghan amon ne masum mu iya intswel lifhu mu yin yi kel yi mbwed,ani iya mu nzil ye ngil yi ba maa mu mpil ye lwidil.¹⁴Bis li yeb ne nsik ikel ye bu santu,si me nkel mu musun. Me ake ba ntee amon mpik ku kel masum.¹⁵Munda me nzieb we man ma nkel me mu ikid,me nsel we man ma nzwel me, me nsel man ma mee me. ¹⁶Si kid ne me nkid man ma ywi me,yan me ya nzieb ne nsik ikel yi mbed.¹⁷Kyi kel we ne me wu kel mu ikid bilo bin,si masum mama kel mu nked a me. ¹⁸Wun wu kel wu mu bwed akel we mu nked a me. Nzal ye iasal ma mbwed,ikel andi me,si me nkwi we mu iku ma sal.¹⁹Si ma mbwed ma zolo me, me ama sala we, si me asala ma mbi ma wun zolo me. ²⁰Kid ne me nkid ma wun zolo me,kobun kel we ne me nkel mu iku ma kid. ²¹Kobun me amono nsik yin ku nkel me,tel azol me ne nkid ku ibwed,ma mbi li ma ya nam ku nkel me. ²²Munda me aseme ifhun mu nsik ye Nziem mu mpil ye mud wo mu nked. ²³Si nsik yi nkim ibiel mpu mu bitswil be nud a me ye nwana andi maken ma me wo nsa ne ba nshim mu nsik ye masum,yi kel mu bitswil be nud a me. ²⁴Me nkel mud a mpas,na wo nkiele me mu nud yi ye lifhu? ²⁵Si lizol li kal ko kel Nziem,ku kel Yesu Klistu mfum a bis. Kobun si me ngako nkel mu maken,mpik wo nsik ye Nziem,ani mu musun,me nkel mpik wo nsik ye masum.

Chapter 8

¹Tel li ikel andi mbi mo mu ban baba kel mu Yesu Klistu. ²Munda mu nsik ye lizing le mpev ye Klistu Yesu ma nkiele mu nsik ye masum ani ye lifhu. ³Kobun, Bu kel ne nsik ikwi we mu isal itsin yuun li nde Le nud, Nziem le ikwisi; le twim mwaan a nde andi nud yi kel imbe andi masum munda nde abi wa itsin masum ma mutwim mu imud. ⁴Nde akid kobun mu mpil ne ma lwine nsik mu ngol ma kuu ku kel bis, ne bis li ka ko kwe mu imud si mu mpil ye impev. ⁵Ban baba zighe mu mpil ye imud, ba biwi mu bilo be imud, si ban baba zighe mu mpil ye impev, ba biwi mu bilo be impev. ⁶Munda lizol le imud, ikel lifhu, si lizol le impev, ikel lizing ani ngemb. ⁷Munda lizol le imud li kel we ku ibwed ku kel Nziem, munda nde alemfuko we mu nsik ye Nziem, akwi we si mu ikid ko bun. ⁸Ban baba kel mu imud ba kwi we mu iwa isse ko kel Nziem. ⁹Kobun, bini li zighe we mu imud, si mu mpil ye impev, kid ne ikel ye ibini ne mpev a Nziem ikel andi bini. Si kid ne mud mu mo akel we andi mpev ye Klistu, akel we mud a nde. ¹⁰Si kid ne Klistu akel mu nked a bini, nto mo nud ifha itsin masum, nto nkim mpev izighe itsin masong. ¹¹Kid mpev ye wun wo wusulo Yesu ku lifhu izighe mu nked a bini, wun wo futumuk Yesu mu lifhu awu wa lizing mu nud ye bini yin ye fha, mu nzil ye mpev yin ye zighe mu nked a bini. ¹²Kobun ba kuun, bis li kel we ne ba li fidil ku imud munda izing mu mpil ye imud. ¹³Munda kid ne bini li zing mu mpil ye imud, bini li fhi-fha, si kid ne mu mpev li kel mu idus mantien ma imud, bini li kal mu lizing. ¹⁴Munda ba fhun baba tswelase mu mpev ye Nziem, bo ban baba kel baan ba Nziem. ¹⁵Munda bini, bini li man zwa mpev ye ibud sal ani ye ibad buum, si bini li zwi mpev ye makuu mu yo yin yi li ta bis milaal: "Abba, Ta!" ¹⁶Mpev yo ngako aka ita imbang andi mpev ye bis ne likel baan ba Nziem. ¹⁷Kid ne bis li kel baan, li kel si imvwam: Imvwam ke Nziem nto nkim itshul ke imvwam andi Klistu, kid ne ibini ikel kobun ne bis liniokama andi nde, mu mpil ne li kal mu likum andi nde. ¹⁸Munda me nkwin ne minia me mukil wu likel wu, mikel imbe andi likum li ba lishil bis ku nkul. ¹⁹Munda be kes Nziem bi zeze mu iwine ikas mbwun iya ke mwaan a Nziem. ²⁰Munda be kes Nziem bibi wi ku li leen, kel we ne mu lizol le nde ngako, si mu lizol le wun wo mu twim mu ilemfuk, mu isa mbwun. ²¹Ne, be kes Nziem bio ngako ba biwa ku impik ke ifhud mu ngemb ye likum le baan ba Nziem. ²²Munda bis li yeb ne be kes Nziem bio biso, bi bwi ya nkul a ma bwu ani imon mpas mu minia mi nzwis ye ibud ti non-bu. ²³Si kel we na mio min, si bis ba ngako ba lizwi mbud ye impev, li kel mu imon mpas mu nked ye bis ba ngako, mu izel imwaan i bis ke makuu, mu iku bi wa ke nud a bis. ²⁴Munda bis li zwi liguluk mu isa mbwun, kyi isa mbwun ki li mono bis ikel we isa mbwun, munda ba sa mbwun ku kel ilo kin ki ba sun mono? ²⁵Kyi kid ne bis li sa mbwun mu ilo ki li win mon, bis li izele andi ikas mbwun. ²⁶Ifa imo mpev aka yi liseles mu yuun li bis, munda bis li yeb we bu ba sama, si nde ngako aka saam munda bis mu bisaam bi li win kuu bis mu imo. ²⁷Wun wo tala ma mbwun yeb ma ntiemen ma mpev munda nde asama itsin ba santu mu mpil ye lizol le Nziem. ²⁸Kobun bis li yeb ne, bilo bio biso bi kwe ku ibwed ku kel ban baba zolo Nziem ani ban ba yemen nde bun bu kel lizol li nde. ²⁹Munda ban ba yeb nde iso, nde si bo ba ken mu ikal imbe ani ifa ke mwaan a nde, mu mpil ne nde akal mwaan wo iso mu nked a ba kuun ba fhun. ³⁰Ban ba kenese nde ikel si bo ban ba yemen nde. Ban ba yemen nde ikel ban ba swi nde. Ban ba swi nde bo ban si ba wi nde likum. ³¹Nki yo bis li mo mu matel bilo bi? Kid ne Nziem akel andi bis, na nde wun wo kal mbeen a bis? ³²Nde wun wo win swi mwaan wo nde ngako, si le mu wi itsin bise baso, isi nki nde wun liwa bilo bio biso andi nde. ³³Na nde wun wo funu ban ba swil Nziem? Ikel Nziem wo ba suu. ³⁴Na nde, nde wun wu kwi mu isemes? Ikel Yesu Klistu, nde wun wo fhi, wu bud kal mfun ye lwidil, ani wo futumuk mu nked a ban baba fhi, wu kel mu kuu le itad le Nziem wo sama munda bis. ³⁵Na nde, nde wun wo li kab mu lizol le Nziem? Ikal mangul to mu minia, to mu imek, to mu nzal, to mu nkwas, to mu bigons to mu ma mbiel? ³⁶Kobun, bun bu ba swen: "Itsin nze bis ba li si matsu mo maso ku lifhu, ba li mono amon ne ma meme ma ba tswala mu iku dus." ³⁷Mu bilo bi bio biso, bis ba li lwidil ibyi, ku kel wun wo li zwel. ³⁸Munda me ya nkisi ne ansa lifhu, ansa lizing, ansa ba wanzio, ansa ba mfum ba liyaal, ansa bilo bi limono, ansa bilo bibi ya ku nkul, ansa bi mfum. ³⁹Nto mu ngi, nto mu nsi, ilo imo we ke kes Nziem, ikwi mu iku likab bis mu Lizol le Nziem, lili ghan ku kel mfum a bis Yesu Klistu.

Chapter 9

¹Me mwe ibini mu nkhum a Klistu, me mfid we, ku nsi mbwun ame i ntshil imbang mu nzil ye mpev a santu. ²Ne me nkel andi ngieb ye ngol ani nzwis ye win wa mu mbwun a me. ³Me azol ne nkal ne ba ndwe ku nkel me ani ne ba nkal andi Klistu munda lizol le nkel alo me mu ba kuun ba me, bad ba inaan i me mu mpil ye imud. ⁴Ba kel bad ba Isayel, ba kel baan ba makuu, lukum, iwakan, makab ma ma nsik, isama Nziem ani bilo bi ba liken. ⁵Ani ba nkaa ban ba bwid Klistu mu imud; Klistu wun wu kel ya ngi ye bilo bio biso, Nziem a sampulu mvul ani mvul. Ame. ⁶Si mio min mi swi we ne ma ken Nziem ya ma bel. Munda kel we ne ibini bad ba Isayel bo baso baba kel bad ba Isayel. ⁷Kel we si ne na ba tshili ba Abalayam bo baso baba kel baan ba nde, si na mu dum le Isac mo zwa nze kaan. ⁸Iswe ne baan ba imud ba kel baan ba Nziem. Si baan ban baba ken baba kel amon ne ba tshili. ⁹Munda bun bu kel nda ye likan: "Mu ina iso kio kin, me ayi ya, ani mwaan abu-butuk mu dum le Salah. ¹⁰Si kel we na mio min, Lebek si bo twe dum ku baal na wun mu mo, Tad a bis Izac. ¹¹Munda baan ba ke abwu ba ba bwid we, si asel we nto mbwed to yi mbi, mu mpil ne lizol le Nzieme mu mpil ye iswolo; kel we ne itsin bisal, si mu lizol le wun wu kel mu iyemen. ¹²Ba mu liel ikobu ne: "Mwaan wo iso a seles mukii." ¹³Ikele iko bun bun bu ba swen: "Me bo mu zwel Jacob si me bo mu ywi Izawu." ¹⁴Kobun bis li mo ne nki? Ikel iwin masong ma Nziem? Lo nsil. ¹⁵Munda nde bo liel ku kel Moyize: "Me a ywil ngieb ku kel wun wo nkwin me, ani wun wu nkwin me." ¹⁶Kobun si, min mi tel we ansa wun wu kwin, ansa wun wu kel mu ibad manan, si mu lizol le Nziem nga ngieb. ¹⁷Munda biswen bi mwe ku kel Falaon: "Ikel mu lizol liso lin lili lwid mutel lili kel mu ighan mu mpil ngol me ba imon ani nkhum a me ba imwa mu ntod yo iso." ¹⁸Kobun si, nde a ywile ngieb ku kel wun wu zwel nde ani ikas mbwun ku kel wun wu zwel nde. ¹⁹Nze andi-ndiel ku nsuk ne: "Munda nde aluuno mu isal mbi? Na wun wu kel ne mu lizol li nde Le kes mbwun?" ²⁰Si kyi, mud nze kel na mu ibaman manda ma Nziem? Bikaa bi ba bwim mu maan ma kwin, nze kwi mu imo ku kel wun wo bi sel bio: "Munda nze a nzili me kobu?" ²¹Wun wo yile bikaa, akel we andi nswa ku kel maan ma kwin munda ama kidil ikaa ki ba kwi mu iselel mu mpil ye lwidil to ikaa ki ba kwi mu iselel na mu tsu li mo? ²²Kobun nki yo ba mo kid ne Nziem mu Izol mu isuu mpud a nde ani mu isuu ngol a nde, abi shil ngol andi ikas mbwun kio iso, bi kaa bibi mpud ba bi yili munda ifha i bio. ²³Ku nsuk ne a suu ko kel bad imvwam ke likum li nde ya nghe bikaa be sel mu ngieb, bio bin be yile ku nkul munda likum li nde. ²⁴Kobun ikel ifa imo ani bis ba yemen nde, kel we ne na mu nked a ba Yuda, si mu nked a bad bo baso. ²⁵Bun bu ba mwe ku kel Oze: "Me ayemen bad ba me, ban baba win ikal bad ba me, ani wun wo zolo me, wun wo wun kal wo zolo me. ²⁶Ikal si iko bun ya mbel yin ye ba liel nde: "Bini li kel we bad ba me, "yan baba yemen baan ba Nziem wu kel andi mwe". ²⁷Izaya bo ti milaal mu manda ma Isayel: "Kid ne ibwil i baan ba Isayel ikala amon mbud ye nsie, itukal andi ban ba ni shial mu iguluk. ²⁸Munda ntam a fhun we mfum asi-sal bun bu kel nda nde mu nsi ntod mu mpil ye ku kuu. ²⁹Bun bo mwe Izaya ku nkul: "Kid ne mfum wo ngol yo iso a shis we ba tshili ku ngwel a bis, li tu to bun bu kel bila be Sodom, li tu kal ifa imo amon ne bad ba Gomol". ³⁰Nki yo si bis li mo? Bad ban baba win saa masong, ba mwen masong, masong mu likwikil. ³¹Ani Isayel wo see nsik mu masong, ayi zwi we. ³²Munda nki? Munda ba used we mu likwikil, si mu bisal, li ba bed kia mu man le mubal. ³³Bun bu ba swen: "Li tal me si ku Siyoni man le mubal ani mukuun ye manda ma bi. Wun wo kwikil ku kel nde a bolok we nswe.

Chapter 10

¹Ba kuun,likan le mbwun a me ani bisaam bi me ku kel Nziem,li kel ne bo ba guluk. ²Me ata imbang mu nkwum a bo ne bo ba kel andi lileen munda Nziem,si bo maken ilo we. ³Munda bo ba djimin we masong ma Nziem,ba kel ne ba sa masong ma bo ba ngako,si bo ba ilemfuk we mu masong ma Nziem. ⁴Klistu akel ikwisi ke ma nsik munda isuu mud ndeso wo kwikile. ⁵Munda Moyize ake swen munda ye tel masong mama fa ku ma nsik: Wun wo sa bilo bi mu bisal azing mu nked a mansik. ⁶Si masong mama fa mu likwikil ma mwe bu: A liel we ku mukil a nze ne,na wo ku yul? Ikel iman likum le Klistu. ⁷Na wo kimin ku bilungi? Ikel inemes Klistu ku lifhu. ⁸Si nsik i mwe nki? Nda Nziem ikel mu nkwa bini,mu munwa nze ani mu mukil a nze. Bun bu kel nda Nziem yin yi limwala bis. ⁹ Munda kid ne nze fughun mu munwa,ne Yesu akel mfum ani nze mu ikwikil mu mukil a nze ne Nziem bo kiele Yesu ku lifhu,nze agu-guluk. ¹⁰Munda mud a kwikile mu masong ku mbwun,si nde amwala nsia ye luguluk ku munwa. ¹¹Kobun,mu nked a mikaan ba swen ne nde so wo kwikil ku kel nde a bol we nswen. ¹² Ikel we andi liswasan ku kel ba Yuda ani ba Gelek. Mfum nde wun mu mo,akel munda bise baso,akel mvwam ku kel bad bo baso baba mu yemene. ¹³Munda mud nde muso wo yemene nkwum ye Nziem agu-guluk. ¹⁴Isi kobun bo ba kwi mu iku mu yemen? Nde wun wu ba win kwikil bo,ani isi nki bo ba kwi mu ikwikil ko kel nde? Nde wun wu ban wun ywil ne nde amo? Isi nki bo ba ni ywili kid ne wu Balongok nde we? ¹⁵Isi nki bo ba zwa bad baba ko longo kid ne baba twim we? Ba swen ne: Makol ma mud wun wo longo ngemb ani nsia mbwed,ma kel mama bwed. ¹⁶Si bo baso ba ilemfuk we ku nsia mbwed. Izaya le mwe ne: Mfum,na nde wun wo kwikil mu nsia ye bis yi li twim? ¹⁷Si likwikil li ya mu manda ma li ywile bis,ani man ma li ywile mu nda ye Klistu. ¹⁸Si me mwe bu,bo ba ywil we? Kyi malong ma bo ma twe mu nto yo iso ani manda ma bo ti ku nsuk ye mukil. ¹⁹Anghe koyan,Isayel,a yebe we ne Moyize amwe mud wo iso: Tsu me ako mubal mu impal ke bini munda ikel we kha li bad ani iko mpud ye bini mu nked a kha li bad lili wine mayel. ²⁰Ani Esaya akel ngol a fhun,a mwe bu,me ayi imon mu nked bad ban baba wun saa ku nkel me. Me afi tshu ku kel ban baba win yemen ku nkel me. ²¹Si mimi tel Isayel,nde le liel ne: Me bo ywil ma kuu ma me tsu lo liso nto ye kel bad baba wun lemfuko ani baba bamana manda.

Chapter 11

¹Me mwe bu,Nziem a til-bwa bad ba nde? Kel we iko bun. Munda me si nkel mud wo Isayel,mutshili wo Abalayam,mu kaan le Binzame. ²Nziem a til we bwa bad ba nde ban ba yeb nde sa fa ntam.bini li yeb we ne bison bi mwe nki? Mu nkwum ye Eli nde afe mu-mo mo ku nkul a Nziem mu inaan andi bad ba Isayel? ³Mfum, li ba dwis ba mbikudi bo baso,li ba bebes ba need ma nze,shiel na me,ba zwel si ne ba ndus me. ⁴Si nki mvud nde asel ko kel Nziem? "Me bo si mu liwuu bad mafhun nsamwel,ban baba mee mu ifukam ku nkul a Baa. ⁵Ifa imo ,shiel non-bu,ibwil imo,kin ke pwen Nziem mu lizol li nde. ⁶Si kid ne mu lizol,kobun ikel we mu bisal. Kid ne lo,lizol li bud kal we andi mfun a lo. ⁷Nki fudu? kin ke saa Isayel,nde si ayi zwi we: Si na ban ba pwen Nziem,bo ban baba zwi,baba shiel ban li ba kes ma mbwun. ⁸Ikel ko bun bu ba swen: <⁹Ani David le mwe ne: <¹⁰Bato bimfa mis,mu mpil ne ba kaan ibud mon,mukud mi bo mi kal me fhu-fhum. ¹¹Me mwe kobu: <> Lo nsil,si mu ibwa ke bo luguluk lili yi ko kel ba mpan,ku nsuk li ibwid mantienmen ma impal. ¹²Kobun,kid ne ibwa ibo ikel nto ye lusakumun mu mukil ani mvul ye iwun zwa ibo ikel nto ye lusakumun ko kel ba mpan,isi nki ba kwi mu iseen ibwil ke bad?¹³Me nkel mu imo tel li ko kel ba mpan. Ti bun bu nkel me bu ntum wo ba mpan,me nkel mu issem mu isal ime. ¹⁴Mbal nkim,ikwi mu ibud impal mu nked a ba kuun ba me ngako,ku nsuk ne bad ba nkim ba wol luguluk. ¹⁵Munda,kid ne yin yi ba til bo bwa,litswala mu iyukan ke mukil,ikal isi nki mu ikisi ibo,kid ne na mu lizing mu nked a ban baba fhi? ¹⁶Kid ne mampa ma iso ma kel mama Nziem,mama shiel man si makel ifa imo; ani itsin,kid ne ikel ke bu santu,mambe ma nde si ma kal ifa imo. ¹⁷Si kid ne,bi tswil bi nkim be mambe bi kel be tsi-tsidi ani likeb le Olive wo musud,wu kel ya mbel a bini,akel wo bi-bam ya mbel abo,aka iwol si lifud le imvwam ke fa ku itsin. ¹⁸Li kaan imon ne mambe makel bilo mpaam. Si kid ne bini li ma mee,li yab ne,kel we ne bini li ba shim miswel,si kyi bini,miswel mi li shime. ¹⁹Kobun,bini li mo ne: <>. ²⁰Li mwe ibini! itsin biyul bi bo,nsa baba tswimin,si bini li kal ngol mu likwikil. Li kaan mu iku biyab mu imfum,si likal mu buum. ²¹Munda kid ne Nziem asun swo mambe ma kes nde,li kaan mu itiemen ne bini li maswi. Li tal bun isi nki bu kel Nziem wu mubwed ani ikeb. ²²Nto nkim,me akele tin ko kel ba Yuda,baba bwi,si,nto nkim,wu mu bwed ko kel bini,kid ne bini li kel mu ma mbwed ma nde. Kid ne lo,bini si ba liki-kiele mu ina ke bini. ²³Ani si,kid ne ba kel we bo mu biyul bi bo,ba bawu-wol,munda Nzieme akwi mu iku ba fudul. ²⁴Munda kid ne bu ba litsid andi muti wo Olive wo musud wun wo itsin,mu iwun meg ani itsin ke bini,bu ba tu likun mu muti wo Olive wu mubwed,asi ne ba Yuda ba,bo ku ikal mambe ma itsin,ba bud kal mbal nkim ba ku- kun mu miti me Olive me bo ba ngako?²⁵Munda,me azolo we,ba kuun,ne bini li kal mu idjimin,mu bimpa bi,mu mpil ne bini li nga bi ku mon baba lwidil maken: Isayel bu Ike's mbwun mu tel limo ti kun ko kwi ntal ye ba mpan,mu ikuu ne ba kod. ²⁶Kobun,Isayel kio iso igu-guluk,bun bu ba swen: <>. ²⁷Bun bu kel iwakan ime andi bo,tel akiele me masum ma bo. ²⁸Nto mo,mu imeg andi bison be santu,Nziem aba til-bwa itsin bini; si nto nkim,mu lizol li Nziem nde aba zwel itsin ba Tad ba bo. ²⁹Munda makab ani iyemen ke Nziem isobo we. ³⁰Munda ifa imo,tel linkim li kele mu ikolam ko kel Nziem,si tel li,bini bu li mwen ngieb a Nziem itsin ikolam ibo. ³¹Ifa imo si,ba Yuda ban ba kel mu ikolam tel li,mu mpil ne,amon ne bini,bo si ba mon ngieb a Nziem. ³²Munda Nziem asi bad bo baso,bad ba bolok mu ikolam mu mpil ne ba mon ngieb a Nziem. ³³Nki bio bibi lwid maken mu imvwam ani mu iyab Nziem! Isemes imo ki ba wun mono,ani ma nzil ma ba wun yaba! ³⁴Munda,na wun wo yeb mantienmen ma mfum? Na wun wo twe mbwun ande?³⁵Na wun wo fi sa nsuu ku kel Nziem munda ne,tsu amu fidil a bio? ³⁶Munda bilo bio biso bi kel bibi nde,ko kel nde,andi mu nked a nde. Likum likal lili nde mu mitsa ani mitsa. Ame.

Chapter 12

¹Kobun me libwene,ba kuun mu lizol le Nziem,mu isuu ma nud ma bini amon ne ibanz ke mwe,ke bu santu,ke kide Nziem,ikel bisaam be impev. ²Li kaan iko kwe mu mpil ye ntod yi,li kal mu isob mu ifudul mantiemen ma bini ma kal mama mpa,kobun bini li yi yab bu kel lizol le Nziem,lin lili kel lili bwed,li ba kwi mu iksi ani lili kel imbe-imbe. ³Me mwe ne,mu lizol lin li ba ngwi,mud mu mo we mu nked a bini akwi mu iku bimon ne nde akel mfun ye lwidil ilud bun bo kel nde,si mu mpil ye maken,mu mpil ye ites ke likwikil lin le muwi Nziem. ⁴Munda,ifa imo bun bu likel bis andi bitshul bi nud bi fhun mu nud yo yin imo,bi tshul bio biso bi sala we isal imo. ⁵Bis si ifa imo,ba li kel ba fhun,li kel nud imo mu Klistu,kons mud akel bitshul ke wun. ⁶Bis li kel andi makab ma fhun ma lizol ma ba liwi,kid ne mud kel andi makab ma ibukul,a yi sal bun bu kel ites ke likwikil linde. ⁷Kid ne mud mu mo akel andi kab le iselel,ali selel,Kid ne mud akel andi kab le ilong,a long. ⁸Kid ne mud akel andi kab le iwa inkes, ayi wa inkes,kid ne mud akel andi kab le iwa,a wa mu isse kio iso.Kid ne mud akel andi kab le itsweles,a yi sal ku ibwed,kid ne mud akel andi kab le muywil ngieb,a yi sal mu mukil mu bwed. ⁹Lizol likal lili wine ntshum, liywi manda ma bi,li nam ku bilo bi bwed. ¹⁰Mama tel manda ma lizol le ba kuun,likal lili mbaa,mama tel manda ma lizid likal le induu. ¹¹Mama tel manda ma lileen,li kaan ikal andi mamed, mama tel manda ma mpev,li kal andi miaman,mama tel manda ma mfum,li mu selele nde. ¹²Li kal mu issem mu isa mbwun; li kal andi ikwud ku nkul a manda ma bwaa,li kala tsu lo liso mu bisaam. ¹³Mfun ye ba santu ikal si ye bini,li selele iyam bad. ¹⁴Li ba sakumun ban baba li niokol bini,li ba sakumun si li ba lo we. ¹⁵Li kal mu issem andi ban baba kel mu isse. Li lil andi ban baba kel mu ilil. ¹⁶Li kal andi mantiemen ma mo ku kel ban ani ban. Li kaan ikal lileen mu mantiemen ma bini,si li kisi ban baba kel pii. ¹⁷Li Kid we ku ibi ku kel ban baba li kide ku ibi,li Kid ma mbwed ku kel mud nde muso. ¹⁸Kid ne mpil andi yo,Lili kel bini mu isal kobun,li kal mu ngemb andi mud ndeso. ¹⁹Li selel we mpud ye bini ba ngako,si li yese mpud ye Nziem ngako isal. Munda ba swen ne: "Li yesel me nkel mu mpud,li yesel me mfudul" bun bu mwe mfum. ²⁰Si Kid ne mbeen a nze akel nza,lu mu wa idia. Kid ne akel andi mpuu madia mu wa a nwa. Munda kid ne bini li kid kobun,li kel mu iku musa makal ma mbaa ya nghe mutswe nde. ²¹Li kaan ikal ne mambi ma li biaal, si li kid ne ma mbi ma fudu ma mbwed.

Chapter 13

¹Kons mud mu nked a bini a lemfuk ku kel ba mfum,munda ikel we andi imfum ke wun fa ko kel Nziem. Ban baba kel Nziem aba si. ²Munda ikobun ban baba wun lemfuko,ba sa mutswe ngol ku imfum ke Nziem;ani ban baba sa mutswe ngol ba ko isemes ke Nziem ya nghe bo ba ngako.³Munda ba mfum ba kel we yan mu iwa ndol ku kel bad baba kide manda ma bwed si ko kel bad ba bi.Bini li zwel we ne li kaan ibada ba mfumu? Li kide ma mbwed, ako ba libedel makuu. ⁴Munda ikel bad ba isal ke Nziem munda ma mbwed ma bini. Si Kid ne bini li Kid ma mbi,li kal mu buum munda Kid mu nkaam we bo baba wi inta ke iwa ndol. ⁵ Munda iko bun bini li kwi mu ilemfuk,kid we ne n'a munda ndol,si itsin mukil wo nze ngako.⁶Itsin kio kin,li fudo si mpak ye leta, munda ba mfum ba ntod ba kel bad ba isal ke Nziem,baba tala tel lo liso bilo bi. ⁷Li fidil ku kel kons mud isal i nde: Mpak ku kel wun wo wolo yo,mpak nkim ku kel wo wolo yo,lizid ku kel wun wu ba sa lizid,likum ku kel wun wu ba wa lo. ⁸Li wa we ilo ko kel mud,Kid ne na lizol li bini ban ani ban. Munda wun wo zolo mukuun a nde,ya kwisi nsik yo iso. ⁹Munda nze asal we induum,nze a dus we, nze ayib we,nze azol we,mu mpil ye mbi,ani mo maso mama kel,ma kwed mu nzil na mo yin: <>. ¹⁰Lizol li lwelese we mukuun,munda ikobun lizol li kel ikwisi ke ma nsik mo maso.¹¹Munda mo,bini li yi yab ne tel ya li kwi munda ne bini li wusu ku tol.Munda luguluk li bis li twe ya nto-nto tel li bun bu likwikil bis ku itsin. ¹²Mpyib itwe ku iwa,ku nzil li bi kie. Li kyi mmu bisal be mpyib,li bwad mata ma mwil.¹³Li ko kwe bun bu bakakwe mu mwil,kel we ne mu iko sala bisaam be ngol,kel we ne mu iwud mal,kel we ne mu induum,kel we ne mu ma nzil ma iwun bikeb,kel we ne mu impal,kel we ne mu imbeen. ¹⁴Si li bwad nud ye Mfum Yesu Klistu,li kaan iluuno manda ma imud ani ma nzal ma nde.

Chapter 14

¹Li mu wol wun wu kel andi yuun mu likwikil,li mu semes we mu manda ma fwul nde. ²Nto nkim,mud ku mu ikal andi likwikil le idia bilo bio biso,si nto nkim,wun wu kel andi yuun,adia na mansa.³Wun wo dia bilo bio biso,akaan mu iku mushe wun wo wun dia bilo bio biso,ani wun wo wun dia bilo bio biso,akaan mu iku mu semes wun wo dia bilo bio biso.Munda Nziem a mu yem. ⁴Nze kel na,nze wu kel mu isemes mud a isal wu kel ku makuu ma mud? Kid ne nde akel mikd to bwi,min mi tel mfum wo nde ngako. Si nde akal mikid,munda mfum akel wo ku kuu mu iku mu wa ngol.⁵Nto nkim,mud mu mo akwin ne akal ya nghe mud mukween, si nto nkim,mund mu nkim akwin ne ba kal tsu lo liso amon ne imbe. Mud nde muso akal mu iyab mu mantien ma nde ngako. ⁶Wun wo tala matsu,ama tala munda mfum, si wun wo dia,adia munda mfum,munda nde afudul matond ku kel Nziem. Wun wo wun dia,akasa mbwun mu iwun dia munda mfum,afudulo si matond ku kel Nziem.⁷Munda mu mo we mu nked bis wo zighe na munda nde ngako,mud mu mo si afha we munda nde ngako. ⁸Munda kid ne bis li kel mu izing,li zighe munda mfum,sid ne bis aka li fha,li fha si munda mfum. Kobun ansa bis aka li zing to aka li fha,li kel bad ba mfum. ⁹Munda mu likan lin,Klistu bo fhi ani ibud zing mu mpil ne a bial mu mbal mo ku kel ban baba fhi ani ban baba kel ba mwe¹⁰Si nze,munda nki nze kel mu isemes mukuun a nze? Asi nze,munda nki nze kel mu ishe mukuun a nze? Munda bise baso li ku tsud ku nkul a mes ma isemes ma Nziem. ¹¹Munda ba swen ne: "Me nkel mu lizing",bun bu mwe mfum," ma bwuu mo maso ma ya fukam ku nkul a me,manda mo maso ma limo bis ma wa likum ku kel Nziem.¹²Kobun,mud ndeso mu nked bis,abi-yi yab nde ngako ku nkul a Nziem. ¹³Kid ne lo,li kaan iku bisemese ban andi ban,si bis li tswisi ne,nto mud mu mo we ku mu ishikia to mied ku kel mukuun a nde.¹⁴Me nzieb ne me nkel mu ikisi mu mfum Yesu,ne mud mu mo we ku mu ikal mubi munda nde ngako,kyili na wun wo mono ne bilo bio biso bi kel bibi bi. ¹⁵Kid ne itsin idia ki kel ne mukuun a nze abwi ingieb-ingieb,kobun nze bud kal we mu lizol. Adus we mukuun a nze itsin idia munda Klistu afhi munda nde.¹⁶Kobun bini li wa we nzil ne bisal be bini bi bwed bi to be iko bil bad. ¹⁷Munda imfum i Nziem ikel mu idia ani mu inwa, si masong,ngemb ani isse mu mpev a santu.¹⁸Munda nde wun wo selele Klistu mu mpil aso yin,iwa isse ku kel Nziem,ani ighan ku madis ma bad. ¹⁹Kobun,li luuno bilo biwa ngemb ani bilo be wa inkes ku kel ban andi ban.²⁰Li kaan mu ibebes isal ke Nziem itsin idia,kobun bilo bio biso bi kel bibi bwed, si bi kel ku ibi munda mud wun wu kel mu iku bi dia,le to kia ku kel nde. ²¹Ikel we ku ibwed mu idia misun,to mu inwa mal,to bilo bi nkim bibi kel ne mukuun a nze akel mu nswen.²²Likwikil lin li kel a lo nze,li shim munda nze ani Nziem a nze. Lusakumun likal ku kel mud wun wo wun biwa mbi ye nde ngako,mu min me kide nde. ²³Wun wu kel mu ma med, akel andi ifhu Kid ne nde di,munda mi fi we mu likwikil,si mio miso mi mi wun fa mu likwikil, mi kel masum.

Chapter 15

¹Tel li,bis ba likel ngol,li kwi mu ishim yuun le ban baba kel andi yuun,si li kaan mu iku bi shil mbwun ku kel bis ba ngako. ²Kons mud mu nked a bis awa isse ku kel mud mu nkim mu man mama kel ma bwed munda ngol ye nde ngako. ³Munda nto Klistu abi wi we isse ku kel nde ngako,si mu mpil yi ba swen: "Mangwom ma ban ba itwi nze ma yi bwa ya nghe me.". ⁴Munda man mo maso ma ba swen makele munda bis li bwa mayel, mu mpil ne mu nzil ye ikas mbwun,ani iwa inkes ke wa man ma ba swen,bis likwi mu isa mukil.⁵Nziem nga ngieb,wo li kiele ngieb ku mukol, à li twin ne li kal andi ma itiemmen ma mo ku kel ban andi ban mu mpil ye Klistu Yesu. ⁶Mu mpil ne mu ikal andi mantiemen ma mo,ani munwa mu mo bini li kwi mu iwa likum ko kel Nziem Ani Tad wo mfum a bis Yesu Klistu. ⁷Kobun li bi yam bini andi bini bun bo li yem Klistu munda likum le Nziem.⁸Munda me mwe ne,Klistu ake le bi si mud a isal wo itsid mu likum le masong ma Nziem,mu mpil ye ikisi manda man ma ba kenese ko kel ba Tad. ⁹Si ko kel ba mpan munda ikumis Nziem munda ngieb a nde. Bun bu ba swen: "Kyi,me ayi-yimin bishaam mu nked a ba mpan ani iku iyi-yimin bishaam mu nkwum a nze."¹⁰Ba bud mo mbal nkim: "Li kal mu issem,makaan ma ntod,andi bad ba nde." ¹¹Ani fudu "li kumis Nziem makaan mo maso li mu saam bad bo baso."¹²Izaya abud mo ne,"mu nked a Izaya nde ati-tisil mud wo tsud munda itsweles makaan ma ntod,ma kaan ma ntod man ma mu shil mbwu ku kel nde.¹³Nziem wo lizol lo liso,ali tum isse kio iso ani ngemb yo iso mu likwikil,mu mpil bini li yesel mu ikwikil mu ngol ye mpev a santu.¹⁴Me ngako nkel mu ikisi mu min mimi tel bini ba kuun ba me ne bini li kel andi mukol mu bwed,li yeb manda mo maso mama kwi mu iku mu wa ngol ban andi ban.¹⁵Kobun me nkel mu iku mu swenen mu ngol yo iso mu man ma ma tel bilo bi nkim munda ibud ku liyibil,itsin kab lin le ngwi Nziem. ¹⁶Mu mpil ne me nkal ku nkul a bad ba isal ba Yesu Klistu wun wu ba twim ku kel ba mpan. Mu ikyi mu bisal be bu santu be nsia Nziem mu mpil ye makab ma ba mimpan ba makisi munda ba ma wi mu ngol ye mpev a santu.¹⁷Me nkel mu mpil ye iku biwa likum mu Klistu Yesu mu bilo bin bibi tel Nziem. ¹⁸Munda me ameg we mu ikd nto ilo imo na kin ke kwisi Klistu mu nked a me munda itsweles ba mpan mu ilemfuk, mu ngol ye bidiim ani manda ma iyituk.¹⁹ Mu ngol ye mpev a santu,mu mpil sa fa ku Yeluzalem,ani mu ma ntod ma mu nkwa-nkwa ti ku Lilyli,me nkwi mu ikwisi mu imwal nsia ye Klistu.²⁰Mu ifa iso kin,lizol li me likele mu ikab nsia mbwed,si kel we ne kun ku ba yeb Klistu, mu mpil ne ba kaan mu itswu ya mbel yin ye be mud mu nkim. ²¹Bun bu ba swen: "ku kel ban baba win ywil nsia yin,ba yi-mu mon,si ban baba win ywil yo,ba yi .yab"²²Itsin kobun ba nkese nzil mu ikwe nto li kel bini. ²³Si tel li me nkel we nto andi mbel mo mu ma mbee maso man,me si nkel ba ba mvul ba siama,lizol le ikwe nto likel bini. ²⁴Kobun,tel akwe me ku Espniol,me itiemmen ne me ali mu mon bini likisi lud,me si akal mu ibwil i bini,ku ngwel a kal me mu issem mu ibwil i bini mu tel limo kobunu. ²⁵Si tel li me ya ngwin ku Yeluzalem munda iselel ba santu.²⁶Munda ikele isse ke ngol munda bad ba Macedwan ani ba Achayi munda ivus ndaam a nzim munda iwa ba fhil baba kel ku Yeluzalem.²⁷Ibini ikele isse ibo ke ngol,ani mu masong bu ba bawi. Munda Kid ne ba mpan bu ba wel kab mu manda ma bo ma impev,ba kwi si ifa imo mu iku ba seles mu bilo bi bo be imud.²⁸Kobun,tel akwisi me bilo bi bio biso ani le ba wa me likan le mbud yin munda bo,me a lud mu nzil ye bini mu ikwe ku Espaniol. ²⁹Me nzieb ne mu iya ko kel bini,me aya andi minkam me lusakumun le Klistu.³⁰Tel li,me nkel mu iku mu bwene,ba kuun mu nzil ye mfum a bis Yesu Klistu ani mu lizol le mpev mu inaan nzil mo andi me mu bisaam be bini ku kel Nziem. ³¹Li kid kobun mu mpil ne me nkal wo yi- yese ku kel ban baba wun lemfuko ku Yude mu mpil ne makab ma tswal me ku Yeluzalem,ba santu ba makisi. ³²Mu mpil ne me nto ku kel bini andi isse mu lizol le Nziem mu mpil ne me ngwol nzil mo andi bini mpil ye iwumu.³³Nziem wo ngemb akal andi bini bo baso. Ame.

Chapter 16

¹Me ya itwim Phoebe,mukuun wo bis wu mukad, nze kel mud a isal wo nzo Nziem yi kel ku Cenchlee. ²Mu mpil ne bini li mu yam mu nkwum ye mfum Yesu,mu mpil ye likwikil le ba santu,bini li mu shim mu bilo bio biso be kwi nde mu ikal abio mfun ku kel bini. Munda nde a twe nsadis wo bad ba fhun ani ku kel me ngako. ³Mu wa mbed Plisca ani Aquilas ba lisala bo mamvu mu mfum Yesu Klistu. ⁴Baba si lizing li bo mu imeg munda igulus lili me. Me ba fidil matond,Kid we na me ngako,Si ma nzo ma Nziem mo maso ma ba mpan. ⁵Li ba wa si mbwed ma nzo ma Nziem mama kel mu mala ma bo. Li mu wa mbwed Epainet wo lwid me izol,wu kel munda Klistu mud wo iso wo Ntod ye Azi. ⁶Li mu wa mbwed Madiah wo sel ngol munda bini. ⁷Li mu wa mbwed Andlonicus ani Junias,bi bwid bi me ani ba nduu ba me ban baba likwed a bo baba kel mfun ye lwidil mu nked ye ba ntum,bo ban baba kel mu mfum Yesu ku nkul a me. ⁸Li mu wa mbwed Ampliyas mukuun a me wo lizol mu mfum Yesu. ⁹Li mu wa mbwed Uluben, nduu a bis mu isal mu Klistu,ani Stachys mukuun a me wo lizol. ¹⁰Li mu wa mbwed Apelles wo fhyis mu Klistu. Li ba wa mbwed ban baba kel mu nzo ye Alistobul. ¹¹Li mu wa mbwed Helodion,ba bwid ba me. Li ba wa mbed ba baba kel mu nzo ye Nalsis,baba kel mu mfum Yesu. ¹²Li ba wa mbwed Tlyfen ani Tlifos baba sele ngol munda mfum. Li mu wa mbwed Pelzid mukad wo zwel me,wo sel ifhun munda mfum. ¹³Li mu wa mbwed Lufus,wo pwen mfum ani ngwa nde, wu kel si ngwa me. ¹⁴Li ba wa mbed Asynclit,Flegeon,Helmes,Patlobas,Helmas ani ba kuun ban baba kel andi bo. ¹⁵Li ba wa mbwed Filolog ani Juli, Nelee ani mukuun ande wo mukad,ani Olympe ani ba santu bo baso baba kel andi bo. ¹⁶Li bi wa ban ani ban mbwed ye munwa ye bu santu, ma nzo ma Nziem ma Klistu ma liwi mbwed. ¹⁷Tel li me nkel mu iku li bwene,mu itiem ku kel ban baba kwedese ikab ani manda ma nswen,mama lwid mutel mu malong ma li zwi bini, li ba bad bad ba ifa kin. ¹⁸Munda bad baso ba ifa kin,ba selele we Klistu mfum a bis, si ba selele dum le bo ba ngako.Ani mu malong ma mu nsi-mu nsi ma ileb,ba kel mu ilemes ma mbwun ma bad baba wun yab nto nda mo. ¹⁹Mband ye bini ye ilemfuk ishim mud nde muso. Me nkel mu isse,si me nzwel ne bini likal maken ani mu bilo bibi kel bi bwed ani liked mu bin bio biso bikel bibi bi. ²⁰Nziem wo ngemb inaan ifhun we,amu bu-bolo Satana ku nsi makol ma bini. Lizol le Mfum a bis Yesu Klistu likal andi bini. ²¹Tumthee,nduu me wo isal,a li wi mbwed ani Lucius,Jason aniSosipatel ba bwid ba me. ²²Me Teltius wu swen mukaan wu,a li wi mbwed mu nkwum ye mfum. ²³Gayus,mukwud a me wo lizid ani wo nzo Nziem yo iso,a li wi mbwed, Elaste,wun wo swo nzim ye mbee a li wi mbwed,nzil mo ani mukuun Qualtus. ²⁴Lizol le Mfum a bis Yesu Klistu li kal andi bini bo ba so! Ame! ku kel wun wu kwi mu iku mu wa ngol mu nda ye Nziem ani mu malong ma Yesu Klistu bun bu kel ighan ke manda ma insi-nswi mu bina biso bi, sima ba mono tel li mu bison be ba mbikudi,bun bo twim Nziem wo mvul ani mvul ani mu itswal bad bo baso mu iyab mu mpil ne ba lemfuko mu likwikil,ku kel Nziem nga maken. ²⁵Ku kel wun wu kwi mu iku mu shim mu iyukan andi nda Nziem ye me ani malong ma Yesu Klistu, mu mpil ye insi-nswi mu ighan kin ki ba swe mu insi-nswi sa fa ntam. ²⁶Si tel li,li ma ighan mo ani iku ma seel mu bison be ba mbikudi bun bo twim Nziem wo mvul ani mvul munda ilemfuk mu likwikil mu nked a bad. ²⁷Ku kel Nziem mud mu mo nga maken akal ani likum mu nzil ye Yesu Klistu mu tel lo liso. Ame.

1 Corinthians

Chapter 1

¹Pol,wun wo yemen Klistu Jesu mu iya kal ntum mu lizol li nziem ani mukuun a bis Sosthene. ²Mu nzo-nziem ye bad ba Colinto,ban ba sakumun mfum Yesu ba yemen nde mu ikal ba santu,ani ban bo baso baba yemene nkwum ye mfum Yesu Klistu mu ma mbel mo maso. ³Ngemb ye mfum nziem ani pii li nde Li kal ani bini. ⁴Me awa tel lo liso,lizol ku kel nziem a me,itsin lizol le Klistu Yesu le liwi nde. ⁵Nde ali sakumun mu bilo bio biso,mu imo ani mu iyab. ⁶Nde ali sakumun bun bo ti Yesu imbang mu iyukan mu masong mo maso mu nzil ye bini. ⁷Itsini kio kin bini li wun zwa makab ma nziem,bun bu lizele bini mu ngol yo iso iyato ke mfum a bis Yesu Klistu. ⁸Nde ali wa ngol ti ku nsuk.Ikobun bini likal baba win yab nda mo mutsu le isemes. ⁹Nziem akel wo mud nde muso,nde wo liyemen mu ikal mu mamvu ani mfum a bis Yesu Klistu. ¹⁰Me nkel mu ikunuwa bini inkes tel li bakuun ba bakad ani ba ba baal,mu nkwum ye mfum a bis Yesu Klistu.Wu likisi bini bo baso,nenika kal ani ikabwan mu nked a bini.Me litwim ne likal mamvu mu lizol lolin limo,ani mantiemen mo man ma mo. ¹¹Munda me bo ywi ko kel bad ba Chloe ne ikel ani mantiemen mu nked a bini. ¹²Tel li me nzwel ikumis bu:Ku kel ban baba mo ne,me nkel ani Pol,to me nkel ani Apollos,to ne me nkel ani Cephas,to ne me nkel ani Cklistu. ¹³Iswe ne Cklistu ba mu keb? Pol,ba musi ya nghe nkulunsi itsin bini? Bini ba libwetik mu nkwum a Polo? ¹⁴Me awa matond ko kel nziem ne,me abwetik we nto mud mumo mu nked a bini,na Clisus bwun ani Gaius. ¹⁵Mu mpil ne nto mud mumo amo

we ne ba libwetik mu nkwum a me.¹⁶(Me bo bwetik sikaan lo liso le Stephan.Ku ngwel a mio min,minkim me nzieb we mu ibotik bad ba nkim.)¹⁷Munda Klistu a ntwim we mu ibotik,si mu ilong nsia-mbwed,si kid we ne mu maken ma bad,mu mpil ne nkulunsi ye Klistu ika wol inta inde i mpu.¹⁸Mu ban baba fha nsia ye nkulunsi ikel lel ku madis ma bo,si mu nked a bini,ban ba guluso nziem,yin ikel ngol a nziem. ¹⁹ Munda ba swen ne "Me aki-kiele maken mo maso ma bad ba mayel". Me asa maghan-maghan iyab kee bad ba mayel.²⁰Ande mud a maken? Ande mud wo longok? Ande mud a mangul mu ntod yi? Nziem akiele we make ma ntod yi mu ngol yo iso? ²¹Safa le djimin bad ba ntod yi ku kel nziem mu maken ma bo,nziem a bi pwen mu itsid mu misam mimi taan ne mikel mibi ko kel bad ba nkim,ku kel ban baba kwikile ko kel nde.²²Ba Yuda ba fwul bidim bi nkumbwa,ba Gelek ba sa maken.²³Si bis li loghon Klistu wu ba kwen ya nghe nkulunsi,mubal ko kel ba Yuda akel lel ku kel ba Gelek.²⁴Le akoyan mu ban ba yemen nziem,ba Yuda ani ba Gelek bis li longo ngol ani maken ma nzieme. ²⁵Munda lel li nziem li lwid bad mu maken,yuun li nde Li lwid bad mu ngol.²⁶Bini baba yemen,li bi tala ku ibwed ba kad ani ba baal.Mu ital mu imud ikel we ani baba lwidil maken,ansa baba lwidil ngol,ansa baba lwidil imfum.²⁷Si nziem apwen bilo Bibi ngol Munda isa maghan-maghan bad bo baso ba maken. Nziem a pwen ilo iwin ngol mu maan ma munda isa maghan-maghan kin ke lwidil ngol.²⁸Nziem apwen ilo ke itshi andi ke inia-inia andi bilo bibi wine mfun munda idus bin bibi kel be ngol.²⁹Nde akid kobun munda ne nto mud mumo aka sa lileen ku nkul a nde.³⁰Itsin bilo be kid nziem,tel li bini li kel mu Yesu Klistu wun wo twe munda bini maken man mama fi ko kel nziem,ibini ke bis,bu santu bu bis,iloluk ke masum ma bis.³¹ Kobun,bun bu ba swen ne:"wun wo bisuu,abisuu mu nkwum a nziem."

Chapter 2

¹Tel ayi me ku nkul a bini,me ayi we ani manda ma ngol to maken lin le mwe me manda ma insi-nswi mama nziem. ²Me bo tsid nemme ayab we nto ilo imo mutel akele me mu nked a bini,kyele na Yesu Klistu,wun wu ba kwem yabnghe nkulusi. ³Me si bo kele andi bini mu yuun,mu buum,ani mu manda ma maghan-maghan ma fhun. ⁴Manda ma me ani imbang i me,bi kele we bilo be bimpal mu maken,si bikele mu isu mpev-a-santu andi ngol a nde. ⁵Mu mpil ne likwikil li bini li ka kal mu maken ma imud,simu ngol ye nziem. ⁶Tel li li kel mu imo manda ma maken mu nked a ba iwud,si kel we ne maken ma ntod yi,munda ina ke ya lud. ⁷Si li kel mu imo mu maken ma ins-nswi ma nziem,ibini ke liswele nziem ke likened nde Munda likum li bis. ⁸Nto ngil mo we ye ina ki iyeb maken man,munda kid ne ake ba yab mu tel liso lin,ba ni mukom we Mfum ya nghe nkulunsi Munda likum. ⁹Bun bu ba swen "bilo bi ba wun mono nto tswi limo liyu we,nto mud mumo si akwi we mu itimen,mu bilo bin be yili nziem munda bad ban ba muzolo nde. ¹⁰Bio bin bi kel bilo be liswo nziem mu mayel ma nde,Munda mayel ma yaba bilo bio biso nto ku mbwun ye nziem. ¹¹Munda wun wo yaba mantimen ma mud,kyele na mayel ma nde? Kobun nto mud mumo we wu yeb nked ye nziem kid ne na mayel ma nde ngako nziem. ¹²Si bis li wel we mayel ma ntod yi,si na mayel ma nziem,Munda bis li yab mu isse kio iso bilo be liwi nziem. ¹³Bilo bi li bi mo ku munwa bibi kel ne maken ma kwi we mu iku bilong,si na mpev-a-santu i lilongo,mpev-a-santu ibamana manda ma nziem ani maken ma nziem. ¹⁴Mud a musun akwi we mu izwa bilo bibi kel ani mpev ye nziem,munda ku kel nde bimek amon ne lel,nde akwi we mu iku bi yab,munda ba bi asemese mu mpil ye inziem. ¹⁵Mud wo inziem,asemese bilo bio biso,si akodo we mu lisemes bad ba nkim. ¹⁶Na kwi mu iyab mpev-a-santu nziem munda imulong? Si bis li kel ani mpev ye Klistu.

Chapter 3

¹Ba kuun ba bakad ani ba babaal,me nkwi we mu ikunuliel amon ne bad baba kel andi mpev-a santu,si amon ne bad ba musun,amon ne bad ba bud butuk mu Klistu. ²Me li wi milik si kid we ne misun,ti li bini abwu li kubam we. ³Munda bini likel abwu bad ba musun,ikio kin impal ani mangul ma kel mu nked a bini,li zighe we mu mpil ye musun ani ikwe i bini mu mpil ye imud? ⁴Kid ne mud mumo mwe ne,me nkel munda Pol,wu munkim mwe ne me nkel munda Apol,bini li zighe mu mpilme imud? ⁵Apolos akel na? Asi Pol akel na? Bad ba isal baba kel ne mu nzil a bo bini lili kwikile,bo ban ba twim Nziem.⁶Me akun, Apolos atsaman mania si Nziem atisil bilo. ⁷Kobun,wunnwu kel mu ikunuliel ani wu kel mu itsaman mania,ba sel we nto ilo imo.Si na Nziem wo tisile bilo. ⁸Tel li wun wo kuno ani wun wo tsamana mania ba kel ifa imo,kons mud awol lifud li nde mu mpil ye isal inde. ⁹Munda bis likel bad ba isal ba Nziem. Bini likel mukal wo Nziem,bad ba kes Nziem. ¹⁰Mu mpil ye lizol le ngwi Nziem,memle has mu itswu manzo bun bo tswu ngaal wo maken,me le baa itswu,mud munkim le ya tswu ya ngii. Si nde wun akal swanaa mu itswu yan ya ngii. ¹¹Munda mumo we wu kwi mu itswu mbel nkimnyi ba bee na yoyin yi ba sun tswu,yi kel Yesu Klistu.¹²Tel li nde muso wo baa itswu andi wool,nziem,ma nkuun ma ntal-a fhun,mu miti to ye mulie. ¹³Isal i nde ikal ke Nziem,ighan mu mwil.Munda ba iyab mu mbaa ye suu mutel wo mud wun wo isel kio.¹⁴Kid ne ya tswi mud yan ikel ani ngol,azi-zwa lifud li nde. ¹⁵Si kid ne idiu mbaa,nde ngako amon bitshi minia,si agu guluk ku mbaa.¹⁶Bini aka liyab ne likel nzo ye Nziem, ne mpev a Nziem ikelmmu nked a bini? ¹⁷Kid ne mud mumo dwis nzo Nziem,Nziem si amu dudus.Munda Nzo nziem ikel ye busantu,amon ne bu likel bini.¹⁸Mud abi fhud we nde ngako.Kid ne mud mumo mu nked a bini abi yaba ne akel nga maken mu ina ki,abiel misu kobun le bwi maken. ¹⁹Munda maken ma ntod yi,mankel lel ko kel Nziem. Munda ba swen ne,nde azwa mud wo maken mu bimpal bi nde. ²⁰Fudu,nziem yeb ne mantiemen ma bad ba maken ma kel ma bizob. ²¹Kobun,ba bud bisuu we ko kel bad! Munda bilo bio biso bi kel andi bini. ²²Kid ne Pol, to Apolos, to Cephas, to mukil,to lizing,to lifhu,to bilo bi limono bi,to bilo bibi ya ku nkul,bio biso bikel bibi bini. ²³Kobun bini likel ba Klistu,Klistu akel Nziem.

Chapter 4

¹Kobun, Ba Limon amon ne bad ba isal ke Klistu, ani baba kaba nsia ye insi-nswi ke Nziem. ²Kobun, mi kel mungol ne wun wo kaba nsia, ba kal banam mu masong. ³Si kid na ku me, ansa ba lisemes itshi, to ba nwenes ma mbel mo Madonna ba tuminad ma nkim. Munda me abi semes we me ngako. ⁴Me bitiemene we mu ikal me ngako mud mubi mu ilo imo ibi ku kel me ngako, kio kin iswi we ne me nzieb we nto ilo imo. Mfum nziem wo nwenes me. ⁵Kobun, li tuul we aka isemes imo ki iwin mu nzil ku nkul a mio miso, ku nkul a iya ke mfum. Nde aya tsu-tswal main ku kel bilo be insi-nswi mu nked a lipyib, ani mutisil bilo bi litiemene bini mu ma mbwun. Kobun kons mud awol lifud lines ko kel Nziem. ⁶Tel li, ba kuun ba bakad ani ba babaal, me nsi ma ngil ma munda Apolos ani me ngako itsin ma mbwed ma bini, mu mpil ne, mu nzil a bis, bini li yab ntendul ye bison, li ka luud mutel wo bilo bi ba swen, ku nsik ne li ka bisuu mutel wun ani wun. ⁷Munda na wun wo likeb ani bad ba nkim? Bini li yeb we ne li bi wel bibi nkam? Kid bini li yeb ne bini li biwel bibi nkam Munda nki bini likel mu iku bisuu amon ne bini li bi swim mu nsim ye bini ba ngako? ⁸Bini li sun kal ani bin bi liswele bini mu ikal a bio! Bini litwe ikwil mifhil, bini li be ibial-mpu, li bitsid ani bis! Mu masong, me nzwel ne bini li bial, kobun li bial bise baso ani bini. ⁹Nziem a likdil ba ntum ba nde, amon bad ba nsik mu ibwil amon ne baba tsid nkan ye lifhu. Ya li twe bad ba ital mu ntod, ku kel ba wanzio ani ku kel bad. ¹⁰Bis li biel mishu itsin Klistu, si bini li kel maken mu Klistu. Bis li ywin, si bini li kel ngol. Tel li bini li kel mu likum, si bis mu iwin likum. ¹¹Ilud tel liso li, bis li kel mu nzal ani mu mpuu mania, bis li bwada imbe-imbe, ba libede ngol, bis si li be we ma nzo. ¹²Bis li sala ngol, lisala mu ngol a bis, tel ba lituu bis, bis li ba lisakumun. Li ba linwenese bis li kas mbwun. ¹³Tel ba libile bis, bis limo mu bike-bike. Bis lili to, li ba bud Limon ikobun, ba lital-bwa mu ntod yoso amon ne ilo i nkam. ¹⁴Me liswenen we moma Munda iku nuse, si munda ne bini li sob mu iyab nelikel baan ba me ba mbwun. ¹⁵Ansa ne bini likel ani bad ba bini ba fhun baba litala bini mu Klistu, li kel we ani ba Tad ba fhun, munda me bo twe Tad a bini mu Klistu Yesu mu nzil ye mikaan ba swen. ¹⁶Kobun me livwens ne bini li nduun me. ¹⁷Itsin kio kin me litwim Tumthee wo zwel me ifhun, mwaan a lizol ku kel mfum. Nde wo lisu making ma me mu Klistu, bun bo lweng me ma mbel mo maso ani mu ma nzo-nziem mo maso. ¹⁸Tel li, baba mo mu nked a bini ba twe nzil ilal, ba kids amon ne me and ya we ko kel bini. ¹⁹Si me aya ko kel bini inaan ifhun we, mu lizol li nziem, me ayab kid na manda ma bad ba ikal ban we si me ati tal bo ba lwid ngol munki. ²⁰Munda imfum i nziem ikel we mu imo si mu ngol. ²¹Bini li zwel nki? Me tu ya ko kel bini ani fim to ani lizol lo liso ani ngin ye ku mikimis?

Chapter 5

¹Bis bu li ywin ne ikel andi manda ma nswen mu nked a bini, mama kel ne ansa mu nked a ba mpan ma kwi we mu ikal ikobun. Bis bu liywi ne mumo mu nked a bini bo silaal andi mukel wo Tad a nde. ²Bini li bud kal bad ba maghan-maghan! Bini likwi we mu ibokoto? Wun wo kide kobun, ilwim ne ba mutisil mu ibwil. ³Ansa me nkel we andi bini mu imud, si mu impev, me nkel andi bini, me man nwenes wun wo kid ilo ke ifa kin, amon ne me nkel andi bini. ⁴Tel livuno bini mu nkwum ye mfum Yesu, mpev a me ikel ani bini mu ngol ye mfum a bis Yesu. Me man nsemes manda maso man. ⁵Munda iku mutee ku makuu ma satana munda idus nud a nde, ku nsuk ne, mwe nde ku mu iguluk mu tsu le ya mfum. ⁶Lileen li bini li kel we bwaan, bini li yeb we ne ndaam a mufhil ikwi mu iwilis pod-pod lo liso? ⁷Li bi wul mu mufhil wo iso, ku nsuk ne bini likal pod-pod lili mpa mu mpil ne bini li to pod-pod lili mpa, liwin mufhil. Munda Klistu, wo litwelese bis bu ba mutee. ⁸Li sala fed ani mufhil wo iso, mufhil wo ina i bis ki, akel wo win ngol, si ani nso ye win mufhil makel ma masong ani ma ibini. ⁹Me ali swenen mu mikaan a me ne li ka kal invum ani ba mfhyb, kel we ne mu mpil a mbi. ¹⁰Nto mu mpil mo we me litswi ne li ka kal mu imvuk andi ba mfhyb ba ntod yi, ba lwe, byib, to baba sama bitek, kid lo ifeen ne bini li kyi mu ntod yin. ¹¹Tel li me liswenen ne li ka kal mu indu andi ban baba yemene bakuun ba bakad andi ba babaal mu Klistu, si baba zighe mu induum, to mu kyib to mu bitek to mu manguum to baba wudo mal, li ka dia nto mbel mo andi bad ba ifa kin. ¹²(Kobun isi nki me akid mu isemes bad ba ifa iso kin baba wun sama?) Mu mpil yin, bini li kel we ba zusi ba bad ban baba kel mu nzo nziem? ¹³Si Nziem asemese baba kel ku nzil: Mu ibyi bad ba bi baba kel mu nked a bini."

Chapter 6

¹Kid ne mumo mu nked a bini akel mu manteden ani mud munkim,aku mufuun ko kel mumpan to akwe ko kel bad ba Nziem? ²Bini li yeb we ne bad ba Nziem bo basemes ntod? Kid ne bini li kel mu isemes ntod,li kwi we mu iyili mandanman mama lwidil binene?³Bini li yeb we ne bis lisesemes ba wanzio? Nki yo yi ilwidil binen,li kwi we mu isemes manda ma lizing li?⁴Kid ne bini likwi mu isemes itswil ki manda ma lizing le matsu mo maso,munda nki li kwi mu iwol nda yi ku nkul a bad baba win mfun mu nzo-nziem? ⁵Me ndiel ne ikel nswen ko kel bini.Mu nked a bini ikel we ani mud wun wo lwidil maken munda isemes manda ma bakuun ba babaal andi ba bakad? ⁶Si mukuun wo sama le ku fun mukuun ande wo sama ku kel zusi wo win sama.⁷Mu imo ki ibwed,ikwi we mu ikal ani manteden mu nked a ba Klistu,ikel nda mo ye nswen ko kel bini.Munda nki iwin wa ndol ko kel wun wu sel ku ibi? Munda nki bini li yibe?⁸Si bini likel ban baba yeb manda mamkid ba kuun ba bini baba baal andi ba bakad!⁹Bini li yeb ne mud mubi akod we mu imfum i Nziem? Li kaan kwikile ko kel bad baba ta bimpal.ba mfyib, ba nga bitek, ba nga induum, ba induum ba babaal, ba baba ko lala ba kad andi ba kad,ba baal andi ba baal.¹⁰Kyib ,mfwub, iwud mal,ibil,idjulu bilo ,mumo we mu nked a bo wo kod mu imfum i Nziem.¹¹Kobun bu kel bad ba nkim mu nked a bini. Bini ba likel,!I twe ba santu,bini li twe mu iwakan andi nziem mu nkwum ye mfum Yesu-Klistu andi mpev ye Nziem.¹²"Bio biso ba ngwi" si bio biso bi kel we mfun. "Bio biso ba ngwi" si me akal we mu mpil a bilo bin bio biso. ¹³"Bilo be idia bi kel munda yis, yis si munda bilo be idia" si Nziem adus abio biel. si nud ikel we munda induum ke ivus ma nud, si munda mfum, si mud a isal we si munda nud.¹⁴Nziem afu-futun mfum Yesu, si bis mu ngol a nde. ¹⁵Bini li yaba we ne nud a bini ikel bitswil bi nud ye Klistu? Me nkwi mu iwol nud ye Klistu Munda me ayi vus andi induum mud wo masum? Kio kin ikal we.¹⁶Bini li yaba we ne wo sivus nud ande andi mukad a induum le to nud mo andi nde? Bun bu ba swen,"abo bwel li ba to nud mo". ¹⁷Si wun wo sivus nud andi mfum le to ifa imo andi nde.¹⁸Li bada induum ke iko vuso ma nud! Masum mo maso ma sala mud,ma shiala ku nzil ye nud, si induum ke iko vuso ma nud ikel lisum limo lili lwid ibe mu nud ye nde ngako.¹⁹Bini li yaba we ne nud a bini ikel nzo ye mpev a santu,yin yi kel mu nud a bini,yin yi liwel bini ko kel Nziem,yi kel ne bini ba ngako li ibee we? ²⁰Munda bini ba lishwum mu nziem. Ikio kin li mukumis Nziem mu ma nud ma bini.

Chapter 7

¹Tel li mu ital bilo bin bi liswenen bini:Kel ani matel mama mo ikel ku ibwed ne baal alaal andi mukel ande. ²Si munda mu iwin bwa,baal ndeso akal andi mukel a nde,mukad nde so si akal andi mulim ande. ³Mulim kwi mu iwa ko kel mukel ande mangul mande momaso mama ntal abo ye ilaal,ifa imo si mukel ko kel mulim ande. ⁴Mukel akel we andi mfum mu nud ande ngako,ikel ko kel mulim ande.Mulim si akel we mfun wo nud ande,si ikel ye mukel ande. ⁵Li bi tshu we mu ilaal wun andi wun kid ne bini liyukan we mu tel limo kobunu,si likal ngol mu bisaam. Abini bwel li kal mbel mo,kobun satana alikeb we mu iwin ku bikasaman bini ba ngako. ⁶Me aliwe luu si me ali twim we,me nzwel ne mud nde muso akal amon ne me. ⁷Si mud ndeso azwi makab ma Nziem,wun mu ilo ki,wun mu ilo inkim. ⁸Mu ban baba kel ba mfhyb ani ban baba fhi ba lim,ikel ku ibwed bo mu ikal ba mfhyib bun bu nkel me. ⁹Kid ne ba kwi we mu iku Bital bo bangako,bene ba baal.Ikel ku ibwed munda bo mu ibaal munda ba ka bud mantiemen ma induum. ¹⁰Tel li ko kel ban baba bwel,me litwim bu,kel we me si mfun:"Mukad akwi we mu iku bikab ani mulim ande". ¹¹Si kid ne nde akid kobun,ashial ande ngabimo kid we akwe ba yukan andi mulim ande.Si mulim akwi we mu ibyi mukel ande. ¹²Si munda ban baba shiel me mwe ne (me kid we ne mfum),mu mpil ne nto mukuun mumo we wo baal wu kel andi mukel mumpun,wu kel ne ba yukan mu izing andi nde,akwi we mu idus Waal lin. ¹³Kid ne Mukad mumo akel andi mulim mumpun Wu ba yukan mu izing ande nde,akwi we mu idus Waal lin. ¹⁴Munda mulim wun wo mupan awolo lisakumun ko kel mukel ande wo kwikile,mukel wun wo win kwikile awolo lisakumun ko kel mulim ande wo kwikile. Kid ne lo baan ba bini ba kal baba lwidil ibe,si tel li bo ya ba wel lisakumun. ¹⁵Si nga bad ba nde akel mumpun win ande,li ba year bo si ba kwe.Ikobun mukuun wo mukad to wo baal akel we nde mu iyukan ibo kin.Nziem ali yemen mu izing mu ngemb ande. ¹⁶Munda nze mukad yeb we ne mu nzil yin nze kwi mu ibigis mulim anze? To nze mulim yeb we ne nze kwi mu ibigis mukel anze? ¹⁷Ilo na imo,kons mud azing bun bo musi Nziem,ani mukad wun wo musi Nziem.Yin ikel ngil ye Sa me mu ma Nzo-nziem mo maso. ¹⁸Ne ban bo baso baba tsid tel li ba ba yemen bo? Ba meg we mu ikyili idiim kin ke itsid. Mumpun kid ne ba liyemen mu likwikil,akal wo tsi-tsid? Ikel we mu ngol. ¹⁹Munda ilo ilwidil mfun ikel we itsid,si ilo ilwidil mfun ikel iluun mansig ma Nziem. ²⁰Munda konns mud akal mu isal inde ke musi Nziem mu likwikil tel amuyemen nde. ²¹Bini li kel ba mpik tel ali yemen Nziem? Li ka kal mu ngieb munda ikobun. Si kid ne bini likwi mu ikal pii,likal ikobun. ²²Munda mu ital wun wo yemen Nziem amon ne mumpik,akel mud mumo wo pii munda mfum.Ifa imo wun wu kel pii,tel ba liyemen nde mu likwikil,le to mumpik wo Klistu. ²³Bini ba liswim mu ntal ye ngol,li ka kal ba mpik ba baad. ²⁴Ba kuun ba babaal andi ba bakad,ansa bu likel mu bisal bi bis,likal bun bu ba liyemen. ²⁵Tel li kid ne Ku kel ban baba win baal,me nkel we andi ngil mo ye wi mfun,si me ngwi mantiemen ma me amon ne wun wo mwe mu ngol Nziem ani likwikil loliso. ²⁶Kobun me ntiemen ne itsin iwin zwa ke ntod yi,ifen ku ibwed ne akal na nde ngabiywi. ²⁷Nze when ani mukad mumo mu lisiil le mabeel? Li ka sa inka-ngol.Bini li kel pii mu mukad mumo to wo win baal? Li ka sa ne libaal. ²⁸Si kid ne bini li bwel,masum bini li sal we.Ehee ikel ibini ne baba beel ban ba kel ani manda ma fhun ku nkul a bo mu izing mu ibwil,li bi swi we mu manda maso man. ²⁹Si me ndiel bu,bakuun ba ba baal ani ba bakad:tel li kel li fhi.Baa tel li,ba nga bakel ba zing amon ne bakel ba bee we. ³⁰Baba lile ban,ba kid amon ne bo mansia we;ban baba kel mu isse ba kal mu iwo,baba kel mu ishum bilo bio biso,ba kid amon ne ba bee we nto ilo imo. ³¹Ba ba kide manda mu ntod bakid amon ne ba kide we nto ilo imo mu ntod,munda ntod itwe ku nsuk a yo. ³²Me nzwel ne me nkal pii mu manda mo maso.Baal mfyib akala ngol mu manda ma Nziem,ayeb isinki iku muwa isse. ³³Si wo beel wun anem mu manda ma ntod yi,asa isse na ke mukel ande. ³⁴Abi keb.Kobun mud wo win baal to wun wo win yab nud a baal abi wa ifhun mu isal i Nziem,asa ne akal musantu mu imud ani mu impev.Si mukad wo beel wun abi wa ifhun mu bilo bi ntod,asa mu iwa isse na ko kel mulim ande. ³⁵Me mwe kobun munda izwa ke bini ba ngako,kel we ne me Lisa nswe,si munda bilo bin bibi kel imbe-imbe,mu mpil bini li bi wa ko kel Nziem iwine mataam. ³⁶Sinkid ne mud mumo a tiemen ne awolo we lizing linde mu lizid,itsin mantiemen ma nde ma fha mama lwid ngol,amu baal bun bo zwel nde. ³⁷Ikel we lisum.Si kid ne nde wel likan le iwun baal,ikel we mu manan-manan,akwi mu iku bital,ikal si ku ibwed kid ne nde amu beel we. ³⁸Kobun wun wo beel wo ken nde a sel ku ibwed,si wun wo pwen ne aka baal ande,akid ku ibwed ke lwidil. ³⁹Mukad anama andi mulim ande tel ba kel bo mu mabeel.Si kid ne mulim wun fhi,akel ani nswa mu ibaal mulim wun wo zwel nde,si ikal mu bi anziem. ⁴⁰Ehee mu isemes i me,nde akal mu isse kid ne nde akel mu izing bun bo kel nde.Me mu liel bu,me ntiemen ne me nkel si ani mpev-a-santu ye Nziem.

Chapter 8

¹Tel li, Limon manda mama tel bilo be idia bibi fi mu nzil ye bitek: Bis li yeb bu "bis bo baso li yeb manda man." Iyab ke lileen le ngol, lizol si lili ngol. ²Kind ne mud mumo amwen mu mantien ma nde ne nde yeb nda, mud munkim aka yab ne nde wun ayeb. ³Si kid ne mud mumo azwel Nziem, mud wun nde amu yeb. ⁴Kobun, man mama tel idia mu bilo bibi fi ku bitek: Bi li yeb ne ntod yi ikel ayo ilo i mpaam, si Nziem akel na nde wun mumo. ⁵Kyi, ba fhun baba yemene si " ba nziem ku yul ani ya munsu ntod, bun bu kel ba nziem ba fhun ani ba mfum si ba fhun." ⁶Ehee munda bis ikel Nziem na nde wun mumo Tad, nde wun wo kes bilo bio biso, bis si lizighe mu ngol a nde, andi mfum na nde wun mumo Yesu Klistu, Wu kel ne mu ngol ande bilo bio biso andi bio, bis si li zighe muko. ⁷Kyi, iyab kin ikel mu mud nde muso. Ikobun ban baba lwid iso ba selele bitek ani idia bilo bibi fee ko kel bitek bun bu bi kel. Mantien ma bo ba ma shwim munda ba kel ngol we. ⁸Si bilo be idia bi kwi we mu iku Lisa munzil a Nziem, bis li kide we ku ibi kid ne bis li bi dia we, ansa bis aka li bi dia. ⁹Si ibikel ibin mu pii ika kal nzil ye ibwis wun wo wiin ngol mu likwikil. ¹⁰Kid ne mud mumo li mwen, Wu kel ani iyab, Lidia bilo bibi fi ku bitek, ikel iwa ngol ko kel ban baba ywiin mu idia bilo bibi fi ko kel bitek. ¹¹Kobun, itsin iyab ke bini mu manda ma tel ibini ke itsin ke bitek, mukuun wo baal to wo mukad wo win ngol, Klistu afhi munda nde, le mini. ¹²Kobun tel kid nze ku ibi ku kel bakuun ba nze ba babaal to ba bakad, le iku tswa ku mbwun a nde bun bo kel mud a yuun, nze ya sel lisum ku kel Klistu. ¹³Kyi, kid ne idia i litswala mu nzil ye ibwa ye mukuun wo baal to wo mukad, me abud idia we, kobun me akal we nzil ye ibwis bikuun wo baal to wo mukad wun.

Chapter 9

¹Me nkel we mu pii ? Me nkel we ntum ? Me amwen we mfum a bis Yesu ? Bini li kel mbud yin ye tisi me mu isal ke mfum ? ²Kid ne me nkel we ntum munda ban baba mo,si munda bini me nkel ntum.Munda bini bu limwen bo lweghe me malong ma mfum.³Yi ikel ngol ye me munda ban baba mfwulo. ⁴li kel we andi nswa ye idia ani inwa ? ⁵Bis li kel we ani nzil ye iwol mukad wo kwikile,bun bo kide ba ntum baba mo,andi ba kuun ba babaal ba likel a bo mu mfum Nziem,ani Cephas ? ⁶To ikel na Balnabas ani me baba kwi mu isal.⁷Na wun wo sala amon ne suda mu isal ke nde ngako ?Na wun wo kuno muti wo mbud ne nde ngako adi we mbud yin ? To na wun wo bulo ma meem ne andi we mulim mi nde ? ⁸ Me mwe bilo bi mu mpil ye imfum ke imud ?Ikel iko bun nto munzil ye mingil ?⁹Munda ba swen mu mikaan me Moyize,"ngwele ba mukasa we munwa kid ne nde twim maan."Ako yan Nziem nsil abud kal ani ngieb ye ngwem wun ? ¹⁰Nde amwe we ibi mu nda bis ?Ba swen munda bis,wun wo kuno,a kuno ani lizol lo liso,ani wun wo sala,asal mu lizol mu ikab bin be zwi nde.¹¹ Kid ne bis likum mbud ye impev mu nked a bis,ilwidil ngol ko kel bis mu iku nu luum bilo bi lisala bini ku makuu ma bini.¹²Kid ne baba mo ba kid manda ma kobun ko kel bini,bis li sal mama lwidil ?Bis li man luum we nto ilo imo ?Bis li kasa mbwun mu bilo bio biso munda iwun kas nzil mu making ma Klistu. ¹³Bini li yeb we ne ban baba sala mu Nzo nziem,ba wolo lifud libo mumo,ban si baba sala ya nghe mes,ba kaba bin biba bawi ya nghe mes ? ¹⁴Nto nde ngako Nziem bo wi ngil yi mu mpil ne ban baba mwa nsia ba wol si lifud li bo mu malong man.¹⁵Si me man nduun nto tsu limo mu bilo bibi tel bis bangako.Me si nswen kobun ne bini li ngwa bio bilo bi me. Bene me mfha si mud aka bisuu mu nda so yin. ¹⁶ Munda kid ne me amwa nsia mbwed ye Nziem,me nkel we ani tel le iku bisu,munda me aka sal.Me akala mu ngieb kid ne me ndweng we nsia mbwed ye Nziem !¹⁷Munda kid ne me asala mu lizol le me ngako,me nkel ani lifud.Si kid ne me asala we mu lizol le me ngako,me akal tsu loliso ani iyek ke manda mo maso ma ba ngwi. ¹⁸Lifud li me li kel nki ?Kobun kid ne me a long,me akab nsia mbwed mu iwun tal kha li bad,ani iwun wol kab limo mu nsia mbwed ye kaba me.¹⁹Ako yan me nkel we ani nda mo ani mud,me le to mud a isal wo mud ndeso,kobun me awol bibi lwidil. ²⁰ Munda ba Yuda me le to amon ne muyuda,mu mpil ne me mung ba Yuda. Munda ban bo baso baba kel ku nsi ye mangul,me le to amon ne mud mumo wo kel ku nsi ye mangul,(Iswi we ne me ngako nkel ku nsi ye mangil.). Itsin ne me mung ban bo baso baba kel ku nsi ye mangil.²¹Munda ban baba kel ku nzil ye mangul,me le to ifa imo andi bo (kel we ne me ngako nkel ku nzil ye mangul ma Nziem,si ku nsi ngil ye Clistu), kobun me le nung ban bo baso baba wun lemfuko ku ma ngil. ²²Munda ban baba win ngol,me si le to ngol we munda iku ba nung. Me li ntwe ilo imo munda bad bo baso.Kobun me li ibigis baba mo mu mansin mo maso. ²³Me ya nsel mo maso mu mpil ne nsia mbwed ba ka inisi. Kobun me nkwi mu iwol lisakumun mu nzil ye bilo bin. ²⁴Bini li yeb we ne mu ibad manan,baba bada ban bo baso aka ba bad,si na mud mumo wun wo wolo lifud ? Kobun li bad munda iwol lifud. ²⁵Mud wun wo sala ma nsak,asala tel loliso munda a bud yab bu ba sala. Asala tel lo liso munda awol mpu mu tel lifhi,si bis li bada munda liwol mpu ye lizing le mvul ani mvul. ²⁶Kyi me abada we iwine ntin amon ne nze abyí mufel. ²⁷Si me nkel mu iku biwa nud ne nde akidi muhumb,kobun me nkel mu iku bisu ko kel bad ne me ngako nkel we mu liwuu.

Chapter 10

¹Me nzwel ne bini li yab,ba kuun ba babaal ani ba bakad,ne ba Tad ba bis ba kele bo baso ku nsi bifhu bi yul,ba lwid mu nzil ye ba nzel. ²Bo baso ba wel mbotik ko kel Myize mu bifhu bi yul ani mu nzel. ³Bo baso si bu ba do mutuu moman mammo ma impev. ⁴Ba nwin si mania ma impev,munda ba nwi mania ma impev mama tswe mu ma man ma ba lwine,man lisonlin li kele Klistu. ⁵Si Nziem akele mu isse ko kel ba fhun mu nked a bo,mampiem ma bo si makele tsad-atsad mu nde nkaam. ⁶Tel li bilo bin bi kel ma mbaan munda bis,mu mpil bis li ka wol mantiemen ma fha bun bu ba wel bo. ⁷Li ka kal bad baba selele bitek bun bu kel baba mo mu nked a bo. Bun bu ba swen,"bad li ba bwi-nsi munda idia ani inwa,ani itsud mu ikin ani mantiemen ma isal induum." ⁸Li sala induum bun bo sala bad ba fhun,minkam makwim-mwel ani matud ba fhi itsin kio kin. ⁹Li ka musa Klistu mu iku mumeg,bun bo kid ba fhun baba fhi mu itswa nteel. ¹⁰Kobun li ka ibokoto bun bo kid bafhun mu nked a bo, mifhu wo ban baba fhi aba dwis. ¹¹Bilo bin bibi munda bis liwol mband,ba bi swen si munda iku lilong mu manda mama wun wo ya mu tel li nsuk. ¹²Kyi wun wo bi yaba ne akel imbe-imbe,a keb anga bwa. ¹³Nto ma ngiin ma mo ma liyil we mama kel ma imud,si Nziem akel wo ibini,a liyese we ne ba limeg ya mutel wo lwid ngol ye bini,si mu imeg nde ali fi-fiel nzil,mu mpil ne bini li kwi mu inam. ¹⁴Kyi bini ba kuun ba me ba lizol,li bad mu iselel bitek. ¹⁵Me ali liel bun bu ba liele wun Wu kel andi mantiemen ma imud,kobun li kwi mu ifimb man ma ndiel me. ¹⁶Mbung ye lisakumun yi lisakumun bis li ikab we mu makol ma Yesu ?Nso yi outside bis yi ikel we nud ye Klistu ? ¹⁷Munda nso ikel na yoyin mo,bis li kel bad ba fhun,li kel mud mumo li vis nso na yoyin mo bise baso. ¹⁸Li tal bad ba Isayel: Ba kel we ban baba di bilo bi ba bawi bu ba kele bo ya nghe mes? ¹⁹Nki yo me amo? item ikel ilo mpaam? Nto ilo ki ba wi ko kel itek,ikel ilo mpaam?²⁰Si me mwe bin be wa ba mpan,bo ba biwa ko kel ba fhu si kawe ko kel Nziem. si me nzwel we ne bini li kal mamvu ani ba fhu! ²¹Bini li kwi we mu inwa mu kob li mfum ani mu kob le satan. Li kwi we mu iselel ku mes ma mfum ani ku mes ma satan. ²²To bini li zwel iko mubal ko kel Nziem? Li kel si ngol ilud bio bin. ²³"Bio biso ba nswi," si bio biso bi kel we mfun. "Bio biso ba nswi,si kel we ne bio biso bibi wa ngol. ²⁴Mud mumo wenwu kwi mu isa mambwed ma nde ngako. Si mud ndeso asa mambwed ma mukuun a nde. ²⁵Li kwi mu idia bio biso bi ba tee ku zaan iwine ifwul. ²⁶Munda ntod ikel ye Nziem,bilo bio biso bikel bibi Nziem. ²⁷Kid ne mumpan iyemen mu idia,kid ne nze kisi,dia bio biso be iwa nde iwine ifwul nto mufwul mumo. ²⁸Si kid ne mud mumo iliel ne,"ilo ki ba iwi mu nzil ye bitek,"nze abi dia we munda ba sun iliel,ani ku mbwun ye nze ngako. ²⁹Me ndiel we ne mu mbwun ye nze ngako,si mu mbwun ye mukuun a nze. Si munda nki ikal i me nze ayi semes mu mantiemen ma mud munkim? ³⁰Kid ne me nkel mu idia ani likwikil lo liso,munda nki li kel mu iko mbil mu bilo bin bi ngwi me lisakumun. ³¹Mu tel li kel bini mu idia to lili kel bini mu inwa,bio biso bi likid bini,li kid mio miso mu likum le Nziem. ³²Li ba vwens we ba Yuda to ba Gelek to bad baba sama Nziem. ³³Bun bu nkel me mu imeg mu iwa isse ku kel bad bo baso mu bilo bio biso,me asa we izwa ke me ngako,si ke mud nde muso mu mpil ne awol liguluk.

Chapter 11

¹Li kal ba baba luuno me,bun bu nkel me mbaan ye Klistu. ²Tel me liwi mbwed bun bu li ntiemen bini mu bilo bio biso,ani mu ikeb mu iwine idia bun bo lilie me. ³Me nzwel ne bini li bi yab tel li,Klistu akel mfum wo mud nde muso,baal akel mfum wo mukad, Nziem akel mfum wo Klistu. ⁴Mud nde muso wo sama to wo bikulo manda ma Nziem,wu fyi mutswe nde awi we lizid ko kel mfum a nde. ⁵Si Mukad nde so wo sama to wo bikulo iwine ifwu mutswe nde,azitis we mfum a nde. Ikel ifa imo kid ne nde tsid mfus a nde. ⁶Munda kid ne mukad abi fwu we ku mutswe nde,akyi mfus a nde. Kid ne ikel manda ma nswen munda mukad mu ikyili mfus to mu itsid mfus a nde, akas iko ku mutswe. ⁷Munda baal akwi we mu ibwad itambal, munda nde akel ifa andi likum le Nziem. Si mukad akel likum le baal. ⁸Munda baal afi we ko kel mukad si Mukad afi ko kel baal. ⁹Nto tsu li mo we baal ba mukid munda mukad si Mukad ba mukid munda baal. ¹⁰Ikio kin mukad akal ani idiim ke imfum ya nghe mutswe nde itsin likum. ¹¹Ikio kin mu likwikil li Nziem,mukad akwi we mu ikal kunkul a mulim,mulim si ifa imo ko kel mukad. ¹²Bun bo fi mukad ko kel baal,nsa baal a dzighe munkwa mukad. Kio kin bilo bio biso bi fa ko kel Nziem. ¹³Li babisemes bini ba ngako: Ikel ku ibwed ne mukad a saam Nziem iwine ikas itambal ku mutswe nde? ¹⁴Mu lizing ba lilongo we ne kid baal shis mfus a fhun ku mutswe nde ikal nswen munda nde? ¹⁵Si kid ne mukad shis mfus ye nde, ikel likum munda nde? Munda mfus ande ye nde yin ikel amon ne itambal inde. ¹⁶Si kid ne mud mumo si mia mu nda so yin, bis li kwi we mu imo nto nda mo ansa mu ma nzo ma Nziem. ¹⁷Mu mangil maso man,me mbwed a liwa we, munda kid ne bini li ya mu ibwil kid we ne bini li kel baba bwed si baba bi ngako. ¹⁸Munda ya iso me ake nzwil ne mu imvuk i bini mu nzo nziem ikel ani ikubikab,me ya nkisi ne ibini. ¹⁹Ikel si ani bibi bwil bi nkim mu nked a bini ko bun ban baba kide ba ba iyab mu nked a bini. ²⁰Kid ne bini li vunu,kel we ne bini li kel mu idia bilo be nziem. ²¹Tel li dia bini,mud ani mud a dia bilo be nde ngako,Ku nkul a bad ba nkim mu idia bibi bo. Mumo akel nzal,munkim said mal. ²²Bini ma nzo we mu idia ani inwa? bini li ibwi nzo nziem ani ise ban baba win awa ilo? Nki yo me ali liel? Me nkwi mu iku muwa mbwed, me ali Bedel we makuu mu nda so yin. ²³Munda ma li liel me ma, me ngwel ko kel Nziem,mfum Yesu,mu mpyib yo yin yi ba tee nde, le wel nso. ²⁴Le fidil matond ko kel Nziem,le tsid,le mwe ne,<< yo yi ikel nud a me mu nda bini,li kide kobu mu intiemene.>> ²⁵Ifa imo le wel kob li mal,le mwe ne: Kob li li kel iyukan i mpa mu makil ma me,li sa kide kobu tel lo liso kid ne bini li nwa munda i ntiemene. ²⁶Tel lo liso li bu idia bini nso ani inwa mal,li kel mu ikab nsia ye lifhu li mfum Yesu ti mu tel aya nde.Si ²⁷mbi mo,idia ani inwa kob li mfum mu mpil yi mbi,ikal ku ibi munda nud ani makil ma mfum. ²⁸Mud nde so abud bi tal mu idia nud a Yesu. ²⁹Munda wo dia wun mu mpil ye mbi nud a Yesu,akel mu iku bisemes nde ngako. ³⁰Ikio kin ba fhun mu nked a bini ba kel ba biel ani nzwis,ba fhun si ba fhi. ³¹Si kid ne bis li bud bital,li ku we mu isemes. ³²Si tel ba lisemes bis ko kel mfum Yesu,li kal ani lizid ko bun ba lisemes we ani bad ba mukil. ³³Kyi,ba kuun ba me ba baal ani ba kad kid ne bini li vunu mu iwol nud a Yesu,li kal mu iyukan bini ani bini. ³⁴Wun wu kel ani nzal,adia ku nzo nde,mu mpil ne bini li ka vunu munda iko isemes. Mu bilo bi nkim li nswenen bini,me aki-kid.

Chapter 12

¹Munda bilo bibi tel manda ma impev,ba kuun ba ba baal ani ba ba kad, me nzwel we ne bini li kal mu idjimin.
²Bini li yeb ne lili keke bini ba mimpan, bini like li bi wi mu nzil ye bitek, kyi bio bi li tswela. ³Ikobun,me azwele ne bini li yab ne mud ndeso wun wo mo andi mpev ye Nziem,amo ne Yesu ba mulwe, nto mud mumo a kwi we mu iliel ne Yesu akel mfum,na nde ngako mpev ye Nziem.⁴Makab ma kel ma fhun mu mpev-a nziem. ⁵Ikel si ani maswekam ma fhun si Yesu na nde wun mumo. ⁶Ikel si andi bisal bi fhun,si Nziem na nde wun mumo wo wa mukel kons mud.⁷Mud ndeso ba mu wi inta ke isal i Nziem munda lifud le mud ndeso. ⁸Bad baba nke baba wi maken ma intsu, wu munkim,maken ma iyab imo mu mpev yo yin ye Nziem.⁹Wu mumo ba musu likwikil mu mpev yoyin yi mo ye Nziem, wu munkim makab ma iyili ba biel mu mpev yoyin ye Nziem. ¹⁰Wun ba wi inta ke isal bimpa, wun impa ke imon manda, wu munkim mpil ye iyab manda, ba nkim mpil ye imo minwa mi nkim, Wu mumo mpil ye itendul manda. ¹¹Si mpev yo yin imo asala mu bilo bin bio biso mu iwa makab ko kel mud ndeso mu lizol li nde.¹²Bun bu kel nud na yo yin imo,ikel ani bitsul bi fhun,bio biso bikel bitsul be nud na yoyin imo, bun bu kel andi Klistu. ¹³Munda mpev ikel na yoyin imo mu yoyin yi wel bis mbotik mu nud si yoyin imo,ikala Muyuda to Gelek, mbwa to mufhil,li wolo bis bo baso mpev yoyin imo.¹⁴Munda nud ikel we ne na ifwul imo, si bifhun. ¹⁵Kid ne kol limwe ne munda me nkel we kuu, me nkel we itsul ke nud, ikel we ani itsul ki ikel ne mfun a kio ilo we. ¹⁶Kid si tswi li ku mu imo, munda me nkel we dis, me nkel we itsul ke nud, ikel we ani itsul ke nud ki ikel ne mfun a kio ilo we. ¹⁷Kid ne nud yo iso ikala na dis, iyuil itu kal nki? Kid si nud yo iso ikala tswa, mfun ye mbuum itu kala nki?¹⁸Si Nziem abud kas bitsul bi nud bio biso bun bo biyili nde. ¹⁹Kid ne ikala itsul na imo, nud itu kal nki? ²⁰Tel li bitsul bi kel bi fhun,si nud na yo yin imo.²¹Dis li kwi we mu iliel ko kel kuu ne, me mfun a nze ilo we. Nto mutswe akwi we mu iliel ko kel makol ne, me mfun a bini ilo we. ²²Si bitsul bi nud bin bibi ghan ne bikel mfun antshi,bi kel mfun. ²³Bitsul bi nud bin bi li tiemene bis ne bi kel mfun antshi, li bi wa likum li fhun, ani bitsul bi limono ne bikel mfun a ntshi,li bi wa si likum li fhun. ²⁴Tel li bi tsul bi bis bi liswi bin, bi kel we ani mfun ye likum,munda bio bi sun kal alo. Si Nziem akele bitsul bin bio biso mbel mo, ani iwa likum lili lwidil ko kel ban baba wine bio.²⁵Nde akid mio mi munda nud ika kal ani ikabwan, si munda bitsul bin bibi kebe bin ani bin mu lizol loli limo. ²⁶Kid ne itsul imo ibiel, bitsul bio biso ifa imo. To kid ne itsul imo iwel likum, bitsul bio biso bi kal mu isse bio biso. ²⁷Tel li bini li kel nud ye Klistu mu bimo, li kel bitsul bi nde.²⁸Nziem asi abwu ba ntum mu nzo nziem, ku ngwel le si ba mbikudi, ku ngwele le bud sa ba long ani ban baba sala bimpa, ban baba kel ani inta ke isemes ba biel, ban baba selese, ban baba tswelase, ani ban baba mo mu minwa mi nkim. ²⁹Bise baso li kel ba ntumu? Bise baso li kel ba mbikudi? Bise baso li kel ba long? Aka likid bimpa bise baso?³⁰Bise baso aka lisemes ba biel? Aka limo minwa mi nkim? Aka li tendul minwa mi nkim? ³¹Li kal ngol mu isa makab ma mbwed. Yan me ali si su ma nzil ma mbwed.

Chapter 13

¹Tel le bu mu imo me mu minwa mi bad to me ba wanzio, si kid ne me lizol ilo we, me nkel amon ne likwa lili ko sa libil, to amon ne ighwo-ghwo. ²Tel azwa me nteel ye imon manda, ani iyab manda mo maso mama sweme, ani tel azwa me likwikil le ikiele mibyi, kid ne me lizol ilo we, me nkel ilo mpaam. ³Tel awa me bilo bi me bio biso ko kel ba mbwa, Nsa me biwi nud a me ne ba ntsu mbaa, kid ne lizol lo we, ikel mpaam. ⁴Lizol likel ikas mbwun ani mbwun a mbwed, lizol likel we mu izol bilo be bakween ani ikal lileen, li kel we ani iku bisu to ani inka-ngol. ⁵Li zolo we mu ikal na lo, li kala we ani mpud, asa we manda ma bi ku mbwun. ⁶Kid ne bad ba lwine we manda mu nzila-nzil, lizol likala we mu isse si nde aseme kid ne bad ba luun masong. ⁷Lizol li lololo bilo bio biso, a kwikile mu bio biso, asa mbwun mu bilo bio biso, akasa mbwun mu bilo bio biso. ⁸Lizol li wa we. Nteel iwu-wa, manda matsu-tsu, iyab ilu-lud. ⁹Munda bis li yaba ndaam, li bikulo si ndaam. ¹⁰Si le ya manda ma Nziem, mama win kuu man mami-mini. ¹¹Tel akele me muki, me amwe amon ne mwan a mpee, me atiemmen amon ne mwan a mpee, mantiemmen ma kele ma bikyi. Tel ntwe me mukwud bilo bio biso be bikyi me li biso mu libee. ¹²Kobun bis limono mu nked a indyil mu mpil ye lipyib, tel li bis li bi mon ighan-mis. Tel li me ya nzieb ndaam, si li me ayab mo maso bun bu ba nzieb me. ¹³Si tel li bilo bi tud bi, bikala mu ikas mbwun, mu likwikil ani mu lizol. Si ilo ilwidil mu bio biso bi tud bi ikel lizol.

Chapter 14

¹Li luun mu ikal mu lizol, li kal andi ngol mu bisal be impev munda bini likwi mu ibikul. ²Munda wun wo mo mu minwa me impev, akiele we ko kel bad, si a liele ko kel Nziem, nto mud mumo ayaba we munda nde amo manda ma impev. ³Si wun wo bikulo a liele ko kel bad munda iku ba wa ngol, inkes ani iku ba wa tin. ⁴Wun wo mo mu minwa me impev, abi wa ngol nde ngako, si wun wo bikulo awa inkes ko kel bad bo baso baba sama mu Nzo-nziem. ⁵Tel li me nzwel ne bine bo baso li mo mu minwa me impev, si ilwidil ne bini li bikul. Wun wo bikulo wun, mulwid wun wo mo mu minwa me impev si kid ani wo bud liele ma ibini mu manda ma mo mud wo liele mu minwa me impev, Nzo-nziem li ikwe ku nkul. ⁶Ba kuun ba ba baal ani ba bakad, kid ne me aya ko kel bini mu imo mu manda ma impev, bi lisemes munkim kid ne manda man bini li mayeb we? Nda ye maken, nda ye ibikul to ye ilong. ⁷Kid ne bilo bi wine mwe bi sa iliel amon ne: nsiom, ikul-tod to izza, iliel i bo ikel we ifa imo, iso nki ba yab ne nki ilo ba kel mu ibed? ⁸Munda kid mvil-a-mvil bil, ako yan mud ndeso le yab ne tel likwi, na nde wun wo kisi ne ayilam mu ikwe ku mangwil? ⁹Kobun ikel ifa imo ani bini kid ne likel mu ilong manda mama kel ne bad ba maybe we, bad ba yab isinki nki manda ma likel mu imo bini? Bini li mu mo a bini si bad ba li yab we. ¹⁰Mu ntod yoso, minwa mi kel mi fhun, si kons munwa akel ani ntendul a nde. ¹¹Si kid ne munwa wun wo mo mud me muyebe we, me le to amon ne munzis, nde si wo ya mo nde Le shal amon munzis ku nkel me. ¹²Ifa imo munda bini, munda bini li kel imba-imba mu bisal be impev, likal ani ngol munda li kwe ku nkul mu bisal be libund. ¹³Wun wo sama mu minwa me impev, asam munda nde ayab nki mio nde a mwen. ¹⁴Munda kid me nkel mu isal mu minwa me impev, mpev a me si ikel mu isaam, mayel ma me li ma shal mbel mo. ¹⁵Me asa isi nki? Li me abu saam mu impev i me ani mu maken ma me. Me abu yim si mu impev i me ani mu mayel ma me. ¹⁶Kid ne lo, bini li kel mu isaam na mu impev, isi ban ba kwimin ne: "Ame" mu iwine iyab ne nki mio bini li kel mu imo? ¹⁷Ibini ne bini li kel mu iwa makab ma bwed si wu munkim akel ngol ilo we. ¹⁸Me awa likum ko kel Nziem munda me amo mu minwa me impev ilud bine baso. ¹⁹Si mu nked a Nzo-nziem, me nzwel mo bilo bi taan be mfun munda mu iwa ba kwen ngol ya mbel ni mo me mu minwa minkam-minkam me impev. ²⁰Bakuun ba ba baal ani ba ba kad li ka kal baan ba kyi mu iwakan i bini; si mu mambi likal amon ne baan ba kyi si mu mantien ma bini makal ma ikwud. ²¹Mu ma nsig ba swen ne: Mu nzil ye bad ba nkim ani mu minwa me bad ba nkim, me aba liliel ko kel bad ba, si bo ba nzwil we, bo liel Yesu. ²²Si kid ne li tel ku ibwed, minwa me impev mi kel idiim ke bad baba wine kwikile si ke bad baba kwikile, si ibikul ikel idiim ke bad baba kwikile si ka ke bad baba wine kwikile we. ²³Nto li tal-nto li tal, kid ne Nzo-nziem yo iso bad ba mo mu minwa me impev, baba kel ku nzil ani baba wine likwikil ba liel we ne bad bana ba biel lel? ²⁴Si kid ne li kel mu ibikul bine baso, mud wo ku nzil to wo wine likwikil ikod, aku kwikil mu mio miso me mon nde, ba lisemes mun min mio miso me mwen nde. ²⁵Mama kel ku mukil ande le mutisil ku nzil, ansa ya nkul mabwu, le saam Nziem, le kisi ne ibini Nziem a kel andi bini. ²⁶Tel liso li ba sa nki, bakuun ba babaal ani ba bakad? Mu tel livuno bini kons mud akel andi isham, andi malong andi ngwel andi mpev a Nziem to maken ma itendul. Li sal mio miso munda ne Nzo-nziem ikwe ku nkul. ²⁷Kid ne mud mumo amo mu munwa wo impev, si kid ne ikel andi bad bwel to ba tud to ba fhun ba mo mumo-mumo, mud munkim akal mu itendul mama mo bo. ²⁸Si kid ne nto mud mumo wu kwi mu itendul nde we, nde le kal pii mu Nzo-nziem, amo ko kel nde ngako ani ko kel Nziem. ²⁹Kid ba mbikudi bwel to ba tud ba kel mu imo, ban bo baso ba ywil mu maken mo maso manda ma ba mo bo. ³⁰Kid ne mumo mu nked a ban baba bwi-nsi azwi nteel, wun Wu kel mu imo, le yesel mu imo. ³¹Munda kons mud mu nked a bini kwi mu ibikul mu tel li nde munda kons mud a wol maken, akal si ani miaman. ³²Munda mpev ye ba mbikud, ba mbikud si ba ilwinine. ³³Munda Nziem akel we wo maghan-maghan si wo ngemb. ³⁴Bun bu kel mu manzo-nziem mo maso ma ba santu, bakad ba kwi we mu imo munda baba wi we nzil mu imo, si ba kal ku nsi bun bu mwe ma nsig. ³⁵Kid ne ba kwin mu iyab ilo imo, bo baluum nzil ko kel balim ba bo ku nzo. Munda ikel lizid we mukad mu imo mu Nzo-nziem. ³⁶Nki nda nziem ifi ko kel bini? Nki, yo iyi na munda bini bad ba mo? ³⁷Kid ne mud mumo abi yab ne nde akel mbikudi to akel mpev, abi yab ne bilo nswen me bi, bikel ma nsig ma Nziem. ³⁸Si kid ne mud mumo djimin, ba mudji-djimin mpe. ³⁹Kobun ba kuun ba ba baal ani ba bakad, lizol ngol makab ma ibikul, li matswi mud mu imo mu minwa me impev. ⁴⁰Si mio miso mi our mu pii ani ikal mu nzil-a-nzil.

Chapter 15

¹Tel li me nkel mu iku liyibil, bakuun ba ba baal ani ba bakad ne nsia mbwed ye liliel me, yin yi liel bini yin, yi likesel bini yin mbwun. ²Mu nsia mbwed yo yin yi li wel bini liguluk, kid ne bini li ishum bun bo li liel me bun, mbal nkim bini li nikwikil mu mpaam. ³Munda iso me ake lilweng bun bo wel me: ⁴Itsine masum ma bis Yesu a fhi bun bu ba swen mu manda ma Nziem, li ba mukes mu biko, ku ngwel a matsu ma tud nde Le futumuk bun bu ba swen. ⁵Le fi ghan ko kel Cephas, ani ko kel ba kwim a bwel. ⁶Le fi ghan si ko kel bad ilud minkam mi taan me ba baal ani me ba kad mu mbal mo, ba fhun mu nked a bo ake ba tal, baba nkim ake ba leel. ⁷Kobun le fi ghan ko kel Jaque ku ngwel ko kel bo baso. ⁸Ku ngwel a bo baso, le yi ghan ku nkel me amon ne Mwan wu tshu mu dum. ⁹Munda me nkel mukyi mu ibwil ke ba longok bo baso, me nkwi we ne ba nzeme mu longok munda me ake dwis bad ba fhun mu libundu le Nziem. ¹⁰Si mu lizol li Nziem, me ya ntwe bu nkel me bu, lizol li nde si ku nkel me li kele we lili mpam. Kobun me asele ngol ilud bo baso. ¹¹Kid we ne me, si lizol li Nziem lili kele ani me. Kobun, ikala me to ban baba mo, tal ma lilongo bis ani ma likwikil bis. ¹²Tel li, kid ba kel mu imo ne Yesu ake afutumuk mu nked a ba fhu, isi nki bad baba mo mu nked a bini ba mo lufutumuk lo we? ¹³Si kid ne lufutumuk le baba fhi lo we, liel ne Klistu afutumuk we. ¹⁴Kid ne Klistu afutumuk we malong ma bis ma kel mama mpaam, likwikil lili bini si li kel lili mpaam. ¹⁵Bis si li kel ba mbang ba bimpal ku nkul a Nziem, munda bis li ta imbang mu nkum ye Nziem, mu iliel ne nde a mutisil Klistu ku lifhu, kyi nde akid we kobun. ¹⁶Munda kid ne baba fhi ba futumuk we, Klistu si afutumuk we. ¹⁷Kid ne Klistu afutumuk we, likwikil li bini li kel lili mpaam, li zinghe ti non-bu mu masum ma bini. ¹⁸Kobun baba fhi munda Klistu, ba kel si ba bibil. ¹⁹Si kid ne na mu lizing liso li lili shile mbwun ko kel Klistu, li kal bad baba lwidil munia mu ilud bad bo baso. ²⁰Si tel lisi li, Klistu afutumuk mu lifhu, akel mud wo iso mu ifutuk mu bad baba fhi. ²¹Bun bo yi lifhu mu nked a mud, mu nzil ye mud si ayi lufutumuk. ²²Bun bo kwed lifhu mu nzil ye Adam, bo baso ba fha, mu nzil ye Klistu bo baso ba fudu baba mwe. ²³Kons mud mu mulwo nde; Klistu mud wo iso, ban baba kwikile ko kel nde, ba fudu mu lizing tel aya nde. ²⁴Akoyan ikal nsuk, lefudul Klistu imfum ke Nziem ko kel Tad a nde Nziem, tel a man nde mu idus imfum kio iso ani ngol yoso. ²⁵Munda nde Le bial ku ngwel a inied ba mbeen ba nde ku nsi makol ma nde. ²⁶Mbeen a nde wo nsuk wo dus nde ikel lifhu. ²⁷Munda nde ya si bio biso ku nsi makol ma nde. Si kid nde mwe ne; bio biso bi mu ywil, ikel kobun ne wo muwi imfum kin ne bilo bi mu ywil akel na nde. ²⁸Tel a muywil bilo bio biso, kobun Yesu nde ngako akal kungsi ye mud wun wo muwi bilo bio biso, ku nsuk ne Nziem akal ilud bilo bio biso. ²⁹Le ako yan, nki bi bwa ko kel ban baba wolo mbotik ko kel ban baba fhi? Kid ne baba fhi ba futumuk we, munda nki baba wa mbotik ko kel bo? ³⁰Munda nki bis li kel tel lo liso mu ibad lifhu. ³¹Ba kuun ba ba baal ani ba bakad, bini ba likel likum li me, mu Yesu mfum a bis, me ndiel ne: Tsu lo liso, me ba nsi ku nkul a lifhu. ³²Lifud li me li kel nki, mu imud i me, kid ne me ake nween andi ba mbil ku Ephes, kid baba fhi ba futumuk we? Li dia, li nwa munda mushu li fhi-fha. ³³Li kaan iku bifhud: Ba nduu ba bi ba bebeselizing li bwed ani bad. ³⁴Li ka kal lileen, lizing imbe-imbe! li ka sal masum. Munda bad baba mo ba muyeb we Nziem. Me ndiel munda iku ba wa nswen. ³⁵Si mud mu mo afwul ne, baba fhi, ba futumuk isi nki? Nki nud bo ba yayo? ³⁶Bini li yeb we nto ilo imo! Bilo likuno bini, bi fha we kid ne bio li bi men. ³⁷Be kun nze, kel we ne nud itswu si libud li sel to libud linkim. ³⁸Kungwele Nziem amu-wu wa nud bun bo zwel nde, mu kons muti nde amu wa nkum a nde ye nde ngako. ³⁹Musun nde so akel we ifa imo, wun musun wo bad, wu munke wo bambil, wun wo ba nwin, wun wo ba mbil ba madia. ⁴⁰Ikel si ani nud ye inziem, ani nud ye imud. Si inkimi ikel andi likum le inziem, inkim andi likum le imud. ⁴¹Ikel andi likum le tel, ikel andi likum le ngween andi likum le ba mpul-mwed, ansa mpul-mwed nsio nde ikala we ifa imo andi wu munkim. ⁴²Kobun, ikel ifa imo andi lufutumuk le bad baba fhi. Bin bi ba kwin, bi kwi mu ifha, si bin bi bi futumuk bi fha we. ⁴³Ba bikuno mu ngieb si bi tswu mu likum, ba bikuno mu bibol si bi tswu mu ngol yo iso. ⁴⁴Ba bikuno mu nud ye imud si bi tswu mu nud ye inziem. Kid ne ikel andi nud ye imud, ikel si andi nud ye inziem. ⁴⁵Nsa mu mikaan ba swen, "Mud wo iso Adam le fudu mu lizing. Wo nsuk Adam le twe mu lizing le impev. ⁴⁶Si wu kel mu impev wun, akel we mud wo iso, wu kel mu imud, wu kel mu impev a lwono ku ngwel. ⁴⁷Mud wo iso wo kid Nziem ani maan, akel mud wo musun, wo ywele akel wo ku yul. ⁴⁸Bun bu kel wun wu ba kid andi maan, afi si mu maan. Bun bu kel wun wo fi ku yul, akel amon ne baba kel ku yul. ⁴⁹Ifa imo si bun bu libwed bis ifa ke imud, bun bu libwed bis ifa ke inziem. ⁵⁰Yin yi mwe me ba kuun, musun ani makil ma kwi we mu ikod mu imfum ke Nziem. Kyib ikwi mu ikal ya mbel ye wini kyib. ⁵¹Tal me ali liel liswekam limo: Bise baso lifha we si bise baso ba lisi-sob. ⁵²Mu mbal mo, ku need dis, mu ilolo ke nsuk. Ilolo ibi-bil, baba fhi ba fu-futumuk iwine masum, asi bis lisi-sob. ⁵³Munda ikwin ne nud yi ye masum ito ye wine masum. Nud yi ye fha ito ye wun fha. ⁵⁴Si tel lili kal ne nud ye fha a to ye win fha, yin ye fha li ito yin ye win fha, yan ya kuu manda man ma ba swen ne: Lifhu li mini mu ibyi. ⁵⁵Lifhu, ibyi i nze akio? Lifhu mpel a nze ikel kun? ⁵⁶Mpel ye lifhu ikel masum, ngol ye masum ikel ma nsik. ⁵⁷Likum li kal ko kel Nziem wo liwa ibyi mu nzil ye mfum a bis Yesu Klistu.

⁵⁸Kobun, bakuun ba me ba lizol li kal tin,li ka bwa, lisala na ma mbwed mu isal ke Nziem, li yaba ne isal i bini ikal we ke mpaam mu nzil ye mfum Nziem.

Chapter 16

¹Mu manda ma tel ivus bilo mu nkhum ye basantu, bini si likid bun bo liswi me mu manzo ma nziem ma Galat. ²Kons mud mu nked a bini, mu tsu le iso li mpos asa mu liwuu ku nzo nde kin ke zwi nde bun bo kel likan li nde, mu mpil ne ba ka zeel tel aya to me munda iwol makab ma Nziem. ³Si tel aya me, me atum ani mikaan munda mu iku nutisil mu bihumbu ku Yeluzalem, bad ban ba li mon bini iko. ⁴Kid ighee ne me nkwi mu ikwe, bad ban ba kwe nzil mo andi me. ⁵Me akwe ku nzo nze tel asaba me nzel wo macedwan, munda me asi-saba nzel a macedwan. ⁶Tel lili mo, me a laal matsu ku kel nze mu nkwa bini to me akal si ti mu issu, mu mpil ne bini liku nzi-nzyid ti kun ko kwe me. ⁷Me nzwel we mbal yi mu iku Limon ne me ndud, si me mbenz ne me akal mwan matsu mu nkwa bini, kid ne mfum wi nzil. ⁸Me akal tel lili mo ku Ephez tii mu Pentecot. ⁹Munda mwil a munen wo kodo bad ba fhun, ba mfyele nde, ba mbeen ba me si ba kel ba fhun. ¹⁰Kid ne Tumthee yi to, li sal ne mu nked a bini li mubada, munda nde asala bun bo sala me mu isal ke Mfum. ¹¹Nto mud mumo aka muniokol. Li ku mudjid mu ngemb mu mpil ne nde aya ku nkel me munda me nkel mu iku mudzeel andi ba kuun. ¹²Mama tel mu manda ma mukuun Appolos, me amu bwene ifhun mu ikwe ko kel bini andi ba kuun, ikele we ne mu lizol li nde mu ikid kobun tel li. ¹³Li ka laal, li kal ngol mu likwikil, li kal ba baal, li bi shim ngol. ¹⁴Bio biso bi likid bini, li ibikid andi lizol. ¹⁵Me bud li luum ilo inkim ko kel bini, ba kuun, bini li yeb ne dum le Staphanas li kel le iso mu kaan le Achayi, ba biwi ngol mu bisal be ba santu. ¹⁶Li kala si ifa imo amon ne bad baso ban, andi bo baso baba sala isal iso kin. ¹⁷Me akala mu isse mu ikin Stephanas, wo bila bi Foltunatus ani Achayicus, baba mwen mpas lili kwine bini. ¹⁸Munda bo baba lemen mpud ye me andi ye bini. Li yaba mpe mu iwa bad ba kobun likum. ¹⁹Ma nzo ma Nziem ma Azi ma liwi mbwed, Akuillas ani Plicille ani nzo nziem yi ikel mu nzo bo, ba liwi ma mbwed ma fhun mu nkhum a Yesu. ²⁰Ba kuun bo baso ba liwi mbwed. Li biwa mbwed ye munwa yi bu santu ibini-ibini. ²¹Me Pol, nswen bio bi mu makuu ma me ngako. ²²Kid ne mud wun amuzolo we Nzieme, akwe ku bilungi! Mfum a bis aya! ²³Lisakumun le mfum a bis Yesu Klistu likal andi bini. ²⁴Lizol li me likal andi bine baso mu mfum Yesu Klistu. Ame.

2 Corinthians

Chapter 1

¹Pol, ntum wo Yesu Klistu mu lizol le Nziem, ani Tumthee mukuun a bis mu nzo nziem yi kel ku Colinto ani ba santu bo baso baba kel mu itsul i maan kio iso ke Achaie. ²Lizol le Nziem ani ngemb ikal andi bini mu nkhum ye Nzieme Tad a bis andi ye mfum Yesu Klistu. ³Nziem wun wu kel Tad wo mfum a bis Yesu Klistu akal andi lisakumun, nde wun wu kel Tad nga ngieb ani Nziem wo mukiele mu ngieb ye mampas mo maso. ⁴Wo li kiele mu ngieb ye manda mabi mo maso. Mu mpil bis li kwi mu iwa ma lwo ko kel ban baba kel mu ngieb, mu malwo mo man ma mo ma liwi Nziem lili keke bis mu mpas. ⁵Ifa imo ma mpas ma Klistu ma kel ma fhun ko kel bis, kobun ma lwo ma bis ma kal si ma fhun mu nzil ye Klistu. ⁶Si kid ne bis likel mu ngieb, ikel mu lwo li bini andi lugulus le bini. To kid ne bis li ywi ma lwo ma bini, ikel munda lwo li bini lili liwe bini ko kel bis mu bike-bike. Tel li kel mu ikab mampas mo man ma mo, bini si li kas mbwun. ⁷Mantiemen ma bis ko kel bini ma kel ma ibini, liyaba ne kid bini li kel mu nked a ma mpas man, li kel ani kab mu lwo lin. ⁸Munda bis li zwel we ne bini li kal mu idjimin, bakuun, mu manda ma tel mangwil ma ba nween ku Asie: Li keke bise baso li bwi mungi-mungi mu manda ma limwen bis ya li kes mbwun, li yebe ne bis li kwi mu ibud kal mu lizing. ⁹Bis li tele amon ne li twe munkwa lifhu, si ikele we ne li bishil mbwun ko kel bis ba ngako, si ko kel Nziem wun wo wusulo baba fhi. ¹⁰Nde wun wo mukiele mu ingonz ke lifhu, le mukiele fudu. Bis li mu shil mbwun ne nde ali ki-kiele fudu mu mpas. ¹¹Bini lili seles mu bisaam bi bini. Ba fhun ba fidil matond mu manda ma bis mu lizol lin lili zwi bis mu ngol ye bisaam bi bini. ¹²Tel li, ilo ki liwa bis isse, ikel imbang ki li ta bis mu mbwun a bis, kin ki litwelese bis mu nsi ntod, si ilo i lwidil bun bu li sele bis mu bisantu bio biso andi mu masong mo maso mama fa ko kel Nziem. Kel we ne andi maken ma imud, si mu lizol li Nziem. ¹³Bis lili swenen we bilo bi nkim bibi kel ne bini li kwi mu ites to mu iyab. Me abi wi. ¹⁴Bun bu likel ne bini li sun liyab, mu itsul mu tsu le mfum a bis Yesu, bis likal mu isse andi bini. Bun bu likel bini baba bis. ¹⁵Munda me abi wi mu bisal biso bin, me azwel iya iso ko kel bini mu mpil bini li wol lisakumun mbal ye ywel. ¹⁶Me bo ken mu iya lital le wine me ku Macedwan, mu ibud lital mu ifudu i me ku Macedwan, mu mpil ne bini li ku nzyid ku Yudee. ¹⁷Tel akele me ako tiemen mu nzil, me abi swi we ne me nkel a me mud mutshi? to me ayili we manda mu mpil ye imud, munda me nkisi ne "ikobun, ikobun" to lo, lo" mu tel limo? ¹⁸Si Nziem a masong, bis li kwi we mu imo ne "ikobun" to "lo". ¹⁹Munda mwan a Nziem, Yesu Klistu, Silve, Tumthee ani me bu li liel ko kel bini ne, kel we ne "ikobun" to "lo" si tel lo liso "ikobun". ²⁰Munda ma Les mo maso ma Nziem ma kala "ikobun" ku kel nde. Kobun mu nzil a nde bis li kwi mu imo "and" mu likum li Nziem. ²¹Tel li, ikel Nziem ali vis andi

bini mu Klistu, ani iku li ban meel. ²²Le li si idiim ku kel bis, le liwi mpev ku ma mbwun ma bis amon ne bo liken ko kel bis mu bilo be liwa nde mu matsu ma nkul. ²³Si me ngwel Nziem mu itshul imbang ne mu ibyi iso kin nde akwi we mu iya ku Colinto, munda iku liswe ko kel bini. ²⁴Kel we ne munda ne bis li zwel mu imeg mu iku lital bini yan likwikil li bini li kel, si bis li sala andi bini munda isse i bini, munda bini li kel ngol mu likwikil.

Chapter 2

¹Me ntiemen me ngako ne me aya we ko bini mu mpil ye ngieb. ²Kid ne me liwi ngieb, na wun wo ngwa me isse kid ne na nde wun wo nzwile me ngieb. ³Me aswen bun bo kid me munda tel aya me ko kel bini, ka nkal mu ngieb ko kel bad ban baba kwi mu ingwa me isse. Me abi wi ko kel bini bo baso ne isse i me ikel ifa imo ko kel bine baso. ⁴Munda me li swenen mu lizol lo liso, ani mbwun ye buum, ani mansia ma fhun, kel we ne munda me li wa ngieb, si munda ne bini li yab binen be lizol li nkel all me ku kel bini. ⁵Kid ne mud mumo akele itsin ki ikal mu ngieb, akele we ko bun munda me, si mu mpil ne aka iku bisa nde ngako, si ikel bini bo baso. ⁶Ndol ba kwi mu iwa mud aso wo ifa kin, ku nkul a bad bo baso ikel ye ku-kuu. ⁷Nsug, ilud ndol, bini li kwi mu iku mulolul ani mu iku mu wa ngol, munda nde aka kal ne abwi ingieb-ingieb. ⁸Kobun me liwi inkes ne bini li kisi ku nkul a bad lizol li bini ko kel nde. ⁹Me ali swenen munda me mu iyab ne bini likel ani ilemfuk mu bilo bio biso. ¹⁰Kid ne bini li lolul mud mumo, me si ali lolul mud wun. Yan ya ndwelel me ilo imo ikel ndolu mo itsin bini ku nkul a Klistu. ¹¹Munda bini li ka bwa mu mied wo Satana munda bi li djimin we maken ma nde. ¹²Ansa mfum bo mfiere me tel ayi me ku Tloas munda ilong malong ma Klistu. ¹³Me akele we andi ngemb mu mutswe me, munda me amu mwen we mukuun a me Tito. Kobun me bu bashis li mfide me ku Macedwan. ¹⁴Si likum li kal ko kel Nziem, wun wu kel ne mu nzil ye Klistu ali tswelese mu ibyi, ani mu nzil ye bis, iwa tel lo liso ntsa mu nziebel ye manda ma nde. ¹⁵Munda bis likel munda Nziem, ntsa ye mbwed ye Klistu mu nked a bad ban baba guluk andi mu nked a ban baba fhi. ¹⁶Munda bad ban baba fha, ikel ntsa ye lifhu iwa si lifhu, munda ban baba guluku, ikel ntsa ye lizing, liwa si lizing. Na kel tin mu bilo bin? ¹⁷Munda bis li kel we amon ne ban baba ko tee nda ye Nziem munda ma mbwed mabo. Mu ikid kobun, ikel ani lifud li ngol amon ne ba twim Nziem ba limo bis ko kel Klistu.

Chapter 3

¹Li bud ba bis ba ngako mu iku bitumo bis ba ngako? Bis likel andi mfun ye mikaan me iku litim ko kel bini to mimi fi ko kel bini? ²Bini li kel mikaan me bis mi li twim, mi li swen mu ma mbwun ma bis,mi ba yeb ani mi ba tes ku kel bad bo baso. ³Nze si bi suu ne nze kel mukaan wo Klistu, wu liwi bis,kid we ne ba muswen mu tinta si mu mpev ye Nziem wo kel andi mwe, kid we ne ya nghe mes ma ma nkuun, si ya nghe ma mes ma ma mbwun ma bad.⁴Li li kel likwikil lili kel all bis ko kel Nziem mu nzil ye Klistu. ⁵Kel we ne bis likwi we mu bis ba ngako,mu itiemmen amon ne ilo imo ki ifi ko kel bis ba ngako, si likan li bis li kel ko kel Nziem. ⁶Wo likumise mu mpil ne likal bad ba isal mu iwakan ke mpa, kid we ne mu mukaan,si mu mpev; Munda mukaan aka dus,si mpev iwa lizing. ⁷Tel li,kid ne liswekam le lifhu li ba swen mu mikaan ya nghe mankuun, miyi mu likum le ifa iso kin ne Ku nsuk ne bad ba Isayel ba kwi mu mbal mo mu ikin mbwis ye Moyize, itsin likum le mbwis a nde,likum le wun lama. ⁸Likwikil li mpev li kal we lili lwidil likum?⁹Kid ne liswekam le idus li kele le likum,nki bio bi bi lwidil ibod andi liswekam le masong lin lili yesel likum! ¹⁰Kid kobun, bin bibi kel ani likum mbal mo,bi bud kal we ani likum, itsin likum lili lwid. ¹¹Munda, kid ne bin bibi kel ne bi lama we bi kala andi likum,nki bi lwidil ibod mu ikal ani likum mu bilo bibi kel andi bis!¹²Bis li bud kal andi idiim iso kin,li kel we andi pii li ngol. ¹³Kel we amon ne Moyize,wo kes iko ku mbwis a nde,munda ne bad ba Isayel ba ka kuu mu iku mutal mu mbal mo mu nsuk ye likum lili wun lama. ¹⁴Si mantiemen ma bo, ba ma mwen ighan-mis, ti mu matsu maso ma,iko iso kin andi kio tel ba tese bo iwakan i ntam; ani nde mu iwin tsud, munda na mu Klistu bwun le mini andi nde. ¹⁵Si ansa mu non-bu,kid ne bo ba tes Moyize, iko i mo ifwu ma mbwun ma bo. ¹⁶Si kid ne mud mumo bi swab mu Klistu,iko kin li ba ikiele. ¹⁷Klistu akel mpev, ako yan ya kel mpev a Klistu, ako yan ya kel pii. ¹⁸Bis bo baso, andi ma mbwis mama ghan wili,ma Mon likum li Nziem,likel ba si-sob mu ifaan kio kin imo ke likum lili fa ya mbel mo ye likum, ani mbel nkim amon ne mu nzil ye mfum, wun wu kel mpev.

Chapter 4

¹Kobun, munda bis li zwi isal iso kin, bun si bu lizwi ngieb ye Nziem, bis li kwi we mu ilem nud. ²Ilud kio kin,bis bu limwe mu nda ye nswen ani ye insi-nswi. Bis li zinghe we mu mpil ye kyib bis si li nwa we nda ye Nziem si li sal na masong, bis li bi tumo mu lizol li bis ku nkul a Nziem.³Si kid ne malong ma bis ma kel mu impa-ghan, ma ghe ko bun ku kel ban baba fhi. ⁴Iko bun inzi-nziem ke ntod yi,akes madis ma bad baba win kwikile. Baba kel ne ba kwi we mu imon mwiin wo malong, mu likum le Klistu wun wu kel ifa ke Nziem ngako.⁵Bis li bi longo we bis ba ngako, si Klistu Yesu amon ne mfum ani bis ba ngako amon ne bad ba bini ba isal munda lizol le Yesu. ⁶Munda Nziem akel nde wun mumo wo mwe ne: "Mwil abi bal mu lipyib,abi bal mu ma mbwun ma bis munda iwa mayel ma iyab mu likum li Nziem ku nkul a Yesu Klistu.⁷Si bis likel andi imvwam kin ki ikel mu nked a ikaa, mu mpil ne ikal mu wili ne ngol yi ilwidil ifa ko kel Nziem,si kid we ne ko kel bis. ⁸Bis li kel mu ngieb mu mpil yo iso, si ito we ti ku nsug. Bis likel inswa-inswa si li kel we andi likwikil le ngol. ⁹Ba limia si ba li til we bwa, ba lisi mu nsi, si ba libebes we. ¹⁰Mu ma nud ma bis,li bwed tel lo liso lifhu li Yesu, mu mpil ne lizing li Yesu li ghan mu ma nud ma bis.¹¹Bis ba likel mu lizing, ba lisi tel lo liso ku nkul a lifhu munda lizol le Yesu,mu mpil ne lizing li Yesu li ghan mu ma nud ma bis bad. ¹²Itsin kio kin, lifhu lisal mu ma nud ma bis, si lizing li sal mu nud a bini.¹³Si bis likel andi mpev yo yin imo bun bu ba swen: "Me bo kwikil, bun bu mwe me." Bis li kwikile si ifa imo bun bu limo bis. ¹⁴Bis liyeb ne wun wo futumun mfum Yesu,ali fu-futumun bi si andi nde, ali tsu-tswal andi mu tel aya nde. ¹⁵Bilo bio biso bi kel mu lizol li bini, mu mpil ne, bun bu kel lizol li tsemen munda bad bo baso, bilo lifudulo ko kel Nzieme bi to bi fhun mu likum le Nziem.¹⁶Kobun,bis li kwi we mu iyuun nud, ansa nud a bis ye ku nzil ba ibebes, si mu nked, ba lifudulo bad ba mpa tsu ani tsu. ¹⁷Mu tel li mo likwikil liso li tshi lin,lili yili munda bilud be mvul andi mvul le likum lili lwid imeg kio iso. ¹⁸Li kaan itala bilo bi limono ku madis, si li tala bilo bi li win mono ku madis, bilo bi li mono ku madis bi kel bibi tel litshi, si bilo bi li win mono ku madis bi kel bi mvul andi mvul.

Chapter 5

¹Bi li yeb ne kid ne manzo ma bis ma ntod yi ba ma fhil, li dzi-zwa ma nzo ma nen ma Nziem. Manzo man, kid we ne bad ba matswi, si nzo ye mvul andi mvul yi kel ku yul. ²Mu inzi-nzo iso kin, li bu lil mu ko mun, ti Ku libu zeel bis nzo bis ye ku yul. ³Munda likal li bwed biko, ba li Mon we nkwus. ⁴Ibini, kid ne likel mu inzi-nzo iso kin, li kel mu ilil, ba lisi sob, kel we ne ba likab, si li zwel ne li fudu bad ba mpa, munda bilo bibi fha bi mini mu lizing. ⁵Wun wo yile manda man mo maso ikel Nziem, wu liwa maken amon ne ma ba liken mama ya kunkul. ⁶Tel loliso li kala mu ikisi: Likal ani iyab mu ma mbwun ma bini, kid ne bis li ya zing mu imud, li kel inaan andi mfum. ⁷Munda li kala mu likwikil, kid we ne mu lizing. ⁸Munda bis li yab ku mbwun, li kal inaan mu nud ye imud, si lizing andi mfum. ⁹Li kide kobun munda bun bu liken bis, nto likel mu nud aso yin nto inkim, li sala munda mu iku muwa isse. ¹⁰Munda liku ghan bise baso ku nkul ye imfum ke Klistu mu iku lisemes, kobun, kons mud awol bin bi ba muken mu bilo bi ba mu sel mu nud a nde, ikala mu ma mbwed to mu ma mbi. ¹¹Tel lo liso, li mu bada Nziem, li fudo bad. Bu likel bis bu, Nziem ayab manda ma bis mo maso, me nkel mu idzel ne ma ghan mu impa-ghan mu ma mbwun ma bini. ¹²Bis abwu ba li twim we bis ba ngako ku kel bini, si bis lili swi itsin nki bis li kel mu isse i bis, si bis li dzi-zwa mbud mu man mo maso mama sa lileen mu iku bisuu ku nkul a bad, si kel we ne mama kel ku ma mbwun ma bo. ¹³Si kid ne bis likel ifa we, ikel munda Nziem; kid si bis likel andi ifa ibwed, ikel munda lizol li bini. ¹⁴Munda lizol le Klistu lili tumo kobun, munda bis li kisi mo man ne mud mumo a fhi munda bad bo baso, nsa bis lifha bise baso. ¹⁵Klistu si a fhi munda mud nde muso, kobun baba dzighe ba kwi we mu idzing ifhun munda bo ba ngako, si munda wun wo fhi si le futumuk. ¹⁶Munda ikobun, baa tel li, bis li wemes we nto mud, bun bu kel lidzing li bad, ansa bu likid bis Klistu mambi mu man mama lwid. ¹⁷Si tel li bis li wemes we mud mu mpil aso yin. Tel lo liso, kid ne mud akel andi mpev a Nziem, le fudu mud a mpa. Bilo bi ntam ya bi lwid, tal ya bi twe bibi mpa. ¹⁸Bin bio biso bi fa ko kel Nziem, wo li vis mu iyukan andi nde ngako mu nzil ye Klistu, nde wun wo liwi liswekam le ivuun. ¹⁹Munda Nziem akele mu nked Yesu mu ivuun bad ba ntod yoso, mu mwil abud tal we masum ma bo, Asi ko kel bis malong ma ivuun bis-a-bis. ²⁰Kobun bis li ghan amon ne bad ba pwen Klistu, amon ne Nziem ali tel ko kel bis. Bis li kel mu iku libwene mu lizol le Klistu. "Li kal mu ivuun andi Nziem". ²¹Nde le liwi Klistu amon ne kab munda masum ma bis. Nde nke wo win sal ansa lisum limo, nde ya twe lisum munda bis, mu mpil ne bis li kal imbe-imbe ku nkul a Nziem.

Chapter 6

¹Bun bu li sala bis mu invug, bis li saama ne mpev a Nziem yi liel bis yi ka kal ye mpaam. ²Munda nde a mwe ne: <>. Tal ina iso ya itwe, non-bu ikel tsu le liguluk. ³Bis li zwel we ne likal nzil ye iku litswala mu ma mbi, kid ne lo malong ma bi li ba ma mee. ⁴Si mu mpil yoso, bis ya li the ne likel bad ba isal i Nziem ba ibini, mu ndeem, mu mibal, mu mangul, mu imeg, mu inwaan. ⁵Mu ma bolok, mu iywil, mu bisal bi ngol, mu insuno, mu nzal. ⁶Mu mambwed, mu iyab, mu ikas mbwun, mu mambwed, mu mpev a santu, mu izol ba kuun. ⁷Mu manda ma ibini, mu ngol ye Nzieme, mu binwenen be ibyi makuu amo mwel. ⁸Bis li sala mu likum to mu iwin likum, mu iko bil bad ani mu musem, bis ba livuno ne ba mpal si bis li longo masong. ⁹Bis lisala amon ne ba limeg we si ba liyeb ku ibwed; amon ne bad ba fhi kyi lo li kel mu lizing; amon ne ba li wi nsik mu bisal bi bis kyi lo ba lidus we ne bis li fha. ¹⁰Bis li sala amon ne bad ba kel mu ngieb kyi lo bis li kel mu isse, amon ne bad ba win nzim si ba nga nzim ba fhun; amon ne baba win nto ilo imo, si bis likel andi bilo bio biso. ¹¹Bini ba kuun ba Colinto, bis li liliel masong mo maso, bis lili fyili mbwun a bis yo iso. ¹²Bis lili kesel we mbwun ko kel bini si na bini lili kesel mbwun ku kel bis. ¹³Me mwe amon ne ku kel baan, li kal andi mantiemmen ma mo ku kel bis bun bu makel mama bis ku kel bini. ¹⁴Li ka kala mu invuk andi bad baba win kwikile. Munda ikel we andi ilo ki invuk ku kel bad baba lwono ma mbwed andi baba wun lwono ma mbwede? Mwil andi lipyib li kel ifa imo? ¹⁵Nki iyukan ki ikel ko kel Klistu andi Belial? ¹⁶Nki bikel be invuk ku kel wun wo kwikile andi wun wo win kwikile? Nki bikel be invuk mu nked a Nzo Nzieme andi bitek? Munda bis likel nzo ye Nziem wu kel andi mwe, bun bo mwe Nziem: <¹⁷Munda iko bun: bini li tswu mu ibwil ibo, li biwa, bun bu mwe mfum, li shim we nto ilo imo ke masum, me ali yi-yam. ¹⁸Me akal Tad munda bini, bini si likal munda me baan ba bakad andi ba ba baal, bun bu mwe mfum wu lwid ngol.

Chapter 7

¹Ba kuun ba lizol, bun bu ba liken bis manda ma, li bi keb mu bilo bio biso bibi kwi mu ibebes nud a bis ani impev i bis, mu iluun manda ma busantu ani ibad Nziem.²Lili shil mbel mu ma mbwun ma bini! Bis li wi we mud nto ndol, li kid we mud mbi, li djwili we ilo i mud.³Me mwe we ikobun munda iku nudus, si me li liel ibini ne me a lisi ku mbwun a me, munda lizing ani lifhu.⁴Me ya likisi ibini, me nkel si mu isse andi bini. Bini li ngwi inkes andi isse ki lwidil ansa mu mangul ma bis.⁵Bis li wim we nto mbal mo ba ya li twe bis ya Macedwan. Bis ya ba lisi maghan-maghan mu mpil yoso, iwun yukan mu ma nto-ma nto, andi buum mu nked.⁶Si Nziem wo wa inkes ku kel bad baba bed, ali wi inkes ba ya ito Tito.⁷Me aseme ifhun kel we ne na mu iya i nde, munda si bun bu li muwi bini ngol, bun bo lisi nde mu ikal mu lizol andi bini, minia mi bini ani miso mi bini munda me.⁸Ansa mikaan wun bo li wi ngieb, me study ngwel. Ansa me mfidil mbwun ku ngwel, munda me ayebe ne nde ake ali wi ngieb, si na mu tel limo.⁹Me aseme we ne munda me ake liwi ngieb, si munda ngieb a bini ake le li tswel mu ibaman ma mbwun ma bini. Ngieb bini ikele ye Nziem, kio kin bini li lwidis we tel.¹⁰Munda ngieb ye fi ko kel Nziem, litswala mu ibaman ma mbwun, litswala mud mu liguluk iwine miwo, si miwo mimi ntod yi mi tswala bad ku lifhu.¹¹Tal si miwo mi bini munda Nzieme mi bwid ko kel bini ikas mbwun yi ilwidil. Nki ikas mbwun kin ki iswe ne bini liyeb we nto nda mo, nki nswen, nki buum, nki kyib, nki lileen, nki li kwin mu mpil ne manda ma yaan imbe-imbe! Mu bilo bio biso nki bi see ne bini li yeb we nto ilo imo.¹²Ansa me bo liswenen mukaan wu, me a mu swen we munda bad baba sel mambi to munda wun wu ba kid mambi si munda bini li yab ku nkul Nzieme ne mbal kwe bini li bi wi ko kel bis.¹³Ikio kin bis li twe ngol a fhun. Anghe ko yan, bis li bud kal mu issem itsin kies ifhun ki ikel andi Tito wun wo zwi mpev a Nziem mu ngol a bini.¹⁴Munda kid ne me ake mu liel mimi bwed munda bini, me amo we andi nswen. Si kyi bun bu li liel bis ku kel bini masong mu bilo bio biso, bis si li mu liel ibini-ibini tel li mwe bis manda ma bini ku kel Tito.¹⁵Andi lizol li nde ko kel bini li kel lili lwidil ngol, kid ne nde tiemen mu lizid li bini andi mu iyam i bini ki li muyem bini andi buum andi tsu-tsul.¹⁶Me nkel mu issem ko kel bini munda me nkwi mu iku lishil mbwun mu mpil yo iso.

Chapter 8

¹Bis li zwel mu iku lisuu, ba kuun ba ba baal andi ba kad, mu manda mama tel lizol le Nziem wo yi ghan mu manzo ma Nzieme ma Macedwan. ²Mu tel li imek ke ngol mu minia mi bo, mu isse i bo ke lwidil ani mu bi mbwa bi bo bibi lwidil, bu ba we makab ma bo ma fhun ani kies kio iso. ³Munda bo ba we makab ma bo mu mpil yo iso yi ba zwile bo, me ngako ake amon, Nto mu ilud si bizwi bibi nzo bo. Ani mu lizol le bo ba ngako. ⁴Bo bu ba lilwimi ne bis li ba wa nzil ne bo si ba kod mu isal ke ba santu. ⁵Ikele manda ma iyituk munda bis, munda bo bangako ake ba biwi ikwil mu isal ke mfum, ani ko kel bis mu lizol li Nziem. ⁶Kobun bis ake li mu tshil Tito mu ikisi ko kel bis isal ibwed kin bun bu ba ibeenkio. ⁷Si bun bu li biwi bini mu bilo bi bio biso, mu likwikil, mu imo, mu iyab, mu mayel mo maso ani mu lizol li bini ko kel bis, li tal si mu iku bi keb mu isal kin ke ikid ma mbwed. ⁸Kel we ne me li shil ngil, si munda isuu, mu masong ma lizol li bini mu iku limek mu lizol le ibini ani bad ba nkim. ⁹Mu ibini, bini li yeb lizol le mfum a bis Yesu Klistu, akele mvwam, le bi fidil mbwa mu nda bini, mu mpil ne mu bi mbwa bi nde, bini li to ba mvwam. ¹⁰Mu nda so yin, me a liwa lwo munda mu iku nu seles: Mu mio min, mvul mo ilwid, bini li bee we mu ikid na ilo imo, si bini ya li wel lizol le isal kobun. ¹¹Tel li, li iman isal iso kin, munda ibud kal ani lizol li bwed ani nzal ye iku isal, bini si li itswal ti ku nsuk bun bu likwi bini. ¹²Kobun lizol li bwed le isal isal kin andi lo, ikel ilo i bwed ani ki likwi bini mu ikisi, li tala bin bibi kel andi mud si li kaan itala bin bibi win ani nde. ¹³Ikel we ne munda iku nusa ku nkul a mpas, munda ne ba nkim ba mon kiese, si mu iluun nsik mu ito imbe-imbe. ¹⁴Mu tel likel bini andi bilo bi fhun, bi kwi mu ito mu mfun ye bad bo baso. Ifa imo bizwi bi bo, bi kwi mu ito mu mfun ye bini munda li to imbe-imbe. ¹⁵Bun bu ba swen: <>. ¹⁶Likum li kal andi Nziem, wun wo si mu mbwun a Tito lizol li bwed, li nkel a lo me ku kel bini. ¹⁷Munda nde bo liywil ilil i bis mu iku ikwisi mu lileen lo liso, nde bo yi mu lizol le nde ngako. ¹⁸Nde akele bikuun a nde mumo wo baal aku mudjid, nzo nziem yo iso ba kumis bisal bi nde, mu ikab nsia mbwed ye Nziem. ¹⁹Anghe koyan, akele si li ba mu pwen mu manzo ma Nziem munda iko kwe mu ma nzil andi bis munda iko sala isal ibwed kin mumlikum le Nziem nde ngako, andi mu ita imbang ke lizol li bis li bwed. ²⁰Li kel mu ibad mu mpil yo iso, bi mu-mo bio biso mu manda mama tel isal ibis ibwed ki li kel mu isal bis. ²¹Li kel mu ikeb mu isal bin bibi kel be likum, kel we ne na ku nkul a mfum, si andi ku nkul a bad. ²²Ku kel bo si, li ba bwis mukuun momo wo baal, wun wu li mwen bis ne akel andi inkes mu bisal bi fhun, bin be bud swo nde mbal nkim mu lizol le kel ande lo ku kel bis. ²³Kid ne ku kel Tito, akel mud wun wu lisala nde, wo ko ndjide mu bisal munda bini. Mimi tel ba kuun ba bis, baba tumo mu manzo ma Nzieme munda likum le Klistu. ²⁴Li ba suu lizol le bini, ani iku ba suu ne bis likel bad ba iwa likum li bini mu nkel a manzo ma nziem ma nkim.

Chapter 9

¹Mama tel manda ma Nziem mu ishum ba santu, ibud kal we mfun ne me liswenen. ²Munda me bud nziab lizol li bini li bwed, me abi wa likum ku kel bad ba Macedwan. Me aba liel ne Achai akel wo yiyilam sa fa mvul wo lwid, ikel mu inkes i bini ki iwi ngol ko kel bad ba nkim mu nked bo mu isal. ³Kobun, me bo twim ba kuun ba ba baal, mu mpil ne likum lili ba wi bis li ka kal li mpaam, likal ba yiyilam bun bo li liel me. ⁴Kid ne lo, ikal nswen munda bis, ne ba kaan imo kobun munda bini, mu ikal ne ba bud lishil mbwun ko kel bini, si tel aya to me andi ba kuun ba me ba ba baal ba Macedwan, likel we ba yiyilam. ⁵Munda iko bun, me amwen ne me litim ba kuun ba ba baal ne ba liseles mu ibaam ani makab man ma liken bini, mu mpil ne makab man ma kal ma yiyilam mu ngemb yo iso si kid we ne mu buum. ⁶Li yab ne: Nde wun wu kwin bitshi awol si bitshi, si wun wu kwin bifhun awol si bi fhun. ⁷Kons mud awa bun bo ken nde Ku mbwun a nde: Iwine ibokut to ba kaan iku mutum mu ngol: Munda Nziem azolo wun wo wa mu isse. ⁸Nziem ali wu wilis andi lizol li nde lo liso, mu mpil ne mu bilo bio biso, bini li kal tel lo liso ani bilo bi fhun mu bisal bio biso bi bwed. ⁹Bun bu ba swen: Nde bo keb imvwam i nde, le iwi ko kel ba mbwa, munda masong ma nde ma kel nsuk we. ¹⁰Munda wun wo wa mbud ku kel wun wo kuno, ani nso munda idia i nde, azi-zwa itsin masong ma nze, mbud yin yi ikwi munda izwa lifud li bwed. ¹¹Ibud bud ifhun mu mpil yo iso, munda ne bisal bi nze bio biso bi yel, bad bo baso si ba wa likum ko kel Nziem. ¹²Munda isal i Nziem ki, iwa we na ku mfun ye ba santu, si ikel si nda ye isse ani ye bisal be likum ku kel Nziem a bis. ¹³Bun bo zolo bad bo baso, kobun li mu wa Nziem likum mu lizid li bini mu nda Nziem ani ilemfuk i bini ki liswo bini bad bo baso mu nzil ye makab ma bini. ¹⁴Mu lizol li bini le ngol, bo ba sama munda bini, mu lizol lin li bwed le liwi Nziem. ¹⁵Likum li kal ko kel Nziem mu makab ma nde mama lwidil binen.

Chapter 10

¹Me Pol,nkel mu iku nu bwene me ngako, me wun wu li liele bini ne: "Nde akala pii kid ne nde akel andi bis, si nde akala andi inkes ifhun kid ne nde akel inaan andi bis". Mu pii ani mu mbwun a mbwed ye Klistu me nkel mu iku nu bwene. ²Tel aya me ko kel bini, me azol we ne bini li ntum mu ikid kons manda man mu ngol. Si me nzieb we kid me nkuu mu isu ngol ko kel bad ban baba tiemene ne bis li kide mo maso mu imud. ³Mu ibini bi li zighe mu nud ye imud, si bis li mwana we mu imud. ⁴Bis li mwana we andi mata ma nsi ntod yi, si bis li nwana andi mata ma ngol ma Nziem man mama kwi mu idus mampag ma ngol ma ba tswi mu ma man, bis li fudo mantiemmen ma bimpal. ⁵Bis li kiele manda man ma lileen man mama kasa bad nzil mu iyab Nziem. Bis liyeb ishim mantiemmen ma bad munda mo ma lemfuko ko kel Klistu. ⁶Kobun bis liyi-yab isi nki bis liwa bad ban ndol baba kel mutswe ngol, kid ne bis li mwen ne bini li kel nsil andi lizid. ⁷Bini li tal manda man mama ghan mu impa-ghan. Kid ne mud abi yab nde ngako ne akel nsil mud wo Klistu,nde abud tiemen manda ma: Bis si li kel bad ba Klistu ifa imo andi nde. ⁸Munda me nkwi we mu iyu nswen ansa bun bo bi si me mu inta kin ke liwi mfum Yesu.Inta kin ikwi mu iwa ngol andi likwikil li bis si li kwi we mu iku lidus. ⁹Me azolo we ne mikaan mi me mi ghan amon ne me nkel mu isa nzil yi iku liwa bini buum. ¹⁰Munda ba mo ne:"Mikaan me Pol mi kel mimi mpas ani mimi mpud: Si kid ne nde akel ya andi bis, akala we andi inkes, nde si amo bilo bibi wine mfun."¹¹Mud wun wo mo kobun, ku mu iyab ku ibwed ne manda man ma mo me ma kel ifa imo mu manda man ma swen me mu Mikaan mi me kid ne me nkel inaan andi man ma mo me kid me nkel ko kel bini. ¹²Ibini,me nkwi we mu imo ne me nkel ifa imo to me mfeen andi bad ban ba bisa ne bakel bad ba nen. Ba kel ba zob munda ba bisa ya mbel ye bo ba ngako,ba bi shuku andi bo ba ngako. ¹³Si me,me nkwi we mu iku bisa ku nkul, si me nkel mu isal mu mutyin wo ngwi Nziem mu isal, tel mangwil nde nzil mu iya iko kun ku likel bini. ¹⁴Kid me a twe we ko kel bini, bad ba niliel ne, mantiemmen mama kele andi me ma lwidil. Si me ayi to ko kel bini, me ayi litswele nsia mbwed ye Klistu. ¹⁵Iko kin,me nkwi we mu ilwidis ites kin ke si Nziem. Si me abi sa we mu isal kin ke sel bad ba nkim. Si me asa mbwun ne likwikil li bis li kwi mu ito ngol, me nkwi mu ikid isal i ngol ke lwidil mu nked a bini, si mu ites kin ke si Nziem. ¹⁶Kobun, kungwel me ayi-yab mu ilud ya bila bi bini munda mu ikwe ku mala ma nkim munda iku batswal nsia mbwed. Iko kun me akal we andi mfun ye Ku bisa mu isal kin ke sel bad ba nkim mu ntod yin ye ba twim Nziem. ¹⁷Si mukaan wo Nziem amwe ne: "Mud wun wu kwin mu iku bisa, afeen mu iku bisa mu manda man ma si mfum Nziem. ¹⁸Munda mfum Nziem akise we mud wun wo bisa ku nkul ne nde akel mud munen, si nde akise mud wun wo mono nde ne akel mud mu bwed.

Chapter 11

¹Me nzwel ne bini li kas mbwun mu lel li me. Si iko bun, li kas mbwun! ²Munda me nkel mu impal andi bini, impal ke Nziem, munda me a liwi mu ikal andi mulim mumo munda li bi suu ku kel Klistu amon ne mwan a mukad wu win taam andi ba baal. ³Si me nkel mu buum bun bo this ngwel ko kel Eva mu bimpal bi nde, mantiemene ma bini ma kaan ibwa maghan-maghan ani ikiele mbwun a bini yi mbwed ku kel Yesu bun bo this ngwel ko kel Eva mu bimpal bi nde be maken ma bi. ⁴Munda kid ne mud yi li long Yesu mu nkim, kid we wu li lweng bis wun, to kid ne li zwi mpev nkim, kid we ne yi li zwi bini yin ye iso, to ma long ma nkim kid we ma lizwi bini man, bini li kas mbwun ku ibwed. ⁵Munda me akele mutshi mu ba ntum ban baba tiemene ne ba kel ba kwud. ⁶Ansa bun bu ba djimin bo, mu imo me nkel we mu iyab. Mu bilo bio biso ani mpil yo iso, bis ake li nu swi. ⁷Me nsel lisum mu iku mikimis me ngako munda iku liseen tel ali lweng me malong ma Nziem? ⁸Me bo yib ma nzo ma Nziem ma nkim munda iku liseles bini. ⁹Tel akele me andi mfun a bini, me awi we bilud ko kel mud mumo. Munda bakuun ba Macedwan bu ba sel mu nzal a me. Ani mu mpil yo iso, me bo bi shim mu ibid bilud munda bini, si me akal we. ¹⁰Bun bu kel masong ma Klistu ku nkel me, nda yin ye likum, ba ntswu we ku nkel me mu itsul i ntod ke Achai. ¹¹Si munda nki? Munda me ali zolo we? Nziem yeb ne me aka lizol. ¹²Si me nki nkel mu ikid, me isi-sal si mu matsu Maya ku nkul, mu mpil ne me nkile ilolul ke ban baba zwel ne ba to imbe andi bis mu bilo bin bi ba bikumise bo. ¹³Munda bad ban ba kel ba ntum ba bi, bad ba isal ba bimpal, ba bifhud mu ba ntum ba Klistu. ¹⁴Ikel we nda ye iyituk, munda Satana nde ngako abi tswesele amon ne wanzio wo ibini. ¹⁵Ikel we nda ye iyituk ngol munda baba lwono nde, ba bimonono ne ba kel bad ba bwed. Nsuk a bo ikal bun bu kel bisal bi bo. ¹⁶Me nkel mu ibud mo, nto mud a kaan itiemene ne me a djimin nzil, kid ne mikel kobun bini li ngwol bun iko bun yan me le to andi ndaam ye lileen. ¹⁷Man ma mwe me mu lileen lo liso, ma tel we manda ma mfum, si me nkel mu imo amon ne mubiel a mishu. ¹⁸Bun bu kel bad ba fhun ba biwa likum mu imud, me si le biwa likum. ¹⁹Bini bad ba maken, bini li kel mu ikisi manda ma ba zob. ²⁰Ansa bad ba likidil ba mpik ba bo, bo ba likab, ba li leb mu bilo bi bini, to ba li mee, to ba li bed ma mbad. ²¹Me nkel mu nswen mu imo mio min, munda bis li kel we ngol mu manda man. Ibini kid ne mud asa lileen, me amo amon ne mubiel a mishu, me si le sa lileen. ²²Ba kel bad ba Hebelo? me si. Ba kel bad ba Isayel? me si. Ba kel ba tshili ba Abalayam? me si. ²³Ba kel ba nsad ba Klistu? Me amwe amon ne me a djimin nzil. Me nkel ku nkul, ilud ku nkul mu bi sal, anghe ko yan mu manda ma bi mama ndjile me, anghe ko yan mu mabolok, anghe ko yan mu bigons be lifhu. Me anwana tel lo liso andi bio. ²⁴Ku kel ba Yuda ba mbed ma fiim mbal makwim ma tud andi wa mu mbal taan. ²⁵Mbal tud bo ba mbed andi itshul ki muti. Mbal mo ba mbed mu maman. Mbal tud me mini mu madia. Me asel mpyib mo ani mwil mu mo ku nsi madia. ²⁶Iko kwe mu ma nsee tel lo liso, me akele mu ogons ya nghe nzel, me amwen mpas ko kel byib, me amwen mpas ko kel ba kuun ba me ngako, me amwen mpas ko kel ba nzie, me amwen mpas mu bila bi nen, me amwen mpas mu nsee-nkaam, me amwen mpas ya nghe nzel, me amwen mpas ku kel ba kuun ba bi. ²⁷Me akele mu bisal bi ngol, andi mu minia, ani mu ma mpyib ma fhun mama wine tol, mu nzal ani mu mpuu madia, iwine bilo be idia, mu muzil ani iwine biko. ²⁸Ilud manda man mo maso, ma kel andi manda ma bilud mama lwidil mu manzo Nziem mo maso. ²⁹Na kel andi yuun li kel ne me lo we? Na a twim mukween ne ansa mu masum? Wu win nta me mbaa mu nked? ³⁰Kid ne me nkwi iku biwa likum, me abi wa mu manda mama tel yuun li me. ³¹Nziem wu kel Tad wo mfum a bis Yesu, nde wun wu ba wa likum tel lo liso, me mfidi we. ³²Ku Damasi, wo tswesele mfum Aletas atelee mbee ye bad ba Damasi mu mpil ne ba nkward. ³³Si li ba nsi mu ised imo, li ba nkwardes mu ikuu-i-nzo ku nsi ye ibee si me ya nkyi ku makuu ma bo.

Chapter 12

¹Me nkwi mu isa lileen, si me awol nto ilo imo mu ikid kobun, me nzwel mu imo mu bileel ani mu manda ma ndiele mfum. ²Me nzieb mud mumo mu Klistu mu nked a kio ba mvul ba lwid kwim a mana,wo win ku yul le tud andi nud nde to iwine nud a nde,me nzieb we na Nziem nde ngako yeb. ³Me muyeb mud wun,bun bo kel andi nud a nde to iwin nud a nde,me nzieb we na Nziem bun yeb. ⁴Bo win ku paladisu,bo ywi manda mama kel buum mu iliel. ⁵Kobun me nkwi mu isa lileen mu nkwi ye mud wo ifa kin,si kel we ne mu nkwi ye me ngako mu iwin iyuun li me. ⁶Kid ne me nzwel isa lileen, me akal we iyul mu imo ilo I nkim na masong; si me akal mu ikeb mu isa lileen, mu mpil kons mud a kaan ingwel ma ngiin mama lwidil mu min mi ba mono ku nkel me to mu man ma ba ywile ku nkel me. ⁷To mu lizing mu bilo be ntod yi mu bilo be swi Nziem. Kobu me akal ani li leen li fhun,munda me nkel ku nkul ye minia mi nud mu nzil ye ntum wo Satana mu mpil ne ka nkal ani lileen li fhun. ⁸Mbal tud me ngwene mfum mu manda maso man ne amu kiele mu nkwa me. ⁹Si nde Le ndiel ne,"lizol li me likel le ku kuu munda nze, munda ngol a me ighan mu yuun li bini". Kobun me asa lileen mu yuun li me mu mpil ne ngol ye Klistu ikal andi me. ¹⁰Kobun me nkel mu isse mu yuun li me,mu manguum, mu ma ngwil,mu iniokol, mu manda ma ngib ma Klistu, munda kid ne me nkel andi yuun, ko bun me nkel ngol. ¹¹Me ya nwe zob,mu bilo li ntumo bini mu ngol,kyi bini li ntu-ntum,munda me nkel we ku nsi ye bakwud ba ba ntum,ansa bu nkel me ilo i mpaam. ¹²Idiim ke ibini ke isal i me ke intum bini bu li imwene mu nked a bini ani ikas mbwun,mu nzil ye bidiim biso bin bilo be iyituk ani be bimpa. ¹³Munda isi nki bini ba limono ku nsi ye bad ba manzo ma nziem ma nkim,kyi lo,me akele mu bilud itsin bini? Li ndolol mu mbi aso yin. ¹⁴Tal! me nkel wo yi yilam munda iya ikunatal mu mbal ye tud, me akal we bilud munda bini,munda kid we ne me yi nsa ma mbwed ma bini, si bini ba ngako. Kel we ne baan baba see bilo munda bi bwid bi bo, si bi bwid ko kel baan. ¹⁵Me akal mu isse i ngol kid ne me atisil to me a bud luun mu itisil munda mwe wo bini.Kid ne me aka lizol ilwidil,me akal ne bini li nzolo itshi? ¹⁶Si,me nkel we bilud munda bini,si me nkel ani maken ma bi,me ali wel mu kyib. ¹⁷Me akwed ku ngwel a bini mu nzil ye mud munda me bo li twim? ¹⁸Me bo wi inkes ko kel Tito mu ikwe ko kel bini me si bo twim mud munkim mu ikwe nde. Tito bo kwed ku ngwel a bini? Bis li keke we nzil mo andi nde? ¹⁹Bini li tiemene ne mu tel liso lin,ne bis li wemes ku nkul a bini? Ku nkul ye Nziem, mu Klistu, li mo bilo bio biso munda iyel i bini. ²⁰Munda me nkel mu buum ne mu tel aya to me,aya liba we bun bu ntiemen me, bini si li mon we me bun bu li tiemen bini.Me nkel mu buum ne me ya ba mangwil, mu iywi ba kween, mu mpud, mu kyib ke idia bimo, mu bi mu-mo, mu lileen, ani mu maghan-maghan. ²¹Me nkel mu buum ne le ya me,Nziem a me angwa we nswen munda bini,ne me si kaan inkal mu ibokod munda bad ba fhun baba sel masum,ba zwel we mu iwin mbwun mu mambi ma bo,mu lizing le manda ma nswen ani mu manda ma bi ma ba sala bo.

Chapter 13

¹Yoyi mbal ye tud yi ndji me Ku kel bini. Mufuun mio miso ba kwi mu iku lital mu imbang ke bad bwel to bad ba tud. ²Me asun mo ko kel ban baba sel masum, ani ku kel ban baba shiel,tel awin me mbal ye ywel, me ya bud mo mbal nkim: Kid ne me bud ya mbal nkim,me abud ba see we. ³Me li liel kobun munda bini li kel mu isa mu iyab ne nki Klistu a mwe ku nkel me. Akel we andi yuun ku nkul a bini; si akel ngol Ku kel bini. ⁴Munda ba musu ya nkulunsi itsin yuun li nde, si akel mu lizing mu ngol a Nziem.Bis si li kel andi yuun ko kel nde, si lizighe andi nde mu ngol ye Nziem mu nked a bini. ⁵Li bud bital bini ba ngako munda iyab kid ne bini likel andi likwikil. Li bisuu bini ba ngako.Bini li yeb we ne Yesu Klistu akel andi bini? Nde akel,mu mpil ne bini li ka kwe ku nkul. ⁶Me mbenz ne bini li yi yab ne bis li djimin we mio min. ⁷Tel li, bis li kel mu isal Nziem ne bini li ka sal nto ilo imo ibi, kid we ne li kaan ighan bis ba ngako ne liyeb, si bini li sal man mama kel imbe-imbe, munda bis likal amon ne bad ba win yab. ⁸Munda bis li kwi we mu isal nto ilo imo ki ikel we imbe andi masong, si na munda masong bwun. ⁹Munda bis li seme mu tel li kel bis andi yuun, tel li kel bini ngol. Bis li sama ifhun munda ibaman ma mbwun ma bini. ¹⁰Me li swenen bilo bi munda me nkel inaan andi bini, mu mpil ne tel nkel me andi bini, me nkwi we mu iku nu kesel tin ku kel bini, ne nselel imfum i me ke ngwi Nziem mu iku nu wa bini ngol si kid we ne mu iku mudus. ¹¹Ku nsuk bakuun ba ba baal andi ba bakad,li kal mu issem, li sal munda idia i bini, li kal mu inkes,li kal mu iyukan ban andi ban, li zing mu ngemb,ikobun Nziem wo lizol ani wo ngemb akal andi bini. ¹²Li bi wa mbwed bini-a-bini mu mbwed ye beez le bisantu. ¹³Ba santu bo baso ba liwi mbwed. ¹⁴Lizol le mfum Yesu Klistu ,lizol li Nziem ani imvuk ke mpev a santu,li kal andi bini bo baso.

Galatians

Chapter 1

¹Pol ntum(kid we ne ntum wo yi mu nkwum a bad to mu nzil ye mud,si mu nzil ye Yesu Klistu ani ye nziem Tad wo mutisil ko kel bad ban baba fhi). ²Ani ba kuun bo baso ba kel andi me mu manzo ma nziem ma Galat³Lizol li kal Andi Bini ani ngemb mu nkwum a nziem tad a bis ani le mfum a bis yesu clistu. ⁴Wo biwi nde ngako mu masum ma bis mu mpil ne alikeb mu ima bill bibi,bun bu kel lizol li nziem tad a bis. ⁵Likum likal andi nde mu ba mvul ani mvul. ⁶Me nkel mu iyituk kid ne Bini li wi mukud inswa-inswa ko nde wo liyemen mu lizol li Clistu. Me nkel mu iyituk kid ne Bini li kel mu Ital ison inkim. ⁷Kio-ki iswi we ne ikel ani ison inkim,si ikel ani bad baba mo ba zwel ne ba Lisa maghan-maghan ani iyab bison bi Clistu. ⁸Si ansa bis to wanzio wo yul,ayi nsia ye ison inkim,kel we ne kin ki li mwe bis,akel wo lu lo. ⁹Bun bu limwe bis ya iso,tel li si me le bud imo: Kid ne mud mumo yi iku lisa nsia ye ison,kid we me kin kili wini kisi bini,akel si wo lulo. ¹⁰Munda lili kel tel le binkwin bi bad li kel me mu isaa mu iwa kids ko kel bad? Kid ne me nkel we need wo Clistu. ¹¹Munda me nzwel ne Bini ba kuun ba me,ison ali liel me kin,if I we ko kel bad ba mpamb. ¹²Me ayi we ko kel mud,ba ndweng we si: Kyi me ayi lwed ku too ku kel yesu Clistu. ¹³Bini bu ba lifetime losing li me lili lwid,le send me mu nziem a ba Yuda, isi nki me advise bad ilud likan le nzo nziem ani iku livvens. ¹⁴Me akwile mu nziem a ba Yuda ilud bad ba fhun ba ikaan me me ngako. Me akele ani lilen li fhun mu ibaman manda ma ba tad ba me. ¹⁵Si iwi kids ku kel nziem mu impon sa fa mu dum li ngwa me. Nde le nzeme mu lizol li nde. ¹⁶Munda insu ko kel mwana nde mu mpil ne,me nkwe ku ntshil ba mpan. Me asi bwan we mbal mo to iwine musun to makil. ¹⁷Me aneme we ku Yeluzalem ku kel ban baba twe ba ntum ku nkul a me. Kyi me again ku Alabi,ku ngwele le yi fudu ku Damas. ¹⁸Ku ngwel a ba mvul ba the,li neme ku Yeluzalem munda iyab Cephas,li nsel iko kun Matsu kwim a mataan Andi nde. ¹⁹Si me amwen we nto ntum mu mo na Jack mukuun a mfum. ²⁰Me ayi liel ibini ku nkul a nziem,mu bill bin be iswenen me,me mfid we. ²¹Ku ngwele, li ngwin ku nto ntod ye Syli ani ku Cilici. ²²Ba nziebe we nzil ku manzo ma nziem ma Yudee baba kele ani inziem. ²³Si ma nzo ma nziem man,ma ywe Na iyu bwun. ²⁴Ma nzo ma nziem man ma kumise nziem Munda me.

Chapter 2

¹Kungwel a ba mvul kwim a ba na le bud fudu ku Yeluzalem andi Balnabas, ifa imo li ntswel Tito. ²Me wo win iso li ndwed ku too, nziem a ndiel ne nkwe iko kun, me le ba tendul making man ma lweng me mu nked a ba mpan, si me aba liele mu insi-nswi ku kel bad ba likum ban ba tswelene nde. Me nzwel mu iyab ne nkwe manan to ka nkwe manan ma iwin zwa nto ilo imo. ³Ansa nde Tito nduu a me wo Glec wo kel andi me, again we bad mu ngol mu iku bi bwuu. ⁴Ansa bu ba twim Bo ba kuun ba bi mu insi-nswi kinda iya tal bu lizighe bis mu imvuk klistu yesu. Ba zwele ne bis likal ba mpik ba Bo mu ma nsik. ⁵Bis li ba shil we nto tel li mo, mu mpil ne ba ka sob masong ma nsia mbwed Munda bini. ⁶Si ban ba liel bad ne ba kel ku nkul a bo, ba intswal we nto ilo imo, bun bu ba kel bo, itel ka me we. Nziem akiele mud mumo. ⁷Ake ba yab ne me ba nzemen munda iku kab nsia mbwed ku kel ban baba win bwuu, bun bu ba Yemen Liel mu ikab nsia-mbwed ku kel ban baba bwuu. ⁸Munda nziem nde wun mumo wo sel mu malonng ma Liel Munda baba bwuu asal si ku nkel me Munda ba mpan. ⁹Tel ba iyab Bo lizol li nziem, le ngwi nde ko kel me, Jack, Piel ani Zwan baba yeb amo ne makwis, li ba liwi mbwed mu kuu le itad, ko kel Balnabas ani ku nkel me, mu ikisinku mutswe, mu mpil ne bis li kwi mu ikwe nto ye kel ba mpan ani ban baba bwuu. ¹⁰Li ba lilwin ne li tiemen si ko kel ba mbwa, bun bu kel lizol li me li bwed mu ikid. ¹¹Tel a win Cephas ku Antioche, me amumwenese ighan mis Munda nde akele ku nkel a ibel. ¹²Bad baba mo ba twim Jack, ku nkul a ito, Piel adhee mbel mo andi ba mpan. Si le ito bad ban, nde le yese, le fidi ku ngwel mbwis-ani-mbwis ani ba mpan, mu buum be bad ban baba bwuu. ¹³Kobun, ba kuun ba Bayuda baba siel ban li ba si vuun ku bintswum bin andi Cephas mu mpil ne Balnabas le bi kwedes mu bintswum bin. ¹⁴Si tel ayi yibi me ne ba bud lwine we masong ma mikaan mi nziem, me amu liel Cephas ku nkul abo baso: ¹⁵Bis ba liel ba Yuda, ba ku ba lwid bis si likel we ba mpan bad ba masum. ¹⁶Liyeb ne mu mo Wu kel imbe-imbe mu bisal be ma nsik, si mu likwikil ko kel Yesu klistu. Bis liyi mu likwikil le Klistu yesu mu mpil ne likal ba wuwul mu likwikil andi Yesu si kel ne mu bisal be ma nsik. Munda nto mud mumo we Wu kuu mu ikal imbe-imbe mu bisal be ma nsik. ¹⁷Si kid ne bis li kel mu isa nziem mu mpil ne nde alimwenes ne bis likel mu Klistu, li kel mu ighan bis ba ngako ne likel bad ba masum, Klistu atwe mud a isal me masum? Lo nsil. ¹⁸Munda kid ne, me bud ntal bo luuno nzil ye masum, nzil mo ye maa me, nkel mu iku bisu me ngako, me aduso nsik. ¹⁹Mu nsik, me afha Munda nsik, mu mpil ne me nkel mu losing Munda nziem. ²⁰Ba nsi ya nghe nkulunsi andi Klistu. Me bud nkal we mu lizing, si Klistu akel mu lizing mu nked a me, ani lizing li nkel a lo tel li mu masum, me azighe mu likwikil le mwan a nziem, wun wo nzolo me ani iku biwa nde ngako Munda me. ²¹Me ntil we bwa lizol li nziem, Munda, kid masong ma kala mu nzil ye mansik, kobun Klistu afhyil ande mu mpamb.

Chapter 3

¹Bad ba Galat li ba bel,nda ye imo ilo we? Kyi yo ikele nda ye impa-ghan ye Yesu Clistu Wu ba kwen ya nghe nkulunsi,wo litim manda man! ²Me nzwel iyab mio Miso min kuminwa mi bini ba ngako.Bini li zwi mpev a nziem munbisal be ma ngil to mu likwikil mu man ma liywi bini? ³Bini nda ye imo ilo we? Bini li bee mu mpev a nziem,tel li bini li ku man mu imud?⁴Munda li kwen bini mu lizing,Mikkel Mimi nkama,kid ikobun,mikele mimi nkama? ⁵ Ifa imo mud wo liwi mpev andi isal bisal bi ngol mu nked a bini,nde abisala mu bisal be mangul to mu lizol le nde ngako ani likwikil lo liso?⁶Bun bo kwikile Abalayam ko kel nziem andi iku mufuun ku Lita.⁷Li yab ne ban baba kwikile ba kel baan ba Abalayam.⁸ Biswen bi mwe ne nziem asi seems ba mpan mu likwikil li bo.Iso-iso nsia-mbwed bab iliel sa fa ntam ko kel Abalayam:<>. ⁹ Kobun,baba kel andi likwikil,ba wol lisakumun ani Abalayam wo ke ani likwikil li nziem.¹⁰Ban baba tswelese mu bisal be ma ngil,baba ti itun,Munda ba swen ne:<>. ¹¹Tel li mi ghan wili ne nziem asemese we mud mu ma ngil Munda:<>.¹²Ngil ifa mu lizol,si:<>¹³Clistu ilikwil mu bitun bi ba lilwe bis mu ma ngil,tel atwe nde amon ne itun kinda bis, munda ba swen ne:<>. ¹⁴Itsin ke manda ikele ne,lisakumun lin lili keke ko kel Abalayam,li kwe si ko kel ba mpan baba kwikile ku kel Clistu Yesu,mu mpil ne bis li wol ma liken nziem mu nzil ye likwikil.¹⁵Ba kuun,me mwe mu mankum ma imud.Bun bu kel iyukan ki ba si ko kel bad,nto mud mumo aku we mu ikiele likan li nziem munda iku mubwis kio iso kin.¹⁶Tel li likan ba wi ko kel Abalayam ani ko kel baan ba nde. Ba mwe we ne:<>Mu ital bad bo baso si,na ko kel mud mumo:<>Wu kel Clistu. ¹⁷Tel li me mwe bu: Iwakan kin ke kisi nziem sa fa itsin,iku we mu iwol likan lines mu ikiele mu nzil ye ngil yin ye bwi mu ba mvul minkam Mina ani makwim ma tud mama lwid.¹⁸ Munda kid ne imvwam iyi mu nzil ye ngil,ikel we mu iya mu nzil ye likan,si nziem mu bike-bike bio-biso,awi imvwam ko kel Abalayam mu nzil ye likan. ¹⁹Munda nki ngil ikele ako yan? Ba isi itsin minia,ti kun ko ya batshili ba Abalayam wun Wu ba wi likan ani ngil ye keb ba wanzio Nsia mu nzil ye ngavu. ²⁰Tel li ngavu akel mud nde muso,si nziem akel na nde wun mumo. ²¹Kobun iswi ne ngil ikel we yo mu maken ma nziem? Ikel we iko bun !Munda kid ne ngil mo iku mu iwa lizing Ake ba iwi,masong si ma tuya mu nzil aso ye ngil yin. ²²Si kid ikobun we,bi ba swen bi kes mio miso mu nzil ye masum. Kobun likan li nziem le iku lugulus bis mu likwikil le Yesu Clistu,ba liwi ko kel ban baba kwikile.²³Si ku nkul a likwikil le Clistu mu iya,li keke mu bolok,li kesaman mu ngil ti kun ku ba yaba likwikil.²⁴Iswe ne,ngil itwe ilo ke litala bis ti kun ko to ina ke Clistu mu mpil ne ba lisemes mu likwikil. ²⁵Tel li likwikil andi lo,libud kal we ku nsi ke imfum i mud mu ikulital.²⁶ Munda likel bine baso baan ba Nziem mu nzil ye likwikil mu Yesu Clistu.²⁷ Bini bo baso ba likel mbotik mu nkwum ye Clistu,bini li mubwed Ckilstu.²⁸Ikel we ne,nto Muyuda,nto Mugelek,nto muhumb,nto mud a nkaam,nto baal, nto mukaad,Munda bine baso likel mud mumo,mu Clistu Yesu. ²⁹kid ne likel bad ba Clistu,liel ne li kel baan ba Abalayam wo wel imvwam mu nzil ye likan.

Chapter 4

¹Me mwe ne,sa fa ntam ne imvwam ikel mwaan,akel we ifa imo ani mu ngaam,ansa bun bo kel nga bilo bio biso.
²Si asial lizid ko kel ban ba mube nde ani ko kel ba mfum ba ntod ba nga bilo ti mu tsu liso lin le si tad ande les.
³Bis si ifa imo,lili keke baan,like ku nsi ye ma ngil mo maso ma ntod yi.⁴Si tel li ba seen lili twe,nziem le twim mean ande,mukad a mu bwid,abutam ku nsi ye ma ngil.⁵Akid kobun Munda ishum ban ba keke ku nsi ye ma ngil,Munda bis mu ikal ngol mu iyab ne likel baan ba makuu amon ne Mwan nde muso.⁶Munda likel baan,Nziem le twim mpev ye Mwan ande mu ma mbwun ma bis,mpev yin ye ta milaal:<>.⁷Munda iko bun,li bud kal we ba humb si baan,kid ne li kel baan,li kel si imwam mu nked a nziem.⁸Si ku iso,lili wun yab bini nziem,li keke amon ne ba humb ba ban baba kel ba itsin bakele we bad ba nziem.⁹Si tel li lili yeb bini nziem ani tel li le li yeb nziem,Munda nki li kel mu ifudu ko kel bad baba djimin nziem ani manda ma bi mpal ma bikyi?bini li zwel ne li bud fudu mu bi humbu?¹⁰Bini li tala ku ibwed matsu,mibyi mi ngwene,mitsa ani ba mvul.¹¹Mi nkel mu buum bi ngol ko kel bini ne isal i me ani bini inga kal ke mpwin.¹²Me ali bwene,bakuun,li kal bu nkel me Munda me si atwe bun bu likel bini.Si bini li nkid we nto mbi mo.¹³Si bini li yeb nebm mu mbal ye iso ye li liel me nsia-mbwed ikel Munda iyun me ma nud ma bin.¹⁴Ansa bun bo keke nud a me imeknko kel bini,bini li mvuenz we li ndwed si we,si li ngwel amon ne wanzio wo nziem,mon ne Yesu Clistu nde nga ko.¹⁵Lisakumun li bini li kel yan? Munda me a li tshil imbang ne,kid ikele iko bun,bini li ku mu itsumun Madis ma bini Munda ingwa me.¹⁶Si tel li me atwe mbeen a bini Munda me ali tshil masong?¹⁷Ani baba mo ba mono mfun ko kel bini si kid we bilo bi bini.Ba zwel ne ba likan ani me mu mpil ne nze aba luun.¹⁸Ikel ku ibwed mu ikas mbwun mu manda ma ibyi,ika kal ne Munda me nkel ani bini.¹⁹Baan ba me,me bud nkal mu ngieb Munda me asun li bud,ti kun ko li bial bini klistu.
²⁰Me nzwel nkal ani bini ti kun ko sob me imo i me,me nkel mungi-mungi itsin manda ma bini.²¹Li ndiel,bini ba li zwel mu ikal na mu mansig,li yu we bini be luuno ma nsik?²²Munda ba swen ne Abalayam akele bo baan bwel,mumo ko kel mukel wun wo muhumb,si mumo wun ko kel mukel wun wo nzo.²³Ansa ikobun,wo bwid nde ani muhumb,a bwid mu imud,si wun wo bwid ani mukel wo nzo,Ake ba mu ken sa fa ntam.²⁴Bilo bi ba kuu mu iku bisu ne bi kel be iyituk ngol.Munda ba kad bwel ba,ba kel amon ne iyukan ke bad bwel,mumo wo fi ku mubyi Sinay ,abudo baan na ba mpik,ikel kobun Agad.²⁵Tel li Agad aso akel mubyi Sinay nto ye Alabi,ikel idiim ke Yeluzalem le non-bu,Munda nde akel mu bimpik ani baan ba nde.²⁶Si Yeluzalem le kel ngi,li kel pii,nde wun ngwa bis.²⁷Munda ba swen ne:<>²⁸Tel li, ba kuun,amon ne Izac li kel baan baba ken.²⁹Mu tel liso lin,wun Wu ba bwid mu mpil ye imud,anu-nwenes wun Wu ba bwid mu mpil ye impev.Bun bu bud kal ifa imo ani non-bu.³⁰Biswen bi mwe nki?<>³¹Kobun ba kuun,bis li kel we baan ba mukad muhumb,si baan ba mukad nga nzo.

Chapter 5

¹Ikel Munda pii le Klistu wun wo lisi mu pii. Munda ikobun, li kal ngol, li ka ku biyese mu lizing le masum. ²Tal, me Pol, me li liel ne, kid ne bini li bitsid bini ba ngako, Klistu a lileb we nto mu mpil mo. ³Mbal nkim fudu, me ati ta imbang ko kel mud ndeso wun wo bi tsid, ba mutwim ne aselel ngil aso yin. ⁴Likel inaan ani Klistu, bine baso ba likel mu ifungun mu nzil ye ngil. Li bud zinghe we mu ngol a mpev a nziem. ⁵Munda mu nzil a mpev mu likwikil, li zeze iyukan ke ibini. ⁶Mu yesu Klistu, ikala itsid, ikala Wu ba win tsid, akel ande mfun we. Si na likwikil bwun lili ghan mu nzil ye lizol, lili kel mfun. ⁷Li bada ku ibwed, na ali tshu ne li kisi ku masong? ⁸Ma mbwun ma bini, mu ikid mio min, mi fi we ko kel wun wo liyemen ko kel bini. ⁹Bi mi-mal bi tshi bi mpud bi filise pod-pod li fhun. ¹⁰Me nkel mu iyukan ani bini mu nkwum a nziem, ne bini li kal we ani mantien ma nkim. Wun wo liko mubal ansa na, abisemes nde ngako. ¹¹Bakwon, kid ne me nkel mu ibud long mu manda ma itsid, munda bini li kel mu ingwa me mpasi ? Kid ne ikel kobun, li yesel mubal. ¹²Me nzwel ne, ban baba litswala bini mu ma nzil ma bi, ba bad bo ba ngako mu ibwil. ¹³Munda, bakwon, nziem ali yemen mu ikal pii. Li ka tiemen ne ikal pii liso lin ne bini lizing mu nzil a masum. Si li bi seles bini ani bini mu lizol li nziem. ¹⁴Munda ngil yoso ivuun mu nked a nsig na imo yin, yi kel: <>. ¹⁵Kid ne bini li bi tswa madjin, li bi dusakan bini ani bini, li keb mu iku bi bebes bini ani bini. ¹⁶Me mwe ne, li ko kwe mu mpil ye impev, kobun li kisi we nzal ye nud. ¹⁷Munda nzal a nud ikwe we nzil mo ani mpev, nzal ayi mpev ikwe nzil mo ani musun. Munda ba kel wun nto, wun si nto, light li lo li kel ne bini li ka sal bilo bi li win zol bini mu isal. ¹⁸Si kid ne mpev yi nutswal, li bud kal we mu nsi ye ma ngil. ¹⁹Tel li bisal bi musun bi kel mu ighan, bi keliwun zitis ngil ye ba mpin ani ba ngunz, iwine liked, isal induum. ²⁰Iselel bitek, bilwe, lileen, mangul, keen, mbwun mbi, impal, ikab, ba nziem batshi-batshi. ²¹Izol bilo bi ba kwen, iwud mal, mfhyb, ani bilo bibi feen bio bin, me li liel bun bo liliel me ayiso, baba sala bilo biso bin, ba kod we mu imfum i nziem. ²²Si mbud a impev, ikel lizol, isse, ngemb, ibwis mbwun, ma mbwed, lisakumun, likwikil, ²³ikal pii ani mbwun ye ikwud. Ikel we ani ngil mo ye itshu bilo bin bio biso. ²⁴Baba kel bad ba Yesu clistu ba si ya nghe nkulunsi nzal yo iso ye musun ani bisal bi nde ani mantien mande ma fha. ²⁵Kid ne bis li zinghe mu imev, li kwe si mu nzil a mpev. ²⁶Li ka kal lileen, iko ko mubal ku kel ban ani ban, to mu Izol bilo bi ban ani ban.

Chapter 6

¹Ba kuun,kid ne ba sikwad mud ani mukel a nke,nze Wu kel ani inziem,nutswal mu bike-bike.Bital nze ngako,mu mpil ne nze ka bwa mu masum.²Limwol bilud Bibi bini ani be ba kwen,kobun,likukwisi ngil ye Clistu.³Munda,kid ne mud atiemene ne nde akel ande ilo,akel we nde nto ilo imo,akel mu iku bifhud nde ngako. ⁴Kons mud a Bital mu bisal bi nde,kobun ayi yab isinki ba museen,iwine ku bimek ani bad ba nkim.⁵ Munda mud ndeso abid bilud be masum ma nde.⁶Wun Wu baloghon nda nziem,aku mu ikab bilo bio biso bi need ani long. ⁷Li ka iku bifhud,nziem ba mushe we.Bin bio biso be kuno mud,bio bin be wolo nde. ⁸Munda wun ndeso wo kuno bilo bi nde ngako be mati,awol we nto ilo imo.Si wun ndeso wo kuno mu mpev a nziem,awol lizing lili wine nsik mu mpev a nziem.⁹Li ka yuun mu isal ma mbwed,Munda tel li kwi,li Wu wol mbud kid ne bis li ywin we.¹⁰ Kobun ya lizwi bis tel,li kid mambwed ko kel mud nde muso.Li kid tel lo liso ma mbwed ko ke bad ban baba kel mu imvug ani likwikil lo liso.¹¹Li tal nki mikaan mi ngol me liswenen me ngako mu makuu ma me. ¹²Ban baba zwel mu iku bisu mu musun,li zwel we bini mu iku bisu,mu mpil ne ba ka ba nwenes mu manda mama tel nkulunsi ye Clistu.¹³Munda ansa ban baba bwi,ba kuu we bo mu ishum ngil,si bo ba zwel ne bini likal ba bu-bwu munda bo bawol likum mu nud a bini.¹⁴Me nkwi we mu iku biwa likum me ngako,kid ne na mu nzil ye nkulunsi ye mfum Yesu Clistu.Mu nzil yo yin ye nkulunsi,mukil ndeso li ba musi ya nghe nkulunsi itsin me,ani me itsin mukil.¹⁵Munda ikel we Munda ibwu kani we mu iwin bwu likel mfun,si ilo ikel mfun ibutuk impa. ¹⁶Mu ban bo baso baba zing mu ngil yin,ngemb ani ngieb a nziem ikal ko kel bo ani likel baan ba Isayel ba Nziem.¹⁷Ne nsik,mud angwa we me mpas,Munda me abwede Yesu mu nud ye me. ¹⁸Ngemb ye mfum a bis Yesu Clistu ikal mu ma mbwun ma bini ba kuun.Amen.

Ephesians

Chapter 1

¹Pol,ntum mu mo wo Yesu Klistu mu lizol le Nziem, bad ba busantu ba Nziem ku Efez baba kel bad ba masong mu Yesu Klistu. ²Lizol li kal andi bini ani ngemb mu nkwum a Nziem Tad a bis ani ye mfum Yesu Klistu.³Ne Nziem wu kel Tad wo mfum a bis Yesu Klistu ikal andi likum! Nde wo li wi lisakumun lo liso le bu santu mu ma mbel mama yul mu nkwum ye Klistu. ⁴Nziem a li pwen mu nkwum ande baa le kes nde ntod, mu mpil ne bis likal ba santu iwine ilwili ku madis ma nde.⁵Nziem bo li ken munda iku li wol amon ne baan ba makuu mu nzil ye Yesu Klistu, bun bu kel ma mbwed ma lizol li nde. ⁶Imwaan ke bis ke makuu lifud li lo,ikumis ke lizol li nde li bwed ke li wi nde inkaam ku kel wun wo zwel nde.⁷Mu Yesu Klistu, bis li wel iloluk mu makil ma nde ani ndodokol ye masum, bun bu kel lizol le imvwam i nde. ⁸Nde ake a tsemen lizol liso lin ya nghe bis mu maken mo maso ani mu iyab.⁹Nziem bo li swi itsin ke insi-nswi ke lizol li nde, bun bo zwel nde bun bo swi nde ko kel Klistu. ¹⁰Isal ke Klistu ikele munda ikwisi tel, munda ivus bilo bio biso, bilo bio biso ku yul ani mu maan, mu nzil ye mfum mumo mu Yesu Klistu.¹¹Mu Klistu,ba li yemene amon ne imvwam, mio min ba bi ken munda bis sa ntaam, bun bo yili wun wo sel bilo bio biso bun bu kel itsin ke lizol li nde. ¹²Nziem ali yemene ba mvwam mu mpil ne bis li kal bad ba iso mu imu shil mbwun mu ibaal andi Klistu, kobun bis likal mu ikumis mu likum li nde.¹³Mu Klistu bini si,tel liywi bini nda ye ibini, nda Nziem ye liguluk li bini, bini si ya likwikil ko kel nde, li kele ba lisi idiim ke kenes mpev a santu.¹⁴Mpev a santu ikel bi ba swe ku nkul munda imvwam ke bis ti kun ku li wol bilo bin bio biso, mu issem likum li nde.¹⁵Munda iko bin, ba tel le ywi me ne ba kel mu imo mu likwikil li bini ku kel mfum Yesu Klistu ani mu lizol li bini munda ba santu bo baso bad ba Nziem. ¹⁶Me nzese we mu iwa Nziem melesi munda bini mu iku Lisa mu bisaam bi me.¹⁷Me nkel mu isaam ne Nziem wo mfum a bis Yesu Klistu, Tad wo likum, a li wa mantiemene ma bi nsuu ani nteel yi iyab manda ma nde. ¹⁸Me nkel mu isaam ne madis ma ma mbwun ma bini ba ma kiele mu mpil ne bini li yab nki bi kel likwikil lin le li yemen nde,ani mu imvwam ke likum li nde mu nked bad ba santu ba Nziem.¹⁹Ani mu bisaam bi me, me lwomo ne bini li yab yan ya bee binen be ngol a nde ko kel bis ba likwikil,bun bu kel isal ngol ye nde. ²⁰Mu ngol aso yo yin ye sel Nzieme mu Klistu tel afutumuk nde mu lifhu,le mu bwis nsi mu kuu li nde le itad mu ma mbel ma yul. ²¹Le mu bwis Klistu nsi mu inaan ya nghe bi mfum bio biso ani liyaal ani ngol ani inied bad ani ma nkwum mo maso ma ba swen, Klistu abi-bial kid we ne na mu ina iso ki, si mu bi na bibi ya ku nkul.²²Nziem asi bilo bio biso ku nsi makol ma Klistu, a mu wi mu Nzo-nziem amon ne mfum ya nghe bilo bio biso. ²³Nzo nziem ikel nud a nde, lizol le wun wo wilise bio biso mu bilo bio biso.

Chapter 2

¹Kid ku kel bini,li fhyil manda ma bini ma bi ani masum ma bin. ²Mu mio mi bini li kele mu ikwe bun bu kel manda ma ntod yi. li wine bun bu kel ba mfum ba liyaal mu mufeel.Ikel mpev ye wun wu kel mu isal ki baan baba win lemfuko. ³Bis si bu likele mbal nkim mu nked bad ban baba win kwikile,li sele bun bu kel lizol li bis libi le imud.li selele lizol le imud mu mantiemmen ma bis.Li kel ba itsin baan ba nga mpud amon ne baan baba mo.⁴Si Nziem akel wu munen mu ngieb a nde, itsin lizol li nde li bwed, mu lolin le lizwel bis. ⁵Kyi bis li fhyil mu manda ma bis mabi, nde Le yi mutswal mu lizing li mpa mu imvuk andi Klistu.Mu lizol li nde nsa bis liguluk. ⁶Nziem ali futumuk bise baso mu mbal mo,ali bwis nsi mbel mo ku yul mu imvuu andi Klistu Yesu. ⁷Nde akid mio mi mu mpil ne mu bina bibi ya ku nkul,nde ali suu imvwam inen ke lizol li nde.Nde ali swi mio mi mu nzil ye ma mbwed ma nde mu nzil ye Klistu Yesu.⁸Munda ikel mu lizol nsa bini li wel liguluk mu nzil ye likwikil, mio mi mifi we ko kel bini; Si makab ma Nziem. ⁹Kel we ne munda bisal mu mpil ne nto mud we kwi mu isa lileen.¹⁰Munda bis likel isal ke Nziem,ke sel Klistu Yesu mu isal bisal bi bwed bin be yili Nziem sa fa ntam munda bis,mu mpil ne bis li bi luuno.¹¹Bini aka li yab mbal nkim ne bini li kele we ba Yuda mu musun. Bini ba li yemene:<> Munda wu ba yemen wun ne ba mu tsid mu imud mi ba kid mu makuu ma bad. ¹²Munda mu tel liso lin, bu ba Likeb andi Klistu. Bini li kele ba nzis ku kel bad ba Isayel. Bini li kele ba nzis mu iwakan ki ba li ken.Li kel we ani iyibi mu manda mama ya ku nkul. Bini li kele we nto andi Nziem mu mukil.¹³Si tel li mu Klistu Yesu,bini ba li kele ma tel mama mo inaan andi Nzieme,li li yi baan munkwa Nziem mu makil ma Klistu. ¹⁴ Munda nde akel ngemb ye bis. Munda bilo biel nde ya bifidil imo. Nde Le bwis mu nzil ye nud a nde ibee kin ke li kebe,mu iwun yukan. ¹⁵Iswe ne nde akel nsik yin ye itum mu ngol ani ye iko son mu mpil ne asal mu munkim wo mpa mu nde ngako. ¹⁶Nde asel mio mi munda ikweddes iyukan mu makaaan man mwel ku kel Nziem ne ba to mud mu mo mu nzil ye nkulunsi,andi nkulunsi,le dwis iwun yukan kin.¹⁷Yesu bo yi ,le yi litswala ngemb; bini ba likele inaan andi ngemb ko kel ban ba we nde ma luu. ¹⁸Munda mu nzil ye Yesu, bis bo baso likel andi ma mpil amo mwel ko kel Tad mu mpev yo yin imo.¹⁹Ko bun, bini ba li win ba Yuda li bud kal we bad ba ku nzil to ba nzie.Kid lo,li kel si ba kuun andi ban baba si mu liwuu munda Nziem ani mu ikal mu ibwil mu kaan li Nziem. ²⁰Bini ba litswi ya nghe ma man ma ba ntum ani ma ba mbikudi.Klistu Yesu akele nde ngako man le iso. ²¹Mu nked a nde,ma nzo mo maso ma shim mbel mo, ma kul amon ne nzo yi ikel mu mfum. ²²Mu nked a nde,bini si li kele mu itswu bine baso amon nzo ye Nziem mu impev.

Chapter 3

¹Itsin mio mi me,Pol,nkel mud a bolok wo Klistu Yesu munda bini li win ba Yuda. ²Me mbenz ne bini bu li ywi isal ke lizol li Nziem ke ngwi nde munda bini. ³Me nswen man ma mwen me mu ileel ki ba ngwi.Mio mi mi kel masong ma insi-nswi ma swen me mu itswil mu mukaan mu nkim. ⁴Tel li mutes bini,bini li yi yab ne nki me nswen mu manda maso man ma ibini ma insi-nswi mu manda ma tel Klistu. ⁵Mu bina bi nkim,masong man ba ma tisile we ku kel baan ba bad. Si tel li,ba li swi mu impev ku kel ba ntum ba nde ani ku kel ba mbikudi ba ibini.⁶Masong man ma insi-nswi, baba win ba Yuda ba nga imvwam kin ani mu imud i bo kio iso ke nud.ba kel bad baba kwi mu ikod mu manda man ma ba baken mu Klistu Yesu mu nzil ye nda Nziem. ⁷Munda me asun to mud a isal wo nda Nziem yin mu kab le lizol li Nziem li ba ngwi mu nzil ye ngol a nde ye ghan wili.⁸Nziem angwi kab lin,ansa bu nkel me bun ilwidil bikyi ku kel ban baba si mu liwuu. Kab lin li kel ne me nkwi mu ikab nsia ku kel baba win ba Yuda nda ye imvwam ke Nziem ki kel ne Klistu akwi we mu ikid. ⁹Me asu nzil ku kel bad bo baso mu man mama kel, ma ken Nziem ani lisakumun. Yo yi ikel mpil ye yili Nzieme mu mitsa mimi lwid, wo kes bilo bio biso. ¹⁰Mi kele kobun, mu mpil ne tel li,mu nzil ye nzo nzieme, baba tswelese ani ba mfum mu ma mbel ma ku yul ba mu iyab ma mbwis ma ifa andi ifa ma lizing li maken ma Nziem. ¹¹Mio mi,mi to mu mpil ye likan li Nziem wo kwisi mu Klistu Yesu mfum a bis.¹²Munda mu Klistu bis li kel andi inkes ani mu nzil ye inam itsin likwikil li bis ku kel nde. ¹³Ikobun,me li lwim ne li kaan iyuun nud itsin minia me mwen me munda bini.Mio mi mi kel munda likum li bini.¹⁴Munda itsin iso kin,me ya mbel mabuu ma me ku nkul a Tad. ¹⁵Munkwa nde ukel ne bwid lo liso ku yul ani ya nghe maan,ba liwi nkwum. ¹⁶Me nseem ne nde ali wa,itsin imvwam ke likum li nde,mu ikal ne ba ikumis andi ngol mu nzil ye mpev a nde yi ikel andi bini.¹⁷Me nswen ne Klistu a zing mu ma mbwun ma bini mu likwikil.Me asama ne ba li tsumun ani mu iku mukad mu lizol li nde. ¹⁸Bini li kwi mu ikal mu lizol li nde,mu mpil ne bini li to mu iyab,ifa imo amon ne bo baso baba kwikile,nki bi kel binen,bi le,mutel ani dji le lizol li Klistu. ¹⁹Me asama ne bini li to mu iyab binen be lizol li Klistu,lili lwid iyab kio iso.Bini li kwi mu ikid mio mi,mu mpil ne bini li kal ba wu-wul ani ngol yo iso ye Nziem.²⁰Tel li,ku kel wun wu kwi mu ikid bilo bi bio biso,ilud ya nghe min mi li lwim bis to ma li tiemen bis mu mpil yi kel ngol a nde ye Sa ko kel bis. ²¹Ku kel nde wun awol likum mu nzo Nziem ani mu Klistu Yesu mu bi na bio biso, munda matsu mo maso ti Ku nsuk.Ame.

Chapter 4

¹Kobun,bun bu nkel mud bolok wo mfum,me li inkes ne li kwe mu mpil ye ikwi mu iyemen ki ba li yemen bini. ²Li zighe mu lizid lo liso,mu bike-bike mu ikas mbwun.Li bi shime ibini-ibini mu lizol. ³Li kide bibi lwidil munda iwin bwis invuk ke bini mu nzil ye ngemb. ⁴Nud ikel yo yin yi mo,mpev si yo yin yi mo,bun bu ba liyemen ku kel mud mu mo wo ibini wo li yemen bini. ⁵Mfum akel na nde wun mu mo,likwikil li mo,mbotik mo. ⁶Nziem si nde wun mu mo,Tad wo bilo bio biso.Akel ya nghe bilo bio biso,mu nzil ye bio biso,mu bio biso. ⁷Mu mud nde mu so mu nked a bis,bu ba mu wi lizol mu mpil ye ites i ke makab ma Klistu. ⁸Bun bu ba swen,<>⁹Nki bi kel ifa ki<>, kid ne lo,nde si bo kimi ti Ku nsi maan? ¹⁰Nde wun wo kimi,akel mud nde wun mu mo wo neme si ku ngi ku nked a yul.Nde akid kobun mu mpil ne a kwisi bilo bio biso. ¹¹Klistu a keb makab mu mutshin wu: Ba ntum,ba mbikudi,ba bishel ba ngang ba Nziemani ba long. ¹²Nde akid mio mi mu mpil ne,baba kwikile ba kal ngol mu isal ke Nziem,munda ikal ngol mu libund le Klistu. Nde a kel mu ikid kobu ti kun ku li to bis bo baso mu izwa invuk ke likwikil ani ke iyab manda ma mwaan a Nziem. ¹³Nde akel mu ikid ko bu ti kun ku lito bis ba kwud amon ne ban baba sun wul ani ifa ke Klistu. ¹⁴Ku nsuk ikel kobun ne bis li kaan mu ikal amon ne baan.Ku nsuk ikel kobun ne bis li kaan mu iya mpud nto ani nto.Ikel kobun ne mufel wo malong mo maso a kaan mu iku li tswal,mu bad ba ngol baba kel ani maken mama lwidil mu bi mpal. ¹⁵Kyi,bis li mo masong mu lizol,li kulo si mu manda mo maso ku kel wun wu kel ku nkul,Klistu. ¹⁶Klistu a vuso ma nud mo maso ma bad baba kwikile bo baso mbel mo.Ba mushim bo baso mu ikas ne bi nam mu mpil nud yo iso ikul ani ikal ngol mu lizol. ¹⁷Kobun,me mwe mio mi ani iku li bwene mu nkum a mfum: Bini li bud kuu we mu ikwe amon ne ba mpan bababko kwe mu bizob be mantiemen ma bo. ¹⁸Ba kel andi mantiemen ma lipyib,ba kel ba baba luuno mu mis me Nziem mu iwun yab ki inem mu nked bo itsin ikas tin mu ma mbwun ma bo. ¹⁹Ba ywile we bo nswen,ba bi wi mu manda ma nswen mu bisal bi bi,mu bilo bio biso bibi lwid ibe. ²⁰Si ikel we kobun bu li ywi mu imo mu manda ma Klistu. ²¹Me awolo man ma li lweng nde, bun bu kel masong mo maso ku kel nde,bun si bu kel masong mo maso ku kel Yesu. ²²Bini li kwi mu ikiele man mama kel ma lizing li bini le kul.Mud wun wo ntam wu kel mu ani mabanz ma kyib itsin nzal ye ita bi mpal. ²³Mu mpil ne li fudu bad ba mpa mu mabanz ma mantiemen ma bini. ²⁴Li bwad nud ye mpa yi kel ne mu mpil ye Nzieme,bun bu ba isel yo mu mong ani mu bu santu be ibini. ²⁵Si kobun li bad bilo bio biso bibi bi.<
 • > munda bis li tswala ban andi ban. ²⁶<> Li kaan izol ne mpyib i li bwil ne bini li kel mu mpud. ²⁷Li kaan iwa nzil ku kel Satana. ²⁸Mud nde mu so wo yibe akaan ibud yibe. Si asal,mu mpil ye ngol mu makuu ma nde mu mpil ne a kwi mu ikab andi mud mu nkim wu kel andi mfun a kio. ²⁹Nze a fidil we nda mbi mu munwa wo nze. Si nda ye fidil nze ikal ye mfun munda ikwisi nzal ye ban baba kel mu izel. ³⁰Li wa we ngieb ko kel mpev a santu ye Nziem. Mu nzil ye nde bini li wel idiim munda tsu le ba likwikil bini. ³¹Bini likwi mu ikyi mu ma nzil mo maso ma bi, mpud,mantiemen,manguum ani mu bilo bio biso bibi wa mpud. ³²Li kal baba bwed ban ani ban,li fyele ma mbwun. li bi lolol bini andi bini bun bo li lolol Nzieme mu nzil ye Klistu.

Chapter 5

¹Likal bad baba feen Nziem amon ne baan ba zolo nde ifhun. ²Li zighe mu lizol bun bo lizwel si Klistu bo biwi nde ngako ku kel bis. Nde akele kab ani iku biwa ,munda akal mananasi ma bwed ku kel Nziem. ³Lizing le induum,nto ilo imo ibi to nzal ye iko laal ba kad ikwi we mu ikal mu nked a bini bun bu kel ifhu ke bad baba kwikile. ⁴Li kid we si manda ma itaam,nto manda ma nswen,li kaan imia bad ba nkim,baba kel bad ba masum.Si ikal ani bisal be lisakumun.⁵Munda li kwi mu ikal mu ikisi ne nto mud mumo we wo kal ani mabanz ma induum, mama bi ngako,to nga bibi-mo,iswe ne mud a bitek,akel ani imvwam imo mu imfum ke Klistu ani ke Nziem. ⁶Nto mud mumo we wu kwi mu iku nu fhud mu manda ma bimpal.Itsin bilo biso bin mpud ye Nziem iya ko kel baan baba wun lemfuko. ⁷Li kaan ivuno andi bo.⁸Munda bini li kele tel lili mo mu lipyib,si tel li bini li kel mwun mu mfum Yesu. kobun li ko kwe amon ne baan baba kel mu mwil. ⁹Munda mbud ibudo mwil ikel mu mpil yi li mono ma mbwed mo maso,ma imbe-imbe ani ma masong. ¹⁰Li saa man mama kel mama bwed ku kel mfum. ¹¹Li kaan ivuun mu bisal bibi win budo mbud, bisal be mpyib,li bi sa mu wili. ¹²Munda bisal bi ba sala mu insi-nswi bi kel nsil nswen mu iku imo.¹³Bilo bio biso bibi ghan mu mwil,ba bisa mu wili. ¹⁴Munda bilo bio biso bi ba sa mu wili, bi kala mu mwil.Munda iko bun ba mwe ne <>.¹⁵Li keb mu ital ne nki mutyin bini li zighe, kel we amon ne biyul,si amon ne bad ba maken. ¹⁶Li selet tel munda matsu ma makel mama bi. ¹⁷Li kaan ikal mu biyul, si li yab lizol li mfum li kel nki.¹⁸Li kaan iwudo mal,ma tswal mu ibebes, si li kal ba wu-wul ani mpev a santu. ¹⁹Li bi shim mu bishaam, mu ikumis Nziem,bishaam be bu santu, li time ani ikumis mfum mu mbwun yo iso. ²⁰Li wa likum tel lo liso ku kel Nziem mu bilo bio biso mu nkwum ye mfum a bis Yesu Klistu ani ku kel Nziem Tad. ²¹Li lemfuko ku kel ban andi ban mu ital bun bu kel Klistu.²²Ba kad, li lemfuko ku kel ba lim ba bini,amon ne ku kel mfum. ²³Munda mulim akel mfum wo mukad, bun bu kel Klistu mfum wo dibund.Akel ngulunsi wo nud. ²⁴Ifa imo bun bu kel dibund li lemfuko ku kel Klistu,bakad si ba Ikobun ko kel ba lim ba bo mu bilo bio biso.²⁵Ba lim,li zolo ba kad ba bini,bun bo zwel Klistu dibund,abi wi nde ngako munda lo. ²⁶Nde akid kobun munda ito ye busantu.Ayi will mu mania mu nzil ye nda. ²⁷Nde a sel mu mpil ne abi swi ko kel nde ngako, dibund le likum, iwine ifhu,iwine ibwil,nto ilo imo si ifeen kio we, si ke bu santu ke wine ifhu.²⁸Mu mpil yo yin yi mo, ba lim ba kwi mu izol ba kel ba bo amon ne nud ye bo ba ngako. Wun wo zolo mukel a nde, aka lizol nde ngako. ²⁹Nto mud mumo we wo ywi musun wo nde ngako,si ayi di-djise ani iku izol, bun bo zwel Klistu dibund. ³⁰Munda bis likel bitswil be nud a nde. [Mikaan mimi mo mi ntam mi mwe ne: Ani be mafha ma nde].³¹<>. ³²Ikel liswekam li nen, si me mwe munda Klistu ani munda dibund. ³³Yan kons mud kwi si mu Izol mukel a nde amon nde ngako, mukel si a kwi mu izitis mulim a nde.

Chapter 6

¹Baan,mfum a liel ne li kal lizid ku kel bibwid bi bini,munda ikel ku ibwed. ²"Muzitis Tad ani ngwu (yin ikel nsik ye iso yi ba liken)." ³Mu mpil ne mio miso mi kwe ku ibwed munda nze,yan nze azwa lizing lili lee mu nsi ntod. ⁴Bini ba Tad,li kaan iko baan ne bo ba ya mpud. si li ba bwolo mu lizid ani mu mansik ma mfum Yesu. ⁵Ba mpik,likal andi lizid ku kel ba mfum ba bini ba ntod,ani lizid lo liso ani tsu-tsul,mu masong ma ma mbwun ma bini.Li ba zitis bun bu lizitis bini Klistu. ⁶Li kaan iku ba zitise ne kid ne ba mfum ba bini ba lital munda iku ba wa kies, si li kala mu lizid amon ne ba mpik ba Klistu.Li selet lizol li Nziem mu mbwun a mbwed. ⁷Li wa ani mbwun a mbwed yo iso amon ne bini li we ku kel mfum Nziem si kid we ne Ku kel bad. ⁸Bini li yab ne mu isal kio iso ibwed ke sala mud,nde azi-zwa lifud ku kel mfum Nziem, akala mpik to mvwam. ⁹Ani bini ba long,likide ifa imo munda ba mpik ba bini.Li kaan iku ba niokolo.Bini li yeb ne nde wun wu kel mfum a bini nde wun si wu kel mfum a bo,wu kel ku yul.Bini li yeb ne nde azolo we mu ikab bad. ¹⁰Ku nsuk li sa ngol mu mfum Yesu, mu ngol a nde yi ilwidil binen. ¹¹Li bwad nud ye inziem,munda ne bini likal bad ba ngol mu inaan ani bi mpal be Satana. ¹²Munda inwan ke bis ikel we ne mu musun to mu makil. Si ani ba mfum ba ntod ani ba mfum ba impev,ani ba mfum ba nga bisal be mpyib,ani ba mpev ba bi mu ma mbel ma ku yul. ¹³Kobun li bwad inziem mu nud yo iso,mu mpil ne bini likal ba ku kuu mu inwan ani manda mabi mu matsu mama bi.Kid li men mu isal bilo bio biso, bini li kal ani ngol. ¹⁴Kobun, li kal ngol,li kid mio mi munda bini li kas mukab wo ibini,ani masong ma ibni. ¹⁵Li kid mio mi ku ngwel a isa makol ma bini mu nzil din-a-dini munda iko kab nsia mbwed ye isa ngemb. ¹⁶Mu manda mo maso,li shim inam likwikil li bini, mu mio min li kal ani inkes mu ikwad ma tom ma tumo bad ba bi. ¹⁷Si bini li wol mpu ye luguluk ani lipes le impev, lin lili kel nda ye Nziem. ¹⁸Mu nked a bisaam bio biso be ifa andi ifa mu tel lo liso,li saam fudu tel lo liso mu mpev. Andi mu mantiemen,li yibile kons tel mu iwin yuun ani bisaam munda baba kwikile bo baso. ¹⁹Li sama si munda me,mu mpil ne tel afyiele me munwa,li ngwel nsia mbwed. Li saam ne me nkwi mu isu bad mu inkes kio iso,nsia mbwed ye Nziem. ²⁰Itsin nda Nziem me nkel wun wu ba twim mu mishu,ku nsuk ne mu nda so yin,me nkwi mu imo mu ibini kio iso bun bo ni mo me ayi so. ²¹Si bini li kwi mu iyab si manda ma me ani bun bu nkel me.Tichic,mukuun wo lizol,mfum wo ibini,mud wo masong mu nkwum a Yesu ali li liel mio miso. ²²Me amu twim ku kel bini itsin nda so yin,munda bini li yab bu li kel bis,munda nde ali wa kies mu ma mbwun ma bini. ²³Ngemb ikal andi ba kuun,ani lizol ani likwikil likal ani bini mu nkwum ye Nziem Tad ani ye mfum Yesu Klistu. ²⁴Lizol li kal andi bad bo baso baba zolo mfum a bis Yesu Klistu mu lizol lili wine nsuk.

Philippians

Chapter 1

¹Pol ani Tumthee,bad ba isal ke Yesu Klistu,ku kel ba santu bo baso mu Yesu Klistu baba kel Filipino, ku kel ba ngaa Nziem ani ba kwud ba libund. ²Lizol ani ngemb ba liwa mu nkwum ye Nziem Tad bis ani ye mfum Yesu Klistu. ³Me ngwi likum ku kel Nziem a me mu ma mbwed mo maso ma zwi me munda nze. ⁴Me ayese we mu iku Lisa bini bo baso mu bi saam. ⁵Mu isuu kies i me mu nkwum ye bilo bi zwa bini mu nda Nziem ba mu tsu le iso ti tel li. ⁶Me ya nkisi ne wun wo bee mu nked bini isal ki,ito ki ibwed munda tsu le Yesu Klistu. ⁷Ikel ku ibwed ne me ntiemen si ku kel bini bo baso,munda me ali si ku mbwun a me,nto mu iyukan i me andi bad ba nkim,to mu inwaan ani mu ikisi ke nda Nziem,bini bo baso ba li kodo mu iyukan mu lizol limo andi me. ⁸Munda Nziem akel mbang wo me ne me aka lizol bini bo baso mu ngieb ye Yesu Klistu. ⁹Ani ilo ke luumo mu bisaam bi me,ikel ne lizol li bini li kwe ku nkul mu iyab ani mu mayel mo maso. ¹⁰Munda iyab bilo bi lwidil ibod,mu mpil ne bini li kal bad ba bwed ani baba win bifhu munda tsu le Klistu. ¹¹A wil andi mbud ye masong yi kel mu Yesu Klistu mu likum ani mu iyimin bishaam ku kel Nziem. ¹²Me nzwel ne bini li yab,ba kuun,man mama ngyl me mu isa ne nda Nziem ikwe ku nkul. ¹³Kobun,mu mifuun mio miso ani mu ma mbel ma nkim,mu mo wu djimin we ne me nkel mu imvu kin andi bad munda Klistu. ¹⁴Ani ba kuun ba fhun mu nkwum ye mfum,ba wa ngol mu bimvu bi me bin,ba wel inkes ifhun mu ikab nda Nziem iwine buum. ¹⁵Bad baba mo,ikel ku ibini ne ba lweghe Klistu mu izol ani mu mantiemen ma idjwili,si baba mo ba lweghe mu mpil yi mbwed. ¹⁶Bo ba ,bakide mu lizol,ba yebe ne me ba nsi munda inwenen nsia mbwed. ¹⁷Kyi lo bo ban ba kele ani ma ngiin ma idjwili,ba we nsia ye Klistu mu ma nzil ma wili andi ma ntiemen ma iku ko mubal mu bi mvu be me. ¹⁸Mi tel kid me we? Mu mpil yo iso ikala munda ighan kobu mu madis,to ku ibini,Klistu ayebe we mio min: me nkel mu isse,me abud kal mu isse. ¹⁹Munda me nzieb ne mio min mi bama munda liguluk li me,mu lizol le bisaam bi bini ani mu ital ke mpev ye Yesu Klistu. ²⁰Mu mpil ye likwikil li me le ngol ani ikas mbwun i me,me abad nswen nto mu ilo imo,si na tel li ani mu matsu mo maso,Klistu akal andi likum mu nud a me andi likwikil lo liso,nto mu lizing li me nto mu lifhu li me. ²¹Munda

Klistu akel lizing li me,ani lifhu likel milud mi me.²²Si kid ikel mfun mu isal i me,me nzing mu imud,me akuu we mu imo nki mio mi nzwel me.²³Ba nsi mbes mu ngi mu mantiemen amo mwel: Me nkel andi mfun ne nkwe me mu iku kal andi Klistu,ki ikel ifhun ani ki ilwidil ibod.²⁴Si itsin bini,ikel mfun yi ilwidil ne me nzing mu imud.²⁵Me nkel mu iyab,ani iyab ne me abud zing ani ikal andi bini bo baso,munda ikwe i bini ku nkul ani isse i bini mu likwikil.²⁶Mu mpil ne,mu ifudu i me mu nkwa bini,li wol ku nkel me bilo bi fhun bi liwa bini likum li fhun ku nkul ye Yesu Klistu.²⁷Na,li zighe mu mpil ye imbe-imbe mu nsia ye Klistu ku nsuk ne nsa me ndji mu iya lital,nto me nde we, li kal ngol mu mpev yo yin yi mo, mu mwaan mu nud yo yin yi mo mu likwikil le nsia mbwed.²⁸Iwine iku liyese mu buum bi ngol ku kel ba mbeen,yi ikel munda bo nzil ye imini i bo,si munda bini,liguluk.²⁹Mio min mu nkwum ye Nziem,munda nde ali wi lizol lin,amon ne ku kel Klistu,kel we ne n'a munda ikwikil ku kel nde,si mu ibud niokam munda nde.³⁰Mu ishim ngul yo yin yi li mwen bini,ye shim me,ani yi li ywil bini tel li ne me nkel mu ishim.

Chapter 2

¹Si kid ne ikel andi iku bi wa inkes mu nkwum ye Klistu,ikel andi lizing li bwed mu ikab,kid ne ikel andi bi mvu be impev,kid ne ikel liseles ani ngieb. ²Li sa isse i me imbe-imbe,mu ikal andi mantiemen ma mo,lizol li mo,nud mo,ma ngiin ma mo. ³Li kid we ilo mu mantiemen ma biywi to mu likum le mpaam,si li mikimis mu ital ba kuun amon ne ba kel ya nghe bini ba ngako. ⁴Kons mud mu nked a bini mu ital na milud mi nde,a tal si milud me bad ba nkim. ⁵Li kala nked a bini andi mantiemen ma kele ku kel Yesu Klistu. ⁶Man mama kele amon ne Nziem,amwe ne we ne wunu mbil mu iku mu tsumun ne akal imbe andi Nziem. ⁷Si le bifidil ngwel nde ngako,mu iwol mbel ye mud a isal,le twe imbe amon ne bad,le yi ghan amon ne mud a mpaam. ⁸Le bi kumis nde ngako,le tswi mud wo lizid ti ku lifhu li nde,ti ku lifhu li nde ya nghe nkulunsi⁹Itsini kio kin Nziem le mu seen mu imfum kio iso,le mu wi nkwum yi lwid ma nkwum mo maso. ¹⁰Ku nsuk ne mu nkwum ye Yesu ma bwu mo maso ma fukam ku yul,mu maan ani ku nsi maan. ¹¹Ani manda mo maso ma kisi ne Yesu akel mfum,mu likum le Nziem Tad. ¹²Kobun ba kuun ba me ba lizol,bun bu li lemfuko bini tel lo liso,li sal munda liguluk li bini ani buum ani tsu-tsul,kel we ne n'a munda me nkel ya,si ilwid ku ibwed ya ngwin me. ¹³Munda Nziem wo tisile mu bini izol andi iyab,bun bo zwel nde. ¹⁴Li sal bio biso iwine ibokut to mu ma med. ¹⁵Mu mpil likal iwine ifhu ani baba bwed,baan ba Nziem baba win ifhu mu nked ye ina ki ke maghan-maghan ani ke bi mpal,mu nked bo mu ba lime amon ne lilim li mbaa mu mukil. ¹⁶Kyi ba wel nda ye lizing,me nkwi mu iku biwa likum,mu tsu le Klistu,ne me abede we manan ma nkaam to mu isal i nkaam. ¹⁷Nto me abi wa mu isa ngemb,munda iku bi wa ani munda isal ke likwikil li bini,me nkel mu isse ani mu issem andi bini bo baso. ¹⁸Bini si,li kal mu isse ifa imo,li kal si mu issem andi me. ¹⁹Me ntiemen ne mu mfum Yesu,ntam afhun we atu-tum Tumthee, mu me ngako inkes me ngako mu iywil min mimi tel bini. ²⁰Munda me nkel we andi mud mumo ya mu ivus mantiemen,munda ibud shim ku mbwun manda ma bini. ²¹Kobun,bo baso ba se na milud me bo ba ngako,kid we ne min me Yesu Klistu. ²²Si bini li yeb ne nde bu ba mu mek,bo biwi nde mu isal ke nsia mbwed andi me,bun bo sala mwaan andi Tad nde. ²³Me ntiemen ne me litum a nde ako yan ya mon me mutsin ye kal nud a me. ²⁴Me si asi mbwun ku kel mfum ne me ngako si aku kwe ntam a fhun we. ²⁵Me ntiemen si ne ikel mfun mu iku litum mukuun a me Epafloodit mukuun a me wo isal andi wo mangul mu nzil a nde wu li ntwim bini bin be kele me bio mfhun. ²⁶Munda nde azwele ne ali mon bini bo baso,nde si akele ngol mu bin bi liywi bini ntam a fhun we mu bibiel bi nde. ²⁷Nde akele mu biel,kobun,ani mu nkwa ifha,si Nziem le mu ywil ngieb,kel we ne n'a ku kel nde,ani ku nkel me si mu mpil ne me kaan ikal ngieb ye lwidil. ²⁸Kobun me amu twim manan-manan,mu mpil ne bini li kal mu isse mu ibud ku mu mon, me ngako si nkel we mu ngieb yi ilwidil. ²⁹Kobun li mu wol mu nkwum a Mfum andi isse imo ke ngol,ani mu ikimis bad ba kobun. ³⁰Munda ikele itsin isal ke Klistu ke twe nde mu nkwa lifhu,le bi wi lizing li nde mu mpil ne abwene mu iwine bini mu isal ki linselele bini.

Chapter 3

¹Ku nsuk,ba kuun li kal mu isse andi mfum. Me aywuun we mu iku nu swenen bilo bio bi bi mo,munda bini bi kel be bini ba ngako. ²Likeb ku kel ba mbwa,li keb ku kel bad ba isal baba bi,li keb ku kel bad baba tsid ku ibi. ³Munda baba tsid,ikel bis baba wa ku kel Nziem bi saam bi bis mu mpev ye Nziem,kid ne bis li kel mu iku mukumis mu Yesu Klistu,bis li sa we mbwun a bis mu imud. ⁴Me si,kyi me akal nto ye isa mbwun a me mu imud,kid ne mud mu nkim kisi ne,nde asa mbwun mu imud,me nkwi mu isal ilud nde. ⁵Me,ba ntsid mu tsu Lili naan,mu kaan le Isayel, mu bwid le Binjame,wo Ebelo wu ba bwid ku Ebelo, mu ngil ye ba mfadisi. ⁶Kid ku mimi tel lileen,baba mia Nzo Nziem; ku win ifhu,ku kel masong ma ma ngil. ⁷Si bilo bin bibi kel milud ku nkel me,me abi mwene amon mvil itsin Klistu. ⁸Ansa me atal bilo bio biso amon ne mvil,itsin iyab ke lwidil mayel mu manda ma Yesu Klistu ngulunsi wo me,munda nde,me bo tisil bilo bio biso bi bi,me abi télé amon ne tod,munda iluun Klistu. ⁹Ani mu imon ku kel nde,kel we ne mu masong ma me,man mama fi ku ma ngil,si man ma ba wolo mu likwikil mu nzil ye Klistu, masong mama fa ku kel Nziem mu likwikil. ¹⁰Mu mpil ne ba yab Klistu,ani ngol ye lufutumuk li nde,ani invuk ke li shile nde mbwun,ani mu iku mu luun mu lifhu li nde, munda ito. ¹¹Kid ne me nkwi,mu lufutumuk mu nked a ban baba fhi. ¹²Ikel we ne me asun byi,to kel we ne me atwe mud wo imbe-imbe,si me akwe manan munda me nsa mu iku ishim,munda me si Yesu Klistu bo nshim. ¹³Ba kuun,me nkisi we ne me bo mu shim,si me akid ilo imo,mu idjimin manda mama lwid,mu iku bi tswal mu man mama kel ku nkul. ¹⁴Me akwe manan mu iku sa itsin i nda,munda ibyi mu ikwisi lizol li bwed le manda ma Nziem mu nzil ye Yesu Klistu. ¹⁵Bis bo baso baba kel imbe-imbe,li kal andi ma ntiemen mo man ma mo,si kid ne bini li kel nto nkim andi mantiemen ma nkim, Nziem ali su-suu manzil ma nkim. ¹⁶Na ya mbel yin yi li twe bis,li kwe mu nzil mo. ¹⁷Bini bo baso li luuno ma kide me, ba kuun,li sa madis ma bini ku kel ban baba kwe mu mpil yi li mono bini ku kel bis. ¹⁸Munda ikel andi ba fhun baba zighe mu imbeen mu nkulunsi ye Klistu,me aka li liel tel li si me ya bud li liel kun me alil. ¹⁹Nsuk a bo ikal lifhu, bi nzi-ziem bi bo kel madum ma bo,ba sa likum ku bilo bin bi bi bawa nswen,ba tiemen na bilo bibi ntod. ²⁰Si mbee ye bis ikel ku yul, ako yan bis li zeze amon ne ngulusni mfum Yesu Klistu. ²¹Wo sob iku mi kimis ke nud a bis,ani mu iku iyili ifa imo mu nud ye likum li nde,mu nzil ye inta ke inied bilo bio biso.

Chapter 4

¹Itsin kio kin ba nduu ba lizol,ani ba kuun ba me ba ntal,bini ba likel isse i me ani imfum i me,li zighe kobun mu ikas mbwun mu nzil ye mfum,ba kuun ba me ba lizol. ²Me ibwene Evodi ani ibwene Syntich mu ikal andi lizol li mo ku kel mfum. ³Ani nze si,nduu wo kwikile, ibini,me yi lwim nze mu iku ba seles,bo baba nwen itsin nda Nziem,ani me andi Clema ani ba nduu ba nkim ba isal,baba kel ma nkwum ma bo ma kel mu mukaan wo lizing. ⁴Li seme tel lo liso munda Nziem,me ya mbud mo li bi seme. ⁵Mikol mi bini me bizil,bad bo baso ba mu yab,mfum akel ya nto-nto. ⁶Li kaan mu iwo mu ilo imo,si mu bilo bio biso,li nzal a bini ku kel Nziem mu nzil ye bisaam ani mu ibwene,andi mu ifudul matond ku kel Nziem. ⁷Ani ngemb ye Nziem,yi lwid mayel mo maso, ati-tal mikol mi bini ani mantiemmen ma bini mu nked a Yesu Klistu. ⁸Ku nsuk ba kuun,mo maso mama kel ma ibini, mo maso mama kel ma likum,mo maso mama kel ma imbe-imbe,mo maso mama kel ma bwed,mo maso ma li zolo,mo maso mama kwi ne ba ma bedel makuu mo maso mama kel ma maken mu iyim bishaam,ikal ilo ke mantiemmen ma bini. ⁹Man ma li lwengek bini,ma li zwi ani ma li ywi ku nkel me, ani man ma li mwen ku nkel me,li ma selele. Nziem wo ngemb aki-kal andi bini. ¹⁰Me ya nwzil kies ke ngol mu mfum,mu man ma li sel bini mu ifudul ma ntiemen ma bini ma bwed munda me,bini li tiemene ku ibwed si nzil ikele we. ¹¹Kel we ne mu lizol ye nzal ye me yi ndiel ko bun,munda me nkel mu issem mu iku bi mon bu nkel me non-bu. ¹²Me nzieb bu ba zinghe mu iku bi mon mud a mpaam,me nzieb si bu ba zighe mu bi mvwam,mu bilo bio biso ani mu ma nto mo maso,me ayil mu idia iwul ani mu ikal nzal,mu ikal mu imvwam ani mu ikal mu laam. ¹³Me nkwi mu isal bio biso ku kel wun wo ngwa ngol. ¹⁴Kyi bini likid ku ibwed mu iseles le kele me mu minia. ¹⁵Bini ba ngako li yeb,bad ba Filipino,mu ibaa ke ilong nda Nziem,tel awin me ku Macedwan,nto nzo Nziem mo WE ikele mamvu andi me mu bilo bi ba wee bo ani bi wele bo. ¹⁶Na bini li kele mu ikd ko bun,munda bini bu li ntwim ku Tesalonik, mbal ywel nki bini li kid mu nzal ye me. ¹⁷Ikel we ne me nkel mu isa makab,si me nkel mu isa mbud yin ye to ifhun munda bini. ¹⁸Me bo zwi bio biso,me nkel andi bio biso,me ale mu nkwid ye bilo mu izwa mu nzil ye Epafloedit bini bibi fi ku kel bini amon malas ma mukwib a mu bwed,kab lin le kise Nziem,Lili kel li bwed munda nde. ¹⁹Nziem a me awu wa mu ma nzal ma bini mo maso bun bu kel imvwam i nde,andi likum mu nzil ye Yesu Klistu. ²⁰Ku kel Nziem a bis ani Tad,likum li kal ku kel nde mu ba mvul ani mvul. Ame. ²¹Li ba wa ba santu bo baso mbwed mu nkwum ye Yesu Klistu. Ba kuun baba kel andi me ba li wi mbwed. ²²Ba santu bo baso ba li wi mbwed,ilwidil nsil ban ba nzo ye Cayisal. ²³Lizol le Mfum Yesu Klistu likal andi bini.

Colossians

Chapter 1

¹Pol,ntum wo Yesu Klistu mu lizol li Nziem,ani mukuun a bisTumthee. ²Ku kel ba santu ani ba d ba bwed ba kuun mu Klistu baba kel ku Colis; lizol ani ngemb ikal andi bini mu nkwum ye Nziem Tad a bis. Likwikil ani ikab ke bad ba Colos.Bisaam be ntum,munda ikwe ku nkul mu impev i bo. Yesu Klistu wo li kwil,ifanus ke Nziem wo wun ghan wo kes bilo bio biso,mfum wo Nzo Nziem. ³Li wi matond ku kel Nziem,Tad wo mfum a bis Yesu Klistu,bis li yese we mu bisaam munda bini. ⁴Lili ywi bis nsia ye likwikil li bini ku kel Yesu Klistu,ani mu ikab i bini munda ba santu bo baso. ⁵Itsin ki ba li yeb bini ku yul,munda nsia ye Nziem yi likisi bini,ye ibini,mu likwikil li bini,ki ba li shil ma mbel ku yul. ⁶Akel mu nked a bini ani mu nzil nde muso; nde abudo mbud,nde aku,bun bu likel si mu nked a bini,sa fa tsu Lili ywi bini ani,bun bu kel lizol li Nziem,bun bu kel masong. ⁷Mu mpil ye mansik,ma li wel bini ku kul Epafilas,mukuun a bis wo lizol,nduu wo isal,wu kel munda bini mukwud wo lizid wo Klistu. ⁸Wo li swi lizol lin le mpev ye Nziem yi li kel ayo bini. ⁹Itsin kio kin bis si,sa fa tsu li ba li liel bis nsia,li yese we mu bisaam Nziem munda bini,ani mu iluum ne bini li kal mu iyab manda ma lizol li nde,mu maken mo maso ani mayel ma impev. ¹⁰Mu izing mu mpil ye ku-kuu ani mu ikal bad ba bwed mu mpil yo iso,mu ibud mbud ye ifa andi ifa,mu bisal bi bwed ani mu ikal mu iyab manda ma Nziem. ¹¹Li bi wa ngol mu mpil yo iso mu ngol a nde ye likum,mu mpil bini li kal tel lo liso mu kies mu ikas mbwun ani mu izeel. ¹²Li fudulo matond ku kel Tad,wo li wi ngol mu ikuu mu izwa kab mu imvwam ke ba santu mu mwil. ¹³Wo li kiele mu ngol ye lipiyib,ani iku li tswal mu imfum ke mwaan mu lizol li nde. ¹⁴Mu nked a nde wu li zwi bis,iluluk ke masum. ¹⁵Akel ifanus ke Nziem wu ba wun mono. Wu ba bwid iso ku nkul ye bilo bio biso. ¹⁶Munda li ba kid bilo bio biso mu nzil ye nde,bibi kel ku yul,mu maan,bibi ghan ani bibi wun ghan,liyaal,imfum,inia bad,bio biso ba sel mu nzil ye nde ani munda nde. ¹⁷Akel ku nkul ye bilo bio biso,bilo bio biso si bi kel munda nde. ¹⁸Akel mutswe wo nud ye Nzo nziem, akel ibaa ke mukil,wu ba bwid ayi so mu nked a bad baba fhi,ku nsuk,akal mud wo iso-iso mu bilo bio biso. ¹⁹Munda Nziem azwele ne bilo bio biso bi kal bibi nde. ²⁰Nde azwele ne mu nzil ye nde li vuun bine baso andi nde ngako, bilo bio biso bibi

kel mu maan ani bibi kel ku yul, mu isa ngemb mu nzil ye nde mu makil ma nkulunsi ye nde.²¹ Ani bini ba likele tel Lili mo ba nzis ani mbeen wo mantiemen ma bini ani mu bisal bi bini bi bi, nde li li vuun mu lifhu li nde, mu nud ye musun wo nde. ²²Si tel li, munda lifhu lin le imud le fhi Klistu Nziem ali fidil ku kel nde ngako munda iku lisuu ku kel nde ngako, ne bini li kel nsil bad ba nde, li kel bad ba bwed li kel we nto andi ifhu imo. ²³Si bini li feen mu iluun na likwikil li bini lin lili ngol, bad ba kaan iku li shini mu iyese manda ma li shile bini mbwun, sa fa tel lili ywi bini nsia ye mbwed, ba mwe nsia mbwed yin ku kel bad bo baso. Me Pol si bo twe mud wo isal. ²⁴Me nkel mu issem tel li mu minia mi me munda bini, ani ki iwini mu minia me Klistu, me abi man mu musun wo me, munda nud a nde yi kel Nzo Nziem. ²⁵Mu yo yin ye twe me mud a isal, mu mpil ye bilud be ngwi Nziem mu nkwa bini, mu mpil ne, me nkab mu munia nde muso nda ye Nziem. ²⁶Nda yi nsi-nswi yi ma tel mo maso ani mu mitsa mio miso, mi yi ghan tel li ku kel ba santu ba nde. ²⁷Mu ko mun mo zwel Nziem mu isuu nki bi kel kio kin imvwam ke likum ki manda ma insi-nswi iso kin mu nked a ba mpan, mu iyab ne: Klistu mu nked a bini, akel likwikil le likum. ²⁸Wun wu li tshil bis, mu ibwene mud nde muso ani mu ilong mud nde muso mu maken mo maso, ku nsuk ne li suu ku kel Nziem mud nde muso, mu ito imbe-imbe ku nkul a Klistu. ²⁹Munda nki me asala, mu inwaan andi ngol a nde ye sala mu ngol yo iso ku nkel me.

Chapter 2

¹Kobun me nzwel ne bini liyab nki binen be ma ngul ma nween me munda bini,ani munda ban baba kel ku Laodise,ani munda ban bo baso baba wun mon mbwis a me mu imud. ²Mu mpil ne ma mbwun ma bo ma wul andi ngieb ye ba kween,ba kal mu invuk mu ikebel ba kween,ani mu ivwaam mu mayel mama lwidil munda iyab manda ma insi-nswi ke Nziem,mu iyab ne Klistu. ³Mu insi-nswi kin ki ba swi imvwam ke maken ani ke bilo bi ntod.⁴Me ndiel kobun munda mud mu mo akaan iku lifhud mu manda ma bi mpal. ⁵Munda,kid ne me nkel we mu nud,me nkel andi bini mu impev. Mu imon andi isse manda ma kel mu nzil mama kel mu nked a bini ani inam ke likwikil li bini mu Klistu.⁶Kobun si bun bu likel bini Yesu Klistu,li luuno nzil a nde. ⁷Li mu shim Klistu bun bo shime miswel mu nked a muti,likwikil li bini li kal ngol,bun bu kel ma ngil ma ba li wi,li kal ngol mu ifudul matond.⁸Li keb ne mud mu mo akaan iku likwad amon ne ilo ki ba dia,mu manda ma ileb ani ma mampia,ba biwi mu lizing le imud,mu bilo be ntod,si kid we ne ku kel Klistu. ⁹Munda ku kel nde Nzieme azighe mu imud ke Klistu.¹⁰Munda mu invuk kin ki li kel bini andi Klistu. Wu kel mfum wo bilo bio biso ani wo imfum kio iso. ¹¹Ikel mu nked a nde bini ba li tsid,mu itsid kin ki ba win tsid andi makuu,si mu itsid ke Klistu. ¹²Bun bu ba lidji andi nde mu nzil ye mbotik,li futumuk si andi nde,andi mu nzil ye nde mu likwikil mu ngol ye Nziem,wo mufutumun ku lifhu.¹³Bini ba li fhi mu masum ma bini ani mu iwun tsid ye nud a bini,le li fidil mu lizing andi nde,mu iku lilolul mu masum ma bis. ¹⁴Nde le kiele masum man mama li dwise bis,mama li we bis mpas,nde le ma dwis mu iku ma kas ya nghe nkulunsi. ¹⁵Nde le men ngol ye inia bad,ani ye liyaal,nde le ba wi ku nkul a bad mu wili,mu ibyi i nde ya nghe nkulunsi.¹⁶Nto mud mu mo akaan iku li semes mu man mama tel idia to inwa to mu manda ma tel fed le mubyie ngon to le sabba. ¹⁷Ikele ifa ke bilo bibi ya ku nkul,si nud ikel ku kel Klistu.¹⁸Nto mud mu mo we, wu kel ne abi suu we, amon ne wo sama andi ba wanzio,akaan mu iku li dzwili mu lizol linde,ibyi ke isal i bini,kyi lo ba biyese mu imon manda mama ya ku nkul,kyi lo nde ywil andi li leen le win mfun mu mantiemen ma nde ma imud. ¹⁹Iwine mu iku baam andi mfum,wu kel nud yo iso aka iwol bilo be idia,ani mu miswel me shime nud mu binam,iko iyel kin ke wa Nziem.²⁰Kid ne nze fhi andi Klistu,munda lifhu lin bini li sun kyi ku makuu ma ba mpev ma bi mama kele mu manud ma bini,kobun munda bini li zighe amon bad ba ntod yi. Li kaan iwol! ²¹Li kaan ilyi bilo! li kaan ishim! ²²Bilo bi bio biso bi wa kid ne ba bi selel,kid ne bini li lwine manda ma,bini li kel mu iluun ma nsik ma bad ani ma long ma bo. ²³Bad ba tiemene ne ma nsik ma ifa iso kin ma kel ma maken munda mo ma swo ne bad ba saama mu lizol le bo ba ngako,ba bikimis, ba bi wa ndol,si ma nsik maso ma selese we bad mu ibial imud ibo.

Chapter 3

¹Si kid ne bini ake lufutumuk andi Klistu,li sa bilo be yul,ku kel Klistu abwi-nsi ku kuu li itad le Nziem. ²Li bi wa mu bilo be ku yul,li kaan iku biwa mu bilo bibi kel mu ntod. ³Munda bini li fhi,si lizing li bini ba li swi andi Klistu ku kel Nziem. ⁴Kid ne Klistu akel lizing li bini,tel aya ghan nde,ako yan bini li ya ghan andi nde mu likum li nde. ⁵Li kiele manda ma bini mo maso ma imud,bun bu kel induum,manda ma nswen,manda ma bi,ika bul mati,nzal a dia,ani bisaam bi nzi-nziem be bitek. ⁶Itsin bilo biso bin Nziem ali ywil mpud. ⁷Mu nked a bio,bini li lwine bio,mu tel li zighe bini mu masum maso man. ⁸Si tel li,li kyi mu bilo bin,mu mpud,mu idumu,mu mantiemmen ma bi,mu manguum,mu manda ma nswen,li yese bilo bin bio biso bibi fa mu munwa bini. ⁹Li kaan iku bi fhun mu nked a bini,munda bini li kyi mu imud ani mu manda ma bi mo maso. ¹⁰Bini li wel imud ke mpa,Nziem wo yi kid yo kobun,nde si wo yi fudulo ye mpa munda ifaan andi nud ye nde ngako,mu mpil bini li kwad mu yab nsil. ¹¹Ako ya ikel ne wu Gelek,wu Yuda,wu wuba tsid,wu wuba win tsid,ne ba banzis to ba nga bila,ne wumu mpik,wun wu win mu mpik,manda man mo maso mo we,munda Klistu wo kala andi bis bo baso,nde si wo kide bilo bio biso. ¹²Bini li kel bad ba Nziem,bad ba pwen Nziem, nde ake li pwen mu ikal bad ba nde ba zolo nde ifhun,ikio kin li ba ywile ngieb bad,li kal bad ba bwed,li kaan ikal lileen,likal pii,li kas mbwun. ¹³Kid ne mu mo mu nked a bini akel andi nda ku kel mud mu nkim,amu lolul,bini li lolul bad ba nkim bun bo li lolul mfum Yesu. ¹⁴Mu manda ma mo maso,bini li bwis lizol lin le li vuu bini mbel mo ye ibini nsil. ¹⁵Ngemb ye Klistu ikal mu mikol mi bini,munda Nziem ali pwen mu imvuk mu ikal mu ngemb yin munda bini li kel bitshul be nud mo,li mu wa Nziem matond. ¹⁶Nsia ye Klistu ani imvwam i nde kio iso ikal mu mikol mi bini. Bini li bi long,li bi wa ma luu mu maken mo maso. li bed ma ngom,li yim ngol mu nked a bini munda iku mu ifudul matond mu mikol mi bini mio miso. ¹⁷Mu manda mo maso ma li kide bini,ani ma li mo bini,li ma kid mu nkwum ye mfum Yesu,tel li wa bini Nziem Tad matond mu nkwum ye mfum Yesu. ¹⁸Bini ba kad,li lemfuk ku kel ba lim ba bini,munda bini li kid iko bun ku madis ma mfum Yesu. ¹⁹Bini ba baal li ba zol ba kel ba bini,li kaan iku ba ywil mpud. ²⁰Bini baan li ba ywil ba Tad andi ba ngwu ba bini mu manda mo maso,munda man ma kel manda ma mono mfum Yesu kies. ²¹Bini ba Tad,li kaan iku ba ywil baan ba bini mpud kid ne lo,bo inkes li iwa. ²²Bini ba mpik,li ba ywil ba mfum ba bini ya mu nsi ntod mu manda mo maso.Bini li kaan mu ikd kobun kid ba mfum ba bini ba li tal,amon ne bini li kel mu iku ba wa kies,li ba ywil munda bini li kel mu izitis mfum Yesu. ²³Mio miso mi li kide bini,li mikid mu mukol mubwed, amon ne munda mfum si kel we ne munda bad. ²⁴Li yaba ne,li wu wol ku kel mfum imvwam amon ne lifud,li mu selel Klistu mfum. ²⁵Si mud wun wo kide manda ma bi,nde a bid si manda mande ma bi ma sala,munda Nzieme a wolo bad bo baso ifa imo.

Chapter 4

¹Bini ba mfum,li ba wol ku ibwed ba mpik ba bini,munda bini li yab ne bini si li kel andi mfum ku yul.²Bini li yuun we mu bisaam Nziem,li fiele ma dis,li mu ifudul matond tel Lili saam bini. ³Lili semen bis si,munda Nziem ali wa tel li bwed le ilong nsia nde,mu iliel manda ma insi-nswi mama kel andi Klistu. Manda mo man ma kwed me bolok. ⁴Ikio kin bini li saam Nziem mu mpil ne me mo manda man ku ibwed,bun bu nkwi me mu imo.⁵Bini li zing mu maken andi ba mi mpan,Lili kel bini andi tel li bwed,bini li ma selel. ⁶Tel lo liso bini li kwi mu imo manda ma bwed ani mama mfun; bini li wa ma mvud ma bwed ku kel mud nde muso.⁷Tychic,mukuun wo lizol,mukuun wu kel pii,mud a Nziem,mukuun a me wo isal mu nked a mfum,ali liliel mu manda mo maso ma tel me. ⁸Me mu twim mu lizol ku kel bini,munda bini li yeb manda ma bis,munda nde si ali wa inkes ku ma mbwun ma bini. ⁹Me mu twim andi Onozim,mukuun wo lizol,wo mbwun a pii wu kel mukuun a bini,ba Lili liel mu mo maso mama lwid ya.¹⁰Alistalcus,nduu a me bu ba likwed,ali wi mbwed,ani Malko,mukuun wo Balnabas,mu min mimi tel mu manda ma ba litwim ; tel aya nde ku kel bini,li mu wol. ¹¹Yesu,wu ba yemene Yustus ali twim si mbwed,akel mu ibwil ke bad ban baba tsid,akel nde wun mumo wo sel andi me munda imfum i Nziem,wo kele wun wo li kiele ngieb.¹²Epaflas,akel si mukuun a bini,ali wi mbwed; mud a isal wo Yesu Klistu,ayese we mu inaan munda bini mu bisaam bi nde,mu mpil ne,akel imbe,ywil andi lizol lo liso,bu likes mbwun mu ilemfuk kio iso mu lizol li Nziem. ¹³Munda me a mu fiele imbang ne akel andi iku biwa ifhun munda bini,munda ban ba Laodice,ani ban ba Hielapoli. ¹⁴Luc,mungang wo lizol a li wi mbwed andi Damas.¹⁵Li ba wa mbwed ba kuun baba kel ku Laodice,ani Nyfas,ani Nzo Nziem yi kel mu nzo nde. ¹⁶Tel a tes nde mukaan wun ku kel bini,li kid mu mpil ne ba mu tes si mu Nzo Nziem ye Laodice,munda bini si li tes wun wo fa ku Laodice. ¹⁷Li mu liel si Alchipus: Keb munda nsia ye wel nze ku kel mfum,mu mpil ne nze ikwisi ku ibwed.¹⁸Me li mbwed,me Pol,mu kuu le me ngako. Li tiemen mu induu ime, ne lizol likal andi bini.

1 Thessalonians

Chapter 1

¹Me Pol ani Silas,Ni Tumthee bis li liswenen mukaan wu ku kel bini bad ba dibund le Tesalonic, bini ba li kel bad ba Tad Nziem ani ba mfum Yesu Klistu. Ba li sa mu dis li bwed ani iku liwa ngemb.²Tel lo liso bis li fudulo matond ku kel Nziem, munda bine baso,bis li ni djimine we mu bisaam be bis. ³Munda bis aka liyibil ku madis ma Nziem,Tad a bis,isi nki bini li swi likwikil li bini,isi nki lizol li bini li li twim ne li sal ngol,isi nki bini li sa mbwun na ku kel mfum a bis Yesu Klistu.⁴Ba kuun,bis li yeb ne Nziem aka lizol,nde ali pwen mu ikal bad ba nde. ⁵Munda bis li kaan iku li wa nsia mbwed na ku munwa,si ani mu ngol ye mpev a Nziem. Bis bu li si mbwun ne nsia yin ikel ye ibini,bini li yeb isi nki li zighe ku bila bi bini,ikele munda ma mbwed ma bini.⁶Bini li luuno mban ye bini ani yin ye mfum Yesu. Ansa bini ake li mwen mpas a fhun,si bini bu li kisi nsia ye Nziem mu isse kin ke fa ku kel mpev a santu. ⁷Iko bun bini li twe mban ku kel ba Klistu bo baso ba ntod ye Macedwan ani ye Akaya.⁸Munda nsia ye mfum ifi iko kun ku kel bini ku Tesalonic,li iwin mu mala ma nkim mama kel mu ntod a bini ye Macedwan ani mu ntod ye Akaya, kid we na iko kun,si nsia ye likwikil li bini Lili kwikil ku kel Nziem yi win ma mbel mo maso.Kobun ikel mfun we bini mu imo munda yo. ⁹Bad bo ba so ba mo ne isi nki bini Lili yem tel li yi bis iko kun,bini ake li mee ba Nziem ba bitek munda bisaam Nziem munda iku mu selel Nziem wu kel andi mwe ani wo ibini. ¹⁰Ti mu izel iya ke mwaan a nde ku yul ne aya mu nsi ntod mwaan a nde wun Yesu wo tswidis nde mu lifhu,Yesu wun wo liguluk mu mpud ye Nziem mu mpud yin ye ya.

Chapter 2

¹Munda bini ba ngako li yeb ne tel li yi bis iko kun, li yi we nkaam. ²Bini li yeb isi nki ba li mie ani iku lituu mu bila be Filip: si tel li twe bini ku Tesalonic, Nziem bo li wi inkes mu iku li liel nsia mbwed ye fi ko kel nde ansa bad ba fhun bu ba imee. ³Munda bu li Yemen bis bad bun,ikel we ne bis aka lidjimin,ikel we si ne mu mukol ibe,kel we si ne mu ifudu bad. ⁴Si tel lo liso bis li mo bun bu zwel Nziem munda nde ali wel,ali wi si nsia mbwed,bis li saa we ne li wa likum ku kel bad,si ku kel Nziem wun wo tala nki manda mama kel ku ma mbwun ma bis. ⁵Bini li yeb ku ibwed ne manda ma bini ma ke isse we, mu imo i bini li kele si we andi mantiemmen man ma iwol nzim a bini,Nziem akel imbang wo bini. ⁶Bis li see we mu iwol likum ku kel mud ndeso nto ku kel bini nto ku kel bad ba nkim. ⁷Kid ne bis ake li zwel iko bun li tu li wa inta i bini ke intum ke Klistu,si tel li kele bis ku kel bini,li sele mu mukol wo pii amon ne ngwu wo kebe baan ba nde. ⁸ Bis lili zwel ifhun,ikio kin li likebel kel we na nsia mbwed ye Nzieme,ani mwe wo bis ba ngako,munda lizol lin likele lizol limo Lili nen. ⁹Ba kuun,bini aka li yibil isi nki bini li sel ngol,bis lisele mpyib ani mwil munda bis li zwele we ne bini li wol bilud be bis tel lili tshile bis nsia mbwed ye Nziem. ¹⁰Bini ani Nziem li kel ba mbang ba bis,dibund li bis ku madis ma bini ba Klistu ma kele ma bu Nziem ibwed iwine ifhu. ¹¹Bini li yeb ne bu li sel ku kel nde so mu nked a bini bun bo sala Tad ku kel baan ba nde ngako. ¹²Bis ake lili wi inkes,ake Lili kiele mu ngieb,ani mu iku libwene mu izing amon ne baan ba Nziem wun wo zolo ne bini li wol ndaam a bini ye imfum mu imfum i nde ani ndaam a bini ye likum mu likum li nde. ¹³Tel lo liso bis li wa matond ku kel Nziem itsin manda ma: tel li liliel bini nsia ye Nziem,bini ake li iywil,bini ake li ikisi amon ne nsia ye mud we si amon ne nsia ye Nziem. Ibini,ikel nsia ye Nziem,munda yo isal mu mukil me bis ba Klistu. ¹⁴Ba kuun ba me, manda man mama lwid ku kel bini,bu ma lwid si mu mabundu ma Nzieme mama kel ku ntod ye Yudee,man mama kel ma Yesu Klistu. Bad ba ntod ye bis ba ngako,ba liwi mpas amon ne mpas yin ye ba Yuda yi ba wi bo ku kel ba Klistu ba dibund le Yudee. ¹⁵Bad ban baba dwis mfum Yesu ani ba mbikudi,bo si baba li wi mpas. Ba mu wa we Nziem isse,ba kel ba mbeen ba bad bo baso. ¹⁶ Nsia yin ye guluso bad,ba zolo we ne bis li liel Ku kel bad ba nkim. Ikio kin ba saa ne ba likas nzil munda li kaan iliel bad ba nkim. Ba kide iko bun munda ikwisi masum man ma ba kide bo tel lo liso. Si ku nsuk Nziem ya ba wi ndol tel li. ¹⁷Ba kuun, li lisi-shial bini,li bi kabwan mu nud si mu mantiemmen we. Bis li kele we andi ma ntiemen ma iku lam,ne li fudu we ku kel bini,si bis li kele andi mfun ye ibud ku limon. ¹⁸Ikio kin mbal a fhun bis ake li si ngol mu iya lital, me Polo,ma tel ma fhun me bo mek ngol mu ikid kobun si Satana le li kes nzil. ¹⁹Mu imo ku ibwed,na bini,bad ba nkim we, ba li shile bis mukol; bini ba li liwa bis isse, bini li kel idiim ki iswe ne bis ya li byi,kio kin bis li bi saa ku madis ma mfum a bis Yesu tel aya nde. ²⁰Ibini,Bini li kel likum ani isse ke bis.

Chapter 3

¹Bis li mwen ne mpil li Kas mukol ilo we, ikio kin bis li wel mabanz ne li sa shaal bis ba ngako mu bila Ateen. ²Kio kin bis li twim mukuun a bis Tumthee wun wo selele Nziem mbel mo andi bis mu iku liel nsia mbwed munda Klistu. Bis li mu twim munda nde a liwa inkes, munda iku nuseles mu ikal mu likwikil li ngol. ³Mu mpil ne nto mud mu mo a kwi we mu ibwa mu tel le mpas yi. Bini li yeb bini ba ngako ne Nzieme a si mpas ye ko bun munda bis. ⁴Tel li kele bis ku kel bini, bis ake li liliel ku nkul ne ba li mwenes mpas; ibini, bini li yeb ku ibwed ne mpas aso ya itwe. ⁵Ikio kin me amwen ne ikel mfhun mu iku li tum Tumthee. Me amwen fudu mpil ye ikas mbwun. Kobun me a mu twim mu iya lital ne likwikil li bini li kel isi nki. Me akele mu buum ne Satana kwi mu iku likel. Kobun kid ne nde li mek, isal ke ngol li sel bis li ito isal ke mpaam. ⁶Si tel afi Tumthee ku kel bini, ya yi fudu ku kel bis. Nde ya li liel nsia mbwed ye likwikil li bis ani bu li lizolo bini ku kel bis. Nde a li liel ne bini lili tiemene tel lo liso mu isse ifhun; bini le kel mu lizol li ibud ku limon bis ifa imo bis si li kel andi lizol le iku limon bini. ⁷Iko bun, mu ngieb ani mu mpas ye bis baso, bini li liwi bis inkes, ba kuun. Ilo ki li liwi inkes likwikil li bini. ⁸Tel li bis li kel mu lizing li bwed munda li kel mu imvuk andi mfum Yesu. ⁹Isi nki bis li kwi mu ifudul matond mama kwi ku kel Nziem a bis munda bini ani munda isse kio iso ki li wa bini ku kel bis ku madis ma nde? ¹⁰Mpyib ani mwil bis li luumo ku kel nde mu mukol mu mo munda nde a liwa nzil mu iya li tal bini fudu mu ighan mis, ani mu ikwisi manda man mama win mu likwikil li bini. ¹¹Tad a bis Nziem nde ngako ani mfum a bis Yesu, ba yili nzil munda bis li ya to ku kel bini. ¹²Mfum Yesu asel mu mpil ne, lizol lin li nu zolono bini ani lizol lin li lizolo bini bad bo baso li to li fhun. nde akid mu mpil ne li to amon ne lizol lin li lizolo bini. ¹³Iko bun, nde awu wa inkes ku mikol mi bini, kobun bini li kal bad ba Nziem. Tad a bis, bini si likal baba win ifhu ku madis ma nde, tel aya mfum a bis Yesu ani bad ba nde bo baso.

Chapter 4

¹Kobun, mu iman manda ma,ba kuun, me nzwel iku nu liel ne: bis li li lweng ku kel bini isi nki bini li kwi mu izing munda iwa Nziem isse. Ibini,bini li zighe iko bun. Si tel li,bis li libwene ngol mu nkwum ye mfum Yesu ne: bini li bud sal ngol ye lwidil. ²Munda bini li yab ku ibwed manda man ma li liel mfum Yesu mu iku li liel Bini ne bini li ma kid. ³Manda a zolo Nziem,ama mo: bini li kal bad ba nde ngako, iswe ne bini li kaan isal induum. ⁴Kons mud mu nked a bini ayab isi nki nde a baal mukel a nde mu nzil yi mbwed ani ye lizid. ⁵Nzal ye manda ma bi ma kaan iku mu bial bun bu ma biala ku kel ba mi mpan baba adjimin Nziem. ⁶Mu manda ma nto mud mu mo we kwi mu isal mukuun a nde ku ibi, nto mud mu mo we kwi mu idia bilo be mukuun a nde mu maken.Bis bu li likebes sa fa ntaam li liliel bis ku kel bini ne: mfum awa ndol ku kel bad ban baba kide mambi maso man. ⁷Nziem a li pwen we ne lisal induum si mu ikal bad ba santu. ⁸Ikio kin,mud wun wo mee ma long man,a mee kid mud we, si nde a mee Nziem wun wo ba wa mpev a santu. ⁹Mfun we bis mu iku liswenen bini mu manda man mama tel lizol lin lili kwi bini mu izol ba kuun ban baba kel ba Klistu. Munda Nziem ali liel Bini ba ngako isi nki bini li kwi mu iku bizol bini andi bini. ¹⁰Kobun,bini li kide si ku kel ba kuun bo baso mu itshul i maan ma Macedwan mo maso. Si bis li li bwene,ba kuun mu ikid fudu ngol yi ilwidil. ¹¹Bini li sa ngol mu izing mu ngemb,mu ital manda ma bini ba ngako ani mu isal mu makuu ma bini ba ngako munda izwa nzim a bin,bun bu li li swi bini ya iso. ¹²Kobu kid ne bini li kid kobun,ba mi mpan ba lizitis,mfun si ikal ne bad ba nkim ba li seles bini. ¹³Ba kuun,bis li zwel bini li yab ku ibwed manda man mama tel baba fhi, munda bini li kaan ikal mu ngieb amon ne bad ba nkim baba wun sa mbwun ku kel Nziem. ¹⁴Bis aka likwikil ne Yesu bo fhi,si Nziem le mu tswidis ku lifhu. Ifa imo bu likwikil bis ne Nziem si atsu-tswidis bad ban baba ke ba Klistu tel li ba fhi bo,kobun nde aba tswala nzil mo ani Yesu. ¹⁵Ma long ma mfum Yesu ma li li liel bini ama mo: bis ba likal mu lizing tel aya mfum Yesu,bis li bwa we ku nkul ye bad ban baba fhi. ¹⁶Nda mo ye ngol atsu-tshu,nda ye mfum wo ba wanzio si atsu-tshu ani iyim ke Nziem, kobun mfum Yesu nde ngako afa ku yul,aya kimin tii ya nked-nked ye maan ani yul,Nziem a tswidis abwu ban baba ke ba Klistu tel ba fhi bo. ¹⁷Ku ngwel,bis ba li kal andi mwe tsu liso lin,Nziem a li wol nzil mo andi bo, kobun nde a li tswala mu bifhu bi yul munda iku bwaan ani mfum Yesu ya nked-nked ye yul ani maan. Kobun bis li kal andi mfum Yesu tel lo liso. ¹⁸Kobun mu manda ma bini li bi wa inkes bin-a-bin.

Chapter 5

¹Ba kuun,mfun we bis mu iku li swenen bini mu manda man mama tel tsu to tel le bwa manda man. ²Munda bis li yeb we ku ibwed,bini ba ngako li yeb ne tsu aya mfum Yesu,ikal amon ne tsu le ya myib mu nked a mpyib. ³Kid bad ba mwe ne:<> mo ne mu tel lo lin lifhu li ba yil manan-manan.Ba kal andi mpil ye ibad nto bitshi.Ikal amon ne nzwis ye misuu ye ywele mukad mu tel le ibud.⁴Si bini, ba kuun,li kel we mu lipyib,kobun mu tsu lin Lili yil we ku kel bini amon ne myib. ⁵Munda bine baso likel bad ba mwil. Bis li kel we bad ba mpyib. ⁶Ikio kin bis li kwi we mu ilaal tol amon ne bad ba nkim,si bis li fiele ma dis ma bis,li kwi si mu iku bi-bial. ⁷Mu mpyib bad ba li lala, mu mpyib si bad aka ba wud mal⁸Si bis, li kel bad ba mwil,kobun bis li kwi mu iku bi-bial. Kazak li kwi bis mu ibwad kel likwikil ani lizol. Kobun mpu li kwi mu ibwad bis,kel iguluk ki li sa bis mbwun ne li gu- guluk.⁹ Munda Nziem a li pwen we ne a li suu mpud a nde,si nde a li pwen munda mfum a bis Yesu Klistu a li igulus. ¹⁰Yesu Klistu a fhi munda bis mu mpil ne bis li bud wol mwe mu imvuk andi nde,ansa bis li ki kal andi mwe to li fhi-fha tel aya nde. ¹¹Kobun,bini li bi wa inkes,li bi seles bin-a-bin,bu li kide bini tel lo liso.¹²Ba kuun,bis li li lwimi mu zitis bad ban baba sala mu nked a bini,ban ba pwen mfum Yesu mu ku li tsweles ani iku li long. ¹³Bini li kal lizid li li lwidil ku kel bo,li ba suu si ne bini li ba zolo ifhun munda isal ki ba sala bo.Li kal mu ngemb mu nked a bini. ¹⁴Ba kuun,bis li libwene ne li ba kebes ba bol,li wa inkes ku kel bad ban ba nga mikol mimi fhi,li ba seles bad ban baba kel andi likwikil lili win ngol,li kas mbwun munda bad bo baso.¹⁵Bini li keb mu iwun fidil mbi ani mbi, si tel lo liso li sa mu ikd manda ma bwed mu nked a bini ani ku kel bad bo baso. ¹⁶Likal mu isse tel lo liso. ¹⁷Bini li sama Nziem tel lo liso. Li wa matond mu bilo bio biso. ¹⁸Munda Nziem a zolo ne bini li kide iko bun mu lizing li bini mu imvuk andi Yesu Klistu.¹⁹Li kaan ikas nzil ku kel mpev a santu. ²⁰Li kaan imon mpaam nsia ye fa ku kel Nziem. ²¹Li tal manda mo maso ku ibwed-ibwed, kobun li shim ma nda ma bwed. ²²Si bini li mee manda ma bi mo maso.²³Nziem wun wo wa bad ngemb,a li fudulo bad ba santu ba imbe-imbe. A li keb bini ba mitshin, iswe ne mbwun a bini,mantiemen ma bini ani nud a bini,munda bini li kal bad ba win ifhu mu tsu lin le ya Yesu Klistu. ²⁴Nziem wun wo li yemen bini,nde aki-kid, munda nde a sala bun bini nde.²⁵Ba kuun,li saam si Nziem munda bis. ²⁶Bini li yam ba kuun bo baso mu iyam ke ikuun, tel li bi wa bini mbwed. ²⁷Me li bwene bini mu nkwum ye mfum Yesu ne bini li tees mukaan wu ku kel ba kuun bo baso. ²⁸Mfum a bis Yesu Klistu a li tal mu dis li bwed.

2 Thessalonians

Chapter 1

¹Me Pol,Silas andi Tumthee,li swen mukaan wu ku kel bini bad ba dibund le Tesalonic, bini ba likel bad ba Tad a bis Nziem ani ba mfum Yesu Klistu. ²Tad Nziem ani mfum Yesu Klistu a li tal mu dis li bwed ani iku li wa ngemb. ³Ba kuun,tel lo liso bis li wa matond ku kel Nziem munda bini. Ikel ku ibwed kobun,munda likwikil li bini liya ngol ani lizol lin lili bini Lili zolo bini ba kween lo si liya li fhun. ⁴Ikio kin bini li bi sa munked a mibund ma Nziem. Munda bini li kasa mbwun,bini li kel mu na mu likwikil ansa bini li mon mpas ani ngieb a fhun. ⁵Kobun iswe ne,isesmes kin ke wemese Nziem bad ikel ke ibini. Munda bini li ku kuu mu ikod mu imfum i nde munda ma mpas mo maso ma li mono bini munda imfum iso kin.⁶Nziem a kid manda man mama kel ma ibini,nde aba wa mpas ku kel bad ban baba liwa bini mpas. ⁷Kobun nde aki-kiele mpas ye bis ani mpas ye bini bad ban baba mono mpas. Nde ayi kid tel aya mfum Yesu wo fa ku yul mu iya ghan ani ba wanzio ba nde ba ngol.⁸Mu nked mbaa yin ye lime ngol, munda mu iwa ndol ku kel bad ban baba adjimin Nziem,baba wun zolo mu iluun nsia mbwed ye mfum a bis Yesu.⁹Ndol ba wol bo ikel lifhu le mvul andi mvul; Ba kal we si mu nkwa Yesu to mu nkwa ngol ye likum li nde. ¹⁰Tel aya nde mu tsu lin munda iwol likum ku kel bad ba nde ani ku kel bad ban baba kel andi likwikil. Bini si likal mbel mo andi bo,munda bini ake li kisi nsia yi li liliel bini.¹¹Ikio kin, kons tel bis li sama Nzieme munda bini. Bis li luumo ku Nziem a bis ne nde a li kidil bad ba mo ba bwed munda izing mu lizing lin le pwen nde munda bini. Nzieme,mu ngol a nde,a kwisi manda ma bwed man ma lizolo bini mu isal.A kwisi si manda man ma li sala mu likwikil li bini. ¹²Iko bun bini liku-kumis nkwum ye mfum a bis Yesu, kobun nde si le li wa likum. Mio mi mio miso munda mukol mu bwed wo Nziem a bis ani wo nde ngako mfum Yesu Klistu.

Chapter 2

¹Ba kuun,munda tsu li so lin le ya mfum a bis Yesu Klistu mu iya fudu,ani ko ya bwaan bad bo baso mbel mo andi nde,me li bwene ne: ²Bini li kaan iluun mantiemen ma maghan-maghan,li kaan si ibad buum kid ba liel ne tsu le Mfum Yesu ya li twe. Mud mu mo a tiemen ne nde akel mbikudi,ikio kin nde a liel kobun.³Nto isi nki mud a li fhud we. Munda tsu li kwi mu i bwa kid ne bad ba mu mee we Nziem mu mbal ye nsuk,kid ne mfum wu mu bi ayi tshu we, mud wun a kwad kwe imakul. ⁴Mud mubi wun akal mbeen wo bilo bio biso be sama bad andi mbeen wo bilo bibi Nziem,nde le mo ne,me wu ndwid bilo bio biso.Me ngako nkel Nziem.⁵Bini li ya yibi we ne me bo li liel manda man tel akele me iko andi bini? ⁶Kobun bini li yab ne kel andi ilo imo ikel mu ikas nzil ku kel mud mubi mu iya tshu tel li; nde aya tshu mu tel lin le mu si Nziem. ⁷Ngol ye insi-nswi ke manda ma bi ibe isal sa fa ntam,si manda ma ma bwa kid ne mud wun wo kasa nzil kyi⁸Mu tel lo lin,mud mu bi le ya tshu,si mfum Yesu a mu ful mufeel nde le fhi. Mu ifudu ke ya fudu Yesu,andi likum li nde li dus mud mubi wun imakul. ⁹Mud mubi aya mu ngol ye Satana,kobun nde akid manda ma liyituk ma ifa andi ifa ani ma bi mpal. ¹⁰Nde aselel manda ma bi ma ifa andi ifa ifhud bad ban baba adjimin nzil.Ba mi mini munda ba kisi we abwu ibini kin ki kwi mu iku ba gulus,ba izwel we.¹¹Ikio kin Nziem aba tum ngol mo ye ma mpia munda iku ba suu mu ikisi manda ma ma mpia.¹²Ikobun bad bo baso baba kal ne ba kisi we manda ma ibini si zwel manda ma bi,Nziem aba wa ndol.¹³Ba kuun ba bis ban ba zolo mfum Yesu,tel lo liso bis li feen mu iwa Nziem matond munda bini. Munda Nziem ali pwen mu ikal bad ba iso mu iguluk mu ngol ye mpev a santu,yin ye li fidil bini bad ba Nziem munda likwikil li bini le manda ma ibini. ¹⁴Nziem ali yemen mu iguluk tel li liliel bini nsia ye mbwed,mu iwol ndaam a bini ye likum,mu likum le Mfum a bis Yesu Klistu. ¹⁵Ikio kin ba kuun,li kal ngol,li shim ku ibwed manda man ma li li lweng bini ku munwa to mu mikaan.¹⁶Tel li mfum a bis Yesu Klistu nde ngako,ani Nziem Tad a bis wo li zwel,wo li wi mu lizol li nde ani inkes ke mvul ani mvul ani likwikil li bwed. ¹⁷Li wol inkes mu ma mbwun ma bini ani ikas mbwun mu bisal bi bwed bio biso ani mu nda ye mbwed.

Chapter 3

¹Ku ban baba shiel ba kuun li sama munda bis mu mpil nda ye mfum yi kwe ani iwol likum bun bu ikel ku kel bini. ²Mu mpil ne bis likal ba gu guluk ku kel bad ba bi ba mghan munda bo baso ba kel we andi likwikil. ³Mfum akel wo masong, ali wu wa ngol ani iku likel ku kel bad ba bi. ⁴Bis li kel, ku nkul a bini andi lizol lin mu nkwum a mfum, ne bini li sal bi likwi bini mu isal, bilo bin bi li luumo bis. ⁵Mfum a tsewes ma mbwun ma bini mu lizol li Nziem ani mu ikas mbwun mu Klistu. ⁶Bis li lilwim ba kuun, mu nkwum ye mfum a bis Yesu Klistu, mu ibad ba kuun ban bo baso baba zighe mu maghan-maghan, kel we ne mu malong ma li zwi bini ku kel bis. ⁷Li yeb bin ba ngako isi nki li kwi mu iku li kuun bis, munda bis li zing we mu nked a bini mu maghan-maghan. ⁸Bis li di we mampa ma mud mama nkaam, si mu bisal bi bis ani mu iniokam i bis, li kele mpyib ani mwil mu isal mu iwun kal mu bilud be mud mu mo mu nked a bini. ⁹Kel we ne ikele mu nswa ye bis ba ngako, si bis li zwele ne li bi suu mbaan bis ba ngako. ¹⁰Munda tel li kele bis ku kel bini, bis li nuliele mu lizol, kid ne mud azwel isal, a kaan idia fudu. ¹¹Kyi bis aka li yuu ne mu nked a bini kel andi ban baba zighe mu maghan-maghan, ba sala we si ba tala na manda ma bizob. ¹²Bis li ba yemen bad ban ani iku ba bwene mu nzil ye mfum Yesu Klistu, mu idia ma mpa ma bo ba ngako, mu isal mu lizol lo liso. ¹³Si munda bini ba kuun, liyuun we mu ikid ma mbwed. ¹⁴Kid ne mud mu mo a lemfuk we mu man ma li mwe bis mu mukaan wu, li mu tal, li kaan mu ifhun andi nde, mu mpil ne nde abol nswen. ¹⁵Li kaan iku mutal amon ne mbeen, si li mu liel amon ne mukuun. ¹⁶Mfum wun wo ngemb, ali wa nde ngako ngemb mu tel lo liso, mu mpil yo iso, mfum a kal andi bini bo baso. ¹⁷Me li wi mbwed me ngako Pol ku kuu li me, likel amon ne kuu li me mu mikaan mi me mio miso, iko bun bu nswen me. ¹⁸Lizol le Mfum a bis Yesu Klistu likal andi bini bo baso.

1 Timothy

Chapter 1

¹Pol, ntum wo Yesu Klistu, mu itum ke Nziem ngulunsi wo bis ani wo Yesu Klistu wu li shil bis mbwun. ²Ku kel Tumthee mwan wo me ngako mu likwikil: Lizol, ngieb ani ngemb, bi kal andi nze mu nkwum ye Nziem Tad ani ye Yesu Klistu mfum a bis. ³Me nkel mu iku iyibil mu itswil ke malong ma yi wi me, mu ikwe ime ku Macedwan, tel a iwel me ne nze sa shial ya Efez, munda nze tum ko kel bad ba nkim ne ba kaan ilong malong ma nkim. ⁴Ani mu iwun mu ibaam mu ma nsa ma nkim ani mu bina bi bo be win nsuk, bio bin bibi ko mu bal munda ne nda ye Nziem mu likwikil ikaan ikwe ku nkul. ⁵Itsini ke nsik yin, ikel ma mbwed man mama fa ku mbwun ye mbwed, mu mantiemen ma bwed, mu likwikil le ibini. ⁶Baba mo ba biwi mukud ku kel bilo bin, ba bi wi mu malong ma fha. ⁷Ba zolo ne ba to ba mfum ba ma nsik, ba yaba we si nki mio bo ba mo, nki mio bo ba kisi. ⁸Bis li djimin we ne nsik ikel i mbwed, si illwim ne li iselel ku ibwed. ⁹Li yaba ne ngil ba isi we munda bad ba bwed, si munda bad ba bi ani ba mpud, bad baba win sama ani bad ba masum, baba ywi Nzieme ani baba djimin Nziem, baba sa bad mu maswe ani baba duso. ¹⁰Baba sala manda ma nswen, ba nga mutswe ngol, baba yibe bad, ba mpa, baba lolo mu kyib, ani mu bio biso bibi win kwe mu nzil ye Nziem. ¹¹Bun bu kel nda Nziem ye likum li nde Le isse, nda Nziem yin yi ba ngwi me. ¹²Me awa likum ko kel wun wo ngwi ngol, ku kel Yesu Klistu mfum a bis, bun bo nsi nde mud wo masong. ¹³Le nsi nde mu manda ma Nziem, me wo kele ayi so mud wun wo vwense nda Nziem, wo raise bad ba Nziem, mud wi inka-ngol. Si me azwi ngieb a Nziem, munda me asele mu iwin yab, mu bilo bi bi. ¹⁴Si lizol le mfum a bis li lwid ibwed, andi izol ba kuun andi likwikil mu Yesu Klistu. ¹⁵Ikel nda mo ye ibini andi ngol mu iku iwol yo, ne Yesu Klistu ayi mu ntod yi munda igulus bad ba masum, bun bu nkel me mud wo iso. ¹⁶Si me bo wel ngieb a nde, mu mpil ne Yesu Klistu ake a nswi lizol li nde li bwed ku nkel me mud wo iso, munda me nswi mband ku kel ban baba kwikile ko kel nde mu lizing le mvul ani mvul. ¹⁷Ku kel mfum wo bina bio biso, iwin fha, wu ba wun mono, na nde ngako Nziem, ba mikimis andi likum, mu bi na bio biso! Ame. ¹⁸Nsik ye iwi me, Tumthee, mwan a me, bun bu ba itshil bwa lili lwid mu nkwum a nze, ikel ne, munda mo, nze mwaan ma ngako ma bwed. ¹⁹Mu ishim likwikil li nze ani mu mantiemen ma nze mama bwed. Mantiemen ma nze ma bwed man, ba ba mo ba ma minis, bo si ba mini mu likwikil. ²⁰Mu ibwil kin ikel Hymenee ani Alexandel, ba wi me ko kel Satana mu mpil ne nde a yab mu iwin vvens.

Chapter 2

¹Kobun me mbwene, ku nkul a bilo bio biso, mu ikod mu bisaam, mu ibwene, mu semene ba kween, mu iwa mu lizol, munda bad bo baso. ²Munda ba mfum ani bo baso baba wolo mu likum, mu mpil ne likal mu lizing le ngemb ani le pii, mu bi Nzieme ani mu masong. ³Mo man ma kel ku ibwed ani ibie ku nkul a Nziem mfum a bis. ⁴Wun wo zolo ne bad bo baso ba guluk ani mu iyab manda ma masong. ⁵Munda Nziem akel na nde wun mu mo, wo kel ya nked akel si mu mo kun Nziem kun bad, mud aso Yesu Klistu. ⁶Wun wo biwi nde ngako amon makab munda bad bo baso. Ikel imbang ki ba ti mu tel li nde. ⁷Munda ikobun nsa ba nsi wo ko longo ani mu bi ntum, me mwe ku ibini, me mfidil we, isal i me ilong ba mpan mu likwikil ani mu masong. ⁸Kobun me nzwel ne bad ba saam mu mbel mo maso, ba seen makuu ma busantu mu ngi, ibwene mpud to mantienan ma fha. ⁹Me nzwel si ne ba kad, ba bwad mu mpil ye iku bi kimis, iwine lileen ani liked, ba kaan ighan, iwine itswu mfus, nto bilo be wool, nto bilo be ntal, nto biko bibi wa nswen. ¹⁰Si ba kal mu bisal bi bwed, bun bu kel ba kad ban baba kwi mu isal bisal be Nziem. ¹¹Mukad a ywisile malong mu iwine isa ilel, ani ilemfuk kio iso. ¹²Me awa we nzil ko kel mukad mu ilong, nto mu iwol imfum ya nghe baal; Si nde akal mu pii mu iwin mo. ¹³Munda Adam ba yili mud wo iso, ku ngwele Eva. ¹⁴Ikel we ne Adam wu ba fhid, si mukad wu ba fhid, wo kele ku nkul ye ma mbi mo maso. ¹⁵Akwi mu iguluk tel lili mo munda nde atwe ngwu, kid ne nde akel mbwun ani iku mikimis kio iso mu likwikil, mu lizol ani mu bi santu.

Chapter 3

¹Nda yi ikel ye ibini: Kid ne mud kisi mu iwol ke Evec, a zwel isal imo ke ibwed. ²Ilwim ne Evec akal mud mu mo wu ba win wele, akal mukel mu mo,akal bizil, wo isu mbaan, ba mu yili mu ikwe i nde, wo yama bad, wo bud longo. ³Abi wa we ku mal, akal we inka-ngol,si andi ikwud, akal pii,akid we muma nzil ma nkim.Akal we mud wun wo zwel nzim.⁴Ilwim ne nde atsweles ku ibwed nzo ye nde ngako, baan ba si ba kal bad ba ilemfuk ani mu masong mo maso. ⁵Munda kid mud wun ayeb we atsweles nzo ye nde ngako, isi nki nde awol mu ikeb kio iso libund le Nziem?⁶Ilwim ne nde akal we mud wu swed ma banz ma mpa,mu buum ne akaan iwul andi lileen, a kaan ibwa mu isemes ke Satana. ⁷Akal si mud mu mo ne nto ani nto ba mu tshil imbang ke bwed,mu mpil ne akaan ibwa mu manda ma nswen ani mu nked wo Satana.⁸Ba bi sielu si ba kal bad ba masong, ba kal mu inaan andi manteden, mu iwud mal,mu milud me bo ba ngako. ⁹Ba shim manda ma ins-nswi ma likwikil mu mbwun a mbwed.¹⁰Abwu baba suu, ku ngwele ba sal bisal bi bo,kid ba kel ne baba wele we.¹¹Ba kad si ifa imo ba kal bad ba masong,kel we ne ba nga bi mu-mo, baba wun bile bad,masong mu bilo bio biso. ¹²Bi sielu ba kal bad ba mo ba nga mukel mu mo, ba tswelese si ku ibwed baan ba bo ani ma nzo ma bo ba ngako. ¹³Munda ban baba kwise imbe-imbe bi sal bi bo, ba kodo mu nzil ye lizid ani likwikil le ngol mu Yesu Klistu.¹⁴Me ayi swenen bilo bi,ani likwikil le ikwe ku kel nze. ¹⁵Si mu mpil ne nze yab,kid ne me nkel mu ilam, isi nki nze kwi mu iku bi tswelese mu nzo ye Nziem, yi ikel libund le Nziem wu kel andi mwe,ani wu kel mu nzil ye ibini.¹⁶Ani,iwine isob, insi-nswi ke iku mikimis ikel ki inen: Wun wo yi ghan mu musun, a the mu impev, ba wanzio ba mu mwen, bad ba pii ba lweng,bad ba mukil li ba kwikil,li ba muswen mu likum.

Chapter 4

¹Si mpev amo ku ibwed-ibwed ne, mu matsu ma nsuk, bad baba mo ba li til-bwa likwikil, munda ba ku nan mu ma mpev mama tswesele mu manzil ma bi ani mu ma long ma mifel mi bi. ²Mu mantswum ma ba long ba bi, ba bwed idiim ke mbaa mu ma mbwun ma bo. ³Ba swen ne ba kaan mu ibaal, ani mu iku bi shim mu bilo bin be kes Nziem ne ba bi wol mu lizol lo liso ku kel ban baba kel ani masong ani baba yeb manda ma ibini. ⁴Munda bio biso be sel Nziem bi kel bibi bwed, nto ilo imo we ba kwi mu itil-bwa, mu mpil ne ba bi wol andi lizol. ⁵Munda bio biso ba bi sakumun mu nda ye Nziem ani mu bisaam. ⁶Mu isuu bilo bi bio biso ku kel ba kuun ba ba baal, nze akal mfum mu nen wo Yesu Klistu, a dia na nda ye likwikil ani manda ma bwed man ma lwin nze imbe-imbe. ⁷Li mee manda ma bizob ani mama win mfun. ⁸Li sala manda ma bu santu, munda ma taam ma nud makel mfun mu tel li tshi, si manda ma busantu ma kel mfun mu bio biso, mu izwa likan le lizing li matsu man ani mu matsu ma nkul. ⁹Yo yin ikel nda ye ibini ani yi ikwi mu iku ikisi ko kel bad. ¹⁰Bis li sala iko bun ani inwaan, munda bis li sa mantimen ma bis ku kel Nziem wu kel andi mwe, wu kel mfum wo bad bo baso, ilwidil nsil ku kel ba kwikile. ¹¹Luum bilo bi ani iku bi long. ¹²Nto mud we wu kwi mu imia bikyi bi nze, si kal mbaan ku kel bad ba nze, mu imo, mu lizing, mu ikab, mu likwikil, mu bu santu. ¹³Ti tel aya me, nze bi wa tel lo liso mu ites, mu ibwene, ani mu ilong. ¹⁴Nze aywene we makab ma ma ghan ku kel nze, ani man ma ba iwi nze mu ibikul ani ma ba isi makuu mu invuk ke ba kwud ba libund. ¹⁵Nze tala na bilo bi, bi wa nze nde muso mu bio, mu mpil ne manda ma nze ma kwe ku nkul mu bio biso. ¹⁶Bi tala nze ngako ani mu malong ma nze; kas mbwun mu bilo bi, munda mu ikid ko bun, nze abi gu-gulus nze ngako, nze a gu-gulus si ban baba kel mu iku iywisil.

Chapter 5

¹Agheen we ba nun mu ngol yo iso, si ba bwene amon ne Tad, ba bwene ba nduu amon ne ba kuun. ²Ba kwud ba ba kad amon ne ba ngwu, ban baba kel ba kii amon ba kuun ba ba kad, mu bi Nziem bio biso. ³Ba zitis ba mifhyil ba bakad amon ne ba kel ibini ba fhyil ba bakad. ⁴Kid ne mu fhyil mu mo akel andi baan to ba tshili, ba yab mu ikal bad ba lizid mu ma bwid ma bo ba ngako, ani mu ifudul ku kel bibwid bi bo bin bi ba wel ko kel bo, munda mio min mi kel mimi bwed ku nkul a Nziem. ⁵Wun wu kel ibini mu fhyil wo mukad, wo kala nde ngako mu liwuu, asa mbwun a nde ko kel Nziem ani ikas mbwun mpyib ani mwil mu ibwene ani mu isaam. ⁶Si wun wo zighe mu bilo be ntod yi afhi-fha, ansa bun bo kel nde mu lizing. ⁷Ba liel bilo bi, mu mpil ne ba kal baba wun wele. ⁸Kid ne mud mu mo a wolo we mu ikeb bad ba nde, ilud nsil ba bwid le nde ngako, akel mu ibebes likwikil li nde, akel ilud ibe amon ne wo win sama. ⁹Mu fhyil mu mo wo mukad, mu ikal ne ba mu son mu isal, akal we ku nsi ye ba mvul ma kwim ma shiaman, kid ne nde akele mukel wo mulim mu mo. ¹⁰Nde ba mu tum itsin bisal bi nde bi bwed, wo bwel baan, wo kele andi iyam bad, wo wile makol ma ba santu, wo selese bad ba minia, wo sele bisal bi bwed be ifa andi ifa. ¹¹Si maa mifhyil me bakad baba kii munda, kid ne inkes ibo i ba kiele munkwa Klistu bo ba zol ne ba baal. ¹²Ba kel bo ba ngako ani ifhu ke ibebis iyukan ibo ke iso. ¹³Andi mio min, bun bu ba kel andi nzal-a-dia, ba zolo ne ba ko kwe mu manzo-manzo, kel we ne ba kel na andi nzal-a-dia, si ba zwel bimo ani bi li-liel, ba mo min mi ba win kuu mu imo. ¹⁴Kobun me nzwel ne mifhu mi baal, ba bud baan, ba tsweles bo ba ngako ma nzo ma bo ba kaan mu iwa ku kel ba mbeen ba bo nzil mu imo manda ma bimpal. ¹⁵Munda baba mo ba mukud munda iluun Satana. ¹⁶Kid ne bad ba likwikil baba mo, baal to mukad, akel andi mifhyil, nde aba tala, libund li ba wolo we, mu mpil ba tala na ban baba kel ibini-ibini mifhyil. ¹⁷Ba kwud ban baba tswelese ku ibwed, baba wol imbe-imbe ani likum lili lwidil, ban nsil baba sala mu iko long nda Nziem ani ma long ma nkim. ¹⁸Munda bi swen bi mwe bu: Nze akas we ngwem munwa tel akel nde mu iniad mbud. Ani mud wo isal a wolo lifud li nde. ¹⁹Li kwi we mu iwol mifun mi ba twim munda mukwud, kid ne bad bwel to ba tud ba si we bimba. ²⁰Ban baba sal masum, li ba fidil ku nkul a bad bo baso, munda baba shiel ban ba bad buum. ²¹Me nzwel ku nkul a Nziem, ku nkul ye Yesu Klistu, ani ku nkul ye ba wanzio baba pwen, mu itala bilo bi iwine mud mu iku nukebes ani mu iwin sal ilo mu lizol li nze. ²²Asa we makuu ya nghe mutswe mud mu ibyini, akid we si mu masum ma mud munkim, nze ngako bud bi tal imbe-imbe. ²³Iluun we mu inwa na mania, si nwa si ndaam ye mal, munda yis li nze ani mu manda ma nze mankim ma ifa andi ifa. ²⁴Masum ma bad ba nkim aka ma ghan, nto ku nkul ye iku ba semes, si ku kel ban baba mo, ba ma mono na ku nkul. ²⁵Ifa imo bisal bi bwed aka bi ghan, ani bin bibi win ghan bi kwi we mu ikal mu insi-nswi.

Chapter 6

¹Ban baba kel ku nsi ye bisal bi ba mfum,ba tala ba mfum ba bo ani likum lo liso,mu mpil ne nkwum a Nziem ani manda ma nde ba kaan iku ma vvens. ²Ban si baba kel ani bad ba masong amon ne ba long ba kaan mu iku ba mia,mu imo ne ba kel ba kuun,si baba seles ku ibwed-ibwed ne ba kel bad ba Nziem ani baba lwidil izol baba nem mu iku ba sal ma mbwed.Long bilo bi,ani iku ba tumo si. ³Kid ne mud mu mo a long ma long ma fha,si anem we mu manda ma bu santu ma mfum a bis Yesu Klistu ani mu malong mama kel ma bwed ngako. ⁴Akel mud a lileen ,ayeb we nto ilo imo,nde si akel andi bibiel be bwaas ani mu idjwili imo, ako yan ya tswu nzal-a-dia, ma ngul,ibil,mantiemen ma bi. ⁵Mantiemen mama win nto,ma bad ba nga kyib,ba mee bo mu imo masong,ani mu likwikil ne isantu ikel nto ye lifud. ⁶Ikel kobun,nto ye nen ye lifud yi kel ne ani isse i ngol. ⁷Munda bis li yi tswal we nto ilo imo mu mukil,ikel si iko bun ne bis li kwi we mu iya itswal. ⁸Kid ne bis li kel ani bilo be idia ani biko,bio bin bi likwi ku kel bis. ⁹Si ban baba zolo ne ba to ba mvwam,ba bwa mu imek, mu mied ani mu ma nzal ma bo ma bizob ani mama mpas mama tswala mud mu ibeb ani mu imini. ¹⁰Munda lizol le nzim ikel itsin ke bibiel bio biso,ani bad baba mo,baba kel ne baba lwe,ba twe ntam mu likwikil,ba bi lwes si bo ba ngako minia mi fhun. ¹¹Munda nze, mud wo Nziem,bad bilo bi,ko saa ma mbwed,saa mu ikal bu santu,likwikil,lizol le bakwen,ikas mbwun, ikal pii. ¹²Mwaan ma ngako ma bwed ma likwikil,shim lizing le mvul andi mvul, mu lo lin ba iyemen nze andi mu komun nze asel mfughun ye mbwed ku nkul a bad ba fhun baba itshil imbang. ¹³Me ayi twim bu, ku kel Nziem wo wa lizing ku kel bilo bio biso,ani ku nkul ye Yesu Klistu,wo sel mfughun yi mbwed ku nkul ye Ponce Pilatu, mu ishim ma ngil. ¹⁴Ani mu izing wine lisum, iwine iwel ti kun ko ya mfum a bis Yesu Klistu. ¹⁵Nki kio ke ghan mu tel li nde wu kel mud mu bwed ani nde ngako mfum, mukwud wo ba kwud,ani mfum wo ba mfum. ¹⁶Nde wun ngako wu kel ani likan le iwun fha, wo kala mu mwil wo ngol,wu kel nto mud mu mo a man mon we, abud mon we si,ku kel nde wun nga likum,ani ngol ye win nsuk. Ame. ¹⁷Li ba luum ko kel ba mvwam ba ina ki ne ba kaan ikal lileen, ba kaan isa si ma mbwun ma bo mu imvwam ki ba wun shile mbwun,si ba sa ku kel Nziem, wun wo li wa bilo bi fhun munda ne bis li sem a bio. ¹⁸Li ba tumo ne ba sal ma mbwed,ba kal ba mvwam mu bisal bi bwed,mu ikal mu pii mu mawet mo maso. ¹⁹Ani mu ikal ma mvu munda matsu mama ya,imvwam kin ki ba swi mu ma mbel ma nkwid, mu mpil ne li wol lizing le ibini. ²⁰Oh Tumthee,tala mbel yin, mu ibad manda ma win mfun ani ma bizob. ²¹Ani manteden ma malong ma bi man ma longo bad ba nkim, bo ban baba wi mukud ku likwikil. Lizol li kal andi bini.

2 Timothy

Chapter 1

¹Pol ntum wo Yesu Clistu, mu lizol le Nziem,munda ikab nsia ye likan le lizing lili kel mu Yesu Klistu. ²Ku kel Tumthee, mwan a me wo lizol, ngieb ani ngemb ikal andi nze mu nkwum ye Nziem Tad ani ye Yesu Klistu mfum a bis. ³Me awa likum ko kel Nziem, wun wo selele ba ba nka ba bis,ban ba selele me mu lizol li bwed, mu mio min mpyib ani mwil me a tiemene tel lo liso ku kel nze mu bisaam bi me. ⁴Me a tiemene mu mansia ma nze, me azolo si mu iku imon mu mpil ne me nkal wo wu wul andi isse. ⁵Mu ikebe ma mbwed ma likwikil le ibini lili kel ku kel nze,lili kele iso ku kel bis nze Lois andi ku kel ngwa nze Eunice,ku kel bo,me bo lwine si, mu ikal ani nze. ⁶Munda iko bun, me nkel mu iku ibwene mu ibud shime ku ibwed makab ma Nziem man ma zwi nze le isi me makuu. ⁷Munda ikel we lizol le bizil le liwi Nziem,si mpev yin ye ngol ye lizol ani ye maken. ⁸Li kaan ikal mu nswen mu ita imbang mu nkwum ye mfum a bis, nto ye me mud a nde wo bolok.Si li Mon mpas andi me munda manda ma Nziem. ⁹Mu ngol ye Nziem wo ligulus, ani wo li swi isal kin ki lileen bis ke santu, kel we ne munda bisal bi bis,si mu lizol le nde ngako, ani mu mpil ye lizol le liwi Yesu Klistu,ku nkul ayi tel lili mfum. ¹⁰Lin lili ghe tel li mu iya tshu ke ngulunsi wo bis Yesu Klistu, nde wun wo dwis lifhu,ani wo si mu liwuu lizing ani iwun fha mu nzil ye nda Nziem. ¹¹Ikel itsin nda Nziem aso yin,nsa ba nsi mud wo longo ani ntum, wu ba wi inta ke ilong ba mpan. ¹²Munda iko bun,ansa me amon mpas,si me nkel tel lo liso ani inkes munda me nzieb ku kel na me asa mbwun,me si bud nziab ku ibwed ne manda man ma ndiel nde ma kal ma insi-nswi ti tel aya nde. ¹³Luun nzil ye manda ma ibini man ma iliel me,kal ngol mu likwikil mu lizol lin lili zolono bini mu imvu ani Yesu Klistu. ¹⁴Luuno ma long man ma iwi me mu ngol ye mpev ye Nziem yin ye zighe andi bis. ¹⁵Nze yeb ne bad bo baso ba ntod ye Azia ba ntil-bwa ku nkel me,mu ibwil kin kel: Phygel ani Helmogen. ¹⁶Nziem aba ywil ngieb mu nzo ye Onesifol,munda nde wo ngwe maluu tel lo liso,nde si anzwi we nswen mu mishi ba nked me. ¹⁷Kyi lo,mu tel ayi nde Ku Loma nde Le nsee ani liked lo liso,nde si le nzwi. ¹⁸Mfum Yesu a mu ywil ngieb munkwa Nziem Tad mu ma tsu maso man. Ani mu bisal bio biso be sel nde Ku Efez,nze bud bi yab ku ibwed.

Chapter 2

¹Kobun nze,mwan a me,kal ngol mu lizol lin lili kel andi Yesu Klistu. ²Bin bio biso be ywi nze mu nkwum a me ku madis ma ba mbangi ba fhun,bi wa ku kel bad ba bwed,baba kwi si mu ilong ku kel bad ba nkim. ³Mon mpas ani me bun bu kel Suda mu bwed wo Yesu Klistu. ⁴Kel we ani Suda wo bada manda ma lizing, kid ne nde akwi awa isse wun wo mu swen. ⁵Mud ako bun ba muwa imfum,kid ne nde ake nween bun bu ba mu swi. ⁶Ilwim ne mud wo sala mangwun asal ku nkul a ika mbud. ⁷Yab nki mio me nkel mu imo,munda mfum Yesu ayi wu wa mayel mu bilo bio biso. ⁸Nze mutiemen Yesu Klistu,wo fi mu kaan le David,wo futumuk mu nked ye bad baba fhi,bun bu mwe nda Nziem. ⁹Munda nde wun me nkel mu imon mpas,ti kun ku ba nked mishi amon ne mud mubi.Si nda Nziem ba ikes we. ¹⁰Itsini kio kin me nkel mu ikas mbwun itsin bad baba pwen,mu mpil ne bo si ba wol liguluk lin lili kel mu Yesu Klistu,ani likum le mvul ani mvul. ¹¹Nda yi ikel ye ibini: Kid ne bis li fhi andi nde,bis si li zing andi nde. ¹²Kid ne bis li kes mbwun,li bi-bial si andi nde; kid ne bis li mu mee,nde si ali mi-mee. ¹³Kid ne bis likel bad baba wun ta masong, nde akel mud a masong munda nde akwi we mu iku bi ma nde ngako. ¹⁴Tiemen bilo bi,mu ilol ku kel Nziem,li kyi mu manteden ma lifhu,ma tswala tel lo liso mu ibebes ku kel ban baba ywile. ¹⁵Sa ngol mu iku bisu ku nkul Nziem amon ne mud wu kel mu ngieb,mud a isal wun wo win nda ye imo, wo bud kaba imbe-imbe nda ye Nziem. ¹⁶Bad mu manda ma win mfun ani ma bi zob munda ban baba kide mo ba kwe tel lo liso ku nkul mu bi mpwisi,manda ma bo si ma stwa amon ne minkulu. ¹⁷Mu ibwil kin ba kel Hymenee ani Philete. ¹⁸Baba wi mukud ku masong, ba mo ne bad ba futumuk ikwil ani ibwis likwikil le bad ba nkim. ¹⁹Kyi,itsin ke Nziem ikel tel lo liso mikid, andi manda ma nde ma ba mu shil idiim; Mfum Nziem bud yab bad ba nde, mud nde so wo mo nkwum ye mfum Nziem,akyi mu bi mpwisi. ²⁰Mu nked a nzo mo ye nen,ikel we ne na bikaa be wool ani bibi nzim bwun,si kel si ani bilo be miti ani bibi maan,bibi mo bi kel bikaa be likum,bibi nkim bi kel bin bibi selele na mbal mo. ²¹Kid ne mud abi kebe ku ibwed,mu ibud ku bi kebe mu bilo bi,akal amon ne ikaa ke likum,ki ba sakumun,mfun ku kel mfum a kio,ke ibwed mu bisal bi bwed bio biso. ²²Bad mabanz ma bikii,kod mu isa masong, likwikil, lizol, ngemb, andi ban baba yemene Nziem mu mukil mu bwed. ²³Kyi mu manteden ma ngol ani mama win mfun,yab ne ma koo mubal. ²⁴Kyi,ifeen we ne nsad mu mo wo mfum Nziem akal mu manteden, nde akal mud wo ma kaan mo maso,akal liked mu ilong,a will ani ikas mbwun. ²⁵Nde aba fudul andi bike-bike bio biso ba mbeen,mu likwikil ne Nziem aba fu-fudul likwikil munda ne ba to mu iyab masong. ²⁶Tel ba fudu mu mpil a bo ye mbwed,ako yan ya ba kyi bo mu mied me Satana wo kwed mu nked a bo munda ne bo ba selele lizol li nde.

Chapter 3

¹Yab ne,mu matsu mama nsuk,ikal andi ma tel ma mo mama mpas.² Munda bad ba to kyib,ba nduu ba nzim,iku bi suu,lileen,ikaa Nziem,binguum ku kel bibwid bi bo,tin,iwun saam. ³Nze aba kha we,iwin imvuk,baba bile bad,iwun kas mbwun,idus,ba mbeen ba bad ba bwed. ⁴Ibeme ba kwen manda,iku bi sa,ba will andi lileen,ba zwel likum ilud Nziem.⁵Ba ghan ku nzil ne bad ba bwed,si ba kide we wun wu bawa ngol.ba bad bad ban.⁶ Mu nked bo ikel andi ban baba ko kodo mu ma nzo,ani ko kwad ba kad baba kel ngol we ani iku bi wa,ba will andi masum,ba kuu we mu ishim lizol le nud a bo le ifa andi ifa. ⁷Ba longok tsu lo liso si ba kuu we mu iyab manda ma ibini.⁸Ifa imo Zwanes andi Jambles li ba mee manda ma Moyize,ifa imo bad ban li mee masong,bun bu ba leb bun bu ba yukan,mu isuu ban baba kel andi likwikil. ⁹Si bo si ba kwe we ku nkul; munda lel li bo li ghan mu bo baso,bun bo kele lin le bad ban bwel.¹⁰Munda nze,nze bo bud luun imbe-imbe malong ma me,bo zighe me,bo tiemene me,likwikil li me,ma mbwed ma me,ikab i me,bo kide me.¹¹ Miniokol mi me,ma mpas ma me. ¹²Nkyi minia me wun mon me ku Antioch,ku Icon,ku Lystle? Nki mi niokol me wun kas me mbwun? Mfum Nziem si le nkiele mu min mio miso. Kyi ban baba zwel ne ba zing mu ngemb yo iso mu Yesu Klistu,ba banu-niokol. ¹³Si bad ba bi ani baba mpud ba kwe tel lo liso ku nkul mu manda ma bi,ba ko wuul bad ba nkim,ba bi wuul si bo ba ngako. ¹⁴Nze,kal mu bilo bin be lwengek nze,li yab si bibi mo,li yaba ne Ku kel na bini li bi lwengek. ¹⁵Mu bikii bi nze,nze bo yebe bison be bu santu,bibi kwi ne nze to mayel ma luguluk mu Yesu Klistu.¹⁶Bison bio biso bi fi ko kel Nziem,bi kel mfun mu iku bi long,munda iwol ibyi,munda iyili,munda ilong mu masong. ¹⁷Mu mpil ne mud a Nziem akal wo ku-kuu ani liked le bisal bi bwed bio biso.

Chapter 4

¹Me ilwel ku nkul Nziem ani ku nkul ye Yesu Klistu,nde wun wo semes bad ba mwe ani baba fhi,ani mu nkhum ye lufutumuk li nde, ani ke imfum i nde. ²Long nda Nziem,bud shim mu nzil yo iso,yi mbwed to lo,wol likan,bwene, andi bike-bike bio biso ani mu itsim malong.³Munda,ikal andi tel,lili kel ne bad ba bud kuu we mu ikas mbwun mu manda ma bwed, si ba ywil bwu mu iywil bilo bi bwed, ba biwa ibwil ke ba mingang mu mpil yin ye kal lizol li bo. ⁴Ba kas ma tswe ma bo ku manda ma ibini,ba bu tal na ku manda ma mampia. ⁵Si nze,kal pii mu bilo bio biso, kas mbwun mu minia,sal isal ke ilong nda Nziem,ikwisi ku ibwed isal i nze ke insi-nswi.⁶Si munda me,me abi wa amon ne makab,tel li me le ikwe,li twe ya nto-nto. ⁷Me ya nwaan mangwil ma bwed,me ya men ma nzil ma me,ya nshim likwikil li me. ⁸Nsuk ako yan,mpu ye masong ba nshil ayo,Mfum Nziem,bad ba bwed baba semese, ba ngu-ngwa mu matsu maso man,kid we ne na ku nkel me,si fudu ani ban bo baso baba zol iya i nde.⁹Ya bun ku nkel me. ¹⁰Munda Damas a nzese na me, mu lizol mu bina biso bi,ani ikwe i nde Ku Tesalonik,Clescens awin ku Galati,Tit wo win ku Dalmati.¹¹Na Luc bwun wo shiel andi me, mu wol Malko li kwe nde, munda nde akel mfun ifhun ku nkel munda nda ye Nziem. ¹²Me bo twim Tychik ku Efez. ¹³Tel aya nze,li yi ntswal kazak wun wo shis me ku Tloas ku nzo ye Campus,ani mikaan ,ilwidil nsil wu ba swen ya nghe inaan ke niam.¹⁴Alezandel, baba tsulo bibende, ba nsel mbi yi ilwidil,Mfum Nziem amu-wu wa bun bu kel bisal bi nde. ¹⁵Nze bikeb ko kel nde, munda nde bo see mia mi ngol mu manda ma bis. ¹⁶Le bi nwenen me ngako mbal ye iso,nto mud mumo a nkwedel we, si bo baso li ba mbed ba wi.Mo man baba weel we.¹⁷Na Mfum Nziem wo yi nkwedel ani ingwa ngol, mu mpil ne me nkwise malong ku kel bad,ani ba mi mpan bo baso ba ywil.Ani mu ikiyele ku munwa wo ntaam. ¹⁸Nziem ambi-mbikis mu bisal bio biso bi bibi, ani ingulus mu inkweddes mu imfum i nde ke ma yul.Likum li kal ku kel nde ba mvul andi ba mvul. Ame.¹⁹Mu wa mbwed Plisca ani Agilas, ani bwid leOnezifol. ²⁰Elaste a shiel ku Colenthe, me a shis si Tlofime mubiel ku Milet. ²¹Li sa ngol ne liya ku nkul a mvul mu ibwa,Eubulus, Pudens, Linus, Claudia,ani ba kuun bo baso ba liwi mbwed. ²²Mfum Nziem akal andi nze!Lizol li kal andi bini.

Titus

Chapter 1

¹Pol, mud a isal wo Nziem, ani ntum wo Yesu Klistu, mu likwikil li ban ba pwen Nziem ani baba yeb manda ma ibini ani man mama kel ma bu santu. ²Man ma bwil-nsi, likwikil le lizing le mvul ani mvul, ma ba ken sa fa ntam ku kel Nziem wun wo win fudo mpia. ³Ani wo swi nda nde mu tel li nde mu iko long ki ba ngwi bo mu nswa ye Nziem ngulunsi wo bis.⁴Ku kel Tito mwaan wo me ngako mu likwikil li bis li mo: Lizol ani ngemb bi kal andi nze mu nkhum ye Nziem Tad ani ye Yesu Klistu ngulunsi a bis. ⁵Me ayi shis ku Clete, mu mpil ne nze sa sa imbe-imbe man mama shiel mu iyili,ani mu mpil ye ma nsik ma me,nze sa ba kwud mu ma mbee mo maso.⁶Kid ne nze fi mon ndaam ye bad baba wun wele,ba kel mukel na mu mo,ba kel ani baan ba bwed,baba win funo mu induum to mu binguum. ⁷Munda ilwim ne ngang a Nziem akal mud mu bwed amon ne wo see Nziem,akal we mud a inkangol to mud a mpud,to wo biwi mu mal,to mud a maghan,to ikal wo wolo milud me nde ngako.⁸Si akal mud wo yama bad,nduu wo bad ba bwed,wu ba lwono,wu kel imbe-imbe, musantu wo ikas mbwun. ⁹Li nam mu nda mbwed bun bu ba li lweng yo,mu mpil ne li kwi mu ibwene mu mpil yi lwimi manda ma Nziem ani mu ima baba mo manda ku mpilo-mfwa. ¹⁰Kobun ikel ne,ilud nsil ku kel ban baba wun tsid,bad ba fhun ba binguum,mu manda ma mampia ani ma ba ko fhudo bad. ¹¹Mu mo man ilwim ne li kas minwa.Ba sa bwid lo liso mu maghan-maghan,ba longo munda light le nswed man ma ba win kuu mu ilong.¹²Mu mo mu nked a bo,mbikudi wo bo ba ngako a mwe ne: Bad ba Clete ba kel tel lo liso bad ba mampia,ba mbil ba mpud ,dum le bibol. ¹³Imbang kin ikel ke ibini.Munda iko bun li ikab mu ikeb kio iso,mu mpil ne li kal ani likwikil le Nziem. ¹⁴Ani mu iwun nam mu mansa ma ba Yuda, ani mu ma nsik ma bad, mama wi mukud ku masong. ¹⁵Bio biso bi kel bibi bwed ku kel baba bwed,si nto ilo imo we ikel ki ibwed ku kel bin bibi beeb ani be biyul,mayel ma bo ani mantienmen ma bo ma kel ma fha. ¹⁶Ba sala isal ke iyab Nziem,si ba maa we bisal bi bo,munda bikel bi fha,ma binguum,ba kuu we si mu isal nto isal ibwed.

Chapter 2

¹Munda nze,mo bilo bibi kel imbe-imbe mu manda ma Nziem. ²Mo ne ba nun bakal bad ba mo ba bwed,ba imbe-imbe,mu nzil-a nzil,bu santu mu likwikil,mu lizol ani mu ikas mbwun. ³Mo ne ba nun ba bakad ba kwi si mu ikal ne ba ghan ku madis ma bad ne ba kel bad ba bwed,ba kal we bad ba nga bi li-liel,to biwi mu mal,ba kwi mu iwa ma nsik ma bwed. ⁴Mu ikum ne ba long mi tuu me bakad mu Izol ba lim ba bo ani baan ba bo. ⁵Ba bawol ne,mi tuu me ba baal baba win yab ba kad, mu itala manda ma nzo,milel,ilemfuk ku kel balim ba bo,mu mpil ne ba kaan livwens nda Nziem. ⁶Li ba bwene baan ba baal mu ikal mu nzil -a-nzil. ⁷Mu isu nze ngako mu ma mbel mo maso nzil ye bisal bi bwed,ani mu iwa malong ma bwed mama ngol. ⁸Nda mo ye bu santu,yi ba wun wele mu mpil ne ba mbeen ba gold nswen,mu iwun kal andi mbi mo ye iwin mo munda bis. ⁹Bwene bad ba i sal mu ilemfuk ku kel ba long ba bo,mu iku ba isse mu bilo bio biso, mu iwun kal mutswe ngol. ¹⁰Mu iwun yib,si mu isuu tel lo liso lizol li mo li bwed,mu mpil ne ba wa likum mu bisal bio biso be Nziem ngulunsi a bis. ¹¹Munda lizol li Nziem,likel ibaa ke liguluk li bad bo baso li ke li ghan. ¹²A li longo mu itisil mu manda ma bi ani mu Izol bilo be ntod,ani mu izing mu ba mvul ba likel ba mu mpil ye maken,mu masong ani mu bu santu. ¹³Mu izele likwikil li bwed,ani mu ighan ke likum li binen be Nziem ani le ngulunsi a bis Yesu Klistu. ¹⁴Wo biwi nde ngako munda bis,mu mpil ne ali shum mu manda mo maso mama bi,ani mu iku lifudul bad ba nde ngako,ba web nde,ani isa lileen mu bisal bi bwed. ¹⁵Mo bilo bi,bwene,bud baa,ani imfum kio iso. Nto mud a kaan iku li mia.

Chapter 3

¹Li ba yibil ne ba kal mu ilemfuk ku kel ba Zusi ani ku kel ba mfum,mu ilemfuk,mu ibaam mu bisal bi bwed bio biso. ²Mu iwun the nda ku kel mud,mu ikal pii,mu isu nzil,wo will ani mbwun a mbwed ku kel bad bo baso. ³Munda bis si,likele tel lili mo bad ba bi,ba iwun lemfuk,ba lisi mu liwuu,li kwed mu manda mo maso mama bwise bad mu manan-manan, izighe mu mpud ani mu izol bilo bi bad,bad si ba liywi ku kel bis, ani mu iku biywi bis ani bis.⁴Si,kid ne ma mbwed ma Nziem ngulunsi wo bis,ani lizol li nde munda bad ake lighe. ⁵Nde Le ligulus, kel we ne munda bisal be masong,bin bi lisel bis,si munda ngieb a nde,mu mbotik ye bina bibi mpa ani mu iya fudu ke mpa ke mpev a santu.⁶Ke tsemen nde ifhunmu nzil ye Yesu Klistu ngulunsi wo bis. ⁷Mu mpil ne,abi swi mu lizol li nde,bis lili twe,mu likwikil,baan ba nga lizing le mvul ani mvul.⁸Nda yi ikel ye ibini,me nzwel ne nze kisi bilo bi,mu mpil ban baba kwikil ko kel Nziem ba to mu isalam bisal bi bwed.⁹Tal bilo bibi kel bibi bwed ani mfun ko kel bad. Si li yese bi mu-mo amon ne bad ba lel,mu ma kaan,ma nteden,ma ngul mama kwe nzil mo ani ma nsik; munda ma kel mfun we,ma win ntin. ¹⁰Bad mu liwuu,mu ikebes ke iso andi ke ywel,bilo bin bi koo ikab. ¹¹Li yaba ne mud wo ifa iso kin,akel wo li lo,akel mu isal masum,abi sa nswe nde ngako.¹²Tel ayi tum me ku Altemas to ku kel Tychik,sa manan mu iya mba ku Nicopolis; munda iko kun ko tiemen me mu ilwidis mvul wu. ¹³Li kal mu liked mu ikwe ke Zenas,mfum wo ma nsik ani wo Apollos mu mpil ne ba win we nto ilo imo.¹⁴Ifeen ne baba bis si ba yab mu isal bisal bi bwed munda izing a bio mu ma tel maso ma,mu mpil ne ma kaan ikal iwine ibud mbud.¹⁵Ban bo baso ba kel andi me ba iwi mbwed.Ba wa mbwed ban baba lizol bis mu likwikil.Lizol likal andi bini bo baso.

Philemon

Chapter 1

¹Me Pol,mud wun wu kel mu bolok munda me aselele Yesu Klistu andi mukuun a bis Tumthee, li li twim mbwed ku kel nze mukuun a bis Filemon wo sala andi bis. ²Bis li bud tum mbwed ku kel bad dibundu ba li bwana andi bo ku nzo nze andi mukuun a bis wo mukad Apia ani ku kel nduu bis Alship wun wu li nwana andi nde ma ngul ma mo. ³Tad a bis Nzieme ani mfum Yesu Klistu a lital mu dis li bwed ani iku liwa ngemb.⁴Filemon,tel lo liso asama me Nziem a bis,me aka itiemen ku kel nze me aka mu wa matond. ⁵Munda me aka ywil ne nze aka ba zol bad ba Nziem bo baso,ani si ne nze asa mbwun ku kel mfum Yesu. ⁶Me a luumo ku kel Nziem ne mu imvuk li kel bis ki andi nze munda likwikil li bis nze bud yab ku ibwed ma mbwed man ma likel andi mo mu lizing li bis andi Klistu. ⁷Mukuun a me,lizol li nze lin lingwa isse ifhun ani ngol munda nze awa bad ba Nziem inkes ifhun ku mu kol.⁸Ikio kin,munda me aka izol me nzwel ne me ibwene munda nze sal manda man ma kwi nze mu isal. ⁹Ansa bun bo ngwi Yesu nzil mu iku isu mu isal,me Pol nkel ntum wo nde wu kel mu bolok tel li munda nde.¹⁰Me a yi bwene munda Nozim, nde akel mwaan a me munda imnvu kin ki li kel a kio andi Klistu munda me ya ntwe Tad a nde wo impev ya mu nked a bolok. ¹¹Iso nde ake mud a mpaam ku kel nze si tel li nde ya twe mud mu mo wo mfhun ku kel bis bwel. ¹²Tel li me a mu fidil ku kel nze,nde akel amon ne mbwun a me. ¹³Me a zwele ne nde a kal ya andi me tel nkel me mu bolok,itsin nsia mbwed mu mpil ne nde a liseles ya mbel a nze.¹⁴Si me nkwi we mu ikd kons ilo kin kid ne nze kisi we; me nzwel we ne nze nseles mu ngol si me ne nze nseles munda nze ngako kisi iko bun. ¹⁵Me mbenz ne bis likebwen andi Nozim mu matel ma tshi,mu mpil nze mu wol akal andi ma tel mo maso. ¹⁶Munda tel li abud kal we mpik,si akel si mukuun a bis wu lizolo munda imvuk kin ki li kel a kio andi Klistu. Me aka bud muzol ifhun,si nze kuu mu iku muzol ifhun ilud me mu imud ani mu iklistu¹⁷Kobun kid ne nze a ngwolo amon ne nduu nze nsil, mu yam bun bu tu nzam nze ku nkel me. ¹⁸Kid ne nde ake a isel ku ibi,to kid ne akel andi mfuk a nze,ison mu nkwum a me. ¹⁹Tel liso li me ngako a swene manda mu kuu le me ngako ne: Me Pol mud a ifud nze. ²⁰Iko bun mukuun a me, me yi bwene mu ingwa isse ani inkes mu nkwum ye mfum Klistu.²¹Tel nkel me mu iku iswenen mukaan wu,me nsi mbwun ne nze aki-kid manda mo maso ma ilwim me nto man ma wun nduum me. ²²Me bud iluum ne nze nzili mbel ye ilaal,munda me asi mbwun ne Nzieme aki kisi bisaam bi bis,ne nde amfu-mfudul ku kel bini.²³Epaflazi, wun akel amon ne mud wun wo kwed Yesu Klistu mu ma ngul andi me,nde ake ali twim mbwed. ²⁴Malko si ani Alistalchus ani Dams ani Luk bo ban ba ba sala andi me, ba itsin mbwed. ²⁵Mfum Yesu Klistu ali tal mu dis li bwed.Ame.

Hebrews

Chapter 1

¹Mu tel le iso,Nzieme aliele ku kel ba nka ba bis mu nzil ye ba mbikudi,mbal fhun ani mu mpil afhun. ²Si mu matsu ma nsuk ma,Nziem ali liel mu nzil ye mwaan nde,wo wi nde imvwam ke bilo bio biso. Itsin kio kin,mu nzil a nde,Nziem le kes mukil nde muso. ³Akel ifa ke likum le Nziem,akel amon ne itshul ke nde, ba kes bilo bio biso mbel mo mu nda ye ngol a nde. ku ngwel a ikiele masum mo maso,le fi bwa nsi ku kuu le itad le imfum ke Nziem mu ma mbel mama lwidil ku ngi.⁴Nde ya twe mukwud wo ba wanzio bo baso mu nkwum yin ye wel nde ye ilwidil likum,ilud mama bo. ⁵Munda ku kel ba wanzio nde a man ba liel we ne: <>Ani fudu: <>⁶Tel ayi tswal Nziem mwaan à nde wo iso mu mukil,amwe ne: <>. ⁷Mu manda mama tel ba wanzio nde amwe ne: <>⁸Si mama tel manda ma mwaan,nde amwe ne: <> Livaal li nze le imfum likel livaal le masong. ⁹Nze azwele masong si nze bo ywi manda ma bi. Kobun Nziem,wu kel Nziem a nze,ayi beb andi meel ma kies ilud ba nduu ba nze bo baso.>>¹⁰Ku ibaa, mfum Yesu,wo bee ikas ke mukil. Ma yul ma kel bisal be makuu ma nze. ¹¹Bo ba fhi-fha si nze,alu-luun.Ba nu-nun bun bo nuno iko. ¹²Nze aba bibaman amon ne iko,bo li ba sob amon ne iko. Si nze kel nde wun mu mo,ma mvul ma nze ma tsu we.¹³Si mu nked a ba wanzio,Nziem aman ba liel we ne: <> ¹⁴Ba wanzio bo baso ba kel we ba mpev baba selele ani ba batwim munda ikeb bad ban baba kod mu imfum ke Nziem?

Chapter 2

¹Itsin kio kin bis likal mu ikeb ke ngol mu bilo bin bi li ywil bis,mu mpil ne bis li kaan mu ikyi mu nzil a bio.

²Munda kid ne nsia yin ye wi ba wanzio yi kala ye ibini,ibebes kio iso ke ma nsik ani iwun lemfuk itu zwa ndol ye imbe-imbe. ³Isi nki bis li kwi mu ibad bilo bi kid bis li kel mu isa maghan-maghan luguluk liso-liso li? Liguluk liso lin le mwe mfum ya iso-iso,lin li ba li liel ko kel ban baba sun liywil a iso. ⁴ Nziem si bo li tshil imbang mu nked a bidiim. Mu bilo be iyutuk ani mu bisal be ngol be ifa ani ifa,ani ku ma kab ma mpev a santu ma kebe nde mu mpil ye lizol li nde⁵Munda ikel we ku kel ba wanzio Nziem awi mukil wo ku nkul,mu yo yin yi li kel bis mu imo.

⁶Si kyi lo,mud mu mo,nto nkim bo ati imbang le mwe ne: <>⁷Nze akid mud itshi ku nsi ye ba wanzio; nze ya mu wi ibyi ani likum. ⁸Nze ya mu wi bilo bio biso ku nsi ye makol ma nde. Munda ikele munda nde Nziem le muwi bilo bio biso. Ashis we nto ilo imo mu iwum ku muwa. Kyi,bis li bud mono we ne bilo bio biso bu ba muwe bio.⁹Si bis aka li mon wun wu ba wi matel matshi ilud ba wanzio: Yesu wun,itsin ma mpad ma nde ani lifhu li nde,li ba mu bwedes ibyi ani likum. Kobun,mu lizol le Nziem,nde bo lyi lifhu munda mud nde muso. ¹⁰Ikele iko bun nsil munda Nziem,munda bilo bio biso bikele mu lizing munda nde ani mu nzil ye nde,mu itswal baan ba fhun mu ibyi.Ikele iko bun munda nde,mu ikdil imbe-imbe ntsweles wo liguluk li bo mu nzil ye mampas ma nde.¹¹Munda wun wo biwa,ani ban baba bi wi ba fa bo baso mbel mo. Itsin kio kin,akel we nde andi nswen mu iku ba Yemen ba kuun.

¹²Nde le mwe ne: <>¹³Fudu si,<> Fudu si<< tal,me nkel andi baan ba ngwi Nziem.>> ¹⁴Yan kobun,munda baan bo baso ba Nziem ba kaba ibo-ibo,musun ani makil, Yesu si akaba bilo bio bin bimo andi bo,mu mpil ne mu nzil ye lifhu,nde le dwis wun wu keke ani inta ke lifhu,iswe ne Satana. ¹⁵ Mio min mi keke iko bun ne ku nsuk nde aba shum ban bo baso,itsin lifhu,ba lwid bo baso mu bihumb.¹⁶Munda ku ibini-ibini,kel we ne ba wanzio ba kel nde mu iseles; si,ikel ko kel ba tshili ba Abalayam ba kel nde mu iseles. ¹⁷Kyi ikobun,ikel mfun munda nde mu ito amon ne ba kuun ba nde mu mpil yo iso ne nde ato mfum wo ba ngaa ba Nziem baba kel imbe ani ikal ani ngieb mu bilo be Nziem, mu mpil ndolul ye musun ma bad ma kal ani mwaan a mweden. ¹⁸Munda Yesu nde ngako bo niokam ani iku mu mek,nde kwi mu iseles ban baba kel mu iku ba mek

Chapter 3

¹Itsin kio kin,ba kuun ba bu santu,li kel andi kab mu isal ke ku yul,li mu wolo Yesu,ba ntum ani ba mfum ba ba ngaa ba Nziem ba likwikil le bis. ²Akel mud wo imbe ku kel Nziem,wun wo mu pwen bun bo kele Moyize wo kele imbe mu nzo ye Nziem. ³Munda Yesu ba mu mwene wo ku kuu ani likum le ngol ilud Moyize,munda wun wo tswu nzo akel andi likum Lili lwidil ilud nzo yo ngako. ⁴Munda nzo yo iso ba itswu ku kel mud,si wun wo tswu bilo bio biso ikel Nziem.⁵Nto nkim,Moyize akele nsil mud wo imbe bun bu kel mud a isal nde muso mu nzo ye Nziem. Akele imbang ke bilo bibi kwi mu iya ku nkul. ⁶SiKlistu akel mwaan wu kel andi inta mu nzo ye Nziem. Bis li kel nzo ye nde kid bis li Kas mbwun mu likwikil le bis ani mu likwikil li bis le isse.⁷Itsin kio kin mpev a santu a yi mo: << Non-bu kid ne bini li ywil nda ye nde.>> ⁸Li kaan ikas ma mbwun ma bini amon ne li kel mu mangul mu tel le imek mu nsi ye nkaam.⁹Mimi mi twe mu tel akele ba nkaa ba bini li ba kele bo mu mangwil mu insu ani tel li ba kwisi ma mvul ma kwim ma na bu ba mwen bisal bi me. ¹⁰Ani,me akele mu mpud andi iyeel ki. Me mwe ne: Ba kele ba kyili ma mbwun ma bo ku nkel me,ba yebe manda ma mwe me. ¹¹Kobun me ya ndwel mu mpud a me: Ba kod we mu iwumu i me.¹²Li keb,ba kuun, mu mpil ne,mu mo we mu nked a bini kwi mu ikal andi mukol mu bi ani mu ikas tin,mbwun yin ye wi mukud ku kel Nziem wu kel andi mwe. ¹³Si li bi bwene tsu lo liso mu nked a bini,yan ya ba imwe <> mumo we mu nked a bini kwi mu ikas mukol mu bi mpal be masum.¹⁴Munda bis li twe bad ba sala imfum andi Klistu, kid ne bis li shim andi ngo yo iso likwikil li bis ku kel nde sa fa ku nsi ti ku nsuk. ¹⁵Mu mio min ba mwe ne: <>¹⁶Nde wun akele na mu ibwil Nziem, le si mutswe ngol? Ikele we ban bo basoba tisil Moyize ku Engipiti? ¹⁷Akele mu mpud ko kel ba na mu ba mvul makwim ma na? Ikele we ban baba sel masum ba ba kel ma mpiem ma bo ma bwa mu nsee nkaam? ¹⁸Ani ku kel na nde a lwel ne akod mu iwumu i nde,kid ne ikele we na ko kel ban baba wun lemfuk ku kel nde? ¹⁹Bis li mono ne, na baba bwed ba kwi mu ikod mu iwumu i nde itsin iwun kwikil i bo.

Chapter 4

¹Kyi iko bun,bis li feen mu ikeb ngol mu mpil ne nto mud mumo we mu nked bini akwi we mu iwun to mu likan lin li ba liwi bis, mu ikod mu iwumu ke Nziem. ²Munda nsia mbwed yin ake ba li liel bun bu ba liel ku kel bo. Si nsia aso yin iba fid we ku kel ban baba wiin mu imvuk andi ban baba lemfuk. ³Munda bis ba li kwikil,li kel na bo ban baba kod mu iwumu kin,bun bo mwe nde: <> Nto iko bun,bisal be sel nde bi kwi,sa ba ya bakes mukil. ⁴Munda nde bo mwe nto nkim,mu min mimi tel tsu le nsamwel: <> ⁵Nde le bud mo ne: <> ⁶Kyi kobun,ba bud shil bad baba mo mu ikod mu iwumu, amon ne bu kel bad ba Isayel ba fhun baba ywili nsia mbwed si ba kwed we itsin iwun lemfuk. ⁷Nziem abud sa tsu li mo li ba yemene <> ku ngwel ye matsu ma siama,le mwe ku ngwel ye David bun bo mwe nde iso-iso: <> ⁸Munda kid ne Yoswe ake aba wi tel le iwum,Nziem atu mo manda ma tsu li nkim. ⁹Kyi ikobun,ibud kal ani iwum ke Sabba ki ba si munda bad ba Nziem. ¹⁰Munda wun wu kwed mu iwumu ke Nziem,akwed si mu iwumu ke bisal bi nde,bun bo wimi Nziem ku kel bad ba nde. ¹¹Kobun,li sa diin mu ikod mu iwumu kin,mu mpil ne mud mumo a kaan mu ibwa mu ifa ke iwun lemfuk kin ki ba zwi bo. ¹²Munda, nda ye Nziem yi kel ye mwe ani ngol ani mpel yi ilwidil amon ne mbiel ye ma mpel mwel. Ti ku ikod yo mu ikab mwe andi mpev ani miswel ani ntu-ntom. Nde akel wo ku kuu mu ibud mon mantienmen ma mukol ani ma ngiin. ¹³Nto ilo imo we ki ba yili,ki kwi mu iswimi ku nkul a Nziem. Si,ilo kio iso ikel nkwus ani mu impa-ghan ku madis ma wun wu li kwi mu ifudul bis mio miso. ¹⁴Kobun munda bis likel ani mfum wu munen wo ba ngaa ba Nziem wo sebe yul,Yesu mwaan a Nziem,li kas mbwun mu likwikil li bis. ¹⁵Munda bis li kel we ani ngaa Nziem wo win kuu mu ikab mu yuun le bis, si bis likel ani mud mumo wu ba mek amon bis mu mpil yo iso,Kid ne nde akel we andi lisum. ¹⁶Li baam mu nkwa nde andi ikisi mu kiid ke imfum ke lizol,ku nsuk,Nziem a li ywil ngieb ani mu izwa lizol munda mu iselel mu ma mfun ma fhun.

Chapter 5

¹Munda mfum nde muso wo ba ngaa ba Nziem,wu ba pwen mu nked a ibwil ke bad,ba mu si ne nde asal mu nkwum ye bo mu bilo bin be tel Nziem,mu mpil ne nde awa mu mbal mo makab ani milud munda masum. ²Akwi mu ikal mbwa ku nkul ye ban baba wun yab ani iku ba byi bun bu kel nde ngako nto ye yuun li nde. ³Munda iko bun,nde si akel mu nswa ye iwa milud mu masum ma nde bun bo sala nde mu masum ma bad ba nkim.⁴Nto mud mu mo we wu kwi mu iwol likum lin munda nde ngako,si ba muyemen ku kel Nziem,Bun bo kele Alon. ⁵Ifa imo,Klistu abi wi we likum mu iku bi sa nde ngako mfum wo ba ngaa ba Nziem. Si Nziem le mu liel ne: <>⁶Bun bo mwe nde ya mbel nkim: <>⁷Ma tsu maso man mu imud,Klistu le keb bisaam ani iluum mu lizid,mu milaal me ngol ani ilil ko kel Nziem,wu kwi mu iku ba kyili mu lifhu.Itsin ma mbwed ma nde ku kel Nziem li ba mu ywil a mo. ⁸Ansa bun bo kele mwaan,akele mu lizid mu nzil ye ma mpad ma nde.⁹Li ba mu fidil imbe-imbe,kobun le twe ku nkul ye luguluk le mvul andi mvul munda mud nde muso wo lemfuko ku kel nde. ¹⁰Nziem le mu pwen amon ne mfum wo ba ngaa ba nziem bun bo twim Meshisedek. ¹¹Bis li kel andi manda ma fhun ma imo mu nkwum ye Yesu, si ikel mpas mu iku ma tendul munda bini li twe andi yuun mu iyab.¹²Munda mu tel liso li,bini ba li kwi mu ikal ba long,li bud kal fudu andi mfun ne mud ali long itsin ke nda ye Nziem. Bini li kel andi mfun ye milik si kel we ne bilo bi idia be ngol! ¹³Munda wun wo nwa na milik a man mon we min mimi tel nsia ye bad ba bwed,munda nde akel abwu mwaan. ¹⁴Si bilo bi idia be ngol bi kel munda ba kwud. Tal ban ba bakel itsin bikwud bi bo,ba yili mayel ma bo munda ikab manda ma bwed ani mama bi.

Chapter 6

¹Kobun si li yese nsia ye iso ye Klistu,li kwe mu manda ma ikwud. Li kaan mu isa ku itsin nsia ye ibaman ke bisal bi fha ani be likwikil mu Nziem. ²Nto ibaa ke malong mama tel mbotik,mu isa bad makuu,mu lufutumuk le bad baba fhi,ani ke isemes ke mvul ani mvul. ³Bis li bud sal bilo bi kid d ne Nziem li wi nzil.⁴Munda ikwisi we ne ban baba kele mbal mo mu mwil,baba lyi makab ma ku yul,baba kele mu invuk andi mpev a santu. ⁵Ani ban baba lyi nda mbwed ye Nziem ani mu ngol ye mitsa mimi ya ku nkul. ⁶Si ba bwi,ikel mpas mu iku ba fidil mu ibaman ma mbwun. Mio mi munda bo ba bud bi sa mbal nkim munda bo ba ngako,mwaan wo Nziem ngako,li ba musi ku nkul bad amon ne ilo ke itaam a kio.⁷Munda maan ma nwele mvul tel lo liso ya nghe mo,ani ibud bilo be mfun ku kel ban baba kuno,ba wolo lusakumun lin le fa ku kel Nziem. ⁸Si kid ne nde bwid mansin to Muti wo budo mansiin, nde a feen we, ba kwi mu iku mu lo.Snuk a nde ba mu ta mbaa.⁹Ansa vis bu limwen kobu,ba kuun ba lizol,bis li kel mu iyab bilo bi bwed bibi tel bini ani bibi tel liguluk. ¹⁰Munda Nziem akel we wo wine masong munda adjimin bisal bi bini ani lizol lili swi bini mu nkwum a nde.Mu min mi liselel bini ba Klisitu ani mu iluun iku ba selel.¹¹Ani bis li zwel mu ngol yo iso ne kons mud mu nked a bini asal mu isuu nzil ani isa ngol ti ku nsuk munda manda ma li tshile bini nsil mbwun,ma kuu. ¹²Bis li zwel we ne bini li kal ba bol, si bini likal ban baba luuno mu iwol ma baba ken itsin likwikil ani ikas mbwun.¹³Munda tel awi Nziem likan li nde ko kel Abalayam,nde a lwel mu nkwum ye nde ngako,munda akwi we mu ilol mu nkwum ye kons wun wu lwid nde mu bikwud. ¹⁴Nde le mwe ne: <> ¹⁵Mu mpil aso yin,Abalayam le zwi bin bi ba mu kenek ku ngwel a izel mu ikas mbwun.¹⁶Munda bad ba lol mu nkwum ye mud wun wu ba lwid mu bikwud. Ku nsuk ye manteden ma bo,itsa ikel ngol ye ikisi ke bo. ¹⁷Tel asel Nziem likan le isuu mu impa-ghan ku kel ba nga imvwam ki ba ba ken,itsin ma mbwed ma nde mama wun sobo, nde ama shile mbwun ani ishii (idiim). ¹⁸Nde a kid kobun mu mpil ne,bilo biel bi ba wun kuu mu isob (mu bio bin bibi kel ne Nziem akwi we mu ita bi mpal), bis ba li bed mu iko swaam, li kal ani inkes ke ngol mu ishim mu ngol yo iso mu likwikil lin li ba si ku nkul a bis.¹⁹Bis likel ani lizol liso lin bun bu kel ndon yin ye ibini yi ba kasa maswa ikel ngol mu lizing le bis,lizol lin Lili kodo mu ma mbel ma nked ku ngwel ye biko bi ba sa ya mwiil. ²⁰Yesu le kwed ya mbel yin amon ne wo yi ta muta munda bis,bun bo twe nde mfum wo ba ngaa nziem wo ba mvul ani mvul bun bo twim Melshisedek.

Chapter 7

¹Ikele Melshisedek aso wun mfum wo Salem, ngaa nziem wo Nziem a mpwu, wo mwen Abalayam mu ifudu i nde le mu sempul,ku ngwel a nde wu wo tsid mfum miwil. ²Abalayam le mu wi itshul ke kwim mu bilo bio biso be kwed nde. Nkwum a nde <> iswi ne <>,ani si <>, iswe ne<>. ³Nde akele we andi Tad, akele we andi ngwu, akele we ani ba nkaa, iwine ibaa ke matsu,nto nsuk ye lizing.Si nde akel ngaa Nziem wo mvul ani mvul,amon ne mwaan wo Nziem.⁴Tel li,li mu tal bi n'en bi nde bi kele isi nki mud wu. Nkaa bis Abalayam ake amu wi itshul ke kwim ki bilo bi bwed ngako be wel nde mu tel le ma ngwil. ⁵Ani kobun ba tshili ba Levi baba wel isal ke ngol mu nzo ye Nziem,bu ba ba wi nzil mu mpil ye nsik ye bo mu iwol itshul ke kwim ku kel bad iswe ne ku kel ba kuun ba bo ba Isayel,ansa bun bu ba kel bo si ba tshili ba Abalayam. ⁶Si Melshisedek akele we mutshil wo Levi,bo zwi itshul i kwim ku kel Abalayam,nde le mu sakumun nde wun wo kele andi bi ba ken.⁷Akele we andi mbel ye isa mia ne mud wun wo kel ku nsi a sampul wun wu kel ku ngii. ⁸Mu yo yin,bad ba kwi mu ifha ba wolo itshul ke kwim, si yan,wun wo wolo itshul ke kwim ,a kwi mu ikal mud wo masong mu nked ye bad baba mwe. ⁹Mpil nkim ba mwe ne,Levi wun wo wele itshul ke kwim,bo fid si ku kel Abalayam. ¹⁰Munda Levi akele mu dum le nkaa nde Abalayam tel abween nde andi Melshisedek.¹¹Tel li,kid ne iku bi yili ikele andi mpil a yo mu nzil ye imfum ke isal i Nziem ku kel bad ba Levi,(munda mu nzil ye nde bad li ba kwed mu nsik),ibud kal andi mfun nkim ne ba zwa ngaa Nziem munkim mu nswa ye Melshisedek,wu ba wun Yemen mu nswa ye Aloni? ¹²Munda kid ne ba sweb imfum ke isal i Nziem,nsik si isi-sob.¹³Si wun wu ba liele bilo biso bi,akel mu kaan li nkim,kobun nto mud mumo we wu man sal isal ku mes ma Nziem. ¹⁴Tel li,ikel ko bun ne mfum a bis akel mutshili wo ba Yuda,kaan li mo Lili kel Moyize a man lison we mu man mama tel ba ngaa ba Nziem.¹⁵Ani man ma limo bis,ma ghan mu wili,kid ne ngaa nziem tswid mu ifa ke Melshesedek. ¹⁶Ngaa Nziem wo mpa wun,abud kal we wun wo to ngaa nziem mu mpil ye nsik ye ba tshili, si ku itsin ke imfum mu lizing lili wun fha. ¹⁷Munda biswen aka bi ta imbang ki: <>¹⁸Munda mukaan wo iso ake li ba musu mu liwuu munda nde akele ngol we, mfun si we. ¹⁹Munda nsik yin ikiele we nto ilo imo ke bwed, si kyi lo,ikel andi lizol lili lwidil ibod munda lizing le ku nkul lin lili baam bis mu nkwa Nziem.²⁰Lizol li bwed lin ba li wel we kid ne bo ba lwel we Nziem. kyi ban baba mo ba twe ba ngaa nziem iwine ilol. ²¹Si mimi tel nde wu,Yesu; bo twe ngaa nziem andi ilol ke wun wo mu liel ne: <²²munda mio miso mi,Yesu atwe ku nkul ye iyukan ki ibwed. ²³Ku nsuk lifhu li kes nzil ku kel ba ngaa nziem mu iselel mvul andi mvul, itsin kio kin ikel andi ba ngaa Nziem ba fhun wun mu nkwa wun. ²⁴Si munda Yesu azighe mvul andi mvul lizing li nde le inzieme li sobo we.²⁵Kyi iko bun,nde si kwi mu igulus mu mpil yo iso ban baba baama mu nkwa Nziem mu nzil ye nde munda nde zighe mvul andi mvul mu isaam munda bo. ²⁶Ikel ku ibwed munda bis mu izwa mud wo iko bun,mfum wo ba ngaa nzieme nde wo wine masum,iwine ton,wu mu bwed,baba keb andi bad ba masum,nde wo twe bien ilud yul.²⁷Kyi lo,ku kel ba mfum ba ba ngaa nziem, ba kel andi mfun ye iwa tsu lo liso makab,iso munda masum ma nde ngako,ku ngwele munda masum ma bad.Nde akid kobun mbal mo yin mu iku bi wa nde ngako. ²⁸Munda likwikil li sa a mon mfum wo ba ngaa nziem baba bad baba kel andi yuun. Si nda ye ilol nziem,yi ifa mu likwikil,isa mwaan mu mo wu ba sel imbe-imbe mu ba mvul bo baso.

Chapter 8

¹Tel li,mbel yi li kel bis mu imo ikel bu: Bis li kel andi mfum wo ba ngaa nziem, wun wo bwi-nsi mu kuu le itad li imfum ke Nziem ku nked a yul. ²Akel mud a isal mu ma mbel ma bu santu,nzo ye ibini ye tswi mfum,si kid we yi ba tswi mu makuu ma bad.³Munda mfum wo ba ngaa Nziem nde mu so ba musu mu iwa mu mbal mo makab ma ifa andi ifa. Kobun ikel mfun mu izwa ilo kwi nze mu iwa makab. ⁴Tel li,kid ne Klistu akala mu ntod yi,atu kal we nsil ngaa nziem wo mutshin, munda ikel ani ban baba wa makab mu mpil ye ma nsik. ⁵Ba selele amon ne ifaan ke bilo bibi kel ku yul. Ikobun bo sel Moyize bu ba mu liel Ku kel Nziem le kele nde mu itshu nzo: <> bu mwe Nziem: <>⁶Munda tel li,Klistu bo zwi isal ke lwidil munda nde si akele mud wo anked wo iwakan ke mpa ki ba wi mu likan Lili bwed. ⁷Munda kid ne iwakan kin ke iso ikele imbe-imbe,kobun itu kal WE andi mfun ye ibud saa iwakan inkim.⁸Kobun,le yi mon Nziem ma mbi ma bad, le mwe ne: <

- > ⁹Ikal we amon ne iwakan kin ke sel me andi ba nkaa ba bo mu tsu le ba shim me ku makuu mu iku ba tisil mu ntod ye Engipit. Munda ba kes mbwun mu iwakan ke me, me si asi nto likel limo ku kel bo. Bun bu mwe mfum. ¹⁰<> Bun bu mwe mfum. <¹¹Ba be ilong we kons mud ba mbay ba nde,nto kons mud ba kuun ba nde, mu imo ne: "Yeb nde ngako mfum", munda bo baso ba nzi- nziab,sa fa ku ba kyi ti ku ba kwud mu nked a bo. ¹²Munda me akal nga ngieb mu manda ma bo mama win imbe- imbe, me abud tiemen we masum ma bo.¹³Mu imo ne: <>,iyukan ke iso nde ya ifidil ke ntam. Kin ke mwen nde ne ikel ke ntam,ikel mu nzil ye imini.

Chapter 9

¹Tel li, nto iyukan ke iso ikele andi ma ngil, mu man mama tel bisaam ani nzo nziem ye nsi ntod yi. ²Munda nzo ikele ba iyili. Mpili ye iso mumo mun mo kele ilo ki ba tshile mwiin, mes andi mampa ma ba ken mu iwa bad, ba iyemene mbel ye busantu. ³Ani ku ngwel ye lin Lili ywele ikele andi mpili yi nkim li ba yemene ne mbel yi lwid bu santu. ⁴Mu ko mun ba kese bilo be wolo munda mananasi. Mu kele si andi sanduk le iyukan ba libeb lo liso wol, munked ikele andi ikaa ke wol munked andi mana, livaal le Aloni li ghel ani imi-mes ke iyukan. ⁵Ya nghe sanduk le iyukan lin, ba wanzio ba likum, ba bifyie amon ne ipi i bo, ki li wun kuu bis mu ison mu bitshul. ⁶Ku ngwel a iyili bilo bin bio biso, ngaa Nziem akwede tel lo liso ku mpili, ku nzil ye nzo so yin munda isal bisal bi bo. ⁷Si na mfum wo ba ngaa nzieme wo kwede ku mpili ye ywele mbal mo mu mvul mu mo, kel we ne iwine makil ma biwe nde ngako amon makab ani munda masum ma mantienmen ma bad. ⁸Mpev a santu bu iswe ne nzil ye mbel ilwidil bu santu ikele abwu ba ifiele we kid ne nzo ye iso abwu andi yo. ⁹Bio bi bi kele amon ne ileel ke manda mama ya tel li. Bilo bi ba we ani makab ma ba wi tel li, bi kwi we mu isa imbe-imbe mantienmen ma wun wo saama. ¹⁰Ba tiemene idia, mal, ani bilo bio biso be sobo lizing le bu klistu. Ikele bun bu ba swen mu imud bi ba swen ti kun ku ba tum man ma ba swen tel li. ¹¹Klistu bo yi amon ne mfum wo ba ngaa nziem munda bilo bi bwed bibi yi. Nde bo lwid mu nzo ye lwidil binen ani nzo yi ilwidil ibod yi ba wun tshu mu makuu ma bad ikele we si ne munda ntod yi ba kes. ¹²Ikele we ne mu makil ma mulim a nkom ani ma baan ba ba mpunda, si mu makil. ma nde ngako ma kwedel nde mu ma mbel ma lwidil bu santu na mu mbal mo yin, ye batel nde ishum ke bis ke mvul andi mvul. ¹³Munda kid makil ma mulim a nkom ani ma mulim a ngwem ani mfu-mfud ye bito be mwaan wo ngwem ya nghe ban baba kel bad ba masum, baba saa mu liwu munda Nziem itsin ibaman ke nud a bo. ¹⁴Nki yo yi ilwid makil ma Klistu, mama kel ne, mu mpev ye Nziem, le biwi nde ngako iwine lisum ko kel Nziem, awu wul mantienmen ma bis mu bisal bi fha munda iselel Nziem wo mwe? ¹⁵Itsin kio un, nde akel mud wo nked mu iyukan ke mpa. Mu mpil ne, lifhu Lili kwed munda iyesl ban baba kele ku nsi ye iyukan ibo ke iso ke masum, ban baba yemen ba wel bad ba iso likan lin le imvwam ke mvul andi mvul. ¹⁶Munda yan ya kel andi mukaan wu ba shis, ikel mfun mu isuu lifhu le mud wun wo likid. ¹⁷Munda mukaan wu ba swen akala andi nsia kid ne lifhu li kwed, munda likel andi nsia kid ne wo likid lo akel mu lizing. ¹⁸Kobun, nto iyukan ke iso ba isi iwine makil. ¹⁹Munda tel awi Moyize nsik yo iso ye ma ngil ku bad bo baso, awel makil ma baan ba ba ngwem ani ma ba lim ba ba nkom, ani mania, iko ke beel, ani madwid ma nen li swen mukaan min mu mbal mo le twim ku kel bad bo baso. ²⁰Ku ngwel le mwe ne: <> ²¹Mu mpil yo yin, le tsemen makil ya nghe nzo yin ani ya nghe biko bin bi ba selele munda bisaam. ²²Ani mu mpil ye ma ngil, bio biso ba bi wil andi makil. Iwine itsaman makil ndolul itu kal we. ²³Kobun, ikele mfun ne ifa be bilo be ku yul bikal be wu-wul andi bin bi bawa mu ba niam. Kyi lo bilo be ku yul bio ngako bi kuu mu ikal amon makab mama lwidil mutel. ²⁴Munda Klistu akwed we mu ma mbel mama lwidil busantu ma ba kid mu makuu ma bad, mama kel na ma ba luuno man ma ba kid imbe-imbe. Kyi lo, nde akwed ku yul ngako munda iya ghan tel li mu ifa ke Nziem ku nkul a bis. ²⁵Nde kwed we mu itsin ne abi niokol nde ngako mbal a fhun, bun bo sele ba mfum ba ba ngaa nziem baba kodo mu ma mbel mama lwidil bu santu mvul yo iso andi makil ma ilo i nkim. ²⁶Kid ne ikala iko bun, itu kal mfun munda nde mu iniokam mbal a fhun baa ya bee mukil. Si tel li, ikel imbe ne na mbal mo ku nsuk ye manda, nde bu ba mu swi mu iya kiele masum mu nzil ye kab le nde ngako. ²⁷Mud nde mu so ba mu si ne afha mbal mo, ku ngwel isemes li iya. ²⁸Ifa imo, Klistu si, wu ba wi mbal mo mu ikiele masum ma bad ba fhun, aya ghan mbal ye ywele kel we ne aya mo manda ma masum, si munda liguluk le ban ba mu zele nde ani ikas mbwun.

Chapter 10

¹Munda ma nsik ma kel ipii ke manda ma bwed ma ya ku nkul, si kid we ne ifa ke bilo bi ku kel bio ngako. Ban baba ya bama munkwa Nziem ba kwi we mu ikal imbe mu nzil ye makab man ma wa ba ngaa nziem tel lo liso kons mvul. ²Kyi lo, ba kwi we mu iyesel mu iwa makab man? Kid iko bun, kid ike ne ba ma wil mu mbal mo, baba sama ba tu kal we andi mantiemen ma masum. ³Si andi kab lin, ikel andi iyibi ke masum mvul ku ngwel a mvul. ⁴Si ikel mpil we mu makil ma ba ngwem ani ma ba lim ba nkom mu ikiele masum. ⁵Tel ayi Klistu mu mukil, a mwe ne: <> ⁶Nze akele we mu isse nto mu idus bad nto mu makab man ma ba we munda masum. ⁷Kobun me mwe ne: <

- ⁸> Iso-iso nde amwe ne: <> Bi kel bilo bi ba wa mu mpil ye ma nsik. ⁹Ku ngwel nde le mwe ne: <> Nde le dwis bisal be iso munda isa bi nkim. ¹⁰Ani munda lizol liso lin, bis likele ba liwi lusakumun mu makab ma nud ye Yesu Klistu mo maso mu mbal mo. ¹¹Nto mo, kons ngaa nziem akala mikid tsu ani tsu munda iselel Nziem. Awa tel lo liso makab mo man ma mo, ansa bo wun kuu nde mu ikiele masum. ¹²Nto nkim, Klistu awi kab na limo munda masum munda matsu mo maso, abwi-nsi ku kuu le itad le Nziem. ¹³Nde azele ti kun ko to ba mbeen ba nde ilo i nde ke be nied nde makol. ¹⁴Munda na mu kab lin limo, nde le ba si imbe-imbe ban ba babi wi mvul andi mvul. ¹⁵Ani mpev a santu si i litshil imbang. Munda iso-iso nde le mwe ne, ¹⁶Tal iyukan ke sa me andi bo ku ngwel a matsu ma, bun bu mwe mfum. Me asa ma nsik ma me mu ma mbwun ma bo, me aba swenene mu ma ntiemen ma bo. ¹⁷Me abud tiemen we masum ma bo ani manda ma bo ma bi. ¹⁸Tel liyan ya kel andi ilolul ke bilo bi, ikala we andi kab li mo munda lisum. ¹⁹Kyi iko bun, ba kuun, bis li si mbwun mu ikod mu mbel yi lwidil bu santu mu makil ma Yesu. ²⁰Tal nzil ye mpa ani ye mwe ye fiele nde munda bis mu nzil ye bilo bi sa ya mwil a nzo iswe ne mu nzil ye nud a nde. ²¹Bun bu likel bis andi mfum wo ba ngaa nziem ya nghe nzo Nziem. ²²Li baam andi ma mbwun ma ibini mama wil andi lizol ani likwikil, ma mbwun ma bis ma kel ma wu-wul andi mantiemen ma bi ani ma nud ma bis ba ma web andi mania ma bwed. ²³Li Kas si mbwun mu ifughun ke likwikil li bis mu iwun mia, munda Nziem wun wo liwi likan akel wo ibini. ²⁴Li tal isi nki li wa ngol ku kel ban ani ban mu lizol ani mu bisal bi bwed. ²⁵Li kaan mu iyese mu iku bivuno bun bo kide bad baba mo. Si li bi wa inkes ke lwidil ku kel ban ani ban, munda mio min li kel mu imon ne matsu ma twe ya nto-nto. ²⁶Munda kid ne bis sal masum mu lizol lo liso ku ngwel a iwol iyab ke masong, kab le iwa munda masum li bud kal we. ²⁷Kyi lo ikel ndi izel ke isemes i ngol, ani mbaa ye lwidil ye disi ba mbeen bo baso ba Nziem. ²⁸Mud nde mu so wo til-bwa nsik ye Moyize, afha iwine iku mu ywil ngieb, ya nghe imbang ke bad bwel to ba tud. ²⁹Nki ndol yi ilwidil ibe yi Li tiemen bini mu iwa ku kel wun wu ba til-bwa ku makol ma mwaan a Nziem, wun wu mwen makil ma iyukan amon ne ilo imo ki lwidil ibe -makil mo man mabiwi nde -mu mo man mama twi mpev ye lizol? ³⁰Munda bis li yeb wun wo mwe ne: <
- ³¹> <> Ikel ilo imo ke ngol mu ibwa ku makuu ma Nziem wu kel andi mwe! ³²Si li tiemen mu matsu mama lwid, ku ngwel a bini mu imon mwil, bun bu li kes bini mbwun mu inwaan mu Munia me ngol. ³³Bini bu ba lisi ku nkul ye manda ma li wun kid bini mu manguum ani iniokol, bini bu likele mu ibwil imo andi ban baba lwid mu nzil ye munia miso min. ³⁴Munda bini bu lizwi liseles ku kel ban baba kele bad ba bolok, ani ikisi mu issem kio iso bu ba lizwili bilo bi bini bio biso. Bini bu li yebe ne li kel andi izwa ke lwidil ibod ke mvul ani mvul. ³⁵Kobun li kaan itil-bwa likwikil li bini, mu lo lin bini li wol lifud Lili lwidil. ³⁶Munda bini li kel lizol le ikas mbwun, mu mpil ne ku nsuk li zwa bilo bin be li ken Nziem ku ngwel ye iselel lizol li nde. ³⁷< ³⁸Mud a me wu kel imbe-imbe, azing mu likwikil, si kid ne nde bi kiele, me abud kal mu isse andi nde. ³⁹Si bis li kala we mu ibwil andi ban ba bikiele munda ibebes. Kyi lo bis li kel mu ibwil andi ban baba kel andi likwikil munda ishim lizing li bo.

Chapter 11

¹Tel li likwikil ani ikasaman ke izwa bilo bi li tshile mbwun ye ngol. Ikel nda yi ba sa mu liwu mu min mimi tel bilo bi ba wun mono fudu. ²Munda, mu mio min, ba nkaa ba bis baba mwene mu likwikil li bo. ³Mu likwikil, bis li yeb ne ntod ba ikes mu nswa ye Nziem, mu mpil ne, nto ilo imo ki ba wun mono ki ba kid mu bilo bi ba mono. ⁴Ikele mu likwikil Abel awi ko kel Nziem kab Lili lwidil ibod ilud lin le Cayin. Ikele itsin kio kin ki ba mu mwen mud wo masong. Nziem si le muzwel itsin makab ma nde. Ani mu likwikil, Abel alwine mu imo ku ibwed ansa bun bo fhi. ⁵Mu nzil ye likwikil Enoc li ba mu seen, a mwen we lifhu. <> Munda ku nkul a iku mu seen, nde ngako bo bi yebe ne awe isse ko kel Nziem. ⁶Iwin likwikil, ikel mpas mu iwa isse to ba iwa isse. Munda mud nde mu so wo ya ku kel Nziem, feen mu ikwikil ne nde akel mu lizing, nde akel matabis ma wun wo mu saa ku kel nde. ⁷Mu nzil ye likwikil Noé bun bo mu liel Nziem mu bilo bi ba wun mono fudu ani mu ibad Nziem buum, le tswi maswa munda igulus kaan li nde. Mu ikid kobun, le mwen ku ibi mu mukil le twe mvwam mu masong mama fa mu likwikil. ⁸Mu nzil ye likwikil Abalayam tel ba muyemen nde, le lemfuk le win ya mbel yin ye kwi nde mu iwol imvwam. Le win si ayebe we ne kun nde akel mu ikwe. ⁹Mu nzil ye likwikil nde le zing mu ntod ye nsilul amon ne munzis, afe lala mu binzi-nzo bi tshi ani Izac ani Yacob, ba tshili ba imvwam ke likan liso lin. ¹⁰Mio mi munda ba zeze ibaa ke mbee bun bu kel ne baba tswu yo kel Nziem. ¹¹Mu nzil ye likwikil Abalayam azwi inta ke ibud, ansa bun bo kele mukel a nde Sala mukweb. Miomi mi ba yil munda ba kele ba twe ba kwud, munda aba mwene amon ne bad ba bwed, ku kel wun wo ba wi likan liso lin. ¹²Itsin kio kin kukel mud wun wo twe mu nkwa lifhu li ba bwid minkam ani milwun. Li ba twe ba fhun amon ne ba mpul-mwed ku yul, ani a mon ne mbud ye nsie mu nkwa nzel yin yi ba wun kuu mu itees yo. ¹³Mio miso mi ikel ifha mu likwikil, iwine izwa min mi ba baken. Kyi lo li ba ba mwen, li ba bawi mbwed mu inaan, li ba bayeb ne ba kele ba nzis mu ilud mu ntod. ¹⁴Munda ban baba mo bilo bi ba suu mu impa-ghan kaan munda bo ba ngako. ¹⁵Ikobun, Kid ne ba kele andi nzal ye bila ba fi bo, ba tu kal andi mpil ye ifudu. Kobun li ba pwen ntod yi mbwed yi kel ku yul. ¹⁶Kyi lo Nziem akel we andi nswen ye iku muyemen Nziem a bo munda nde ayil mbee mo munda bo. ¹⁷Mu nzil ye likwikil Abalayam, ku nkul a iku musa mu imek, le wi Izac. Ikele mwaan a nde mu mo wo wi nde, nde wun wo zwi likan. ¹⁸Mio min ba liel ko kel Abalayam <> ¹⁹Abalayam le mwen ne Nziem akele wo ku kuu mu iwusul Izac mu lifhu, ani mu mpil ye ifa i nde, le mu zwi mu nzil. ²⁰Ikel si mu nzil ye likwikil Izac le sempul ku kel Yacob ani Izau mu min mimi tel bilo bi ya ku nkul. ²¹Mu nzil ye likwikil, Yacob le twe nde mu ifha, le sempul kons mwaan mu dum le Zizef. Yacob le fukam, le fi yuu ku nsuk ye livaal li nde. ²²Mu nzil ye likwikil Zizef le twe ku nsuk ye lizing li nde, le mwe ko kel baan ba Isayel mu ikwe ibo ku Engipit, le ba twim mu iwol mafha ma bo mu ikwe mo. ²³Mu nzil ye likwikil Moyize li ba bwid nde, li ba muswi ba ngoon ba tud ko kel bi bwid bi nde, munda ba mwene ne abud kal andi ibod i nde. Ba kele we andi buum mu nsik yin ye wi mfum. ²⁴Mu nzil ye likwikil Moyize, le twe mukwud le mee ne ba mu Yemen mwaam wo mwaam wo Falaon wu mukad. ²⁵Si kyi lo nde le pwen ne ba mumia andi bad ba Nziem ne nde assem mu ma mbwed ma masum mu tel limo. ²⁶Nde le mwen nswen mu iluun Klistu amon ne imvwam ke lwidil binen ilud imvwam ke Engipit. Munda nde ase madis ma nde ku lifu li nde le ku nkul. ²⁷Mu nzil ye likwikil Moyize le kyi ku Engipit. Si nde abede we buum be mfum, nde le kes mbwun mu ital na wun wu ba wun mono. ²⁸Mu nzil ye likwikil bo ba tele fed le Paque ani manda ma itsaman makil mu mpil ne wun wo mana baan ba iso ba shime we baan ba iso ba Isayel? ²⁹Mu nzil ye likwikil nde le sebe nzel wo makil amon ne ya nghe maan ma wuum. tel ba mek bad ba engipit, bo baso li ba mini. ³⁰Mu nzil ye likwikil bi bee be yelico li bi bwi, li ba bi died bo mu matsu nsamwel. ³¹Mu nzil ye likwikil ne Lahap mukad a nduum afhi we andi ban baba win lemfuk, munda nde bo wel bad ba ngol mu iku mukeb. ³²Nki yo me amo fudu? Munda tel lo we le imo munda Gedeyon, Balak, Samison, Jefte David, Samwel ani ba mbikudi. ³³Baba kele ne mu nzil ye likwikil li ba byi bimfum, li ba sel manda ma ibini ani ibyi mu manda ma ba baken. Li ba kes munwa wo ba ntaam. ³⁴Li ba dim ngol ye mbaa, li ba bed ku mpel ye ma mbiel, li ba wemes ba biel, li ba twe ngol mu mangul, li ba bedes ibwil ke ba suda ba ba nzis. ³⁵Ba kad li ba swim lifhu li bo mu lufutumuk. Ban baba mo li ba ba tswi mudji, ba kisi we ne ba bayesel, mu mpil ne ba ikasaman ngol mu lufutumuk Lili lwidil ibod. ³⁶Baba nke ba ko ba she ani ma fii, ani iku ba kas mishi ani iku ku ba sa mu ma bolok. ³⁷Li ba balwim ma nkuun, mu iku ba tsid mu bitshul biel; Li ba ba tsid miwil andi ma mbiel. Li ba kul mu iko kwe nto ani nto, ba ko ba bwedes bi baan be ma meem ani be ba nkom, ani iku ba djwili bilo bio biso, ikaal mu ngieb ani iku ba mia. ³⁸(Ani si mukil a kwi we.) Ba ko kwe mu nse nkaam ani mu mibyi, mu manzo ma maan ani mankim mama ntod. ³⁹Ansa bu ba kele bo baso bad ba Nziem, itsin likwikil li bo, ba kwi we mu izwa bio biso bi ba baken. ⁴⁰Nziem akele andi nzal mu ikid ilo ki ilwidil ibod munda bis, ku nsuk ne a kaan ito mu ibud yili iwine bis.

Chapter 12

¹Kyi iko bun,munda bis ba li did mu ibwil i bad inen ki ikuu mu ita imbang,li til-bwa bilo bio biso bibi liwa bis bilud ani masum ma ma libwed bis mu bike-bike bio biso.Li kal ngol mu ivu manan munda li kuun bibi kel ku nkul. ² Li sa madis ku kel Yesu, nde wu kel ku nkul ani wo swe likwikil le bis,munda isse ki ba shis munda nde,mu ikas mbwun ya nghe nkulunsi,li ywi manda ma nswen,ani ibwa-nsi mu kuu le itad ke imfum i Nziem. ³Kobun li wol wun wo kes mbwun mu manda man ma bi ma bad ba masum mu ikal ku ibi andi nud a nde,mu mpil bini li kaan iyuun to mu ilemfuk nud.⁴Bini li bud nam we ti mu makil,munda mu inaan andi masum. ⁵Bini si bu li adjimin ibwene ki ba libwene kin amon ne baan: <> ⁶Munda mfum awa ndol ku kel mud nde muso wo kwuno nde,ani iwa ndol mwaan nde muso wo wolo nde.⁷Li Kas mbwun mu imek amon ne malong. Nzieme amo andi bini bun bo mo nde ko kel baan,munda nki mwaan wu kel ne Tad aman muwa we ndol? ⁸Si kid ne bini ba man li wa we ndol,yi kel ne bise baso ake li iwel,kobun bini likel baan ba makuu si kid we ne baan ba nde.⁹Kyi,bis bu likele andi ba Tad ba ntod yi mu iku li wa bis ndol,si bis li ba see lizid. Kobun bis li feen we mu ilemfuk ku kel ba Tad ba impev munda mu izing? ¹⁰Munda ba Tad ba bis ba liwa ndol mu mitsa mi tshi bun bo zwele mukol mi bo,si Nziem a liwa ndol munda ma mbwed ma bis, mu mpil ne bis li zwa kab mu busantu bu nde. ¹¹Nto ndol mo we yi kwi mu ighan amon ne yi ibudo ma mbwed,si kyi lo,ikel tel lo liso ye minia. Si iko bun,ku nkul-ku nkul ibudo mbud yi iwa ngemb,ye masong ku kel ban baba iseke yo.¹²Kobun, li sa ngol mu makuu ma bini ma ma ywiin,ani mabwu ma bini ma ma lem. ¹³Ani isal ma nzil ma imbe-imbe munda makol ma bini, mu mpil ne mud nde muso wu kel andi ifhu akaan mu iku bisa mu liwu si afudu mu nked.¹⁴Li kal mu isa ngemb andi bad bo baso,ani bu bu santu kid bio we mud mumo wo mon Nziem nde we. ¹⁵Li kebe ne nto mud mu mo we wu ba kuu mu itshu lizol li Nziem,nto miswel mu mo we wo nkel kuu mu iyel munda isa maghan, munda ne bad ba fhun ba kaan mu ikod mu bi biel biso bin. ¹⁶Li keb ne ba kaan mu isal induum to mu iwun mia Nziem amon ne Izawu, itsin bilo be idia,le tee bikwud bi nde. ¹⁷Munda bini li yeb ne ku nkul,tel azwel nde ne awol lisakumun, li ba mu til-bwa munda nde amwe ne mfun yo we mu isob mbwun ku nkul ye Tad a nde ansa bo fi mu bwene nde andi mansia ku madis. ¹⁸Munda bini bini li fi we ku mu byi wu kel ne ba mushime we ,mubyi wun wu ba ti mbaa,li pyib, bifhu-bi yul,ani mufeel. ¹⁹Bini li yi we mu iyu ki ibed ke biyim,to mu nda yi ifi ku iliel yi kel ne ban baba iswi yo ba bi fhwul ne mio min mi tel kid bo we. ²⁰Munda bo ba kwi we mu ikas mbwun mu manda ma ba ba twim: <>. ²¹Nsak yin yi we buum bibi ngol nsa Moyize a mwe ne: <²²Si kyi lo,bini li fi ku mubyi wo Siyoni ani ku mbee ye Nziem wu kel andi mwe,Yeluzalem ye ku yul ani bibwil bi kwim be ba wanzio ba fhun ba ko saam. ²³Bini li yi mu imvuk ke bad baba bwid iso baba swen ku yul,ku kel Nziem zusi wo bilo bio biso,ani ku ma mpev ma bad ba bwed ba ba twe mu ibaman ma mbwun. ²⁴Bini li yi ko kel Yesu,wu kel ya nked mu iyukan ke mpa,ani mu makil ma ma tseme ma ma mo ku ibwed ilud makil ma Abel.²⁵Li keb mu iwun mee mu iywil wun wu kel mu imo. Munda kid ne ba bed we tel ba mee bo mu iywil wun wo ba liele mu nsi ntod, bis li kyi we mu ibini kid ne bis li wi mukud ku kel wun wo liel sa fa ku yul. ²⁶Mu tel liso lin nda nde li inisi maan. Si tel li,nde le ken le ba liel ne: <>²⁷Manda ma: <>,iswo ikyle ke bilo bin bi ba nisi; iswe ne bilo bin be kes Nziem,mu mpil ne bilo bin bi ba wun nisi bi kal andi lizing. ²⁸Kyi lo mu izwa imfum ke wun fha,li kala mu ifudu ma mbwed mu mpil aso yin,li mu sama Nzieme andi lizid ani buum. ²⁹Munda Nziem a bis akel mbaa ngol ye diise

Chapter 13

¹Lizol le ba kuun li kuun ku nkul. ²Li kaan mu adjimin mu iyama ba nzis,munda mu nzil ayo yin,baba mo ake ba swi iyam i bo ku kel ba wanzio mu iwun yab. ³Li tiemen bo kala bad ba bolok amon ne bini li kel manvu andi bo. Li tiemen ban baba kel mu iku ba mia,amon ne bini li kel andi bo mu nud. ⁴Mabeel ma kal andi lizid ku kel mud nde muso.Ntal ye ma beel ikal ye bu santu,munda Nziem asemese ba nduum ani ba mfhyib. ⁵Lizing li bini li kal pii mu izol nzim. Li kal mu isse mu bilo bin bi li kel a bio,munda Nziem nde ngako amwe ne: <> ⁶Li wol bin bi li kel a bio mu mpil ne bis li mo mu ilal kio iso: <> ⁷Li zolo ban ba li tsewelese,ban ba ba li liele nda ye Nziem,li wolo si lifud le mpil a bo ye lizing; li luuno likwikil li bo. ⁸Yesu Klistu akel nde wun mumo matsi, non-bu, ani mvul ani mvul. ⁹Li kaan iku biyesel mu iku bi tseweles mu malong ma ifa andi ifa ani ma ma nto ma nkim, munda ikel ku ibwed ne mbwun ikal ye ki ikasaman mu likwikil,si kel ne mu bilo bibi wun selese ku kel ban baba bi kise bio. ¹⁰Bis li kel andi mes mama kel ne ban baba sala isal mu nzo Nziem ba feen we mu iku bi dia. ¹¹Si makil ma ba niam baba dwis munda masum ba mfum ba ba ngaa ba nzieme ba ma tswala mu ma mbel ma bu santu,si ma nud ma bo ba ma ta mbaa ku mpili ye bila ¹²Kyi iko bun,Yesu si bo mwen mpas ku ngwel ye ikod mu mbee,itsin mu ishum bad mu makil ma nde. ¹³Kobun li tshu mu ikwe nto kel nde ku ngwel ye bila mu itswal iwine nswen. ¹⁴Munda bis li kel we nto andi ma vul ma mo ma bwed mu nsi ntod mu. Bis li saa man mama kel ku nkul. ¹⁵Kobun mu nzil a nde,li wa kons tel makab ma bishaam ku kel Nziem,iyim ikel mbud ye bibwel bi minwa mimi bis mimi fuguno nkhum a nde. ¹⁶Ani li kaan mu idjimin mu isal ma mbwed ani mu iku bi seles ban andi ban,munda mu makab maso man ma seeme Nziem. ¹⁷Li lemfuko li kal andi lizid ku kel ban baba li tsewelese,munda bo batala mwe wo bis bun bu kel ne bo ba lifud ku kel bis. Li lemfuko mu mpil ne ban baba li tsewelese ba kwi mu iku li tiemen mu isse si kid ne mu ilil,bin bibi kal mfun we ku kel bini. ¹⁸Li sama munda bis,munda bis ya li kisi mu izwa likwikil le ibini bis si li zwel ne li zighe imbe-imbe mu bilo bio biso. ¹⁹Me li wi inkes ki ilwidil mu ikid mio mi mu mpil ne me nkal wo ku kuu mu ifudu inaan ifhun we nto li kel bini. ²⁰Tel li,Nziem wo ngemb wun wo tisl ku kel bad ban baba fhi ba long ba ngol ba ma meeme, mfum a bis Yesu,mu makil ma iyukan ke mvul andi mvul. ²¹A li wilisi andi bilo bi bwed mu ikwisi lizol li nde. Nde asala mu nked a bis bin bibi kel bi bwed ku nkul a nde,mu nzil ye Yesu Klistu,wun wu kel andi likum le mvul andi mvul .Ame. ²²Tel li me li wi inkes,ba kuun mu ikas mbwun mu mansia ma bwed ma iku luwa inkes ma liswenen me mu itshul. ²³Liyaba ne mu kuun a bis Tumnthee ba mu yesel, me a li mon andi na kid ne nde yi matsu maso ma. ²⁴Li ba wa mbwed bad ba ba li tsewelese bini bo baso ani ba santu bo baso. Baba kel ku Itali ba li twim mbwed. ²⁵Lizol li Nziem likal andi bini bo baso.

James

Chapter 1

¹Jac,mud a isal wo Nziem,ani wo mfum Yesu Klistu,mu makaan kwim a mwel mama kel mu manto-manto: Mbwed! ²Ba kuun ba me,li tal amon ne bini li kel mu isse,li bi tal mu imek ki ba li si bini ku nkul. ³Li yaba ne imek kin ke likwikil li bini li tswala ku ikas mbwun. ⁴Si ilwim ne ikas mbwun kin ikwisi imbe-imbe isal i kio mu mpil bini li kal bad ba bwed,ani ikwisi ku ibwed iwine idjimin ilo imo. ⁵Kid ne mud mu mo mu nked a bini akel we nga maken,akwe ku luum ku kel Nziem,nde wun wo wa ani iwun bokut,nde amu wu-wa. ⁶Si nde aku luum andi likwikil iwine ma med,munda wun wu kel andi ma med,afeen mimpwisi mi nzel me bise mufel nto ani nto. ⁷Mud a ifa kin,akaan itimen ne azi-zwa ilo imo ku kel mfum Nziem. ⁸Akel mud wo wun tiemene,akel imbe mu ma nzil ma nde. ⁹Mukuun wun wo zinghe mu iku mikimis,ami kumis mu iku mu iseen inde. ¹⁰Si ba mvwam ba kal mu isse kid ne Nziem a mu si ku ngwel ye bad ba nkim munda mvwam afhi-fha bun bo fha dwid le intunt. ¹¹Tel li tswu andi mbaa,iwimis madwid,bintuntu bi bwa,ibod i nde li imini,kobun mvwam afha si mu nked a isal inde. ¹²Isse ikal ku kel wun wo kasa mbwun kid ne ba mu mek,nde awu-wol mpu ye lizing yin ye kenese Nziem ku kel ban ba muzolo nde. ¹³Nto mud mumo we kid ne ba mu mek,akaan iliel ne Nziem nsi kobu mu nzil ye ma mbi,nde si akaan mu imek mud munkim. ¹⁴Kons mud aka ba mumek kid ne nde abi si mu ilwidil lizol le nde ngako. ¹⁵Munda izol kin kid iwil ku mbwun a nde,ibudo lisum,lisum kid ne li mukedel, li budo lifhu. ¹⁶Li kaan mu iku bi fhud,ba kuun ba me ba lizol. ¹⁷Lizol lo liso Lili lwidil ibod,li kel imbeli fa ku yul ku kel Nziem wo ibini,ku kel nde wun,a sobo we abamana we si manda ma nde. ¹⁸Nde ali bwid mu mpil ye lizol li nde,mu nzil ye nda ye ibini mu mpil ne bis likal bad ba iso mu bilo be kes nde. ¹⁹Li yaba ba kuun ba me ba lizol,kons mud akal wo yi yilam mu iywil,mu imo,mu iwun ywil mpud. ²⁰Munda mpud ye mud,ikwise we masong ma Nziem. ²¹Itsini kio kin,li bad mu iku bi bebes ani mu iwun lwidil mu maken ma bi mu bike-bike nda yin yi ba li lweng bini,yi kwi mu igulus lizing li bini. ²²Li sa mu bisal nda ye Nziem,li kaan mu iku biwa na mu iywil,mu iku li fhud bini ba ngako mu mantiemen ma

bi. ²³Munda kid mud mumo ywil nda Nziem si ayi si mu bisal akel amon ne mud wo tala mbwis a nde mu indyil. ²⁴Ku ngwel a ku bital,le win ande,le djimin mbal mo ne nde akel isi nki. ²⁵Si wun wo bed dis mu ma ngil ma ibini,ani ikas mbwun,akel we mud wu ba kwi mu idjimin,si nde wun ba musa mu bisal.Akal mu isse mu bisal bi nde. ²⁶Kid ne mud mu mo a kwikil ne nde akel mud a Nziem,si nde akel nga munwa,nde abi fhu-fhudo,inziem inde ikel ke mpaam. ²⁷Inziem ke ibini ku madis ma Tad Nziem,aki kio: Isedes baan ba nsion andi ba mifhul- mbel ba bakad mu minia mi bo ani mu iku bikeb munda manda ma nsi ntod ma kaan iku li bebes.

Chapter 2

¹Ba kuun ba me,likwikil li bini ku kel mfum a bis wo likum Yesu Klistu,li kal nzil yi mbwed mu isuu bad. ²Ma mek kobun kid ne mud ikod mu imvuk ke bini ani mulwu wo wol ani iko ki ibwed ngako,ikod fudu mud mu mo wo munia, a bwed biko be mbyin. ³Kid ne,nze tel nto kel wun wu bwed biko bi bwed,nze a mu liel ne: nze,bwa-nsi ya ya mbel ye imfum! Si kid ne nze liel Ku kel mud a munia: nze,kal kobun minyi (mikid) to bwa-nsi ya nghe ilo ke shile me makol! ⁴Bini ba ngako li mwen we ne bini ya li keb bad? Li mwen we ku mikol mi bini ne mantiemmen ma bini ma kel ma fha?⁵Li ywil,ba kuun ba me ba lizol: Nziem a pwen we bad ba munia ku madis ma mukil nde muso,munda nde akal mvwam mu likwikil ani mu izwa imfum i Nziem ke kenes nde ku kel ban baba mu zolo? ⁶Si bini,li kel mu ishe mud a munia! Ikel we ba mvwam baso ban baba li nwenese bini mpas ani mu iku lifuun mu ma bolok ? ⁷Kel bo ban baba li tuu manguum mu mankwum ma bwed ma likel a mo bini?⁸Kid ne bini li kwisi ngil ye ba mfum ba ntod, bun bu ba swen ne: <> nze kid ku ibwed. ⁹Si kid ne bini li kab bad baba mo, nze kel mu isal lisum, nze ya bwi mu ngil amon ne wu dwis ma nsik.¹⁰Munda kons mud wu yeb ma ngil mo maso si nde sel lisum mu ngil mo,ya sel masum mu ma ngil mo maso. ¹¹Kobun,wun wu mwe ne: Nze abud sal we induum,a mwe si ne: Nze adus we. Si ne nze induum sel we,si dwis mud,nze ya bebes ngil.¹²Li mo ani iselel amon ne nze ba isemes ku nkul ye mangil. ¹³Munda isemes ikel we andi ngieb ku kel wu wo win ngieb ku kel ba kween. Ngieb ikala ibyi ke isemes.¹⁴Ba kuun mfun nki ku kel mud mu imo ne me nkel andi likwikil,si bisal ilo we ,likwikil lin,li kwi mu iku igulusu? ¹⁵Kid ne mukuun wun,baal to mukad ba kel nkwus,bilo be idia tsu lo liso bio we ¹⁶Si mu mo mu nked bini le ba liel ne: Li kwe mu ngemb,li ko pumo li wu-wul! si bini li ba wi we bibi kel mfun mu nud a bo,mfun a yo nki? ¹⁷Ikel kobun si mu likwikil: Kid ne lo likel we andi bisal,likel lo ngako li fha. ¹⁸Si mud mu mo a mo ne: Nze,nze kel andi likwikil; si me nkel andi bisal. Nsu likwikil li nze Lili wine bisal,me ayi si-suu likwikil mu bisal bi me. ¹⁹Nze akisi ne Nziem akel mu mo, nze kid ku ibwed; Ba diabul si aka ba kwikil,bo ba tshul. ²⁰Nze zwel iyab, oh,mud a mpamb, ne likwikil li wine bisal likel Lili mpam. ²¹Abalayam Tad a bis,ba mu swe we mu bisal, tel a wi nde mwaan a nde Izac ku mes wo imeng? ²²Nze ya mwen ne likwikil li nde li ghee mu bisal bi nde,mun mu bisal bi nde si likwikil Lili twe imbe-imbe. ²³Kobun,ma ba swen ya ma kwi,Abalayam le kwikil ku kel Nziem, li ba mu mwen mud mu bwed,li ba kul mu iku muyemen nduu wo Nziem. ²⁴Bini li mwen ne mud ba mu suu mu bisal,kel we na mu likwikil. ²⁵Lahab,mukad a nduum,ba mu swi we nde si mu bisal bi nde,tel ayem nde ba nzis, nde le ba tisil mu nzil nkim? ²⁶Bun bu kel nud ye win mwe a fhi,likwikil li win bisal si li kel li fha.

Chapter 3

¹Ba kuun ba me,mukaan ikal mu nked a bini ani bad ba fhun ne ba kal mu ilong munda bini li yeb ne bis ba lisemes ilud ngol. ²Bis aka likid si ku ibi mu mpil a fhun,kid ne mud mumo akid we ku ibi mu imo,akel mud mu bwed mu ishim nud a nde mu iwun fha. ³Kid ne bis li mukes munda mishi ku munwa munda nde a lemfuk ku kel bis,li kel si mu itswal nud a nde yo iso kons kun ku likwe bis. ⁴Tal,nto maswa mama lwidil bi nen si mufeel wo ngol amu shini,na mud mutshi amu tswala mu lizol le capiteen. ⁵Ifa imo si,lilim li kel ilo itshi si lo li sa li leen mu bilo bi nen,amon ne kal li mbaa li kwi muidiul musud wo mutshin. ⁶Lilim si likel mbaa mo,li kel mukil wo bilo bi bi,lilim li kel mu nked a bilo bin bibi bebese nud yo iso,ani ikimis mbaa mu lizing le bad,lo ngako si li limise mbaa mu dun le bilungi. ⁷Mutsin wo ba niam ani ba mwin bo baso ani ba mbil ban baba ko kwe dum mu maan ani ba mbil ba madia bad aka ba ba long. ⁸Si lilim nto mud mu mo we kwi mu iku li long,ikel mbi mo yi ba win ku mu igheen,li wil ani madjin mama duso. ⁹Mu nzil a lo bis li kel mu lisakumun Mfum Nziem Tad a bis,mu nzil a nde si bis li kel mu ilo bad ban ba sel Nziem mu ifanus i nde. ¹⁰Mu munwa nde wun mu mo,lusakumun ani lusingul li fa muko mun. Ba kuun,bilo bin bi kaan mu ikal kobun. ¹¹Nto ye mwaan a mwil a kwi we mu ifudul mu mbal mo mania ani mama bwed ani mama nkel, ba kuun ba me. ¹²Muti wo figue kwi mu ibud mbud ye olive to muti wo vinu kwi mu ibud mbud ye ba figue? Mania ma mungwa ma kwi we mu itisil mania ma bwed. ¹³Na wun mu nked a bini wu kel maken to mayel? A suu bisal bi nde mu lizing li nde li bwed andi bi bwed bi nde mu maken. ¹⁴Si kid ne li kel andi li leen mu mangwun ma bini,ma ntiemen ma imbeen mu iko idjwili,li kaan mu iku bi wa likum,li fhud we si ma mpia. ¹⁵Maken man ma kel we mama fa ku yul,si mama nsi ntod yi,ma imud,ma satana. ¹⁶Munda yan ya kel andi lileen li fha ma ntiemen ma manteden, maghan-maghan ani ma mpil mo maso ma bisal bi bi. ¹⁷Maken ma ku yul,ma kel mama bwed,ma wa ngemb imbe,isa mbwun,ivus bad,ba nga ngieb ani ibud mbud yi mbwed akala we andi bifhu bi bi,iwun mo. ¹⁸Ban baba wa ngemb ku kel ban baba zinghe mu nkwa bo mu ngemb.

Chapter 4

¹Mangul ma fi kun, mantiemen ma fi kun mu nked a bini? Kel we ne mu iwun kas mambwun ma bini, mama nwenese ma nud ma bini? ²Bini aka lisal masum si bini li kughuno we; Bini li dus, lizol bilo be ba kween, si bini li kwi we mu iku bi zwa, bini li kel mu manghul, mu manteden si bini li fughuno we, munda bini li luumo we. ³Bini li luum si bini li zwa we, munda bini li luumo ku ibi, itsin ikwisi ma nzal ma bini. ⁴Ba nduum li kel bini! bini li yeb we ne lizol le mukil li kel imbeen ku kel Nziem? Wun wu zwel ne akal nduu wo mukil, le to nde ngako mbeen wo Nziem. ⁵Bini li kisi ne biswen bi mo mu nkama? Mpev ye lizol awi Nziem ku kel bis, a li wi ani mwaan a impal? ⁶Kyi, nde awa liseles Lili lwidil ikio kin biswen bi mo ne: "Nziem akel tin ku kel bad ba lileen, si nde asemese bad ba ba mikimise. ⁷Kobun bini li mulemfuko ku kel Nziem; li mu mee satana nde abad inaan ku kel bini. ⁸Li baam mu nkwa Nziem, nde aya baam munkwa bini. Li wul makuu ma bini, bad ba masum; li wul si mikol mi bini, bad ba win maken. ⁹Li mi yab minia mi bini, li kal mu lifhu ani mu ilil; Ishe i bini isob mu lifhu, isse i bini ifudu ngieb. ¹⁰Li mikimis ku nkul a Mfum nde ali si-seen. ¹¹Li mo we ma mabi ku kel ban ani ban, ba kuun. Wun wo mo ku ibi munda bikuun a nde, to wo semes mukuun a nde amwe ku ibi munda ngil akel si mu isemes ngil. kyi kid ne nze asemese ngil, nze kel we wo luuno ngil, si nze kel mu iku isemes. ¹²Na mu mo wo tswelese ngil ani iku isemes. Nde wun wu kwi mu igulus to idus si nze, nze kel na mu isemes mukween? ¹³Ku kel bini tel li baba mo ne: "non-bu to mushu li kwe ku mbee yin, li sal iko kun mvul à mutshin, li ta inkid, lizi-zwa. ¹⁴Bini ba li wun yaba nki bi bwa mushu! Munda lizing li bini li kel nki? Bini ba liwa liseles mu tel li tshi, ku ngwel Lili mini. ¹⁵Si bini li ni mo ne, kid Nziem zwel, bis lizi-zing, bis li kid ilo ki to kini. ¹⁶Si tel li bini li bi kumis mu mantiemen ma bini ma li leen. Ikel ku ibi mu iku bikimis kobun mu likum. ¹⁷Wun wu yeb mu isal man ma kel mama bwed, si nde ama sala we, nde ya sel lisum.

Chapter 5

¹Tel li ku kel bini ba mvwam,li lil ngol itsin minia mimi ya ku kel bini. ²Imvwam i bini ibwel,biko bi bini ba ngako ba bi di. ³Wol li bini ani nzim a bini bi bwi mabil,mabil man mama ta imbang i bini,bi dia nud a bini amon ne mbaa,bini li wel bi mvwam mu tsu le nsuk. ⁴Tal lifud le bad ba isal baba kiele mbud mu mangwun ma bini,ban ba li ti bini buum,ta milaal,milaal me bad ban li mi twe ti ku matswi ma mfum wo liyaal. ⁵Bini bu lizinghe mu nsi ntod bini bu li mwen ma mbwed ani isse ke ifa ani ifa,ya li wilku ma mbwun ma bini amon ne tsu li di misun. ⁶Bini li mwen ku ibi,bini ya li dwis bad ba bwed,bini ya li ba dwis si bo ba likid we nto ilo. ⁷Likal mu ikas mbwun,ti kun ko ya mfum,tal mud wun wo bwuno mikal,azele mbud yin yi mbwed ye tisil maan,mu ikas mbwun kin mu izele,ti kun ku ibwel yo mvul ye mutsa ani ye mwaa. ⁸Bini si li kal mu izel mu ikas ma mbwun ma bini,munda iya ke mfum itwe ya nto-nto. ⁹Li kaan mu iko bokoto mu nked a bini,ba kuun,mu mpil ne ba kaan iku li semes: Tal zusi akel ya miil a nzo. ¹⁰Li wol,ba kuun ba me,amon ne mban ye minia ani ye ikas mbwun,bun bo kid ba mbikudi mu nkwum ye mfum. ¹¹Tal,bis li mo ne,baba kel mu lizing li bwed,ban baba nikam mu izel kio iso,bini bu li ywi ba mo mu ikas mbwun ke Yobi,bini si bu li mwen ku nsuk a mio Nziem amu wi nki,munda Nziem akel nga ngieb ani ikas mbwun. ¹²Ku nkul ye bilo bio biso,ba kuun ba me,li lol WE Nziem ku yul to mu nsi ntod,to mu mpil ye nkim we. Si ikisi ibin ikal ikobun,imaa i bini si ikal ikobun,mu mpil ne bini li kaan ibwa mu isemes. ¹³Bad baba mo mu nked a bini ba kel mu minia? Ba saam, baba mo mu isse? Ba yim bishaam be Nziem. ¹⁴Mud mu mo mu nked a bini akel mubiel? Ayemen ba kwud ba Nzo Nziem,ba kwud ban ba saam munda nde, mu iku mu bab meel mu nkwum ye mfum. ¹⁵Bisaam be likwikil lin,ligu-gulus mubiel wun,Nziem amu si-seen; kid ne nde ake sel masum,ba mu lilolul ku kel nde. ¹⁶Li fungun masum ma bini ban ani ban,li sama si ban mu da ban mu mpil bini li kal ba wam. Bisaam bi ngol be mud mu bwed bi kel bibi lwid ngol. ¹⁷Eli akel mud ifa imo andi bis,a seme ifhun munda mvul akaan ino,mvul si inwe we mu maan ba mvul ba tud ani ba ngon ba siaman. ¹⁸Ku ngwel nde le bud saam mbal nkim,yul lili twim mvul,maan li ma bwid mbud ayo. ¹⁹Ba kuun ba me,kid ne mud mu mo mu nked bini abi kiele nde ngako mu masong,si mud munkim yi mufudul. ²⁰Ayab ne wun wo ya fudul mud a masum mu nzil yin ye bed nde a gulus mwe ku lifhu afyi masum si ma fhun.

1 Peter

Chapter 1

¹Piel ntum wo Yesu Klistu,a swenen ku kel bini bad ba pwen Nziem,baba suis mala ma bo,ba fi zing ku itshul i ntod ke Ponti,Galat, Capados,ku Azi ani ku Bitini. ²Tad Nziem a li pwen bu bo ken nde iso,bini li twe bad ba nde mu lalis le mpev a nde,munda bini li mu lemfuk ku kel Yesu Klistu,munda makil ma Klistu makiele masum ma bini,Nziem a lital mu dis li bwed,a li wa ngemb a nde afhun. ³Bis li mu zitis Nziem wu kel Tad wo mfum a bis Yesu Klistu. Nde wo li ywil bis ngieb,ikio kin nde ali wi mwe wo mpa tel awisil nde Yesu Klistu ku lifhu. Ikio kin ti non-bu bis li sa mbwun. ⁴Mu bilo bin be swe Nziem munda bad ba nde,iko bun bis li mono isse munda bio.bilo bin bi fha we, mbyin si bi to we, bio si bi mine we. Nziem abi swi ku yul munda bini. ⁵Bini bad ba shim nde mu ngol a nde,itsin likwikil li bini,ti kun ko li suu nde iguluk kin ke yili nde munda iku li suu ku nsuk ye manda mo maso. ⁶Ansa ne bini li kel mu ngieb non-bu itsin mpas ye ifa andi ifa li mwene bini,si mu tel lin bini li mono kies. ⁷Ma mpas man makel munda iku li mek, kid ne bini li kel mu likwikil le ibini to lo. Ansa wol lin Lili fha,aka ba likel si ku mbaa; ifa imo si likwikil li bini lin Lili lwid wol mu mfum,Nziem aka li mek munda iku li tal kid ne li kel ngol to lo.Tel a suu Nziem Yesu Klistu ku kel bad bo baso, nde ati-tisil likwikil li bini,nde a li wa likum tel aya Yesu Klistu. ⁸Ansa bini li man mu mon we Yesu Klistu, si bini aka li mu zol; ansa tel li bini li mu mono we, si bini aka li mu kisi ikio kin bini li mono kies imo ifhun,kies kin ikal ke win nsuk. ⁹Munda manda man ma zolo imo likwikil li bini,bini lili wu wol. ¹⁰Ba mbikudi ba see ne ba yab isi nki liguluk lin li kal,ba liele ku kel bad ne Nziem a li ki kebel liguluk lin. ¹¹Mpev ye Klistu yi kele ku kel bo,nde aba liele ne:"Ku iso,Klistu amon mpas,ku ngwele awol likum". Ba sel ngol mu iyab nki tel manda man ma bwa,kid ne ma bwa isi nki. ¹²Nziem a liel ku kel ba mbikudi ne,manda man aba liel bo mu imo,ma kele we munda bo si munda bini. Kobun nsia yin,bini li iwel tel liso li: Ba long ban baba longo nsia mbwed,kel ban baba longok mu ngol ye mpev yin ye fa ku yul,yin ye ba twim Nziem,bo ba li liel.Ba wanzio si ba zolo ne ba yab nsia yin. ¹³Ikio kin ma ntiemen ma bini ma feen mu ikal ma yi-yili; li fiele madis, li sa mukol a bini mu manda man ma liwa Nziem mu tel aya ghan Yesu Klistu. ¹⁴Bini li feen mu ilemfuk ku kel Nziem, si bini li kwi we mu iluun nzal yin yi li lwine bini iso,tel li wun yaba bini manda. ¹⁵Nziem wo li pwen,akel mud wo santu, bifhu bi bini bi ghan ne bini si likel bad ba santu. ¹⁶Munda ba swen mu mukaan a Nziem ne: "Bini li kal bad ba santu munda me si nkel mud wo santu. ¹⁷Nziem asemese bad bo baso ifa imo,kons mud mu manda ma nde ma

kid, si bini li mu yemene Nziem wun ne: "Ta" tel li li mu sama bini. Ikio kin mwaan a tel wu shiel andi bini mu izing ya mu nsi ntod,li suu lizid ku kel Nziem mu bifhu bi bini.¹⁸Bini li yeb ne kel we mu bilo bibi fha, mu nzim,to mu wol,ne bini ba liswim muko, mu mpil ye lizing li bi li li wel bini ku kel ba Tad ba bini. ¹⁹Si mu makil ma ntal ma Klistu,amon ne ma mwaan a limeem wo wine ifhu to wo wine ton.²⁰Nziem a mu pwen Klistu ku nkul a ikas mukil,si mu matsu ma mama nsuk,Klistu le yi ghan ku kel bini. ²¹Munda Klistu bini li sa mbwun ku kel Nziem,Nziem wo tswidis Klistu ku lifhu,nde wun wo muwi likum mu mpil ne bini li kel andi likwikil ani isa mbwun ku kel Nziem.²²Bini li liwil ma mbwun ma bini mu ikisi masong ikio kin bini li zolo ba kuun ba biniba klistu mu mbwun ye ibini li bi zol ngol bini andi bini mu mbwun mo. ²³Munda bini ya li ba libwid mbal ye mpa; kel we ne ku kel ba Tad ban baba fha si bini ba li bwid mu nsia ye Nziem,mu nsia yin yi kel ye mwe ye mvul andi mvul mu nkwum a Nziem.²⁴Mukaan wo Nziem a mwe bu: "bad bo baso ba kel amon bitsid,likum li bo likel amon ne bi ntunt be bitsid,kid bitsid bi wim,bintunt bi nde li bi bwa. ²⁵Si nsia ye mfum Nziem ikala mvul andi mvul,nsia yin ikel yin ye yi litswel nsia mbwed.

Chapter 2

¹Ikobun li kiele ma mbi mo maso,mampia ani mantiemen mo maso ma ifhud bad. ²Likal amon ne baan ba mpee, li nwa ma biil ma i mpev,ma kel mama bwed,mu mpil ne li sel munda liguluk. ³Kid bini li mek ne mfum akel wu mu bwed.⁴Li baam mu nkwa nde,nkuun yi kel andi mwe yi ba til-bwa ku kel bad,si li ba pwen ani mfun ku kel Nziem. ⁵Ani bini ba ngako amon ne nkuun ikel andi mwe,li bi wa ngol mu itswu nzo ye impev,mu bisaam be i mpev,munda iwa makab ma i mpev ma bwed ku kel Nziem mu nzil ye Yesu Klistu.⁶Munda ba mwe mu bison ne: tal,me ya nsi ku Siyoni nkuun ye ntal,yi ba pwen,ye mbwed; wun wo kwikil ku kel yo,abol WE nswen.⁷Likum li kel munda bini,ba li kisi. Si baba win kwikil,nkuun yi ba til-bwa,ban baba tswe nzo yo li itwe yin ye shim sol li nzo,ani nkuun ye kia ani nkuun ye iwa nswen. ⁸Li li ba wi mpas munda ba kwikil we mu manda ma Nziem,kio kin ki ba ba ken.⁹Bini kyi ba li pwen,bisaam be imfum, kaan le bu santu,bad baba yeb mu mpil ne bini li kab nsia ye masong mu maken ma wun wo liyemen,lipyib Lili fudu mwiin ande mu bwed. ¹⁰Bini si mbal nkim li kele we bad ba nde,si tel li litwe bad ba Nziem,bini ba li wun wol ngieb a nde,si tel li bini ya li zwi ngieb a nde.¹¹Ba kuun ba lizol,me li bwene,amon ne ba nzis andi ba ndud-nzil,bini li kas mbwun wu iwun zol bilo be ntod yi be imud bibi nwenese mwe. ¹²Li kal andi bifhu bi bwed mu nked a ba mpan,mu mpil ne kokun ku ba ku libile ne likel bad ba bi,ba mono bisal bi bini bi bwed, ba kumis Nziem tsu aya ba tal nde.¹³Li kal mu ilemfuk munda mfum, ku kel ba mfum bo baso baba si mu nked bad,nto ku kel mukwud a bo amon mfum. ¹⁴Nto ku kel mfum wo itshul i ntod amon ne ba mu twim ku kel nde munda iwa ndol ku kel bad ba bi ani mu isuu bad ba bwed. ¹⁵Munda ikel lizol li Nziem,mu isal bilo bi bwed,li kel mu ikimis mu bike-bike bad baba wun yab ani biyul. ¹⁶Bun bu ba kel mu lipanda, mu iwun sa lipanda lin amon ne iko kin ke fwu ma mbi,si li sal amon ne bad ba isal ba Nziem. ¹⁷Li zol bad bo baso,li zol ba kuun,li mu bad buum Nziem,li zol ba mfum.¹⁸Bad ba isal li kal mu ilemfuk mu buum bio biso ku kel ba long ba bini,kel we na ku kel ban baba kel ba bwed ani pii,si ani ku kel ban ba ba kel andi bifhu bifha. ¹⁹Munda ikel mu lizol mu ikas mbwun ku manda ma bi munda lizol ku kel Nziem,kid ne li kel mu iniokam mu mpil yi mbi. ²⁰Kobun,nki likum li kel mu ikas mbwun mu bilo bi bi,munda isal bifhu? Si kid ne bini li kas mbwun mu minia,mu tel li kid bini ma mbwed,li kel lizol ku nkul a Nziem. ²¹Ikel mu mio min ba li yemen bini,munda Klistu si bo mwen mpas munda bini, le li shil mband mu mpil ne bini li luun mpwe nde. ²²Nde wo wun sal lisum, mu munwa nde si a mwe we manda ma kyib. ²³Nde wun wu ba twi,afudul we nto nguum mo,ya ba mu niokol,si avec we nto mud,abi fidil ku kel wun wo semese imbe-imbe.²⁴Nde wun wo bid masum ma bis mu nud a nde ya nghe muti mu mpil li fha mu masum,lizinghe munda masong,nde mu idus ki ba dwis nde,bis lili wel iwam. ²⁵Munda bis li kele amon ma meeme mama ko kwe nto andi nto. Si tel li,li ma fudu ku kel long ani wo tala mwe wo bini.

Chapter 3

¹Ba kad,li lemfuk ko kel ba lim ba bini, mu mpil ne kid ba ba mo ba lemfuk we mu nda Nziem,ba wol ibyi ke win nda munda bi fhu be bakel ba bo. ²Mu ital mpil ye lizing li bini,likal mu ikas mbwun.³Li kaan isa ne li to ibod mu bilo be ifa andi ifa bi li mono ku madis,amon ne mu itswu mfus,mu ibwad mped ani misia me wol to mu ibwad bilo bi bwed. ⁴Si ibod ke mu nked,iswaam mu mbwun,bu santu bu win masum,mu bike-bike ani ngemb yi kel ntal a fhun ku nkul a Nziem.⁵Kobun ba kuu mu ighan mbal nkim ba kad ba bu santu baba se mbwun ku kel Nziem mu ilemfuk ku kel ba lim ba bo. ⁶Amon ne Sala wo lemfuko ku kel Abalayam, a mu yemene ne mfum a nde.mu nzil a nde bini ya li twe baan ba bakad,mu isal manda ma bwed mu iwun ywil nto buum bi mo.⁷Balim,li suu bini si maken ma bini mu izing andi ba kel ba bini,ba kel ngol we amon ne bini,li ba sa lizid munda bo si ba wu wol makab ma mwe nzil mo andi bini,bini li kwi mu ikd ikobun yan nto ilo imo we ke bébés bisaam be bini.⁸Ku nsuk,li kal bine baso andi ma ntiemen ma mo,ani mabanz ma mo, mu lizol le ba kuun,iwine li pwen mu nked a bini. ⁹Li fudul we ma mbi ku kel ma mbi,to manguum ani manguum; si li ba sakumun munda bini ba li yemen itsin kio kin,mu mpil ne bini li zwa lisakumun.¹⁰Kid ne mud mu mo a kwini mu izol lizing,ani imon matsu ma kies,a keb li lim li nde mu manda ma bi, ani bibwel bi munwa nde mu manda ma bi mpal. ¹¹A yese bilo bi bi,asal bilo bi bwed. A sa ngemb ani iku iluun. ¹²Munda madis ma Nziem ma kel ya nghe bad ba bwed,ani matswi ma nde ma kel kwed ku bisaam bi bo,si mbwis a Nziem ikel we ku imbe andi ban baba sala ku ibi.¹³Nde wun wo li niokol kid ne bini li mu li leen mu manda ma bwed? ¹⁴Si kid bini li mon mpas munda masong,likal mu kies,li kaan iku ba bad buum,li bwa si maghan-maghan.¹⁵Si mu sa mu ma mbwun ma bini Klistu mfum,akel tel lo liso mu nkwa bini mu iku li nwenen,mu bike-bike bio biso andi lizid,ku kel mud nde mu so wo lifwul isi nki bini li sa mbwun ku kel Nziem. ¹⁶Ani mu ikal ani mantiemen ma bwed,mu mpil ne,iko kun ku ba libil bini,amon ne bini li kel bad ba bi,ban baba mono lizing li bini li bwed ku kel Klistu ba li mon maghan-maghan. ¹⁷Munda ikel ku ibwed mu imon mpas,kid kobun ikel lizol le Nziem,mu isal bilo bi bwed,mu iyesel bilo bi bi.¹⁸Klistu si bo mwen mpas mbal mo munda masum,nde wu mu bwed si ku kel bad ba bi, mu mpil ne ali tswal ku kel Nziem,li ba mu dwis mu mpil ye imud,li ba mu fidil mu lizing mu mpil ye impev. ¹⁹Mu nzil yo yin ye fi long nde baba kele mu bolok. ²⁰Baba kele mbal nkim biyul,tel le ikas mbwun ke Nziem iwine ku nkul,mu tsu le Nowa,le tswe nde nzanz,muko mun ndaam a bad,iswe ne,naan,li ba guluk ya nghe madia.²¹Madia man ma kele ifaan ke mbotik,ikel we iwul ke masum ma nud,si iyukan ke mantiemen ma bwed ku nkul a Nziem,mo man ma ligulus tel li,bini si mu lufutumuk le Yesu Klistu. ²²Wu kel mu kuu li itad le Nziem,sa fa ya win nde ku yul,ani ba wanzio,ba mfum ani liyaal,ba mu ywil ku kel nde.

Chapter 4

¹Kobun Klistu amwen mpas afhun mu nud a nde,bini si likal andi mantiemen mo man ma mo,si wun wo mwen mpas mu nud amen masum mo maso. ²Ku nsuk mu izing,kel we ne mu lizol le bad si mu lizol le Nziem,mu tel li li sheel mu izing mu imud. ³Ki ilwidil,kobun,mu ikal mu matel mama lwid mu ikwisi lizol le ba mpan,mu izing mu ikabwan,mu izol bilo bi bad,mu kwud mal,idia mfwub ani inwa,ani lizing le bitek bibi ngol. ⁴Kobun ba mwene amon bimpa ne bini li kaan ikod nzil mo andi bo mu ilwidis mu manda ma nswen,bo ba ko libil. ⁵Akoyan ya ba tiemen bo ku kel wun wu kel ya nto-nto mu isemes baba mwe andi baba fhi. ⁶Munda nda Nziem si bu ba iliel ku kel ban baba fhi,mu mpil ne,ku ngwel a isemes amon ne bad, mu imud,ba zighe mu mpil ye Nziem kid ne mu mpev.⁷Nsuk ye bilo bio biso itwe ya nto-nto nto. Li kal maken,iwine nzal-a-dia,munda iku biwa mu bisaam. ⁸Ku nkul ye bilo bio biso,likal andi lizol le ngol ku kel ban ani ban,munda lizol li fie masum ma fhun. ⁹Li kal andi lizol le iyam ban andi ban iwine ibokut.¹⁰Amon ne bad ba bwed baba kaba makab ma ifa andi ifa mama Nziem, kons mud mu nked a bini asa mu bisal makab ma wel nde mu iseles bad ba nkim. ¹¹Kid ne mud mu mo mwe ne,ikala amon ne man ma mo Nziem,kid ne mud mu mo kwisi manda ma Nziem,ama kwisi mu ngol yin ye mu wi Nziem,mu mpil ne mu bilo bio biso Nziem awol likum mu nzil ye Yesu Klistu,nde wun wu kel andi lukum andi ngol mu bi nha bio biso. Ame.¹²Ba kuun ba lizol,li kaan iyutuk,amon ilo ke mpa iya nu yil,amon ne mbaa ye ngol yi ikel mu nked a bini munda iku nu suu. ¹³Likal mu issem,si mu kab Lili wel bini mu minia me Klistu,mu mpil bini si likal mu isse ani kies ke ngol tel aya likum li nde. ¹⁴Kid ne ba li tuu mu nkwum ye Klistu,li kel bad ba kies,munda mpev ye likum,mpev ye Nziem ikel andi bini.¹⁵Si nto mu mo we mu nked bini,kobun,a kaan imon mpas amon wo duso bad, to myib,to mud mu bi,to amon ne wo kodo mu manda ma bad. ¹⁶Si kid ne mud amon mpas amon ne muklistu,a kaan iywil nswen,si soumis Nziem munda nkwum yin.¹⁷Munda Lili tel le baa isemes mu nzil ye Nzo Nziem. Si kid ne ba bee mu nzil ye bis,nsuk ayo ikal isi nki ku kel ban baba wun lemfuko mu nsia ye Nziem? ¹⁸Si kid ne baba kel imbe-imbe ba guluk mu mpas yo iso,asi ban baba kel baba bi ngako ani bad ba masum ba kal isi nki? ¹⁹Kobun,si ban baba mono mpas mu nkwum ye Nziem,ba fudul mwe bo ku kel Nziem wo ibini,mu isala ma mbwed.

Chapter 5

¹Tel li me ndiel ku kel ba kwud ba libund baba kel mu nked a bini. Me si nkel mukwud wo libund. Me ata imbang mu ma mpas ma mwen Klistu, me si awu-wol ndaam a likum mu likum lin li li ya ghan. ²Me nkel mu iku nu bwene ne: bini li ba tsweles ku ibwed bad ban ba liwi Nziem mu itala; likal amon ne baba tala ma meem, li ba tala mu lizol le bini ba ngako, bun bo zolo Nziem ne bini li kid, kid mu ngol we, kid mu nzim we si bini li sal mu lizol andi isse. ³Li ka kal andi mantien ma inia bad ba li wi Nziem mu ita, si li kal bad baba suu nzil yi mbwed ku kel bad ba bini. ⁴Bini ba li tala bad ba bini ku ibwed, tel aya mfum a bini, aya ghan ku kel bini, bini li wol mpu ye likum yi mbwed ye wun wa. ⁵Ifa imo si ku kel bini baan ba ba baal, li lemfuk ku kel ba kwud ba bini. Kobun bine ba so li bi selese bini andi bini wine lileen, munda mukaan wo Nziem amwe ne, Nziem a kel mbeen wo bad ba lileen. si nde a suu ma mbwed ma nde ku kel bad ba win lileen. ⁶Kobun bini li bi kumis ku nsi kuu li ngol le Nziem mu mpil ne nde ali tsu-tswidis mu tsu lin le si nde. ⁷Li mu wa bilud bi bini bio biso munda nde ngako ali ki keb munda nde wo manda ma bis mo maso. ⁸Li bi bial, li fiele madis. Munda mbeen a bini Satana ako did amon ne ntaam wu kel mu ishi, asa wo dia nde. ⁹Li kal andi likwikil le ngol. Li kal ba mbeen ba Satana, munda bini li yeb ne ba kuun ba bini baba kel mu ntod tshin, ba mono mpas ye ifa imo. ¹⁰Kid bini li mwen mpas mu tel li tshi, Nziem nga ma mbwed mo maso, wun wo li pwen bini mu iwol ndaam a likum mu likum li nde le mvul andi mvul, mu imvuk andi Klistu, nde ngako ali kidil bad ba bwed nsil, a liwa ngol, mud a ikiele we. ¹¹Bene ngol ikal andi nde mvul andi mvul. Ame. ¹²Silas bo nseles mu iku li son mwaan a itshul ke mukaan wu, nde akel mukuun wun wo shile me mbwun. Me nzwel iku nu wa inkes, me nzwel iku nu suu ne ikel bun bo li tala Nziem mu dis li nde li bwed, bini li baam andi yo. ¹³Bad ba libund ban baba kel mu nsi Babiloni, ban ba pwen Nziem bun bo li pwen nde, ba li twim mbwed; Mwaan a me Malko si ali twim mbwed. ¹⁴Li bi yam mu ikuun tel li biwa bini mbwed. Ngemb ikal andi bini bo baso baba kel bad ba Klistu.

2 Peter

Chapter 1

¹Simon Piel, mud a isal ani longok wo Yesu Klistu, ku kel ban baba wel mu ikab likwikil Lili kel amon ne Lili bis, mu masong ma Nziem a bis ani ma nkulunsi a bis Yesu Klistu. ²Lizol ani ngemb ikal ye lwidil ku kel bini mu iyab manda ma Nziem ani ma Yesu mfum a bis. ³Bun bu kel ngol a nde ye i Nziem ye li wi bio biso bi kel mfun mu lizing ani mu bi nziem, mu nzil ye iyab ye wun wo liyemen mu likum le nde ngako ani mu mayel ma nde. ⁴Mu mio min mi lishile mbwun mu nkwum a nde mama lwidil binen ani liked mu man ma likel nde, mu mpil ne mu nzil bini li to bad ba nde mu lizing le inziem, mu ibad ifhud bad ki ikel mu ntod yi mu izol bilo bi bad. ⁵Itsini kio kin nsil, li sal ngol yo iso ye bini munda ito mu masong ma likwikil li bini le mayel, mu bilo bi ntod. ⁶Mu lizing mu ikas mbwun, mu ikas mbwun mu imbe-imbe, mu imbe-imbe mu bisaam Nziem. ⁷Mu bisaam Nziem mu lizol le ba kuun, mu lizol le ba kuun mu ikabel ba bad nkim. ⁸Munda kid ne bilo bi bikel andi bini, bikel si bi fhun, bi li suis we nkaam to ba kweb mu iyab manda ma mfum a bis Yesu Klistu. ⁹Si mu nde wun ne bilo bi bio we akel imfa madis, nde amono we ku inaan, nde ya djimin ilolul ke masum ma nde ma ntam. ¹⁰Ikio kin, ba kuun, li sala ngol ye lwidil mu ikas mbwun mu isal ki liswil bini ki li pwen bini, munda mu ikd kobun bini li bwa we. ¹¹Ikobun, kyi, mu ikod mu imfum ke mvul andi mvul ke mfum ani nkulunsi Yesu Klistu, ba li wu-wa kio iso. ¹²Tal si munda me nkel mu iku nuyibi bilo bi, ansa bini li bi yeb, bini si li nem mu masong maso man ma matsu ma. ¹³Me ayi wolo amon isal i me, baa ya nkel me mu nzo yi, mu iku li liel ne likal ba wu-wusu. ¹⁴Munda me Nziem ne kyi mbal mo, ikobun bo ndiel mfum a bis Yesu Klistu. ¹⁵Si me aki keb ne ku ngwel a me bini li kal mu itienem bilo bi. ¹⁶Ikel we kobun, mu iluuno ma ntsa ma ba tiemene bo mu mitswe mi bo, mi li li liel bini, ngol ani iya ke mfum a bis Yesu Klistu si bun bu limwen imfum i nde mu madis ma bis ba ngako. ¹⁷Munda nde bo zwi ku kel Nziem Tad, lukum ani liyaal, munda likum le ibini le ywi nde nda mbwed imo ne: Nde wu akel mwaan a me wo lizol, wo shil mbwuna a me yo iso. ¹⁸Bis bu liywi nda yin yi fa ku yul, tel likel andi nde ya nghe mubyi wo santu. ¹⁹Bis li shime ngol ku ibwed nda ye ba mbikudi, mu yo yin yi likebe bini ku ibwed, amon ne bo lieme mwin ya mbel ye lipyib, ti ko kia bwis ani ya tsudo mpul-mwed wo ipel ku ma mbwun ma bini. ²⁰Abwu mu iyab bin ba ngako ne nto ibukul imo ki ison ikal we munda ibaman imo ke malong. ²¹Munda ikel we ne mu lizol le mud, ne nto ibukul imo we ki ba yi tswal, si mu ngol ye mpev a santu ye mwe bad mu ngol ye Nziem.

Chapter 2

¹Ikele mu nked a bad andi ba mbikudi ba bi,ikal si ifa imo mu nked a bini andi ba long ba bimpal baba ya tswal bi nzi-nziem bi munia,ba mee long wun wo ba shwim bo,ba ko lifhu li mbal mo ku kel bo bangako. ²Ba fhun baba lu luun mu imini i bo,nzil ye ibini ba ibil itsin bo. ³Mu ikwad bad,ba ta inkid ku kel bini mu nzil ye manda ma bi mpal,bo ba mwenes mu ngol baa ntam itsid nkan,idus i laal we.⁴Munda kid ne Nziem a swe we ba wanzio baba sel masum,kid ne nde aba til-bwa manan mu ma dun ma lipyib,a ba si mu liwu munda iku ba semes. ⁵Kid ne nde aswe mukil wo iso,si nde le gulus Nowa,nde mud wo naan, long wun wo masong,le twim nde bad mu nto yi lwidil ibe. ⁶Kid ne nde ake amwen ku ibi mu idus ani inumun ma mbee ma Sodom ani Gomol mu isuu mbaan ku kel bad ba bi mu matsu ma ya.⁷Kid ne nde bo kiele mu bwed Lot,akele andi ngieb ye ngol mu mpil ye zighe bad ban iwin tsud mu imini i bo. ⁸Munda bad ba bwed ba zighe mu nked a bo,ba mwene mpas tsu lo liso,mwe nde yan,itsin bilo bi ba mwene bo ani ma ba ywe bo mu bisal bi bo bi fha. ⁹Mfum bud yab ikiele bad ba bwed mu imek ani isa mu liwu bad ba bi munda iwol ndol mu tsu le isemes.¹⁰Ikkel nsil baba kwe mu imud mu lizol le manda ma bi ani baba ywi imfum.Bad ba mutswe ngol ani ingol- ngol,ba bad we mu ituubi mfum. ¹¹Kyi ba wanzio,baba lwidil mu ngol ani mu imfum,baba tswala we mu bisaam mu manda ma manguum ku nkul a mfum.¹²Si bo,ba kel amon ne bad ba inka-ngol,ba bi yese mu bisal bi bo be ntod, ani ba ba bwid ne ba kal a bo bad ba ikwad ani idus,ba mo mu mpil ye ma nguun ma bilo bi ba djimin bo,ba fha si mu myib ke bo ba ngako. ¹³Ba wol si lifud le ma mbi ma bo.Ba mono ku ibwed mu iku biwa ku ma mbwed ma mu nked a mwil,bad ba lwidil mayel si baba si mbwin, ba biwi mu bimpal bi bo,mu ito bad ba bwed ku kel bini. ¹⁴Madis ma bo ma wil ani induum, ba yuno we mu isal masum,ba ko baba win ngol,ma mbwun ma bo ma wil andi nzal ye nzim,ba kel baan ba mo Nziem aba lwe.¹⁵Ku ngwel a ikyi mu nzil a mbwed,li ba win mu liwu mu iluun nzil ye Balam,mwaan wo Buzol, baba zwele lifud le manda ma bi. ¹⁶Si li ba bud mu wol itsin manda ma nde ma maghan-maghan: Mwaan a mpund wo wun komo, amwe amon ne mud, le kes nzil mu manda ma wun sal nde.¹⁷Bad ban ba kel nto ye win mania,bifhu bi yul bibi ko byie indid,lipyib li ngol ba swe munda bo. ¹⁸Andi ma long ma wil andi li leen,ba tsu mu izol manda ma vizob ma nud, mu ikabwan,ban baba kwed ntam a fhun we mu ibad bad ban baba zighe bo ba ngako. ¹⁹Baba kenés lizing le pii,tel ba kel bo ba ngako mpik wo bi mpal,munda kons mud akel mpik wo bilo bibi wolo likum mu nud a nde. ²⁰Kobun,Ku ngwel ye ikyi mu bilo bi fha be ntod mu iyab manda ma mfumani nkulunsi Yesu Klistu,le bud kisi mbal nkim li ba wel ibyi, ma ngil ma iso ma kele ma fha ilud mama nsuk. ²¹Munda ilwid ibod munda bo,bu ba wun yab nzil ye masong,ne ba yi wa mukud ku ngwel ye iku iyab,mu ngil ye bu santu yi baba wi bo. ²²Bibi ba yil bin be mwe nkum ye ibini: Mbwa ya fidi mu idia bilwi bi nde,ngul wo web le bud fudu mu iku bi ban tod.

Chapter 3

¹Tal tel ba kuun ba lizol,mukaan wo ywel wu liswenen me. Mu wun ani wun me ase ne bud li liel mu mayel ma bini ma bu santu. ²Mu mpil bini li tiemen mu bilo bi ba mwe ya iso ku kel ba mbikudi ba busantu,ani mu ngil ye mfum ani ngulunsi, ye lweng ba ntum ba bini. ³Li yaba ku itsin ne,mu matsu ma nsuk,ikal andi bad ba ko lishe ani idus,ba ko kwe mu mpil ye lizol le bo ba ngako. ⁴Ba ko mo ne: Ali likan le iya i nde? Munda ba ya fhi ba Tad ba bis,bio biso bi kel ifa imo sa fa ya bee mukil. ⁵Ba zwel idjimin kobun ne ma yul maki kal mbal nkim mu nzil ye nda Nziem,ifa imo ne maan ma ba tisil mu mania ba makid si mu mpil ye mania. ⁶Ani mu nzil ye bilo bin,mukil wo iso bo fhi,le mini mu mania. ⁷Kyi lo,mu nda yo yin imo,ma yul ani nto ye non-bu ba iswe ani isa mu liwu munda mbaa,munda tsu le isemes ani mu idus bad baba wun sama. ⁸Si akel ilo imo,ba kuun ba lizol,bini li kwi we mu iku idjimin,bin bibi kel,ku nkul a mfum,tsu li mo likel amon ba mvul nkam,ani ba mvul nkam ba kel amon tsu limo. ⁹Mfum a lama we mu ikwisi bilo be ken nde,bun bo kwikil bad ba nkim,si nde akel mud wun wo bwis mbwun ku nkul a bini,azolo we ne mu mo afha,si azolo ne mud nde so abaman mbwun. ¹⁰Tsu li mfum liya amon ne myib,mu tsu liso lin,mayul ma lu lud andi lisuu le ngol,bilo bi kel ku yul bi mi mini,si ntod andi bisal bi nde bio biso bi mi mini. ¹¹Munda kobun ne bilo bi bio biso bi mi mini,ne bio bi kal mu bu santu be lizing li bini ani mu bisaam ke bini. ¹²Kyi lo bini li zeke ani ikwe manan mu tsu le ya Nziem,itsin kio kin ma yul mu mpud ma mi mini,ani bilo bi kel muko bi wu wa. ¹³Si bis li zwel bun bu kel lesse li nde,le ma yul ma mpa ani ntod ye mpa,ko ya kal masong. ¹⁴Ikio kin ba kuun ba lizol,mu izele bilo bi,li kala ne nde aya limon iwine ifhu ani isa ngol munda izing mu ngemb. ¹⁵Li kisi ne ikas mbwun ke mfum a bis ikel liguluk li bini,bun bo kele mukuun a bis wo lizol Pol bo li swenen si,mu maken man ma ba muwi nde. ¹⁶Bun bo sala nde mu mikaan mi nde mio miso muko mun mo mo nde bilo bi,mu kokun mu kel andi bilo bi ngol bibi kel mpas mu iyab,bad baba wun yab ani baba win tin,ba bebis mpil a mio,bun bu kel bison bibi mo,munda lifhu le bo ba ngako. ¹⁷Bini kobun ba kuun ba lizol,baba yeb,likal mu ikeb,mu mpil ne li kaan ikod mu nzil ye ban baba wun sama,bini li twe mu ifhul likwikil li bini. ¹⁸Si li kulo mu lizol ani mu iyab ke mfum ani ngulunsi wo bis Yesu Klistu. Lukum li kal ku kel nde,tel li ani mu ba mvul bo baso. Ame.

1 John

Chapter 1

¹Kin ki ikele sa fa ku itsin,bin bi li ywil bis ,kin ki li mwen bis ku madis,man ma litel bis andi ikeb kio iso,kin ke shim makuu ma bis mi mitel manda ma Nziem. ²Ibini lizing bu li nghe bis ya li limwen,bis si li ta imbang bis likel mu iku nutshil imbang bis likel mu iku nu liel nsia ye lizing li liwine nsuk li likel mu nkwa Tad ani li li nghe ku kel bis. ³Man ma li mwen bis ani ma li ywil bis ,bis si likel mu iku liliel bini,munda bini si liwol kab andi bis.Ani mu invuk kin ki ikel ku kel bis,ikel ani Tad ani mwaan ande Yesu Klistu. ⁴Ikobun bis liswen bilo bi munda isse ibis ikal ifhun. ⁵Tal nsia yi li ywil bis ku kel nde andi iku li liel Ku kel bini: Ni Nziem akel mwiin ikel we nsil ani lipyib mu imwuk andi nde. ⁶Kid ne bis li fwul:<>,kyi lo bis li luun mu ikwe mu nzil ye lipyib, bis li kel mu ifhud ma mpia likel we mu iselel masong. ⁷Kobun kid ne bis li luun mwiin amon ne nde ngako,wo kel mu mwiin,likel ani kab ban ani ban,ani makil ma Yesu Klistu mwaan ande ali kiele mu masum mo ma so. ⁸Kin bis likel mu liel ne:<< bis masum we>> likel mu iku bi fhud bis ba ngako yan masong ilo we ku kel bis. ⁹Kid bis li fungun masum ma bis,ikel ku ibwed ani imbe mu ilolul masum ma bis ani mu iku li wul mu iwun kal imbe-imbe. ¹⁰Kid ne bis likel mu iliel:<>,bis likel mu iku mu fhud,ani nda nde ikel we ku kel bis.

Chapter 2

¹Baan ba me,me li swenen bilo bi,munda bini li kaan mu ibub sal masum. Akoyan,kid ne mud mu mo sel lisum,bis likel andi mud wo li nwenen mu nkwa Tad,Yesu Klistu wu kel imbe-imbe. ²Nde akel wun wo biwi nde muso munda masum ma bis. Kel we na munda baba bis,si andi munda bad ba mukil mutshin. ³Mu nzil aso yin,bis li yeb ne ba lwengek mu iku mu yab,iswe ne,kid bis li kween mu ibud tal ma ngil man.⁴Wun wo mo ne: <> Akoyan,wo wun luuno ma ngil man,akel mud a mampia,masong ma kel we ku kel nde wun. ⁵Si wun wo luuno nda ye nde ibini nsil ku kel nde wun,lizol le Nziem Lili kwe imbe-imbe,akoyan bis Lili yab ne li kel mu imvuk andi nde. ⁶Wun wu liel ne akel mu lizing mu imvuk andi nde,akel nde si mu iluun mu izing bun bo zinghe nde.⁷Ba kuun ba lizol,me li swenen,kel we ne ngil ye mpa,si ngil ye ntam yi li wel bini sa fa ku itsin.Ngil yin ye ntam,ikel nda yin yi li ywil bini. ⁸Fudu mbal nkim,me li swenen ngil ye mpa.Ikel ye ibini munda nde ani munda bini. Munda lipyib li lud si mwil wo ibini akel mu ighel.⁹Wun wo bi mono ne akel mu mwil,kyi lo nde akel mu imbeen ku kel mukuun a nde,ti tel li,akel mu lipyib. ¹⁰Wun wo zolo mukuun a nde,azighe mu mwil,ikel we andi tel le bwa nde mu man mama mu tel. ¹¹Si wun wu kel andi imbeen munda mukuun a nde,akel mu lipyib,azinghe si mu lipyib.Ayaba we kun nde akel mu ikwe,munda lipyib li mukes madis.¹²Me li swenen baan,munda masum ma bini,ba li lwelel a mo itsin nkwum a nde. Me li swenen,ba Tad,munda bini bu li ywil mu iyab wun wu kel sa fa ku itsin. ¹³Me li swenen,mituu me ba kad andi me ba baal,munda bini bu li mwen bad ba bi.Me li swenen baan,munda bini bu li lwengek mu iyab Tad. ¹⁴Me li swenen ba Tad,munda bini bu li lwengek mu iyab wun wu kel sa fa itsin. Me li swenen,mituu,munda bini li kel ngol,nda Nziem si ikel andi ibini,bini si bu li wel ibyi ku kel bad ba mpud.¹⁵Li kaan izol mukil ani bilo bibi kel mu mukil.Kid ne mud mumo zwel mukil,lizol le Tad li kel we andi nde. ¹⁶Munda bio biso bi kel mu mukil,lizol le imud ani lizol le madis ani lileen Lili lwidil mu mpil ye kel nde,ifa kid ku kel Tad we. ¹⁷Fudu,mukil akel mu ilud ani manda ma nde si, si wun wo sala lizol le Nziem,azinghe mvul andi mvul.¹⁸Baan,Lili tel li nsuk,ani bun bu li ywile bini mu imo ne: baba wun mu zolo Klistu ba ya,sa fa tel li,baba wun zolo Klistu ba fhun ba ya tshu,ako yan ya li yab bis ne likel tel li nsuk. ¹⁹Ba tshwi ku kel bis,siba kele we mu muluu wo bis; munda kid bo ba kele mu muluu wo bis,bani zinghe andi bis.²⁰Bini li kel andi isal ke fa ku kel Santu,bine baso li kel ani iyab. ²¹Me li swenen,kel we ne bini li yeb we masong,si munda bini li ma yeb,ani munda nto mpia mo we ye fa ku kel masong.²²Na nga mpia,kid ne,na wun wo maa ne Yesu akel Klistu? Tal wo maa Klistu, wun wo maa Tad ani mwaan. ²³Mud nde mu so wo maa mwaan,akel we si nzil mo ani Tad. Wun wo kise mwaan akel si ani Tad.²⁴Kid ne ku kel bini,nki yo yi li ywil bini sa fa ku itsin,ki ikel ani bini. Kid ne ki li ywile bini sa fa ku itsin,ikel ani bini,bini si li zinghe mu imvuk ani mwaan,ani mu imvuk ani Tad. ²⁵Fudu,tal ilo ki ba ken,ke li ken es nde ngako: Lizing Lili win nsuk. ²⁶Bilo bi,me li swenen munda ban baba mege mu iku likiele bini mu nzil.²⁷Kid ne ku kel bini,meel ma ba li beb bini ku kel nde,ma kel mu nked a bini,bini li kel we andi mfun ne ali liong; si bun bu kel meel ma beb nde,ma li longo mu bilo bio biso,ibini,kid mampia we,bun ko bun bo li lweng nde mu izing mu imvuk andi nde. ²⁸Kobun tel li,baan ba kii,li zing mu imvuk andi nde munda ne,tel aya ghan nde,likal ani masong,likal we si mu inaan andi nde,mu ibol nswen tel aya tshu nde. ²⁹Kid bini li yeb ne ikel kobun,bini li kwi mu iyab ne mud nde muso wo luuno masong,afi ku kel nde.

Chapter 3

¹Tal nki mpil ye lizol lin Tad ali wi,munda ba li yemen baan ba Nziem; bun bu likel.Tal munda nki mukil ali yeb we,munda akwi we mu iku mu yab. ²Ba kuun ba lizol,tel li,li kel baan ba Nziem,si bu likal bis abwu li yeb we,kyi,bis li yeb ne,tel iya ghan kio,likal ifa imo andi nde munda bis li mu mumon bun bo kel nde. ³Ani mud nde muso wu kel andi likwikil Lili fi kul nde,abi wu-wul bun bu kel nde wo win masum.⁴Mud nde muso wo sala masum,asala si manda mama wine mu nzil,masum ma kel we mu nzil ye mbwed. ⁵Bini li yeb si ne,nde wun ayi ghan munda ikiele masum ma bini,mu nked a nde masum mo we. ⁶Mud nde muso wo zinghe mu imvuk andi nde,asala we masum; Mud nde muso wo sala masum,amu mon we,akwi we iku mu yab.⁷Baan,mud mumo akaan iku bisa mu liwu,wun wo luuno masong,akel imbe-imbe,bun bu kel nde wun wo kel imbe-imbe.⁸ Wun wo sala masum,afa ku kel Satana,munda Satana asel masum sa fa ku itsin.Itsin kio kin,mwaan à Nziem ayi ghan,munda idus bisal bio biso be Satana.⁹Mud nde muso wo fi ku kel Nziem,asala we masum,munda mbud ye kuno nde,ye budo,ikel ku kel nde,nde akwi we mu isal masum,munda afi ku kel Nziem. ¹⁰Akoyan ya yi ghan baan ba Nziem ani baan ba Satana: Mud nde muso wo wun luuno masong,afi we ku kel Nziem,si à lwid we wo wun zolo mukuun a nde.¹¹Munda,tal nsia yi li ywil bis sa fa ku itsin: <

- >. ¹²Kel we amon ne Cayin wo yi mu mpud yo iso,wo dwis mukuun a nde. Si munda nki nde amu dwis? Munda bisal bi nde bi kel bibi bi,si be mukuun a nde bi kel be imbe-imbe.¹³Li kaan mu iyutuk ba kuun,ne mukil ali ywile impal munda bini. ¹⁴Bis li yeb ne ake li lwid ku lifhu mu lizing,munda bis aka lizol ba kuun,wun wo wine lizol,azinghe mu lifhu. ¹⁵Mud nde muso wu kel andi imbeen mu nkwum a nde,akel wun wo duso,bini li yeb ne,nde muso wo duso akel we ani lizing le win nsuk Lili fa ku kel nde.¹⁶Mu nzil yin,bis bu li lwengek mu iyab masong,munda nde wun wo wi mwe nde munda bis, bis si li kisi mu iwa mwe wo bis munda ba kuun ba bis. ¹⁷Si wun wu kel andi mpil ye lizing le mukil wu,ani imon mukuun a nde mu nzal,nde le mukesel tin mu iku mu suu ma nzil man,isi nki lizol li Nziem likal ku kel nde. ¹⁸Baan,likal mu lizol,kel we ne mu imo to ne ku munwa si mu bisal ani mu masong.¹⁹Akoyan ya li yab bis ne li fi ku masong,ani mu isa mbwun ye ibini ku kel nde. ²⁰Mu ital mio miso mi mwen ma mbwun ma bis ne li sel ku ibi munda iyab ne Nziem lwid ma mbwun ma bis,nde si yeb bilo bio biso. ²¹Ba kuun ba lizol,kid ne mbwun a bis ali liel we ne bis li kid ku ibi,li kel ani manda ma ibini mama kel wili ku nkul a Nziem. ²²Ani mo maso ma li luumo bis,li ma zi-zwa ku kel nde,munda bis aka li luun ma ngil ma nde ani isal manda ma bwed ku madis ma nde.²³Eh! bini,tal ngil a nde: Likal andi likwikil mu nkwum ye mwaan a nde Yesu Klistu ani bis mu ikal andi lizol ban ani ban,bun bo li wi nde ngil ku kel bis. ²⁴Fudu,wun wo luuno ngil a nde, a zinghe mu imvuk andi nde,nde si mu imvuk andi nde wun; Akoyan ya li yab bis ne nde akel mu imvuk andi bis,mu nzil ye lizol le li wi nde.

Chapter 4

¹Ba kuun ba lizol,li kaan mu isa likwikil mu ma mpev mo maso,si li ba suu ku kel ba mpev munda iyab ne bo ba kel ba Nziem,munda ba mbikud ba fhun baba bi,ba yi mu mukil. ²Mu moma,Bini li yab na mpev ye Nziem,mpev yo iso ye fuguno Yesu Klistu mu imud,ikel ye Nziem. ³Si mpev yo iso ye wun funguno Yesu,ikel we ye Nziem si ikel ye mbeen a Klistu wun wu liywil bini ne ayi ya,wu kel tel li,nde asun ya mu mukil.⁴Bini baan ba kii,bini li kel ba Nziem,bini bu likwi mu ikal kobun,munda wun wu kel mu bini, amu lwid wun wu kel munsu ntod. ⁵Bo bakel ba mukil,ansa bo ba mo amon ne bad ba mukil,mukil si aba ywil. ⁶Bis li kel baba Nziem,baba yeb ne Nziem aka liywil,si wun wo win kal wo Nziem,ali ywil we, akoyan ya li yab bis mpev ye masong ani mpev ye lifhu.⁷Ba kuun ba lizol,li bi zol bis-a-bis,munda lizol likel Lili Nziem ani nde muso wun wo zolo,afi ku kel Nziem,amu yeb si Nziem. ⁸Wun wo wun zolo,a mu yeb we Nziem,munda Nziem akel lizol.⁹Lizol le Nziem ake li ghe ku kel bis ani ku kel ban ba twim nde,Mwaan a nde mumo mu mukil,mu mpil ne bis li zinghe mu nzil ye nde. ¹⁰Lizol liso lin,li kel,kel we ne munda bis li zwel Nziem,si likel munda nde ali zwelmani iku litum mwaan a nde wun wo ya bi wa amon ne wo fha munda masum ma bis.¹¹Ba kuun ba lizol,kid ne,Nziem bun bo lizwel nde,bis si li kwi mu iku bizol ban ani ban, Nto mud mumo we wo mwen Nziem kid ne bis aka li bizol ban ani ban. ¹²Nziem akel andi bis,ani lizol li nde likel lili bwed mu nked a bis. ¹³Bin bi li yeb bis ne lizinghe munda nde,ani nde si akel mu nked a bis,bun bo li wi mpev a nde. ¹⁴Bis ake li mwen,bis si aka li kisi ne Tad bo twim Mwaan amon ne ngulunsi wo mukil.¹⁵Nde wun wo fungun ne Yesu akel mwaan a Nziem,Nziem si akel andi nde,nde si mu Nziem. ¹⁶Bis bu li yeb lizol lin li kel a lo Nziem ku kel bis,bis si bu li kwikil mu nked a lo. Nziem akel lizol,wun wo zinge mu lizol,azinghe mu Nziem,Nziem si akel andi nde.¹⁷Bun bu kel nde,bun si bu likel bis mu nked a mukil wu,mu ko mun,lizol likel lili bwed mu nked a bis,mu mpil ne bis likal ani itsweel mu tsu le isemes. ¹⁸Mu lizol,boom bi kala we, si lizol li bwed,li kiele boom,munda boom bi kenese ndol,ani wun wu kel andi boom,akel we nde mubwed mu lizol.¹⁹Munda bis,aka li muzol,munda nde wo lizwel mud wo iso. ²⁰Kid mud mumo mwe ne: Me aka muzol Nziem, si nde ywi mukuun a nde,akel mud a mampia,munda wun wo wun zolo mukuun a nde wo mono nde,isi nki nde azol Nziem wo wun mono nde? ²¹Bis li wel ngil yi ku kel nde: Wun wo zolo Nziem,aka amu zol si mukuun a nde.

Chapter 5

¹Mud nde so wo kise ne Yesu akel Klistu,akel mwaan a Nziem. Mud ndeso wun wo zolo Tad,aka muzol si mwaan. ²Bun bu li yeb ne bis aka li ba zol baan ba Nziem,kio kin li kwi mu izol Nziem ani iluun ma ngil ma nde. ³Munda kid bis aka li muzol Nziem,iswi ne bis aka li luun ma ngil ma nde.Kobun ma ngil ma nde ma kel we mpas bis mu iku ma luun. ⁴Munda kons mwaan Nziem akel andi ngol mu ibeles manda ma bi,ma makel mu nsi ntod.Na mu likwikil li bis li kel mu ibeles manda ma bi ma makel mu nsi ntod. ⁵Na kwi mu ibeles manda ma bi ma makel mu nsi ntod ne nde le byi? Naa wun wo kise ne Yesu akel mwaan a Nziem. ⁶Yesu Klistu akel mud wun wo yi;mania ani makil makel bi diim bi bi swo ne Yesu bo yi.Kel we ne na mania,si mania ani makil.Manda ma mpev a santu ali liele,munda mpev a santu amo manda ma ibini. ⁷Bis likel andi ba mbang ba tud. ⁸Mpev a santu,mania ani makil.Imbang ikio ikel ifa imo. ⁹Bis li kise imbang ke bad ba nkim.Si imbang i Nziem ilwid fudu kio kin mu mfun,munda kio ki ikel imbang i Nziem ke mwe nde munda mwaan a nde. ¹⁰Ikobun mud wun wo sa mukol ku kel mwaan a Nziem,a kel andi imbang iso kin ku mukol ande, si mud wun wo wine kise Nziem,amo ne Nziem akel ani mpia,munda nde amima manda man ma mwe Nziem munda mwaan ande. ¹¹Imbang i Nziem aki kio:Nziem ali wi mwe wo mvul ani mvul;mwe wun wu kel ku kel mwaan ande. ¹²Mud wun wo kise mwaan wun,akel andi mwe;mud wun wo win kise mwaan a Nziem akel we andi mwe. ¹³Bis ban ba lisa mbwun ku kel mwaan a Nziem,mi liswenen manda ma munda bini li yab ne likel andi mwe wu mvul andi mvul. ¹⁴Bis likel andi inkes mu itsud ku madis ma Nziem munda,kid ne bis li luum ilo kio iso bun bu kel lizol li nde bis li yab ku ibwed ne nde akel mu iku liywil. ¹⁵Kid bis li yab ne nde aka aywil manda ma bis mo maso ma li luumo ku kel nde li yab ne bis aka liwol manda man ma li mu luumo ku kel nde. ¹⁶Kid mud amwen mu kuun ande akel mu isal masum,si ifeen we mu iku mutswal mu lifhu,nde afeen mu isaam Nziem,kobun Nziem le muwa mwe.Ikel andi masum mama mo ma tswala mud ku lifhu;Me mwe we ne bini li feen mu isaam Nziem munda bad ba ba sala masum ma ifa iso kin. ¹⁷Manda ma bi mo maso makel masum,si kel ani masum ma mammo ma tswala we mud mu lifhu. ¹⁸Bis li yeb ne mud wun akel mwaan a Nziem abud sala we masum,munda mwaan a Nziem aka ko mukeb,mud mubi amu kid we nto ilo imo. ¹⁹Bis liyeb ne likel bad ba Nziem,si bad ba nkim ba nsi ntod yi ba kel ku makuu ma mud mubi. ²⁰Si bis li yeb ne mwaan a Nziem bo yi ya mu nsi ntod; nde bo si lishil mayel ma iyab Nziem wo ibini.Bis li kel ibwil imo andi Nziem wo ibini munda mwaan ande Yesu Klistu.Nde wun wu kel Nziem wo ibini,nde wo wa mwe wo mvul andi mvul. ²¹Baan ba me,likeb mu ba nziem ba bitek.

2 John

Chapter 1

¹Mukwud wo sweel mukel ani baan ba nde ba zolo me nsil,kid na me we, si ani ban bo baso baba lwengek masong. ²Itsing masong mama kel ku kel bis,mo si ma kal andi bis mu matsu mo maso. ³Bis likal andi ma mbwed ma li win kuu bis mu izwa,ngieb,ngemb ku ngwel Nziem Tad a bis andi ku ngwel ye mwaan ande Yesu Klistu mwaan a Tad mu masong ani mu lizol. ⁴Me nkel mu isse ifhun munda me amwen baan ba nze baba nke,ba luun nzil ye masong,bun bu li wel bis ma ngil ku kel Tad. ⁵Tel li mukad,me yi lwim amon ne mud mu mo wo iswenene, kid we ne ngil ye mpa,si yin yi li wel bis sa fa ku itsin: <> ⁶Tal ilo ke iswe lizol: Bis li luuno mu izing mu mangil,tal ngil aso ayi bun bu li ywil bini ya iso,bini li luuno mu nked a yo. ⁷Munda bad ba fhun ba ma mpia ba wil mu mukil,baba wun kisi Yesu ne ayi mu imud.Tal mud a mampia wo wun zolo Yesu. ⁸Li keb ku kel bini ba ngako munda bini li kaan itil-bwa lifud le isal i bis,si munda bini lizwa lifud le ngol. ⁹Mud nde mu so wo kwe ku nkul,si nde akel we mu malong ma Yesu,akel andi Nziem. Wun wo kel mu malong man,nde wu kel ani mu Tad ani mu mwaan. ¹⁰Kid ne mud mu mo aya ku kel bini,ai ayi tswala we malong ma,li kaan iku mu yam mu manzo ma bini,li mu wa we si mbwed. ¹¹Munda wun wo mu wa mbwed,ya kwed mu manda ma nde ma bi. ¹²Nsa bun bu nkel me andi manda mafhun ma iku li swenen,me nkwi we mu ison mu mukaan ani madia ma ilap,si me nzwel mu iya ku kel bini mu imo mbwis-a-mbwis munda isse i bini ikal ke ku kuu. ¹³Baan ba ibwid i nze ke mukad,wun wu ba pwen,ba itwim mbwed.

3 John

Chapter 1

¹Mukwud Gaius,wun wo zolo me nsil. ²Me asama ne mu bilo bio biso,wu kel imbe-imbe,akal andi nud ye mbwed.

³Munda me aseme ifhun tel ayi ba kuun,baba ti imbang ke masong ma nze,bun bo luuno nze mu izing mu masong. ⁴Me nkel we andi manda ma nkim mama nen mu ibud yab mo ma: Me mu iywil ne baan ba me ba luuno na masong.⁵Mukuun wo lizol,nze asala isal ibwed,mu mio miso me sala nze munda ba kuun,kyi ba kel ba nzis. ⁶Baba ti imbang mu lizol li nze ku nkul a dibund,bo ban kid ne nze zwel nze aba fudul mu mpil i mbwed ye Nziem. ⁷Munda bo ba tswi mu nkwum ye nde,ba tswi nto ilo ba zwi we ku kel bad ba mukil. ⁸Kobun bis li feen mu iyam bad ba ifa iso kin andi lizol lo liso,ku nsuk bis Lili to ba nduu ba isal ke masong.⁹Me bo nswen ilo imo munda dibund,Diotlofes,wo zolo iwol mbel ye iso mu nked a bo,si azwa we nto ilo imo ku kel bis mu lizid. ¹⁰Tal si munda nki,kid ne me ndji,me ali yi-yibil bisal bi nde,nde aluun mu iku bisal,isi nki nde asob manda ma bis mu manda mama mpud. Mama wine kies,mu mio min nde ngako awolo we bakuun andi lizid,andi ban baba zolo mu iku muyam nde,ba sa ne ba mukiele ani iku mubyi mu dibund.¹¹Mukuun wo lizol,kaan iluun manda mama bi si luunno manda mama bwed. Wun wo kide mama bwed,afa ku kel Nziem si wun wo kide mama bi a mu mwe we Nziem. ¹²Demetlius,imbang i nde mu ma nto mo maso ani mu masong mo ngako,ibini bis si aka li ta imbang,nze si yeb ne imbang ki Lita bis ikel ke ibini.¹³Me akele andi bilo bi fhun be iku iswenen,si me aluun we mu ison andi madia ma mukaani ani ilap. ¹⁴Si me nzwel iku imon munda bis limo ani nze mbwis-a-mbwis. ¹⁵Ngemb ikal andi nze. Ba kuun ba itsin mbwed,ba wa bo baso mbwed,kons mud mu nkwum a nde.

Jude

Chapter 1

¹Yude, mud a isal wo Yesu Klistu, mukuun wo Jac,ku kel ban baba yemene baan ba lizol ba Tad Nziem,ani ba tala Yesu Klistu. ²Ngieb ye Nziem ani ngemb,ani lizol bi kal bibi lwidil ku kel bini.³Ba kuun ba lizol,me asele ngol a fhun munda mu iku nu swenen mu min mimi tel luguluk le bise baso. Me ake ndi liswenen mu iku li bwene mu inaan ke ibini munda likwikil lin li ba wi ku kel ban baba kisi mu mbal mo. Munda bad ba nkim ba kwed mu insi-nswi mu nked a bini. ⁴Ba kel bad ban baba pwen munda iku ba dus. Baba kwikile mu ison lizol li Nziem mu manda ma mampia,baba wun kise mfum a bis nde wun Long mu mo Yesu Klistu.⁵Tel liso li, me nzwel li yibil(nsa bini ake li bi yeb bio biso) ne Nziem,mbal mo ake le ba gulus baan ba Engipit, si ku ngwel a mio min,nde le dwis ban baba win kwikil. ⁶Ani ba wanzio baba wun shim ikwud i bo si baba shis ma nzo ma bo ba ngako (Nziem a ba kwed mvul andi mvul mu iku ba tswal mu lipyib munda izeel isemes ke tsu lili nsuk.⁷Bun bu kel Sodomi ani Gomol ani mu ma mbee ma munkwa-nkwa,baba biwi bo ba ngako mu manda a induum ani baba lwine lizol le manda ma mukil. Baba wi amon ne mbaan munda ban baba kel mu munia wo mpas ye mbaa ye mvul andi mvul.⁸Ifa imo si,baba lala ban ba kel mu ibebes ma nud ma bo; ba til-bwa imfum i bo ani iko mo manda ma bizob mu nkwum ye bad ba likum li Nziem.⁹Nto mukwud wo ba wanzio Michel,mu tel a see nde mia andi Satana ani mu iteden mu nkwum nud ye Moyize, ameg we mu iku musemes mu mpil ye mbi mu nkwum ye nde.Si amwe ne: ¹⁰<> Si bad ban ba tuu mio miso mi ba wun yab bo.Ani mi ba yeb bo (min mimi kel ne ba mvul baba wun tiemene,ba mi yab mu mpil ye baba bwid bo).Ikio kin ki ba baduso. ¹¹Mampas ku kel bo! Munda bo ba lwin nzil ye Cayinu ani iku bi bwis mu ifhu ke Balam munda izwa ilo imo ku ngwel a nde, li ba fhi mu mangwil ma Cole.¹²Ma kel malong ma ba dile mu ma fed ma bini ma lizol. Ba dia fed lin iwine nswen,ba dia na munda ikumis ma nud ma bo. Ba kel amon ne bifu bi yul bibi wine mania,bin be ko tswala mufel. Ba kel amon ne miti me isu,mimi wiin ibud mbud (mifha mbal ywel,iku mitsumun). ¹³Ba kel mufel wo ngol wo nzel,wo kiele nswen ye bo ba ngako.Ba kel ba mpul-mwed baba ko ludo mu mpyib ye lipyib li ba bashil mvul andi mvul.¹⁴Enoc,mud wo nsamwel mu kaan le Adam,bo lwed mu imo ne: <>. ¹⁵Ba kel bad ba ko mu-mo mo andi iwo,baba lwono ma nzil ma bo mama bi. ¹⁶Ba kel bad ba lileen ban baba kel ne mu mambwed ma bo ba ngako,ba leb ba kween.¹⁷Si bini ba kuun ba lizol,li tiemen mu manda ma ba liliel mu matel lwid ku kel ba ntum ba mfum a bis Yesu Klistu. Ba li liel ne: ¹⁸<> ¹⁹Bad ban ba ko kaba bad. Ba kel bad ba mukil si kel we ne ba impev.²⁰Si bini,ba kuun ba lizol,li tswu bini ba ngako mu likwikil le bu santu ani isaam mu ngol ye mpev ye santu. ²¹Li zighe mu lizol le Nziem,li zwele ngieb ye mfum a bis Yesu Klistu wun wo ya li tswel lizing le win nsuk.²²Li kal andi ngieb Ku kel bad ban baba kel mu maned. ²³Li ba gulus ba kwen mu iku ba kiele ku mbaa.Ku kel baba nkim li ba ywil ngieb,andi buum.Li mee nto biko be mbyin mu imud.²⁴Tel li,ku kel wun wu kwi mu iku likeb mu ibwa,ani mu iku nu tswal wine ifhu,andi kies ke ngol mu lizing le likum. ²⁵Ku kel nde ngako, mfum wo ngulunsi a bis,mu nzil ye Yesu Klistu mfum a bis,likum li kal,imfum,ibial ani ngol, matsi, non-bu,ani matsi mo maso. Ame.

Revelation

Chapter 1

¹Moma makele manda ma swi me Yesu klistu, mangwi Nziem munda bad ba nde ba isal, munda man moma ya ku nkul; bamu ye kungwel amud ande Zwan. ²Zwan le ti imbang mu mo maso mana tel nda ye Nziem a ni Yesu klistu. ³Isse ku kel bana ba ba ya tes mukaan wu ku kel mud nde so ani baba ya ywil ani baba ya sa mubisal bad ban baba mono manda, manda mabo matwe ya nto-nto mu iku. ⁴Zwan ku ma nzo ma Nziem nsamwel ma makel ku Asie: Likum ani ngemb ku kel wun wokel wo kele ani wo ya ku ngwel a ma mpev nsamwel ba bakel ku nkul a kid ke imfum inde. ⁵Ani munda Yesu klistu wo kel ani imbang ke ibini, wo tswid mud a iso mu lifu ani mfum wo ba mfum mu nsi ntod. Ku kel wo lizol ani wo likiele masum ma bis mu makil mande, ⁶(Nde le sel mu mpil ne bis li kal bad ba isal ba ba Nziem ani tad) ku kel nde ani likum ani ngol yi kal mvul ani mvul Ame! ⁷Tal nde aya ya munked a bifu bi yul bad bo baso bama mu mon nto ba ba mu fhil mayo li kongo: ma kaan mo ma so ya munsu ntod ma li lil !Ame! ⁸Mi kel wo iso ani wo nsuk bo mwe mfum !wun wo kel, wo kele ani wo ya ani imfum ingol . ⁹Me zwan mu kuum abin, mu ibwil ani Yesu bis limono minia ani bini, bis bo baso likel bad ba imfum inde, bis si likasa mbwun nzil mo ani bin ba nsi angie ilib imo bayeme Patmos munda me lueng manda man mama fi ku kel Nziem ani man ma ibini bo ndiel Yesu klistu?. ¹⁰Me a kele mu mi feel mu tsu lili mfum. Li nzwil ku ngwel ame nda mo yi ngol iyab ne mvil-a-mvil ¹¹Nde le mwene : son mu nked a mikaan man ma ya mon nze si nze matum munkel mabud ma nsamwel: ku Ephese, ku Smyrne, ku Pergame, ku Thyatire, ku Sardes, ku Philadelphie, ani ku Laodicée. ¹²Me li mbeme ku ngwel mu itad kid na ma Nziem ku nkel mi si me li mwene bilo nsamwel bibi wol bi ba sa ba mwin. ¹³Mu nked amwin, ani mud muno a tswid mu nked a mon ne mwaan a mud abwed iko imo ki lee ti ku bi kes ani mukab wo wol angiel ntul ande. ¹⁴Mu tswede nde ani mfus ande ikel mpem iyab ne mika me mamen mama mpem nsil, iyab ne mbaa. ¹⁵Ma kol mande ma kele malum iyab ne libende libasi ku mbaa ye bronze nda nde itisil lisu li ngol a mon ne bo kwuu mania mama nen. ¹⁶Nde a kel ani ba mpul-mwed nsamwel mu kuu linde le itad si munwa nde le tisil mbiel ye mama mpel mwil lilui linde li niele iya bene mwil angol. ¹⁷Si me le mumwen nde li fi mbwa ku makol mande iyabe ne mund wu fhi nde le nsi kuu li nde le itad nde le mwe ne :ibad we buum minkel wo iso ani wo nsuk. ¹⁸Me nkel mud wo kel ani mwe mi bo fhi, si li, me nkel ani lizing le mvul ani mvul. Me aya bial li fhu aya bial si ntod ye bad ba ba fhi. ¹⁹Son manda ma mo maso ma ya mon nze, manda mama ya bwa tel bisoli ani mama bwa kungwel. ²⁰Mfum ye manda ma insi-nswi ma ba mpul-mwed nsamwel ba ya mon nze mu kuu li me le ibala. Ani bilo nsamwel bi bi wol :yo yin ba mpul-mwed nsamwel bana ba kel ba wanzio, ba mabund nsamwel bilo nsamwel bi isa ba mwin bi kel ma nzo ma Nziem nsamwel."

Chapter 2

¹Ba swenen ku kel wanzio wun wo nzo-Nziem ye Efeso:" Tala bu mwe wun wo shim ba mpul-mwed nsamwel ku kuu linde, le itad. Wun wo lundo ya nked bamwin nsamwel ba wol a mwe diwu. ²Mi ngwel man makid nzi, bisal binzi bi ngol, nkasa mbun, si nzi akal wu invuk andi ban baba sala ku ibi, nzi mwee nsia ku kel ba ntum, si ba kel we, nzi le ba mwene ba mpal. ³Mi ngieb ikas mbun inzi, nzi bo mwen manda manfun mukwum a mi, nzi si buyi yesel we. ⁴Tal ilo a mwen me ku ibe ku kel nzi: nze lwes lizol linzi le iso. ⁵Tiem nzi abwi yan, sob, sal bun bo selenzi iso, mumpil ne nzi sobo. Meya ku kel nzi mu ikele wine anzi ya mbel ande. ⁶Kobun mi ngieb manda ma nzi, nzi a ka ima man maba sala bad ba kid bad ba Nikolaites, bunu bo ma mi. ⁷Wo kel ani ma tsui ayuu man ma mwe mpev mu nzo ma Nziem si wunu wo byi me muwa nzil ye idia muti wo linzing wunu wo kel mu paladiso lil Nziem." ⁸Son ku kel ba wanzio ba nzo-Nziem ye Smyrne:" Tal bo mwe wun wokel mud wo iso ani wo nsuk, wunu wo fhi ani wunu wo ifudu. ⁹Mi ngweb minia mi nze ani bimbwa bi nze(si nze kel mufhil): mi ngwib bana ba kel ba yuda ani ban kaba wini kal ba yuda, ani baba kel ku nzo-Nziem a satana. ¹⁰Ka bad minia mi ya izel, tal satana akel mu nzil mu isa bad ba bin mu bolok munda ba mono minia ku ngwel ma ntsu kwim. Likal wunu wo kisi ti mu nsuk le linhu munda me ayi wa mwi yokal awab ni mpu ye imfum. ¹¹Wu kal andi matswi ayuu man mu mwe mpev, mu ma nzo-ma Nziem, wun wo bwi a mon we minia mu linfhu lili ywil. ¹²Son ku kel wanzio wo nzo-Nziem ye Pelgama:" Tal bu mwe mud usim mbil ye ma mpel mwil." ¹³Mi ngieb ko zing nzi ku imfum ke satana, nzi alefuko ko kal mi benza,ata mitel bang womi wu ibini, lemfuka mu nkuum a mi, si nzi anwi we mbun ana ndzi andi me, maka mu nsu le Antipas kubila bi bini bi bi satana, si nzi bo kwel we bwinu. ¹⁴Kobun ilo aya li mono mi ku ibi nzi kal ani bad munked abin ba kwikil mu bisal bi Balaam wo long ko kel Balak mu iloso kia ku kel ban ba Isalael, munda ba dia niam ubawa ku kel bitek munda ba biwa mu manda ma indum. ¹⁵Mutien mumo mu nked obin ikele ani bad ban baba luno manda ma Nicolaites. ¹⁶Sob mbun anzi kawe me aya mbal mo, alam we, yako me nwana andi bo, mu ma mbili mama fa mu munwa mi. ¹⁷Si wun wo kel andi matswi ayuu man ma mwe mpev mu ma nzo ma Nziem, wun wo byi me muwa imvwama kibasi mu insinswi ani man le mpem a ngielo ba nswen nkuum wo yab na wun wobid lo. "» ¹⁸Son ku kel wanzio wo Thyatire:" Tal manda ma mwaan a Nziem wo kel andi madis ayab ni bi binde bi basi ku mbaa. ¹⁹Mi ngieb bisal bi nze, lizal lizol li nze, likwikil linze, bisal binze, andi isan ngol mu bisal, ande bisal bi nzi bi matsuma bilwid, bin, bi be iso. ²⁰Kobun ilo amwene mi ku ibi, nzi awa mukel Jezabel nzil ni akal mbikudi, mu malong ma nde, nde awol bad ba mi ba isal, munda asal indum andi idia bilo bi baswe munda bitek. ²¹Mi mushil tel munda nde asob mabanz, si nde asal we maka lizol limo mu isob munda indum. ²²Tal me mu loso ya nge ilib ke ba bil, andi mu minia mi ngol bana basal indum andi ndi, mu mpil ne ba bum ma banza mu bisal bi bo. ²³Me bed ban ba bo bobaso mu linfhu andi ma nzo-ma Nziem mo maso ma yi yab ni mikel mud wun wo yaba mankuum ma bad andi lizol, me wo mud diso mu ites ki isal inde. ²⁴Munda ba kun ba bini ba shele ku Thyatire, ku kel ban ba ba wini wolo malong maso ma long man, liyeb we bilo bi ba yem bi ba yem bad ba bamo muked a linzig li satana, me ayuu mo ka kel bin me lizing we biludu. Bikam. ²⁵Si bin lisim manda man malikal bin likal mo ti kun koya mi. ²⁶Ku kel ban bi bii, ba lunu man makide mi, me ki ku nsuk me aba wa nsuu mu ntod yoso. ²⁷Ba bayal bad andi fim le ibende ki ma ku, ba bul ayani ikaa. ²⁸Me aba wa mpul-mwed wo ngie mu ipel. ²⁹Wu kel andi matswi ma iyuu, ayuu, maya mo mpev ye Nziem."»

Chapter 3

¹"Baswen ku kel wanzio a nzo Nziem wo Saldes:"Manda ma mud wun wo shim ma mpeve nsamwel ma Nziem ani ba mpul-mwed nsamwel." Mi ngieb bisal bi nze, nze kel ani nsia yi lizing si nze fhi. ²Nze wusu ba wa ngol ban ba kel mu nzil ye lifhu, munda me mwen we bisal binzi bi bwed ku nkul a Nziem a mi. ³A koyan tiemen mu man ma zwi ani man mayui. Kal imbe-imbe ani mu ku bikimis. Si, kid nzi leel, me aya a mon ne myib mu ya ishen, yan nze yab we nki tel me ya ku kel nze. ⁴Si ikel ani mwana ibwil i bad ani mankwuum ma bo ba kel mu nked a Sardes ba ba win sa biko bibo masum. Ba ba ko kwe ani me ba bwed biko bimpem munda bo ba kel ba ikukuu. ⁵Wun wo byi a bwad biko bi mpem yan ne akiele we nkwum a nde mu mukaan a lizing, me amo nkwum a nde ku nkul a tad ani ba wanzio ba nde. ⁶Wun wo kel ani matwi ma iyu ayuu, manda ma mwee mpev mu manzo ma Nziem. ⁷"Ba swenen ku kel wanzio wun wo nzo Nziem ye Philadelphie: Tal manda ma ibini ma wun wo kel santu. Wo shim ma fungul ma David. Kaan ne nde fiele nto mud a kas we, kaan ne nde a kes nto mud a fiele we. ⁸Me ngieb bisal bi nze; tal mi ya nsi ifwi-inzo mwes ke win kas mud. Me ngieb ne nzi kel we ani ngol fhun, si nze antel wi me, se nze ya le mfuk mu manda ma me, si nze ntel we me. ⁹Li tal ba bakel mu synagogue le satan ba ba mwe ne ba kel ba yuda si ba kel we ba yuda, ba kel ba mpal. Me a ba li tel, bo baya ba fukam ku nkul a nze munda bo iyab ne mi aka izol. ¹⁰Munda nze bo shim ma ngil ma me, me sii a ikekeb mu mpil ne nzi kamon mpas mu tel le ye bwa mpas mu ntod tshin munda mu iku ba mek. ¹¹Nta fhun we me leya, si nze shim iko bun manda ma kele mo nze mumpil ne nto mud munkim aka wol matabis ma nze. ¹²Mud wun wo zwa, me li musi bu kel kwis munked a nzo Nziem a me, yana nde afin we ikwe-kio. Me le son nkwuum a Nziem a me ku kel nde, ani nkwuum a bila bi Nziem a me Yelusalem li mpa, lili fa ku yul li Nziem ku kel mfum Nziem. Ani nkwuum me ye mpa. ¹³Wun wo kel ani matswi ma iyu a yuu manda ma mwe mpev munzo Nziem. ¹⁴Swenen wanzio wun wo nzo Nziem a Laodiciée:" Tal manda a mwe ame mbang wo masong wo biala mu bilo bio biso be ntod Nziem. ¹⁵Me ngieb bisal be nze, nze kele we imbaa-mbaa to bizil-bizil, me nkwin ne nze kal imbaa-imbaa to bizil-bizil. ¹⁶Si nze kel iliene, mbaa we, bizil we me twe mu tel li iku iluu mu munwa. ¹⁷Nze bi liel nzi ngako ne: "Me kel mvwaam, me nzwi bimvwaam bifhun, me ikel we andi fhun a ilo imo."Si nze kaan iduimin ne, nze kele mud a mpas, muniaa, ma dis ma fhi andi nkwus. ¹⁸A ko yan me le iwa malong ma:" Nze ya ku kel me mu ishumi wolo li ba yi luku mbaa, mu mpil ne nzi kal mvwaam ya ku kel me munda ishumi biko bi bimpem munda nze bwad, kobun nze bud yu we nswen, nze akal we nkwus. Ya ku kel me munda ishumi miem wo madis mundo nzi mon. ¹⁹Me alongok, ani ilongok ku kel bad ban ba zolo me mpil ye ba bo zing bo. Kal mud wun wo mi kimise. ²⁰Tal me tswid a munwa a nzo me beed kid mud mumo ywil nde le ifiele, me likwed munzo nde, me a dia ani nde, nde si a dia ani me. ²¹Wun wo byi, me a muwa nzil ye ibwa nsi ani me mukid ke imfumi bo zwi me itshin kio kin, me a bwi nsi awa tad mu kid ki imfumi nde. ²²A ko yan, mud wo kel ani matswi ma iyu man ma mwee mpev a nzo Nziem

Chapter 4

¹Kungwel a manda ma, me lintel kungwel me mwen mwel a nzo ba fiele kungi nda yi iso yi ndiele nze mvil-a-mvil ni: "Lad ya me iswe ma maya kungwel." ²Mu tel lolin, mu impev, me li mwen imfum wo ibwil-nsi ku yul andi mud mu mo. ³Wun wo ibwil-nsi, a feen man li mo le jaspe ani le saldoine. Ikele andi nkongol munkwa imfum a feen ma man ma ntal. ⁴Mu nkwa kid ki imfum ikele ani ba kid ma kumwel a ma naa ani makumwel a ma naa ma ba nun ba kele ba bi bwil-nsi ba bwed biko be mpem ani ma mpu ma wol a ngie mitswe mi bo. ⁵Mu bimfum bin, bi twisil mini-niel, ani lisuu li ngol, ani ibaan ke ba nzel. Ba mwin nsamwel ba lien ku nkul ye imfum kin, ba mwin ba ba swe ne ba mpev nsamwel baba Nziem. ⁶Ya ngie koyan, ku nkul a imfum ikele andi nzel wo mungwa, a ghel amon ne ma man ma ntal, mu ma mbee-ma mbee ma imfum kin, ikele andi ba wanzio ba Nziem ba na, ba wil andi madis ku nkul ani ku ngwel. ⁷Wanzio wo iso wo Nziem, akele a feen ntaam, wo ywel, a feen mwaan a mpund, wo ba tud a feen mud si wo ba na, a feen mpwu wo ko kwe ku yul. ⁸Bad ba naa ba ba kele ani mwi mapapu ma siamane ane madis ku masine ani kungi. A mwe mpyib ani mwil ne: "Santu, santu, santu Nziem a kel mfum a bis wo luid yoso wo dele wu kel ane wo wo ya." ⁹Nkonso tel bad ba naan ba kele ani mwi ba dide likum, lizit ani matonde ku kel mud wo kel ku kid kie imfum. Ani we zinge lizing liwin nsuk. ¹⁰Ba kud makumwel a ba naa, ba fukam ku nkul a imfum. Ba ba fukamele mud we zinge mvul ani mvul. Kungwel li ba lwim ma mpu ku nkul a imfum ku munwa ba mo: ¹¹"Yaal inzi nfum Nziem wo kele ani imfum ani likum lingol munda nzi wo sele bilo bio biso, bun mulizol li nzi, nzi a basel bo libakel linzing."

Chapter 5

¹Kungwel me li mwen, mu kuu le itad, le wun wo bwi-nsi ya ngie kid ke imfum. Mu buk li mo linen ba sween mu nked ani ku nzil basi bidiim nsamwel. ²Mi le mwen wanzio wun ngol ata mukaan munda ye ngol a liel ne: "Na kwi mu ifiele buk li ani ikiele bidiim bi?" ³Nto mud we ku yul, to mu maan, nto mu nsi maan a kwiwe mu ifiele to mu iku lites. ⁴Me ya ndil mu ngieb yo iso munda nto mud mu mo we akwi mu ifiele to mu iku-lites. ⁵Si mu nun mumo le ndiel ne: "Kaan ilil! Tal ntaam a ngol wun wo kaan le Yuda, mutshili a David, kwi mu ifiele buk lin le lites, ani bidiim nsamwel." ⁶Mu nked imfum i Nziem andi ba wanzio bana, ani banun, me le mwen mwaan Nziem a tswid a koyan; nde akele amon ne wo fhi. Nde akele ani bibwo nsamwel andi madis si nsamwel, man ma ma kel, ma mpeve nsamwel ma twim Nziem mu nsi ntod yoso. ⁷Bo li ba ibaam, li ba wel buk mu kuu le itad, ku kel wun wo bwi-nsi ya ngie kid ke imfum. ⁸Tel lin le wel nde buk, ba wanzio ba na ani ba nun makumwel a bana le ba ibwa ku nkul mwaan a Nziem. kons mud a kele ani livaal, ani long li mo, mu nked li wil ani kyie, ki iswe bisaam be ba santu. ⁹Bo li ba yim ishaam ke mpa: "Nze ya kwi mu iwol buk ani mu ikiele bidiim, munda nze a ke ba idwis, ani makil ma nze. Nge ya biwi kukel Nziem. Bad ba ma kaan mo maso, manda mo maso, mu mitshin mi bad bo ba so, ani mu ntod yo iso. ¹⁰Nze li ba kidili imfum ani ba nga ba Nziem, mu isal inde. Bo le ba bial mu ntod yo iso." ¹¹A nghe ko yan, me li mwen, li nzwil nda ye ba wanzio mu mambee ma kid ke imfum, ntal a bo a kele, mafhun, mankam mwele, andi bilo bibi zinghe, ani ba nun fudu. ¹²Bo ba mo munda ye ngol: "Mwaana Nziem wo ba dwis, wo kwi mu iwol imfum, imvwam, maken, ngol ye imfum ani bishiaam." ¹³Me ya ngwil, bilo bio biso bibi kel ku yul ani mu maan, ku nsi maan, mu mania ani bilo bio biso bi bi kel bi mo ne: "Bi shiam, ibiaal, likum ani imfum ku kel wun wo bwi-nsi ya ngie kid ke imfum ani ku kel mwaan a Nziem mu matsu mo maso." ¹⁴Ba wanzio ba Nziem ba mo ne: "Ame!", ani ba nun ba fukam, ba saam.

Chapter 6

¹Tel a mwen me me mwaan Nziem a fiele idiim imo mu bidiim nsamwel , me lizwil mimo mu ba wanzio ba Nziem a sa iliel, nzi ne nzel a baa,le liel ne:" ya!". ²Me li ntel, limwen mpunda antiem, wu leed a ngie nde a ke a shim bita ani mpu ba mu wi. Nde ya tshwie amon ne mubyie mu nked a ba nga ngol.³Tel a kiele mwaan a Nziem idiim ki ywel,wanzio wo bwel,le liel ne:"Ya!" ⁴Me li mwen mpunda munkim wo beel a mon ne mbaa le yi tshwu. Li ba mu wi nzil ye ikiele ngemb mu nsi ntod ku kel wun wo led ya ngie nde munda bad ba bi dus ibo-ibo. Le fidil mbiel a nde ye mpel mu iswam.⁵Tel a kiele mwaan a limen idiim ke bi tud, me li nzwil wanzio wo ba tud a ndiel ne: "Ya!" Me li mwen mpunda wo pyid le yi tswi; wo led a ngie nde, a shim ku ma kuu ma nde andi ilo ke imek bad ba bi andi bad ba bwed. ⁶Me li nzwil nda mo, amon ne:" Ya tswu mu nked a ba wanzio zine ntam a nsie. Mu nked a bilo bi lizing biliel a mo ne:"Ndaam a masel ani ndam ameel a ni mal ."⁷Tel a kiele mwaan a limen idiim ke bi na, me le nzwil nda ye wanzio wo ba na, a ndiel ne:"Ya!" ⁸Fudu mi libu mon mpunda yun a tene a wii, wo led a ngie nde nkwum nde lifhu, manswu ma nde ma lifhwu ma mulun. Imfum i Nziem mu idus itsul i maan mama bad ba ntod liba-bakeb mu bishul bina, isthul ki mo li ba dwis mu mbiel a mpel. Li ba muwii mania bibiel, bambil bamusud.⁹Tel a kiele mwaan a Nziem idiim ke bitan, me limwen kunse-mes mwe mibad ba ba dwis itshin nda Nziem, a ni ibang kibwed ki bati bo mu masong moso. ¹⁰Bo ba mo munda ye ngol :"¹¹Ki tel mfum munen a ni mpeve ye ibini mu semese bad ba-bantod nde a fidil mabe ma makil ma bi?" ¹¹Kubun mumo -mumo mu ked bo, le bwed mvel wu ntiem le ba liel ne lidel ti koku ntal ye bandu ba banso ba isal ani bibwid bi bo be babal ani bibwid bibo bi bakad. Ba bandi dus a mon ne bo.¹²Tel a fiele mwaan a Nziem idiim ki bisiaman mi litel limwen maan ma nishi ifunu-fun. Tel li mini lipyib li bwi amon ne lipyib li mvul. Ngwen ndeso lisiel a mon ne makil. ¹³Ba mpul-mwed ba yul ba bwa mu nsii zine mbimbil a bwa kid mufel a mvul ngol a nisi. ¹⁴Yul ya mino a mon ne iko nene makes. Mibii mio-miso a ni bilib li bi kio a mbel bio.¹⁵Kungwel mandio man bamfum ba ntod bamvwam bad ba ngol ba ntod a ni bad bo baso ba ntod, bana ba makwo ni bo wini bana ba makwo li baswem mu ked ma kunu ani mu mankun ma mibio. ¹⁶Baliele kukel mibio a ne mankun ne: "Liya bwa a nghie bis! mu kulukeb kukel wu nsio ya nghie kid ki mfum yi Nziem a ne pud a mwaan Nziem. ¹⁷Mudio nsuu liso linene kipud a boya lithwe. Li na a sa sial?"

Chapter 7

¹Ku ngwel, me li mwen ba wanzio bana ba tswid mu masool mama ma ntod, ba shim ngol ku makuu ma bo mifeel mina mimi ntod, mu mpil ne nto mufeel mumo akwi we mu inisi ngie maan, ya ngie nzel nto mu muti mu mo we. ²Li mwen wanzio munkim aya nto ye tshu tel, ku makuu nde, a shim idiim ke Nziem wo mwe. Le ghen mu nda ye ngol ku kel ba wanzio baba wi nzil mu ikid ku ibi mu ntod ani mu nzel. ³Akid we ku ibi ya mu maan, to mu nzel to ya ngie muti mumo ti kun ku lisa bis idiim, ya nghe ma mbwis ma bad baba selele Nziem. ⁴Mi li nzwil ntal ye bad baba si idiim:fwun nkam mo ani makwim ma na ani mina baba si bidiim, bo si ba kele bad ba kaan le Isayel: ⁵Ma fwun kwim a mwel mu kaan le Luben,ma fwun kwim a mwel mu kaan le Gad. ⁶Ma fwun kwim a mwel mu kaan le Asel, ma fwun kwim a mwel mu kaan le Neftali, ma fwun kwim a mwel mu kaan le Manasse;⁷Ma fwun kwim a mwel mu kaan le Simeon, ma fwun kwim a mwel mu kaan le Levi, ma fwun kwim a mwel mu kaan le Issacal. ⁸Ma fwun kwim a mwel mu kaan le Zabulon, ma fwun kwim a mwel mu kaan le Zozef,ma fwun kwim a mwel mu kaan le Benjame baba si idiim.⁹Ku ngwel li ntel, li mwen ibwil i bad inen ki ba win kuu mu ites, mu nked, ma ntod mo maso, makaan mo maso, bad bo baso ani minwa mio miso baba tswid ku nkul ye kid ke imfum ani ku nkul wo limeen. Ba kele ba bwed ma mveel ma ntiem, ba shin ma bis ku makuu ma bo. ¹⁰A mo munda ye ngol ne:Liguluk li kel ku makuu ma Nziem a bis wo bwi-nsi ya ngie kyid ke imfum ani ke mwaan a limeen.¹¹Ba wanzio bo baso li ba itsud mu ma mbee ma kyid ke imfum, ani mu ma mbee ma banun ani ba wanzio bana ba Nziem, li ba yifukam mu maan ku nkul kyid ke imfum ani isaam Nziem. ¹²Kun amo ne:"Ame! bishiam, mu likum, maken, bisal bi bwed, mu isse, imfum ani mu matsu mo maso. Ame!"¹³Ku ngwel, mu mo mukud mu mo nked a ba kwid le mfwil ne:"Bo ba, ba kel ba na? ba ba bwed ma mvel ma ntiem, kun ba fi?" ¹⁴Me li mu fidil ne:"Mfum a me, nze yeb" nde le ndiel ne:" bakel ban baba fi ku kel bad ba wun yab Nziem. Ba wil ma mvel ma bo, li ma twe ma ntiem mu makil ma mwaan wo limem,¹⁵Itsio kio kin, ba kel ku nkul ye kid ki imfum ke Nziem ani iku mu saam mwil ani mpyib mu nzo nde. Wun wu bwi-nsi ya ngie bo. ¹⁶Ba bud kal we nto ani nzal nto ani mpuu ye mania, mwil si aba diul we, nto mbaan ye ngol. ¹⁷Munda mwaan a limen wu kel mu nked a imfum akal ngungudi wo bo ani iku ba tswal munkwa mwan a mwil wo ludo mania, Nziem aku kwel mansia mo maso ma madis ma bo

Chapter 8

¹Tel akiele mwaan a Nziem idiim ke nsamwel, lipyib li ngol libi bwi ku yul, tel le mutshin andi ndaam. ²Ako yan,me le mwen ba wanzio nsamwel ba tswid ku nkul a Nziem ,li ba bawi biyim nsamwel.³Wanzio mu nkim leyi, ashim mumban wolo wo kyi,ku makuu ma nde, ake ba muwi ikon a kyi ku makuu ma nde munda nde aku wa bisaam ku kel ba santu ba baso, ya nghe mes ma wol mbel ye imfum. ⁴Muywi wo kyi andi bisaam bi ba santu li likyi ku makuu ma wanzio, lima win ku kel Nziem. ⁵Wanzio le wel mumban, le wilis makal ma mbaa ma fi ya nghie mes ma imeng, ku ngwel le matsemen mu maan, mvul le dwim, ba nzel li ba been, minyi-niel li mi lwid,maan li ma nisi.⁶Ba wanzio nsamwel baba kele andi biyim nsamwel li ba ibaam ne ba baa iku bi bed. ⁷Wanzio wo iso le bed iyim inde, mvul ye mankuun li inwe, mbaa li liem ivuun andi makil. Le tsemen mu maan, mu nked a bitshul bi tud bi maan, imo li idiu mbaa,ani miti andi bitsid bi nse bio biso.⁸Wanzio wo ywel le bed si iyim inde, ilo imo ki feen mubyis mulee le tebe, le bwi mu nzel a mungwa. ⁹Nzel li ba mikeb mu bitshul bi tud, itshul ki mo li ifidi makil, bilo bibi zinghe mu nzel, li ba bikebmu bitshul bi tud, itshul ki imo, bilo bio biso li bi fhi, ma bwad, maswa li ma bwebe.¹⁰Wanzio wo ba tud le bed iyim inde, mpul-mwed munen, a liem amon ne lilim li mbaa, le yi bwa mu nked a ba nzel ani mu mitswe me ba mwel. ¹¹Nkwum ye mpul-mwed wun ikel: "Absinthe". mania man li ma bwi nkel, baba nwi mo, li ba fhi.¹²Wanzio wo ba na le bed iyim inde, tel li ba likeb mu bitshul bi tud, itshul i ngween ani bitshul be ba mpul-mwed. Yan bitshul bin li bi bwi lipyib, itshul ke mwil, ani ke mpyib, bi bud see we.¹³Me li ntel, li nzwil ngambyim a pumu ku yul. A ghan mu nda ye ngol:"Munia, munia, munia"munda bini bad ba kel mu nsi ntod,munda biyim bi tud bibi wun bil bin ku kel ba wanzio ba tud.

Chapter 9

¹Ku ngwele wanzio wo taan le bed mvil-a-mvil a nde. Me mwen mpul-mwed mumo abwi munsu, fungul li dun le bilungi likele ba mu wii. ²Le fiele dun li bilungi mulwi muywi ani mbaa ngol le ne me ku yul le Nziem bun bo kel mu feel a ngol yul ya lipyib ani muywi wo fi mudun. ³Ba ngoyo ba thwi bafa ku yul, ba bwa mu maan li ba bid imfum ki ba nie munsu ntod. ⁴Ba ba wi we nzil a ibebes bi tsid ani bifasa nso miti, si ba sal ku ibina ku kel ban ba win idzwa idiim i Nziem angie ma mbwis ma bo. ⁵Ba ba wi we nzil ye idus bad ban. Si iba wi munia ites ke ba ngon ba taan. Nzwis a bo ikal imbe ani mud wun wo tswi nie. ⁶Matsu man bad basaa li fhu si lo likal we. Ba pon lifhu si li bad ntam ani bo. ⁷Ba ngayo ban, ba kal imbe amon amon ne baan ba mpund ba ba yili munda inwan mangul. Ba kele ya ngie mitswe mibo ba bwed ma mpu ma wol, li ba twe ku mbwis ayab ne bad. ⁸Ba kele ani mfus iyab ne ye bakad, madyin mabo a yab ne mama ntaam. ⁹Mu nud a bo ba kele ba bwed biko bun kel ba kazak ba bibende. ¹⁰Makil mibo li mitwe amon ne bikad ba nie, mu mikil mibo ba kele ani inta ke isal ku ibi ku kel bad mu ba ngoon ba taan. ¹¹Ba kele ani nfum, wanzio wo nked a bilungi. Nkwum a nde muki hebelo: "Abaddon" to "Apollyon" mu ki Gelek. ¹²Ma iso, minia mimi lwid. Tal! ku ngwel a manda mwel, man, ikel ani bilo bibi wa buum, biya ku nkul. ¹³Wanzio wo siaman le ti ye nde mvil-a-mvil, me linzwi lisuu lifa nto ani nto ko kel mes ma wol ku nkul a Nziem. ¹⁴Nda li liel wanzio wo siaman wo kele ani mvil-a-mvil "yesel ba wanzio ba naa ba ba bem mu nzel mu men Efrate." ¹⁵Ba wanzio ba na ba ba keelee ba iyilam mu tel lim, tsu lini, mu ngon wunu, mu nvul a so wunu, li baba yesel munda ba bebes ba bamo mu ntod. ¹⁶Ntal a ba soda a ngee ba mpund ba keelee mafun makam mwel. Me aywi ntal a bo. ¹⁷Tal isinki me amwen ba soda ba ba wine a ngie ba mpud mu ileel nud i bo keelee nga mukub wo ntiem a mbaa, i pyid ki mpyib. Mitswe mi ba mpud mi keelee ne mi ba ntam, mbaa itswi ku minwa mi bo, ani muywi a mpas. ¹⁸Bad ba bafhun ba fhi mu bi biel bi tud bin: mbaa, muywi, ani mpas y'etswie ku minwa mi bo. ¹⁹Bun imfum ke ba mpund keelee nga kaa ne li tel, mikil mi bo. Mikeelee nga ba nteel mu keelee ani mitswe mi mi lwelese bad. ²⁰Ban ba bamo bashiel mu lidzing ba fhi we mu bi biel bin, ba swel we mu bi sal bi bo bi ba sel. Ba ya yesel we ifukam ku nkul a bitek bi wol ani mifhu. Nzim, ma maan ani mithe; Bilo bi biwin a madis, bi biwin a matshwi, ani bi biwin a makol. ²¹Ba dzwel we kaka, bi kimis mu bisaal bi bo, bibi, be bi lwee bi bo, be induum ibo, be bi mpal bibo.

Chapter 10

¹Ko bun, me li mwen wanzio munkim wo ngol le asudu ku yul. Ba mukes mu bifuu, ikele andi nkol-ngol a nghie mutswe nde. Li lwi li nde likele amon ne tel, makol ma nde amon ne makwis ma ngol. ²Nde a kelee, a shim mwaan a buk wo mukaan ku ma kuu ma nde. Nde le si kol le itad mu mania, ani kol le ingwu mu maan. ³Ku ngwel le ti milal munda ye ngol amon ne nda ye ntaam a shi tel a ti nde mulaal, bidiim nsamwel li bi nisi. ⁴Tel a dwim, bidiim nsamwel bin, me a kele mu ison, si me li nzwil nda a ngol le tswi ku yul i liele ne: "Swi ku mukol a nzi manda ma liel bidiim nsamwel bin kaan iku bison." ⁵Ku ngwel, wanzio wun wo tshid mu mania ani mu maan, le seen kuu le itad ku yul. ⁶Le tshid Nziem mu nkuum ye mud wun wo zinghe mvul ani mvul, wun yo kes yul ani bilo bio biso bi bikel mu maan. Mania ani bilo bio biso bi bi kel mu nked, wanzio le liel ne: "Tel li bud kal we." ⁷Si tsu le ya bed wanzio wo nsamwel iyiim inde, liswekam li Nziem li li salam, bun bo liel nde ku kel bad ba nde ba isal ba binkudi. ⁸Nda ywil me yin ye fi ku yul, indiel fudu ne: "Kwe, wol mukaan wun wu ba fiele, wun wo kel ku makuu ma wanzio, wun wo kel mu mania ani mu maan." ⁹Kobun, me le ngwin munwa wanzio, me li mu lwim buk lin. Nde le ndiel ne: "Wol buk lin, lidia. Lo likal ani nkel mu dum le nze si mu nked a munwa, lo likal li li bwed a mon ne bwu le ba nwi." ¹⁰Me ya ngwel buk lin ku kuu le wanzio, ya li min. Lo likelee si amon mal ma ba nwi mu munwa si lili bwed, tel li men me mu iku li min, dum li me li li twe nkel. ¹¹Kobun, manda ma mammo li ma ndiel ne: "Nze a bibikul fudu mu bad ba fhun-a-fhun, mu bitshul bi maan, mu manda mo maso, ani ba mfum ba ntod."

Chapter 11

¹Mwaan mwil, bu ba ngwende, munda ayab ne mu imek bilo, yako nde le lisu ne: "Tsud kwe kumek nzo Nziem si ku kal bad ban ludo ku kul munda iyimen Nziem. ²Si lika mek muwang wun wo kunzil ye nzo Nziem, munda me wi bad ba ntod, bo ba lud mu mbee ye ba santu ku ngwele la ba ngon makwim ma naa ani mwil. ³Me wa imfum ku kel ba bang ba mi bwil ba bwed ma sak, munda ba binkial ku ngwel mantshu fun limo a mankam mwel a makwim mashaman(1260 jour). ⁴Ba bang ban ba kel miti mi olive ani ba mwini mwil me mi kal ku nkul mfum wo ntod. ⁵Kid ni mud a kwin iku isal ku ibi, mbaa ifha ku mi nwa mi bo, idus ba ben ba bo. ⁶Ba bang ban bakel ane iyek ke ikas yul, munda ne mvul mumo akani inoo, munda bo ba mbikudi ba kwi mu isob manwa mu makil ba kel ane tel li inkum minia mi mutini-ani mitin. ⁷Tel ba mon bo mu ita imbang yako, niam wunu wo fha ku mbaa leya bako mangul, bo ba bi bii, yako liba musa ku mbaa. ⁸Ma mpiem ma bo makal munked bala-bal lil bila bi nene(ayu nsuni ba bi yim Sodom li kil Egypte kun ko kel mfum aba bu ba musu ya ngie nkulus. ⁹Ku ngwel a ma tshu ma tud ani ndam bad ba makaan mo maso ani manda mo maso baya mu iya tal mampiem mabo. ¹⁰Bad ba nsi ntod ba kel mu isse manda li fhu li bad ban bwil, bawa bilo bi bwed ban andi ban, munda ba mbikudi ban bwil ba wi bad munia. ¹¹Ku ngwel ye ma tshu ma tud ane ndam mufel wo lizing wo fi ko kel Nziem le kwed ku kel bo, bo li ba tswid, bad ban bo baso baba mwe bo liba be iku ba yu bwuum. ¹²Ku ngwel ba mbikudi ban li ba yuu nda li fhi ku yul, imo munda ye ngol ne:" Liya lad ya, bo li ba wini ku yul ya ngie ifu iyul, tal akee ba ben ba bo baba tal. ¹³Mu tel liso lin maan li manisi itshul imo, mu nked bitshul kwim, le bila bin bin fhi andi bad ma mfun nsamwel, andi bad bakin li ba ywi bwim yako li bawi likum ko kel Nziem wun wo kel ku yul. ¹⁴Minia mi ywil ya milwid si lital minia mi tud miya li nswa liswa. ¹⁵Tel liso lin wanzio wo nsamwel le bed mvul-a-mvul, li ba ywi nda ngol imo ku yul, imo ne:" Tel li iyek ke nsi ntod ikel ma manhuu ma mfum a bis Nziem andi ku mankuu ma klistu wo yal, ba mvul bo baso. ¹⁶Si ba nkwud makwim mwil ani ma naa bakel ya ngie ba kid ba bo ba imfum, ku nkul a Nziem, li ba bwi lilwi mu nsi, ya ko ba liba sem Nziem. ¹⁷Li bo mwe:" Bisi li ya iwa likum nzi nfum Nziem wu kele ku nkul wo kal ya nge bilo bio biso, wun wu kel ani wo kale munda nzi bo wel ngol ye imfum, ako nzi bo be iyal. ¹⁸Bad ba nsi ntod nkim bo ba ywi mpud, si mpud yi nzi yai to tel ya nkwi le sunzi mpud ye nzi ya li kwi ani mu isemes bad ba ba fhi tel ya likwi le wanzi matabis ku kel ba mbikudi ban bo baso baba iselel ani baba isa lidzid ikal ba nkwud ikal ba kie tel ya li nkwi nzi mu idus bad ban ba duso isal inzi. ¹⁹Tel li nzo Nziem ikel ku yul ifwele kobum li ba mwene sanduk, li suu iwakan ki Nziem ani bad. Ba nzel ba kele ba bane basa lisu, man makele manisi mvul wo ma nkun akele anoo.

Chapter 12

¹Idiim ki nen li itshu ku yul, mu kad mumo a bwed tel, a nied ngwen ku nsi makol mande, li; A bwed mpu ye ba mpul-mwed kwim a bwel, a ngie mutswe nde. ²Nde akele andi dum, kun alil ndwis ye misuu. ³Andi, idiim ki nkim li itshwu ku yul: Tal! a kele ani nteel mu nen wun wo beel a kele ani mitshwe nsamwel ani bibwo kwim, nde a kele ani mampu nsamwel a ngie mitshwe. ⁴Mu kil a nde a koo itshul i mo mu bitshul bitud bi ba mpul-mwed bakele ku yul; Le bakoo le ba fhil mu maan. Nteel wun le fi kal kunkul a mukad wun wo kele ani miswu nde azwele ne, nde amin mwaan wun wo bud mukaad wun. ⁵Nde le bwid mwaan baal wun wo ba shile mukol mu istweles bad ba ntod yo iso andi livaal le ibende. Mwaan nde li ba mukiele, munda mu ku kal munkwa Nziem ani mu kid ki mfum i Nziem. Li ngwa nde le bed mu nsee a nkaam, iko kun, ko mu yili Nziem mbel munda nde, yan nde, mu iku mu seles mu matsu fhun limo ani nkam ywel a makwim ma siaman. ⁷Mangul li mabwi ku yul. Misel ani ba wanzio ba nde, nto yi ma, nteel ani ba wanzio ba nde nto inke mangul ya ma bee. ⁸Si nteel akele we ngol mu ibwie, yan nde a bu kal we nto ani mbel mo ku yul munda nde ani ba wanzio ba nde. ⁹Nteel wu munen, nteel wun wo ntam wu ba muyemene iso mufhu to satana, nde wu a bebis ntod yo iso, liba ba lwim mu maan ani ba wanzio ba nde. ¹⁰Li nzwil nda a ngol ku yul: "Tel li liguluk, ngol a Nziem a ni imfum i Nziem ya bi ito a ni imfum i mwaan nde klistu munda wun wo funo ba kuun ba bis, ba mu lwib mu maan, nde wo ba mfunu mwil we mpyib we ku nkul a Nziem a bis. ¹¹Bo ya ba byie mu makil ma mwaan a limem ani mu masong ma imbang i bo, munda bo bazwel we lizing li bo ti kuba bed bo lifhu. ¹²Li kal mu isse, bini "Mayul" ani bini bad likel iko. Si ngieb ku kel maan ani ku kel nzel ye mungwa, munda mufhu ya wini ku kel bo. Nde a kel mu ibebis munda, nde yeb ne teel linde likel li fhi. ¹³Tel a yeb nteel ne ba mu lwib mu mu maan, nde le bwi mu lwun mukad wun wo bwid mwaan baal. ¹⁴Si mukad wun li ba muwi mayas mwel mama ngambyim nde a ku mu yipumaku mbel yi ba mu yili mu nsee nkaam, mbel yi yi ba mudeles nde mu tel limo, mu matel ani mundam a tel li ntam mu iwun kal munkwa nteel. ¹⁵Nteel le lwi mania mu munwa nde a mon ne nzel nen munda mu imon mukad wun. ¹⁶Si maan li ma si ngol mu imin mania man man mo maso a lwi nteel. ¹⁷Yan, nteel le yi mpud ku kel mukad, le win mu kunwan a ni batshili ba nde ba shiel. Ba ba lwine mansik ma Nziem ani ba lwine imbang i Yesu. ¹⁸Li nteel ya fikal a ngie nzel mungwa.

Chapter 13

¹Kungwel, me limwene niame mumo twik mu madia. Ndi akele ani bibou kum(10)ani mitswe nsamwel. Mu bibou binde ku ke andi mampu kwim a nge mitswe minde kukel nandi mankum mama vwenze Nziem. ²Niam so we mwe me akele iyab ne Ngo; makol ma nde ma feen makol ma wise, mu nwa nde a feen ne Ntam. Ntel we mitswe nsamwel le muwi imfum inde ani kid ye imfum munda ayiyal. ³Mutswe mumo we niam aluel mbel ye lifu. Mbele aso bu yi weme kungwel bad bo baso ba ntod yo so ba ke bayangalala kungwel li ba lwin niam. ⁴Ba fukamel ntel(satana)munud nde adid kimfum ku kel niam bo ba bafukamel niam si. Bo lun imo ne:" Na kele nga niam wu, na feen ku mu nwenes?"⁵Niam so mumu nwa nde atwisile mangum mangol ani inia ku kel nde? Ba muwi atwilisi imfum inde ba ngono maku mana a ba ngono bwil. ⁶Niam so le fwil munwa atu Nziem, mbel ya kele nde ani bad ba ba zinge ani nde. ⁷Ndi le wi nswa ku kel niam inwan mangwil a ne ba santu, ane kubi. Nde le zwi imfum ye makan mo maso, bad, minwa ani ntod. ⁸Bad bo baso ba nsi ntod ba ba kwimis mud wun nkum ande lo iswenek mu mukaan a mwi wu kel mwaan a limeme wu ba dwis. ⁹Wu kel ani matswi ayu. Konso mud wu ba kwad ba fedele kumukwad kaka. ¹⁰We dus mud mumbiel ndi si ba mudus mumbiel. Moma makele ku kas mbwun ani likwikil ba liel kukel ba santu. ¹¹Libis mono niam munkim twi mu mane. Niam so akel ani bi bu bile a feen mwaan limem ani si ne ntel we mitswie mifun. ¹²Aselele imfum kie niam we ited mu ma dis ma nda. Aliel mane ane ba ba zinge a ngee ntod muku fukamel niam we itek:wu wu kel ne mbele ye lifu mbele liwem. ¹³Nde abasal bikamwis ti kuun koya kimene mbaa ye yul kumadis ma bad. ¹⁴Ani bidiim be ba wi bisalamana nde le li muyima bad ntod a ba liel mu isal bidiim ani likum le niam we lwel mu mbiel kana akel ani mwe. ¹⁵Li ba we nzil ku kel niam mugu mu wa mwi we lizing mu idiim ye niam, munda yo imo kungwel ba dus ba ba ya ma mukufukamel niam. ¹⁶Liba liel mud ndeso, bad ba ba win nfun ba ba ngol, ba mvwam, ba nsukam, ba mpik ani bad ba impwanze le bid kidiim mu kuu le itad ani a nge mbwis. ¹⁷Lo ba wi ata mud mu yishum kala nu ite ka lo a wel idiim ye niam, ata nkum andi kalo ntal. ¹⁸Yo yi yi ya su maken. Ka mud a kel andi maken, a tes tad ye ba niam yin ikel ntal ye mud. Ntal a yo ikel nkam siamane makwim siamane a ma siamane(666)

Chapter 14

¹Me ya ntel ya mwen mwaan alimen li tswid a nge mu bie wo sion. Ku kel nde bad bakel(144000) Nkam mo ani makwim mana, a ne mana. A ngie li lwi lind ba wsen nkum ye a limen lin a ne nkum ye tad ande. ²Le wil nda le fi ku ngie iyab ne lisuu le mania ma fun ma ya lud. I yab ne nzel bed nda yin ye wue me ikel iyab ne bun bu ba bede ngwem. ³Se bo bakel ba yim isham ki mpa, ma nto mud mu mo akwie we mu iyim se na bad ban nfum li mo ani ma nkwiim mana ani mana. (144 000) ban ba akiel mwan alimen mu bi mpik bi insi ntod. ⁴Bo babebes we linkwikil libo munda indum ba kad. Balwin mwaan wo limen muma mbel mo maso ma win nde; Nde ya ba nkiol munked abad munda mu iku bawa iyab ne ma kab ma iso ku kel Nziem ani nde ngako mwaan a limen. ⁵Man ayu wen ne ba ta bimpal, ba kel we ani bifu bibi. ⁶Le mwen wanzio munkim ako lud anked a nked a yul; Nde akel ani nthia ye bwed ye mvul ani mvul ku kel bad ba nsi ntod ani makaan mo maso, ani manda mo maso ani ku kel mud ndeso. ⁷Nde le mwen munda yi ngol ne:" le mu bad bum Nziem li mu wa likum! mu nda tel le semes nde ku kel bad yal kwi. Li sam Nziem wo kes yul, ntod ani manto ma mwil." ⁸Wanzio wo bwel le bwen ane wanzio wo iso. Nde le mwe ne:"bila binen Babylone nde le bi dwis Babylone ya nwis bad ba makaan mo maso vini mande man mama kel ngol le indum inde." ⁹Wanzio munkim, wo tud le mwe munda ye ngol ne:"Kane mud mumo semen itek inde, kane nde ya wel idiim kin ku mbwis ande kalo mu kuu li nde, ¹⁰Nde ngako a nwa mal mangol ma Nziem, mal man makel we ane madia ma se nfum Nziem mu kab le ngol a nde:Bad ban bo baso ban baba sala iko bun, ba bo mon mpes ku mbaa ye ngol ku mis me wanzio wo Nziem ani mwaan limen. ¹¹Mu yie mi mbaa me ba wa mpas mi nama ku ngie mvul ani mvul bad ban baba semen niam ande itek inde, nkos wun wo wel idiim ani mu nkwiim ande, ba mon we mutin ye ipem mpyib zni mwil. ¹²I kobun bad Nziem ani ban ba baya lun mansik ma Nziem ani baba sa mbwun ku kel yesu ba fen mu ikasi mbwun. ¹³Ku ngii le wi nda imo ne:Son manda ma ise ku kel ban baba ya fa mu isal ki mfum Yesu sabaa tel li mpev santu ne le manda mana ma kel ma ibini, ba mi mon mpil yi ipem mu bisal bibo be ngol, munda manda ma bwed man mabasel bo ma ya balun. ¹⁴Me li bud ntal li mwen iyab ne mwud mumo a sie a nked a idwil. Nde a kel a me mpuye infum mu muthue ande. Ikel ye wol :Nde a kel ani mbiel ye ngol ku ma kuu mande. ¹⁵Wanzio wo mumo le ya tio mu nzo Nziem kun ku yul nde le mwe munda ye ngol ku kel mwud wun wo kel abwisi angie bidwil:"Wol mbiel anze, nkiol mbud nze munda tel le inkiol mbud le kwi mbud ye ntod iyel." ¹⁶Mwud wun wo mbwinse ani idwil le si mbiel ande mu ntod, nde le be ikiol mbud ande. ¹⁷Wanzio wo nke le ya thwu ku nzo Nziem ye ku yul, nde se akel ani mbiel ye mpel. ¹⁸Wo mumo le bud tsu, wanzio wun wo kel ani iyek ke idim mbaa nde a fi ku mese ma makil ma Nziem nde le ye le mwe munda ye ngol ku kel wan zio wo ye ani mbiel ku ma kuu mande, wol mbiel anzi kwe ku kwul ba mbud baba vin baba kel mu ntod, munda mbud aso iyel. ¹⁹Wanzio le sili mbil ande muse nde le kwil mbud ye ba vin ye kel mu ntod nde le se mu ilo kin iya su mpud ye Nziem. ²⁰Bo ba kemen we mbud ye mvin munked ye bila se ku nzil ye bila; Makil ma fun ma twi mu ilo kin makime iyab ne nzel wo(1600) fun limo ani nkam siaman.

Chapter 15

¹I kobun, me limwen idiim inkim ku yul; Kinen ani ke iyituk: Ikele ani ba wanzio nsamwel ani ma long ma mania nsamwel, ma long man ma mania nsamwel, ma kele mama nsuk ma Nziem. Munda ani mo, mpud a Nziem le to mbel yo iso.²Me limwen ilo imo, ki ifeen a mon ne mania mukob ba vis andi mbaa, kungwel a nzel wun, ban ba ba mwen mbil wun andi ifanus inde batswid andi ntal ye bad baba swi nkwuum a nde. Bo ba shim livaal lin be ba wi Nziem.³Bo ba yim bishaam be Moize, bad ba isal ba Nziem, ani ishaam i mwaan wo limem." Bisal bi nze, oh mfumu Nziem, bikel bibi nen ani be iyituk! Ma nzil ma nze, ma kel ma imbe-imbe ani ma ibini. Mfum munen wun wo ntod yo iso.⁴Mfum, na nde wun wo wun kuu, mu iku ibad nze buum? yo na nde wun wo maa mu ikumis nkwum a nze? Kid nzi ngako kele santu. Makaan mo maso maya ani iku. Ifukimin ku nkul a nze, munda bisal bi bwed bi binze bu ba biyeb."⁵Angie bilo bin, me li ntel nzo Nziem ye Tabelnacle yin yi ba ta imbang ba ifiele ku yul.⁶Ba wanzio nsamwel ban ba ba shim minia nsamwel bi ba tswi mu nzo-Nziem, ba bwed biko bi lino bi bi mpem bio bighel ani mukab wo wolo, ba mikes mu mantul ma bo.⁷Ibo imo mu nked a bilo bibi zinghele wii ku kel ba wanzio nsamwel, Malong nsamwel ma wolo, ba ma wilis ani mpud a Nziem ye zinghe mvul ani mvul.⁸Nzo-Nziem akele a wil ani miywi me likum li Nziem ani imfum inde. Nto mud mumo we a kwi mu ikod, tiitsu li minia nsamwel, ma ba wanzio nsamwel li ma twe imbe-imbe.

Chapter 16

¹Mi lizwil nda ye ngol a fi mu nzo-Nziem a liel ku kel ba wanzio nsamwel ne:" Likwe, liwol mabad nsamwel man ma mpud a Nziem lima tshaman mu maan."²Wanzio wo iso le ipus, le tshemen bool linde mu maan, ko bun, bad ya bawel idiim i niam wun, ani ban ba baseme bitek bi i nde, li balwel mambeel ma nen, ma mabi ani ma munia.³Wanzio wo bwel le tshemen bool li nde limpud mu nzel mungwa;Mania li masiel a mon ne makil ma mud a fha. Ani bilo biobiso bizing mu nzel ya bifhi.⁴Wanzio wo ba tud le tshemen bool li nde mu manzel nen ani mu baan baba mwel, li masiel na makil.⁵Mi lizwil, wanzio wun wo kel mfum a tala bamwel a liel ne:" Nzel kel mud a santu, mud wun wo kel, ani wo keke, nze wo isemes bad munda manda ma bwed.⁶Munda bo batshemen makil ma baan ba Nziem ani ma ba mbikud. Nze ya bawi makil ma nze mu inwa; Ba ya ba wel manda man ba nsee bo.⁷Me lizwil nda mo a tswi ku mes me imeng imo ne : "Eh!Mfum Nziem, imfum inze, ilwid bilo bio biso, isemes inze ikel ke ki bwed."⁸Wanzio wo ba na le tshemen bool li nde ku tel,yan nde ya ba mu wi nzil ye ita bad mbaa bad li ba dii mbaa mumwil a ngol.⁹Bad ban ba dii mbaa, ba kel ban ba win luno manda ma Nziem, li ba mee mu iyili mikol mi bo, ani mu iku muwa likum.¹⁰Wanzio wo ba taan le tshemen bool li nde limpud a Nziem a ngie kid ke imfum i niam wun imfum inde ya ibwi lipyib, nde a tswa lilim li nde mu dwis yin.¹¹Ba ba mutu Nziem wo keke ku yul itsin ma mbel ma bo ba lunu bisal bibi.¹²Wanzio wo ba siaman le tshemen bool li nde limpud Nziem munked nzel Eufate, mania mo maso lima wim, munda mu wa nzil ku kel bamfum bayii ko tsuo tel.¹³Me limwin ma mpev matud mama bi ma feen makod ma twi mu munwa a nteel, mu niam wun ani ku kel bambikud ba bi.¹⁴Ba mpev ban ba tud ba kel ba satana, bo ba sala manda ma ngituk. Bo bankwe ku kel ba mfum batad munda ba bavun mbel mo, munda inwan mangul.Mu tsu linen li Nziem a ngol ya iso.¹⁵"Tal!me ya amon ne miellise ku kel wun wo win lala, wo kelee biko bi nde, munda tsu liso lin nde aka tsu nkus, munda ba kaan mu imo nkus a nde ani nswen."¹⁶Nde le ba ivus bo baso mbel mo, yiniyi yemene mu Hebele ne :Almaguédon.¹⁷Wanzio wo nsamwel le tsemen long linde le mpud a Nziem mu mufel. A ni mbel ye santu ku kid ki imfum nda ye ngol le tswi imo ne: "Ba kid."¹⁸A keke a ni mininiel, bidum bi mvul, banzel ba baan, maan banisi ngol; Inisi ki lwidil ngol, ki kel ne, maan ma man mon we safa bun a be lizing li bad mu ntod, inisi i maan, kin ikele ki ngol nsil.¹⁹Bila binen bin, li babikeb mu bitsul bitud, mala ma nen mo maso ma ntod ya ma bwebe a ko yan Nziem ya tiemen bila minen Babylone, nde le wi ku kel mbee yin, kob li wil andi mal ma keke mu bool linde limpud.²⁰Bilib bio biso ani mibyi mi bukal we.²¹Bitshul bi nen be ma nkuum bi fa ku yul, bi ya bwil bad, li bad bun, ba mu tuu ku kel Nziem itsin minia min me mankuum, minia miso min mimi lwidil ngol.

Chapter 17

¹Mu mo mu nked a ba wanzio nsamwel, wun wo kele ani ma bool nsamwel le ibaam munkwa me, le ndiel ne:" Ya! me a isu suu ndol ye wol mukad munen a nduum, wun wo kala munkwa bila bin ba tswi, munkwa manzel mafhun. ²Bamfum ba nen ba ntod bu ba sel induum ani mukad wun, bad ba nsi-ntod liba lwin mukad wun mu isal induum ."³Wanzio le ntsweel mu impev mu nsee-nkaam, me li mwen mukad mumo abwi-nsi a ngie niam mumo wo beed mu nud a nde, ba mu swen mankwuum mafhun mu ituu Nziem. Niam wun a kele andi mitshwe nsamwel, bibwo kwim. ⁴Mukad wun a kel a bwed biko bi beel, biloo bibwed bibi wol, ani misia mu bol li nde, ani ma nkuum ma ntal. Mu kuu linde, nde akele ashim bool limon li wol, ba wilis manda ma bi ma induum inde. ⁵A ngie lilwi li nde, ba mu nswen nkwum mo ye insi-nswi, yi iswe ne:" Bila bi nen Babylone, ngwu wun wo bakad baba nduum, ani manda mabi nsil, mantod yo iso."⁶Me mwen ne mukad wun a kele a wid mal ma makil ma ba santu ani makil ma bambang ba Yesu. Tel a mu mwen me, me akele li mbwi maghan-maghan. ⁷Si wanzio le ndiel ne:" Munda -nki nze bwi maghan-maghan? Me a ili liel manda matel mukad wun ani man ma niam wun wo mu bid (niam akele ani mitshwe nsa nsamwel, ani bibwo kwim).⁸Niam mwen nze wun, bo kelee, si non-bu, fudu nde we, si kunkul, nde a ku fha. Bad ba nsi-ntod, baba kel ne mankwum ma bo ba ma swen ne sa fa tsu liso lin le kes Nziem ntod, mu mukaan lizing(mwe), bo ba yi yituk, tel ba mon bo niam wun. Munda niam wu bo kelee, a bud ghan we, si nde aya fu-fudu.⁹A koyan, mu ibud yab manda man, bini li wusu li sa binsuu ani mayel. Mitswe nsamwel min, mikel mibyi nsamwel me bwil mukad wun nsi. ¹⁰Ikele si ani ba mfum ba ntod nsamwel. Ba mfum ba taan li ba bwi, wun andi nde tii non- bu. Wun abwi a yito we, tel a ya nde, nde a bud zing we fudu tel lilee. ¹¹Niam wun wo kele, abud kal we nde si akel mfum wo naan. Nde akel mu ibwil ke ba mfum ban. Nde akel mu nked a ba mfum nsamwel ban ba ntod, nde a kwe mu ibwa. ¹²Bibwo kwim a mwin nze, bikel ba mfum kwim ban ba ba wen wol imfum, si bo ba wol ikwud a mon ba mfum tel limo ani niam wun. ¹³Bo bakel manda mammo, bo bawa imfum ani ikwud ku kel niam wun. ¹⁴Bo le banwaan awa mwaan wo limem. Si mwaan a limem a bibyi(zwa) munda nde akel mfum wo ba mfum. Mfum ntod wo ma ntod, andi nde, ba batel babyi, ban ba ba kel awa likwikil."¹⁵Wanzio le ndiel ne:" Mania mwen nze man an nked, ku kel ndum wum, bad ba fhu ba ntod yanso ani minwa miemiso bi ntod. ¹⁶Bibwo kwim bi mwen nze bin, bo bakal mu imben awa mukad a ndum. Bo ba dwi-dwil bilo binde bio biso, bo ba mule mbaa. ¹⁷Munda Nziem asii matiemen mama mpil-mo, munda mu iwa imfum ibo, ku kel niam wun. Tii kun ko kuu manda mo maso maa a mwe Nziem. ¹⁸Mukad wun wo mwen nzi wun, akel manvul ma nen, ma bial ba mfum ba nsi-ntod."

Chapter 18

¹Tel liso lini mi ya mwen wanzio munkim; wo fhi ku yul. Akel andi imfum ingol, si ntod likum linde li liwi mwil mu nsi ntod. ²Ndi le mwe munda ngol ne:" Bila bi nene Babylone lo bibwi! ya bitwe nzo yi ma mpev ma bi, ani nzo ye bamwin ba ba mpev yi mbi. ³Isthin ki kin ke nwi makaan ma ntod yonso mal ma indum ki bwid mpud yinde ba mfum banen ba nsi ntod li basel indum ani nde. Bad ba ba ta inkid libatwe ba mwam, munda indum ibo ifun." ⁴Ko bun mi li ngwi nda ku yul li mo:" Litsu munud a nde kan li me, munda bin lika wol kab li masum mande munda bin li ka bidi bi bil bi bo; Bibi. ⁵Munda masum ma nde ma wel mafhun ma twe ti ku yul. Ko bun Nziem a ndimin we manda ma bi ma kindi nde. ⁶Bin li mukid bo liked nde, manda mo maso ma likid nde bin si limukid bun bo liked nde, limuked mbal ywil. ⁷Li muwa minia ani ngeb, munda nde aya mo mu mukol ande ne:" Me asi ayan mfum wo mukad si mi kal we mud wun wo mfhil mulim, mi si asa kal we mu linfhu. ⁸Ma mpim andi nzal, nde adii ku baa, munda mfum Nziem akal ngol, ndi akel juge andi. ⁹Ba mfum ba nene ban ba sel indum andi nde bo ban ba bwin isse inde, bo ba lile kan ba mwen miywi mi mbaa mi fa ku bila biso. ¹⁰Bo ba nsud ntam andi bilaa, mudu ba bakal andi bad bakim, bo ywil mbum munda munia min mi ba mon bo yako bo mo ni: ¹¹Ba nga inkid ba ntad, ba lil ani miwo munda nde, munda bad ba mee mu ishum bilo bi bo. ¹²Wol, nzim, man li ntal, misia, lino li ntal, pulple, soie, biko bi beel, miti mio miso mi mi lwid mfun, ani bilo bi nzo bio biso bibi kel ntal, mabende ma ntal, ani mabay ma ntal. ¹³Kanel andi bilo bi nkim be idia bibi nga mukwib mu bwed, ani malasi ma mylthe ani baba tshi, ba mpunda ani ba pus-pus, ba mpik ani mwe mi bad. ¹⁴Libud lin le zwel nze mu ngol a nze yo iso, li li ibed. ibod i nze kio iso ani ighel i nze li bi pwimi mu mufeel, bi bud ghan we. ¹⁵Ba nga inkid ke bilo bin liba vwem munda bo, li ba bed munkwa bo itsin iyengis i bo, bi lil ani miwo ku kel bo. ¹⁶Ba mo ne : " Minia, minia mu mbee yin yi ba bwedes lino li ntal, pulple, biko bi beel ba bi beeb wol. Bilo bi matswe bi bi ntal, ani be misia me ntal. ¹⁷Mu tel li mo, invwam kin kio iso li iwi, li ba shiele makuu nkaam", ba mfum ba maswa bo base, bp baso baba ko kwe ya ngie nzel ani baba ko mege mania ku nkul a maswa ani bo baso baba zinghe mu lizing li nzel, li ba bed inaan. ¹⁸Li ba mwen miywi mifhum mi tswu, li ba ki milaal, ba mo ne:" Nki mbee yi feen mbee a nen yi? ¹⁹Li ba bi bed bito ya ngie mitswe mi bo, ani ita milaal mu ilil ani iwo : Munia, munia, ku kel mbee nen yin, ku kelne, bo baso baba kel andi ba maswa ma bo iko kun, ba vwem mu invwam inde, munda, na mu tel li mo kio li ifhi." ²⁰Ma yul, li kal mu isse, ba santu, ba longok ba Yesu, ani ba mbikudi munda Nziem ayi tswal isemes ku kel invwam kin. ²¹Wanzio mu mo wo ngol, le wel man linen amon ne ibende i nen, le li lwim mu nzel amon ne:" Mu mpil aso yi babilon bila binen, bi ba lwim mu ngol yo iso le yi bwa mana mu nsi ntod, ba bud bi mon we. ²²Bi liel bi ma nsak bio biso: itad, ba nga mizig, bi yim, mankwaa, nze abud bi ywil we, nto mud mumo we wo bisal bi makuu, wa ya ghan ku kel nze, nto iliel imo ke itswa mu nku ayi ywil we. ²³Ighel i mwiin i bud ghan we ku kel nze, ba bud ywil we ku kel nze iliel ke bad baba ban baba ba nze inkid ba kel mu mabeel ma mpa, munda bad ba nze ba inkid ba kel baan ba mfum a ntod; Bad bo baso baba fhid mu bilwe. ²⁴Mu nked a nde, makil ma ba mikudi, ani makil ma ban bo baso baba dwis mu maan."

Chapter 19

¹Tel liso le, me ya nzwi nda ye ngol iyab ne ibwil ibad mu nked a yul ku yul imo ne:" Aleluya, bin li muwa Nziem likum Nziem wo bis wo kwi mu ku ili bingis likum ane ngol ikel ku kel nde. ²Nde a thid manda ma nde munzil ye ibin ane ye ibwed. Munda nde a ka wa ndol ku kel mukad wun wo ndum wo bebes bad baba ntod munda indum inde. Nziem ke mwi ndol munda nde ya dwis bad ba ba selel Nziem.³Le mwe diak ne:"Aleluya, bin li muwa Nziem likum!miywi me mba mi miya tsu kubila be nen mio minama ku yul mvul a ne mvul!" ⁴Ba kwud ban(24)ma kwim mvil a mana ane bilo bin bina(4)bi bi mwi bu ba fikam mu isam Nziem wun wo kel mukid ke imfum. Ne: Ame! Aleluya."⁵Nda mo le fi ku kid ke imfum ne ba kwud a ne ba kio le muwa Nziem a bis likum, bin bo baso ba liya muselel nde ane mukumu wa likum.⁶Se linzwi nda mo ye ngol iyab ne ibwil ibad, iya mo, iyab ne maniya ma ya bwa iyab ne lisu lingol le nzee. Me li ba ywi bo ba mone:"Aleluya le muwa Nziem likum munda mfum a bis Nziem a mpuu wo be iyal tel liso. ⁷Likal mu ise lisepele, bis limuwa likum. Munda feed le ma nkwele ma mwaan a limen li kwi mukel ande si ayilam. ⁸Li ba muwi nzil ye ibwad iko ke nilo kiya niel ani ke mpem, biko bin be nilo be yasus manda man mama biwe ma ba sala bad ba Nziem.⁹Wanzio le ndil ne son manda ma. Ise ku kel bam baba yem mu fede le mankwel ma mwan wo limen. ¹⁰Si nde le ndil ne:" Loo, ison we me se sam Nziem! munda nze ane me ani ba kun banze baba nke ban baba yeb manda ma ibin ma swi Yesu, bis bo baso le selele mfum mumo. Manda man mabamo ba mbikud. Ma fa mu manda ma ma ibin ma ba swi bo Yesu."¹¹Tel li me ya mwen yul ya li fwil, se mpunda mumo wo mpem ya ngie mud wun a bwinsi a ngie nde. Nkum ande mud wo ibini; Nde ases bad mu ibin nde anwana mangul mu ibin. ¹²Madis mande ma kele malim iyab ne mbaa, nde a kele se ane mampum ma fun ma imfum a ngie mutwe ande. Bula swene kwum mo mu nud a nde. Kwum yin manto mwud mumo ayi yeb we, na nde nga ko iyeb. ¹³Nde akele abwed mvwel ilwel ane makil. Kwum a nde nda ye Nziem. ¹⁴Basuda ba yul ba kele ba mulun a ngie ba mpunda ba ba mpem, ba kele ba bwed biko be nilo bi mpem bi bi win bwin. ¹⁵Mumu nwa nde le twis mbiel ye mpel nde le bed bad ba ntod thin mbiel yin, nde aba yal ane fim le ebende, se nde a bwid mbud mu ilokiba bwide mbud ye vin. Ilo kin ikel mpud ye Nziem a mpuu. ¹⁶Ya ngie mvwel ande ane angie kol linde ba swen kwum ye:"Ntotil wo ba ntotil bo baso. Mfum wo ba mfum bo baso."¹⁷Lemwen wanzio mumo a twid angie tel. Nde le mwe munda ye ngol ku kel ba nwin ban baba bwide mu nked nked a ngie: "Ne bin liya ya mbel mo munda mu idia fed limo lil nene le Nziem. ¹⁸Le ya dia misun mi ba ntotil, misun me ba suda ane me ba mfum ba bo. Misun me ba mpud a ne me mebad ba ba ludo angie bo. Misun mi bad bo baso. Nto ba ba kel ba mpik nto ba ba win impik, nto ba kwud nto ba kie."¹⁹Se me li mwen niam wo infum baba ntod ane ba suda ba bo, bo le ba bwen mbel mo munda mu inion ane mud wun wo kel angie mpunda, ane ba suda bande. ²⁰Le ba nkwed niam wun ane ba mbikud ba ba bimpal wo sel manda ma ngituk ku mis minde.(Munda manda man ma bimpa, nde ake afid bad bana ba ba wel idiim ke niam wun ane bad bam baba semene itek inde.) Niam wun ane mbikud wun baba bwesi ba mwie mu kwa kwa kwa li mbaa le ngol.²¹Mbiel yin ye tswu ku mu nwa a mud wun wo kel ange mpund, bo dwis bad ba ba mo, se ba nwin bo baso le ba di misun me bo.

Chapter 20

¹A ngie ko yan, me limwen wanzio aya kimi ku yul ani ma mfunzul ma bilungi, ani mushi wo miniod ku kuu li nde. ²Nde le mushim nteel, nteel a ntam ba mu yemene diabul to satana, ba musi mu bolok ites ke ba mvul fwun limo. ³Nde li mulwim munked a dun li mbaa le kes, le si idiim a ngie dun lin. A koyan, nde a bud kuuwe fudu mu ifhud bad ba ntod, tii mun mo win mukil, ti kun ko ku ba mvul"fwun li mo". Angie koyan, tsu li ba muyese mu matel matshi. ⁴A ngie koyan, me limwen bid be bimum bi Nziem. Ban ba ba lwi-nsi a ngie bio, ban ba ba wi ikwud mu isemes. Me limwen si mwe min me bad,ban ba ba mwenes munia itsin imbang ba ti bo munda Yesu ani munda Yesu ani munda nda ye Nziem. Bo ba fukimin we niam wun to ifanis inde, bo ya ba mee mu ibwad ifanus ke niam a ngie libwi to mu kuu li bo. Bo ya ba ifudu mu lizing ani ibial andi klistu mu ba mvul fwun limo. ⁵Baba shiel mu nked ye, ban baba fhi babud ya fudu we mu lizing tii ka lud ba mvul fwum. Lolin likel lufutumuk le iso. ⁶Lisakumun, bu santu, likal ani kons wun wo wol kab mu lifutumuk le iso. Lifhu le ywele likal we ani ngol ku kel boban. Bo bakal bad ba isal ba Nziem ani ba klistu, ba ba bial ani nde mu mamvul fwun limo. ⁷Ku nsuk ye ba mvul fwun, satana li ba muyese mu bolok linde. ⁸Nde le ko lud mu bitsul bina bimaan munda a ko fhud bad mu ntod yo iso. Gog ani Magog. Munda nde aba vus mbel mo munda inwaan. Ba kal si ba fhun ilud nsie ye nzel. ⁹Bo li ba ko lud nu ntod yo iso, li ba diel mu lipang li ba santu, vul li ba zwel bo ngol, si mbaa le ibwa ku yul, li iba diul. ¹⁰Satana wun wo ba fhide, ba mu lwim munked a idia imbaa ani mu liywi, iko kun ku ba lwim niam ani ba mbikudi ba bi. Ba kal mu iniokam mwil ani mpyib ti ku nsuk. ¹¹Ku ngwel, me li mwen kid ke imfum i mpeem, li bud mon mud wun wo ibwil-nsi. Maan ani yul li ba bed inaan ku nkul a nde, si ba kele we ani mbel yi ba kwi bo mu ibad. ¹²Me li mwen baba fhi, ba kwud ani ba kii, ba tswid ku nkul a kid ke imfum, ani ma buk ba ma fiele, ku ngwel, li ba fiele buk li nkim, buk le lizing. Baba fhi, baba semes mu manda man ma ba swen mu buk; Mu lifud le bisal bi bo. ¹³Nze li itisil ban ba ba fhi mu nked a nde. Ba ba fhi ani baba kele ku ma mpiem li ba tisil si ban ba ba kele ku kel bo, ani baba fhi li ba ba semes mu bisal bin bi ba sel bo. ¹⁴Lifhu ani ban baba kel ku ma mpiem li ba lwim mu idia imbaa. Loli likel lifhu lili ywel. ¹⁵Mud nde so wu kel ne, mu buk le lizing nkum a nde yo we, ba mu lwim mu idia i mbaa.

Chapter 21

¹Ku ngwele, me limwen yul limpa ani maan ma mpa munda yul li ntam ani maan ma ntam ma mini ani nzel mu nen a bud kal we. ²Me limwen ma vul ma basantu, Yeluzalem limpa lifi ku yul, kab li Nziem, ba mu yili amon ne mukaad a libel a kubwaan ani mulim a nde. ³Lizwil nda ye ngol a fi ku kid ki imfum imo ne:" Tal, lizing li Nziem, li kel andi bad, li nde a zing andi bo. Bo ba kal bad bande. Nziem nga-ko a kal andi bo, nde akal Nziem a bo. ⁴Nde aba ku-kwul mansia ku ma madis ma bo, lifhu li bu kal we, bad ba bwa we ifhul-mbel, ilil ibu kal we, munia a bukal we, bilo bi ntam bi bukala we." ⁵Wun wo bwi-nsi ya ngie kid ki mfum le mo ne:" Tal, me le kid bilo bio biso bibi mpa, le liel ne, son manda a liel me ma munda makel ma ibini ani ma ma bee ku itsin inda." ⁶Nde le bud bwis ne:"wo iso ani wo nsuk." Iswe ne ibaa ani nsuk. Wun wu kel ani mpuu madia, me a mu wa madia mama win shum mu nzim sa fa ku nto ye mwan mwel wo lizing. ⁷Wun wo ku, a wal bilo bin bio biso yan me akal Nziem a nde, nde akal mwaan a me. ⁸Si ba nga mutswe ngol, baba win masong, baba kide manda ma bi, baba duso bad, baba sala indwum, baba sala bingaa, baba sama bitek, ani bad ba mampia bo baso. Mbel a bo akal kubilung line lifhu le mbal ywel. ⁹Mumo mu nked a ba wanzio nsamwel le yi baam munkwa me, wun wo kele andi ma bool nsamwel mawil andi minia nsamwel mi nsuk mimi lwidil, le liel ne:" Ya me iswo wo beel, mukel a mwaan limem. ¹⁰Yan, nde le ntsweel mu ngol a mpev kumibyi milee, le nswi mbee mo ye nen ye santu, Yeluzalem, bifhi ku yul mu nkwum a Nziem. ¹¹Yeluzalem akele ani likum li Nziem, ighel i nde, amon ne bilo bi matswe bimpa nsil amon ne mankuun mantieme mama bwa kid ne mvul wu munen ano. ¹²Bila bin bikele andi lipang li lee, ani bi fhi kwim a biel ani ba wanzio kwim a bwel, baba kebe bifhi bin. Makuun ma makaan kwim a mwel ma baan ba Isayel, ba ma swen ya ngie bifhi bin. ¹³Bikele andi bifhi bi tud nto ye tswu tel, bitud nto ye mini tel, bitud ku nkul, bi tud ku ngwel. ¹⁴Lipang li mbee lin, ba li bee ku nsi ani mankuun ma nen kwim a mwel, ba ma swen mankwum kwim a mwel, ma ba ntum kwim a bwel ma mwaan wo limem. ¹⁵Wun wo mwe andi me, akele ani mwaan a muti a wol, munda imek mbee yin, bi fhi bi nde ani bi bee bi nde. ¹⁶Bila biso bi kele bio biso imbe-imbe a mu bi-le ani mu binen. Mu binen ani mu bi-le ikel imbe-imbe, nde a bi meke andi mwaan a muti wun, mu bilee, mu binen ani mu dun ifa imo, ba lede ya ngie ikaal bilee bikio, fwun limo, ani mankam mwel. ¹⁷Nde le mek si lipang li nde, li kele bile be nkam mo, makwim ma na amina ya mutel a mud wun wu feen si mutel a wanzio. ¹⁸Lipang lin ba li tswi mu mankun ma ntal, si mbee ngako ba itswi mu wol lili bwed nsil, lili ghele amon ne indyil. ¹⁹Ba bee itswu lipang lin ku nu andi ma nkun ma ifa andi ifa mama ntal: ye iso, ani Yaspe, nkun ye ywel Saphil, ye tud calcedoine, ye na émeraude, ²⁰Ye taan sardonyx, ye nsiaman saldoine, ye nsamwel chlysoltithe, ye naan belyil, ye wa topaze, ye kwim chlysopase, ye kwim a di mo hyacinthe, ye kwim a ywel amithyste. ²¹Bafhi kwim a biel bin bi ke, bila kwim a biel bin bibi ntal kons ifyi ba nkun mo, ma nzil ma mbee yin, ma ke mama wol nsil amon ne indyil. ²²Mu bila bin, nzo-Nziem a kele we munda Nziem nga ko wu tala bila bin ani mwaan limem. ²³Mbee yin a kel we ani mfun ye tel ani ngwen, manda likum li Nziem li ghel ya ngie nde ani itsin-i-mbaa mwaan a limem. ²⁴Makaan mo maso ma ntod ma bu lud mu mwini wo bila biso bin, ba mfum ba ntod ba ya ba tswel imvwam i bo. ²⁵Bifhi be bila bin, ba bu bikas we mu mwil, si lipyib li bu kal we. ²⁶Bo ba ya mutswel ku kel nde, isse, likum le nsi ntod nto ilo imo ibi ikod we iko kun. ²⁷Bad ba sala manda ma nswen ani manda ma mampia ba kod we mu bila bin. Si ba bakod iko na ba baswen mankuum ma bo mu mukaan wo mwe wo mwaan a limem.

Chapter 22

¹Ku ngwel, wanzio le nswi nzeel a madia ma lizing, madia maso ma kele mawin bi fud, ma lim. Nzeel wun a fie ku kid ki imfum ke tad ani mwaan limen. ²A bwide a nked a bala bad li bila. Bin nto ni nto ye nzeel ikeele ani mithi kuim a mwil mi budo mbud ye mpil. Kons ngoon. Ma dzwid ma mithi ma selese mu ikiele bi bil ntod. ³Ikkel we ani iloo ke sing Nziem ikaal. Imfum ke tad ani mwaan a limem, ikal ya bila bun bad ba isal ba basal bisal bin. ⁴Bo ba mon mbwis a nde, bun nkwum a nde i monan ku mbwis a bo. ⁵Lipyib libud kal we, basi ba kal we ani mfun a mwin to mwil, munud mfum Nziem akal mwil a bo, ba bo yal mvul ani mvul. ⁶Kobun ku ngwel, wanzio le ndil ne: "Manda ma mwe mi ma kal ma ibini, sa mbwun mu mo. Mfum Nziem wun wo did mpev a nde ku kel ba mbang ba nde, nde bo twim wanzio a nde mu nud iya liel bad ban ban ba selele nde manda man li mabwa ntam a fhun we." ⁷Ko bun Yesu le mwe: "Liwa, isiel bitsi mi le ya! kies ku kel bad ban ba luno manda ma Nziem man ma kel mu mukaan wu!" ⁸Me zwan, me boywi manda ma mi maso, me bo ma mwen. Si tel le ywi me ani tel le mwen me iwi, me li mfikam ku makol ma ma wanzio wun wo we nsui me mo, munud mu imusam nde. ⁹Si wanzio le ndiel ne: "loo, insam we me! si sam Nziem! mu nud bi ba baso, ani nze, awa ba kun ba nze ba ba kel ba mbang, awa bad ban ba luno manda man ma kel mu nked a mukaan wu, bi bo baso li sama Nziem mumo!" ¹⁰Kobun nde le liel ku kel me ne: "Mud wo Nziem wun wo kel mu nked a mukan wu, aka swe, munud tsu lin le si Nziem munud a manda ma, ya ma twe a ntonto. ¹¹Mud wun wo sala bisal bibi alun isal bisal bibi; Kons mud wun wo kel ani mbin, a lun na ikal ani mbin; si kons mud wun wo sala manda ma bwed, a lun isal bisal bi bwel, wun wo kel wo santu, akal santu." ¹²Yesu a mwe ne: "Liwa isiel bitsi mi le ya! Me aya ani matabis man ma wa me ku kel kons mud mu bisal bi nde be sala. ¹³Me nkel wo iso ani wo nsuk. Me nkel liyantik ani nsuk. ¹⁴Kies ku kel bad ban ba ba wulu biko bibo munud ba kel ani nswa ye idia mbud ye muti wo mwi, bo ba kwi mu ikal ku bila bin. ¹⁵Si bad ban ba ba sala manda me nswen, ba lwe, ba ndum, ban ba ba duso bad, ban ba ba sama Nziem wo bitek, ani ban ba ba taa muta mi bimpal ani ba ba kide manda ma bimpal, bo baso ba kal we mu nked a bila bin si ba kal a nzil. ¹⁶Me Yesu, me bo twim wanzio a me munud ini liel manda mo maso ma libund. Me nkel mud wun wo kaan lili David, mpulmwed wo lime mu ipel. ¹⁷Mpev ye Nziem ani mukad li mwe: "Ya!" mud ndeso wo ywi mo maso ma, nde se mo ne: "Ya!" wun wo kel ani nzal a madia, a ya. Wun wo dzwel inwa madia ma lidzing, nde a bid ma ma nkam. ¹⁸Me zwan, me sa ikeb ku kel bad bo baso baba ya yu manda ma ya mo Nziem mama kel mu mukaan wu: mud wun nde muso wo bwis manda ma kin mu mukaan wu, Nziem sin a yi bwis mu ndol yin ye bid nde ma mpas man ma nswi me mu mukaan wu. ¹⁹Si mud ani mud wo kide manda ani manda ma Nziem ma ma kel mu mukaan wu, Nziem si a mukiele ndam a mbud ye muthi wo lidzing, ani mbel a nde ku bila be santu bin bi lidzing bi ntswi me mu mukaan wu. ²⁰Yesu, mud wun wo swo ne man mo maso ma kel ma ibini, nde a mo ne: "E, isiel bitsi me le ya!" Ame! ya mfum Yesu! ²¹I kobun lidzol li mfum Yesu likal ani bad bo baso. Ame.